€2,00
ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γλυκιά ΑΝΟΙΞΗ
Νέες πρωτότυπες συνταγές δια χειρός Στέλιου Παρλιάρου

€3,50
ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Κυριακή 14 Μαΐου 2017 • Έτος 9ο • Αρ. φύλλου 450* | Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy | €2,00 (Βασική) €3,50 (Πλήρης)

Οι δύο ηγέτες στη μέγγενη

Η πίεση του χρόνου και οι αποφάσεις σε σύντομο διάστημα ανεβάζουν τη θερμοκρασία

Ως επόμενο, πρώτο, ορόσημο ορίζεται η 17η του Μάη όπου εκεί αναμένεται να παρθούν αποφάσεις για τη συνέχεια μεταξύ δύο σεναρίων, ή απευθείας κατάθεση ημερομηνίας για μετάβαση στη Γενεύη ή ορισμός επιπρόσθετων συναντήσεων μέσα στον Ιούνιο και συνάμα ημερομηνία, που είναι και το επικρατέστερο. Ως εκ τούτου, το δεύτερο ορόσημο οριοθετείται στο τελευταίο δεκαήμερο του Ιουνίου και λίγο πριν από την πρώτη γεώτρηση. Γεγονός που ανεβάζει ακόμη περισσότερο τη θερμοκρασία στις συνομιλίες με αποτέλεσμα αυτές να λαμβάνουν χώρα σε αυξανόμενη διαπραγματευτική και επί προσωπικού ένταση ανάμεσα σε Αναστασιάδη-Ακιντζί. Την ίδια ώρα, τα Η.Ε. πιέζουν προς πάσα κατεύθυνση για να μην πάει χαμένη η πρόοδος, όταν από το διπλωματικό ρεπορτάζ αφήνουν να εννοηθεί πως το Κυπριακό δεν είναι άμεση προτεραιότητα για τις ΗΠΑ. **Σελ. 4**

Κυπριακό-Αιγαίο στη συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν

Υπό τη βαριά σκιά της τουρκικής δυσαρέσκειας για την πρόσφατη ενίσχυση των Κούρδων του YPG στη Συρία από τις ΗΠΑ, πραγματοποιείται η συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν στην Ουάσιγκτον. Κατά την προετοιμασία της συνάντησης Αμερικανοί αξιωματούχοι έθεσαν στην τουρκική αντιπροσωπεία και ζήτημα Αιγαίου και Κύπρου. Όσο για τις ανησυχίες Αθήνας και Λευκωσίας ότι η αμερικανοτουρκική κόντρα για τον εξοπλισμό των Κούρδων θα μπορούσε να εξαγάγει την κρίση στο Αιγαίο και στην Κύπρο, καθησυχάζονται από την Ουάσιγκτον που διαβεβαιώνει ότι δεν πρόκειται να επιτρέψει κάτι τέτοιο. **Σελ. 7, 11, 15**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΝΙ ΜΠΛΕΡ

Αμφισβητώ ότι κόσμος ψήφισε Brexit at any cost

Ο πρώην Βρετανός πρωθυπουργός Τόνι Μπλερ αναλύει, εκτιμά και προβλέπει για την «Κ» τις εξελίξεις σε Ευρώπη, Βρετανία και όχι μόνο και λέει: «Βρίσκω ακατανόητη στη συζήτηση που γίνεται για το Brexit αυτή την επιμονή ότι πρέπει να φύγουμε σε κάθε περίπτωση, όποιοι κι αν καταλήξουν να είναι αυτοί οι όροι. Αμφισβητώ έντονα ότι αυτό επιθυμούσαν όσοι ψήφισαν υπέρ της εξόδου στο δημοψήφισμα». **Σελ. 23**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Προτεραιότητα η αξιοπιστία του υποψηφίου μας

Βασικότερη παράμετρος η ποιότητα και η αξιοπιστία του υποψηφίου που θα στηρίξει το ΑΚΕΛ, αναφέρει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ Γιώργος Λουκαΐδης. Όπως επισημαίνει για το ζήτημα του β΄ γύρου, οι επιλογές που θα έχει ο λαός ενώπιόν του θα περιλαμβάνουν και την υποψηφιότητα που θα στηρίξει το ΑΚΕΛ. **Σελ. 10**

ΑΟΖ

Το παρασκήνιο για το οικόπεδο «6»

Αν η Ελλάδα, Κύπρος, Αίγυπτος είχαν οριοθετήσει τις ΑΟΖ τους, τότε δεν θα υπήρχε αμφισβήτηση του τεμαχίου 6 εκ μέρους της Τουρκίας. «Δεν θα είχες δύο χώρες να λένε ότι η μέθοδος για την οριοθέτηση είναι η μέση γραμμή, θα είχες τρεις. Αυτή είναι η διαφορά όλων μας, Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ, Λιβάνου, Κύπρου με την Τουρκία», λένε πηγές. **Σελ. 8**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- **ΝΙΚΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ** Σελ. 6
  Έγκλημα κατά της ζωής
- **ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΡΟΥΝΑΣ** Σελ. 14
  Μέχρι πού θα το πάει η Τουρκία στην κυπριακή ΑΟΖ;
- **ΛΑΡΚΟΣ ΛΑΡΚΟΥ** Σελ. 14
  Δημοσκόποι και δημοκόποι
- **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ** Σελ. 18
  Οι προκλήσεις της Ε.Ε.
- **ΚΩΣΤΑΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ** Σελ. 18
  Κέντρο και περιφέρειες

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ

Δεξιό υποψήφιο ψάχνει το ΑΚΕΛ

Όταν το πρώην μεγάλο στέλεχος του Λανίτη με τη μακρά πορεία και στον τραπεζικό τομέα Μάικ Σπανός επιβεβαίωσε ότι βολιδοσκοπήθηκε από το ΑΚΕΛ για τις προεδρικές εκλογές, διαφάνηκε ότι το κόμμα είναι έτοιμο να κάνει τη μεγάλη υπέρβαση αλιεύοντας υποψήφιο από τη δεξιά όχθη με φιλελεύθερες θέσεις στην οικονομία. Η αλήθεια είναι πως οι μετρήσεις που δείχνουν κομματικούς υποψήφιους να αποκλείονται στον β΄ γύρο. **Σελ. 6**

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Σήκωσε αυλαία και ο Πρόεδρος

Με τον τελευταίο ανασχηματισμό διαφάνηκε πως ο Ν. Αναστασιάδης είναι έτοιμος να μπει στον προεκλογικό. Τώρα βγάζει μπροστά την ομάδα των σαραντάρηδων που θα κτυπήσει την αντίστοιχη ομάδα του Νικόλα Παπαδόπουλου. **Σελ. 9**

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Σε προεκλογικό άνευ παγίδων

Συνταγή αποτυχίας θεωρείται η λειτουργία του προεκλογικού του Τάσσου το 2008. Τα λάθη που έγιναν τότε τα γνωρίζει καλά και θα προσπαθήσει να τα αποφύγει σε αυτή την προεκλογική κούρσα ο Νικόλας Παπαδόπουλος. **Σελ. 9**

Σαχάρα θα γίνει η Κύπρος

Κινδυνεύει με απερήμωση

Η αύξηση της θερμοκρασίας κάθε χρόνο, τα μειωμένα επίπεδα βροχόπτωσης και τα ψηλά επίπεδα σκόνης στην ατμόσφαιρα, απειλούν με απερήμωση την Κύπρο. Το πρόβλημα θα εντείνεται τα επόμενα 30 χρόνια και η πρώτη περιοχή που θα επηρεαστεί θα είναι το Τρόοδος. **Σελ. 16**

Προς συμφωνία οι δανειστές

Για το ελληνικό χρέος

Ενα βήμα πιο κοντά βρίσκονται οι δανειστές για τη ρύθμιση του ελληνικού χρέους. Πληροφορίες από το Μπάρι της Ιταλίας, όπου έλαβε χώρα το Washington Group, έδειχναν ότι οι δύο πλευρές -Γερμανία και ΔΝΤ- έχουν πλέον συγκλίνει αρκετά. **Σελ. 19**

Κενό 4.000 υπαλλήλων στα ξενοδοχεία

Βολές συντεχνιών κατά ξενοδόχων - Υπό έλεγχο τονίζει ο ΠΑΣΥΞΕ

Φόβους ότι τα ξενοδοχεία διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν πλήγμα, λόγω της έλλειψης προσωπικού εκφράζουν οι συντεχνίες. Εκτιμούν ότι το έλλειμμα σε ανθρώπινο δυναμικό είναι της τάξης των τριών με τεσσάρων χιλιάδων υπαλλήλων σε όλες τις θέσεις, και επικρίνουν τους ξενοδόχους για τις αμοιβές και τις συνθήκες εργασίας. Οι ξενοδόχοι επιβεβαιώνουν την έλλειψη προσωπικού, τονίζοντας όμως ότι η κατάσταση βρίσκεται υπό έλεγχο. Για τους μισθούς υποστηρίζουν ότι έχουν αυξηθεί. **Οικονομική, σελ. 3**

Θέλει να κερδίσει και τον «τρίτο γύρο»

Ο Μακρόν που αναλαμβάνει επίσημα σήμερα τα καθήκοντα του ως Πρόεδρος της Γαλλίας, μέχρι αύριο θα ανακοινώσει τη σύνθεση της κυβέρνησής του. Οι φήμες δίνουν και παίρνουν για την πρόθεσή του να σπάσει το κατεστημένο και να τοποθετήσει στην κυβέρνηση μέλη της κοινωνίας των πολιτών ή πρόσωπα εκτός πολιτικής σκηνής. **Σελ. 24**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Χωρίς μεγάλα λόγια

Η μετάβαση στη Γενεύη θα πρέπει να θεωρείται φυσιολογική συνέχεια των εξελίξεων εδώ που έχουν φτάσει τα πράγματα. Εκεί, θα κριθεί εν πολλοίς αν όχι η μετέπειτα πορεία, ακόμη και μέσα στα πλαίσια του να παραμείνει εμπράκτως ανοιχτή η διαδικασία – ακολουθούμενη από ουσία όμως– ενώ στο κάδρο των υπό επεξεργασία σεναρίων βρίσκεται και το «βελούδινο διαζύγιο». Οι επόμενες εβδομάδες είναι που κρίνουν αυτό που ο χρόνος τετελεσμένα θα έφερνε. Το πόσο κοντά είμαστε σε λύση ή στο ναυάγιο. Επειδή υπό τις περιστάσεις η ένταση ανεβαίνει, σοφό είναι να έχουμε την κοινή λογική και το συμφέρον της χώρας κατά νου. Ούτε κορώνες ούτε και αφορισμοί χρειάζονται αλλά ούτε μεγάλα λόγια για χάρη εντυπωσιασμού και ικανοποίησης συγκεκριμένων ακροατηρίων.

bet365
100%
ΜΠΟΝΟΥΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ
Όροι και Προϋποθέσεις Ισχύουν
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ
Στοιχηματίστε Υπεύθυνα 18+

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΜΟΥΣΕΙΟ

Η προίκα μιας πόλης

Στο Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο παρουσιάζεται η ιστορία της Λευκωσίας από τα αρχαία χρόνια μέχρι τις μέρες μας. Για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων (18 Μαΐου) έχουν προγραμματιστεί πολλές και ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Σύνολο Quintus Ensemble

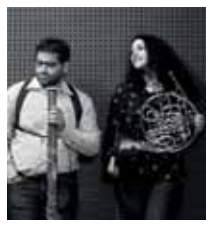

Πέντε νέοι μουσικοί συναντήθηκαν και έφτιαξαν ένα σύνολο πνευστών με στόχο τη διάδοση αυτού του είδους οργάνων, αλλά και να αγγίξουν μουσικά όσους περισσότερους μπορούν με τους ήχους τους.

ΘΕΑΤΡΟ

Ο «Μινέττι» του Μπέρνχαρντ

Το Θέατρο Δέντρο παρουσιάζει το έργο του Τ. Μπέρνχαρντ «Μινέττι» για πρώτη φορά στην Κύπρο και μας μιλάει για την παράσταση ο σκηνοθέτης της Θανάσης Γεωργίου.

ΚΡΙΤΙΚΗ Θέατρο, μουσική, βιβλίο, τηλεόραση, κινηματογράφος

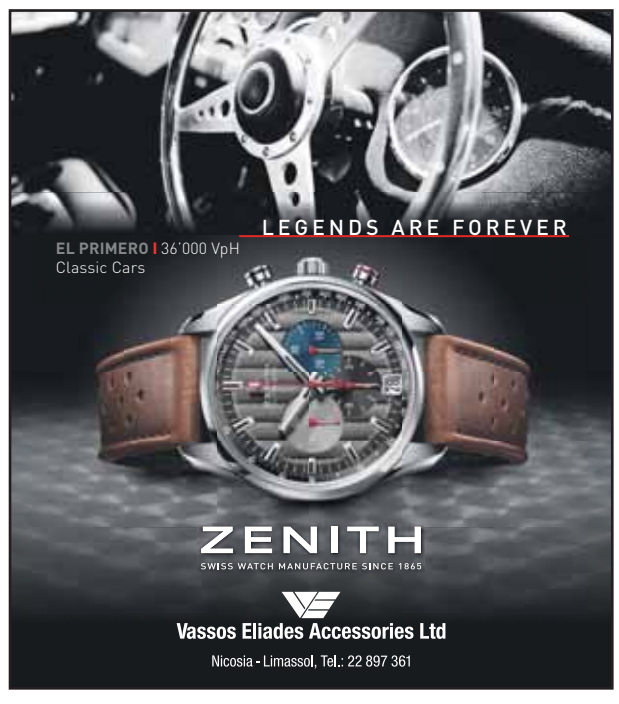

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Προς κ.κ. Αναστασιάδη και Ακιντζί ενταύθα

Γεννήθηκα Απρίλη του 1958 σ' ένα σπίτι στην οδό Πούσκιν στη Λάρνακα. Την αυλή του χώριζε από την αυλή της Σιτικά χανούμ, μια μεγάλη συκιά. Στο τέλος του δρόμου, ο μιναρές με τη σκιά του να γέρνει στο καμπαναριό του μητροπολιτικού ναού Σωτήρος, αδιάλειπτα! Ένα πρωινό, τέλη του Δεκέμβρη του 1963 είδα Τ/κ γείτονές μας στον κάτω δρόμο να κρατάνε κυνηγετικά όπλα και να τρέχουν. Ο κ. Μουσταφάς, από απέναντι, συνωμοτικά είπε στον παππού πως καλύτερα θα ήταν να φύγουμε προσωρινά γιατί άρχισαν φασαρίες. Κακόηχη μου φάνηκε η λέξη. Πήγαμε στης θείας Μελανής. Ο Άη Βασίλης μου έφερε την πρωτοχρονιά μια σοκολάτα. Ίσως γι' αυτό έκλαιγα εκείνα τα βράδια κουκουλωμένος κάτω απ' την κουβέρτα. «Οι φασαρίες ησύχασαν, πάμε σπίτι μας είπε ο παππούς», κι επιστρέψαμε. Οι κακόηχες φασαρίες όμως δεν τέλειωσαν. «Οι δικοί μας» σκότωσαν 10 γείτονες μας Τ/κ που τους κατέβασαν, κοντά στην Πύλα, από το τ/κ λεωφορείο που πήγαινε εργάτες στη βάση της Δεκέλειας και με το οποίο κάθε δεύτερη μέρα πήγαινε και ο παππούς μου. Θυμάμαι ακόμα τον γοερό θρήνο της γυναίκας του οδηγού δυο πόρτες πιο πέρα. Γι' αυτό το λεωφορείο έκανε και ντοκιμαντέρ ο Ρασίτ Περτέβ, διαπραγματευτής επί Ταλάτ. Τον Αύγουστο του '64, θυμάμαι τα μαύρα φέρετρα που φτάσανε στη γειτονιά μας από την Τηλλυριά μετά τους τούρκικους βομβαρδισμούς. Θυμάμαι το γοερό θρήνο της μάνας του Γιαννάκη Αεροπόρου. Τον Σεπτέμβριο του '70, οι μισοί συμμαθητές μου στην Αμερικανική Ακαδημία ήταν Τ/κ και τίποτα δεν μας χώριζε. Μάλιστα, ένας εξ αυτών ακόμα και σήμερα επισκέπτεται τον τότε Ε/κ κολλητό του, στο μοναστήρι που μονάζει. Στις 15 Ιουλίου του 1974, βρέθηκα πάνω στο ημιφορτηγό αυτοκίνητο που χτύπησαν οι Εοκαβητατζήδες στην Ακρόπολη της Λάρνακας με τους 4 νεκρούς του Άη Γιάννη. Ο 17χρονος Γιώργος Χαραλάμπους ήταν ο κολλητός του Τ/κ συμμαθητή μου Αηγκέν. Το '74 είχα 11 Τ/κ συμμαθητές και δύο συμμαθήτριες. Όταν εκδηλώθηκε η τουρκική εισβολή, όλοι οι άρρενες Τ/κ από τους δύο μαχαλάδες συνελήφθησαν αιχμάλωτοι και μεταφέρθηκαν στο σημερινό Γυμνάσιο Δροσιάς. Τα βράδια «δικά μας παλικάρια» των μετόπισθεν, τους έστηναν στον τοίχο προς εκτέλεση... Με «τα δικά μας παλικάρια», μερικά πρωινά καυγάδιζα - έχοντας μάλλον άγνοια κινδύνου- επειδή πήγαινα στους αιχμάλωτους Τ/κ συμμαθητές μου γάλα, μέχρι που τους πήραν. Έτσι ρήμαξε η εφηβεία της γενιάς μας. Τριάντα χρόνια πια στη δημοσιογραφία έζησαν άλλη μια συνεχιζόμενη τραγωδία, ασχολούμενος με το δράμα των αγνοουμένων. Τι να σας πω που δεν το ξέρετε, αφού η πολιτική κυρίως, προσπάθησε να θάψει με το ανθρωπιστικό αυτό ζήτημα, εγκλήματα πολέμου και ενοχές. Όσο για το Κυπριακό που οι δύο σας το ξέρετε στην τελευταία του λεπτομέρεια, έχει τώρα φτάσει στο μη παρέκει. Την Τετάρτη θα κάνετε τον απολογισμό σας. Δύο συμπολίτες της ίδιας γενιάς, κουβαλώντας σοφία και τραγικές εμπειρίες 70 χρόνων, έχετε δύο επιλογές. Λύση ή διχοτόμηση. Απέναντί σας έχετε δύο εθνικιστικές παρατάξεις, Ε/κ και Τ/κ, που ευνοούν τη διχοτόμηση. Δίπλα σας, δύο άλλες παρατάξεις, Ε/κ και Τ/κ που υποστηρίζουν ομοσπονδιακή λύση. Στο μέσο δύο παρατάξεις Ε/κ και Τ/κ που αμφιταλαντεύονται. Παρέκει τρεις εγγυήτριες δυνάμεις. Ενώπιόν σας, μόνο εσάς των δύο, είναι αυτό που θα επιλέξετε να κληροδοτήσετε στην Κύπρο. Μπορείτε αφήνοντας κατά μέρος τις πικρίες που νιώθετε -και δεν κρύβονται πια- ο ένας για τον άλλο, να συμφωνήσετε σε αυτά που σας αναλογούν και να πείτε στις εγγυήτριες δυνάμεις να κάνουν εκείνο που τους αναλογεί; Αν ναι, κάντε το, για να έχετε τουλάχιστον πρόσωπο καθαρό έναντι αυτών προσδοκούν να έχουν μέλλον σε αυτή την πατρίδα. Εμείς το χάσαμε, μαζεύοντας νεκρούς στην εφηβεία μας, αναζητώντας αγνοούμενους ως ενήλικες, και μια ζωή απορρίπτοντας σχέδια λύσης του Κυπριακού. Η πιο μεγάλη ώρα είναι τώρα!

paraschosa@kathimerini.com.cy

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ / *Γράφει ο* **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Η φουστανέλα, η δυστοκία του ΑΚΕΛ και η πόρτα του Λιλλήκα

Πολλές πιέσεις δέχεται ο Αναστασιάδης για νέα Γενεύη και μάλιστα τον Ιούλιο. Όπως πληροφορούμαι οι πιέσεις δεν είναι μόνο από τον Αϊντε, τα Ηνωμένα Έθνη και τον Ακιντζί. Σύμφωνα με όσα ακούω οι πιέσεις είναι και από το εσωτερικό κυρίως από το ΑΚΕΛ και από τον ΔΗΣΥ. Ακούω μάλιστα πως πολιτικός αρχηγός ανέφερε στον Αναστασιάδη πως «το μομέντουμ μπορεί να επιστρέψει εάν ειδωθούν από άλλη οπτική κάποια θέματα». Ωστόσο, από το περιβάλλον του Νίκαρου ξεκαθαρίζεται πως μόνο εάν ο Ερντογάν δώσει εχέγγυα «έστω και στον Τσίπρα» ότι θα τερματίσει τις προκλήσεις και θα υποχωρήσει στο θέμα των εγγυήσεων και των τεσσάρων ελευθεριών... Πολιτικός που σχολίαζε τη συμπεριφορά του Αναστασιάδη τις τελευταίες μέρες υποστήριξε πως «φαίνεται να του άρεσε που ξαναφόρεσε τη φουστανέλα και μάλλον θα δυσκολευτεί να τη βγάλει». Την ίδια στιγμή κάποιοι κινδυνολογούν και στην Ελλάδα και στη Λευκωσία ότι τον Ιούλιο αναμένεται «σούπερ πρόκληση» από την Τουρκία...

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΜΑΚΡΗ

Τα αδιέξοδα στα οποία βρίσκεται εγκλωβισμένο το ΑΚΕΛ γίνονται όλο και πιο φανερά στις συζητήσεις του κυρίου Άντρου με τους στενούς τους συνεργάτες αλλά και το Πολιτικό Γραφείο του κόμματος. Σύμφωνα με όσα ακούω από έμπειρο στέλεχος του ΑΚΕΛ «οι προεδρικές εκλογές θα δοκιμάσουν και τις αντοχές και τη συνοχή του κόμματος» γι' αυτό και η επιλογή του υποψηφίου θα είναι όπως τονίζει κάθε τρεις και λίγο ο Άντρος Κυπριανού: «επιλογή νίκης». Έλα όμως που υπάρχει δυστοκία... Όπως σας έχω ξαναγράψει οι στατιστικές που υπάρχουν στο γραφείο του κυρίου Άντρου φανερώνουν πως η κατάσταση για το ΑΚΕΛ στις προεδρικές του 2018 "κυμαίνεται μεταξύ των λέξεων χάλια και τραγωδία" όπως ακριβώς μου ελέχθη.

Η κυρία Γιαννούλα, η οποία ακούει όλα όσα λέγονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμη περισσότερα, με ενημέρωσε προχθές πως στα αφτιά της φθάνουν σχόλια του τύπου: «τα διλήμματα του ΑΚΕΛ είναι πολύ περισσότερα απ' όσα μπορεί να φανταστεί ο κόσμος. Καταρχήν το γεγονός ότι αναγκαζόμαστε να ψάχνουμε ως υποψήφιο επιτυχημένο επιχειρηματία δεξιάς κοπής για να τύχει της εμπιστοσύνης των μελών μας είναι μια κατάντια» ανέφερε πρόσφατα στέλεχος του κόμματος και καταγράφηκε από τις κεραίες της κυρίας Γιαννούλας. Η ίδια μου ανάφερε ακόμα τη δήλωση άλλου στελέχους πως η κατάσταση για το ΑΚΕΛ είναι «μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα» αφού υπάρχει η περίπτωση να βρει έναν δεξιό επιχειρηματία ως όχημα για να επανέλθει στην εξουσία αλλά αυτός να μην περάσει καν στον δεύτερο γύρο. «Ένα τέτοιο σενάριο είναι χειρότερο και από τον πιο άσχημο πολιτικό εφιάλτη» ανέφερε το στέλεχος. Η κυρία Γιαννούλα μου επανέλαβε πως ο κύριος Άντρος γνωρίζει την πικρή αλήθεια πως ούτε το ΑΚΕΛ θα τον ψήφιζε εάν κατερχόταν ο ίδιος ως υποψήφιος, γι' αυτό και το πήρε πια απόφαση πως «δεν είναι τώρα η σειρά του», όπως λέει στα στελέχη του...

Πάντως, η αποκάλυψη που σας έκανα προχθές ότι στο short list του κυρίου Άντρου βρίσκεται και το όνομα πολύ επιτυχημένου επιχειρηματία με... υπερπόντια πολιτική δράση, έπαιξε πολύ στο ΑΚΕΛ. Η κυρία Γιαννούλα μου είπε πως η Μαρίνα δεν σταματούσε να απαντά τα τηλέφωνα όσων έπαιρναν για να μάθουν το όνομα. Κάποιος μάλιστα που υποστήριξε ότι έχει μαντέψει το άτομο συνέστησε προσοχή και ιδιαίτερα σε φορολογικά θέματα... Άλλη πηγή μου από το κόμμα του λαού υποστήριξε πως οι διαβουλεύσεις βρίσκονται σε δυναμική εξέλιξη και δεν αποκλείεται να γίνει ανακοίνωση ακόμα και αυτή την εβδομάδα.

«Η ανακοίνωση της υποψηφιότητας του Γιώργου Λιλλήκα αναμένεται να δημιουργήσει μια νέα πραγματικότητα με πολλές προκλήσεις». Η δήλωση ανήκει σε στέλεχος της Συμμαχίας Πολιτών ο οποίος διερωτήθηκε κατά πόσον τα διαφωνούντα, υψηλόβαθμα στελέχη, θα παραιτηθούν ή θα μετατραπούν σε εσωκομματική αντιπολίτευση «μετατρέποντας τη Συμμαχία σε ΔΗΚΟ»... Το στέλεχος πάντως υπέδειξε ότι η θέση του Λιλλήκα «είναι ξεκάθαρη και δείχνει μόνο την πόρτα», αφού και ο ίδιος έπραξε ανάλογα όταν διαφώνησε στο ΑΚΕΛ αλλά και ο ίδιος ο Νικόλας Παπαδόπουλος όταν διαφωνούσε με την γραμμή Καρογιάν στο ΔΗΚΟ.

Η συζήτηση μεταξύ δύο στελεχών του ΔΗΣΥ, την περασμένη Πέμπτη σε καφετέρια της πρωτεύουσας κατέληξε για τις εκλογές, άφησε πολλά ερωτηματικά σε όσους τους άκουγαν. Όσο κι αν προσπαθούσαν να μιλήσουν χαμηλόφωνα, οι αναφορές τους, που πολλές φορές συνοδεύονταν από γέλια, έκαναν πολλούς να «στήσουν αφτί». Ωτακουστής μάρτυρας μου ανέφερε πως σε εύθυμη διάθεση οι δύο συνομιλούσαν για το κατά πόσον θα είναι ή όχι υποψήφιος ο Αναστασιάδης. Το ένα στέλεχος ακούστηκε να λέει: «Ο Φούλης μας λέει κάθε τρεις και λίγο πως ο ΔΗΣΥ έχει υποψήφιο, ενώ ο Αναστασιάδης μας λέει πως δεν έχει ακόμα αποφασίσει εάν θα είναι υποψήφιος». Η απάντηση του άλλου στελέχους ήταν: «μήπως να αρχίσουμε και εμείς να ψάχνουμε υποψήφιο, μπας και ο Αναστασιάδης αποφασίσει τελικά να αποσυρθεί στη Λεμεσό;»

ΚΟΥΪΖ: Ποιος υπουργός νιώθει να επιβεβαιώνεται από τις εξελίξεις με το τραπεζικό μπάχαλο στα Κατεχόμενα; Είναι αυτός που φέρεται να είπε: «κάποτε φώναζα μόνος μου, τώρα φωνάζουν σχεδόν όλοι»...

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

80 χρόνια πρίν στην «Κ»

14.V.1937

ΠΑΝΘΕΑΤΡΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ: Ηρχισαν χθες [...] αι εργασίαι του Α΄ Πανελληνίου Πανθεατρικού Συνεδρίου παρουσία του υφυπουργού Τύπου και Τουρισμού κ. Νικολούδη, του γ.γ. του υπουργείου Παιδείας κ. Ν. Προεστοπούλου του δημάρχου κ. Πλυτά και πλήθους εκλεκτού κόσμου του θεάτρου και των γραμμάτων. [...] Μετά την εισήγησιν του κ. Συναδινού ωμίλησεν η κυρία Μαρίκα Κοτοπούλη, η οποία [...] ετόνισε την ανάγκην υπάρξεως συνειδητών Ελλήνων συγγραφέων με στοιχεία ελληνικά, με ωραία έργα, διότι τα ωραία έργα είναι και τα πατριωτικά με ευρυτέραν σημασίαν της λέξεως. [...] Ο λόγος εδόθη εις την παλαίμαχον ηθοποιόν κ. Ευαγγελίαν Παρασκευοπούλου [...]. Ακολούθως ωμίλησεν ο πρόεδρος του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών κ. Ν. Παρασκευάς, διά τους ηθοποιούς και το θέατρον, ο κ. Γρ. Ξενόπουλος (φωτογραφία) διά το θέατρον των συγγραφέων, ο κ. Μπαλάνος, ο κ. Μιχ. Ροδάς [...] ο κ. Κ. Βαλμύρας «ίσως Βελμύρας;». Ο κ. Νικολούδης ηυχαρίστησε δι' όσα ηκούσθησαν από του βήματος του Συνεδρίου υπέρ του Κράτους της 4ης Αυγούστου και του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως.

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / *Γράφει* **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

Με άριστα το 10

1 Στην μπάλα. Μπορεί Πάλμας-Παπαδόπουλος να τους χώρισε το Healthy ματ με τον διορισμό, αλλά τους ένωσε ο ΠΑΣΠ στα βραβεία, βάζοντάς τους στο ίδιο τραπέζι. Sitting arrangement για πολλά μπράβο.

2 Στην εύρεση. Τελικά στον ουρανό τον ψάχναμε στη γη τον βρήκαμε. Ο λόγος για τον little John Ομήρου, ο οποίος έκανε λέει περιοδεία στην Ελλάδα. Κάτι σαν τις περιοδείες του Χατζηγιάννη στην ελληνική επαρχία πριν κουρευτεί στη Λαϊκή.

3 Στη συνεργασία. Το έγραψε ο Σπονδοφόρος, το πήγε παρακάτω ο Ονασαγόρας. Ακυρώθηκε τελικά η αγορά της θωρακισμένη Mercedes Maybach από το Healthy Προεδρικό. Να προσέξει λίγο όμως ο από πάνω της στήλης μην του γίνει συνήθεια να μας παίρνει τις ειδήσεις.

4 Στην αγορά. Πάντως το ΥΠΕΞ την ίδια ώρα, προχωρά σε αγορά νέου κρυπτογραφικού εξοπλισμού. Εδώ δεν ξέρουμε ποιος ακούει ποιον, και μας χρειάζεται ένα μηχάνημα για να βγάζουμε άκρη. Μπλέξαμε τα μπούτια μας.

5 Στο όχι άλλο κάρβουνο. On another note, που λέει και μια ψυχή, όχι άλλο κάρβουνο αδέρφια. Η Κύπρος παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση CO2 (+7%) στην Ε.Ε., το 2016. Μη διασταυρωμένες πληροφορίες λένε πως η μεγαλύτερη αύξηση ρύπανσης βρίσκεται γύρω από τον λόφο του (Healthy) Προεδρικού Μεγάρου.

Η ξεφτίλα δεν έχει όρια... Αναστασία - Μισιέλ Παπαδοπούλου.

6 Στην ανάκαμψη. Μετά που πέρασε η κρίση και το μνημόνιο είναι μια κακή ανάμνηση η Δημοκρατία άρχισε να προετοιμάζεται στο ενδεχόμενο να την κυβερνήσει η πριγκιπική οικογένεια και επανέφερε τα Business Class ταξίδια. Το Γιωτάκι όμως θα θέλει τζετ.

7 Στις μαγκιές. Ο πρώην ευρωβουλευτής του ΔΗΣΥ Ανδρέας Πιτσιλλίδης αρνήθηκε να καταβάλλει έκθεση εκλογικών δαπανών, του επέβαλλαν πρόστιμο και δεν το πλήρωσε. Μάγκας ο Αντρέας ο νυχτοβάτης.

8 Στην Αγάπη. Έγραψε ο Σενέκκης (who?) στο Facebook: «Οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη καταγράφει θετικό πρόσημο στην (πολιτική) ανακύκλωση». Ποιος απάντησε από κάτω; Ε; Ποιος; Η Αναστασία - θέλω να κάνω κοινωνικό έργο - Παπαδοπούλου: «Το είπα και πριν τέσσερα χρόνια, η ξεφτίλα δεν έχει όρια». Πόσο μας λείπει ο Χριστόφιας, ε Αναστασία - Μισέλ μου;

9 Στο φυτώριο. Πάντως ο Φούλης εξελίσσεται σε σκάουτερ της Healthy Προεδρίας. Ήθελε τον Χριστοδουλίδη για εκπρόσωπο Τύπου, του τον πήρε ο Healthy. Είχε τον Σοφοκλέους για εξ απορρήτων, τον πήρε και αυτόν. Πρόσεξε Πάφιε γιατί με την πρώτη ευκαιρία αυτός μπορεί να σου πάρει και τη Μαρία να τη βάλει υπουργό.

10 Η στήλη παρά τις οχλήσεις δεν θα σχολιάσει την παραίτηση Χάσικου. Είμαστε υπεράνω είπε ο κύριος διευθυντής. Αληθεύει όμως πως το πρωί πριν παραιτηθεί μίλησε με τον γενικό ελεγκτή;

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κωστας Ιορδανιδης • Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Διευθυντής: Ανδρεας Παρασχος
Αρχισυντάκτης: Μιχαλης Τσικαλας • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: Αλεξης Παπαχελας • Διεύθυνση συντάξεως: Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης - Γιωργος Μαντελας

Alpha
Καταναλωτικά Δάνεια

Το κλειδί για
το **νέο** σου
αυτοκίνητο!

ALPHA αυτοκίνητο

Τώρα η Alpha Bank σάς φέρνει κοντά στο νέο σας αυτοκίνητο, προσφέροντάς σας πολλά προνόμια και εκπτώσεις, με το **Alpha Αυτοκίνητο**:

- Ανταγωνιστικό επιτόκιο
- Μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής έως και 7 χρόνια
- Χρηματοδότηση μέχρι και το 80% της αξίας του αυτοκινήτου
- Απλές και γρήγορες διαδικασίες
- Έκπτωση έως και 50% στην περιεκτική ασφάλιση του αυτοκινήτου, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου, με την Altius Insurance

Για περισσότερες πληροφορίες, όρους και προϋποθέσεις, επισκεφθείτε ένα από τα Καταστήματα της Alpha Bank ή την ιστοσελίδα www.alphabank.com.cy.

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να αποσύρει ή να τροποποιήσει το προϊόν ανά πάσα στιγμή.

Δωρεάν Γραμμή Επικοινωνίας
800 ALPHA
(2 5 7 4 2)

ALPHA BANK

Μία Τράπεζα...όλες οι επιλογές

www.alphabank.com.cy
22888888

Την Τετάρτη θα κριθεί νέος γύρος και Γευνεύη

Ορόσημο ο ορίζοντας των επόμενων 6 εβδομάδων οπόταν είναι δυνατόν οι διαπραγματεύσεις να οδηγηθούν στην τελική τους φάση

Ηνωμένα Έθνη
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Αποφασισμένος να μην καταθέσει εύκολα τα όπλα και να συνεχίσει να πιέζει τους ηγέτες να συνεχίσουν να τη διαπραγμάτευση με εντατικότερο ρυθμό για να φτάσουν σε συγκλίσεις στη συντριπτική πλειοψηφία των θεμάτων όλων των κεφαλαίων, πλην της ασφάλειας, εμφανίζεται ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Αντόνιο Γκουτιέρες. Σ' αυτό το μήκος κύματος ήταν και τα μηνύματα που μετέφερε την Πέμπτη προς τους ηγέτες εκ μέρους του γ.γ., ο ειδικός του σύμβουλος Έσπεν Μπαρθ Αϊντε. Όπως ανέφερε πηγή κοντά στις συνομιλίες, το μήνυμα ήταν πως στα δύο χρόνια των συνομιλιών Αναστασιάδη - Ακιντζί έχει επιτευχθεί σημαντική δουλειά, η οποία είναι κρίμα να χαθεί.

Ταυτόχρονα, ο κ. Γκουτιέρες έθεσε εαυτόν στη διάθεση των ηγετών, για να εμπλακεί με όποιον τρόπο του ζητήσουν και οι δύο. Την ίδια άποψη με τον γ.γ. συμμερίζονται και τα πέντε μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση, ωστόσο η άποψη όλων θέτει ως προϋπόθεση την ύπαρξη ουσιαστικής διαπραγμάτευσης και όχι απλή συντήρηση μιας διαδικασίας που θα κινδυνεύει να εκφυλιστεί. Ταυτόχρονα φαίνεται ότι αν και ανεξαρτήτως όλοι στηρίζουν το αναφαίρετο κυριαρχικό δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να διεξάγει έρευνες και να εκμεταλλευτεί τους φυσικούς πόρους εντός της ΑΟΖ της, βλέπουν ότι ο κίνδυνος μιας έντασης με την Τουρκία είναι υπαρκτός, ανεξάρτητα αν δεν θεωρούν πιθανό ένα θερμό επεισόδιο. Με βάση το σκεπτικό του γενικού γραμματέα, αλλά και την ημερομηνία που σχετίζεται με την έναρξη των διερευνητικών γεωτρήσεων της Total, υπάρχει ακόμη ένα διάστημα τουλάχιστον 5-6 εβδομάδων για εντατικές συνομιλίες, που αν επιδειχθεί πολιτική βούληση, είναι δυνατόν οι διαπραγματεύσεις να οδηγηθούν στην τελική τους φάση. Σύμφωνα με τις διαβουλεύσεις που έχουν γίνει, στο πλαίσιο της αξιολόγησης η οποία θα γίνει από τους ηγέτες και τον ειδικό σύμβουλο Έσπεν Μπαρθ Αϊντε, στις 17 Μαΐου, θα καθοριστούν και νέες συναντήσεις του Προέδρου Αναστασιάδη με τον Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί και τους διαπραγματευτές τους, για το επόμενο διάστημα, μέχρι τουλάχιστον τα τέλη Ιουνίου, με στόχο να κλείσουν τα περισσότερα από τα ανοιχτά θέματα.

Εκφράζονται φόβοι, πως πίσω από τις προτάσεις Αϊντε για αλλαγή στη μεθοδολογία υποκρύπτεται η επιθυμία να οδηγηθεί η διαδικασία σε συγκαλυμμένη επιδιαιτησία.

Ωστόσο, παραμένει για την ώρα ασαφές αν μαζί θα καθοριστεί και η επανάληψη της διαδικασίας της Γενεύης, ή αν θα μείνει ανοιχτό, για οριστικοποίηση στην τελευταία συνάντηση του νέου κύκλου των συναντήσεων. Πηγή κοντά στις συνομιλίες εκτίμησε ότι το πιθανότερο να βρεθεί λύση κάπου στο μέσο, δηλαδή, στην ανακοίνωση της 17ης Μαΐου να γίνεται αναφορά σε διεθνή διάσκεψη, χωρίς συγκεκριμένη ημερομηνία. Θεωρείται βέβαιο ότι η πλευρά μας θα επιδιώξει συμπερίληψή του τώρα για κατάλληλη προετοιμασία, κάτι που δεν είναι σίγουρο ότι θα αποδεχθεί η τουρκοκυπριακή πλευρά. Το όλο σενάριο μοιάζει με επανάληψη των όσων διαμείφθηκαν στο δείπνο της 1ης Δεκεμβρίου, όπου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δέχθηκε κριτική για την αποδοχή της Γενεύης.

Δεν θέλει πακετοποίηση

Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες δεν υπάρχει θέμα αλλαγής της μεθοδολογίας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης έχει καταστήσει σαφές ότι δεν δέχεται την «πακετοποίηση» των ανοιχτών θεμάτων, φοβούμενος

Προϋπόθεση η ύπαρξη ουσιαστικής διαπραγμάτευσης και όχι απλή συντήρηση μιας διαδικασίας που θα κινδυνεύει να εκφυλιστεί.

ότι στο τέλος δεν θα έχει θέματα να διαπραγματευθεί στο κεφάλαιο της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων. Μάλιστα, καθώς υπάρχουν αρκετά σημεία της πρότασης που έχει παρουσιάσει το ΑΚΕΛ με τις απόψεις Αϊντε για πακετοποίηση, διαφωνεί έντονα με την εκτίμηση του κόμματος ότι στο θέμα της Ασφάλειας οι απόψεις της Άγκυρας για διατήρηση των Εγγυήσεων και στρατευμάτων δεν έχουν πιθανότητα να τύχουν στήριξης από τη διεθνή κοινότητα, ως «ξεπερασμένες». Ένας ακόμη λόγος είναι ότι τα ανοιχτά θέματα είναι ακόμη πολλά.

Παράλληλα εκφράζονται φόβοι, πως πίσω από τις προτάσεις Αϊντε για αλλαγή στη μεθοδολογία υποκρύπτεται η επιθυμία να οδηγηθεί η διαδικασία σε συγκαλυμμένη επιδιαιτησία, μέσω γεφυρωτικών προτάσεων, εκτιμώντας μάλιστα ότι αυτές θα επιδιωχθεί να τις παρουσιάσει ο ίδιος ο γ.γ. του ΟΗΕ, σε μία συνέντευξη Τύπου Γενεύης, στην οποία πέραν της Ασφάλειας, θα υπάρχουν και άλλα ανοιχτά θέματα των υπολοίπων κεφαλαίων. Πάντως, οι φόβοι της κυβέρνησης για επιδιαιτησία δεν επιβεβαιώνονται, ούτε από τις δηλώσεις Αϊντε (που επαναλαμβάνει σε κάθε ευκαιρία την κυπριακή ηγεσία των διαπραγματεύσεων), ούτε από τις επαφές με άλλους αξιωματούχους του ΟΗΕ και τα πέντε μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Ενώ ένα αναπάντητο ερώτημα είναι, πως χωρίς αλλαγή της μεθοδολογίας, για πάρε-δώσε σε πακέτα ανοιχτών θεμάτων, είναι δυνατόν να επιταχυνθεί η διαπραγμάτευση.

Η επιστολή προς Η.Ε.

Η επιστολή του Προέδρου Αναστασιάδη προς τον Αντόνιο Γκουτιέρες, το βράδυ της Τρίτης, είχε οπωσδήποτε προληπτικό χαρακτήρα, λόγω των φόβων που προαναφέραμε. Για την ώρα δεν υπήρξε σχολιασμός επί της ουσίας στα Ηνωμένα Έθνη και όσα μέχρι στιγμής διατυπώθηκαν αφορούσαν τη διαρροή αποσπασμάτων της στα ελληνοκυπριακά μέσα ενημέρωσης πριν τη λάβει στα χέρια του ο γ.γ. των Η.Ε. Ο υπογράφων άκουσε ειρωνικά σχόλια αξιωματούχων του ΟΗΕ, όταν ζήτησε επιβεβαίωση μία περίπου ώρα πριν επιδοθεί η επιστολή στη διευθύντρια του γραφείου του κ. Γκουτιέρες. «Δεν την παραλάβαμε ακόμη, αλλά μας στέλνουν από τη Λευκωσία τα αποσπάσματα από τον ελληνοκυπριακό Τύπο», είπε δεικτικά αξιωματούχος. Κι όταν μετά δύο ώρες, επιβεβαίωσαν τη λήψη της, μιλούσαν ειρωνικά για τα πολύ ψιλά γράμματα του φωτοαντίγραφου του εγγράφου Αϊντε με τα 103 ανοιχτά θέματα της πρώτης μέρας της λύσης και το γεγονός ότι υπήρχε αναφορά γι' αυτό λίγες ώρες νωρίτερα από κυπριακό τηλεοπτικό δίκτυο.

Πότε φεύγει ο Αϊντε

Το ενδιαφέρον του Έσπεν Αϊντε να διεκδικήσει την πρωθυπουργία της χώρας του δεν είναι μυστικό και μάλιστα ο ίδιος όταν ερωτήθηκε από δημοσιογράφο προ μηνών είπε πως οι ημερομηνίες είναι συγκεκριμένες και όλοι τις γνωρίζουν. Σύμφωνα με πληροφορίες της κυβέρνησης, φαίνεται πως ο ειδικός σύμβουλος για το Κυπριακό θα αποχωρήσει γύρω στις 15 Ιουλίου. Συνεργάτης του πάντως, που θέσαμε υπόψη την πληροφορία μας είπε πως δεν έχει ληφθεί παρόμοια απόφαση και όλα θα εξαρτηθούν από τις εξελίξεις στις συνομιλίες.

Διαπραγματεύσεις γερών νεύρων και υπομονής

Η διελκυστίνδα Αναστασιάδη-Ακιντζί έχει ως αποτέλεσμα να γίνεται ένα βήμα μπρος και δύο πίσω, ενώ αυξάνεται η πίεση λόγω χρόνου

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ**

Αγρια τροπή φαίνεται πως παίρνουν οι συνομιλίες για το Κυπριακό, εφόσον Αναστασιάδης και Ακιντζί βρίσκονται στη μέγγενη του χρόνου αφενός και των αποφάσεων που πρέπει να παρθούν ενόψει συνέχειας αφετέρου. Η συνέχεια που έπεται αναμένεται να ξεκαθαριστεί στις 17 του τρέχοντος, με τις περισσότερες πιθανότητες να γέρνουν προς το ενδεχόμενο των ορισμένων επιπρόσθετων συναντήσεων. «Ή θα ανακοινωθεί αμέσως στις 17 η ημερομηνία μετάβασης στη Γενεύη ή θα ανακοινωθούν επιπρόσθετες συναντήσεις μέσα στον Ιούνιο και η ημερομηνία μετάβασης. Παράλληλα, όμως, τρέχει και το σενάριο να γίνει ένας απολογισμός πάνω στον οποίο θα αποφασιστεί η συνέχεια» τονίστηκε από αρμόδια πηγή στην «Κ».

Η πρόοδος που έχει καταγραφεί στη διαδικασία θέλουν τα Η.Ε. να την κεφαλαιοποιήσουν για τη συνέχεια, ωστόσο δεν είναι βέβαιο ακόμη πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης είναι έτοιμος για μετάβαση στην ελβετική πόλη.

Τοποθετείται έτσι ο παράγων χρόνος στην πρώτη γραμμή, εφόσον βάσει και των προαναφερομένων η συνέχεια της διάσκεψης για το Κυπριακό αναμένεται να λάβει χώρα μεταξύ 20 και 30 Ιουνίου. Άρα, μακριά ακόμη από την προγραμματισμένη γεώτρηση της TOTAL στο τεμάχιο 11 στις 13 Ιουλίου, στοιχείο που βαραίνει επιπρόσθετα τις συνομιλίες ως περιρρέουσα ατμόσφαιρα, ωστόσο δεν έχει τύχει συζήτησης έστω και εκτός πλαισίου από τους Αναστασιάδη-Ακιντζί. Δεδομένο είναι την ίδια ώρα πως ο διεθνής παράγοντας, των Η.Ε. προεξαρχόντων, δεν θέλει να δει την πρόοδο που έχει σημειωθεί να πηγαίνει χαμένη. Στοιχείο που έκανε έντονα την εμφάνισή του στο διπλωματικό παρασκήνιο και στην κρίση λόγω ενωτικού, με πηγές τότε να τονίζουν πως περίμεναν πίεση προς τους ηγέτες για επανεκκίνηση των συνομιλιών από το διεθνή παράγοντα. Η πρόοδος που έχει καταγραφεί στη διαδικασία σύμφωνα με πηγές θέλουν τα Η.Ε. να την κεφαλαιοποιήσουν για τη συνέχεια, ωστόσο, δεν είναι βέβαιο ακόμη πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης είναι έτοιμος για μετάβαση στην πρωτεύουσα της Ελβετίας και συνέχεια της διάσκεψης για το Κυπριακό. Η αμφιβολία του εκφράστηκε και πρόσφατα που μπορεί μεν να μην απέκλεισε μια «νέα Γενεύη» ωστόσο χρειάζεται, όπως τόνισε, προετοιμασία. Προκύπτει λοιπόν βάσει πληροφοριών πως οι δεύτερες σκέψεις που κάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να μην είναι αποτρεπτικές αλλά την ίδια ώρα είναι ακριβώς αντίθετες από εκείνες του Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί που θέλει τη μετάβαση στη Γενεύη για παραπάνω από έναν λόγους. Και ο τελευταίος αντιμετωπίζει μεγάλες πιέσεις στο εσωτερικό του υπό το πρίσμα του ότι έχει υπαναχωρήσει σε μια σειρά από θέσεις, όπως προτάσσουν κυρίως τα επιχειρήματα της αντιπολίτευσης. «Οι αντιδράσεις στην εσωτερική πολιτική σκηνή προς τους δύο ηγέτες, είναι ένας κοινός παρανομαστής που λειτουργεί ανασταλτικά» τόνισε στην «Κ» πολιτική πηγή.

Οι θέσεις κινούνται με τέμπο ένα βήμα μπρος και δύο πίσω, σε όλα τα μεγάλα θέματα του Κυπριακού, για να καταλήξουν, όπως λένε οι πληροφορίες της «Κ», για άλλη μία φορά οι ηγέτες να συναντηθούν στις συγκλίσεις που είχαν πριν καν την πρώτη διάσκεψη για το Κυπριακό στην πρωτεύουσα της Ελβετίας.

50 και 103 θέματα ανοιχτά

Ένα από τα βασικά στοιχεία που καθιστούν δύσκολη τη συνέχεια και απαιτούν παράλληλα αποφάσεις μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα είναι και το εύρος των θεμάτων που υπάρχουν ανοιχτά στα μεγάλα θέματα του Κυπριακού, πλην της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων που εκεί οι διαφωνίες είναι ριζικές. Τα θέματα αυτά, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», αφορούν το Περιουσιακό, το Εδαφικό και κυρίως θέματα στα οποία η διαπραγμάτευση θα έπρεπε να είχε προχωρήσει. Όπως για παράδειγμα η μελέτη του ΔΝΤ για το χρηματοπιστωτικό σύστημα των Κατεχομένων, με την παραδοχή Ακιντζί πως τα προσκόμματα είναι της «κυβέρνησης». Ως σύνολο τα θέματα αυτά είναι 50, από τα οποία σε ορισμένα η απόσταση είναι μικρότερη από άλλα, ωστόσο αυτά είναι ουσιώδη ζητήματα σε κεφαλαιώδη θέματα του Κυπριακού. «Σε αυτά προστίθενται και τα 103 σημεία που ο Έσπεν Μπαρθ Αϊντε είχε ετοιμάσει και αφορούν την πρώτη ημέρα εφαρμογής της λύσης», τόνισε αρμόδια πηγή με νόημα. «Η πίεση πλέον είναι σε όλα τα επίπεδα και δημιουργεί νευρικότητα η οποία κάνει την εμφάνισή της πυκνά πλέον και στα λεγόμενα των δύο ηγετών».

Η τακτική

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια που διενεργείται πλέον ο διάλογος ανάμεσα στις δύο πλευρές, τη δική τους βαρύτητα έχουν ξεκάθαρα και οι θέσεις που μπαίνουν προς συζήτηση στο τραπέζι. Θέσεις που κινούνται με τέμπο ένα βήμα μπρος και δύο πίσω, σε όλα τα μεγάλα θέματα του Κυπριακού, για να καταλήξουν όπως λένε οι πληροφορίες της «Κ» για άλλη μία φορά οι ηγέτες να συναντηθούν στις συγκλίσεις που είχαν πριν καν την πρώτη διάσκεψη για το Κυπριακό στην ελβετική πόλη. «Από τη Γενεύη και μετά η τ/κ πλευρά μετακινείται υπαναχωρώντας από τις συγκλίσεις. Όπως έκανε στις τέσσερις βασικές ελευθερίες. Ωστόσο, τώρα κάνει ορισμένα βήματα που παραπέμπουν στην περίοδο προ Γενεύης για να τα χρησιμοποιήσει όμως ως μοχλό διαπραγμάτευσης στη συνέχεια της διάσκεψης αποσκοπώντας σε οφέλη από την ε/κ πλευρά» τόνισε πολιτική πηγή στην «Κ». Αυτό το μπροστά πίσω όπως περιγράφεται χαρακτηριστικά δημιουργεί περισσότερα προβλήματα εφόσον και στο παρελθόν σημεία που είχαν συμφωνηθεί και καταγράφηκαν ως συγκλίσεις αναιρέθηκαν στη συνέχεια.

Η εμπιστοσύνη χάθηκε

Είναι γεγονός πλέον πως οι πρώτες αντιδράσεις που προκάλεσε η ανάδειξη Ακιντζί στην τ/κ ηγεσία, δεν υφίστανται πλέον. Ακόμη και πέραν του επιπέδου της ανταλλαγής απόψεων για την επίλυση του Κυπριακού, μέρος της εμπιστοσύνης που υπήρχε έχει χαθεί, όπως τονίζουν πηγές στην εφημερίδα. Κάτι που σε γενικά πλαίσια είναι αναμενόμενο, ωστόσο οι δύο ηγέτες έχουν ακόμη δρόμο να διανύσουν. Αυτό οφείλεται από τη μία ότι ο Μουσταφά Ακιντζί πήρε πίσω με αποκορύφωμα τη μετά τη Γενεύη περίοδο συγκλίσεις οι οποίες είχαν επιτευχθεί, από την άλλη οι δημόσιες τοποθετήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας που δεν βρίσκουν σύμφωνο τον Ακιντζί, και διαπερνούν ακόμη και μέρος της κυβερνητικής παράταξης που έχει τοποθετηθεί κατά του δημόσιου διαλόγου και της από «αέρος» διαπραγμάτευσης.

Εδώ και πολλούς μήνες, ο Πρόεδρος Ερντογάν δεν επικοινωνεί με τον κ. Ακιντζί ενώ είχε συναντήσεις με τα μέλη της τουρκοκυπριακής δεξιάς «συγκυβέρνησης» του Χουσεΐν Οζγκιουργκιούν, η οποία εκδηλώνεται κατά της λύσης. Παράλληλα κύκλοι της Άγκυρας στα Κατεχόμενα κατηγορούν δημοσίως τον Μουσταφά Ακιντζί, ότι οι χειρισμοί του, από το Μον Πελερέν και εντεύθεν είναι λανθασμένοι.

Ακιντζί εν μέσω πυρών λόγω του Κυπριακού

Κατηγορείται από τ/κ Δεξιά και Αγκυρα για «υποχωρήσεις» που δυσχέραιναν τη θέση της τ/κ πλευράς στις συνομιλίες

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Τα μεγάλα αγκάθια στο Κυπριακό, τα πρόσφατα κενά αέρος στις διαπραγματεύσεις και η νέα συγκυρία στην ευρύτερη περιοχή δυσχεραίνουν τη θέση του Μουσταφά Ακιντζί στο πολιτικό προσκήνιο. Δύο χρόνια αφότου ανέλαβε την ηγεσία της τ/κ κοινότητας, ο κ. Ακιντζί βρίσκεται αντιμέτωπος με το ρήγμα στις συνομιλίες: «Στην πραγματικότητα πρόκειται για διαφορετική φιλοσοφία σε ό,τι αφορά τις θεμελιώδεις αρχές της ομοσπονδιακής λύσης του Κυπριακού», παραδέχεται πηγή από το «προεδρικό» περιβάλλον, η οποία προσθέτει: «Η ε/κ πλευρά δεν αποδέχεται την πλήρη εφαρμογή της αρχής της πολιτικής ισότητας, την ιδέα της δημιουργίας ενός νέου κράτους με βάση τη σύμπραξη του τ/κ κράτους και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παρόλα αυτά, ο κ. Ακιντζί παραμένει στο τραπέζι των συνομιλιών και είναι αποφασισμένος να εξαντλήσει όλα τα περιθώρια για τη λύση».

Το χάσμα στο Κυπριακό

Αυτό είναι το κλίμα που επικρατεί την παρούσα περίοδο στο «Προεδρικό» του κ. Ακιντζί καθώς ο ίδιος και οι συνεργάτες του συνειδητοποιούν ότι στο σημείο που έχουν φτάσει σήμερα οι εξελίξεις, οι δύο πλευρές αδυνατούν να έρθουν σε συμφωνία σε θεμελιώδη ζητήματα του Κυπριακού. Και αυτό δεν το κρύβει ο Τ/κ ηγέτης καθώς έχει δημοσίως αποσαφηνίσει ότι η κοινότητά του δεν πρόκειται να αποδεχθεί λύση που δεν κατοχυρώνει την αρχή της πολιτικής ισότητας. Με αυτό δεν αναφέρεται αποκλειστικά στην αποτελεσματική εκπροσώπηση της κοινότητάς του στην κυβέρνηση και στις δύο βουλές της νέας ομοσπονδίας αλλά στο ότι επιθυμεί να δει την αρχή της πολιτικής ισότητας να εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις δομές της ομοσπονδίας. Από τη δική του σκοπιά, οι Τ/κ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να δίνουν την συγκατάθεσή τους ή να μπλοκάρουν σημαντικές αποφάσεις σε όλες τις βαθμίδες της διακυβέρνησης.

Άλλη κόκκινη γραμμή για τον κ. Ακιντζί είναι το ζήτημα της ασφάλειας και των εγγυήσεων. Επιμένει στο ότι Τ/κ και Τουρκία δεν πρόκειται να αποδεχθούν συμφωνία

Σε ό,τι αφορά Περιουσιακό, Εδαφικό, οικονομία, Ε.Ε., και τις 4 ελευθερίες, ο κ. Ακιντζί θεωρεί ότι δεν υπάρχουν μεγάλα προβλήματα που αιτιολογούν πιθανή κατάρρευση των συνομιλιών.

που δεν θα διατηρεί ένα σύστημα εγγυήσεων. Μάλιστα, εκφράζει μεγάλη πικρία για τις πρόσφατες σχετικές κατηγορηματικές δηλώσεις της ε/κ πλευράς και της Αθήνας: «Τη στιγμή που καταβάλλουμε προσπάθεια για να ξεκινήσει δημόσια συζήτηση για ένα θέμα, το οποίο μέχρι πριν από λίγο εθεωρείτο θέμα-ταμπού στην τουρκική πλευρά, κατηγορηματικές δηλώσεις δεν βοηθούν κανένα», λέει στην «Κ» η ίδια πηγή. Σε ό,τι αφορά Περιουσιακό, Εδαφικό, οικονομία, Ε.Ε., και τα δικαιώματα των πολιτών της Τουρκίας, ο κ. Ακιντζί θεωρεί ότι δεν υπάρχουν μεγάλα προβλήματα που αιτιολογούν πιθανή κατάρρευση των συνομιλιών. Σε αυτά τα πεδία, αργά ή γρήγορα, οι δύο πλευρές θα φτάσουν σε συμφωνία. Επ' αυτών, η ίδια πηγή του περιβάλλοντος Ακιντζί σημειώνει: «Η λύση είναι εφικτή, αρκεί ο κ. Αναστασιάδης να δείξει βούληση. Τη στιγμή που θα δώσει τη συγκατάθεσή του για γεφυρωτικές προτάσεις στο ζήτημα της πολιτικής ισότητας και της ασφάλειας, ο κ. Ακιντζί είναι έτοιμος να επισπεύσει τις προεργασίες για την υπογραφή της νέας συμφωνίας». Επί του προκειμένου τονίζεται η πικρία Ακιντζί για τη στάση το τελευταίο διάστημα στις συνομιλίες του κ. Αναστασιάδη. Ο Τ/κ ηγέτης συμπεραίνει ότι ο κ. Αναστασιάδης για προσωπικούς - πολιτικούς λόγους επιλέγει να θέσει σε καθεστώς στασιμότητας τις συνομιλίες, μια εξέλιξη που δυσχεραίνει και τη θέση του ιδίου στο τ/κ πολιτικό προσκήνιο και στις σχέσεις του με την Άγκυρα.

Οι επιθέσεις της τ/κ Δεξιάς

Η στασιμότητα στο Κυπριακό δίνει στην τ/κ Δεξιά και στους εθνικιστικούς κύκλους της τ/κ κοινότητας την ευκαιρία να ορθώσουν ανάστημα κατά της λύσης και του Ακιντζί. Η τ/κ Δεξιά διακηρύττει ότι «η ομοσπονδιακή λύση δεν είναι εφικτή εξαιτίας της αρνητικής στάσης της ε/κ πλευράς» και πως η καλή θέληση και οι «υποχωρήσεις» Ακιντζί δεν έχουν φέρει κανένα αποτέλεσμα. Αντιθέτως, δυσχέραιναν τη θέση της τ/κ πλευράς στις συνομιλίες. Το «Προεδρικό» παρατηρεί ότι η ρητορική της εθνικιστικής παράταξης δημιουργεί αμφιβολίες και αμφιταλαντεύσεις σε αναποφάσιστους πολίτες για την ομοσπονδιακή λύση.

Η στάση της Αριστεράς

Κριτική στον Ακιντζί ασκείται και από κύκλους της τ/κ Αριστεράς. Κόμματα και κοινωνικοί φορείς τον επικρίνουν ότι αποδίδει μεγάλη σημασία στις θέσεις της Τουρκίας και των εθνικιστών και αμφισβητεί τις ε/κ ευαισθησίες. Ο κύκλος της εφημερίδας Αφρίκα και μικροί πολιτικοί σχηματισμοί όπως το Κόμμα Νέα Κύπρος επικρίνουν τον κ. Ακιντζί ότι προχωρά στον δρόμο που άνοιξε ο Ταλάτ και κινδυνεύει να μετατραπεί σε «εργαλείο πίεσης» της Άγκυρας. Το μεγαλύτερο κόμμα της τ/κ Αριστεράς, το Ρεπουμπλικανικό (ΡΤΚ), που εκπροσωπείται και στην τ/κ διαπραγματευτική ομάδα, τηρεί πιο ψύχραιμη στάση, τονίζοντας τη σημασία της ομοσπονδιακής λύσης και την ορθότητα των επιλογών του κ. Ακιντζί.

Ψυχροί άνεμοι στις σχέσεις με την Αγκυρα

Ένα άλλο ανοιχτό μέτωπο που αντιμετωπίζει ο Μουσταφά Ακιντζί είναι αυτό των σχέσεών του με την Άγκυρα, με την οποία το τελευταίο διάστημα επικρατεί ψυχρότητα. Συγκεκριμένα, εδώ και πολλούς μήνες, ο Πρόεδρος της Τουρκίας δεν επικοινωνεί με τον κ. Ακιντζί. Σε αυτό το διάστημα, ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και οι συνεργάτες του έχουν πραγματοποιήσει πολλές συναντήσεις με τα μέλη της τ/κ Δεξιάς «συγκυβέρνησης» ενώ κύκλοι της Άγκυρας στα Κατεχόμενα ασκούν δημοσίως κριτική στον κ. Ακιντζί, με την κατηγορία ότι οι χειρισμοί του από το Μον Πελερέν και εντεύθεν είναι λανθασμένοι.
Επίσης, κριτική για τον κ. Ακιντζί γίνεται και στο τουρκικό Προεδρικό αλλά και στα ΜΜΕ που ελέγχονται από την τουρκική κυβέρνηση. Την ίδια ώρα που στενός συνεργάτης του κ. Ερντογάν ασκεί κριτική στον κ. Ακιντζί και προτείνει την προσάρτηση των Κατεχομένων στην Τουρκία, η φιλοκυβερνητική Σαμπάχ κάνει λόγο για την τοποθέτηση Ακιντζί, στο ζήτημα του οθωμανικού εμβατηρίου που ακούστηκε από τον ασύρματο του «Μπαρμπαρός», η οποία εκπλήσσει με δυσάρεστο τρόπο την τουρκική πλευρά».

Αναπτυξιακά Δάνεια
από την Τράπεζα Κύπρου και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

€380 εκ.
Δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις & επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης (mid caps)

Από 2,6%
(Περιλαμβάνει 0,5% επιχορήγηση για εταιρείες που εργοδοτούν νέους)

€1,5εκ. - €12,5εκ.
Ποσό δανείου

Ενίσχυση της δραστηριότητας των Κυπριακών Επιχειρήσεων και της νεανικής απασχόλησης

Η χορήγηση του δανείου υπόκειται στην παραχώρηση ικανοποιητικών εμπράγματων εξασφαλίσεων. Η Τράπεζα δύναται να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση και να αποσύρει οποιοδήποτε σχέδιο κατά την κρίση της. Το επιτόκιο και η δόση μπορεί μελλοντικά να τροποποιηθούν. Διατρέχετε τον κίνδυνο να χάσετε την ακίνητη περιουσία σας αν δεν πληρώνετε κανονικά τις δόσεις σας.

www.bankofcyprus.com.cy

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Κέντρα Μικρομεσαίων και Μεγάλων Επιχειρήσεων.

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ
European Investment Bank

Τράπεζα Κύπρου
ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

Αναζητώντας υποψήφιο από την ελεύθερη οικονομία

Μπροστά στον πιθανό αποκλεισμό από τον 2ο γύρο το ΑΚΕΛ συζητά με δεξιόστροφους υποψήφιους

Τη στενωπό ενός αποκλεισμού στον β΄ γύρο και επιλογής μεταξύ «δύο κακών» θέλει πάση θυσία να αποφύγει ο Άντρος Κυπριανού και είναι έτοιμος για επιλογές εκτός του συνηθισμένου για το ΑΚΕΛ πλαισίου.

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Υπό την πίεση του χρόνου, των ποσοστών και των προσδοκιών της βάσης, η ηγεσία του ΑΚΕΛ μελετάει εντατικά πλέον πολλά πιθανά σενάρια υποψηφιών στις επικείμενες εκλογές. Οι εξελίξεις στον Ενδιάμεσο και η συμμαχία των τριών ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και Αλληλεγγύη γύρω από την υποψηφιότητα του Νικόλα Παπαδόπουλου, ενός υποψήφιου που ασκεί καθημερινά πολεμική ρητορική έναντι του ΑΚΕΛ και διατηρεί σκληρή γραμμή στο Κυπριακό, δεν δίνουν πολλά περιθώρια μιας τέτοιας συνεργασίας αλλά μάλλον αποτρέπουν ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Αν και δεν πρέπει να φεύγει από το κάδρο των επιλογών για το ΑΚΕΛ η υποψηφιότητα Λιλλήκα, οι τεράστιες αντιδράσεις που προκαλεί μία τέτοια συνεργασία σε πρωτοκλασάτα στελέχη του ΑΚΕΛ, απομακρύνει επί του παρόντος το ενδεχόμενο συμπόρευσης των δύο μερών.

Με αυτά ως δεδομένα και σε συνδυασμό το ότι ο γ.γ. της Κεντρικής Επιτροπής Άντρος Κυπριανού και άλλα κομματικά στελέχη που επιλέχθηκαν για μετρήσεις δεν φαίνεται να συγκεντρώνουν το απαραίτητο ποσοστό για τον δεύτερο γύρο, αναγκάζουν το κόμμα να γυρίσει και πάλι στο τρίτο πλάνο του 2013. Η εξαίρεση είναι πως αυτή τη φορά η ηγεσία του ΑΚΕΛ δεν είναι διατεθειμένη να προχωρήσει σε επιλογή ήττας που θα κλονίζει σοβαρά τη συνοχή αλλά και τις μελλοντικές προοπτικές του κόμματος, οπως αυτής της υποψηφιότητας Μαλά ή του γ.γ. του κόμματος. Αντιθέτως, είναι διατεθειμένη να κάνει τις αναγκαίες εκείνες υπερβάσεις, ακόμη και να παραβλέψει δεξιόστροφες οικονομικές φιλοσοφίες τις οποίες ενδεχομένως να ενστερνίζονται οι εν δυνάμει υποψήφιοί του κόμματος, αν αυτό είναι αρκετό για να οδηγήσει το κόμμα στον δεύτερο γύρο, αλλά και στη συντήρηση των ποσοστών του.

Το κόμμα αντιλαμβάνεται πως το brand name ΑΚΕΛ δεν είναι αυτή την περίοδο αρκετό ώστε να έχει προοπτικές νίκης ή έστω εισόδου στον δεύτερο γύρο. Θέλοντας συνεπώς να αποκρούσει στον προεκλογικό του '18 τις βολές των αντιπάλων αλλά και τη δυσπιστία ακόμα και των ψηφοφόρων του για τις ικανότητες του κόμματος στη οικονομική διαχείριση της χώρας, με πρόσφατες τις μνήμες της καταστροφής της οικονομίας εξαιτίας διακυβέρνησης Χριστόφια, θέλει να βρει έναν υποψήφιο με γνώσεις και στη διαχείριση της αγοράς και να τον στηρίξει ως ανεξάρτητη υποψηφιότητα. Η μόνη προϋπόθεση είναι πως αυτός ο υποψήφιος πρέπει να έχει τις ίδιες αρχές με το ΑΚΕΛ στο Κυπριακό. Το ζήτημα είναι πως οι όποιες αποφάσεις θα πρέπει να ληφθούν το συντομότερο και σε πλήρη μυστικότητα, καθώς ο χρόνος δεν είναι μόνο πιεστικός, αλλά πολλές φορές καίει εν δυνάμει ικανές επιλογές για το κόμμα.

Δεξιόστροφα

Ήταν εδώ και καιρό γνωστό πως στα πηγαδάκια και στους διαδρόμους της Εζεκία Παπαϊωάννου συζητούνταν, ως εν δυνάμει υποψήφιοι, προσωπικότητες που είτε ανήκαν στον χώρο του Κέντρου είτε δεν είχαν άμεσους ή έμμεσους δεσμούς με τον χώρο της Αριστεράς. Όταν όμως βγήκε στο προσκήνιο το όνομα του Μάικ Σπανού και επιβεβαιώθηκε από τον ίδιο ότι βολιδοσκοπείται, διαφάνηκε με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο ότι το ΑΚΕΛ είναι έτοιμο για μεγάλη υπέρβαση. Και αυτό γιατί ο κ. Σπανός έχει ένα βιογραφικό αξιοζήλευτο μεν στην αστική Λευκωσία μη αναμενόμενο ωστόσο για το προφίλ του υποψηφίου που προωθεί κυρίως το ΑΚΕΛ. Πιο συγκεκριμένα ο κ. Σπανός, με σπουδές στα οικονομικά σε πανεπιστήμια των ΗΠΑ, διετέλεσε διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Λανίτη, ως ανώτερος ανεξάρτητος διευθυντής στην Τράπεζα Κύπρου ενώ είναι μέλος στο Δ.Σ. πολλών εταιρείων σε όλο το φάσμα της οικονομίας. Ο επαγγελματικός βίος του αλλά και οι θέσεις του στην οικονομία δεν θυμίζουν και πολύ την οικονομική πολιτική που προωθεί και υιοθετεί το ΑΚΕΛ, και πολύ περισσότερο τη στάση του ΑΚΕΛ στα μνημονιακά νομοσχέδια. Πρέπει παντως να καταγραφεί πως η διαρροή απο παραπολιτική στήλη της «Κ» του ονόματος του Στέλιου Χατζηιωάννου ως πιθανού υποψηφίου του ΑΚΕΛ και οι αντιδράσεις που προκάλεσε το όνομα σε όλους τους πολιτικούς σχηματισμούς, άνοιξε κύκλο συζήτησης, ότι ένα τέτοιο προφίλ υποψηφίου θα μπορούσε να παρουσιάσει δυναμική.

Μαζί με τον Μάικ Σπανό γίνεται συζήτηση και για το όνομα του Πανίκου Παπανικολάου, το οποίο ωστόσο διαψεύδουν από το ΑΚΕΛ. Στα πρόσωπα που βρίσκονται ψηλά στη λίστα του ΑΚΕΛ είναι και ο νομικός και γιος του πρώην δημάρχου Λευκωσίας Αχιλλέας Δημητριάδης. Πρόσωπο το οποίο έγινε γνωστό από τη δράση του στο ΕΔΑΔ, καλός γνώστης του Κυπριακού και πολύ κοντά στις θέσεις του κόμματος στο εθνικό θέμα.

Η στρατηγική

Τα ονόματα που ακούγονται το τελευταίο διάστημα καταδεικνύουν ότι το ΑΚΕΛ θα αναγκαστεί στο όνομα της πολιτικής του επιβίωσης ως κόμμα εξουσίας να ακολουθήσει μία πολύ διαφοροποιημένη στρατηγική στις επικείμενες εκλογές. Στρατηγική που θυμίζει λίγο πολύ την προεκλογική του 1988, με υποψήφιο, τον ανεξάρτητο τότε Γιώργο Βασιλείου. Η μόνη βέβαια διαφορά σε σχέση με τη σημερινή ονοματολογία είναι ότι ο κ. Βασιλείου είχε μεν φιλελεύθερη προσέγγιση στην οικονομία, προερχόταν ωστόσο από καθαρά αριστερή οικογένεια, στοιχείο που προσέδιδε πολιτικούς πόντους στον ίδιο από την ΑΚΕΛική βάση. Με μία τέτοια υποψηφιότητα προερχόμενη απο την καπιταλιστική αγορά, επιδιώκεται από το ΑΚΕΛ να επανακτήσει την εμπιστοσύνη μεγάλης μερίδας της κοινωνίας, που βλέπει με καχυποψία το κόμμα σε ζητήματα διαχείρισης του οικονομικού συστήματος αλλά και τη λειτουργια της Κύπρου εντός του Eurogroup. Αν και το ΑΚΕΛ είναι έτοιμο να κάνει σοβαρές εκπτώσεις στις θέσεις του σε ζητήματα οικονομίας παρουσιαζόμενο πως θα κρατήσει αποστάσεις απο την εσωτερική διακυβέρνηση, θα θέλει ο υποψήφιος που θα στηρίζει να τάσσεται υπέρ της κοινωνικής συνοχής και μιας πιο δίκαιης ανακατανομής του εισοδήματος. Απαραίτητο για το κόμμα ωστόσο θα είναι να τάσσεται υπέρ της λύσης και των διαχρονικών θέσεων συνυπαρξης και συνεννόησης με το τουρκοκυπριακό στοιχείο που πρεσβεύει το ΑΚΕΛ στο Κυπριακό.

Αυτό σύμφωνα με κομματικές πηγές αποτελεί το μεγάλο ατού του κόμματος και πυξίδα της πολιτικής του συνέπειας, ιδιαίτερα μετά και τη μεταστροφή του Νίκου Αναστασιάδη. Στόχος του είναι η υποψηφιότητα αυτή να εξαγγείλει ως ανεξάρτητη και στη συνέχεια να έρθει το κόμμα και να τη στηρίξει. Με αυτό τον τρόπο, το ΑΚΕΛ επιδιώκει να συσπειρώσει την ΑΚΕΛική βάση, αλλά παράλληλα να προσελκύσει μετριοπαθείς ψηφοφόρους του Κέντρου, ακόμη και ακροατήριο από τα τζάκια της Λευκωσίας και Λεμεσού. Θα πρέπει να σημειωθεί πάντως ότι το κόμμα της Αριστεράς προχώρησε και στο παρελθόν σε πολιτικές υπερβάσεις στη βάση εκλογικών σκοπιμοτήτων, όπως όταν το 2003, είχε στηρίξει τον «σκληρό» στο Κυπριακό Τάσσο Παπαδόπουλο.

> *Το κόμμα της Αριστεράς αντιλαμβάνεται πως το ΑΚΕΛ ως brand name δεν αποτελεί πλέον εχέγγυο για την εκλογική νίκη. Στρέφεται σε ανεξάρτητο υποψήφιο που θα βγάλει τον κόμμα από τη δύσκολη θέση στο ζήτημα της οικονομίας.*

> *Το ΑΚΕΛ στρεφόταν σε μία κομματική υποψηφιότητα, ωστόσο τα χαμηλά έως και μονοψήφια ποσοστά που σημείωναν τόσο ο γενικός γραμματέας όσο και άλλα σημαίνοντα στελέχη το ανάγκασαν να προχωρήσει στο τρίτο πλάνο.*

Ο κίνδυνος αποκλεισμού στον β΄ γύρο των προεδρικών εκλογών

Όταν το 2008 υπέβαλλε υποψηφιότητα ο Γιαννάκης Κασουλίδης ως ανεξάρτητος υποψήφιος, ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε να αντιμετωπίσει αφενός τις πληγές που προκάλεσε στο κόμμα το 2004, αλλά παράλληλα τον εμφανή κίνδυνο αποκλεισμού του στον β΄ γύρο. Κάτι τέτοιο θα άνοιγε τον ασκό του Αιόλου για το κόμμα και τα ποσοστά του και θα το ανάγκαζε σε οδυνηρές επιλογές στον β΄ γύρο. Σε παρόμοια θέση φαίνεται να βρίσκεται και το ΑΚΕΛ, καθώς οι μέχρι τώρα μετρήσεις με τον Άντρο Κυπριανού και με άλλους κομματικούς ως υποψήφιους καταδεικνύουν πως το κόμμα αδυνατεί να περάσει στον δεύτερο γύρο. Το μεγάλο ζήτημα για το ΑΚΕΛ είναι πώς θα προχωρήσει σε ένα σενάριο Νίκου Αναστασιάδη και Νικόλα Παπαδόπουλου, ένα σενάριο το οποίο θέλει με κάθε τρόπο να αποφύγει. Ήδη ο γ.γ. του ΑΚΕΛ απέκλεισε ένα ενδεχόμενο στήριξης Νίκου Αναστασιάδη, ενώ σε πρόσφατες δηλώσεις του επεσήμανε πως με τον Νικόλα Παπαδόπουλο τους χωρίζει ένα χάος τόσο στο Κυπριακό όσο και σε ζητήματα εσωτερικής διακυβέρνησης. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο δίλημμα αναμένεται να προκαλέσει απανωτά προβλήματα αναφέρουν στελέχη την απαρχή της περαιτέρω πτώσης του κόμματος και ενδεχομένως του πολιτικού του Βατερλό.

ΘΕΣΕΙΣ / *Του* **ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗ**

Έγκλημα κατά της ζωής

Το υπέρτατο αγαθό στη ζωή είναι η ίδια η ζωή. Και διαφύλαξή του η Υγεία! Οι αρχαίοι έλληνες μάλιστα είχαν ειδική θεά για να αναδείξουν τη μοναδικότητα της υγείας. Στην Κύπρο αυτές τις μέρες ζούμε την τελική φάση μιας σύγχρονης μάχης συμφερόντων γύρω από το θέμα Υγεία. Μιας φάσης η οποία τα τελευταία δύο χρόνια έχει καταστεί ιδιόμορφη εξαιτίας του γεγονότος ότι τα πράγματα στον τομέα της Υγείας δεν πάνε άλλο. Και σίγουρα δεν πάνε άλλο αν αναλογιστεί κάποιος όσα καθημερινά συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια στα δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία. Ταυτόχρονα, αν αναλογιστεί κάποιος ότι διάφορα σχέδια για την Υγεία συζητούνται τουλάχιστον τα τελευταία 25-27 χρόνια τότε όλοι αντιλαμβανόμαστε πως δεν χωρούν πια άλλες συζητήσεις. Πολύ περισσότερο που η κοινωνία συζητά αυτό το θέμα από το 1960, με την αυγή της Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν το πρωτοέθεσε η Αριστερά. Σήμερα αυτή την ώρα, που όλα έχουν συμφωνηθεί, που κυβέρνηση και συνδικαλιστικές οργανώσεις τα έχουν βρει, που υπάρχει κοινή στάση κυβέρνησης, ειδικά υπουργού Υγείας και ΑΚΕΛ, σήμερα που όλοι οι εμπλεκόμενοι, πλην φαίνεται της ΟΕΒ, απαιτούν την ψήφιση και εφαρμογή του, οτιδήποτε άλλο είναι έγκλημα κατά της ζωής. As αφήσουν ορισμένοι τα παιχνίδια και as υπερψηφίσουν όσα έχουν συμφωνηθεί. Άλλωστε όλα τα κόμματα και βουλευτές έχουν εκλεγεί με την υπόσχεση να υπερψηφίσουν το ΓΕΣΥ.

Δεν μπορεί να είναι τυχαίο το γεγονός οι ξαφνικές δυσκολίες προέκυψαν μετά την τελευταία παρέμβαση της ΟΕΒ. Ούτε μπορεί να είναι τυχαίο το γεγονός ότι η ηγεσία του ΔΗΣΥ παρουσιάζει αλλοιωμένο προς τα πάνω το ύψος των εισφορών το οποίο θα καταβάλλει ο πολίτης. Προς τιμή του όμως ο υπουργός Υγείας στάθηκε στο ύψος του και αποκατέστησε την αλήθεια. Και είναι γενικά προς τιμή του, το γεγονός ότι δύο χρόνια τώρα δίνει με συνέπεια τη μάχη για το ΓΕΣΥ και βρίσκεται εναρμονισμένος με την συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών. Και μια και ο λόγος για το ύψος των εισφορών να πω ότι το πολυασφαλιστικό θα προκαλέσει πολύ ψηλότερο ύψος εισφορών ανά πολίτη, γιατί θα οδηγήσει πολλούς πολίτες να πληρώνουν και το Σύστημα Υγείας αλλά και τις ιδιωτικές εταιρείες, αφού θα συμβιώνουν και τα δύο συστήματα. Άρα πολλοί πόροι, εισοδήματα θα καταλήγουν στον ιδιωτικό τομέα και θα αποδυναμώνουν το Γενικό Σύστημα Υγείας. Η Βουλή ως εκ τούτων οφείλει στους πολίτες αλλά και στον εαυτό της, όπως και οι βουλευτές, να υπερψηφίσουν το ΓΕΣΥ. Κάτι τέτοιο θα γραφτεί με ανεξίτηλα γράμματα στην πορεία του νομοθετικού σώματος. Ενός σώματος που τα τελευταία χρόνια δέχεται πολλά κτυπήματα. Αυτό είναι ένα βήμα προς την αντίθετη, την ορθή κατεύθυνση. Άλλωστε οι ίδιοι και τα κόμματα υπήρξαν και είναι συνδιαμορφωτές του Σχεδίου Υγείας. Είναι αυτοί που του προσδίδουν ήδη την τελική μορφή.

Σε αυτόν τον τομέα μπορεί η μικρή Κύπρος να αναδειχθεί σ' ένα θετικό παράδειγμα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και ευρύτερα. Την ίδια ώρα θα είναι μήνυμα αισιοδοξίας και πίστης για το μέλλον του τόπου, που τόσα δεινά το δέρνουν ειδικά τα τελευταία χρόνια, πέραν από το άλυτο Κυπριακό. Θα δώσει μια ώθηση αυτοπεποίθησης στην κυπριακή κοινωνία, ένα ελπιδοφόρο μήνυμα στη νεολαία. Θα δώσει καλύτερη ποιότητα ιατρικής φροντίδας στον λαό μας που θα αποτελέσει βάλσαμο στις δυσκολίες. Θα είναι ένα κάλεσμα και προς τους τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας ως μια κοινωνική κατάκτηση η οποία στο πλαίσιο μιας ενωμένης και απελευθερωμένης Κύπρου θα αγκαλιάσει όλα τα παιδιά της. Και ένα καλό δείγμα του τι θα μπορέσουμε να επιτύχουμε από κοινού σε ένα κοινό δημοκρατικά και κοινωνικά ευαίσθητο κυπριακό κράτος. As μη χαθεί η ευκαιρία για στενά συμφέροντα που μοναδικό κριτήριο έχουν το ιδιωτικό κερδοσκοπικό όνειρο.

Ο κ. Νίκος Κατσουρίδης είναι πρώην βουλευτής ΑΚΕΛ.

Αιγαίο-Κύπρος στη συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν

Δεν αποκλείεται επίσκεψη του Αμερικανού υπουργού Εξωτερικών ή ακόμη και του Αμερικανού αντιπροέδρου στη Λευκωσία

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Το «βαρομετρικό χαμηλό» στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις αποκαλύπτει σήμερα η «Κ», μέσω σειράς διπλωματικών πληροφοριών και τηλεγραφημάτων τα οποία βρίσκονται στη διάθεση της εφημερίδας. Αρκετές πηγές συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι η αμερικανοτουρκική κόντρα για τον εξοπλισμό των Κούρδων του YPG από την Ουάσιγκτον θα μπορούσε να δημιουργήσει συνθήκες εξαγωγής της κρίσης στο Αιγαίο και στην Κύπρο. Στις πρόσφατες επαφές που πραγματοποίησαν στην Ουάσιγκτον στενοί συνεργάτες του Προέδρου της Τουρκίας, δεν κατόρθωσαν να βρουν σημεία επαφής με τους Αμερικανούς αξιωματούχους, κάτι το οποίο δεν θέτει σε κίνδυνο την επίσκεψη του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, αλλά μετατρέπει τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ σε γεγονός υψηλής πολιτικής επικινδυνότητας. Στην Ουάσιγκτον μετέβησαν ο υπουργός Δικαιοσύνης Μπεκίρ Μποζντάγ, ο εκπρόσωπος του Τούρκου Προέδρου και προαλειφόμενος για το Υπουργείο Εξωτερικών Ιμπραχίμ Καλίν, ο αρχηγός της MIT Χακάν Φιντάν και ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ Χουλουσί Ακάρ.

Ως προς το Κυπριακό, οι Αμερικανοί δηλώνουν και παραμένουν διατεθειμένοι να στηρίξουν τη διαδικασία επίλυσής του, όμως είναι ξεκάθαρο σε αυτούς ότι δεν το θεωρούν ζήτημα άμεσης προτεραιότητας.

Στον εκπρόσωπο του Τούρκου Προέδρου και προαλειφόμενο για το Υπουργείο Εξωτερικών Ιμπραχίμ Καλίν, έθεσε η Ουάσιγκτον ζήτημα Αιγαίου και Κύπρου, στο πλαίσιο επίσκεψης τετραμελούς τουρκικής αντιπροσωπείας για προετοιμασία της επίσκεψης Ερντογάν στις ΗΠΑ.

Οι ανησυχίες της Αθήνας ότι η αμερικανοτουρκική κόντρα για τον εξοπλισμό των Κούρδων του YPG από τις ΗΠΑ θα μπορούσε να εξαγάγει την κρίση στο Αιγαίο και στην Κύπρο, καθησυχάζονται από την Ουάσιγκτον που διαβεβαιώνει ότι δεν πρόκειται να το επιτρέψει.

Θέμα Αιγαίου-Κύπρου

Η αμερικανική πλευρά έθεσε, μεταξύ άλλων, ζήτημα Αιγαίου και Κύπρου, ιδίως προς τον κ. Καλίν. Ο Τούρκος αξιωματούχος αναφέρθηκε και εκείνος στο ζήτημα, δίχως, ωστόσο, να εκφέρει άποψη. Σύμφωνα με πληροφορίες, υψηλόβαθμες πηγές στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ φέρονται να χαρακτηρίζουν την τουρκική δραστηριότητα στην κυπριακή ΑΟΖ τις τελευταίες εβδομάδες «μη επιβοηθητική». Στην Αθήνα υπάρχει προβληματισμός για το ενδεχόμενο εξαγωγής της αμερικανοτουρκικής κόντρας, που αφορά το συριακό ζήτημα, προς το Αιγαίο και την Κύπρο, όμως από την αμερικανική πλευρά παρέχονται διαβεβαιώσεις ότι η Ουάσιγκτον δεν πρόκειται να επιτρέψει να γίνει κάτι τέτοιο. Αν και υπάρχουν παραδείγματα υπέρ αυτής της ερμηνείας, καθώς τους προηγούμενους μήνες η Ουάσιγκτον παρενέβη με επιτυχία προς την Τουρκία ώστε να σταματήσει η κλιμάκωση στο Αιγαίο, αρκετοί εκτιμούν ότι πλέον οι ΗΠΑ έχουν πολύ πιο περιορισμένα περιθώρια λόγω του άσχημου κλίματος που υπάρχει, εξαιτίας των Κούρδων και της εκκρεμότητας Γκιουλέν.

Ως προς το Κυπριακό, οι Αμερικανοί δηλώνουν και παραμένουν διατεθειμένοι να στηρίξουν τη διαδικασία επίλυσής του, όμως είναι ξεκάθαρο σε αυτούς ότι δεν το θεωρούν ζήτημα άμεσης προτεραιότητας. Ωστόσο, όπως αναφέρουν στην «Κ» διπλωματικές πηγές, εφόσον οι συνομιλίες προχωρήσουν, δεν θα πρέπει να αποκλείεται η επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ ή ακόμη και του Αμερικανού αντιπροέδρου στη Λευκωσία. Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Ιούνιο, εκτός απροόπτου, προγραμματίζει να μεταβεί στις ΗΠΑ και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Ν. Αναστασιάδης, δίχως πάντως να υπάρχουν έως αυτή τη στιγμή πληροφορίες για συνάντησή του με τον κ. Τραμπ.

Πικρό ποτήρι η Συρία

Ως προς τη Συρία, οι Αμερικανοί κατέστησαν στους Τούρκους επισκέπτες σαφές ότι δεν είναι διατεθειμένοι να αλλάξουν στάση έναντι των Κούρδων του YPG, τουλάχιστον ώσπου να ανακαταληφθεί η Ράκα και εκδιωχθούν οι τζιχαντιστές. Από την αμερικανική πλευρά γίνεται μια προσπάθεια να πεισθούν οι Τούρκοι ότι η συνεργασία με τους Κούρδους θα είναι τακτικού και όχι στρατηγικού χαρακτήρα, διευκρίνιση που, πάντως, δεν ικανοποιεί την Αγκυρα.

Ως κίνηση προσπάθειας για τη δημιουργία καλύτερης ατμόσφαιρας θεωρείται το γεγονός ότι οι Αμερικανοί αξιωματούχοι απηύθυναν πρόσκληση στους Τούρκους επισκέπτες για φωτογράφιση με τον κ. Τραμπ, κάτι που είναι εντελώς ασυνήθιστο για τα δεδομένα του Λευκού Οίκου.

Οι Τούρκοι από την πλευρά τους έθεσαν συνολικά ως ζήτημα τη σχεδιαζόμενη επίθεση στη Ράκα με τη συμμετοχή των –υποστηριζόμενων από τις ΗΠΑ– Κούρδων, αλλά και το αίτημα της Αγκυρας για έκδοση του ιμάμη Φετουλάχ Γκιουλέν.

Ενδιαφέρον Ευρωπαίων

Η συνάντηση Τραμπ - Ερντογάν εύλογα προκαλεί το ενδιαφέρον και των Ευρωπαίων. Διπλωματικοί κύκλοι στο Βερολίνο εκτιμούν ότι ο Πρόεδρος της Τουρκίας δεν πρόκειται να κερδίσει, από τη σχεδιαζόμενη επίσκεψή του στην Ουάσιγκτον, σε κανένα από τα βασικά ζητήματα που θέτει (Συρία, Ιράκ, Γκιουλέν). Οι ίδιοι κύκλοι αναφέρουν ότι οι Αμερικανοί έχουν μάλιστα ενοχληθεί από τις πρόσφατες τουρκικές αεροπορικές επιδρομές εναντίον των βάσεων του YPG στο όρος Καρατσόκ στη Συρία και κατά κουρδικών δυνάμεων στο βόρειο Ιράκ. Ως προς τα αμιγώς ελληνικού ενδιαφέροντος ζητήματα, όπως είναι η δράση του ΝΑΤΟ στο Αιγαίο, οι Γερμανοί εμφανίζονται αποφασισμένοι να στηρίξουν τη συνέχισή της τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2017. Ορισμένες πηγές εκτιμούν ότι εφόσον επανεκλεγεί, η κ. Αγκελα Μέρκελ δύσκολα θα αλλάξει τη στάση της στο συγκεκριμένο ζήτημα. Στην Αθήνα οι εκτιμήσεις του διεθνούς παράγοντα και των συμμάχων της Ελλάδας ακούγονται προσεκτικά, ωστόσο παραμένουν οι ανησυχίες για το μείζον θέμα της ανατολικής Μεσογείου. Οι δύο αρχηγοί ΓΕΕΘΑ Ελλάδας και Τουρκίας, Ευάγγελος Αποστολάκης και Χουλουσί Ακάρ, είχαν μια εξαιρετικά θετική συνάντηση την περασμένη Πέμπτη, διαπιστώνοντας ότι τουλάχιστον οι γραμμές επικοινωνίας παραμένουν ανοικτές. Με ενδιαφέρον αναμένεται το περιεχόμενο των επαφών στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο και, κυρίως, αν όντως πραγματοποιηθεί –και σε τι κλίμα– η συνάντηση του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα με τον Πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν στο Πεκίνο.

Η οριοθέτηση των τριών ΑΟΖ ως απάντηση για το «έξι»

Τι θα μπορούσε να είχε κάνει η Ελλάδα, η τριμερής με Αίγυπτο και η άρνηση της Τουρκίας λόγω Καστελόριζου-Στρογγύλης

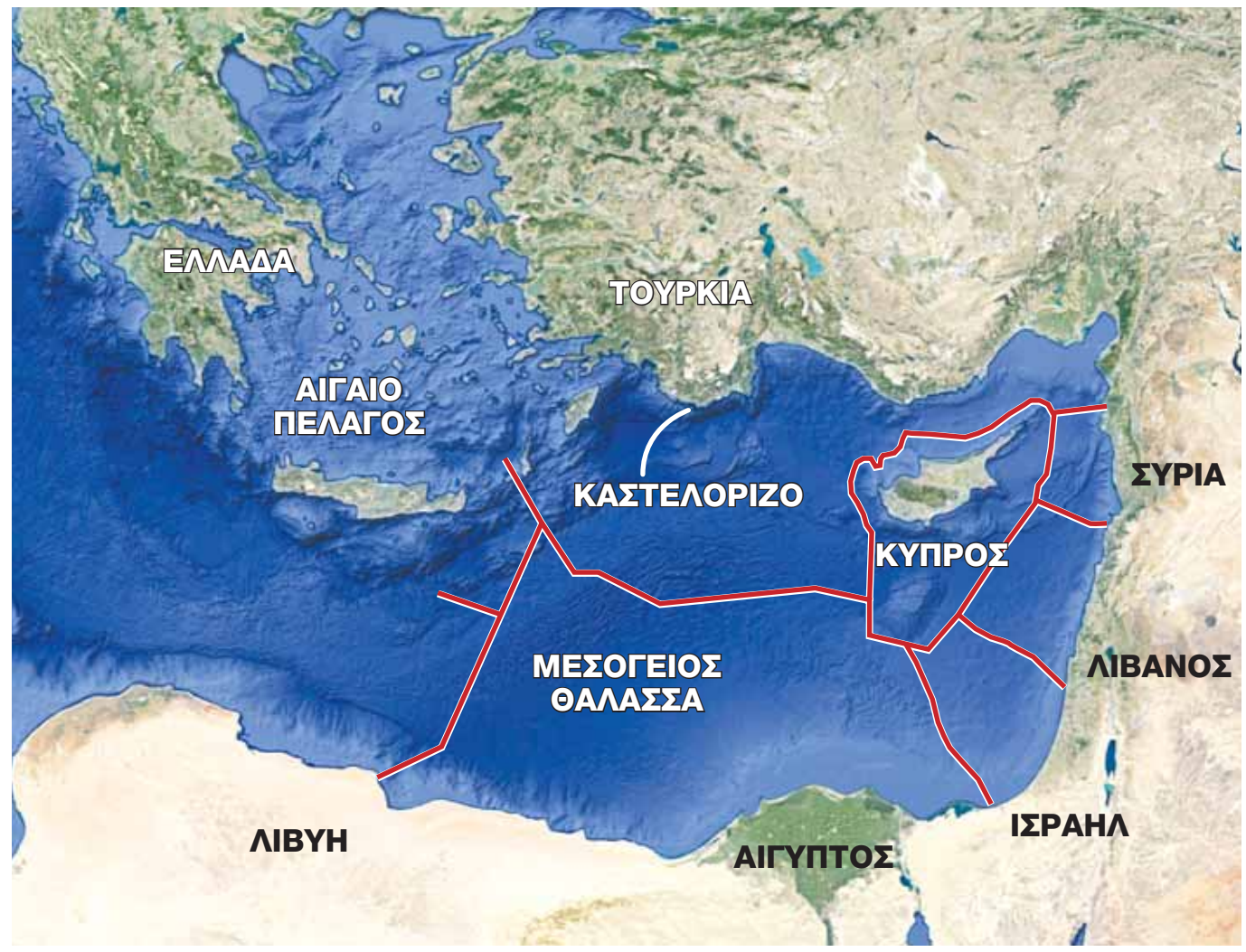

Και στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας όμως, που έχει οριοθετήσει την ΑΟΖ της με την Αίγυπτο, η Τουρκία προχωρεί με τη ρητορική της υφαλοκρηπίδας την οποία δεν αναγνωρίζει σε νησιά παρά μόνο σε ηπειρωτικές περιοχές, δρώντας με αυτό τον τρόπο ενάντια στο τι προτάσσει η διεθνής σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Του **ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ**

Ένα από τα τελευταία σημεία διαφωνίας, ουσιαστικά μεταξύ Κύπρου-Τουρκίας αλλά μέσω της διπλωματικού οδού, αφορά το οικόπεδο 6 της κυπριακής ΑΟΖ και τι μέλει γενέσθαι με αυτό στο μέλλον. Το οικόπεδο, μετά το πέρας του γ΄ γύρου αδειοδότησης και την εξέταση των προτάσεων που κατατέθηκαν, ανήκει πλέον στην κοινοπραξία της ΕΝΙ-TOTAL. Μάλιστα, δεν υπάρχει επιλαχών όπως στα άλλα οικόπεδα της κυπριακής ΑΟΖ, εφόσον ήταν η μόνη κοινοπραξία που εκδήλωσε ενδιαφέρον. Το ότι η Τουρκία διά του μόνιμου αντιπροσώπου της στον ΟΗΕ, Φεριντούν Σινιρλίογλου, επί της ουσίας απείλησε την Κύπρο για το συγκεκριμένο οικόπεδο, σύμφωνα με αναλυτές και πληροφορίες της «Κ» άπτεται σε δύο δεδομένα. Πρώτον, ενώ κατά το παρελθόν χάρτες που είχαν δει το φως της δημοσιότητας αναφορικά με την τουρκική υφαλοκρηπίδα εμπεριείχαν και τα τεμάχια 4, 5 και 10, πλέον είναι γνωστό πως το τελευταίο ανήκει στην ExxonMobil.

> *Η τριμερής Κύπρου-Αίγυπτου-Ελλάδας δεν έχει προχωρήσει στην οριοθέτηση των μεταξύ τους ΑΟΖ. Η οριοθέτηση που υπάρχει είναι ανάμεσα στην Κύπρο και Αίγυπτο, μάλιστα έγινε εν έτει 2003 και πριν η Κύπρος ανακηρύξει την ΑΟΖ.*

> *«Δεν θα είχες δύο χώρες να λένε ότι η μέθοδος για την οριοθέτηση είναι η μέση γραμμή, θα είχες τρεις. Αυτή η διαφορά όλων μας, Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ, Λιβάνου, Κύπρου με την Τουρκία».*

Η Τουρκία, όπως επίσης είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», είχε λάβει ενημέρωση για τις κινήσεις των Αμερικανών στην κυπριακή ΑΟΖ, πριν καν έλθουν τα κλιμάκια στη Λευκωσία για την υπογραφή των συμβολαίων. Επιπρόσθετα το τεμάχιο 10 γειτνιάζει με το τεμάχιο 11 το οποίο είναι στα όρια με την αιγυπτιακή ΑΟΖ, οπότε και δεν τίθεται ζήτημα εκ μέρους της Άγκυρας και σύμφωνα με διπλωμάτες ν' ανοίξει εκεί το οποιοδήποτε μέτωπο, «αν και η Τουρκία θεωρεί πως εμπίπτουν στην ΑΟΖ της Αιγύπτου», όπως τόνισαν αρμόδιες πηγές της «Κ». Επί της ουσίας, η όλη επιχειρηματολογία της Τουρκίας βασίζεται στο ότι η τριμερής Κύπρου-Αίγυπτου-Ελλάδας δεν έχει προχωρήσει στην οριοθέτηση των μεταξύ τους ΑΟΖ. Η οριοθέτηση που υπάρχει είναι ανάμεσα στην Κύπρο και Αίγυπτο, μάλιστα έγινε εν έτει 2003 και πριν η Κύπρος ανακηρύξει την ΑΟΖ, αναλυτές όμως θεωρούν πως αν η ΑΟΖ Κύπρου-Ελλάδας-Αιγύπτου είχε καταστεί πραγματικότητα, τότε τα δεδομένα θα ήταν διαφορετικά. «Δεν θα είχες δύο χώρες να λένε ότι η μέθοδος για την οριοθέτηση είναι η μέση γραμμή, θα είχες τρεις. Αυτή η διαφορών όλων μας, Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ, Λιβάνου, Κύπρου με την Τουρκία. Όλοι λένε πως η μέθοδος οριοθέτησης είναι η μέση γραμμή που προνοείται από το Δίκαιο της Θάλασσας αλλά η Τουρκία δεν το δέχεται. Με τον ίδιο γνώμονα όλοι λέμε πως το Καστελόριζο έχει υφαλοκρηπίδα η Τουρκία λέει ότι δεν έχει», τονίστηκε αρμοδίως στην «Κ». Εγείρονται λοιπόν ερωτήματα που αφορούν τις κινήσεις της Ελλάδας που δεν έχει προχωρήσει στην οριοθέτηση της ΑΟΖ της.

Το Δίκαιο της Θάλασσας

Η διαχρονική επιχειρηματολογία της Τουρκίας για την υφαλοκρηπίδα, προκύπτει από το ότι η Ελλάδα δεν έχει προχωρήσει σε οριοθέτηση της ΑΟΖ της, και κατά προέκταση και στην οριοθέτηση με την Κύπρο και με την Αίγυπτο. Για να συμβεί αυτό αναγνωρίζονται δικαιώματα στο Καστελόριζο και τη Στρογγύλη, οπότε η αντίδραση της Τουρκίας επί του ζητήματος είναι δεδομένα αντίθετη και διαχρονική. Και στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας όμως, που έχει οριοθετήσει την ΑΟΖ της με την Αίγυπτο, η Τουρκία προχωρεί με τη ρητορική της υφαλοκρηπίδας την οποία δεν αναγνωρίζει σε νησιά παρά μόνο σε ηπειρωτικές περιοχές, δρώντας με αυτό τον τρόπο ενάντια στο τι προτάσσει η διεθνής σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας. Στο άρθρο 121 της εν λόγω σύμβασης, την οποία η Τουρκία δεν έχει υπογράψει, αποσαφηνίζεται πλήρως το καθεστώς των νησιών και η υφαλοκρηπίδα. Τονίζεται λοιπόν σχετικά ότι:

1. «Νήσος είναι μια φυσικά διαμορφωμένη περιοχή ξηράς που περιβρέχεται από ύδατα και βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια των υδάτων κατά τη μέγιστη περίοδο».

2. «Εκτός όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3, η χωρική θάλασσα, η συνορεύουσα ζώνη, η αποκλειστική οικονομική ζώνη και η υφαλοκρηπίδα μιας νήσου καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης που εφαρμόζονται στις άλλες ηπειρωτικές χώρες».

3. «Οι βράχοι οι οποίοι δεν μπορούν να συντηρήσουν ανθρώπινη διαβίωση ή δική τους οικονομική ζωή δεν θα έχουν δική τους αποκλειστική ζώνη ή υφαλοκρηπίδα».

Με αυτό τον τρόπο όπως αναφέρεται παραπάνω, το επιχείρημα της Τουρκίας είναι εκτός της διεθνούς νομιμότητας, δίχως όμως, όπως αναφέρθηκε, οι αναλυτές να παραγνωρίζουν πόσο σημαντικό θα ήταν για τα κοιτάσματα της νοτιανατολικής Μεσογείου αν είχε προχωρήσει η οριοθέτηση της ΑΟΖ μεταξύ Κύπρου-Αιγύπτου-Ελλάδας. Μάλιστα, σε αυτό το πλαίσιο αναφέρεται χαρακτηριστικά πως στις 8 Νοεμβρίου 2014 και στην πρώτη τριμερή αναφερόταν στο κοινό ανακοινωθέν ότι «στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζουμε τον οικουμενικό χαρακτήρα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS) και αποφασίζουμε να προχωρήσουμε το ταχύτερο στις διαπραγματεύσεις για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών μας, όπου αυτό δεν έχει ακόμα γίνει».

Η υφαλοκρηπίδα

Ως γνωστόν, με το έγγραφο (A/71/875-S/2017/321), το οποίο κυκλοφόρησε ως επίσημο έγγραφο της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και θα δημοσιευθεί στην επόμενη έκδοση του «Law of the Sea Bulletin», η Άγκυρα δεν επαναφέρει απλώς την αμφισβήτηση της κυπριακής ΑΟΖ αλλά διατυπώνει ρητή διεκδίκηση επί του οικοπέδου 6, ως μέρους της τουρκικής υφαλοκρηπίδας. «Το οποίο μερικώς κείται εντός των εξωτερικών ορίων της τουρκικής υφαλοκρηπίδας στην ανατολική Μεσόγειο», όπως αναφέρεται. Από τη μελέτη της μέχρι σήμερα στάσης της Τουρκίας στο θέμα της υφαλοκρηπίδας εν γένει, προκύπτει και το γιατί αναδύθηκε εκ νέου ζήτημα αυτή τη φορά εμπεριέχοντας το οικόπεδο 6.

Οι ρηματικές διακοινώσεις της Τουρκίας στον ΟΗΕ, άλλωστε, για ολόκληρη τη θαλάσσια περιοχή δυτικά του μεσημβρινού 32?16'18"Ε, είναι επαναλαμβανόμενες αλλά την ίδια ώρα, αυτός ο ορισμός είναι μονομερής και ουσιαστικά θέτει την Κύπρο εκτός κάθε θαλάσσιας ζώνης πέραν των χωρικών υδάτων της και, συγχρόνως, όλη η ελληνική υφαλοκρηπίδα της ανατολικής Μεσογείου, πέραν των χωρικών υδάτων των 6 ν.μ. των ελληνικών νησιών, περιέρχεται στην Τουρκία. Επιχείρημα που δεν είναι ούτε και αυτό από την πλευρά του νέο, εφόσον αποτελεί πάγια τακτική της Τουρκίας, ωστόσο δεν εμπόδισε την Κυπριακή Δημοκρατία να προχωρήσει στους σχεδιασμούς αλλά και στην αντιπολίτευση να κατηγορεί την κυβέρνηση λέγοντας πως θα υπάρξει πολιτικό κόστος λόγω του οικοπέδου 6. Πλέον, όπως και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δήλωσε μέσα στην εβδομάδα από το Προεδρικό, ο ενεργειακός σχεδιασμός προχωράει κανονικά και δεν υπάρχει τίποτα που θα μπορούσε να τον ανατρέψει με τον σκεπτικισμό όμως να μεγαλώνει παράλληλα «δείχνοντας» προς την όποια αντίδραση της Τουρκίας.

Μάλιστα, εφόσον το τεμάχιο 6 δεν εμπίπτει στην οριοθετημένη με την Ελλάδα ΑΟΖ, όπως περιγράφηκε προηγουμένως αλλά αποτελεί μέρος της κυπριακής ΑΟΖ, υπάρχουν και εκείνες οι φωνές που λένε πως αυτό θα αποτελέσει βάσει και του Δικαίου της Θάλασσας επιχείρημα εκ μέρους της Τουρκίας. «Η συνθήκη για το δίκαιο της θάλασσας λέει ότι εκεί που δεν είναι οριοθετημένα ύδατα αποφεύγεις να εισέλθεις μέχρι να κάμεις οριοθέτηση. Αν σε εύλογο διάστημα δεν επιτευχθεί οριοθέτηση, αναμένεις να δεις τι θα πει το αρμόδιο δικαστήριο. Η Τουρκία είναι σίγουρο ότι αυτό το σημείο θα το επικαλεσθεί διότι είναι πολύ διαφορετικό από τα οικόπεδα που δεν διεκδικεί» τονίστηκε στην «Κ».

Τουρκική γεώτρηση στο οικόπεδο 6;

Στο διπλωματικό παρασκήνιο που όσο πλησιάζει ο Ιούλιος γίνεται όλο και πιο θερμό, ανακύπτουν σενάρια για τον τρόπο αντίδρασης της Τουρκίας, πέραν της καθόδου του «Μπαρμπαρός». Από όσα προκύπτουν, διαφαίνεται πως ανάμεσα στα άλλα που εξετάζονται είναι και το στήσιμο παράνομης γεώτρησης εκ μέρους της Τουρκίας, όσο απομακρυσμένο κι αν είναι με μια πρώτη ανάγνωση. Το σενάριο αυτό, βάσει των ίδιων πληροφοριών, θέλει να ξετυλίγεται στο τεμάχιο 6, που ωστόσο όπως αναφέρθηκε ανήκει ήδη στην κοινοπραξία της ΕΝΙ-TOTAL. Αποδεκτό είναι πάντως πως αν συμβεί αυτό τότε η όλη υπόθεση περνάει σε άλλο επίπεδο, με την εμπλοκή του διεθνούς παράγοντα να είναι δεδομένη. Εκείνο που όλες οι πλευρές παράλληλα απεύχονται είναι να προχωρήσει ένα ακόμη βήμα παραπέρα η Τουρκία ως και την παρενόχληση της γεώτρησης στο οικόπεδο 11. Υπήρχαν, σημειωτέον, και εκείνες οι φωνές προς την κυβέρνηση που έλεγαν να κοπεί το τεμάχιο 6 στη μέση, κάτι που δεν έγινε τελικά. «Η Κύπρος προχώρησε στην αδειοδότηση του τεμαχίου 6, ασκώντας κυριαρχικό δικαίωμα. Ως προς την πιθανότητα επεισοδίου δεν υπάρχει κάτι συγκεκριμένο και βάσει των πληροφοριών που υπάρχει, θεωρείται πως η αντίδραση της Τουρκίας θα είναι όπως τις προηγούμενες φορές».

«Η Ελλάδα έχει πολλά να χάσει»

Η συζήτηση για το πότε θα προχωρήσει στην οριοθέτηση της ΑΟΖ της η Ελλάδα είναι διαρκής με τις γνώμες να κινούνται από το επιστημονικό πεδίο του θέματος σε αυτό της ενημέρωσης και των αντεγκλήσεων για το χρόνο που έχει περάσει προς το συγκεκριμένο ζήτημα. Επαφές, ωστόσο, επί του ζητήματος υπήρξαν ανάμεσα στην Ελλάδα και την Κύπρο, και επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου αλλά και αργότερα από εκείνο το διάστημα και μετά, με αρμόδιες πηγές να τονίζουν στην «Κ» πως από τον «καυγά» που βρίσκεται σε εξέλιξη μεταξύ Κύπρου-Τουρκίας για το τεμάχιο 6 «θα έχει να χάσει πολλά και η Ελλάδα αν κάνει αυτό που θέλει να κάνει η Τουρκία». Οι ίδιες πηγές χαρακτηρίζουν τις κινήσεις σε επίπεδου τριμερούς ως σημαντικότατες ωστόσο παραδέχονται πως πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά. Υπενθυμίζουν πάντως πως η Τουρκία υιοθέτησε τη γραμμή οριοθέτησης στη Μαύρη Θάλασσα παλαιότερα, «οπότε εκεί που τη βόλευε το έπραξε, ενώ τώρα δεν το κάνει» πρόσθεσε πολιτική πηγή.

Μέση γραμμή οριοθέτησης

Σύμφωνα με τον περί της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και Υφαλοκρηπίδας Νόμο (ο οποίος τροποποιήθηκε το 2014 (Ν.97(Ι)/2014)), το εξωτερικό όριο της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζεται σε απόσταση 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης από τις οποίες μετράται το εύρος της χωρικής θάλασσας. Σε περίπτωση, όμως, που οποιοδήποτε τμήμα της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας υπερκαλύπτει τμήμα της ΑΟΖ οποιουδήποτε άλλου κράτους, του οποίου οι ακτές βρίσκονται απέναντι από αυτές της Κύπρου (όπως συμβαίνει στην Ανατολική Μεσόγειο), τα όρια της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΑΟΖ του άλλου κράτους, ορίζονται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ τους. Ελλείψει δε συμφωνίας μεταξύ τους, τα όρια της ζώνης είναι η μέση γραμμή.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει υπογράψει συμφωνίες οριοθέτησης ΑΟΖ με την Αίγυπτο (2003), το Λίβανο (2007) και το Ισραήλ (2010). Η οριοθέτηση που έγινε δυνάμει των συμφωνιών αυτών βασίζεται στη μέθοδο της μέσης γραμμής. Ως προς την υφαλοκρηπίδα, η Κυπριακή Δημοκρατία θέσπισε τον περί Ηπειρωτικής Υφαλοκρηπίδος Νόμο του 1974 (Ν.8/74), ο οποίος διασφάλιζε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κράτους στην ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα, στη βάση της Σύμβασης περί Ηπειρωτικής Υφαλοκρηπίδας του 1958. Ο Νόμος του 1974 καταργήθηκε το 2014 με την τροποποίηση του περί της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και Υφαλοκρηπίδας Νόμου, ο οποίος πλέον ενσωματώνει τις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982 αναφορικά με την υφαλοκρηπίδα. Σύμφωνα με τον περί της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και Υφαλοκρηπίδας Νόμο, το εξωτερικό όριο της υφαλοκρηπίδας της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζεται σε απόσταση 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης. Σε σχέση με οποιοδήποτε κράτος του οποίου οι ακτές βρίσκονται απέναντι από αυτές της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα εξωτερικά όρια της υφαλοκρηπίδας, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του εν λόγω κράτους, είναι τα ίδια με τα όρια της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι ίδιες πηγές χαρακτηρίζουν τις κινήσεις σε επίπεδου τριμερούς ως σημαντικότατες ωστόσο παραδέχονται πως πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά.

Δεν θέλει να γίνουν τα λάθη του ’08 ο Νικόλας

Θα δώσει βάση στον πρώτο γύρο και όχι στον δεύτερο

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Όταν το 2008, βγήκαν τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου των προεδρικών εκλογών, οι πολιτικοί αρχηγοί του ενδιάμεσου χώρου που συνασπίστηκαν γύρω από την υποψηφιότητα Τάσσου Παπαδόπουλου, μετά από τον αρχικό αιφνιδιασμό του αποτελέσματος, άρχισαν να εγκαταλείπουν ατάκτως το καράβι που λεγόταν «μέτωπο του ΟΧΙ» και έσπευσαν να σώσουν ό,τι περισώζεται από το κόμμα τους, κλείνοντας συμφωνία συνεργασίας για τον β΄ γύρο είτε με τον ΔΗΣΥ είτε με το ΑΚΕΛ. Δέκα χρόνια μετά από εκείνη την προεκλογική, όσοι συμμετείχαν, αναγνωρίζουν πως η ήττα ήταν δεδομένη καθώς η προεκλογική είναι όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να αποτύχει. Η απουσία πλήρους ελέγχου της οργανωτικής δουλειάς των κομμάτων από το εκλογικό επιτελείο, κομματικά στελέχη που φλέρταραν άλλοι Δεξιά άλλοι Αριστερά και το κυριότερο η αίσθηση της σιγουριάς που οδηγούσε τα συνεργαζόμενα μέρη στο να αγωνίζονται για τις εκλογές του β΄ γύρου, αγνοώντας πλήρως τον πρώτο γύρο.

Κύριος αντίπαλος του Νικόλα Παπαδόπουλου θεωρείται ο υποψήφιος του ΑΚΕΛ, καθώς είτε ο ένας είτε ο άλλος θα βρεθούν στον β΄ γύρο.

Αντίπαλος το ΑΚΕΛ

Αντίπαλος του Νικόλα Παπαδόπουλου σύμφωνα με κομματικές πηγές δεν είναι άλλος από το ΑΚΕΛ. Και αυτό γιατί είτε ο υποψήφιος του ΑΚΕΛ είτε ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα αποκλειστούν στον β΄ γύρο. Αυτός είναι και ο λόγος που τα κόμματα τα οποία στηρίζουν την υποψηφιότητα Νικόλα Παπαδόπουλου θα κλιμακώσουν το επόμενο διάστημα την πολεμική τους απέναντι στο ΑΚΕΛ. Όπως επισημαίνουν, το εκλογικό επιτελείο του Νικόλα Παπαδόπουλου δεν πρόκειται να χαριστεί στο κόμμα της Αριστεράς, καθώς αυτό σύμφωνα με τους ίδιους ήταν ο λόγος που ο Τάσσος Παπαδόπουλος έμεινε εκτός. Όπως επισημαίνεται τότε, το επιτελείο του Τάσσου προσπαθούσε στην προεκλογική να κρατήσει ισορροπίες και με τον ΔΗΣΥ και με το ΑΚΕΛ ούτως ώστε ο αποκλεισμένος του πρώτου γύρου να συμπλεύσει μαζί τους. Αυτό το λάθος, όπως επισημαίνεται δεν θα επαναληφθεί καθώς ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα δώσει κυρίως τη μάχη για τον πρώτο γύρο. «Ο δεύτερος γύρος είναι μία δεύτερη διαφορετική εκλογική μάχη» επισημαίνουν πηγές.

Τον πλήρη έλεγχο της προεκλογικής εκστρατείας του ενδιάμεσου χώρου και συνεπώς της υποψηφιότητας του Νικόλα Παπαδόπουλου αναμένεται να έχει το εκλογικό επιτελείο, το οποίο θα αποτελείται από όλα ανεξαιρέτως τα κόμματα. Το ενδιαφέρον είναι πως στην εν λόγω προεκλογική, ο στόχος είναι να διαφανεί η εικόνα όλων των προσώπων εντός του επιτελείου και όχι αποκλειστικά του ΔΗΚΟ. Χαρακτηριστικό ότι στο οργανωτικό καίριο ρόλο παίζει ο πρώην οργανωτικός της ΕΔΕΚ Γιάννος Ευσταθίου. Όπως επισημαίνεται στόχος σε αυτή την προεκλογική εκστρατεία είναι το επιτελείο να έχει τον πλήρη οργανωτικό έλεγχο για τις εξορμήσεις και τις εκδηλώσεις και να μην επαφίεται αποκλειστικά στη διακριτική ευχέρεια των κομμάτων. Θα πρέπει να σημειωθεί πως διευθυντής της καμπάνιας είναι ο στενός συνεργάτης της οικογένειας Παπαδοπούλου Χρύσης Παντελίδης, ο οποίος είχε αναλάβει και την προεκλογική εκστρατεία του Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη ενώ σημαίνοντα ρόλο στο επικοινωνιακό κομμάτι θα έχει ο σύμβουλος επικοινωνίας Κώστας Παναγόπουλος.

Φλερτ ένθεν και ένθεν

Το καίριο πρόβλημα της προεκλογικής το 2008 ήταν ότι στελέχη των συνεργαζόμενων κομμάτων φλέρταραν, άλλοι με τον Γιαννάκη Κασουλίδη και άλλοι με τον Δημήτρη Χριστόφια σύμφωνα με κομματικές πηγές. «Αυτό δεν πρόκειται να συμβεί σε αυτή την προεκλογική» αναφέρουν πολιτικές πηγές του ενδιάμεσου χώρου, επισημαίνοντας πως πλέον τα στελέχη του χώρου είναι πλήρως επικεντρωμένα στην αλλαγή στρατηγικής στο Κυπριακό και γι’ αυτό ακριβώς θα δουλέψουν σκληρά. «Άλλωστε υπάρχουν και στελέχη, που με την εκλογή Νικόλα Παπαδόπουλου, έχουν μόνο να κερδίσουν, ενώ επί Τάσσου δεν είχαν παρόμοιο κίνητρο» αναφέρουν με νόημα πολιτικοί κύκλοι.

Εδωσε το σήμα για προεκλογικό ο Πρόεδρος

Οι γέφυρες με ΔΗΣΥ και οι σαραντάρηδες στην πρώτη γραμμή

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανακοίνωσε τον ανασχηματισμό της κυβέρνησης, διαφάνηκε πως ο Νίκος Αναστασιάδης είναι έτοιμος να μπει και επίσημα στον προεκλογικό αγώνα. Η επιλογή των προσώπων που πλαισιώνουν πλέον την προεδρία, αλλά και η μετακίνηση του Κωνσταντίνου Πετρίδη στο απαιτητικό Υπουργείο Εσωτερικών δείχνει προθέσεις για το πώς θα κινηθεί προεκλογικά αλλά και το ότι ο Πρόεδρος έχει πάρει ζεστά το ζήτημα επανεκλογής του. Ο Νίκος Αναστασιάδης βγάζει μπροστά την ομάδα των σαραντάρηδων που θα κτυπήσει την αντίστοιχη ομάδα του Νικόλα Παπαδόπουλου, κάνει κάλεσμα στους κεντρώους μετριοπαθείς να τον ακολουθήσουν και ανοίγει γέφυρες επικοινωνίας με την Πινδάρου με την οποία οι σχέσεις ήταν θολές το τελευταίο διάστημα.

Η τάση των σαράντα

Αναμφίβολα ο Νίκος Αναστασιάδης υπήρξε ένας από τους λίγους Προέδρους που αξιοποίησε πλήρως τα νέα ηλικιακά στελέχη και θα το χρησιμοποιήσει προεκλογικά. Οι Νίκος Χριστοδουλίδης, Χάρης Γεωργιάδης, Κωνσταντίνος Πετρίδης, Γιώργος Λακκοτρύπης Μάριος Δημητριάδης, Γιώργος Παμπορίδης είναι νέοι πολιτικοί που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και θα βγουν μπροστά κατά τη διάρκεια του προεκλογικού. Μαζί με αυτούς, η προσθήκη του εκτελεστικού διευθυντή του Ινστιτούτου Γλαύκου Κληρίδη, Μιχάλη Σοφοκλέους και του Βασίλη Πάλμα στον προεδρικό λόφο, κατέδειξε πως ο Νίκος Αναστασιάδης επιδιώκει ανανεωμένο προφίλ ούτως ώστε να συναγωνιστεί τον κύριο αντίπαλό του και κατά πολύ νεότερό του Νικόλα Παπαδόπουλο.

Ο Νίκος Αναστασιάδης θα αξιοποιήσει πλήρως στον προεκλογικό τα νεαρά στελέχη που βρίσκονται στο κυβερνητικό σχήμα.

Συνάντηση Πολιτικού Γραφείου και Προέδρου με στόχο τις εκλογές του 2018 θα πραγματοποιηθεί στο προεδρικό μέγαρο εντός του μήνα.

Γέφυρα με ΔΗΣΥ

Η μετακίνηση του Μιχάλη Σοφοκλέους από την Πινδάρου στο Προεδρικό κατέδειξε πως ο Νίκος Αναστασιάδης είναι έτοιμος να στρώσει το προεκλογικό του πλάνο αλλά και να βάλει τις βάσεις για την προεκλογική του εκστρατεία. Άλλωστε ο κ. Σοφοκλέους εκτός από διευθυντής της προεκλογικής καμπάνιας του Ιωάννη Κασουλίδη το 2008, είχε ρόλο και λόγο στην επικοινωνιακή πολιτική και στρατηγική του Δημοκρατικού Συναγερμού. Πέραν τούτου, ο διορισμός του στη θέση του διευθυντή του γραφείου του Προέδρου, δείχνει πως ο Νίκος Αναστασιάδης θέλει να κλείσει τα στόματα περί διαμάχης με τον ΔΗΣΥ και τον Αβέρωφ Νεοφύτου. Ήδη εντός του μήνα αναμένεται γεύμα του Προέδρου με το Πολιτικό Γραφείο και την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗΣΥ στο προεδρικό μέγαρο με στόχο τη συζήτηση για τις προεδρικές εκλογές.

Καρογιάν και Κέντρο

Όταν άρχισε να διαρρέει το ενδεχόμενο ο Μάριος Καρογιάν να αποτελεί εν δυνάμει υποψήφιο του ΑΚΕΛ, οι γνώστες του πολιτικού παρασκηνίου αναφέρουν πως ο Νίκος Αναστασιάδης θορυβήθηκε ρωτώντας τον ίδιο τηλεφωνικώς κατά πόσο ισχύει και τον Μάριο Καρογιάν να το διαψεύδει. Αυτό όπως όλα δείχνουν δεν ήταν αρκετό καθώς όπως επισημαίνουν, πολιτικές πηγές ο διορισμός Βασίλη Πάλμα έγινε και με στόχο να κλειδώσει τη στήριξη του περιγύρου του Μάριου Καρογιάν, πέραν του ότι ο κ. Πάλμας αποτελεί ένα πρόσωπο με το οποίο είχε συνεργαστεί κατά την προεκλογική του 2013 και εμπιστεύεται πλήρως. Η κίνηση του Νίκου Αναστασιάδη όχι μόνο κατάφερε να δεσμεύσει εν πολλοίς στον προεκλογικό του μερίδα μετριοπαθών και σημαινόντων κεντρώων στελεχών, αλλά και να προκαλέσει «δολιοφθορά εκ των έσω» στην υποψηφιότητα Παπαδόπουλου.

The new E-Class Coupe. Master of Intelligence.

Automatic, metallic paint, parking sensors, reversing camera, LED High-performance headlamps, mirror package.

www.mercedes-benz.com.cy

From
€ 44.000

E220 d: combined fuel consumption 4.6-4.0 l/100km, CO_2 emissions 119-106 g/km.
The E-Class Coupe basic model equipment might be different from the one shown in the picture.
The price does not include the registration & road tax.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Cyprus Import Corporation Ltd Τηλ.: 22474747, 25879222, 24818400, 26943900

Προτεραιότητα η αξιοπιστία του υποψηφίου του ΑΚΕΛ

Λουκαΐδης: Συνιστούν ύβρη οι καταγγελίες του Προέδρου ότι δεχόμαστε την όποια λύση

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Βασικότερη παράμετρος η ποιότητα και η αξιοπιστία του υποψηφίου που θα στηρίξει το ΑΚΕΛ, αναφέρει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ Γιώργος Λουκαΐδης. «Θα εργαστούμε ώστε οι επιλογές που θα έχει ο λαός ενώπιόν του στον δεύτερο γύρο να περιλαμβάνουν και την υποψηφιότητα που θα στηρίξει το ΑΚΕΛ» απαντά ο κ. Λουκαΐδης για το ενδεχόμενο αποκλεισμού στον β΄ γύρο.

–Μετά και από τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό θεωρείτε ότι υπάρχει ακόμα παράθυρο ελπίδας;

–Παρά τις γνωστές δυσκολίες, έχουμε καταγεγραμμένη πρόοδο στο τραπέζι των συνομιλιών τις τελευταίες βδομάδες, έστω και αν αυτή δεν κρίνεται ικανοποιητική. Άρα ναι, το παράθυρο ευκαιρίας παραμένει ανοιχτό. Αν χτίσουμε πάνω σε αυτή την πρόοδο και υπάρξει πραγματική βούληση και από τις δύο πλευρές, τότε μπορεί να ανοίξει ο δρόμος με ουσιαστικές εξελίξεις. Αν αντί να χτίσουμε πάνω σε αυτή την πρόοδο οδηγούμε τη διαδικασία σε συνεχές αδιέξοδο, τότε προφανώς υπάρχει κίνδυνος ναυαγίου. Παράλληλα πρέπει να αποφευχθούν ενέργειες που λειτουργούν υπονομευτικά για τη διαδικασία, όπως η επιθετικότητα και οι προκλήσεις της Τουρκίας σε σχέση με την κυπριακή ΑΟΖ.

–Αφού καταγράφεται πρόοδος, γιατί ο γ.γ. του ΑΚΕΛ μίλησε προσφάτως για μετάλλαξη του Προέδρου;

–Η πρόοδος οφείλεται στο γεγονός ότι η άλλη πλευρά έχει εγκαταλείψει απαράδεκτες θέσεις που εξέφραζε σε σχέση με συγκλίσεις που υπήρξαν στα υπό συζήτηση κεφάλαια. Ο Πρόεδρος, ωστόσο, τελευταίως φαίνεται ότι έθεσε τις προεκλογικές σκοπιμότητες ως προτεραιότητα. Μας είναι πολύ δύσκολο να αντιληφθούμε πώς μπορεί αλλιώς να εξηγηθεί η στάση του Προέδρου που αντί να αναπέμψει τον νόμο του ναζιστικού ΕΛΑΜ, τελικώς ανέφερε τον νόμο που προήλθε από το δικό του κόμμα, έχοντας υπόψη μάλιστα, όταν το έπραττε, τον κίνδυνο διακοπής εκ νέου των διαπραγματεύσεων από την άλλη πλευρά, όπως πολύ κακώς η τ/κ πλευρά έπραξε και προηγουμένως. Πώς εξηγούνται οι κατηγορίες του Προέδρου, απέναντι σε δυνάμεις που του άσκησαν κριτική, ότι είναι έτοιμες να δεχτούν την όποια λύση, να δεχθούν τα πάντα; Αυτό αποτελεί ύβρη. Σε ποιους απευθύνονταν αυτές οι κατηγορίες; Δεν συμπεριέλαβε και εμάς που μέχρι χθες, κατά τον ίδιο, τηρούσαμε πατριωτική και υπεύθυνη στάση;

–Πώς εξηγείτε την στάση του;

–Φαίνεται, δυστυχώς για ακόμη μία φορά πως προτεραιότητα του Προέδρου Αναστασιάδη είναι οι προεδρικές εκλογές. Είμαστε στο ίδιο έργο θεατές, όπως όταν ανάλογα ο Γλαύκος Κληρίδης επί 4,5 χρόνια στήριζε την πολιτική Βασιλείου αλλά τους τελευταίους μήνες αποφάσισε να κάνει στροφή 180 μοιρών με στόχο τον ενταφιασμό των Ιδεών Γκάλι. Η τότε στάση Κληρίδη προκάλεσε τεράστια ζημιά στο Κυπριακό, μεταθέτοντας ευθύνες και στη δική μας πλευρά. Στη συνέχεια για να επανεκλεγεί, ο κ. Κληρίδης προχώρησε σε μια ακατάσχετη πυραυλολογία και ηφαιστιολογία, και πάλιν σε βάρος της εθνικής μας υπόθεσης, αφού οδηγηθήκαμε σε διεθνή απομόνωση. Ήταν τότε που υιοθετήθηκε από τον ΟΗΕ το όλα στο τραπέζι και τελικά επιτράπηκε στον Ντενκτάς να θέτει συνομοσπονδιακές θέσεις. Το αντίστοιχο έγινε και από τον Νίκο Αναστασιάδη επί προηγούμενης διακυβέρνησης. Άντεξε μονάχα ενάμιση χρόνο υπεύθυνης στάσης στο Κυπριακό και από τον Σεπτέμβριο του 2009 έβαλε πλώρη για τις προεδρικές. Κατέληξε στο να θέλει να ενταφιάσει μέρος των συγκλίσεων Χριστόφια-Ταλάτ. Αυτή την πολιτική ακολούθησε, ως Πρόεδρος, μέχρι τον Φλεβάρη του 2014 με τα γνωστά αποτελέσματα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ είχαμε απέναντί μας τον Έρογλου, ένα τέρας αδιαλλαξίας, πετύχαμε να σεργιανίζει προκλητικά το «Μπαρμπαρός» στην ΑΟΖ μας και την ίδια ώρα να παίρνουμε τη χειρότερη έκθεση από γ.γ. του ΟΗΕ από το 2004 και εντεύθεν. Κριτικάρουμε τον κ. Αναστασιάδη για να τον συνετίσουμε. Σήμερα δεν βρίσκεται στην αντιπολίτευση, είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η μεταμόρφωσή του θα έχει άμεσες συνέπειες στην εν εξελίξει διαδικασία. Αν οδηγηθούμε σε ναυάγιο, μια τέτοια συμπεριφορά θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στον επιμερισμό ευθυνών και οι κίνδυνοι εξαιτίας της τούρκικης προκλητικότητας και αδιαλλαξίας θα μεγιστοποιηθούν.

Η μεταμόρφωση Αναστασιάδη θα έχει συνέπειες στην εν εξελίξει διαδικασία, λέει στην «Κ» ο Γιώργος Λουκαΐδης.

> *Καμιά δημοσκόπηση δεν μπορεί να οδηγεί σε ορθά συμπεράσματα όταν δεν υπάρχει ακόμη υποψήφιος που να στηρίζεται από το ΑΚΕΛ, ούτε όταν το σκηνικό με τις υποψηφιότητες έχει πάρει τελική μορφή.*

–Στηρίξατε τη διαδικασία των συνομιλιών. Νιώθετε εξαπατημένοι από τη σημερινή στάση του Προέδρου;

–Δεν παντρευτήκαμε κανένα για να νιώθουμε εξαπατημένοι. Στηρίξαμε τη μοναδική διαδικασία που μπορεί να οδηγήσει στην επανένωση και απελευθέρωση της πατρίδας μας. Όλο αυτό το διάστημα τη στηρίζαμε υπό την προϋπόθεση ότι αυτή θα κινείτο στο πλαίσιο που έχει ομόφωνα αποφασίσει το Εθνικό Συμβούλιο. Παρά τις όποιες διαφοροποιήσεις και διαφωνίες μας με τον κ. Αναστασιάδη, επειδή η διαδικασία δεν ξέφυγε αυτού πλαισίου, συνεχίζαμε να την στηρίζουμε έχοντας κατά νου το πατριωτικό μας καθήκον και όχι κομματικές ή προεκλογικές σκοπιμότητες. Σήμερα που ο Πρόεδρος με τη δημόσια ρητορική του δεν υποβοηθά τη διαδικασία, του ασκούμε κριτική για να επαναφέρει το Κυπριακό ως προτεραιότητα, βάζοντας κατά μέρος τις όποιες προεκλογικές σκοπιμότητες.

–Κάποιοι μεταφράζουν την καθυστέρηση έναρξης προεκλογικής ως δυσκολία εξεύρεσης υποψηφίου.

–Δεν είναι η βασική παράμετρος ο χρόνος. Για κάποιους από τους υποψηφίους ο χρόνος μπορεί να λειτουργήσει αρνητικά και να φθαρούν. Βασικότερη παράμετρος είναι η ποιότητα και η αξιοπιστία του προσώπου σε συνάρτηση με το πολιτικό πρόγραμμα και τις πολιτικές αρχές που θα παρουσιάσει ενώπιον του λαού.

Προχωρούμε στον δικό μας δρόμο

–Πρώτιστος στόχος για το ΑΚΕΛ ήταν οι συνεργασίες. Το γεγονός ότι η πλειοψηφία των κομμάτων του ενδιάμεσου έχει κλείσει την πόρτα διαβούλευσης δεν δένει λίγο τα χέρια σας για το β΄ γύρο;

–Οι συνεργασίες γίνονται με όρους α΄ γύρου, οπότε το τι θα γίνει μετά είναι ένα ζήτημα ανοικτό για όλους. Δυστυχώς είναι αλήθεια ότι τα άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης δεν άφησαν ουσιαστικά περιθώρια διαβούλευσης και αναζήτησης δυνατοτήτων για συνεργασία στον α΄ γύρο, παρά το ομολογουμένως δύσκολο του εγχειρήματος. Από την αρχή έκλεισαν την πόρτα στο ΑΚΕΛ, αρνούμενοι να επιδιώξουν έστω και τον διάλογο μαζί μας. Δικαίωμά τους. Κρίνονται από τους πολίτες, όπως όλοι μας, από τις πράξεις και τις παραλήψεις τους. Εμείς προχωρούμε στον δικό μας δρόμο, βάσει των αποφάσεων και της πολιτικής πραγματικότητας όπως αυτή έχει διαμορφωθεί.

–Μετρήσεις δείχνουν πάντως το ΑΚΕΛ να μην περνά στον β΄ γύρο.

–Το ΑΚΕΛ δεν θα είναι υποψήφιο. Καμιά δημοσκόπηση δεν μπορεί να οδηγεί σε ορθά συμπεράσματα όταν δεν υπάρχει ακόμη υποψήφιος που να στηρίζεται από το ΑΚΕΛ, ούτε όταν το σκηνικό με τις υποψηφιότητες έχει πάρει τελική μορφή. Όταν θα έχουμε υποψήφιο που θα στηρίζουμε, αφού υπάρξει η δυναμική των εκλογών και των προσώπων, μόνο τότε κάποιος μπορεί να ξεκινήσει να βγάζει ασφαλή συμπεράσματα από εργαλεία όπως οι δημοσκοπήσεις.

–Υπήρχαν μετρήσεις που έδειχναν τους εν δυνάμει υποψήφιους του ΑΚΕΛ να μη συγκεντρώνουν τα επιθυμητά ποσοστά για να φτάσουν στον β΄ γύρο.

–Δεν είναι αυτή η εικόνα των δικών μας δημοσκοπήσεων αλλά και οι δικές μας είχαν εξ αρχής την αδυναμία που περιέγραψα. Είναι πολύ διαφορετικό να μπαίνει σε μια δημοσκόπηση μια επίσημα διακηρυγμένη υποψηφιότητα που στηρίζεται ήδη από συγκεκριμένες πολιτικές δυνάμεις και μια φερόμενη υποψηφιότητα, ανάμεσα, μάλιστα σε πολλές άλλες φερόμενες υποψηφιότητες.

–Υπάρχει το ενδεχόμενο αποκλεισμού στον β΄ γύρο;

–Πιστεύουμε και θα εργαστούμε ώστε οι επιλογές που θα έχει ο λαός ενώπιόν του στον β΄ γύρο να περιλαμβάνουν και την υποψηφιότητα που θα στηρίξει το ΑΚΕΛ.

Και επίσημα στον προεκλογικό αγώνα μπαίνει ο Λιλλήκας

Με το πλάνο του 2013 όπου θα προσεγγίσει τους ανένταχτους πολίτες και με την κρυφή ελπίδα να προσελκύσει το ΑΚΕΛ

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Όταν ο Γιώργος Λιλλήκας αποφάσισε το 2013 να εξαγγείλει την υποψηφιότητά του δεν είχε κανένα κόμμα σίγουρο πίσω του. Και αυτό γιατί πέραν της κλειστής πόρτας που είχε από το ΑΚΕΛ, η πικρή πείρα του 2008 και του Ενδιάμεσου μείωνε αισθητά το όποιο ενδεχόμενο συσπείρωσης των εν λόγω κομμάτων γύρω από την υποψηφιότητά του. Παρόλα αυτά ρίσκαρε, εξαγγέλλοντας και έφτασε σχεδόν στην πηγή που ονομάζεται β΄ γύρος. Κάπως έτσι και σήμερα, ο ίδιος δηλώνει έτοιμος να δώσει τη μάχη μέχρι τέλους και να αποδείξει πως και θέλει και μπορεί να φτάσει με επιτυχία στο τέρμα του δρόμου. Σήμερα ωστόσο είναι ελαφρώς διαφοροποιημένα τα δεδομένα στην κυπριακή πολιτική σκηνή, με ανοικτό το κατά πόσο αυτά θα λειτουργήσουν υπέρ του ή εναντίον του.

> *Δύο προκλήσεις και μία ευκαιρία παρουσιάζει ο προεκλογικός Λιλλήκα, σε σχέση με αυτόν του '13.*

Εξαγγελία σήμερα

Σήμερα, ο πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών εξαγγέλλει επίσημα την υποψηφιότητά του, και θα είναι συνεπώς ο δεύτερος υποψήφιος που προέρχεται από τον ενδιάμεσο χώρο. Ο ίδιος αναμένεται να κινηθεί τόσο πολιτικά όσο και επικοινωνιακά, με τη συνταγή του 2013. Σε ό,τι αφορά την πολιτική στρατηγική του, θα δώσει έμφαση στο Κυπριακό αξιοποιώντας πλήρως τη θέση του ως υπουργού Εξωτερικών επί διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου. Στο ζήτημα της οικονομίας θα επισημάνει την ανάγκη αλλαγής πλεύσης με στόχο ένα ανθρώπινο προφίλ. Η διαφοροποίηση σε σχέση με το 2013 είναι το κούρεμα καταθέσεων και η μνημονιακή πολιτική. Ο ίδιος αναμένεται να επικρίνει σφόδρα την κυβέρνηση Αναστασιάδη για τις πολιτικές της, ενώ με όπλο του το ότι είναι το κατεξοχήν αντιμνημονιακό κόμμα –το μόνο κόμμα του Ενδιάμεσου που δεν ψήφισε κανένα μνημονιακό νομοσχέδιο– θα προσπαθήσει να χτυπήσει τον ανθυποψήφιό του, τον Νικόλα Παπαδόπουλο, ο οποίος αντίθετα με τον ίδιο, ψήφισε τροποποιημένα μνημονιακά νομοσχέδια.

Στο επικοινωνιακό σκέλος, θα απευθυνθεί προς τους ανένταχτους πολίτες προχωρώντας σε παρόμοιες με το 2013 συναθροίσεις, με τη διαφορά βέβαια ότι τώρα έχει πίσω του έναν κομματικό μηχανισμό. Στο πλαίσιο της εκστρατείας του, εντάσσονται και οι περιοδείες, επισκεπτόμενος μικρομεσαίους επιχειρηματίες, εργαζόμενους στη Λαϊκή Αγορά και στα λιμάνια.

Ο Γιώργος Λιλλήκας έχει χάσει συνεργάτες που είχαν δουλέψει στο επιτελείο του κατά την προηγούμενη εκλογική μάχη, αλλά πλέον έχει ανοίξει την πόρτα στο ΑΚΕΛ.

Η στενή ομάδα

Στον στενό περίγυρο του Γιώργου Λιλλήκα θα βρίσκεται η βουλευτής του Κινήματος, Άννα Θεολόγου ενώ την προεκλογική του θα αναλάβουν οι στενοί του συνεργάτες, Ρένα Γιαβάση, ο διευθυντής του γραφείου του Κωνσταντίνος Φιλαρέτου ο αναπληρωτής εκπρόσωπος Τύπου Ανδρέας Αποστόλου και ο ακαδημαϊκός Ανδρέας Θεμιστοκλέους. Πληγή για τον ίδιο είναι το γεγονός ότι έμμισθα στελέχη του κόμματος που ανήκαν στο οργανωτικό του έχουν πλέον μεταφερθεί στο επιτελείο του Νικόλα Παπαδόπουλου, αξιοποιώντας όπως όλα δείχνουν και το μητρώο μελών και φίλων της Συμμαχίας Πολιτών. Μαζί με αυτούς δύο δυνατά στελέχη του επιτελείου του το 2013, οι Γιάννος Ευσταθίου και Τάσος Κύζας, βρίσκονται πλέον επίσημα στο επιτελείο του κ. Παπαδόπουλου.

Οι προκλήσεις

Σε αντίθεση με το 2013, ωστόσο, αυτή τη φορά ο πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών έχει να αντιμετωπίσει την υποψηφιότητα του Νικόλα Παπαδόπουλου, γύρω από την οποία συσπειρώνονται τρία ίσως σύντομα και τέσσερα κόμματα του Ενδιάμεσου. Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, ο Νικόλας Παπαδόπουλος, τόσο λόγω του χώρου από τον οποίο προέρχεται αλλά και του ονόματός του, θεωρείται αναπόφευκτα ως ο κύριος συνεχιστής της πολιτικής Τάσσου Παπαδόπουλου. Αυτό, φαίνεται να αντιλαμβάνεται ο Γιώργος Λιλλήκας και θα αξιοποιήσει το χαρτί του εμπειρότερου δεδομένων και των προηγούμενων πολιτικών του αξιωμάτων.

Το μεγάλο ερώτημα, είναι πώς θα χειριστεί πλέον την εσωκομματική του αντιπολίτευση. Ως κομματάρχης πλέον θα πρέπει να χειριστεί στελέχη της πρώτης γραμμής του που διαφωνούν με την υποψηφιότητά του. Αυτά τα στελέχη βρίσκονται στην ηγεσία του κόμματος και έχουν ξεκαθαρίσει πως οι ίδιοι επιθυμούν συμπόρευση με τον Ενδιάμεσο, έστω κι αν αυτό σημαίνει υποστήριξη της υποψηφιότητας Νικόλα Παπαδόπουλου. Ήδη όπως ανέφερε η «Κ» έχουν αποστείλει επιστολή στον Γιώργο Λιλλήκα, ζητώντας του να επανεξετάσει την υποψηφιότητά του. Από τη Δευτέρα, αναμένονται εξελίξεις στον χώρο, χωρίς να αποκλείεται κάποιοι από τους διαφωνούντες να αποχωρούν συμπλέοντας με τον Νικόλα Παπαδόπουλο. Κάποια στελέχη, δεν φαίνεται να είναι διατεθειμένα να αποχωρήσουν, προκαλώντας όπως όλα δείχνουν επιπλέον πρόβλημα στην υποψηφιότητά του, καθώς η παραμονή τους δεν σημαίνει και βοήθεια στον προεκλογικό. Μάλλον το αντίθετο. Ούτε όμως ο Γιώργος Λιλλήκας φαίνεται διατεθειμένος να προχωρήσει σε διαγραφές, καθώς κάτι τέτοιο θα πλήξει το δημοκρατικό προφίλ που προωθεί, αλλά και θα ηρωοποιήσει τους διαγραφέντες.

Το αδιέξοδο του ΑΚΕΛ

«Έχουν βελτιωθεί οι σχέσεις με το ΑΚΕΛ» ήταν η τοποθέτηση του Γιώργου Λιλλήκα σε πρόσφατη συνέντευξή του στην «Κ». Η αλήθεια είναι πως ο ίδιος έχει επιτύχει μία καλή σχέση με στελέχη του ΑΚΕΛ και ιδιαίτερα με τον Άντρο Κυπριανού σε αντίθεση με το 2013. Με δεδομένο το αδιέξοδο του ΑΚΕΛ στην εξεύρεση υποψηφίου, ο Γιώργος Λιλλήκας, συνεχίζει να ελπίζει, πως οι συγκυρίες θα φέρουν το ΑΚΕΛ δίπλα στη δική του υποψηφιότητα.

Τουρκικές προειδοποιήσεις για Κύπρο-Αιγαίο

Αγκυρα: Αν εξαντληθεί ο διάλογος δεν αποκλείουμε χρήση για λίγο του hard power με στόχο την ευθυγράμμιση όλων

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Η τουρκική διπλωματία τρέχει να προλάβει τις εξελίξεις σε πολλά ανοιχτά μέτωπα. Πρωταρχικός στόχος της η εξουδετέρωση της δυναμικής του κουρδικού κινήματος που αναπτύσσεται στο βόρειο κομμάτι του Ιράκ και της Συρίας. Την ίδια ώρα έχει στραμμένη την προσοχή της στη «γειτονιά μας», σε Αιγαίο και ανατολική Μεσόγειο.

Ενώ στις 16 Μαΐου ο Πρόεδρος Τραμπ θα δεχθεί στον Λευκό Οίκο τον Πρόεδρο της Τουρκίας Ταγίπ Ερντογάν, η Άγκυρα ετοιμάζεται να δρομολογήσει σημαντικές στρατηγικές, για το μέλλον της περιοχής. Παράλληλα με τη διαχείριση των κρίσεων στις σχέσεις με τη Δύση, την Ε.Ε., τις ΗΠΑ, τη νέα στρατηγική συνεργασία με τη Μόσχα και τον διάλογο με την Τεχεράνη, ο οποίος συνεχίζεται παρά τα μεγάλα προβλήματα, η Τουρκία επιδιώκει να ανοίξει δρόμο για νέες εξελίξεις στο Αιγαίο και στην ανατολική Μεσόγειο. Στόχος να εξασφαλιστεί και κατοχυρωθεί κεντρικός ρόλος της χώρας στο ενεργειακό-οικονομικό και διπλωματικό πεδίο της ευρύτερης περιοχής. Πηγή της Άγκυρας συνοψίζει στην «Κ», ως εξής το ζήτημα: «Η Τουρκία σε τελική ανάλυση στοχεύει σε ένα νέο περιφερειακό σύμφωνο σύμπραξης που θα αφορά πολλά πεδία. Μετά το δημοψήφισμα της 16ης Απριλίου, στην Άγκυρα, στο τιμόνι της Τουρκίας βρίσκεται μια ηγεσία που εμφανίζεται αποφασισμένη να επιβάλλει αυτό το σχέδιο με το soft power και την επίδειξη δύναμης σε πολλά μέτωπα». Σύμφωνα με την πηγή μας, σε περίπτωση που χρειαστεί και εξαντληθούν όλα τα περιθώρια διαλόγου και συνεννόησης, η Άγκυρα δεν αποκλείεται να χρησιμοποιήσει για περιορισμένο χρονικό διάστημα και με περιορισμένη εμβέλεια το hard power της με απώτερο στόχο «την ευθυγράμμιση όλων των εμπλεκόμενων πλευρών με τις επιταγές του νέου πλαισίου συνεργασίας και διαλόγου». Περαιτέρω η σκληρή προειδοποίηση παίρνει μορφή επεξήγησης: «Καμία δύναμη δεν μπορεί να αποκλείσει την Τουρκία από το ενεργειακό και διπλωματικό προσκήνιο της περιοχής. Όπως και η Τουρκία δεν μπορεί να εξασφαλίσει, σε τελική ανάλυση, την επίτευξη των στόχων της αποκλειστικά με τη χρήση του hard power (στρατιωτικά και άλλου είδους μέσα πίεσης) και δίχως τον διάλογο». Στη νέα αυτή περίοδο η Άγκυρα, όπως αναφέρεται, στρέφει την προσοχή της σε τρία πεδία, στην πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων στο Αιγαίο, στο μέλλον του Κυπριακού και τη συνεργασία των γειτονικών χωρών στο πεδίο του φυσικού αερίου.

«Σε περίπτωση που ο Νίκος Αναστασιάδης επιλέξει να κλείσει προσωρινά το Κυπριακό και να πάει σε εκλογές, η τουρκική πλευρά θα εξετάσει εναλλακτικές φόρμουλες, όπως δύο κράτη ή μοντέλο Γιβραλτάρ».

«Για να λάβει η Ελλάδα υπόψη τις τουρκικές ευαισθησίες σε Αιγαίο και ανατ. Μεσόγειο, η Αγκυρα είναι υποχρεωμένη να την πιέσει με πολιτικά και στρατιωτικά μέσα ώστε καθίσει στο τραπέζι».

Πίεση στα ελληνοτουρκικά

Στο Αιγαίο, η τουρκική πλευρά ενώ εμφανίζεται έτοιμη να διατηρήσει το κλίμα της ελεγχόμενης έντασης για το επόμενο διάστημα, αρμοδίως διευκρινίζεται ότι δεν επιδιώκει εκτροχιασμό των εξελίξεων, ούτε «θερμό επεισόδιο» ή στρατιωτική αναμέτρηση με την Ελλάδα. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η επιφυλακτικότητα της τουρκικής πλευράς δεν πρέπει να εκλαμβάνεται, από την ελληνική πλευρά, ως σημάδι αδυναμίας και καλείται η Ελλάδα να λάβει υπόψη τις τουρκικές ευαισθησίες στο Αιγαίο και την ανατολική Μεσόγειο. Για να συμβεί αυτό, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, η Άγκυρα είναι υποχρεωμένη να πιέσει την Αθήνα με πολιτικά και στρατιωτικά μέσα ώστε παρακαθίσει στο τραπέζι της διπλωματίας. Η Άγκυρα εκφράζει, κατά την ίδια πηγή, «προβληματισμό και δυσφορία για τις κινήσεις των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων σε μικρά νησιά του Αιγαίου, τα οποία διεκδικεί η Τουρκία, ενώ υπάρχουν ανοιχτά ζητήματα που αφορούν τις υφαλοκρηπίδες των δύο χωρών και το ζήτημα της ΑΟΖ». Σε αυτό το σημείο, γίνεται αναφορά στην περιοχή του Καστελόριζου και τονίζεται ότι, «η τουρκική πλευρά είναι έτοιμη να χρησιμοποιήσει κάθε είδους μέσο για να προβάλλει την επίσημη θέση της σε αυτό το πεδίο». Όσο δε αφορά το ζήτημα, των Τούρκων πραξικοπηματιών που βρήκαν καταφύγιο στην Ελλάδα, η Άγκυρα δηλώνει ότι εξομάλυνση στα ελληνοτουρκικά δεν πρόκειται να υπάρξει δίχως γεφυρωτική φόρμουλα σε αυτό το ζήτημα.

Οργή κατά Αναστασιάδη

Στο κυπριακό ζήτημα, η τουρκική πλευρά θεωρεί ότι εξαπατήθηκε από τον Νίκο Αναστασιάδη και τους Ευρωπαίους και Αμερικανούς που τον υποστηρίζουν, καθότι όλοι έδωσαν υποσχέσεις που δεν τήρησαν. Σύμφωνα με πηγή στην Άγκυρα, ο κ. Αναστασιάδης με συστηματικό τρόπο οδήγησε τις συνομιλίες σε αδιέξοδο, παρά την καλή θέληση και προθυμία της τ/κ πλευράς για διάλογο. Σημειώνεται προς όλες τις κατευθύνσεις ότι η τουρκική πλευρά σε σύντομο χρονικό διάστημα κατάθεσε χάρτη για τη λύση του Κυπριακού, ξεκίνησε διάλογο για την εύρεση μιας ενδιάμεσης φόρμουλας για τις εγγυήσεις και επανέλαβε μηνύματα συνεργασίας για το ζήτημα της ΑΟΖ. Η Άγκυρα εξακολουθεί να αναμένει από τον κ. Αναστασιάδη βήματα καλής θελήσεως και κυρίως βούληση για λύση. Ωστόσο, σε περίπτωση που αυτός επιλέξει να κλείσει προσωρινά το κεφάλαιο του Κυπριακού και να πάει στις επικείμενες εκλογές, η τουρκική πλευρά δεν θα έχει άλλη επιλογή παρά να εστιάσει σε εναλλακτικές φόρμουλες, λ.χ. σε φόρμουλα δύο κρατών ή στο μοντέλο Γιβραλτάρ κ.ο.κ.

Τα συμφέροντα στην κυπριακή ΑΟΖ

Στο επίκεντρο της προσοχής της τουρκικής πλευράς και άμεσα συνδεδεμένο με το Κυπριακό είναι οι εξελίξεις στην κυπριακή ΑΟΖ. Ως γνωστόν, ενόψει γεωτρήσεων η Τουρκία απάντησε στέλνοντας στην Κύπρο το ερευνητικό σκάφος «Μπαρμπαρός Χαϊρεντίν Πασά», το οποίο υποστηρίζεται από ένα μικρότερο ερευνητικό σκάφος και ένα πολεμικό πλοίο. Σύμφωνα με πηγές μας στην Άγκυρα, η Τουρκία προσεγγίζει το όλο ζήτημα πολυδιάστατα. Από τη μία υπάρχει η τεχνητή πτυχή του ζητήματος. Η ΑΟΖ και τα θαλάσσια σύνορα της Τουρκίας «συγκρούονται» με αυτά της Κύπρου και της Ελλάδας. Από την άλλη, υπάρχει η ενεργειακή πτυχή. Ο περίγυρος του Ερντογάν, η οικογένεια του γαμπρού του, μεγάλες τουρκικές εταιρίες που διατηρούν συνεργασία με την κυβέρνηση επενδύουν μεγάλες ελπίδες στα ενεργειακά κοιτάσματα της Μεσογείου. Αυτοί οι κύκλοι θεωρούν ότι οι ίδιοι και η Τουρκία θα εξασφαλίσουν μεγάλα κέρδη από τη μεταφορά του ισραηλινού και αιγυπτιακού φυσικού αερίου στη Δύση. Γι' αυτούς τους λόγους, η Άγκυρα εμφανίζεται έτοιμη να χρησιμοποιήσει με μεγάλη προσοχή και για σύντομο χρονικό διάστημα το hard power της, να παρουσιάσει την αποφασιστικότητά της για να υποχρεώσει την ε/κ πλευρά να εστιάσει σε διαπραγματεύσεις που θα ανοίξουν τον δρόμο για την ανάδυση ενός είδους συνομοσπονδίας της Ανατολικής Μεσογείου, στην καρδιά της οποίας θα βρίσκεται το φυσικό αέριο και στους κόλπους της οποίας η Τουρκία θα αναλάβει κεντρικό ρόλο.

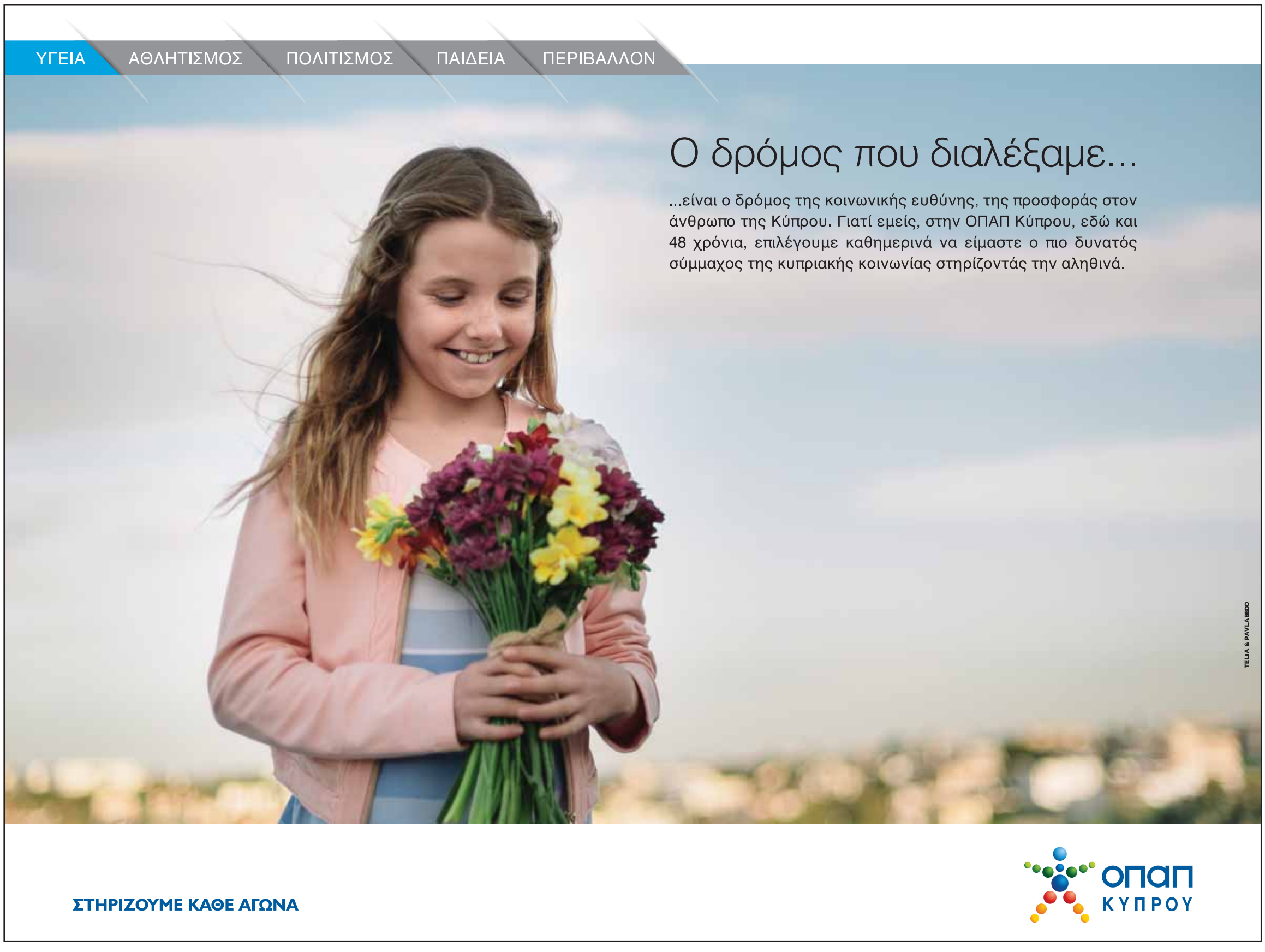

Τα βιολιά του προεκλογικού και οι ζαλάδες του Κυπριακού

Βοήθεια του κοινού

Σε συναγερμό βρίσκεται ολόκληρο το Προεδρικό με στόχο να υποστηρίξει την υποψηφιότητα του Νίκου Αναστασιάδη. Οι τηλεοπτικές παρεμβάσεις του αναπληρωτή κυβερνητικού εκπροσώπου Βίκτωρα Παπαδόπουλου τη βδομάδα που πέρασε χαρακτηρίστηκαν από τα απέναντι στρατόπεδα σαν πανικόβλητες. Σε πάνελ του ΡΙΚ με εκπροσώπους από όλα τα κόμματα συμπεριλαμβανομένου του ΔΗΣΥ, το μέλος του πολιτικού γραφείου του ΑΚΕΛ Χρίστος Χριστοφίδης κατήγγειλε τις τελευταίες παροχές της κυβέρνησης επισημαίνοντας ότι είναι λεφτά που υπήρχαν και η κυβέρνηση τα κρατούσε ως μαξιλαράκι. Δεν πρόλαβε να επέμβει ο εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΣΥ Πρόδρομος Προδρόμου και βγήκε τηλεφωνικώς ο Βίκτωρας Παπαδόπουλος για να παρέμβει και να απαντήσει στον κ. Χριστοφίδη. Απολαυστικό και εν πολλοίς καυστικό το σχόλιο του κ. Προδρόμου προς τον Πάρη Ποταμίτη, «κ. Ποταμίτη εδώ είμαι εγώ και θα απαντούσα στον κ. Χριστοφίδη. Αυτό τι ήταν ακριβώς; Πήρα βοήθεια του κοινού;» είπε αστειευόμενος και δεικτικά προς τον αναπληρωτή κυβερνητικό εκπρόσωπο.

Εξαγγελία Γιώργου

Σε εξαγγελία προχωρά σήμερα ο Γιώργος Λιλλήκας αρχίζοντας επίσημα την προεκλογική του εκστρατεία. Το κύριο ζήτημα είναι το πώς θα αντιδράσουν οι διαφωνούντες. Ο Ιανός μαθαίνει πως οι αντιδράσεις θα εμπεριέχουν και την αποχώρηση κάποιου στελέχους. Πάντως, αρκετά από τα στελέχη δεν είναι διατεθειμένα να χαρίσουν το κόμμα στον Λιλλήκα όπως λένε. Το ερώτημα είναι πώς θα κινηθούν στην προεκλογική; Θα στηρίζουν Νικόλα Παπαδόπουλο και θα είναι στη Συμμαχία; Ο Γιώργος Λιλλήκας πάντως δεν φαίνεται διατεθειμένος να χαλάσει το ανεκτικό και δημοκρατικό προφίλ που έκτισε εδώ και τόσο καιρό ούτε όμως και θα αφήσει να παίζονται παιχνίδια «δούρειου ίππου» πίσω από την πλάτη του.

Μάρκος στον προεκλογικό

Πολλές συζητήσεις προκάλεσε το πάθος με το οποίο ο Μάρκος Κυπριανού μπήκε στον προεκλογικό του Νικόλα Παπαδόπουλου. Όπως μαθαίνει η στήλη ο ξαφνικός έρωτας δεν είναι καθόλου τυχαίος, καθώς ο Μάρκος, ως αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ ελπίζει πως στο ενδεχόμενο εκλογής Νικόλα Παπαδόπουλου, ο τελευταίος του παραδίδει και το δακτυλίδι για την προεδρία του κόμματος. Κι έτσι το ΔΗΚΟ με την ανάπαυλα Καρογιάν θα πάει από Κυπριανού σε Παπαδόπουλο και από Παπαδόπουλο σε Κυπριανού. Βάλτε τώρα που γυρίζει!

Ο Ρώσος πρέσβης Στανισλάβ Οσάτσι παρέστη στο συνέδριο της ΕΔΕΚ και στο ενσταντανέ διακρίνεται να κάνει χειραψία με τον πρόεδρο Σιζόπουλο ενώ προηγήθηκε και συναυλία με τον υποψήφιο για την προεδρία της Δημοκρατίας Νικόλα Παπαδόπουλου. Οι οποιεσδήποτε προεκτάσεις και συλλογισμοί είναι ανυπόστατοι.

Το λάθος

Έξω φρενών με τον Αναστασιάδη είναι οι οργανωμένοι Βαρωσιώτες, οι οποίοι όταν πριν από τρεις βδομάδες πήγαν και τον συνάντησαν άκουσαν από το στόμα του πράγματα που τους απογοήτευσαν πολύ. Κυρίως τη λέξη διχοτόμηση. Επιρρίπτοντας όλη την ευθύνη για τη μη επίτευξη προόδου στις συνομιλίες στην άλλη πλευρά και σε ζητήματα που ο Νίκος θεωρεί παράλογα, τους είπε ότι θα πρέπει να προετοιμάζονται για διχοτόμηση, διότι προς τα κει πάει το πράγμα. Οι Βαρωσιώτες λοιπόν που έβλεπαν στο πρόσωπό του τον άνθρωπο που θα τους άνοιγε τον δρόμο της επιστροφής στην πόλη τους έφυγαν από τη συνάντηση απογοητευμένοι και αγανακτισμένοι.

Δεύτερες σκέψεις

Όπως μαθαίνει ο Ιανός, μετά από το πρώτο σοκ, οι Βαρωσιώτες άρχισαν να σκέφτονται εναλλακτικές διεξόδους. Μία εξ αυτών είναι και η ανεύρεση υποψηφίου για τις προεδρικές του Φεβρουαρίου. Μάλιστα, επειδή οι κομματικές τους καταβολές πιάνουν από τον ΔΗΣΥ μέχρι και το ΑΚΕΛ αν τελικά το τολμήσουν ίσως το λάθος Αναστασιάδη να γίνει και πονοκέφαλος. Από την άλλη ίσως αναμένουν να δουν και ποιον θα προτείνει το ΑΚΕΛ. «Παίζονται πολλά για μας και τη ζωή μας και ουδείς μπορεί να παίζει με την υπομονή μας και την ελπίδα μας. Εμείς θα πάμε πίσω ακόμα και αν χρειαστεί να είμαστε υπό τ/κ διοίκηση, μου είπε ένας Βαρωσιώτης γιατρός».

Εμαθε τα κούγια του

Άλλο ένα λάθος που μετράει για τον Νίκο Αναστασιάδη ήταν όλη εκείνη η περιπέτεια με την αναπομπή του νόμου με την πρόνοια για το ενωτικό δημοψήφισμα. Κι αυτό γιατί λίγοι πίστεψαν ότι δεν το έκανε με την ελπίδα ότι θα εξόργιζε τον Ακιντζί ώστε να αποχωρήσει από τις συνομιλίες. Μόνο που όμως είπε συνεργάτης του Μουσταφά, τόσο καιρό στο τραπέζι με τον Νίκο έμαθε τα κούγια του κι έγινε σοφότερος. Ο κ. Ακιντζί δεν θα φύγει από τις συνομιλίες ακόμα κι αν ο κ. Αναστασιάδης χτυπά τις πόρτες κάθε 10 λεπτά, είπε γελώντας.

Ο καμπανίτης

Στη τελευταία συνάντηση εξ αφορμή της συμπλήρωσης 60 συναντήσεων μεταξύ των δύο ηγετών, ο Έσπεν Μπαρθ Αϊντε τους πήγε σαμπάνια για να το γιορτάσουν. Ο Νίκος τα ψιλοπήρε στο κρανίο γιατί δεν είναι μυστικό ότι του τι δίνει εσχάτως ο Νορβηγός. Ο Μουσταφά χαμογέλασε με κατανόηση κι ήπιε τον καμπανίτη. Ωστόσο, εκείνοι που τους ξέρουν καλά τους δύο Λεμεσιανούς και τους βλέπουν εδώ και 60 συναντήσεις και άλλες κοινωνικές συνευρέσεις έχουν να λένε ότι το γυαλί έχει ραγίσει και η μεταξύ τους θαυμαστή χημεία που είχε δημιουργηθεί πάει να γίνει τοξική. Το γέρημο το Κυπριακό πόσους έφαγε μέχρι τώρα. Φυσικά είναι και χρόνος που πιέζει και τους δύο να ολοκληρώσουν ό,τι ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος Ιουνίου το αργότερο, που κάνει την ατμόσφαιρα πιο αποπνιχτική από ό,τι ήδη είναι. Η αλήθεια είναι ότι άμα «πιντώσετε» τον χρόνο που πετούσε πότε φεύγοντας ο ένας από τις συνομιλίες και πότε ο άλλος, θα δείτε ότι σας έφτανε να λύσετε και το Μεσανατολικό. Ωστόσο είναι και φλεγματικό βρετανικό ρητό που λέει όπου υπάρχει θέληση υπάρχει και τρόπος.

Ιδέες και επιστολές

Ο Έσπεν Μπαρθ Αϊντε επιστρέφοντας από τη Νέα Υόρκη μας ανακοίνωσε ότι κουβαλάει μαζί του ιδέες του γ.γ. του ΟΗΕ προς τους δύο για τις συνομιλίες. Ο Νίκος του έβαλε τις φωνές ότι κάνει πλάτες στους Τούρκους και τον έκραξε δημοσίως λέγοντας ότι θα στείλει επιστολή να τον μαντατέψει. Τελικά όταν μετά την τριήμερη διαφήμιση της επιστολής, την απέστειλε τελικά ο Πρόεδρος, ερωτούμενος από τους δημοσιογράφους τι έγραφε για τον Νορβηγό, απάντησε πως τίποτε δεν ανέφερε για τον Αϊντε. Τελικά και ο Αϊντε αντί για τις ιδέες του Γκουτιέρες, είπε στους δύο ηγέτες ότι ο γ.γ. ανησυχεί μήπως χαθεί η πρόοδος κι είναι έτοιμος να βοηθήσει. Υποψιάζομαι ότι τις ιδέες του ο Γκουτιέρες θα τις πει στο τραπέζι της Γενεύης...

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

ΗΡΩΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Γιώργος Παμπορίδης

Ο,τι και να καταλογίσει κανείς στον υπουργό Υγείας Γιώργο Παμπορίδη, δεν μπορεί να του καταλογίσει ότι μασά τα λόγια του. Ρωτήστε τον πρόεδρο της ΟΕΒ, ο οποίος μετά τις ατεκμηρίωτες και αλά κουτουρού δηλώσεις που έκανε για το κόστος του ΓΕΣΥ, ψάχνει να βρει το λάθος. Είναι καιρός όλοι να μάθουν να μιλούν με στοιχεία και να δίνουν λογαριασμό.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΑΓΚΟΥ**

Τα χαρακτηριστικά του λαϊκισμού

Τελευταία κυκλοφόρησε στα ελληνικά (εκδ. Πόλις) ένα δοκίμιο του Jan - Werner Muller περί λαϊκισμού. Ο τίτλος, «Τι είναι ο λαϊκισμός;», προκαλεί ασφαλώς το ενδιαφέρον όσων ασχολούνται με τις πολιτικές θεωρίες και ακόμη περισσότερο, εκείνων που πιστεύουν ότι ζούμε στην εποχή του λαϊκισμού και η σημερινή κυβέρνηση της Ελλάδας είναι γέννημα - θρέμμα αυτής της εποχής, αν όχι και πρωτοπόρος στην υιοθέτηση της ανάλογης συμπεριφοράς που την οδήγησε στην εξουσία, την οποία και συνεχίζει να ασκεί με λαϊκίστικες μεθόδους. Το δοκίμιο δεν γράφηκε με αποκλειστική αφορμή την άνοδο του ΣΥΡΙΖΑ, ούτε για να καταγγείλει τις πρακτικές του και γενικότερα των απανταχού λαϊκιστών. Αποτελεί όμως μία προσπάθεια φωτισμού ορισμένων χαρακτηριστικών που ο συγγραφέας θεωρεί κοινά στις πολιτικές των λαϊκιστών και η ελληνική κυβέρνηση είναι σίγουρα ένα παράδειγμα λαϊκισμού. Δίχως πάντως να λησμονείται ότι διαχρονικά και παντού η πολιτική είναι συνυφασμένη με στοιχεία ή και με δόση λαϊκισμού.

Κατά τον συγγραφέα, το πρώτο χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς των λαϊκιστών είναι ότι μόνον αυτοί εκπροσωπούν τον λαό. Ο Αλ. Τσίπρας και οι δικοί του χρησιμοποιούν αυτόν τον ισχυρισμό σχεδόν σαν επιχείρημα και με κάθε ευκαιρία. Δεν είναι ασφαλώς οι πρώτοι στη νεότερη ελληνική ιστορία που αυτοχρίζονται αποκλειστικοί εκφραστές του λαού και των συμφερόντων του. Το «τρικ» το χρησιμοποίησαν και άλλοι ηγέτες, αλλά τουλάχιστον εκείνοι κυβερνούσαν με θηριώδη εκλογικά ποσοστά. Πολύ υψηλότερα του 38,9% που μάζεψαν οι δύο των ΣΥΡΑΝΕΛ με τη συμμετοχή στο 56,16% μόλις, στις τελευταίες εκλογές. Σίγουρα, δε, καμία από τις προηγούμενες κυβερνήσεις δεν προσπάθησε με τόση έμφαση, όση η σημερινή, να εμφανίσει τους αντιπάλους της ως εχθρούς του λαού...

Ο ισχυρισμός της αποκλειστικής εκπροσώπησης του λαού από τους λαϊκιστές συνδυάζεται σε όλες τις περιπτώσεις με επικλήσεις περί ηθικής, κατά τον Muller. Οι λαϊκιστές εμφανίζονται αυτοστεφανωμένοι με ηθική και στην Ελλάδα είναι το περίφημο «ηθικό πλεονέκτημα» που συνεχίζουν να εκτοξεύουν οι Συριζαίοι κατά των αντιπάλων τους. Πρόκειται για την κληρονομιά που υποτίθεται ότι του άφησε η ελληνική Αριστερά, έστω και αν έχει πια θαμπώσει από τη χρήση που έχουν κάνει στην πορεία προς την εξουσία, αλλά και κατά τον μικρό σχετικά χρόνο που την έχουν ασκήσει. Είναι πολύ αμφίβολο πλέον κατά πόσον η επίκληση του «ηθικού πλεονεκτήματος» είναι χρήσιμη για την κυβέρνηση.

Αλλο βασικό χαρακτηριστικό των λαϊκιστών είναι η προσπάθεια άλωσης του κρατικού μηχανισμού, όταν βρεθούν στην εξουσία. Η εμπειρία λέει ότι η κυβέρνηση ΣΥΡΑΝΕΛ παίρνει άριστα και σ' αυτόν τον τομέα. Το επιχειρεί συστηματικά και με όλους τους δυνατούς τρόπους από την πρώτη στιγμή που ήλθε στην εξουσία, ξεπερνώντας κατά πολύ τη σχετική ελληνική «παράδοση», που είχε ατονήσει κάπως τα τελευταία χρόνια. Η συγκεκριμένη επιχείρηση επεκτάθηκε και στον χώρο της Δικαιοσύνης, με κάπως αμφίβολα όμως αποτελέσματα συχνά, κρίνοντας από συγκεκριμένες αποφάσεις ανώτατων δικαστηρίων, όπως το ΣτΕ και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Γι' αυτό και υπουργοί και στελέχη της κυβέρνησης δεν διστάζουν να προχωρούν σε επικρίσεις και επιθέσεις, κάθε φορά που οι αποφάσεις αυτές ακυρώνουν προθέσεις και ενέργειές τους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα, οι αποφάσεις του ΣτΕ για την αδειοδότηση των καναλιών και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις παρατάσεις συμβάσεων έργου.

Το επόμενο γνώρισμα της πρακτικής των λαϊκιστών είναι η προώθηση πελατειακών σχέσεων κατά τρόπο μαζικό. Η κυβέρνηση ΣΥΡΑΝΕΛ έχει πολύ καλές επιδόσεις και στο άθλημα αυτό με αποφάσεις και τροπολογίες για «υλικές παροχές ή γραφειοκρατικές διευκολύνσεις έναντι πολιτικής στήριξης από πολίτες που μετατρέπονται σε πελάτες των λαϊκιστών», όπως επισημαίνει ο Muller. Το φαινόμενο το βλέπουμε καθημερινά –το δώρο προς τους συνταξιούχους του Αλ. Τσίπρα ήταν μία κορυφαία στιγμή– και φαίνεται ότι τον συντονισμό της υλοποίησης του σχεδίου τον έχει αναλάβει ο υπουργός Επικρατείας, με έδρα το Μαξίμου. Η εκτέλεση, φυσικά, ανατίθεται σε διάφορους υπουργούς, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους. Τέλος, με τον λαϊκισμό συνυπάρχει και το στοιχείο της διαφθοράς.

Η οσμή υπάρχει στον αέρα και πολύ πρόσφατα υπάρχουν και ορισμένα σαφή ίχνη, αλλά χρειάζεται ακόμη χρόνος για να βρεθούν οι αποδείξεις. Αμφιβάλλει κανείς ότι η κυβέρνηση ΣΥΡΑΝΕΛ πορεύεται by the book στον δρόμο του λαϊκισμού;

ΒΟΛΕΣ / *Γράφει ο* **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ**

Καπάτσες γυναίκες

Φόβος και τρόμος κατάντησαν οι καπάτσες γυναίκες. Μπροστά τους στέκονται «σούζα» ακόμη και οι αυστηρότεροι διευθυντές του Δημοσίου και οι ισχυρότεροι μάνατζερ του ιδιωτικού τομέα. Οι κυράδες με τους «μποκτζιάδες» μπαίνουν με περισσό θάρρος ή καλύτερα με απύθμενο θράσος μέσα στα γραφεία και πωλούν τα γεννήματά τους, ψωμιά, αβγά, λουκάνικα, λούτζες, χαλούμια και ό,τι άλλο παράγουν. Και δεν δέχονται το όχι και δεν ανέχονται το, δεν τρώω κρέας και άλλες ειλικρινείς κατά τα άλλα, δικαιολογίες. Έχουν ένα διαπεραστικό βλέμμα και ένα απίστευτο ικετευτικό λόγο, που κλονίζουν ακόμη και αυτούς που σιχαίνονται τους παραγωγούς, οι οποίοι δεν ακολουθούν προδιαγραφές καθαριότητας και ποιότητας και επιμένουν στα λεγόμενα παραδοσιακά, πλην ανώνυμα, προϊόντα.

Το κακό δεν είναι να αγοράσεις μια φορά, μονολογούσε υψηλόβαθμο στέλεχος του Δημοσίου, με απίστευτο φόρτο εργασίας. Το κακό είναι ότι στήνουν καρτέρι κάθε βδομάδα, για να πουλήσουν αγαθά, τα οποία δεν χρειάζεσαι. Είτε τα χαρίζεις είτε τα πετάς στα σκουπίδια. Και το χειρότερο είναι ότι πρέπει να επικαλεστείς και ένα σωρό, κατά συνθήκη ψεύδη, για να συμφωνήσεις με τον μοναδικό τους «χουμισιάρικο» λόγο.

Καπάτσες γυναίκες χρειάζονται και στην πολιτική ζωή, οι οποίες θα έχουν το θάρρος και το θράσος να παραγνωρίσουν συμφέροντα, να λύσουν το Κυπριακό και γιατί όχι να φτιάξουν και την οικονομία και να την απαλλάξουν από τους κλέφτες και τους απατεώνες. Ωστόσο, δεν αρκεί μόνο η καπατσοσύνη, αλλά χρειάζονται και οι γνώσεις της σύγχρονης επιστήμης του μάρκετινγκ. Η πραγματικότητα είναι ότι αυτά που ξέρουν εκ πείρας οι καπάτσες κυπραίες, τα συστηματοποίησαν και τα έκαναν επιστήμη, μερικοί σπουδαίοι καθηγητές, δείχνοντας τον τρόπο, για να πουλάς ακόμη και ψυγεία στους Εσκιμώους. Ιστορικά, μέχρι και σήμερα, στην κυπριακή πολιτική σκηνή επιβίωναν, για πολλούς και διάφορους λόγους, μόνο οι άντρες. Ωστόσο, σήμερα, που οι γυναίκες κατέλαβαν σχεδόν όλες τις μεσαίες διευθυντικές θέσεις και σύντομα αναμένεται ότι θα καταλάβουν και τις περισσότερες ανώτατες θέσεις, σίγουρα θα ανέλθουν και στα δώματα της εξουσίας. Και σίγουρα τα «άστρα θα ευθυγραμμιστούν», ώστε να ταυτιστεί στο ίδιο πρόσωπο, το θάρρος μιας καπάτσας γυναίκας και οι επιστημονικές γνώσεις.

Η γυναίκα μπορεί με το φουστάνι της να ανεβάζει πλοία στο βουνά. Αλλά και με το φουστάνι της μπορεί και καταποντίζει σπουδαίους άντρες, οι οποίοι θυσίασαν ολόκληρη τη ζωή τους, για να γίνουν σπουδαίοι επιστήμονες, για να ανέβουν στα δώματα της εξουσίας και να καταξιωθούν στην κοινωνία. Ιστορικός και κλασικός είναι ο διάλογος μεταξύ της Αγίας Κασσιανής και του βυζαντινού αυτοκράτορα Θεόφιλου: «Εκ γυναικός ερρύη τα φαύλα.... αλλά και διά γυναικός πηγάζει τα κρείττω». Δηλαδή η γυναίκα έδιωξε τον άνθρωπο από τον παράδεισο, αλλά και η γυναίκα τον οδήγησε πίσω στον παράδεισο, διά της Παναγίας. Οι γυναίκες είναι ανεράδες στον έρωτα και σκορπούν τη χαρά και τη ζωή, αλλά και μάγισσες στη φαυλότητα και φέρνουν τον πόνο, τη θλίψη ακόμη και τον θάνατο. Η ιστορία είναι γεμάτη από παραδείγματα μεγάλων ανδρών οι οποίοι εξανδραποδίστηκαν για χάρη μιας γυναίκας. Η λογοτεχνία αρέσκεται σε μύθους ωραίων γυναικών, οι οποίες θυσιάζονται για τον έρωτα και την αγάπη. Αλλά και ο ανεπανάληπτος Νιόνιος, ο Διονύσης Σαββόπουλος, τραγουδάει ότι ο «άντρας και η γυναίκα δεν είναι ίσοι γιατί η γυναίκα είναι ανώτερη».

Το πλήρωμα του χρόνου πλησιάζει και στην Κύπρο και με μαθηματική ακρίβεια, θα οδηγηθούμε σε λίγα χρόνια, σε μια νέα εποχή γυναικοκρατίας. Το ερώτημα είναι αν οι γυναίκες στην εξουσία θα είναι πιο δίκαιες, θα ενισχύουν την κοινωνική συνοχή, θα γνοιάζονται για τους φτωχούς και τους καταφρονημένους ή θα προσηλώνονται στα παιχνίδια εξουσίας, όπως οι άντρες, οι οποίοι από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, μέχρι και σήμερα, μας έφεραν πολέμους, οικονομικές καταστροφές και ένα σωρό απατεωνιές. «Αρχή άνδρα δείκνυσι» και σίγουρα η εξουσία θα καταδείξει και το ποιόν των γυναικών της Κύπρου. Αμήν ή αλί και τρισαλί.

> *Ο ανεπανάληπτος Νιόνιος, ο Διονύσης Σαββόπουλος, τραγουδάει ότι ο «άντρας και η γυναίκα δεν είναι ίσοι γιατί η γυναίκα είναι ανώτερη».*

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ / *Της* **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Το μεγάλο διακύβευμα

Η απόφαση του Εζεκία Παπαϊωάννου το 1974 να προχωρήσει σε συνεργασία με τον Μακάριο, παρά τις αντίθετες θέσεις που εξέφραζαν οι δύο πλευρές, θεωρείται ως η πρώτη μορφή πολιτικής συναίνεσης στην πολιτική ιστορία της Κύπρου. Κάποιοι χαιρέτησαν τη στάση αυτή χαρακτηρίζοντάς την πολιτική ωριμότητα –δεδομένων και των τότε συγκυριών– άλλοι θεώρησαν τη διαφοροποίηση, πολιτικό συμβιβασμό από ένα κόμμα που έμαθε να αγωνίζεται για αρχές και αξίες, κατά πολύ διαφοροποιημένες από τον Εθνάρχη Μακάριο. Το σίγουρο είναι πως με αυτή την κίνηση, ο Εζεκίας Παπαϊωάννου πρόλαβε να συγκρατήσει μεγάλη μερίδα ψηφοφόρων που φλέρταραν με τις μακαριακές θέσεις και άλλους που επεδίωκαν να βρίσκονται με ένα κόμμα εξουσίας.

Κάπως έτσι το ΑΚΕΛ απέφυγε τον κίνδυνο να μετεξελιχθεί γραφικό κόμμα διαμαρτυρίας όπως τα υπόλοιπα κομμουνιστικά κόμματα της Δύσης και να καταστεί πρωταγωνιστής της πολιτικής σκακιέρας, επιτυγχάνοντας συνεργασίες και συμμαχίες με άλλα κόμματα του λεγόμενου Κέντρου. Το 2008, επιχείρησε να προχωρήσει μόνο χωρίς τη στήριξη άλλων πολιτικών δυνάμεων και κατάφερε να εκλέξει Πρόεδρο τον γ.γ. του ΑΚΕΛ Δημήτρη Χριστόφια. Αναμφίβολα ο πρότερος έντιμος πολιτικός βίος του κόμματος, η ηθική υπεροχή, το πολιτικό μήνυμα «πολιτική με ανθρωπιά» που κατάφεραν να περάσουν, ανέβασαν πολύ ψηλά τον πήχη στην κοινωνία. Προσδοκίες οι οποίες διαψεύστηκαν επί διακυβέρνησης Χριστόφια. Από τότε το ΑΚΕΛ, σε ένα διαφοροποιημένο πολιτικό σκηνικό παλεύει να επανακάμψει από τη φθορά της εξουσίας και να επουλώσει τις εσωκομματικές του πληγές.

Αναμφίβολα ο πρότερος έντιμος πολιτικός βίος του κόμματος, η ηθική υπεροχή, το πολιτικό μήνυμα «πολιτική με ανθρωπιά» που κατάφεραν να περάσουν, ανέβασαν πολύ ψηλά τον πήχη στην κοινωνία. Προσδοκίες οι οποίες διαψεύστηκαν επί διακυβέρνησης Χριστόφια.

Το ζήτημα είναι πως βρίσκεται λίγους μόλις μήνες πριν από τις προεδρικές εκλογές, χωρίς να έχει καταλήξει σε υποψήφιο. Και αυτό γιατί το κόμμα της Αριστεράς βρίσκεται σε ένα μεγάλο αδιέξοδο. Ποιος θα είναι ο υποψήφιος που θα καταφέρει να συσπειρώσει το κόμμα; Οι κομματικοί υποψήφιοι έχουν ήδη καταγράψει πολύ χαμηλά ποσοστά σε μετρήσεις, ενώ η ελπίδα για την ανεύρεση ενός δεύτερου Βασιλείου, άρχισε να εγκαταλείπει τα ανώτατα δώματα του ΑΚΕΛ.

Το κύριο διακύβευμα για το κόμμα δεν είναι άλλο από το να καταφέρει να περάσει στον β΄ γύρο. Αν τα καταφέρει, αν βρει δηλαδή εκείνο τον υποψήφιο που θα καταφέρει να συσπειρώσει το απογοητευμένο ΑΚΕΛικό ακροατήριο, αλλά και να προσελκύσει μετριοπαθείς ψηφοφόρους του παραδοσιακού Κέντρου, τότε το ΑΚΕΛ μπορεί να ελπίζει σε επανάκαμψη.

Η διαδικασία εξεύρεσης υποψηφίου είναι ένα δύσκολο και επίπονο ζήτημα. Μπορεί ωστόσο να αποτελέσει πρόκληση και ίσως τη σωτηρία του ΑΚΕΛ. Η σημερινή κοινωνία έχει καταδείξει πως θέλει νέα πρόσωπα στην πολιτική σκηνή. Πρόσωπα με γνώσεις κατάρτιση και επιτυχίες. Κάποιον που με τις γνώσεις του μπορεί να επουλώσει τις πληγές του ΑΚΕΛ. Σε αντίθεση με τα υπόλοιπα κόμματα των οποίων οι επιλογές περιορίζονται στους κομματικούς τους ταγούς, το ΑΚΕΛ, έχει την ευκαιρία να κάνει ένα πραγματικό άνοιγμα στην κοινωνία και να παρουσιάσει μία εναλλακτική προοδευτική επιλογή εξουσίας.

Το ζήτημα και το κύριο πολιτικό του διακύβευμα είναι να βρεθεί στον δεύτερο γύρο. Και να περάσει χωρίς οδυνηρές για την αξιοπρέπεια και τις αρχές του ΑΚΕΛ εκπτώσεις. Σε ένα σενάριο που θα μείνει εκτός, το κόμμα της Αριστεράς θα κληθεί να επιλέξει μεταξύ «δύο κακών» για το κόμμα. Μία τέτοια εξέλιξη θα αποτελέσει την απαρχή της πτώσης και δυστυχώς της ΠΑΣΟΚοποίησής του.

economidoum@kathimerini.com.cy

Από την Μπιενάλε της Βενετίας.

ΕΝ ΚΑΜΙΝΩ / *Του* **ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ**

Τα κυπριακά fake news

Την περίοδο που διανύουμε, μπορεί κανείς την πει και περίοδο της ταχύτητας, η οποία μετουσιώνεται σε είδηση όταν τα ΜΜΕ την αναπαράγουν δίχως να έχουν τη δυνατότητα λόγω χρόνου να την επιβεβαιώσουν. Την αναπαράγουν για να «προλάβουν» τον ανταγωνισμό, ωστόσο εκείνο που έρχεται πρώτο τελικά είναι το κόστος και όχι το κόψιμο της κορδέλας σε μια παράλογη κούρσα ταχύτητας. Το κόστος που μπορεί, εφόσον οι μέρες είναι πονηρές, να είναι και σε απόλυτη κλίμακα για τη χώρα. Δεν κάνω έκκληση για ψυχραιμία, αυτή δεν πρόκειται να υπάρξει. Τονίζω το ότι ως Κύπρος μέσα στη λεκάνη της ανατολικής Μεσογείου, με την Τουρκία να μας δείχνει με το δάχτυλο λόγω ΑΟΖ, εκεί φτάσαμε να μας καταγγέλλει η Τουρκία, και το Κυπριακό να μπαίνει σε νέες ατραπούς από τις 17 του μήνα και μετά, αποτελούμε ένα τέλειο μίγμα για μια βαρετή δημοσιογραφικά, καλοκαιρινή περίοδο. Σε εμάς θα βλέπουν το πεδίο εκείνο το ειδησεογραφικό με το οποίο θα ασχολούνται το επόμενο διάστημα. Θα είμαστε η πρώτη είδηση σε πολλά site, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι αναλύσεις θα εμπλέκονται με τα fake news, και η αναζήτηση της πρωτιάς και του να «προλάβουμε» θα οδηγήσει στη μετάδοση ειδήσεων που μπορεί και καμία σχέση να μην έχουν με την πραγματικότητα. Τα κυπριακά fake news ήδη έκαναν την πρώτη τους εμφάνιση. Όταν η Τουρκία διά του αντιπροσώπου της στον ΟΗΕ μίλησε για το οικόπεδο 6 με εκείνο το μειλίχιο και διπλωματικό λόγο που κάνει πάντοτε, την επόμενη μέρα ιστοσελίδες μετέδιδαν με πάσα βεβαιότητα ότι γαλλικό αεροπλανοφόρο έχει αποπλεύσει με προορισμό την Κύπρο ως απάντηση. Fake news, το μεγαλείο σας. Η κούρσα είχε ξεκινήσει και η είδηση αναμεταδόθηκε αστραπιαία από ιστοσελίδες που ξέρουμε ότι θέλουν τη νεκρανάσταση του Μεγάλου Αλεξάνδρου και το δεξί χέρι του τάδε Αγίου να σηκώνεται και να ευλογεί τη Ρωμιοσύνη, μέχρι ιστοσελίδες «επώνυμες», ήτοι μ' ένα κύρος και με σταθερότητα. Στοιχεία, τα δύο τελευταία, που έρχονται από το πόσο καιρό είσαι στο κουρμπέτι και πόσες φορές έχεις επιβεβαιωθεί για τα ρεπορτάζ σου. Ακόμη και αυτές οι «επώνυμες» ιστοσελίδες την πάτησαν γιατί απλώς συμμετέχουμε άπαντες στην κούρσα και θέλουμε να προλάβουμε τα γεγονότα. Δεν θα υπήρχε ευτυχέστερος άνθρωπος από τον δημοσιογράφο αν είχε τη δυνατότητα να ήταν ένα λεπτό πιο πριν στον τόπο των γεγονότων. Δεν είναι όμως. «Κάποιος είναι». Ποιος; Από πού βγήκε η πληροφορία ότι το γαλλικό αεροπλανοφόρο απέπλευσε και ερχόταν Κύπρο προς απάντηση στα όσα είπε η Τουρκία για το οικόπεδο 6; Από τη Γαλλία θα μου πείτε. Όχι. Χάσαμε χρόνο να το κοιτάξουμε, η είδηση έπαιζε, και εμείς προσπαθούσαμε να μάθουμε τι είχε συμβεί. Μείναμε δυο-τρία λεπτά πίσω, χρόνος που σε επίπεδο ειδησιογραφίας είναι έτη φωτός, πάει το τρένο πέρασε, ήρθες δεύτερος. Ωστόσο, είπαμε, το «ρεπορτάζ» «έπαιζαν». Ρεπορτάζ δεν ήταν, γι' αυτό και τα εισαγωγικά. Την είδηση δεν τη βάλαμε καν. Δεν επιβεβαιωνόταν από πουθενά στην Κύπρο. Από εκείνους που ξέρουν πως λόγω Συρίας και γεωγραφικής θέσης της χώρας μας, δεν το διαλέξαμε τι να κάνουμε(;), ότι υπάρχουν δεκάδες πλοία ανοιχτά της Κύπρου, όλων των αποχρώσεων και εθνικοτήτων. Η είδηση δεν επιβεβαιώθηκε και επίσημα. Μία από αυτές τις ιστοσελίδες «αναίρεσε» μέσα σε γενικότερο θέμα και στην τελευταία γραμμή, το τι είχε μεταδώσει για το γαλλικό αεροπλανοφόρο.

Δεν θα υπήρχε ευτυχέστερος άνθρωπος από τον δημοσιογράφο αν είχε τη δυνατότητα να ήταν ένα λεπτό πιο πριν στον τόπο των γεγονότων.

Η είδηση για τη νεκρανάσταση του Μεγάλου Αλέκου, στέκει ακόμη. Αλλά όλα αυτά δεν είναι καινοφανή σε αυτή την εποχή της Δημοσιογραφίας, αλλά και της Πολιτικής. Πόσες φορές ακούσαμε από χείλη επίσημα ή «επώνυμα» αν θέλετε, για «καταστάσεις» στην Κύπρο; Εκείνη η δόξα και το άναμμα των φλας ή το κλικ της είδησης, είναι πηγή πολλών ανευθυνοτήτων. Αυτή την κατάσταση θα τη βρούμε μπροστά μας οσονούπω, οπότε προσοχή, σύνεση και ψυχραιμία όσο ποτέ πριν για να μην αποδειχθούν τα fake news, ο μεγαλύτερος κίνδυνος.

tsikalasm@kathimerini.com.cy

ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ / *Του* **ΤΑΣΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ**

Τα δεδομένα που δεν εκτιμάμε

Πριν από λίγες μέρες γιορτάσαμε τη μέρα της Ευρώπης... Σιγά τα ωά θα μου πείτε; Και τι έκανε η Ευρώπη για μας; Τι ανάγκη την έχουμε; Και τι καταλάβαμε που μπήκαμε στην Ευρώπη; Κουβέντες του καφενείου. Σκέψεις πρώτης ανάγνωσης εμποτισμένες από τον λαϊκισμό που έχει θεριέψει τα τελευταία χρόνια αλλά και τα τραγικά λάθη των γραφειοκρατών αλλά και των κυβερνήσεων που μας κάνουν να ξεχνάμε τα βασικά και να θεωρούμε τα σημερινά κεκτημένα ως δεδομένα. Μέχρι που μια στιγμή είναι αρκετή να σε ταρακουνήσει και να σε κάνει να τα δεις αλλιώς τα πράγματα. Πέρα από λαϊκίστικες και εθνικιστικές κορώνες που είναι οι χειρότεροι παραμορφωτικοί φακοί. Αυτή η στιγμή μου έτυχε πριν από λίγες μέρες στην Αθήνα και θέλω πολύ να την μοιραστώ μαζί σας. Βράδυ Σαββάτου λοιπόν σε μια γεμάτη ταβέρνα στο Γκάζι. Είμαι για φαγητό μαζί με δύο φίλους γνωστούς ηθοποιούς (έχει σημασία που το αναφέρω).

Στο διπλανό τραπέζι έρχονται μετά από λίγο τρεις Έλληνες γύρω στα τριάντα μαζί με δύο παιδιά που φαίνονται ξένα, τα οποία είναι γύρω στα δεκαεπτά. Ο ένας από τους τρεις Έλληνες επίσης ηθοποιός του θεάτρου χαιρετάει τους δικούς μου φίλους και ξαφνικά τα δύο ανήλικα παιδιά του τραπεζιού του ενθουσιάζονται που βλέπουν στο τραπέζι δίπλα τους τον γνωστό ηθοποιό και τη δημοφιλή ηθοποιό.

Με άψογους τρόπους και ελληνικά έρχονται στο τραπέζι για να βγάλουν φωτογραφίες, τους φιλούν, τους αγκαλιάζουν και λένε στην κοπέλα: «δεν ξέραμε ακόμα ελληνικά όταν ήρθαμε στην Ελλάδα αλλά παρακολουθούσαμε τις σειρές σου στην τηλεόραση για να μάθουμε». Ευγενέστατοι. Μικροί κύριοι. Αξιολάτρευτοι. Ο ηθοποιός που τα συνόδευε και τα έβγαλε έξω για φαγητό μας διηγείται την ιστορία τους.

Σκέψεις πρώτης ανάγνωσης εμποτισμένες από τον λαϊκισμό που έχει θεριέψει τα τελευταία χρόνια αλλά και τα τραγικά λάθη των γραφειοκρατών αλλά και των κυβερνήσεων που μας κάνουν να ξεχνάμε τα βασικά και να θεωρούμε τα σημερινά κεκτημένα ως δεδομένα.

Επρόκειτο για δύο ανήλικα ασυνόδευτα παιδιά που ξέμειναν στην Ελλάδα και αποκόπηκαν από την οικογένειά τους. Το ένα είναι από την Ερυθραία στην Αφρική. Έφυγε λόγω πολιτικών διώξεων και ο ίδιος εγκλωβίστηκε στην Ελλάδα ενώ οι γονείς και τα αδέλφια του είναι αυτή τη στιγμή στην Ελβετία αλλά οι αρχές της χώρας δεν του επιτρέπουν να ενωθεί με την οικογένειά του. Το άλλο παιδί είναι από το Πακιστάν. Αυτό δεν ξέρει πού είναι οι γονείς του.

Έμεινε μόνο του στην Ελλάδα. Τους ρωτάω αν μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα τους. Μου κάνουν νόημα ότι θα ήταν πολύ επικίνδυνο γι' αυτά. Μου εξηγούν ότι στις χώρες τους η κατάσταση είναι πολύ επικίνδυνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα μια πολύ αφηρημένη και κακοποιημένη έννοια. Μιλούν με πάθος για την Ελλάδα. Την αγάπησαν σαν δική τους πατρίδα αφού άλλωστε εκεί πέρασαν τα πιο ευαίσθητά τους χρόνια. Μεγαλώνουν σε ένα ξενώνα για ανήλικα ασυνόδευτα παιδιά. Τον ηθοποιό που τους έκανε το τραπέζι τον γνώρισαν όταν έκανε μια παράσταση για τους πρόσφυγες και πλέον λειτουργεί προστατευτικά απέναντί τους. Σε λίγο ενηλικιώνονται και θέλουν να μείνουν στη χώρα που τους έδωσε ασφάλεια όταν τη χρειάστηκαν. Το παιδί από την Ερυθραία θα πάει να βρει – ενήλικος πια – τους δικούς του στην Ελβετία. Ξεκάθαρα και αποφασιστικά μου εξηγούν ότι μέσα από αυτή την περιπέτεια βλέπουν τα θετικά.

Ότι ήρθαν σε μια ήπειρο όπου δεν νιώθουν ανασφάλεια και πιστεύουν ότι έχουν ίσες ευκαιρίες να σπουδάσουν, να μεγαλώσουν, να ζήσουν μια «κανονική» ζωή. Αυτή την «κανονική» ζωή που εμείς πολλές φορές ξορκίζουμε και δεν εκτιμούμε. Γιατί πιστεύουμε ότι τα κεκτημένα είναι δεδομένα. Μέχρι να έρθει η στιγμή να συνειδητοποιήσουμε ότι δεν είναι.

trifonost@sppmedia.com

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / *Της* **ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ**

Το τελικό τεστ

Εκεί που θα κριθεί η όποια σοβαρότητα έχει απομείνει στα κοινοβουλευτικά μας κόμματα είναι όταν θα τεθούν ενώπιόν τους τα νομοσχέδια για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Διότι αν μέχρι τώρα ανεχτήκαμε να μετατρέπουν το εθνικό μας πρόβλημα σε προεκλογικό χαρτί, με αποτέλεσμα να θυμούνται διαφορές μεταξύ τους εκεί όπου επί της ουσίας δεν υπάρχουν ή να ενώνονται παρ' όλες τις εξόφθαλμες διαφορές που τους χωρίζουν προκειμένου να κερδίσουν την εξουσία, σε ό,τι αφορά το ΓΕΣΥ, ευτυχώς δεν έχουν το παραμικρό περιθώριο να ακολουθήσουν αυτή τη μικροπολιτική μέθοδο.

Και ο λόγος δεν είναι βέβαια η ευαισθησία τους σχετικά με το θέμα της δημόσιας υγείας, διότι αν είχαν αυτή την ευαισθησία το ΓΕΣΥ μέχρι τώρα θα ήταν ήδη λυμένο, ούτε και το αμέριστο ενδιαφέρον τους για τον απλό πολίτη διότι αν ο απλός πολίτης ήταν η προτεραιότητά τους και πάλι το ΓΕΣΥ θα ήταν λυμένο.

Ο λόγος που δεν έχουν το περιθώριο να εμπαίξουν (ως είθισται) τη νοημοσύνη και την αξιοπρέπειά μας, είναι ο ίδιος ο υπουργός Υγείας ο οποίος με πολύ συνέπεια στον λόγο και στο έργο του, δεν ανέχεται τέτοιου είδους μικροπολιτικές τακτικές, αλλά αντιθέτως ξεμπροστιάζει οποιονδήποτε προσπαθεί να εμποδίσει την ψήφιση των νομοσχεδίων για να ικανοποιήσει τα όποια συμφέροντα, εν όψει προεδρικών εκλογών.

Ο κ. Παμπορίδης είναι ο προφανώς ο μόνος πολιτικός σ' αυτή εδώ τη χώρα που αισθάνεται υπόλογος πρώτα στον πολίτη και ύστερα στα όποια λόμπι ή επιχειρηματικά σύνολα θεωρούν πως μπορούν να ορίζουν, με τις ευλογίες βέβαια των κομματαρχών, τη μοίρα του πολίτη. Και μάλλον είναι η πρώτη φορά που όχι μόνο οι συντεχνίες και τα εν λόγω οργανωμένα σύνολα αλλά και αυτοί οι ίδιοι οι βουλευτές βρέθηκαν αντιμέτωποι με έναν υπουργό ο οποίος είναι αρκετά «αντισυμβατικός» ώστε να μη χωράει σε κανένα από τους κανόνες του παιχνιδιού που εδώ και χρόνια παίζεται εις βάρος των πολιτών.

Δεν έχουν λοιπόν κανένα περιθώριο οι βουλευτές να υιοθετήσουν την τακτική που χρόνια ακολουθούσαν προκειμένου να κρατήσουν τις ισορροπίες των συμφερόντων τα οποία εξαργύρωναν σε ψήφους και σε διάφορα άλλα πολιτικά και μη ντεραβέρια. Λίγες μέρες πριν από τη συνεδρία της κοινοβουλευτικής επιτροπής Υγείας, υπήρξε προσπάθεια από βουλευτές να πετύχουν την αναβολή της συζήτησης στην επιτροπή Υγείας με αποτέλεσμα να προκαλέσουν την οργή του υπουργού, ο οποίος μέσω τουίτερ αλλά και δηλώσεών του στο ραδιόφωνο είπε ξεκάθαρα πως συγκεκριμένοι κύκλοι πολεμούν το ΓΕΣΥ και προσπαθούν να το δυσφημίσουν με fake ειδήσεις.

«Μην τους πιστεύετε» έγραψε ο κ. Παμπορίδης στο τουίτερ του συμπληρώνοντας με θάρρος πως «θέλουν να στερήσουν την υγεία μας για τα κέρδη τους». Αν ο υπουργός Υγείας δεν είχε αυτό το πολιτικό τσαγανό που κανονικά θα έπρεπε να διαθέτουν και οι λοιποί κυβερνώντες, τότε θα συνέβαινε αυτό στο οποίο οι ομάδες πιέσεων και οι πολιτικάντηδες ψηφοθήρες προσέβλεπαν. Να αναβάλουν τις συνεδριάσεις ώστε να «μαγειρέψουν» τη μεταρρύθμιση στα μέτρα των προεκλογικών τους συμφερόντων. Αυτό δηλαδή που συνέβαινε πάντα μόνο που επιτέλους βρέθηκε ένας πολιτικός, ο οποίος δεν άγεται και φέρεται αναλόγως των καιρικών προεκλογικών συνθηκών αλλά έχει ως προτεραιότητά του τον πολίτη. Κι αυτό γιατί διαθέτει την πολιτική ηθική να ντρέπεται ο ίδιος σαν άνθρωπος για το επίπεδο της δημόσιας υγείας αλλά και γιατί έχει την παιδεία και το υπόβαθρο να μην υποκλίνεται στα όποια συμφέροντα δυναμιτίζουν το δημόσιο συμφέρον. Κάτι που προφανώς οι υπόλοιποι πολιτικοί μας δεν διαθέτουν.

Τώρα λοιπόν είναι που θα πρέπει να περάσουν το τελικό τεστ οι κύριοι βουλευτές. Αν δεν συνετιστούν θέτοντας ως προτεραιότητά τους τον πολίτη τότε ούτε τα επιχειρηματικά σύνολα ούτε οι ψηφοθηρικές τους τακτικές θα τους σώσουν. Διότι αυτή την φορά ο πολίτης έχει συμπαραστάτη τον Υπουργό Υγείας ο οποίος είναι αποφασισμένος να ξεμπροστιάσει όποιον βάζει σε δεύτερη μοίρα το δικαίωμα του στην δημόσια υγεία.

elenixenou11@gmail.com

Μέχρι πού θα το πάει η Τουρκία στη κυπριακή ΑΟΖ;

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Πολλά γράφονται και λέγονται στα ελληνικά και τα κυπριακά ΜΜΕ με αφορμή τις τουρκικές NAVTEX, NOTAM και τις δραστηριότητες του ερευνητικού σκάφους «Μπαρμπαρός». Στην πιο ακραία μορφή τους τα δημοσιεύματα, οι διαρροές αλλά ακόμα και κάποιες δηλώσεις αναφέρονται και στο ενδεχόμενο ενός θερμού επεισοδίου. Θεωρώ ότι σε όλα αυτά υπάρχει διάχυτο ένα στοιχείο υπερβολής σε συνδυασμό με μη κατανόηση των προνοιών του διεθνούς δικαίου. Για παράδειγμα η ανακοίνωση του τουρκικού ΥΠΕΞ δεν αναφέρεται στα της γεώτρησης στο οικόπεδο 11. Επιπρόσθετα και πολύ πιο συγκεκριμένα η επιστολή του μόνιμου αντιπροσώπου της Τουρκίας στον ΗΟΕ κ. Σινιρλίογλου προς τον γ.γ. επικεντρώνεται στα κατά την Τουρκία δικαιώματα σε τμήμα του οικοπέδου 6 και έμμεσα στα τμήματα των οικοπέδων 4,5,7 και 1 τα οποία με βάση τις notes verbales του 2004 και του 2013 εμπίπτουν στην τουρκική υφαλοκρηπίδα. Το 11 κατά την Τουρκία εμπίπτει στην αιγυπτιακή υφαλοκρηπίδα. Να σημειωθεί ότι ο κ. Σινιρλίογλου ήταν γενικός διευθυντής του τουρκικού ΥΠΕΞ και είναι αυτός που χειρίζεται το Κυπριακό εξ ου και ηγείτο της τουρκικής αντιπροσωπείας στη Γενεύη. Τώρα σε ό,τι αφορά τις NOTAM και τις NAVTEX που αφορούν αεροναυτικές ασκήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ αυτές είναι νόμιμες γιατί αφορούν διεθνή ύδατα και διεθνή εναέριο χώρο. Υπάρχει βέβαια μία παρατυπία λόγω μη ενημέρωσης από την Τουρκία των αρμοδίων αρχών για θέματα αεροπλοΐας και έρευνας και διάσωσης που είναι εκείνες της Κ.Δ. Βέβαια οι εν λόγω δραστηριότητες είναι καταδικαστέες γιατί σκοπεύουν στην άσκηση ψυχολογικής βίας και εκφοβισμού στην Κ.Δ. σε μία μάλιστα εποχή που οι Τούρκοι διατείνονται πως επιζητούν λύση του Κυπριακού. Ιδιαίτερα οι NOTAM παρακωλύουν σημαντικά την εναέρια κυκλοφορία σε ολόκληρη την ανατολική Μεσόγειο. Αντίστοιχα οι NAVTEX που αφορούν τις δραστηριότητες του «Μπαρμπαρός» παραβιάζουν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κ.Δ. μόνο στον βαθμό που αφορούν περιοχές όπου σύμφωνα με το δίκαιο των θαλασσών η Κ.Δ. έχει ΑΟΖ. Αυστηρά ομιλούντες τέτοιες είναι οι θαλάσσιες περιοχές και τα οικόπεδα που ευρίσκονται απέναντι από την Αίγυπτο και το Ισραήλ με τις οποίες υπογράψαμε συμφωνίες οριοθέτησης. Ως ένα σημείο το ίδιο ισχύει και στις περιοχές απέναντι από τον Λίβανο όπου εκκρεμεί η επικύρωση της συμφωνίας οριοθέτησης από τη Βουλή της γειτονικής χώρας. Σε περιοχές όπως το βόρειο τμήμα του κόλπου της Αμμοχώστου ή βόρεια της Κύπρου η Κ.Δ. έχει μόνο εν δυνάμει ΑΟΖ. Θα αποκτήσει μετά από συμφωνίες οριοθέτησης με τη Συρία και τη Τουρκία.

Μέχρι πού μπορεί να φτάσει η Τουρκία; Μπορεί να προχωρήσει σε ένα θερμό επεισόδιο; Κατά πρώτο η Τουρκία δεν είναι υπερδύναμη και δεν μπορεί να διαχειριστεί τα τόσα ανοικτά μέτωπα διατηρεί σήμερα. Είναι πολύ χαρακτηριστικό πως λειτουργώντας ορθολογικά κτύπησε με την αεροπορία της τους Κούρδους του YPG στη Συρία και του PKK στο Ιράκ ενώ με το Ισραήλ επέλεξε μόνο φραστικές επιθέσεις.

Αντίστοιχα εγκατέλειψε την αιχμηρή ρητορική προς της Ε.Ε. λόγω οικονομικής εξάρτησης και επιχειρεί αναθέρμανση των σχέσεων. Κρατάει δε χαμηλούς τόνους με τις ΗΠΑ παρά την έντονη δυσαρέσκειά της για άμεση προμήθεια των Κούρδων της Συρίας με βαρύ πολεμικό υλικό. Εκτιμώ πως η Τουρκία δεν θα επιδιώξει συνειδητά ένα θερμό επεισόδιο με την Ελλάδα γιατί δεν είναι σε θέση να το ελέγξει. Στην παρούσα φάση η τουρκική αεροπορία έχει χάσει τους μισούς πιλότους της εξαιτίας των διώξεων που ακολούθησαν το πραξικόπημα του Ιουλίου. Με την Κύπρο είναι επίσης αδύνατο αφού δεν διαθέτουμε ούτε πολεμική αεροπορία ούτε ναυτικό. Επί του παρόντος η Τουρκία αναμένεται να συνεχίσει την πίεση επί της Κ.Δ. με ανακοινώσεις, απειλητικές δηλώσεις, αεροναυτικές ασκήσεις, έρευνες από το «Μπαρμπαρός» εντός της ΑΟΖ και με συνέχιση της γεώτρησης στη Σύγκραση. Όλα αυτά σε ένα παιχνίδι εντυπώσεων και διατήρησης της «φυσιογνωμίας της μάχης» όπως λένε και οι στρατιωτικοί.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος.

Δημοσκόποι και δημοκόποι

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι εταιρείες ερευνών κοινής γνώμης παίζουν ολοένα και περισσότερο ρόλο στην πολιτική μας ζωή. Χρήσιμες και αναγκαίες καθώς προσθέτουν γνώση σε όψεις της αγοράς, των τάσεων στην κοινή γνώμη που προκύπτουν κάθε φορά σε μια δεδομένη στιγμή. Η πλατιά απήχησή τους το βεβαιώνει, πολιτική, διαφημιστική αγορά, τάσεις στην οικονομία.

Στο Κυπριακό οι δημοσκοπήσεις παραμένουν ένα σημαντικό εργαλείο για πολιτικούς και κόμματα. Συχνά τα κόμματα της Κύπρου επιλέγουν εταιρείες δημοσκοπήσεων από την Ελλάδα για να κάνουν τη δουλειά αυτή. Η εμπειρία δείχνει ότι αυτές οι εταιρείες διαθέτουν πλεονεκτήματα (όπως η γνώση από μια μεγαλύτερη αγορά) και το ότι γνωρίζουν να μετρούν ή να αναλύουν αριθμούς. Αλλά διαθέτουν και χαρακτηριστικές αδυναμίες, όπως το γεγονός ότι δεν ζουν την κυπριακή καθημερινότητα.

Εξ όσων γνωρίζω ελάχιστες αθηναϊκές εταιρείες διαθέτουν την ευρυμάθεια, η οποία να διασυνδέεται με τις λεπτές αποχρώσεις της πολιτικής διαδρομής της νήσου, ή να είναι σε θέση να γνωρίζουν σφαιρικά την Κύπρο, τα πρόσωπα, τα πράγματα, επί του εδάφους και σε καθημερινή βάση. Συνοπτικά, δεν γνωρίζουν βασικές διαστάσεις από την ιστορία, τον τόπο και τον πόνο των ανθρώπων.

Στο Κυπριακό οι δημοσκοπήσεις δείχνουν μια κατεύθυνση, φωτογραφίζουν διαθέσεις και εξ αυτού συχνά πείθουν ή παρασύρουν πολιτικές ηγεσίες να κάνουν άλλα από αυτά που πιστεύουν γιατί, (οι τελευταίες) διαθέτουν λάθος άποψη για το ρόλο των αριθμών και των εταιρειών στην πολιτική διαπάλη. Έτσι και τώρα, μία εξ αυτών, με αριθμούς φαίνεται πείθει την ε/κ ηγεσία ότι κάποιο σημείο ενός ενδεχόμενου σχεδίου λύσης δεν φαίνεται να «περνά» σε δημοψήφισμα, ή ότι το δείνα σημείο έχει αντιστάσεις στην κοινή γνώμη. Η πειθώ των αριθμών φαίνεται να οδηγεί τη διαδικασία, και αυτή με τη σειρά της οδηγεί σε αμφιταλαντεύσεις με πολύ σοβαρούς κινδύνους για τις μελλοντικές εξελίξεις.

Αυτή η «αριθμητική» προσέγγιση, διαθέτει, στη δική μου κρίση, τρία μεγάλα χαρακτηριστικά:

Πρώτο, διαθέτει, ως είναι φυσικό, στατικότητα, και ως τέτοια δεν βλέπει τη μεγάλη εικόνα. Η πολιτική, ωστόσο, είναι μια δυναμική διαδικασία και μόνο ως τέτοια μπορεί να αλλάζει –κάτω από πολύ σαφείς προϋποθέσεις– τους αριθμούς, άρα να αλλάζει τον ρου της ιστορίας και έτσι να υπηρετεί τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα ενός λαού. Για όσους επιμένουν να απορούν, λέω ότι η Κύπρος δεν θα ήταν μέλος της Ε.Ε., εάν ο Κ. Σημίτης τον Δεκέμβριο του 1999 ρωτούσε επικοινωνιολόγους για το πώς να χειριστεί την κρίσιμη σύνοδο της Ε.Ε. στο Ελσίνκι. Ποια δημοσκόπηση θα έδειχνε θετική πλειοψηφία στη διασύνδεση «απρόσκοπτη ένταξη της Κύπρου, έναρξη ενταξιακών συνομιλιών με την Τουρκία;». Καμία. Γι' αυτό σήμερα η Κύπρος είναι πλήρες μέλος της Ε.Ε., χάρις στην ηγετικότητα του Κ. Σημίτη.

Δεύτερο, η τάση ώστε οι έχοντες στατική αξία αριθμοί να οδηγούν σε περιχαράκωση την ε/κ ηγεσία, δεν οδηγεί παρά μόνο στην παγίωση των τετελεσμένων της εισβολής εν ονόματι των κανόνων που ορίζουν το επάγγελμα του επικοινωνιολόγου σήμερα. Οι αριθμοί δείχνουν μια φωτογραφία, αλλά αυτό δεν είναι η πλήρης αλήθεια γιατί σχεδόν κανένας από τους Αθηναίους δεν γνωρίζει ότι ο Μακάριος δίδαξε επικοινωνιακή τεχνική ακόμα και όταν η Κύπρος ήταν στο μεταίχμιο ανάμεσα στην αγγλοκρατία και την ανεξαρτησία. Είπε δημοσίως το 1959 το κορυφαίο σλόγκαν στην ιστορία της επιστήμης της επικοινωνίας της Κύπρου, το περίφημο «νενικήκαμεν», γιατί ήταν σε θέση να γνωρίζει την πολιτική βαρύτητα της λέξης, και, θέτοντάς την στην υπηρεσία της επικοινωνίας, μπόρεσε να ηγηθεί μιας μεγάλης πολιτικής μεταβολής και έτσι να ηγηθεί ενός νικηφόρου συμβιβασμού.

Τρίτο, ασφαλώς οι επικοινωνιολόγοι δεν έχουν την πρώτη ευθύνη για τις πολιτικές αποφάσεις, αυτό είναι θέμα που συνδέεται με την κουλτούρα, το εύρος της ανάλυσης και τις διανοητικές δραστηριότητες κάθε πολιτικού προσώπου ή σχηματισμού. Οι επικοινωνιολόγοι κάνουν τη δουλειά τους, αλλά στην περίπτωση της Κύπρου το πράγμα τρέχει διαφορετικά. Το σενάριο να οδηγηθούμε στη διχοτόμηση δεν μπορεί να ταυτίζεται με την αδιαφορία, η διχοτόμηση δεν συνιστά τακτική του τύπου business as usual. Γνωστός αθηναίος επικοινωνιολόγος με περγαμηνές στη μαύρη διαφήμιση, αφού συνέβαλε με τις συμβουλές του να πάρουν τα πράγματα την πορεία προς τη διχοτόμηση, μετέβη στην Αθήνα για να ασχοληθεί με θέματα που σχετίζονται με τον επαγγελματικό στίβο! Γιατί να γνωρίζει τι τρέχει στους προσφυγικούς συνοικισμούς στις Καμάρες της Λάρνακας;

Οι ιερές αγελάδες στην Μπανγκόγκ συμμετέχουν στην ιεροτελεστία για τη σπορά του ρυζιού.

Αλλα τα μάτια της ACLU...

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Η American Civil Liberties Union (ACLU) είναι η μεγαλύτερη ένωση πολιτικών δικαιωμάτων στις ΗΠΑ. Από το 1917 (τότε ξεκίνησε, με άλλο όνομα) υποστήριξε ενεργώς –με δικηγόρους, λόμπινγκ, ακτιβισμό– πολλές αντιδημοφιλείς ενέργειες των πολιτών. Ξεκίνησε υπερασπιζόμενη το δικαίωμα του ηγέτη των Σοσιαλιστών να εκφέρει αντιπολεμικό λόγο κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και το δικαίωμα των αντιρρησιών συνείδησης να μην καταταχθούν στον στρατό. Συνέχισε στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου αγωνιζόμενη κατά του διατάγματος Ρούσβελτ να κλειστούν σε στρατόπεδα οι Αμερικανοί ιαπωνικής καταγωγής. Ελαμψε μεταπολεμικώς ούσα στην πρωτοπορία κατά των διακρίσεων εις βάρος των εγχρώμων. Ηταν η οργάνωση που ξεκίνησε τον δικαστικό αγώνα και πέτυχε την κατάργηση των ξεχωριστών, αναλόγως του χρώματος, σχολείων.

Το 1977 αντιμετώπισε μια πολύ δύσκολη υπόθεση. Ο Φρανκ Κόλιν, ηγέτης μιας μικρής οργάνωσης που ονομαζόταν Εθνικό Σοσιαλιστικό Κόμμα της Αμερικής, ζήτησε άδεια για να κάνει πορεία με σβάστικες και ναζιστικές στολές στο Σκόκι, ένα προάστιο του Σικάγου. Ο δήμος, του οποίου η πλειονότητα των κατοίκων ήταν Εβραίοι (πολλοί ήταν επιζήσαντες του Ολοκαυτώματος), απαγόρευσε τη διαδήλωση. Ενα εκ των βασικών επιχειρημάτων ήταν ότι προκαλεί ψυχική οδύνη στους θεατές και συνεπώς ισοδυναμεί με φυσική επίθεση εναντίον τους. Το εφετείο και το ανώτατο δικαστήριο του Ιλινόι, όπου κατέληξε η υπόθεση, απεφάνθησαν ότι η συγκέντρωση αποτελεί λόγο απεχθή μεν, αλλά πολιτικό, και όσοι ήθελαν μπορούσαν να τον αποφύγουν. Η έκπληξη όμως σ' αυτή την υπόθεση προήλθε από την ACLU. Δικηγόροι της επιχειρηματολόγησαν στο δικαστήριο κατά της απαγόρευσης (με σημαντικό κόστος: 30.000 μέλη έφυγαν από την οργάνωση σε ένδειξη διαμαρτυρίας) διότι, όπως είπε ο εβραϊκής καταγωγής νομικός της οργάνωσης Αριεν Νέιερ, «υπερασπιζόμενος τον εχθρό μου, υπερασπίζομαι ταυτόχρονα και το δικό μου δικαίωμα στον λόγο».

Γράφαμε και παλαιότερα πως «η ελευθερία του λόγου πρέπει να είναι απόλυτη, αλλιώς παύει να είναι ελευθερία. Ακόμη και οι απεχθείς, ακόμη και οι γελοίες προτάσεις έχουν δικαίωμα ύπαρξης στον δημόσιο διάλογο. Αυτό, βέβαια, δεν σημαίνει ότι πρέπει να γίνονται σεβαστές· «Το δικαίωμά σου να ομιλείς δεν σημαίνει και υποχρέωσή μου να σε πάρω στα σοβαρά», είχε πει ο Χέρμπερτ Χάμφρεϊ. «Το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου πρέπει να απολαμβάνουν οι κήρυκες της μισαλλοδοξίας...» (8.9.2005). Ο λόγος των τελευταίων πρέπει να αντιμετωπίζεται παντού και σθεναρά, αλλά όχι να απαγορεύεται.

Υπήρχαν ελπίδες πως, τηρουμένων των αναλογιών, η Ελληνική Ενωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη (ΕΕΔΑΠ) θα μπορούσε να γίνει ACLU. Ομως, παρά το καλό ξεκίνημα, αγκυλώθηκε στα συρματοπλέγματα των αριστερών ιδεοληψιών. Οπως τόσα και τόσα...

Πονηρές τροπολογίες για το ΓΕΣΥ

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΕΤΤΗΡΟΥ**

Οπως τα κοράκια έπεσαν τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα για να καρπωθούν όφελος από το Γενικό Σχέδιο Υγείας. Και έχω την εντύπωση ότι η παρομοίωση των συμφερόντων με γεράκια, είναι απολύτως επιτυχημένη καθώς με τον τρόπο που διαχειρίστηκαν οι κυβερνώντες τον τομέα της υγείας τα τελευταία τέσσερα χρόνια, τα νοσοκομεία μοιάζουν σήμερα περισσότερο με κάτι ψόφιο παρά με δημόσια νοσηλευτήρια.

Πέραν της πρότασης του προέδρου του ΔΗΚΟ, Νικόλα Παπαδόπουλου για ενδιάμεσο Γενικό Σχέδιο Υγείας, με την εμπλοκή των ασφαλιστικών εταιρειών, οι πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν τις τελευταίες ημέρες αναφέρουν ότι και ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου επεξεργάζεται παρόμοια πρόταση, η οποία υπό τη μορφή τροπολογίας στο υφιστάμενο νομοσχέδιο, φαίνεται ότι θα επιχειρήσει να ανατρέψει ολόκληρη τη φιλοσοφία.

Σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη τροπολογία, ο κύριος Νεοφύτου έχει αρχίσει ήδη να ενημερώνει κοινωνικούς φορείς χωρίς όμως να δίνει πολλές πολλές λεπτομέρειες. Αυτό το οποίο όμως είναι πασιφανές είναι ότι ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ θα επιχειρήσει να διασφαλίσει την διατήρηση των συμβολαίων υγείας των πολιτών μέχει την πλήρη εισαγωγή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, με τις συνεισφορές των κατόχων των συμβολαίων, στις ασφαλιστικές εταιρείες. Τι σημαίνει αυτό; Πολυασφαλιστικό. Ό,τι δεν κατάφεραν να πετύχουν οι ασφαλιστικές εταιρείες με πιέσεις και παρεμβάσεις θα επιχειρήσουν να το πετύχουν δηλαδή, με τη βοήθεια του Νικόλα Παπαδόπουλου και του Αβέρωφ Νεοφύτου. Και παρά το γεγονός ότι ο υπουργός Υγείας αντέδρασε, θα πρέπει να προβληματιστεί κατά πόσον τα κότσια που θέλει να δείχνει ότι έχει και τα επιδεικνύει συχνά πυκνά κατά των εργαζομένων, είναι τόσα που του επιτρέπουν να τα βάζει με αυτούς που θέλουν να ανατρέψουν τους σχεδιασμούς θέτοντας στην ουσία προσκόμματα για να προχωρήσει το θέμα. Γιατί είναι ο κύριος Παμπορίδης που δήλωνε στις 27 Ιανουαρίου 2017 όταν κλήθηκε να σχολιάσει επικρίσεις του ΑΚΕΛ για τα θέματα της υγείας τα εξής: «αντιλαμβάνομαι πλήρως ότι κάποιοι επιθυμούν να μπουν σε μια προεκλογική, ενδεχομένως, περίοδο, ίσως λίγο πρώιμα». Είναι ο κύριος Παμπορίδης που «λάβρος» μετά την επίσκεψή του στο νοσοκομείο Λεμεσού στις 25 Απριλίου του 2017 και αναφερόμενος σε επιφυλάξεις και προβληματισμούς εργαζομένων, εξεμάνη. Θυμάστε τι έλεγε κουνώντας το δάκτυλο; «Όχι κύριοι, το πανηγύρι τέλειωσε. Ελάτε στη Βουλή να πείτε τι θέλετε, αν θέλετε, να ακουστείτε και έχετε το θάρρος της άποψής σας ελάτε στη Βουλή να σας ακούσει ο κόσμος».

Αυτός ήταν τότε ο οργίλος κύριος Παμπορίδης. Τώρα αρκείται σε ενημερώσεις κλειστών συνεδριών και κάνει εκκλήσεις σε «κάποιους» να μην ανατρέψουν τα συμφωνηθέντα. Ας πει ξεκάθαρα, ποιοι απεργάζονται μεθοδεύσεις για εκτροχιασμό του ΓΕΣΥ από τον καθολικό του χαρακτήρα, ώστε να καταρρακωθεί και να υπονομευθεί η βασική του αρχή, αυτή της κοινωνικής αλληλεγγύης. Ας μιλήσει ξεκάθαρα για να μάθει ο κόσμος ποια είναι τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα που θέλουν να παρεισφρήσουν και ποιοι πολιτικοί κρύβονται πίσω τους.

Η κυβέρνηση, αν θέλει τελειώνει με αυτή την πονεμένη ιστορία, θα πρέπει να διαφυλάξει την τήρηση των συμφωνηθέντων για το ΓΕΣΥ, τα οποία επιτεύχθηκαν μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων σε δύο συσκέψεις στο Προεδρικό. Για να προχωρήσει το Σχέδιο, απαιτείται όπως η ραχοκοκκαλιά του ΓΕΣΥ να είναι ένας ισχυρός δημόσιος τομέας Υγείας χωρίς κουτσουρέματα και πονηρές τροπολογίες.

Ο κ. Νίκος Κέττηρος είναι βουλευτής ΑΚΕΛ Αμμοχώστου.

Συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν υπό βαριά σκιά

Η ενίσχυση από τις ΗΠΑ των Κούρδων της Συρίας που μάχονται το ΙΚ, με βαρύ οπλισμό επισκίασε τη συνάντηση στο Λευκό Οίκο

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Την Τρίτη ο Πρόεδρος Τραμπ θα δεχθεί στον Λευκό Οίκο τον Πρόεδρο Ερντογάν στην πρώτη συνάντηση των δύο ηγετών μετά την εκλογή του κ. Τραμπ στο ανώτατο αξίωμα των ΗΠΑ. Σημειώνεται από την Άγκυρα ότι ο κ. Τραμπ είχε καθυστερήσει για αρκετό χρονικό διάστημα την πρώτη τηλεφωνική επικοινωνία με τον κ. Ερντογάν. Στην συνέχεια, οι δύο άνδρες αποφάσισαν να συναντηθούν πρόσωπο με πρόσωπο στα μέσα του Μαΐου. Η συνάντηση έρχεται σε μια περίοδο που οι αμερικανοτουρκικές σχέσεις χαρακτηρίζονται από μεγάλη ένταση. Η τουρκική πλευρά δεν κρύβει τη δυσφορία της απέναντι στη στάση που τήρησε η προηγούμενη αμερικανική ηγεσία διατυπώνοντας υποψίες για εμπλοκή των ΗΠΑ στο αποτυχημένο πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου και ασκεί κριτική στην Ουάσιγκτον επειδή δεν δίνει προχωρεί στην έκδοση του Φετουλάχ Γκιουλέν στην Τουρκία. Από την πλευρά τους οι ΗΠΑ εστιάζουν σε υποθέσεις διαφθοράς, στις οποίες εμπλέκονται δομές και στελέχη της τουρκικής ηγεσίας, στη σημασία του διαλόγου στα ζητήματα των Κούρδων, της Συρίας και του Ιράκ προβάλλοντας θέσεις που βρίσκονται σε διάσταση με τα τουρκικά συμφέροντα. Στη Συρία, λίγο μετά τους πρόσφατους τουρκικούς βομβαρδισμούς, οι ΗΠΑ άρχισαν να παραδίδουν βαρύ οπλισμό στους Κούρδους και να εντατικοποιούν την υποστήριξη που παρέχουν στην κουρδική πλευρά και την περιφρούρηση των συνόρων Τουρκίας-Συρίας, γεγονός που τα φιλοτουρκικά ΜΜΕ στην Τουρκία χαρακτήρισαν ισχυρό αμερικάνικο πλήγμα κατά της Άγκυρας με τίτλους όπως: «Η συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν τελείωσε πριν αρχίσει».

Ο Ερντογάν θα επιχειρήσει να πείσει τον κ. Τραμπ ότι η συνεργασία του με τη Ρωσία δεν επισκιάζει τη στρατηγική συμμαχία της Τουρκίας με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ.

Από τη στρατηγική που θα ακολουθήσουν οι ΗΠΑ σε Συρία, Ιράκ, Κουρδικό και σε άλλα σημαντικά ζητήματα, θα εξαρτηθούν οι νέες κατευθύνσεις της τουρκικής διπλωματίας, εκτιμούν ενημερωμένες πηγές από την τουρκική πρωτεύουσα.

Συγκρούσεις-τριβές

Στη συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν θα επιχειρηθεί η γεφύρωση του μεταξύ τους χάσματος, με την τουρκική πλευρά να εκφράζει συγκρατημένη αισιοδοξία ως προς το αποτέλεσμα: «Δεν αναμένουμε θαύματα. Στην χειρότερη περίπτωση πρέπει να σημειώσουμε επιτυχία στο πεδίο της διαχείρισης της κρίσης και της έντασης στις διμερείς σχέσεις», αναφέρει στην «Κ» καλά ενημερωμένη τουρκική πηγή. Σε επίπεδο ατζέντας, ο κ. Ερντογάν θα εστιάσει πρωτίστως στις εξελίξεις στο βόρειο κομμάτι της Συρίας και του Ιράκ. Στο δηλαδή που η Άγκυρα επιχειρεί να ανακόψει την επιτυχημένη πορεία του κουρδικού κινήματος. Για αυτό, από την μια επιδιώκει την απόσυρση των Κούρδων από την επιχείρηση απελευθέρωσης της Ράκκα και από την άλλη απομάκρυνση των Κούρδων μαχητών από το Όρος Σίντζαρ, στο βόρειο Ιράκ. Η Τουρκία προτείνει στις ΗΠΑ στην επιχείρηση της Ράκκα να συμμετάσχουν τουρκικές και αραβικές δυνάμεις. Ταυτόχρονα η Άγκυρα επιδιώκει να εξουδετερώσει και το Άφριν, το δυτικότερο φυλάκιο των Κούρδων στη Συρία ώστε να εμποδίσει το άνοιγμα κουρδικής ζώνης στα παράλια της ανατολικής Μεσογείου.

Από την Άγκυρα σημειώνεται ότι ο Πρόεδρος Τραμπ είχε καθυστερήσει για αρκετό χρονικό διάστημα, μετά την ανάδειξή του στο ύπατο αξίωμα την πρώτη τηλεφωνική επικοινωνία με τον τούρκο ομόλογό του. Στη συνέχεια, οι δύο άνδρες αποφάσισαν να συναντηθούν πρόσωπο με πρόσωπο στα μέσα του Μαΐου.

Οι σχέσεις με Ρωσία

Παράλληλα ο κ. Ερντογάν θα επιχειρήσει να πείσει τον κ. Τραμπ ότι η συνεργασία του με τη Ρωσία δεν επισκιάζει τη στρατηγική συμμαχία της Τουρκίας με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ. Επίσης είναι προετοιμασμένος να αντικρούσει κάθε είδους αμερικανική και κριτική για στροφή της Άγκυρας στον αυταρχισμό. Ακόμα θα υπενθυμίσει ότι για την ομαλή πορεία των σχέσεων Τουρκίας-Δύσης υπάρχουν καθήκοντα, που θα πρέπει να αναλάβουν οι ΗΠΑ, όπως η ταχεία έκδοση του κ. Γκιουλέν και η λήξη της υπόθεσης Ρεζά Ζαράπ που πλέον απασχολεί την αμερικανική δικαιοσύνη.

Τέλος, στην συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν αναμένεται να γίνουν αναφορές στο μέλλον των σχέσεων Τουρκίας-Ε.Ε., στο προσφυγικό, στα ελληνοτουρκικά και στο Κυπριακό. Επί του προκειμένου ο Ερντογάν θα προβάλλει τη θέση ότι Αθήνα και Αναστασιάδης δεν τηρούν τα υπεσχημένα κι επιλέγουν κορύφωση των εντάσεων για αποφυγή της άμεσης λύσης του Κυπριακού και πως η τουρκική πλευρά παραμένει στις συνομιλίες και επισημαίνει ότι η μοναδική διέξοδος στην ΑΟΖ και στα ενεργειακά είναι η περιφερειακή συνεννόηση.

Η «εναλλακτική» πορεία

Ανεξάρτητα από τα αποτελέσματα της συνάντησης Τραμπ-Ερντογάν η πραγματικότητα είναι ότι εκεί θα κριθούν οι κατευθύνσεις που θα πάρει στο εξής η τουρκική εξωτερική πολιτική σε πολλά πεδία. Αυτό σε μια περίοδο που στο εσωτερικό της Τουρκίας, ο κ. Ερντογάν άρχισε την ανασυγκρότηση του κυβερνώντος κόμματος και της κυβέρνησης και που εκτός απροόπτου στο τιμόνι της τουρκικής διπλωματίας θα βρεθούν νέα πρόσωπα απόλυτης εμπιστοσύνης. Αν ο Ερντογάν δεν βρει ανταπόκριση από τον Τραμπ, η Άγκυρα σύμφωνα με πηγή του προεδρικού περίγυρου, δεν θα έχει άλλη επιλογή παρά να αναλάβει νέα δράση σε Συρία, Ιράκ και ανατολική Μεσόγειο για την εξουδετέρωση των κινδύνων που δημιουργούν το ΡΚΚ και το Ισλαμικό Κράτος και την εξασφάλιση των ζωτικών συμφερόντων της Τουρκίας στα πεδία της διπλωματίας και της ενέργειας.

Πυρηνικές φιλοδοξίες Αγκυρας

Πριν από περίπου δύο μήνες κάποιες μπουλντόζες και ορισμένα οχήματα εισήλθαν σε ένα εργοτάξιο που έχει οριοθετηθεί στη νότια Τουρκία. Εκεί, στο Ακούγιου, όταν ολοκληρωθούν όσες εργασίες πρέπει να γίνουν, θα δημιουργηθεί το πρώτο πυρηνικό εργοστάσιο σε τουρκικό έδαφος, με τέσσερις αντιδραστήρες δυναμικότητας περίπου 4.500 μεγαβάτ πυρηνικής ισχύος. Το εργοστάσιο θα χτιστεί, θα ανήκει και θα λειτουργεί από τη ρωσική εταιρεία Rosatom, κάτι που σημαίνει ότι οι εγκαταστάσεις του Ακούγιου θα αποτελούν κυρίαρχο έδαφος της Μόσχας. Στη σειρά των τουρκικών σχεδιασμών ακολουθεί ένα δεύτερο πυρηνικό εργοστάσιο, στη Σινώπη, με ανάλογη δυναμικότητα, κατασκευασμένο από κονσόρτσιουμ ιαπωνικών εταιρειών. Εσχάτως, έχει ανακινηθεί και το ενδεχόμενο κατασκευής ενός τρίτου εργοστασίου στην Ιγκνιάντα, στα σύνορα της Τουρκίας με τη Βουλγαρία, περίπου 250 χλμ. από την Ελλάδα.

Τα τρία εργοστάσια, οι ράβδοι καυσίμου του αντιδραστήρα, οι επαφές Τουρκίας με Πακιστάν και οι συσκευές φυγοκέντρισης.

Ολα αυτά μοιάζουν αρκετά ανησυχητικά, από πλευράς αύξησης του κινδύνου ενός μελλοντικού πυρηνικού ατυχήματος στη Μεσόγειο και θα μπορούσαν να αποτελούν μέρος καμπάνιας περιβαλλοντικής οργάνωσης. Ωστόσο, ο πραγματικός κίνδυνος κρύβεται στις κρυφές πυρηνικές φιλοδοξίες της Αγκυρας. Η κυβέρνηση Ερντογάν είχε πολυετείς διαπραγματεύσεις προτού καταλήξει στην τελική υπογραφή των διακρατικών συμφωνιών με τη Μόσχα τον Μάιο του 2010 και το Τόκιο τον Μάιο του 2013. Οι σκληρές –από την πλευρά της Αγκυρας– διαπραγματεύσεις είχαν έναν βασικό στόχο, ο οποίος και τελικά επιτεύχθηκε: οι ράβδοι ακτινοβολημένου πυρηνικού καυσίμου (spent nuclear fuel) να παραμένουν στην Τουρκία. Οι συγκεκριμένες ράβδοι καυσίμου του αντιδραστήρα δεν αποτελούν απόβλητο αλλά υλικό στο οποίο μπορεί να βασιστεί, εφόσον υπάρχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις, η κατασκευή πυρηνικών όπλων μικρού και μεσαίου μεγέθους. Στις ίδιες διακρατικές συμφωνίες φαίνεται ότι προβλέπεται πως οι εγκαταστάσεις Ακούγιου και Σινώπης μπορεί να αποκτήσουν δυνατότητες εμπλουτισμού (enrichment) και επανεπεξεργασίας (reprocessing) ουρανίου. Εφόσον υπάρχουν αυτές οι παράγραφοι στις συμφωνίες της Τουρκίας με τη Ρωσία και την Ιαπωνία, από την Αγκυρα λείπει –προς το παρόν– η αναγκαία πυρηνική ισχύς. Προκειμένου να κατορθώσει την επεξεργασία του εμπλουτισμού ουρανίου, η Τουρκία πρέπει να αποκτήσει δυνατότητα παραγωγής 15.000 μεγαβάτ πυρηνικής ενέργειας. Ειδικοί εκτιμούν ότι ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο ανακοινώθηκε ότι η Αγκυρα ενδιαφέρεται να κτίσει ένα τρίτο πυρηνικό εργοστάσιο στα τουρκοβουλγαρικά σύνορα.

Ο άγνωστος «Χ»

Εκείνο που λείπει από την εξίσωση της δημιουργίας πυρηνικών όπλων είναι οι συσκευές φυγοκέντρισης, που, σύμφωνα με τους διεθνείς οργανισμούς (όπως η Διεθνής Οργάνωση Ατομικής Ενέργειας-IAEA), δεν υπάρχουν στην Τουρκία. Ηδη το 2014, ο πρώην επικεφαλής σχεδιασμού του γερμανικού υπουργείου Εθνικής Αμυνας Χανς Ρίλε είχε ισχυριστεί σε άρθρο του στην Die Welt ότι η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Πληροφοριών (BND) διέθετε ενδείξεις ότι η Τουρκία κινείται στην κατεύθυνση δημιουργίας των προϋποθέσεων για την απόκτηση πυρηνικών όπλων. Και άφηνε να εννοηθεί πως στην πραγματικότητα η Τουρκία έχει πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες εξέλιξης σε πυρηνική δύναμη απ' όσες φαίνονται. Ο Ρίλε αναφέρεται στις στενές σχέσεις της Τουρκίας με το Πακιστάν, το οποίο εξήγαγε πυρηνική τεχνογνωσία σε διάφορες χώρες. Εξ όσων (πολύ περιορισμένων πληροφοριών) έχουν κατά καιρούς δημοσιοποιηθεί, η πιο ενδιαφέρουσα αφορά την τύχη ενός φορτίου που είχε ξεκινήσει από το Πακιστάν και τον πυρηνικό επιστήμονα Αμπντέλ Καντέρ Καν με προορισμό τη Λιβύη του Μουαμάρ Καντάφι και περιείχε εξαρτήματα φυγοκεντριστών αλλά και οδηγίες για τη δημιουργία όπλων. Πέρα από τα σενάρια, το ζήτημα του τουρκικού ενδιαφέροντος για ανάπτυξη πυρηνικών όπλων είναι πολιτικό και –εν μέρει– διακηρυγμένο. Αρκετοί Τούρκοι πολιτικοί, όπως παλαιότερα ο Γκιουλ, έχουν εκφράσει την απορία για το πώς είναι δυνατόν η χώρα τους να παραμένει δίχως πυρηνικά σε μια περιοχή όπου άλλα κράτη είτε διαθέτουν ήδη (Ισραήλ) είτε αναπτύσσουν (Ιράν). Φαίνεται, ωστόσο, ότι υπάρχουν αρκετοί υποψιασμένοι. Σύμφωνα με τον ισραηλινό Τύπο, στη συνάντηση που είχε τον Μάρτιο του 2010 ο Μπέντζαμιν Νετανιάχου με τον Γιώργο Παπανδρέου προειδοποίησε ότι η Τουρκία θα μπορούσε σύντομα να γίνει πυρηνική δύναμη. Εκείνο που δεν έχει απαντηθεί ακόμη είναι το «πόσο σύντομα».

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΣ

Οι βλέψεις της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο

Από τον 28ο Μεσημβρινό ο οποίος τέμνει νοητά τη Ρόδο στη μέση έως και περίπου 5 ναυτικά μίλια έξω από την Πάφο, η Τουρκία διεκδικεί την κυριότητα της Ανατολικής Μεσογείου. Πρακτική αμφισβήτηση συνιστούν οι αποστολές τουρκικών πλοίων σε οικόπεδα της κυπριακής ΑΟΖ, αλλά και η τακτική ανάδειξης του ισχυρισμού ότι η επιρροή του Καστελλόριζου στις ελληνικές θαλάσσιες ζώνες είναι περιορισμένη.

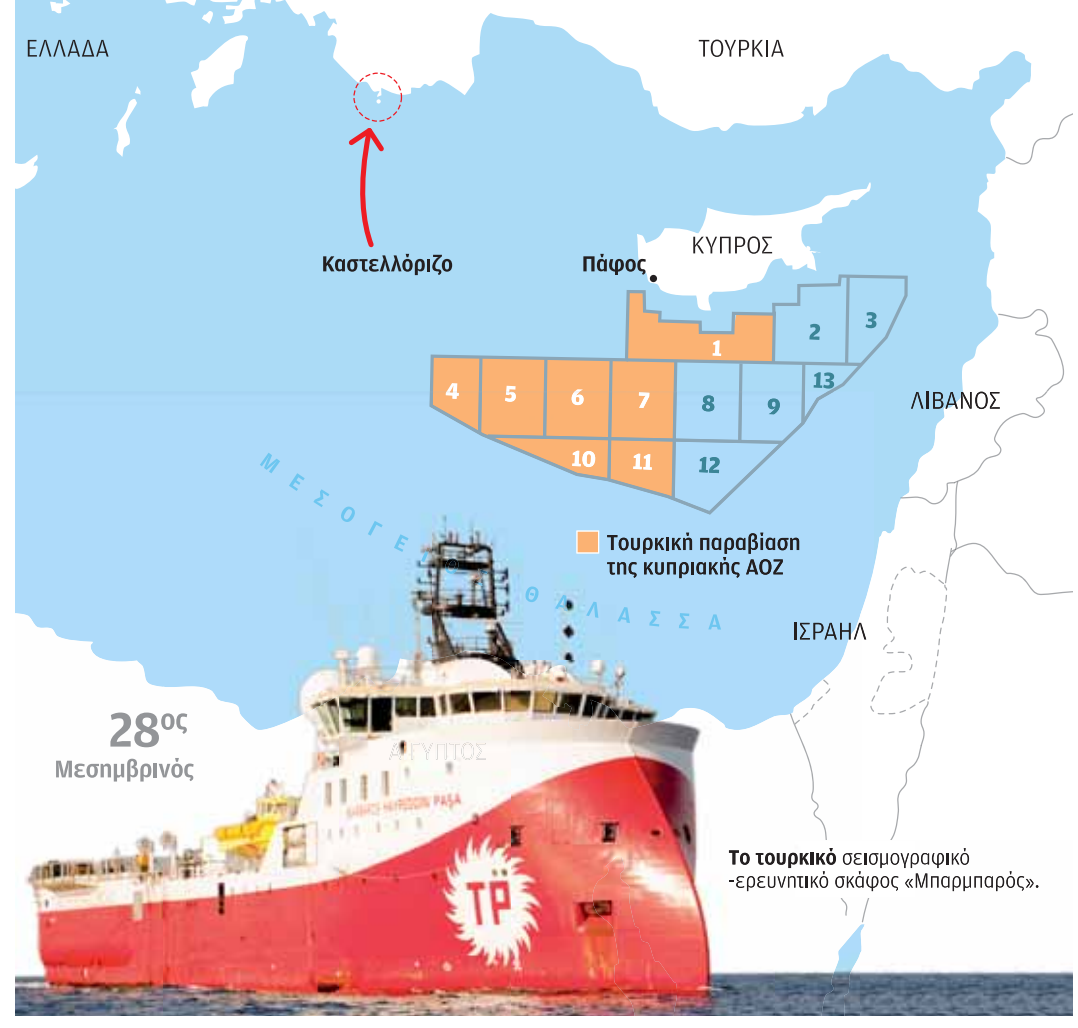

Το τουρκικό σεισμογραφικό -ερευνητικό σκάφος «Μπαρμπαρός».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σε Σαχάρα κινδυνεύει να μετατραπεί η Κύπρος

Το 60% του νησιού απειλείται με ερημοποίηση σύμφωνα με μελέτες του Τμήματος Περιβάλλοντος και άλλων υπηρεσιών

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Με απερήμωση κινδυνεύει άμεσα το 60% της έκτασης της Κύπρου. Και αυτό δεν είναι κινδυνολογία αλλά προκύπτει από μελέτες και έρευνες της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας , του Υπουργείου Περιβάλλοντος και άλλων αρμόδιων υπηρεσιών.

Όλες οδηγούν στο ίδιο συμπέρασμα. Αύξηση της θερμοκρασίας μέχρι και τρεις βαθμούς κελσίου, μειωμένα επίπεδα βροχόπτωσης και ταυτόχρονα ψηλά επίπεδα σκόνης στην ατμόσφαιρα, χαρακτηριστικά τα οποία αναπόφευκτα οδηγούν την χώρα, στην απερήμωση.

Τα μετεωρολογικά δεδομένα καταδεικνύουν ότι οι καλοκαιρινές μέρες με θερμοκρασίες καύσωνα τείνουν να αυξάνονται και να ξεπερνούν τις 30 ετησίως τα επόμενα χρόνια ενώ τα επίπεδα βροχόπτωσης θα μειωθούν κατά 100 - 130 mm. Σε αυτό προστίθεται και η γεωγραφική θέση της Κύπρου, η οποία έχει προικοδοτήσει στο νησί ημίξηρο κλίμα και διαβρώσιμα εδάφη, και καθιστούν την απερήμωση,

Στους 1200 ανέρχονται οι πρόωροι θάνατοι οι οποίοι σχετίζονται με τα ψηλά επίπεδα σκόνης στην ατμόσφαιρα κατά τα δύο προηγούμενα έτη.

Οι άνυδροι χειμώνες και τα καλοκαίρια με καύσωνα αυξάνονται μέχρι το 2050 σύμφωνα με στοιχεία της μετεωρολογικής υπηρεσίας.

ως το μόνο αποτέλεσμα αυτής της εξίσωσης.

Όπως αναφέρει στην «Κ» ο πρώην Επίτροπος Περιβάλλοντος και βουλευτής των Οικολόγων Χαράλαμπος Θεοπέμπτου θα υπάρχουν κάποιες μέρες με πολλή βροχόπτωση η οποία ωστόσο θα προκαλεί πλημμύρες «και αυτό είναι η συνταγή για να παρασύρεται το επιφανειακό έδαφος και να συσσωρεύει την ερημοποίηση. Ουσιαστικά θα παρασύρει το εύφορο έδαφος» επισημαίνει.

Όπως προκύπτει από τις έρευνες η πρώτη περιοχή στην οποία θα καταγραφεί αύξηση της θερμοκρασίας και μείωση της βροχόπτωσης, θα είναι το Τρόοδος. Το φαινόμενο εξελίσσεται με βραδύτητα και δεν πρόκειται να γίνει αισθητό μέχρι να φτάσει στο σημείο που θα πλήξει ανεπανόρθωτα ορισμένες περιοχές σύμφωνα με την μελέτη εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της απερήμωσης, της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος.

Οι δε ρυθμοί της υπερκατανάλωσης των υδατικών πόρων, η εγκατάλειψη της υπαίθρου, η ρύπανση τόσο των εδαφών όσο και των υδάτων, η αλλαγή και ένταση της χρήσης της γης (οικοπεδοποίηση, λατόμευση και τουριστικές αναπτύξεις), οι πυρκαγιές κ.ά. επιταχύνουν το φαινόμενο.

120 μέρες σκόνη

Άσχετο με τη σταδιακή απερήμωση του νησιού δεν πρέπει να θεωρείται και το φαινόμενο με τα ψηλά επίπεδα σκόνης στην ατμόσφαιρα. Συγκεκριμένα και σύμφωνα με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας η Κύπρος έχει για εκατό μέρες τον χρόνο, επίπεδα σκόνης πιο πάνω από το όριο που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το οποίο φτάνει τα 50 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο ανά ημέρα. Σύμφωνα με την οδηγία της Κομισιόν το όριο αυτό δεν πρέπει να ξεπερνιέται περισσότερο από 35 μέρες ανά έτος. Σύμφωνα με τα στοιχεία του τμήματος επιθεώρησης εργασίας, το οποίο είναι υπεύθυνο για τις έρευνες και τα στατιστικά στοιχεία των επιπέδων σκόνης, Λευκωσία, Λεμεσός και Λάρνακα, έχουν αυξημένα επίπεδα σκόνης για πολύ περισσότερες μέρες απ' όσο ορίζει η ευρωπαϊκή οδηγία. Ρεκόρ κατέγραψε η Λάρνακα το 2008 με 178 μέρες τον χρόνο. Οι μετρήσεις από το 2005 μέχρι το 2015 δείχνουν ότι η καλύτερη ποιότητα αέρα συναντάται διαχρονικά στην Πάφο και την Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου. Πάντως, η τελευταία μέτρηση δείχνει μια σχετική πτώση για όλες τις περιοχές, ωστόσο τα επίπεδα είναι και πάλι ψηλά

Σημειώνεται ότι παρά την παράβαση της οδηγίας, η Κύπρος δεν έχει δεχτεί τις όποιες κυρώσεις από πλευράς Κομισιόν, καθώς όπως ανέφερε στην «Κ» ο λειτουργός επιθεώρησης εργασίας κ. Χρύσανθος Σαββίδης, έχει αποδειχθεί σε επιστημονικό επίπεδο ότι τα ψηλά ποσοστά σκόνης δεν οφείλονται σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες, αλλά από εξωγενείς παράγοντες που αφορούν το θαλάσσιο άλας και τη σκόνη που δέχεται η περιοχή από ερήμους δυτικής Ασίας και βορείου Αφρικής. Ενώ όπως εξηγεί ο κ. Θεοπέμπτου η αλλαγή της κίνησης των αέριων μαζών αναπόφευκτα οδηγεί σε περισσότερα κύματα σκόνης από τις ερήμους και για τα επόμενα χρόνια. Η σχετική έκθεση υποβάλλεται από το αρμόδιο τμήμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε χρόνο.

Θάνατοι λόγω σκόνης

Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι έχει αποδειχτεί πως αριθμός θανάτων συνδέεται με την σκόνη στην ατμόσφαιρα. Σύμφωνα με ευρωπαϊκή μελέτη για την ποιότητα του αέρα, το 2015 στην Κύπρο καταγράφηκαν 790 πρόωροι θάνατοι οποίοι σχετίζονται με τα επίπεδα ρύπανσης του αέρα, ενώ 450 ήταν ο αντίστοιχος αριθμός για το 2016.

Από το 2008

Το Υπουργείο Γεωργίας έχει εκπονήσει Εθνικό Σχέδιο Δράσης από το 2008 στη βάση του οποίου υλοποιούνται κάποια μέτρα αποσπασματικά, 15 συνολικά, καθώς το περιεχόμενό του, δεν έχει, από την στιγμή της εκπόνησης του, εξεταστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Αυτή την στιγμή, λειτουργοί του Υπουργείου Γεωργίας προχωρούν στην επικαιροποίησή του, με στόχο να κατατεθεί το επόμενο διάστημα ενώπιον Υπουργικού, χωρίς ωστόσο να έχει οριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία.

Τα 15 μέτρα τα οποία εφαρμόζονται επελέγησαν βάσει του συνδυασμού κόστους και αποτελεσματικότητας. Αφορούν, την ορθολογική κατανάλωση νερού, τη χρήση συστημάτων εξοικονόμησης νερού στις αρδευόμενες καλλιέργειες, την προστασία των δασών από πυρκαγιές, την εφαρμογή κώδικα ορθής γεωργικής πρακτικής, την προστασία των βοσκοτόπων, την προστασία των εδαφών από τη διάβρωση και τη διαχείριση του ισοζυγίου και της οικολογικής ισορροπίας των υδάτων και των φραγμάτων. Επισημαίνεται παράλληλα η εφαρμογή μέτρων στα δάση, την πανίδα, την κτηνοτροφία, τους υδάτινους πόρους, την ανάπτυξη στις παράκτιες περιοχές, αλλά και στην οικονομία.

Σε ρυθμούς παγκύπριων εξετάσεων οι μαθητές

Αρχίζουν μεθαύριο Τρίτη με το μάθημα των Νέων Ελληνικών και θα ολοκληρωθούν στις 9 Ιουνίου με το μάθημα των Μαθηματικών

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Σε ρυθμούς παγκύπριων εξετάσεων κινούνται οι μαθητές και η υπηρεσία εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας η οποία είναι επιφορτισμένη με την όλη διαδικασία καθώς την ερχόμενη Τρίτη οι τελειόφοιτοι μαθητές των λυκείων και τεχνικών σχολών παρακάθονται στην πρώτη τους γραπτή εξέταση στο μάθημα των νέων ελληνικών.

Οι εξετάσεις είναι προγραμματισμένες να ολοκληρωθούν στις 9 Ιουνίου με το μάθημα των μαθηματικών θεωρητικής κατεύθυνσης καθώς και το αρχιτεκτονικό σχέδιο, που βρίσκονται στο πρόγραμμα

Εκτός από το μάθημα των Νέων Ελληνικών όλοι υποψήφιοι είναι υποχρεωμένοι να παρακαθίσουν σε ακόμα τρία μαθήματα με σκοπό την εξασφάλιση του απολυτηρίου της μέσης εκπαίδευσης.

Η αρμόδια υπηρεσία εξετάσεων με ανακοίνωσή της έδωσε οδηγίες για τον τρόπο συμπεριφοράς και δράσης των μαθητών κατά την ημέρα διεξαγωγής των εξετάσεων.

της τελευταίας μέρας της εξεταστικής περιόδου. Κατά την εξεταστική περίοδο όλοι οι μαθητές ανεξαρτήτως επιλογής κατεύθυνσης θα εξεταστούν στο μάθημα των νέων ελληνικών το οποίο όπως αναφέραμε πιο πάνω αποτελεί το πρώτο μάθημα που εξετάζονται όλοι υποψήφιοι την ερχόμενη Τρίτη στις 8 το πρωί. Εκτός από το μάθημα των νέων ελληνικών όλοι υποψήφιοι είναι υποχρεωμένοι να παρακαθίσουν σε ακόμα τρία μαθήματα με σκοπό την εξασφάλιση του απολυτηρίου της μέσης εκπαίδευσης. Σημαντικό όμως λόγο για πολλούς από τους εξεταζόμενους δεν αποτελεί μόνο η εξασφάλιση απολυτηρίου αλλά και το ότι καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό η συνέχιση των σπουδών τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Όλοι οι μαθητές θα εξεταστούν σε τουλάχιστον ακόμα τρία μαθήματα επιλογής με σκοπό να συμπληρώσουν τον αριθμό μαθημάτων που απαιτείται τόσο για να πάρουν το απολυτήριό τους από τη μέση εκπαίδευση όσο και για να δικαιούνται να συμμετέχουν και στις διαδικασίες για πρόσβαση στα πανεπιστήμια Κύπρου και Ελλάδας. Για να είναι σε θέση να εξασφαλίσει θέση ένας υποψήφιος στο επιστημονικό πεδίο της επιλογής του πρέπει να επιλέξει τα αντίστοιχα μαθήματα τα οποία του δίνουν το δικαίωμα να διεκδικήσει μέσα από την κατανομή, θέση τόσο στα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου όσο και στα ΑΑΕΙ της Ελλάδας.

Οδηγίες προς υποψήφιους

Η αρμόδια υπηρεσία εξετάσεων με ανακοίνωσή της έδωσε οδηγίες για τον τρόπο συμπεριφοράς και δράσης των μαθητών κατά την ημέρα διεξαγωγής των εξετάσεων έτσι ώστε να μην υπάρξουν προβλήματα στην όλη διαδικασία και ταλαιπωρία προς τους ίδιους τους υποψηφίους. Ανάμεσα σε άλλα η ανακοίνωση της υπηρεσίας τονίζει το γεγονός ότι οι υποψήφιοι πρέπει να προσέρχονται στην αίθουσα του Εξεταστικού Κέντρου, τουλάχιστον δεκαπέντε λεπτά πριν από την έναρξη της εξέτασης, να συμμορφώνονται στις υποδείξεις και συστάσεις των επιτηρητών έτσι ώστε να μην αναγκαστούν να προχωρήσουν σε αποπομπή τους από την αίθουσα και τον μηδενισμό του γραπτού τους στο συγκεκριμένο μάθημα. Παράλληλα τονίζεται επίσης το γεγονός ότι δεν επιτρέπεται να φέρουν στην αίθουσα εξέτασης κινητό τηλέφωνο, βιβλία, τετράδια, σημειώσεις, λογαριθμικούς ή άλλους πίνακες, προγραμματιζόμενες υπολογιστικές μηχανές ή οτιδήποτε σχετικό με το εξεταζόμενο μάθημα διάρκεια της εξέτασης. Οι υποψήφιοι έχουν ήδη ενημερωθεί ο κάθε ένας με επιστολή στην διεύθυνση διαμονής του, για το συγκεκριμένο εξεταστικό Κέντρο στο οποίο θα παρακαθίσει για την εξέταση κάθε μαθήματος που έχει δηλώσει.

Η επιλογή των θεμάτων

Η επιλογή των θεμάτων βασίζεται στην εξεταστέα ύλη και καθορίζονται από τις οικείες Επιτροπές θεματοθετών, οι οποίες συγκροτήθηκαν μετά από απόφαση της αρμόδιας αρχής.

Στην πλειονότητά τους οι επιτροπές αυτές αποτελούνται από επιθεωρητές, διευθυντές, βοηθούς διευθυντές και έμπειρους καθηγητές των σχολείων μέσης εκπαίδευσης.

Οι θεματοθέτες, αφού ετοίμασαν τα θέματα τα οποία είναι βασισμένα πάνω στη διδακτέα ύλη του οδηγού εξετάσεων 2017, καθώς επίσης και τις απαντήσεις των ερωτήσεων, τις μεταβίβασαν στους βαθμολογητές έτσι ώστε να γνωρίζουν τον τρόπο που θα γίνει η βαθμολόγηση πάνω σε κάθε θέμα. Ο κάθε βαθμολογητής θα χρεωθεί με συγκεκριμένο αριθμό γραπτών, τα οποία οφείλει να βαθμολογήσει και να φυλάξει με εμπιστευτικότητα. Μετά το τέλος της διαδικασίας βαθμολόγησης των γραπτών τα αποτελέσματα θα αποσταλούν στα σχολεία των μαθητών με σκοπό να εκδοθούν τα απολυτήριά τους και να αρχίσουν οι διαδικασίες για την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της πρώτης κατανομής για πρόσβαση στα ανώτερα ιδρύματα της Κύπρου σε πρώτη φάση και σε περίπτωση που το επιθυμούν να κάνουν αίτηση και για πρόσβαση στα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδος.

Οι υποψήφιοι αναμένεται να ενημερωθούν για τους βαθμούς που πήραν στις εξετάσεις, αν όλα κυλήσουν ομαλά το τελευταίο 10ήμερο Ιουνίου.

Η αξιολόγηση ως ψυχολογικό τραύμα

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Προκειμένου να εκτιμηθεί δεόντως η μπούρδα, είναι απαραίτητος και ο ρόλος του ερμηνευτή. Αλλο να την ακούς, π.χ., από τον Γιακουμάτο –που η φωνή σε προϊδεάζει μόνο για μπούρδες– και άλλο να την ακούς από την μπάσα φωνή ενός επιτηδευμένα σοβαροφανούς ερμηνευτή, όπως ο Δημήτρης Σεβαστάκης του ΣΥΡΙΖΑ. Ο βουλευτής δικαιολογεί τους εκπαιδευτικούς που αρνούνται την αξιολόγηση επειδή, λέει, στο παρελθόν η διαδικασία αυτή είχε χρησιμοποιηθεί ως μέσον δίωξης. Με απλά λόγια, μας λέει ότι οι εκπαιδευτικοί είναι πολύ ευαίσθητοι και έχουν ψυχολογικό τραύμα με την αξιολόγηση.

Δεν πειράζει, προφανώς, εάν αυτά που προκάλεσαν το τραύμα οι ίδιοι δεν τα έζησαν, επειδή συνέβησαν σε περασμένες γενιές. Το ψυχολογικό τραύμα, φαίνεται, μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, εφόσον συνδέεται με προνόμια ή αποζημιώσεις. Οπως με έναν εξηντάρη, τότε στα Ζωνιανά, που προσπαθούσε να δικαιολογήσει την επίθεση των τοπικών χασισοκαλλιεργητών με στρατιωτικά όπλα εναντίον της αστυνομίας. Είχε τραύμα με τις στολές γενικώς, εξηγούσε, γιατί του θύμιζαν τους Γερμανούς αλεξιπτωτιστές –όπως τους είχε πλάσει στη φαντασία του, διότι ήταν αγέννητος την τελευταία φορά που εμφανίσθηκαν στην Κρήτη. Σχετική είναι και η περίπτωση των Μακεδονομάχων στη Θεσσαλονίκη. Δεν βλέπετε, τόσες γενιές αργότερα, οι απόγονοί τους ακόμη παρελαύνουν με μαύρα κολάν και μίνι, γέροι άνθρωποι;

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Εκδίκηση λέγεται

Ξανά ο Βαρουφάκης με τα σκέρτσα του και την απαράμιλλη τσαχπινιά του. Δεν του άρεσαν, μας λέει τώρα, οι προεκλογικές εξαγγελίες του ΣΥΡΙΖΑ: «Ημουν έξαλλος όταν διάβασα το πρόγραμμα Θεσσαλονίκης, έβγαζα ατμούς από τα αυτιά μου, δεν ήταν κόσμια αυτά που έλεγα. Ηταν ανοησία». Ναι, τον φαντάζομαι να σπάει βάζα και να ανακατεύει τα ρούχα στην ντουλάπα του από τα νεύρα του. Τότε, όμως, γιατί δέχθηκε, αφού όλα ήσαν μια ανοησία; Η απάντηση από τον ίδιο: «Ερχεται ένας άνθρωπος και σου λέει "σε δύο μήνες θα είμαι πρωθυπουργός, εσύ τι θα κάνεις; Θα αναλάβεις;" Εκεί δεν μπορούσα να αρνηθώ». Τι να πω; Για την περίπτωση, έχει ήδη πει τα πάντα, με τρόπο ανυπέρβλητο, ο ποιητής Α. Τ. Ελής στην Ετοιμη Χώρα του: «– Σας άκουσα, τον έπιασα τον υπαινιγμό σας / Δεν είναι αστείο πράμα αυτό πια να γελάτε με έναν άρρωστο άνθρωπο / Είδε το πρόσωπο στην επιφάνεια του νερού και ερωτεύτηκε, τι να έκανε δηλαδή; / Γράφτηκε ολόκληρος μύθος γι' αυτόν, πέθανε, φτάνει πια. / Ηρεμήστε».

Ωραία θα ήταν, βέβαια, εάν το θέμα περιοριζόταν στη ματαιοδοξία ενός προσώπου. Η πραγματικότητα όμως είναι πιο σύνθετη από τα κόμικς, ακόμη και όταν οι πρωταγωνιστές της έχουν βγει κατευθείαν από εκεί. Διότι από τα όσα είπε στη συνέντευξη, προκειμένου να δικαιολογήσει την απόφασή του να αναλάβει υπουργός Οικονομικών, προκύπτει σαφώς ότι ο Βαρουφάκης είχε συμφωνήσει με τον Τσίπρα τη ρήξη ως ενδεχόμενο. Είχαν συμφωνήσει, είπε, συγκεκριμένες κινήσεις, «ακόμη και αν οδηγούσαν στη ρήξη». Με αυτά, ο Βαρουφάκης εκτίθεται μεν ο ίδιος· αλλά και ποιος δεν ξέρει πια ότι αυτός επεδίωκε τη ρήξη από την πρώτη στιγμή; Κυρίως, όμως, εκθέτει τον Τσίπρα. Οχι δηλαδή ότι μας φανερώνει κάτι καινούργιο. Απλώς επιβεβαιώνει την εικόνα που έχουν σχηματίσει πια οι περισσότεροι: ενός αμοραλιστή που θα κάνει τα πάντα για την εξουσία...

Στην ντουλάπα;

Από αθλητικά δεν σκαμπάζω. Δεν τα παρακολουθώ, δεν έχω καν πάει ποτέ σε γήπεδο, παρά μόνο για συναυλία. Ωστόσο, αυτή η άγνοια δεν με εμποδίζει να εντοπίζω αμέσως την ελληνικότητα, όποτε διατρέχω στο Ιντερνετ τους τίτλους των αθλητικών. Δεν χρειάζεται να ξέρεις τι είναι το οφσάιντ για να νιώσεις άρωμα Ελλάδας από όπου κι αν αναδίδεται. Φέρ' ειπείν, στον τίτλο αθλητικής είδησης που είδα προ ημερών και μου έφτιαξε το κέφι: «Εψαξε τον Μπαλτάκο στα γραφεία του Ερασιτέχνη ο Γιαννακόπουλος!». Δεν διάβασα παρακάτω. Κάτι η υπόσχεση της δράσης στον τίτλο, λίγο η φωτογραφία του Γιαννακόπουλου, που έδειχνε αληθινά τρομακτικός, σκέφθηκα ότι δεν θα του μύρισε τίποτε περίεργο, οπότε ο Γιαννακόπουλος δεν θα άνοιξε την ντουλάπα...

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

Οι προκλήσεις της Ε.Ε.

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Πήραμε όλοι μια μεγάλη ανάσα με τη νίκη του Μακρόν στη Γαλλία. Η Ευρώπη όμως έχει πολλούς ακόμη «κάβους» να περάσει πριν βγει από τη ζώνη των υψηλών ρίσκων. Οι απειλές που αντιμετωπίζει δεν είναι εφήμερες, ούτε έχουν εύκολες λύσεις.

Ο Μακρόν ήταν μια εξαιρετική λύση που σκέφθηκε το γαλλικό κατεστημένο, το οποίο γνωρίζει καλά τα προβλήματα της χώρας του και τις άγριες διαθέσεις των αγορών απέναντί της. Ενας άνθρωπος που έχει περάσει από το βαθύ (δημόσιο και ιδιωτικό) γαλλικό κράτος εμφανίσθηκε ως αντισυστημικός, συγκρούσθηκε με τα υπάρχοντα κόμματα και κέρδισε τις εκλογές. Το στοίχημα, όμως, δεν έχει κερδηθεί. Η Γαλλία πρέπει να κάνει μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές ανάλογες με αυτές που έκανε η δική μας χώρα τα τελευταία χρόνια.

Είναι όμως, ταυτόχρονα, μια χώρα με τεράστιες αγκυλώσεις και δυνάμεις αδράνειας. Οι ίδιοι οι Γάλλοι αξιωματούχοι συχνά παραδέχονται ότι «αν είχαμε κάνει όσα εσείς με τα μνημόνια, σίγουρα θα είχαμε ξαναζήσει την ημέρα της Βαστίλλης». Ο νέος πρόεδρος μοιάζει να έχει συγκεκριμένους μεταρρυθμιστικούς στόχους, που θα κάνουν τη Γαλλία πιο ανταγωνιστική. Πρέπει όμως να σχηματίσει μια υποστηρικτική πλειοψηφία στη Βουλή και κατόπιν να υπερκεράσει τις αντιδράσεις των συνδικάτων αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.

Η εκλογή του αναπτέρωσε τις ελπίδες για την αναγέννηση του γαλλογερμανικού άξονα, ο οποίος τόσο λείπει από την Ε.Ε. σήμερα. Και το Βερολίνο θέλει, σε ένα βαθμό, να μοιραστεί την ευθύνη και το κόστος της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και ο Μακρόν είναι η ιδεώδης λύση γι' αυτό.

Το μέλλον της Ευρώπης θα κριθεί, πάντως, στη Γαλλία τους επόμενους μήνες και βεβαίως στην Ιταλία. Οι αγορές περιμένουν στη... γωνία το στραβοπάτημα της μιας ή της άλλης χώρας. Μέχρι στιγμής τα αναχώματα δούλεψαν με την ανάδειξη του Ρέντσι στην εξουσία για ένα διάστημα και τώρα του Μακρόν. Αν και πόσο θα αντέξουν ακόμη θα φανεί τα επόμενα 1 - 2 χρόνια.

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει, όμως, μία ακόμη πρόκληση, στον τομέα της ασφάλειας. Οι υπόλοιποι παίκτες που κάθονται μαζί της στο παγκόσμιο γεωπολιτικό τραπέζι δεν την παίρνουν πολύ στα σοβαρά. Η ήπια δύναμή της δεν φτάνει... Χρειάζεται η πραγματική ισχύς, που σήμερα λείπει. Ο Γκρούεφσκι και κάθε Γκρούεφσκι, για παράδειγμα, θα μετρήσει τον Αμερικανό ή τον Ρώσο απεσταλμένο, τον Ευρωπαίο όμως τον βλέπει ως εκπρόσωπο μιας μεγάλης Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης.

Εν τω μεταξύ, οι ΗΠΑ αμφιταλαντεύονται ως προς το αν θα συνεχίσουν να παρέχουν την ομπρέλα ασφαλείας στην οποία συνήθισε, και ίσως κακόμαθε κιόλας, η Γηραιά Ηπειρος. Η Ρωσία κυριαρχείται από μια νέα στρατηγική αυτοπεποίθηση και η Κίνα αγοράζει συνεχώς υποδομές και επιρροή, «κάτω από το ραντάρ».

Δεν υπάρχει όμως αυτή την ώρα αξιοσημείωτη συζήτηση ή πρόοδος για μια πιο «σφικτή» Ευρώπη σε θέματα ασφαλείας, ενώ είναι αδύνατον να υπολογιστεί η Ε.Ε. σε αυτόν τον τομέα χωρίς τη Μεγάλη Βρετανία. Φοβούμαι ότι κάποια στιγμή, σύντομα, θα επέλθει κάποιο γεγονός που θα «ξυπνήσει» τις ευρωπαϊκές ηγεσίες και θα τις κάνει να αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα.

Το αν η Ευρώπη θα έχει την ισχύ και τη διάθεση να προστατεύσει την ασφάλεια των μελών της είναι χωρίς αμφιβολία ένα θέμα που αφορά και εμάς, εδώ στην πρώτη γραμμή της Δύσης απέναντι σε πολλές απειλές.

Κέντρο και περιφέρειες

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Στη διάρκεια της επταετίας στρώματα ευρύτατα της κοινωνίας στην κυριολεξία συνετρίβησαν και εξανδραποδήθησαν. Ανατροπές συνετελέσθησαν στην ηγεσία των πολιτικών κομμάτων σαρωτικές, από μιαν άποψη, για τα ισχύοντα εν Ελλάδι. Αλλά επί της ουσίας, ουδέν το νέο προέκυψε. Και ήταν φυσικό, διότι η δυνατότητα αυτενεργείας των ηγετών μας είναι ανύπαρκτη, η πειθαρχία βάναυση και ολοκληρωτική, και η πορεία της χώρας προδιαγεγραμμένη για τις επόμενες πολλές δεκαετίες.

Το αποτέλεσμα είναι ότι η κεντρική πολιτική σκηνή εκπέμπει, πλέον, λόγο μονότονο και ακατάληπτο εν πολλοίς. Και η μεν εκάστοτε κυβέρνηση μονίμως αισιοδοξεί ότι η επιστροφή στην «ομαλότητα» επίκειται με την υιοθέτηση και νέων μέτρων. Οσο για την αντιπολίτευση, στο σύνολό της πλέον –με εξαίρεση τη Χρυσή Αυγή και το ΚΚΕ– απλώς διαφωνεί για τη «δοσολογία» και συνηθέστατα κατά περίπτωση.

Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, η μεν Αριστερά σε όλες τις εκφάνσεις της επιχειρεί να διασώσει το «κράτος», αλλά δεν διαθέτει πλέον τον τρόπο και τα μέσα, και αναλώνεται σε μάχες οπισθοφυλακής έως ότου επέλθει το τέλος αναπόφευκτα. Η φιλελεύθερη αντιπολίτευση δίδει τη μάχη της «επιχειρηματικότητος», αλλά τα νέα επενδυόμενα κεφάλαια προέρχονται από το εξωτερικό και οι διαχειριστές τους είναι πολιτικά ανεξέλεγκτοι.

Τέλος, οι παραδοσιακοί επιχειρηματίες, οι στρατιές των αυτοαπασχολουμένων βαίνουν προς εξαφάνιση. Νέα επιχειρηματική τάξη θα αναδειχθεί και μάταια ο ΣΥΡΙΖΑ, ή όποιο άλλο κόμμα, επιχειρεί να ελέγξει τις εξελίξεις με τεχνάσματα.

Υπήρξαν όμως και άλλες ουσιαστικότατες μεταβολές. Το γεγονός ότι τα ευρωπαϊκά κονδύλια αναπτύξεως δεν διανέμονται από την κεντρική κυβέρνηση αλλά δίδονται απευθείας στους περιφερειάρχες της χώρας έχει περιορίσει δραστικά την παρεμβατικότητα του Κέντρου, ανεξαρτήτως κόμματος που ασκεί κατά περίπτωση την εξουσία. Αρχίζει συνεπώς να διαμορφώνεται νέα συνείδηση ισχύος των περιφερειαρχών και των κατά τόπους μεγάλων επενδυτών, που διαθέτουν άμεση αντίληψη των αναγκών, του χαρακτήρος, των εμμονών –και άλλων συναφών– των κατοίκων της περιοχής και είναι αυτοί που δημιουργούν τις θέσεις εργασίας. Αντίθετα, οι αρχηγοί των πάσης φύσεως πολιτικών κομμάτων είναι αναγκασμένοι εκ των πραγμάτων να γενικολογούν, ή να αναλώνται σε ιδεολογικές συγκρούσεις για θέματα υπαρκτά ή ανύπαρκτα. Δεν είναι τυχαίο ότι οι επισκέψεις τους στην επαρχία περνούν περίπου απαρατήρητες, σε σύγκριση με ό,τι συνέβαινε στο παρελθόν.

Κάποτε οι επιφανέστεροι πολιτικοί της Ελλάδος προέρχονταν από την περιφέρεια, αλλά σταδιακώς μετά τη μεταπολίτευση τα προβεβλημένα στελέχη των κομμάτων αναδεικνύονταν από την πολιτική χαβούζα του Λεκανοπεδίου της Αττικής, ως διαρκώς εναλλασσόμενη τηλεοπτική εικόνα παρά ως άτομα με υπόσταση.

Η ιστορία της νεότερης Ελλάδος άρχισε με την προσπάθεια του πρώτου κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια να δημιουργήσει συγκεντρωτικό κράτος, αλλά προσέκρουσε στην αντίδραση των ηγεμονικών μορφών που ανεδείχθησαν στη διάρκεια της οθωμανικής κυριαρχίας και του Απελευθερωτικού Αγώνος. Σήμερα επιστρέφουμε σταδιακώς στην παλαιά τάξη πραγμάτων, με ποιοτικές διαφορές τεράστιες φυσικά. Η εξέλιξη δεν είναι ευθύγραμμη, όπως πιστεύουν αριστεροί και φιλελεύθεροι.

Η Αγία Ελένη, το Τίμιο Ξύλο, οι τελετές μας

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Σήμερα οι Ελληνες υποδέχονται το ιερό λείψανο της Αγίας Ισαποστόλου Ελένης και τεμάχιο Τιμίου Ξύλου με τα Αχραντα Πάθη του Χριστού. Αρχιερείς, πολιτικοί, στρατιωτικοί, διπλωμάτες και λαός θα συμμετέχουν στην πομπή, που ξεκινά στη Βενετία, και στην υποδοχή στον Ναό της Αγίας Βαρβάρας στο Αιγάλεω, όπου είχε φιλοξενηθεί το ιερό λείψανό της το 2015. Οι τιμές που αποδίδονται στο ιερό σκήνωμα και στο τεμάχιο του Τιμίου Ξύλου ενώνουν την επίσημη πολιτεία και τον λαό, προκαλώντας πάλι συζήτηση για το εάν ζητήματα πίστης – όπως η μεταφορά του Αγίου Φωτός από τα Ιεροσόλυμα – πρέπει να αντιμετωπίζονται με κρατικές τιμές. Οσο κι αν η εικόνα της συμπόρευσης Κράτους - Εκκλησίας μπορεί να ενοχλεί όσους πιστεύουν στην ανάγκη διαχωρισμού τους, η μεγάλη πλειονότητα δεν θα ασχοληθεί με αυτή τη συζήτηση. Πολλοί θα σπεύσουν να προσκυνήσουν ενώ άλλοι θα συνεχίσουν τη ζωή τους, μέσα σε βάσανα και χαρές.

Από πριν γνωρίζουμε ότι είτε είμαστε αγανακτισμένα παιδιά του Διαφωτισμού είτε παθιασμένοι ρομαντικοί, για τη μεγάλη πλειονότητα των Ελλήνων πίστη και εθνική ταυτότητα πάνε μαζί. Αυτό το βλέπουμε κάθε μέρα αλλά αποδεικνύεται πανηγυρικά με την επίσημη, κρατική υποδοχή των ιερών λειψάνων και του Αγίου Φωτός. Το καταγράφουν, όμως, και σοβαρές έρευνες. Πριν από λίγες ημέρες, στις 10 Μαΐου, ο οργανισμός Pew Research Center έδωσε στη δημοσιότητα τη μελέτη «Θρησκευτική Πίστη και Αίσθηση Εθνικής Ταυτότητας στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη», η οποία διεξήχθη σε 18 χώρες. Μεταξύ αυτών ήταν και η Ελλάδα, η μόνη που δεν ήταν πρώην μέλος του ανατολικού μπλοκ. Μεταξύ των τομέων όπου οι Ελληνες ξεχωρίζουν είναι στην πίστη τους ότι «ενώ ο λαός μας δεν είναι τέλειος, ο πολιτισμός μας είναι ανώτερος των άλλων». Θετικά απάντησε το 89% των Ελλήνων, με τους Γεωργιανούς (85%) και τους Αρμένιους (84%) να ακολουθούν, ενώ τέταρτοι ήταν οι Βούλγαροι με 69%. Οι Γεωργιανοί (με 78%) ήταν πρώτοι σε υπερηφάνεια ότι είναι πολίτες της χώρας τους, με τους Ελληνες δεύτερους με 72%. Αυτή η υπερηφάνεια συνδέεται άμεσα με τη θρησκεία: το 78% όσων Ελλήνων δήλωσαν υπερήφανοι για την εθνικότητα τους αποφάνθηκαν ότι η θρησκεία είναι σημαντικό ή πολύ σημαντικό στοιχείο της ζωής τους (πίσω μόνο από τους Γεωργιανούς, με 80%).

Οπως σημειώσαμε, δεν χρειάζονται έρευνες για να επιβεβαιώσουν τη στενή σχέση μεταξύ πίστης και εθνικής ταυτότητας. Αυτό που εντυπωσιάζει όσον αφορά τους Ελληνες, όμως, είναι η πηγαία αίσθηση του μεταφυσικού, που δεν έχει σχέση με τη «θεωρητική» έννοια της θρησκείας. Η μελέτη βρήκε ότι το 66% των Ελλήνων πιστεύει στο «κακό μάτι», ποσοστό ίδιο με αυτό των Λετονών, ενώ ακολουθούν οι Ουκρανοί με 60%. Οσο κι αν εξοικειωνόμαστε με την τεχνολογία του 21ου αιώνα, όσο και αν είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ενωση εδώ και 36 χρόνια, οι περισσότεροι απ' εμάς αισθανόμαστε την ύπαρξη δυνάμεων πέρα απ' όσα βλέπουμε. Ετσι, η δύναμη που ασκεί πάνω μας η παρουσία ιερού λειψάνου μπορεί να είναι το ίδιο ισχυρή με αυτή που αισθανόταν η ίδια η Αγία Ελένη όταν προσκύνησε στους Αγίους Τόπους και μετέφερε στην Κωνσταντινούπολη τον Τίμιο Σταυρό και τα λείψανα αγίων. Ισως αισθανόταν το ίδιο ο μοναχός που λέγεται ότι μετέφερε το ιερό λείψανο της Αγίας Ελένης στη Βενετία το 1211, μετά την Αλωση της Πόλης από τους σταυροφόρους.

Την ανάγκη υλικής «απόδειξης» του θείου γνώριζαν καλά οι πρώτοι Χριστιανοί, που φρόντιζαν τα λείψανα αγίων σε ένδειξη σεβασμού και αγάπης, που τα φύλαγαν για να μπορούν οι πιστοί να τα προσκυνούν, για να εξασφαλίσουν κύρος και επισκέψεις στον ναό ή το μοναστήρι που είχε την τιμή να τα φιλοξενεί. Η ήττα των εικονομάχων ήταν η νίκη της ευλάβειας που οι άνθρωποι αισθάνονται και σήμερα – είτε πιστεύουν στα θεία, είτε θαυμάζουν τα επιτεύγματα ανθρώπινου χεριού και μυαλού (της τέχνης και της επιστήμης), είτε σκύβουν το κεφάλι μπροστά στο μεγαλείο της φύσης.

Η αίσθηση ότι υπάρχει κάτι μεγαλύτερο από τον καθένα, κάτι που δεν φθείρεται ούτε από τον χρόνο είτε από την απόσταση, έχει τη δύναμη να ενώσει ανθρώπους σε ένα κοινό σημείο. Και η αίσθηση της «κοινωνίας» είναι από μόνη της μια δύναμη που μπορεί να αναπτερώσει ελπίδες. Οσο κι αν ξενίζει το πάντρεμα πολιτικών, στρατιωτικών, ιερέων, τηλεοπτικών καναλιών, παραδοσιακών στολών και ιερών λειψάνων, καλό είναι να θυμόμαστε ότι αυτοί είμαστε. Για καλό και για κακό, σε νίκες και σε ήττες, ο λαός μας πάντα πορευόταν μεταξύ της λάμψης της δημόσιας τελετής και του προσωπικού πάθους. Μέσα στην κρίση, είτε πιστεύουμε σε θαύματα είτε απλώς ζητάμε παρηγοριά και αποθέματα υπομονής, ας επιχειρήσουμε να σεβαστούμε ο ένας τον άλλον.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Το λεμόνι και η ορχήστρα πνευστών

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Συγκυρίες που αναπαράγουν τον Οργουελ:

Την επομένη της τηλεοπτικής αντιμαχίας Μακρόν - Λεπέν, πρωί, σε ελλαδικό κρατικό κανάλι μεσήλικας ευτραφής δημοσιογράφος «πληροφορούσε» τους Ελληνες πολίτες για το πανευρωπαϊκού και διεθνούς ενδιαφέροντος της προτεραίας «ντιμπέιτ». Αποφαινόταν με απόλυτη βεβαιότητα, για το ποιος σαφώς υπερείχε και θριάμβευσε, ποιος ολοφάνερα υστερούσε και κατατροπώθηκε. Εξέφερε τις εκτιμήσεις του ως «είδηση», όχι ως γνώμη. Πρόσθετε και ποιες προβλέψεις συνάγονταν από την αντιμαχία για το εκλογικό αποτέλεσμα.

Πιθανότατα οι πρωινοί τηλεθεατές του ελλαδικού κρατικού καναλιού ήταν μερικές εκατοντάδες χιλιάδων. Ανάμεσά τους μόνο, ίσως, ελαχιστότατοι, μετρημένοι στα δάχτυλα, γνώριζαν εκ του σύνεγγυς τον δημοσιογράφο. Και ήξεραν από άμεση εμπειρία, αν ο άνθρωπος που «πληροφορούσε» το ελλαδικό κοινό για την κρίσιμη αντιμαχία, κατανοούσε τη γαλλική γλώσσα. Πάντως κανένα ελλαδικό ή διεθνές κανάλι δεν είχε αναμεταδώσει την αντιμαχία με ταυτόχρονη μετάφραση. Κι ακόμα, αν είχε ο ίδιος ο αξιολογητής των μονομάχων παρακολουθήσει, για ελάχιστα έστω λεπτά, τη μονομαχία.

Για να διευκρινιστεί η οργουελική εικόνα, θα έπρεπε να γνωρίζουμε επίσης: Ποιος από το ελλαδικό κανάλι συνέταξε την κριτική αποτίμηση και τελική αξιολογική απόφανση για το γαλλικό προεκλογικό «ντιμπέιτ» προκειμένου κάποιος άλλος να την εκφωνήσει. Αν αυτός ο συντάκτης που προηγήθηκε ήταν τουλάχιστον γαλλομαθής και είχε όντως παρακολουθήσει ολόκληρη την αναμετάδοση. Κυρίως, ποια μπορεί να ήταν η «άκρη»: από πού ξεκινάει η απόφαση για το τι πρέπει και τι δεν πρέπει να μεταδοθεί στην Ελλάδα σχετικά με τις προεδρικές εκλογές της Γαλλίας.

Πάντοτε στη χώρα μας επιβίωνε, όχι αδικαιολόγητα, μια δόση, μικρή ή μεγάλη, συνωμοσιολογίας. Ολοι μιλούσαν για τον «ξένο παράγοντα» και τον ρόλο του στα εσωτερικά μας, τις συνέπειες που θα είχε στη δική μας ζωή η αλλαγή ηγητόρων σε κάποιες χώρες ισχυρές. Αλλά σήμερα η απορία μοιάζει αντεστραμμένη, το ερώτημα που δικαιολογημένα γεννιέται, είναι: Γιατί ο «ξένος παράγοντας» ενδιαφέρεται να κερδίσει την ψυχολογική εύνοια ενός εξαθλιωμένου και κατεξευτελισμένου λαού για τον μέλλοντα πρόεδρο της Γαλλίας; Η δική μας επιβίωση και αξιοπρέπεια σαφέστατα εξαρτώνται από την εύνοια ή την προκατάληψη του Γάλλου προέδρου για τη χώρα μας. Αλλά από τους δικούς μας τηλεοπτικούς λιβανωτούς αυτός τι έχει να ωφεληθεί;

Η απάντηση στο ερώτημα ίσως είναι απλή: Οι τελευταίες εκλογές ανάδειξης προέδρου ήταν για τη Γαλλία δημοψήφισμα: Θα παραμείνει η χώρα στο ευρωνόμισμα και στην Ε.Ε. ή όχι; Αν όχι, η διάλυση της Ε.Ε. ήταν νομοτελειακά προδιαγεγραμμένη. Και διάλυση της Ε.Ε. θα σήμαινε πιθανόν την κατάρρευση του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, την ακύρωση του καλοστημένου παιγνίου της «παγκοσμιοποίησης», του ανεξέλεγκτου ηγεμονισμού των Τραπεζών. Με άλλα λόγια, απειλείτο ενδεχομένως επανάληψη του φαινομένου αυτοδιάλυσης και θρυμματισμού του Γολιάθ της Σοβιετίας. Να ολοκληρωθεί παταγωδώς η ιστορική αποτυχία του αμφιπρόσωπου (μαρξισμός - καπιταλισμός) Ιστορικού Υλισμού.

Η Ελλάδα είναι κατεαγμένη, διαπομπευμένη, ολοκληρωτικά πια ανελεύθερη. Γιατί άραγε ενδιαφέρει τους παντοδύναμους προωθητές της «παγκοσμιοποίησης» να πεισθούν οι Ελλαδίτες, έστω με πληρωμένη προπαγάνδα, ότι ο Μακρόν είναι ιδιοφυής και ταλαντούχος, η Κλίντον ιδεώδης πλανητάρχης, το Brexit πανανθρώπινη συμφορά;

Είναι παλαβό να το ισχυριστεί κανείς, αλλά, παρά τα φαινόμενα, η σημερινή Ελλάδα, που δεν μπορεί να σώσει τον εαυτό της, κάτω από ορισμένες συνθήκες μπορεί, ίσως, να σώσει την Ευρώπη: Να λειτουργήσει ως καταλύτης για την κατάρρευση της παρωδίας που λέγεται «ένωση» ευρωπαϊκή, της προδοσίας του οράματος των πρώτων σκαπανέων της ευρωπαϊκής συνεργασίας και αλληλεγγύης. Οπως είναι γνωστό, ένα άθλιο χαμίνι μπορεί να εξουδετερώσει ολόκληρη μπάντα πνευστών, αν, μπροστά στα μάτια όλων, αρχίζει να τρώει ωμό ένα λεμόνι! Για να μελετήσουμε το *πώς* μια μικρή και εντελώς αποτυχημένη χώρα μπορεί να λειτουργήσει σωστικά για ένα κλαμπ ισχυρών, προϋποτίθεται να παραιτηθούμε με συνέπεια από ιδεοληψίες, συναισθήματα και στερεότυπες συνταγές. Να σπουδάσουμε τους λόγους για τους οποίους, επί μακρό διάστημα, οι ευρωπαίοι «εταίροι» μας σαφώς αντιμετώπιζαν το Grexit σαν απειλή. Γιατί τόσο συχνά ταπεινώνουν, ώς τη γελοιοποίηση, τους σπιθαμιαίους πολιτικούς μας άρχοντες. Γιατί οι όροι των «μνημονίων» δεν αρκούνται στο να εξασφαλίζουν αποτελεσματικότητα, αλλά σαφώς επιδιώκουν την ολοκληρωτική μας υποτέλεια. Γιατί ο «ευρωσκεπτικισμός» στην Ελλάδα (κυρίως η αμφιβολία, αν μια φτωχή σε παραγωγή χώρα είναι ποτέ δυνατό να εκσυγχρονιστεί και ευημερίσει υιοθετώντας νόμισμα «σκληρό» υπεραναπτυγμένων βιομηχανικά χωρών), γιατί οι κομιστές αυτής της αντίρρησης ή διακωμωδήθηκαν ή φιμώθηκαν; Ηταν «ψώνια» ή επικίνδυνοι; Δεν το ξέρουμε. Για την ελλαδική κοινωνία σήμερα η Ε.Ε. είναι «ξένος παράγων» ή ευεργέτης δανειστής – πώς θα κρίνουν τα τρισέγγονά μας την ενεχυρίαση της κοινωνικής, πολιτισμικής και φυσικού κάλλους παρουσίας μας σε «εταίρους» που υποτίθεται μας ψυχοπονούν; Οι Ελλαδίτες οι σημερινοί, παρακμιακοί, άγλωσσοι, με ευνουχισμένη ιστορική συνείδηση, ενδέχεται να υποψιαζόμαστε τον οποιονδήποτε συντοπίτη μας για «Εφιάλτη», αλλά την Ε.Ε. την ταυτίζουμε με ό,τι αυθεντικότερο και διαφανέστερο υπάρχει σε δημοκρατία.

Για να λειτουργήσουμε θετικά (και σωστικά) μέσα στην Ε.Ε. απαιτείται (εκ των πραγμάτων) να συνειδητοποιήσουμε ευθύνες, όχι μόνο «ευκαιρίες». Εχουμε ευθύνη που τις κρίσιμες αποφάσεις δεν τις παίρνουν οι εκλεγμένοι από τις ευρωπαϊκές κοινωνίες στο Ευρωκοινοβούλιο, αλλά οι επίλεκτοι της γραφειοκρατικής αδιαφάνειας των Βρυξελλών.

Δυστυχώς, το μοντέλο της Αριστεράς που διεθνοποιήθηκε δεν ήταν το σκανδιναβικό, ήταν το σοβιετικό. Ισως γι' αυτό η απανθρωπία της «ελευθερίας» των Αγορών, που ακυρώνει σήμερα την ευρωπαϊκή ενότητα, επιμένει και να ταυτίζει το «νόημα» της ύπαρξης, τη χαρά της ζωής, με μόνη την οικονομική ισχύ. Και ταυτίζονται Τσίπρας και Μητσοτάκης στον ενθουσιασμό για τον Μακρόν.

Πιο κοντά ΔΝΤ - Γερμανία για το χρέος

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, πάμε για επιμήκυνση μέχρι και 20 χρόνια – Ποια τα συμπεράσματα του Washington Group

Της ανταποκρίτριάς μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Ενα βήμα πιο κοντά βρίσκονται οι δανειστές για τη ρύθμιση του ελληνικού χρέους. Οι πληροφορίες που έρχονταν την Παρασκευή από το Μπάρι της Ιταλίας, όπου έλαβε χώρα το Washington Group, έδειχναν ότι οι δύο πλευρές –Γερμανία και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ)– έχουν πλέον συγκλίνει αρκετά.

Και παρόλο που δεν λήφθηκε τελική απόφαση για το ελληνικό χρέος ανάμεσα στους πρωταγωνιστές του ελληνικού προγράμματος και η συζήτηση δεν έγινε επί συγκεκριμένων αριθμών, οι πληροφορίες κάνουν λόγο ότι το βασικό σενάριο που βρίσκεται αυτήν τη στιγμή στο τραπέζι θα περιέχει επιμήκυνση της αποπληρωμής του χρέους –ακόμη και μέχρι 20 χρόνια– κάτι το οποίο βρίσκει επί της αρχής σύμφωνη τη γερμανική πλευρά. Το σημείο που δεν βρίσκει σύμφωνους τους Γερμανούς και θα ωφελούσε ιδιαίτερα την ελληνική οικονομία σε βάθος χρόνου ήταν η πρόταση που υποστήριξε το ΔΝΤ για «πάγωμα» των επιτοκίων, έτσι ώστε οι αποπληρωμές να μην επηρεάζονται από τις διακυμάνσεις που αναμένεται να υπάρξουν τις επόμενες δεκαετίες.

Η επόμενη συζήτηση προβλέπεται να γίνει στο αυριανό Euroworking Group, με σκοπό να σημειωθεί πρόοδος που θα καταστήσει εφικτή τη συμφωνία κατά τη διάρκεια του επόμενου Eurogroup και θα επιτρέψει στο ΔΝΤ να συμμετάσχει στο ελληνικό πρόγραμμα. Με αυτό τον τρόπο θα μπορέσουν να προχωρήσουν και οι διαδικασίες στα εθνικά κοινοβούλια, που θα επιτρέψουν την εκταμίευση της δόσης, καθώς κράτη-μέλη όπως η Γερμανία, η Ολλανδία και η Φινλανδία δεν μπορούν να δώσουν το «πράσινο φως» αν το ΔΝΤ δεν συμμετάσχει στο ελληνικό πρόγραμμα.

«Κάναμε ένα σημαντικό και αναγκαίο βήμα», σχολιάζει Ευρωπαίος αξιωματούχος στην «Κ» μετά τη λήξη του Washington Group, «καθώς πλέον υπάρχει περισσότερη κατανόηση του τι δεν είναι αποδεκτό από όλες τις πλευρές και αυτό είναι σημαντικό». Παράλληλα είναι ξεκάθαρο πλέον πως η πίεση έχει αυξηθεί για συμφωνία στο επόμενο Eurogroup στις 22 Μαΐου. Συγχρόνως οι συμμετέχοντες του Washington Group, που δεν ήταν άλλοι από τους βασικούς πρωταγωνιστές του ελληνικού προγράμματος, όπως η Κριστίν Λαγκάρντ του ΔΝΤ, ο Μάριο Ντράγκι της ΕΚΤ, ο Πιερ Μοσκοβισί της Κομισιόν, ο Κλάους Ρέγκλινγκ του ΕΜΣ και οι υπουργοί Οικονομικών της Γαλλίας Μισέλ Σαπέν, της Γερμανίας Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, της Ιταλίας Πιερ-Κάρλο Παντοάν και της Ισπανίας Λουίς Ντε Γκίντος, που συμμετείχε με τηλεδιάσκεψη, έθεσαν «με χαρτί και μολύβι» το κάθε σενάριο και πώς αυτό θα επηρέαζε τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας τις επόμενες δεκαετίες.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης της Παρασκευής, η βασική διαφορά παρέμεινε, όπως αναμενόταν, ανάμεσα στη Γερμανία και το ΔΝΤ, περισσότερο στις προβλέψεις για το μέλλον της ελληνικής οικονομίας. Η κ. Λαγκάρντ θέλησε να υπερασπιστεί τις πολύ συντηρητικές προβλέψεις που έχει κάνει το Ταμείο για την ελληνική οικονομία, τονίζοντας την ανάγκη να διατηρηθούν, καθώς, όπως ανέφερε, το ελληνικό πρόγραμμα θα ήταν πιο αξιόπιστο αν τα νούμερα ήταν πιο «προσεκτικά».

Αντίθετη άποψη εξέφρασε ο κ. Σόιμπλε, τονίζοντας πως οι προβλέψεις είναι θετικές και ότι το ελληνικό πρόγραμμα θα είναι αξιόπιστο. Μία άποψη που υποστήριξε και ο κ. Ντε Γκίντος. Το γεγονός πάντως ότι δεν έχει σχηματιστεί ακόμη γαλλική κυβέρνηση δυσκολεύει τις διαπραγματεύσεις και ενισχύει το επιχείρημα αυτών που υποστηρίζουν ότι η τελική συμφωνία για την ελάφρυνση του ελληνικού χρέους, πιο ρεαλιστικά, θα επιτευχθεί στις 15 Ιουνίου και όχι στις 22 Μαΐου, έτσι ώστε να υπάρχει και ο νέος υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας.

Στο άλλο σημαντικό μέρος της συμφωνίας, αυτό των πρωτογενών πλεονασμάτων που θα πρέπει να πετύχει η Ελλάδα μετά τη λήξη του προγράμματος, πλέον είναι ξεκάθαρο πως η γερμανική πλευρά έχει περιορίσει τις απαιτήσεις της. Συγκεκριμένα δεν αναμένει από την Ελλάδα το 3,5% του ΑΕΠ για 10 χρόνια μετά το 2018, όπως ήταν η επίσημη θέση της στο παρελθόν. Η Ελλάδα θα πρέπει σίγουρα να διατηρήσει το υψηλό πλεόνασμα μέχρι το 2022 και από εκεί και πέρα αναζητείται μια φόρμουλα προκειμένου το πρωτογενές πλεόνασμα να είναι τόσο μεγάλο ώστε να μην υπάρχουν απώλειες για τους πιστωτές, από τη μία, ενώ, από την άλλη, να είναι αναγκαία μια ελάφρυνση του χρέους. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένη πηγή, η Ε.Ε. επεξεργάζεται μια φόρμουλα βασισμένη στους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης των χωρών της Ευρωζώνης και, σύμφωνα με το προσχέδιο που ετοιμάζεται, τα πρωτογενή πλεονάσματα της Ελλάδας αναμένεται να κυμαίνονται από 2%-2,6% του ΑΕΠ μέχρι το 2060.

Ο οδικός χάρτης για τη χαλάρωση των capital controls

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Σε συντηρητική κατεύθυνση θα κινείται, σύμφωνα με πληροφορίες, ο οδικός χάρτης για τη χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, αποφεύγοντας ημερομηνίες και δίνοντας έμφαση στην ικανοποίηση συγκεκριμένων προϋποθέσεων κάθε φορά για την πραγματοποίηση του επόμενου βήματος. Πριν από κάθε απόφαση που θα επιτρέπει στους καταθέτες να αποσύρουν μεγαλύτερα ποσά από τους λογαριασμούς τους ή να στέλνουν υψηλότερα εμβάσματα στο εξωτερικό, η Τράπεζα της Ελλάδος θέλει να έχει διασφαλίσει ότι το περιβάλλον θα είναι σταθερό και δεν θα υπάρχει κίνδυνος να ασκηθούν πιέσεις στο τραπεζικό σύστημα με εκροή καταθέσεων.

Προς το παρόν, αυτό δεν είναι δεδομένο, όπως προκύπτει από τα τελευταία στοιχεία της κεντρικής τράπεζας, που δείχνουν μικρή υποχώρηση των καταθέσεων, της τάξης των 200 εκατ. ευρώ, το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου. Ετσι, από τα 10 δισ. ευρώ που μπήκαν στις τράπεζες το 2016, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, μέχρι σήμερα έχουν φύγει τα 2,7 δισ. ευρώ, με τις μεγαλύτερες εκροές να σημειώνονται τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο. Ο Μάρτιος έκλεισε με περαιτέρω ελαφρά μείωση, ο Απρίλιος με ελαφρά αύξηση και οι πρώτες μέρες του Μαΐου κινήθηκαν καθοδικά. Αυτό δείχνει, όπως επισημαίνουν στην κεντρική τράπεζα, ότι η σταθερότητα δεν έχει ακόμη αποκατασταθεί και το ισοζύγιο των καταθέσεων παραμένει αρνητικό και μάλιστα έντονα, αποθαρρύνοντας τολμηρές πρωτοβουλίες για τα capital controls.

Αντί ημερομηνιών, ο οδικός χάρτης θα αναφέρεται, σύμφωνα με πληροφορίες, σε προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα γίνεται η άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων. Αυτές είναι:

1. Η επιστροφή των καταθέσεων.

2. Η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

3. Η πρόσβαση στις αγορές.

4. Η ένταξη της Ελλάδας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης.

5. Και η ρύθμιση του χρέους.

Επίσης, ο χάρτης θα προβλέπει σταδιακή άρση των περιορισμών του δεύτερου και στη συνέχεια του τρίτου πυλώνα των capital controls. Ο δεύτερος πυλώνας αφορά τους περιορισμούς στις αναλήψεις καταθέσεων (έως 840 ευρώ το δεκαπενθήμερο σήμερα) και τις συναλλαγές των επιχειρήσεων και ο τρίτος τη μεταφορά κεφαλαίων στο εξωτερικό. Οι περιορισμοί του πρώτου πυλώνα, που αφορούν το άνοιγμα νέων προθεσμιακών λογαριασμών και εξόφληση δανείων, έχουν ουσιαστικά ήδη αρθεί.

Το επόμενο βήμα –το οποίο, πάντως, δεν θα προσδιορίζεται στον οδικό χάρτη– αναμένεται τον Ιούλιο, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και την εκταμίευση της δόσης. Εκτιμάται ότι έως τότε, όπως είχε γίνει και πέρυσι με την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης, θα έχει αποκατασταθεί η ηρεμία στο τραπεζικό τοπίο, με κάποιες επιστροφές καταθέσεων. Ο σχεδιασμός προβλέπει κατ' αρχάς ότι οι περιορισμοί που θα αρθούν τότε θα αφορούν τη διευκόλυνση των συναλλαγών των επιχειρήσεων, π.χ. για την αγορά πρώτων υλών από το εξωτερικό.

Σε ό,τι αφορά το όριο ανάληψης καταθέσεων από τις τράπεζες, οι πληροφορίες αναφέρουν ότι δεν θα αυξηθεί. Η μόνη πιθανότητα που εξετάζεται είναι να ενοποιηθεί σε ένα μήνα το όριο των δύο εβδομάδων, έτσι ώστε να μπορεί κάποιος να κάνει ανάληψη συνολικά ποσού έως 1.680 ευρώ τον μήνα, αντί των 840 ευρώ το δεκαπενθήμερο σήμερα. Ακόμη κι αυτή η κίνηση, όμως, δεν έχει ακόμη αποφασιστεί, καθώς ενέχει κίνδυνο εκροών αν συμβεί κάποια απρόβλεπτη αρνητική εξέλιξη.

Η κατάργηση των capital controls «θα είναι στο τέλος του δρόμου», αναφέρει αρμόδια υψηλόβαθμη τραπεζική πηγή, εννοώντας ότι πρέπει να προηγηθεί η αποκατάσταση της ασφάλειας με την ένταξη στο QE και την έξοδο στις αγορές. Μάλιστα, η πλήρης άρση των περιορισμών τοποθετείται, με ιδανικές συνθήκες και υπό προϋποθέσεις, στο τέλος του 2018.

Στην κεντρική τράπεζα πιστεύουν ότι οι έλεγχοι στην κίνηση κεφαλαίων εγγυώνται ένα περιβάλλον ασφάλειας για να γίνει το επόμενο βήμα, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης: η έξοδος στις αγορές.

Η σειρά είναι η εξής: Ολοκλήρωση της αξιολόγησης με ψήφιση του πολυνομοσχεδίου την ερχόμενη εβδομάδα, απόφαση για ελάφρυνση του χρέους και στη συνέχεια –εφόσον η απόφαση ικανοποιεί το ΔΝΤ, για να επιστρέψει στο ελληνικό πρόγραμμα– εκταμίευση της δόσης, ένταξη στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και έξοδος στις αγορές. Στην ιδανική αυτή χρονική σειρά, η απόφαση για το QE τοποθετείται στην καλύτερη περίπτωση τον Ιούλιο, αλλά –κατά ορισμένες πηγές– ενδεχομένως και τον Σεπτέμβριο, οπότε αντίστοιχα θα συντονιστεί η έξοδος στις αγορές.

Αν το ΔΝΤ δεν συμφωνήσει, τα πράγματα περιπλέκονται. Σύμφωνα με πληροφορίες από πηγή που γνωρίζει εκ των έσω το ΔΝΤ, για να μπει το Ταμείο στο ελληνικό πρόγραμμα θα χρειαστεί «επαρκή συγκεκριμενοποίηση και βεβαιότητα» στις παραμέτρους ελάφρυνσης του χρέους που θα εφαρμοστούν μετά το 2018, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία αυτά ως βάση για την κατάρτιση της ανάλυσής του σχετικά με τη βιωσιμότητα χρέους.

Η ίδια πηγή εκτιμά ότι το πιθανότερο σενάριο είναι να βρεθεί μια συμβιβαστική λύση, αν και δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να μη συμμετάσχει τελικά.

Ο Ιταλός υπουργός Οικονομικών Πιερ-Κάρλο Παντοάν (αριστερά) και ο διοικητής της τράπεζας της Ιταλίας Ιβάτσιο Βίσκο (δεξιά) καλωσορίζουν τον υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας Β. Σόιμπλε για την συνάντηση του G7.

Μακρύς ο δρόμος προς τις αγορές

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Αν και όλες οι ενδείξεις κατατείνουν ότι σύντομα και κατά πάσα πιθανότητα στις αρχές Ιουνίου θα υπάρξει συμφωνία μεταξύ Βερολίνου και ΔΝΤ για την ελάφρυνση του χρέους, ο δρόμος της επιστροφής της Ελλάδας στις αγορές είναι ακόμη μακρύς. Το ενδεχόμενο μιας μικρής συμβολικής έκδοσης ομολόγων τον Ιούλιο δεν μπορεί να αποκλειστεί, αλλά δεν είναι το πιθανότερο σενάριο. Είναι κάτι που επιθυμεί διακαώς η κυβέρνηση, καθώς θα αποτελέσει ένα απτό άλλοθι για τα βαριά μέτρα που συμφώνησε, καθώς θα σηματοδοτεί την «πορεία εξόδου από την κρίση και τα μνημόνια». Ωστόσο, κάτι τέτοιο είναι δύσκολο. Οποιαδήποτε έκδοση, οποτεδήποτε προϋποθέτει ότι προηγουμένως θα έχει συμφωνηθεί η ελάφρυνση του χρέους και η ΕΚΤ θα έχει λάβει απόφαση ένταξης των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα αγοράς τίτλων. «Κανένας δεν θα πάρει το ρίσκο να αγοράσει ελληνικά ομόλογα αν δεν είναι βέβαιος πως υπάρχει κάποιος στον οποίο θα τα πουλήσει, δηλαδή η ΕΚΤ», λέει παράγοντας της αγοράς ομολόγων.

Οι αποφάσεις για την ελάφρυνση του χρέους θα ληφθούν στις αρχές Ιουνίου και στη συνέχεια θα χρειαστούν κάποιες εβδομάδες μέχρι να αποφασίσει το ΔΝΤ για τη βιωσιμότητα και τη συμμετοχή του στο ελληνικό πρόγραμμα. Τότε μόνο θα μπορεί η ΕΚΤ να αποφασίσει για το QE, κατά πάσα πιθανότητα κάποια στιγμή τον Ιούλιο. Σύμφωνα μάλιστα με πηγή που είναι σε θέση να γνωρίζει πώς σκέφτονται οι κεντρικοί τραπεζίτες της Ευρωζώνης, αν τα μέτρα για το χρέος δεν είναι αρκετά σαφή ή κυρίως αν η συμμετοχή του ΔΝΤ δεν είναι πλήρης, η απόφαση για το QE δεν θα είναι εύκολη.

Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν γίνει κάποια έκδοση τον Ιούλιο, θα είναι μικρή και δεν θα έχει στόχο την αναχρηματοδότηση των ομολόγων που λήγουν τότε. Αυτή έχει ήδη προγραμματιστεί να καλυφθεί από τη δόση. Αποτρεπτικά στο να γίνει μια μεγαλύτερη έκδοση ομολόγων γρήγορα λειτουργεί και το γεγονός πως ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός της ΕΚΤ έχει θέσει περιορισμούς στον όγκο των ελληνικών τίτλων που μπορούν να αγοράσουν οι ελληνικές τράπεζες. Ετσι, αν κάτι δεν πάει καλά με τους ξένους επενδυτές, οι ελληνικές τράπεζες δεν έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν μια μεγάλη έκδοση.

Το σχέδιο του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους περιλαμβάνει πιο προσεκτικά, αλλά ταυτόχρονα και αναγκαία βήματα:

• Αντικατάσταση των ομολόγων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του PSI με άλλα. Πρόκειται για 20 εκδόσεις ομολόγων ύψους 21,5 δισ. ευρώ τα οποία λήγουν μεταξύ του 2023 και του 2042. Η Ελλάδα θα προτείνει στους κατόχους τους να τα ανταλλάξουν με άλλα ομόλογα διάρκειας 5, 10, 15 και 20 ετών.

• Το ίδιο θα γίνει και με τα ομόλογα που λήγουν το 2019. Στους κατόχους τους θα προταθεί η ανταλλαγή με τίτλους μεγαλύτερης διάρκειας, πιθανώς τριών ετών. Με αυτό τον τρόπο, θα υπάρχουν αρκετά ελληνικά ομόλογα διαφορετικής διάρκειας, τα οποία θα τελούν υπό διαπραγμάτευση και θα παίρνουν τιμές. Ετσι οι δυνητικοί επενδυτές θα έχουν τιμές αναφοράς που θα διαμορφώνονται καθημερινά από την αγορά και θα μπορούν να τιμολογήσουν ευκολότερα μια νέα έκδοση.

Αφού γίνουν όλα αυτά, θα μπορέσει ο ΟΔΔΗΧ να σχεδιάσει μια κανονική έκδοση ομολόγων, η διάρκεια και η αξία της οποίας θα καθοριστούν, με βάση τις συνθήκες που θα επικρατούν τότε. Πότε; Ισως τον Σεπτέμβριο.

Συμβιβασμός στο πρόγραμμα αλλά με ανταλλάγματα, λέει το Ταμείο

Της ανταποκρίτριάς μας στην ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προσήλθε στις διαπραγματεύσεις για την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους στο Μπάρι, επιμένοντας σε μία αξιόπιστη στρατηγική που να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Οπως δήλωσε την Παρασκευή η επικεφαλής του Κριστίν Λαγκάρντ, «δεν υπάρχει ακόμη αρκετή διαύγεια» στα μέτρα που θα το επιτύχουν, και τόνισε ότι «θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε στο πακέτο ελάφρυνσης του χρέους».

Κατά τις επαφές που είχε με Ευρωπαίους αξιωματούχους στο περιθώριο της Συνόδου του G7, η κυρία Λαγκάρντ αύξησε την πίεση για τη συγκεκριμενοποίηση των μέτρων που θα αναλάβουν στο τέλος του προγράμματος, καθώς παρά την αισιοδοξία ότι μπορεί να υπάρξει συμβιβασμός που θα επιτρέψει στο ΔΝΤ να συμμετέχει στο ελληνικό πρόγραμμα, αυτήν τη φορά ο διεθνής οργανισμός δεν φαίνεται διατεθειμένος να το κάνει χωρίς ανταλλάγματα.

Για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης θα πρέπει να συμφωνηθεί μία στρατηγική ελάφρυνσης του χρέους που το ΔΝΤ να θεωρεί αξιόπιστη, πράγμα που σημαίνει ότι τα όποια μέτρα ελάφρυνσής του που θα περιγραφούν θα πρέπει να βασίζονται στη δική του έκθεση βιωσιμότητας του χρέους. «Προφανώς η συζήτηση επηρεάζει και το πρωτογενές πλεόνασμα», είπε ο αναπληρωτής εκπρόσωπος του ΔΝΤ Μπιλ Μάρεϊ. Εταιρείες αναλύσεων που παρακολουθούν στενά την Ελλάδα, όπως η Eurasia, θεωρούν πλέον τη συμμετοχή του ΔΝΤ στο ελληνικό πρόγραμμα το πιθανότερο σενάριο, με τη συμφωνία να σφραγίζεται εντός του Μαΐου, ή το αργότερο τον Ιούνιο.

Οι διαπραγματεύσεις για το χρέος βρίσκονταν σε εξέλιξη ήδη πριν από τη Σύνοδο του G7, και σύμφωνα με πληροφορίες από την Ουάσιγκτον, όσοι Ευρωπαίοι επέμεναν σε πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ για μία δεκαετία έχουν ήδη υποχωρήσει. Η συζήτηση πλέον εστιάζεται στο αν θα διατηρηθούν για δύο ή τέσσερα ακόμη χρόνια μετά το τέλος του προγράμματος, με το ΔΝΤ να υποστηρίζει τα δύο, μέχρι το 2020, και τους Ευρωπαίους να αντιπροτείνουν τα τέσσερα, μέχρι το 2022. Αυτό πάντως αναμένεται να προσδιορισθεί από το πόσα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους είναι διατεθειμένοι να αποδεχθούν οι Ευρωπαίοι, και κυρίως αν θα δεχθούν κλείδωμα των επιτοκίων σε σταθερά χαμηλά επίπεδα και για πόσο διάστημα, καθώς οι μειώσεις των υφιστάμενων κυμαινόμενων επιτοκίων και οι παρατάσεις των λήξεων δεν αρκούν για τη μείωση των πλεονασμάτων ήδη από το 2020.

Ωστόσο οι δηλώσεις Λαγκάρντ υποδεικνύουν ότι οι διαπραγματεύσεις δεν είναι εύκολες. Ακόμη και αν χαθεί το ορόσημο του Eurogroup της 22ας Μαΐου, εφόσον υπάρχει η συμφωνία μέχρι το επόμενο, το εκτελεστικό συμβούλιο του ΔΝΤ έχει τη δυνατότητα να προωθήσει με επείγουσες διαδικασίες την έγκρισή του για ένα νέο πρόγραμμα με την Ελλάδα, ώστε να καταβληθεί εγκαίρως η δόση και να μην υπάρξει πρόβλημα με τις πληρωμές του Ιουλίου. Μάλιστα, η Eurasia εκτιμά ότι το ποσό που θα καταβληθεί στην Ελλάδα θα κυμανθεί μεταξύ 7 και 10 δισ. ευρώ.

Από την πλευρά τους, οι Αμερικανοί φαίνονται διατεθειμένοι να αποδεχθούν μία συμφωνία, με την προϋπόθεση ότι θα ικανοποιεί το ΔΝΤ στο θέμα του ελληνικού χρέους. Ανώτερος αξιωματούχος του υπουργείου Οικονομικών εστίασε στις αρχές της εβδομάδας για πρώτη φορά επί νέας διακυβέρνησης στην ανάγκη βιωσιμότητας του χρέους, τονίζοντας σε κλειστή ενημέρωση ότι ενώ έχει σημειωθεί πρόοδος στο κομμάτι των πολιτικών που θα εφαρμόσει η κυβέρνηση, «χρειάζεται ακόμη δουλειά για να μπει η Ελλάδα σε βιώσιμο δρόμο». Επιφυλάχθηκε δε να τοποθετηθεί για τη θέση της αμερικανικής κυβέρνησης στη συμμετοχή του ΔΝΤ αφού ολοκληρωθεί η συμφωνία, στην οποία τόνισε ότι οι ΗΠΑ προσβλέπουν. Το αμερικανικό υπουργείο Οικονομικών θεωρεί την Ελλάδα έναν από τους κινδύνους για την ευρωπαϊκή οικονομία μαζί με τη διαχείριση του Brexit.

Η κυρία Λαγκάρντ θα έχει την ευκαιρία να ενημερώσει τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων στο Πεκίνο, κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου. Πάντως, ο εκπρόσωπος του διεθνούς οργανισμού δεν ξεκαθάρισε αν θα χρειασθεί δέσμευση της Ν.Δ. στα μέτρα του προγράμματος, καθώς όπως είπε, «επιθυμούμε την υποστήριξη της αντιπολίτευσης αλλά αν αυτό είναι προϋπόθεση δεν μπορώ να το πω σε αυτή τη φάση». Στο παρελθόν, όμως, ο διευθυντής Επικοινωνίας Τζέρι Ράις είχε τονίσει ότι η ευθύνη για τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση ανήκει στην κυβέρνηση. «Το ΔΝΤ διαπραγματεύεται με κυβερνήσεις, όχι με κόμματα», σημείωνε πηγή στην Ουάσιγκτον.

Σε δημοψήφισμα η απλή αναλογική

Προσπάθεια του κ. Τσίπρα να εγκλωβίσει τη Νέα Δημοκρατία στο πλαίσιο της αναθεώρησης

Των **Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ, ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Ο κ. Τσίπρας συναρτά την υλοποίηση των μέτρων που θα ψηφίσει με την υλοποίηση, αντίστοιχα, των μέτρων για το χρέος.

Σχέδιο πολιτικού εγκλωβισμού της Ν.Δ. και του κ. Κυρ. Μητσοτάκη επεξεργάζεται ο πρωθυπουργός Αλ. Τσίπρας με τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για τη συνταγματική αναθεώρηση, στο οποίο θα περιλαμβάνεται ως ερώτημα και η κατοχύρωση στον Καταστατικό Χάρτη της χώρας της απλής αναλογικής ως πάγιου εκλογικού συστήματος.

Το δημοψήφισμα θα έχει προφανώς «γνωμοδοτικό» χαρακτήρα και τυπικά δεν θα δεσμεύει τον κ. Μητσοτάκη, αφού η συνταγματική αναθεώρηση θα ολοκληρωθεί από την επόμενη Βουλή, στην οποία με βάση όλες τις τρέχουσες δημοσκοπήσεις η Ν.Δ. θα έχει την πλειοψηφία. Ομως, πολιτικά είναι προφανές πως ο κ. Μητσοτάκης θα είναι πολύ δύσκολο να αγνοήσει τη βούληση των πολιτών, εάν το αποτέλεσμα είναι «ναι» και να ανατρέψει τον νόμο που έχει ήδη ψηφίσει η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ. Και προβλέπει η απλή αναλογική να ισχύσει από τη μεθεπόμενη εκλογική αναμέτρηση.

Σύμφωνα με τις εισηγήσεις που έχει δεχθεί και εξετάζει ο πρωθυπουργός, ενδεχόμενο δημοψήφισμα θα πραγματοποιηθεί προς το τέλος του φθινοπώρου και αφού έχει ολοκληρωθεί η εν εξελίξει διαβούλευση των πολιτών, αλλά και οι εσωτερικές διεργασίες στο κυβερνών κόμμα.

Απλή αναλογική

Παράλληλα, πέραν της συνταγματικής κατοχύρωσης της απλής αναλογικής θα τεθούν προς τους πολίτες και άλλα ερωτήματα, όπως ο δημόσιος χαρακτήρας της ενέργειας και των υδάτων και ενδεχομένως ο τρόπος εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας και οι αρμοδιότητές του. Αντιθέτως, παρά τις αρχικές σκέψεις, εάν τελικώς το δημοψήφισμα πραγματοποιηθεί, δεν πρόκειται να τεθούν στην κρίση των πολιτών θέματα με πολιτικό κόστος για την κυβέρνηση, όπως οι σχέσεις Κράτους - Εκκλησίας (αν και υπάρχουν εισηγήσεις το ζήτημα να τεθεί, αλλά χωρίς η κυβέρνηση να λάβει θέση υπέρ του διαχωρισμού ή μη), ή άλλα στα οποία μπορεί να ττηθεί η δική της πρόταση, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη συνταγματική κατοχύρωση των ιδιωτικών πανεπιστημίων.

Πάντως, παρότι ο κ. Τσίπρας φέρεται να έλκεται από την ιδέα της διεξαγωγής δημοψηφίσματος με αντικείμενο τη συνταγματική αναθεώρηση, στα ηγετικά κλιμάκια του ΣΥΡΙΖΑ διατυπώνονται και διαφορετικές σκέψεις, με βασικό επιχείρημα ότι η κυβέρνηση θα είναι ευάλωτη στην κατηγορία για απόπειρα συνταγματικής εκτροπής, καθώς η αναθεώρηση αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Βουλής. Αλλωστε, ήδη έχουν υπάρξει σχετικές δημόσιες παρεμβάσεις. Ο ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Κώστας Χρυσόγονος έχει ήδη τοποθετηθεί δημοσίως έναντι πιθανών σκέψεων για δημοψήφισμα με αντικείμενο ερωτήματα σχετικά με τη συνταγματική μεταρρύθμιση και μάλιστα σε ανύποπτο χρόνο έχει γράψει ότι «η αναθεωρητική διαδικασία και τα όριά της προδιαγράφονται κατά τρόπο αποκλειστικό στο άρθρο 110 του Συντάγματος και οποιαδήποτε προσπάθεια παράκαμψής της με απευθείας επίκληση του λαού θα ισοδυναμούσε με απόπειρα κατάλυσης του Συντάγματος». Ο ίδιος είχε επισημάνει ότι ο λαός συμμετέχει στη διαδικασία αναθεώρησης μέσω των εκλογών, με τις εκλογές για ανάδειξη αναθεωρητικής Βουλής να προσλαμβάνουν «οιονεί δημοψηφισματικό χαρακτήρα».

Η προοπτική να καταφύγει η κυβέρνηση σε δημοψήφισμα για τη συνταγματική αναθεώρηση, ιδιαίτερα για το ζήτημα του εκλογικού συστήματος αλλά και για άλλα θέματα, δεν έχει διαφύγει από τα «ραντάρ» της αξιωματικής αντιπολίτευσης, που ήδη έχει λάβει τις αποφάσεις της για το πώς θα κινηθεί έναντι αυτού του ενδεχομένου. Κατά πληροφορίες, στη Ν.Δ. θα μποϊκοτάρουν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, θα ζητήσουν από τους πολίτες να μη συμμετέχουν σε αυτό, ώστε το οποιοδήποτε αποτέλεσμα να καταπέσει εξαιτίας της χαμηλής συμμετοχής.

Αρμόδια η Βουλή

Θα επιχειρηματολογήσουν υπέρ της απόφασής τους αυτής ακριβώς με επίκληση της πρόνοιας του Συντάγματος όσον αφορά τη διαδικασία αναθεώρησης και υπερασπιζόμενοι της αρμοδιότητας της Βουλής επί του εν λόγω ζητήματος.

Σε κάθε περίπτωση, οι τελικές αποφάσεις αναμένεται ότι θα ληφθούν μετά το καλοκαίρι και θα εξαρτηθούν εν πολλοίς από το γενικότερο πολιτικό περιβάλλον και την κατάσταση που θα επικρατεί για την κυβέρνηση. Αλλωστε, κυβερνητικά στελέχη αφήνουν να εννοηθεί ότι όλοι και πρωτίστως η ίδια η κυβέρνηση, προσβλέπουν σε ένα «χαλαρό» καλοκαίρι, μετά τη μακρά περίοδο διαπραγμάτευσης και τον συμβιβασμό σε ένα δύσκολο πακέτο νέων μέτρων. Τελευταίος σκόπελος πριν από το πολυαναμενόμενο καλοκαιρινό διάλειμμα είναι η μορφή που θα λάβει η διευθέτηση για τα μεσοπρόθεσμα μέτρα που αφορούν το χρέος. Ακόμα και στενοί συνεργάτες του κ. Τσίπρα αναγνωρίζουν ότι δεν αναμένουν κάτι πολύ εντυπωσιακό, κάτι πολύ συγκεκριμένο. Η φόρμουλα που θα βρεθεί, ως προϊόν συμβιβασμού ανάμεσα σε Βερολίνο και ΔΝΤ, θα πρέπει να καλύπτει όλες τις πλευρές και, ως εκ τούτου, να είναι αρκούντως γενικόλογη, ώστε να μπορεί να τύχει διαφορετικών ερμηνειών από καθέναν από τους ενδιαφερόμενους. Οι ίδιες πηγές εκτιμούν, πάντως, ότι ο κ. Τσίπρας δεν θα έχει πολιτικό πρόβλημα από μια τέτοια εξέλιξη τώρα, καθώς έχει φροντίσει να μεταθέσει το ζήτημα στο μέλλον, συναρτώντας την υλοποίηση των μέτρων που θα ψηφίσει η κυβέρνησή του με την υλοποίηση, αντίστοιχα, των μέτρων για το χρέος.

Σχέδιο αποδόμησης του Αλέξη Τσίπρα

Πώς ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα αποκαλύψει στη Βουλή τις ευθύνες του πρωθυπουργού

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Αν η ομιλία του τον περασμένο Μάρτιο στην προ ημερησίας συζήτηση για τη διαφθορά είχε σηματοδοτήσει τη διάβαση του Ρουβίκωνα, καθώς για πρώτη φορά διατύπωσε το αίτημά του για εκλογές, η ομιλία του Κυριάκου Μητσοτάκη στη Βουλή κατά την ψήφιση των μέτρων «Τσίπρα-Καμμένου-Τσακαλώτου» αναμένεται να έχει ανάλογο συμβολισμό και πολιτική σημασία Ο πρόεδρος της Ν.Δ. προετοιμάζεται να αποκαλύψει τις ευθύνες της κυβέρνησης και προσωπικά των κ. Τσίπρα, Καμμένου και Τσακαλώτου, καθώς και την πλήρη έκταση της σκληρότητας και του χρονικού βάθους των μέτρων που δεσμεύουν τη χώρα και μετά τη λήξη του προγράμματος. Εκτός πεδίου δεν θα μείνει ούτε το success story που οικοδομεί η κυβέρνηση –αφήγημα επιπέδου «Σταχτοπούτας» κατά τον ίδιο– καθώς ο κ. Μητσοτάκης θα θυμίσει στον πρωθυπουργό ότι παίζει «εκτός έδρας» όταν προσπαθεί να εμφανιστεί ως ο «γητευτής» των επενδυτών.

Δείγματα γραφής ο πρόεδρος της Ν.Δ. έδωσε όλες τις προηγούμενες ημέρες, με συνεχείς δημόσιες παρεμβάσεις που αναδεικνύουν τις ευθύνες της κυβέρνησης και επεξηγούν τις συνέπειες των μέτρων. Τυχαίο δεν είναι ούτε το γεγονός ότι βγήκε ο ίδιος μπροστά, καθώς οι επιτελείς του ξέρουν ότι είναι το ισχυρό επικοινωνιακό χαρτί της Πειραιώς που «τραβάει» το κόμμα προς τα πάνω. Στο μοτίβο αυτό θα ακολουθήσουν κι άλλες παρεμβάσεις τα επόμενα 24ωρα. Αυτές, όμως, δεν έχουν μόνο περιεχόμενο καταγγελίας. Εχουν έντονο το δικό του πολιτικό πρόσημο, καθώς πέρα από την αντιπολίτευση, επιδιώκει να περάσει το δικό του θετικό αφήγημα στην κοινωνία. Κι αυτό διότι, ανεξαρτήτως του χρόνου των εκλογών που μετατίθενται χρονικά, αν και με άγνωστο τον τελικό ορίζοντα, η ψήφιση του πακέτου θα σηματοδοτήσει όχι την αλλαγή σελίδας στην οικονομία, όπως διαφημίζει η κυβέρνηση διαμηνύοντας ότι οι δύσκολες αποφάσεις είναι πίσω, αλλά τη διαχείριση του χρόνου μέχρι τις εκλογές. Εκεί θα συγκρουστούν δύο διαφορετικά αφηγήματα για την οικονομία, «δύο διαφορετικοί κόσμοι», όπως λέει συχνά ο κ. Μητσοτάκης. Υπό αυτό το πρίσμα, δεν είναι τυχαίο που ο πρόεδρος της Ν.Δ. ξεδιπλώνει το έτερο σκέλος της «γαλάζιας» στρατηγικής που είναι να καταστεί σαφές με όλους τους τρόπους (και να πείσει και τα πιο δύσπιστα εκλογικά ακροατήρια) η διαφορά του από τον πρωθυπουργό. Αυτή καταγράφεται ούτως ή άλλως στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των δημοσκοπήσεων, όπου ο κ. Μητσοτάκης υπερέχει.

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. θα αποκαλύψει τη σκληρότητα και το χρονικό βάθος των μέτρων που δεσμεύουν τη χώρα.

Τα ψεύτικα success stories, τα αφηγήματα επιπέδου «Σταχτοπούτας» και ο ξαφνικός έρωτας για τους ξένους επενδυτές.

Το σχέδιο

Η ήπια αναπροσαρμογή της «γαλάζιας» στρατηγικής που μετά την ψήφιση των μέτρων θα αρχίσει να ξετυλίγει όλες τις πτυχές του σχεδίου της για την έξοδο από την κρίση, επιβάλλει το στίγμα αυτό να καταστεί σαφές με παραδείγματα και συγκεκριμένο σχέδιο. Προς αυτή την κατεύθυνση, εξάλλου, ο κ. Μητσοτάκης ζήτησε από τη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας τη συνδρομή όλων των στελεχών, ενώ σύντομα και ανάλογα με την τρέχουσα πολιτική επικαιρότητα, θα παρουσιαστούν και οι προτάσεις της Ν.Δ. για την Υγεία, την Παιδεία και το Περιβάλλον.

Υπό αυτό το πρίσμα, δεν είναι τυχαίες οι αναφορές του προέδρου της Ν.Δ. σε «Σταχτοπούτες» και παραμύθια, καθώς το πρωθυπουργικό επιτελείο επιχειρεί να αναβαπτίσει τον Αλέξη Τσίπρα στα νερά ενός πολιτικού προφίλ φιλικού προς τις επενδύσεις. Ομως, ο κ. Τσίπρας, σύμφωνα με τον πρόεδρο της Ν.Δ., ούτε θέλει ούτε μπορεί να εξασφαλίσει το περιβάλλον που απαιτείται για την προσέλκυση επενδύσεων.

Αυτός είναι ο λόγος που ο ίδιος τις τελευταίες ημέρες εκπέμπει έντονα το μήνυμα ότι το «γήπεδο» των επενδύσεων και της ελεύθερης οικονομίας είναι προνομιακό γήπεδο της Ν.Δ. Τούτων δοθέντων, στην ομιλία του στη Βουλή κατά την ψήφιση των μέτρων από την κυβερνητική πλειοψηφία, ο κ. Μητσοτάκης δεν αποκλείεται να θυμίσει στον πρωθυπουργό ότι παίζει «εκτός έδρας» όταν μιλάει για προσέλκυση επενδύσεων.

Σε μια αποστροφή του λόγου του στη συνεδρίαση της Κ.Ο. της περασμένης Τρίτης, επισήμανε ότι «Σταχτοπούτες» υπάρχουν μόνο στα παραμύθια. Το succes story που επιχειρεί να αφηγηθεί η κυβέρνηση διαμηνύοντας ότι έρχεται η ανάπτυξη, δεν θα της βγει, ακόμη κι αν το επιδιώξει. Οχι μόνο γιατί κατά τον πρόεδρο της Ν.Δ. η κυβέρνηση δεν έχει τη βούληση και την απαιτούμενη γνώση, αλλά επειδή «δεν έχει ούτε τη στοιχειώδη ιδεολογική συνέπεια για να υλοποιήσει τις αναγκαίες αλλαγές που χρειάζεται η χώρα».

Ο νέος πατριωτισμός

Την ίδια ώρα, με αφορμή τη νίκη Μακρόν που σηματοδοτεί ήττα του λαϊκισμού σε μια μεγάλη και σημαντική ευρωπαϊκή χώρα, η Πειραιώς υπενθυμίζει το ατόφιο φιλοευρωπαϊκό της στίγμα. Πρόκειται για ακόμη ένα «γήπεδο» στο οποίο επιχειρεί να «παίξει» ο κ. Τσίπρας –και με τις ευλογίες των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών– παρότι το εκμεταλλεύεται ευκαιριακά. Δεν ήταν τυχαία η επισήμανση του προέδρου της Ν.Δ. ότι το κόμμα του είναι η συνεπής, πατριωτική, φιλοευρωπαϊκή δύναμη και ότι ως τέτοια μπορεί να εγγυηθεί ότι η χώρα θα ξαναβρεί τον χαμένο βηματισμό της στην Ευρώπη και θα ξανακαθίσει στο τραπέζι των ευρωπαϊκών εξελίξεων ως ισότιμος εταίρος.

Εκλογικά σενάρια της επόμενης μέρας

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

Ας υποθέσουμε ότι στη σύνταξη του προϋπολογισμού τον προσεχή Οκτώβριο η κυβέρνηση αποδεικνύεται ότι έχει αποτύχει να πιάσει όλους ανεξαιρέτως τους οικονομικούς στόχους του 2017 και, υπό το βάρος της τροϊκανής πίεσης να εξαγγείλει και νέα έκτακτα μέτρα, σύρεται σε εκλογές. Οι οποίες γίνονται π.χ. τον Ιανουάριο και η Ν.Δ. λαμβάνει το 37% των ψήφων, ο ΣΥΡΙΖΑ το 26%, η ΔΗΣΥ, το ΚΚΕ και η Χ.Α. από 8%, ενώ υπάρχουν και άλλα δύο κόμματα που μπαίνουν οριακά στη Βουλή με 3% (π.χ. η Ενωση Κεντρώων και το κόμμα της κ. Κωνσταντοπούλου).

Ξέρετε πώς θα κατανέμονταν οι έδρες σε μια τέτοια περίπτωση; Η Ν.Δ. θα έπαιρνε 149, ο ΣΥΡΙΖΑ 69, η ΔΗΣΥ, το ΚΚΕ και η Χ.Α. από 22, και οι δύο μικροί από 8. Ας δούμε τώρα τι θα γινόταν σε αυτήν την περίπτωση.

Ο κ. Κυριάκος Μητσοτάκης θα έπαιρνε προφανώς τη διερευνητική εντολή, αλλά πιθανώς κανείς –από τα άλλα κόμματα– δεν θα δεχόταν να συνεργαστεί μαζί του. Οχι μόνον για να μην συνεπωμιστεί το κόστος των νέων μέτρων, αλλά και για έναν επιπλέον λόγο που τον ξέρουν όλοι όμως κανείς δεν τον ομολογεί. Ο κ. Τσίπρας και πιθανώς η κ. Γεννηματά, ακόμη και ο κ. Λεβέντης, θα προτιμούσαν να προκαλέσουν και νέες εκλογές, γιατί ξέρουν ότι αυτές θα γίνουν με απλή αναλογική και επομένως ότι μπορούν να ενισχύσουν τις δυνάμεις τους εις βάρος της Ν.Δ.

Για να γίνει κατανοητό, ας δούμε τι θα γινόταν αν προκαλούνταν σκοπίμως από την αντιπολίτευση επαναληπτικές εκλογές τον Φεβρουαρίου με απλή αναλογική και όλα τα κόμματα να παίρνουν ακριβώς τα ίδια ποσοστά. Η Ν.Δ. θα περιοριζόταν (με 37%) σε μόλις 112 έδρες, ενώ αντιθέτως ο ΣΥΡΙΖΑ (με 26%) θα κέρδιζε 80 έδρες, το ΠΑΣΟΚ, το ΚΚΕ και η Χ.Α. από 26 και ο κ. Λεβέντης με την κ. Κωνσταντοπούλου από 10.

Αν κάνετε τις σχετικές προσθέσεις, εύκολα θα καταλήξετε στο συμπέρασμα πως η μόνη περίπτωση να συγκροτηθεί κυβέρνηση στο εν λόγω σενάριο είναι να συμπράξουν η Ν.Δ. και ο ΣΥΡΙΖΑ, καθώς με απλή αναλογική ο κ. Μητσοτάκης δεν θα μπορούσε να φτάσει τις 151 έδρες ακόμη και αν συνεργαζόταν από κοινού με τη κ. Γεννηματά και τον κ. Λεβέντη. Και κάπως έτσι φανερώνεται βέβαια το σχέδιο της σημερινής κυβέρνησης, που απλούστατα είναι να παραμείνει με κάθε τρόπο στα πράγματα αδιαφορώντας για την πορεία της χώρας.

Οσοι τυχόν θεωρούν ότι είναι απίθανο να συμβεί το περιγραφέν σενάριο, μάλλον δεν έχουν συνειδητοποιήσει κάτι πραγματικά τρομακτικό. Οτι, αν στις επόμενες εκλογές η Ν.Δ. δεν κατακτήσει έστω οριακά την αυτοδυναμία, η χώρα κινδυνεύει για τα επόμενα πολλά χρόνια να εγκλωβιστεί σε μια πρωτοφανώς ερμαφρόδιτη πολιτική κατάσταση στην οποία τον πρώτο λόγο θα τον έχει η μειοψηφία και όχι πλειοψηφία. Γιατί αυτό θα συμβεί αν επιβληθεί παγίως η απλή αναλογική, όπως επιθυμεί ο ΣΥΡΙΖΑ, υποχρεώνοντας τον νικητή να συνεργάζεται θέλοντας και μη με τον δεύτερο, καθώς με το εν λόγω σύστημα τα κουκιά δεν θα βγαίνουν ποτέ για να συγκροτηθεί κυβέρνηση, έστω από τον πρώτο και τον τρίτο.

Για να το καταλάβουν οι αναγνώστες που ευλόγως δεν θυμούνται πως αλλάζει πια ο εκλογικός νόμος, αρκεί να επαναλάβουμε το σχετικό άρθρο του Συντάγματος. Προβλέπει ότι, για να μεταβληθεί το εκλογικό σύστημα της χώρας, χρειάζονται απαραιτήτως είτε 200 ψήφοι για να αλλάξει αμέσως είτε 151 για να αλλάξει από τις μεθεπόμενες εκλογές (όπως έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ με τους ΑΝΕΛ επιβάλλοντας την απλή αναλογική για τις μεθεπόμενες εκλογές).

Επομένως, αν στις επόμενες εκλογές η Ν.Δ. δεν συγκεντρώσει τουλάχιστον 151 ψήφους για να μπορεί να αλλάξει εκ νέου μόνη της το εκλογικό σύστημα, η χώρα θα εγκλωβιστεί στην απλή αναλογική, καθώς θα είναι στο εξής αδύνατον να φτάσει ένα κόμμα μόνο του στην αυτοδυναμία.

Ας σημειωθεί, τέλος, ότι αυτό έχει συμβεί μόνον άλλες δύο φορές τον τελευταίο αιώνα στην Ελλάδα με καταστροφικές συνέπειες για τη χώρα. Το 1989 και το... 1936. Γι' αυτό και είθε όσα διαβάσατε να μην αποδειχθούν προφητικά.

Ενας πράκτορας στη φυλακή...

Ο Ελληνοαμερικανός πρώην πράκτορας της CIA Τζον Κυριάκου μιλάει στην «Κ» για τις απροσδόκητες φιλίες και τον υπόκοσμο

Της **ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ**

Η ιδέα για το τρίτο βιβλίο του Ελληνοαμερικανού πρώην πράκτορα της CIA, Τζον Κυριάκου, «γεννήθηκε» μέσα στη φυλακή. Για την ακρίβεια, στο κελί όπου ο ίδιος έμεινε για 23 μήνες. Στο βιβλίο αυτό μπορεί να μην έχει συμπεριλάβει τις μυστικές αποστολές ή αδημοσίευτα στοιχεία για τη δράση της 17Ν –που επίσης σκοπεύει να εκδώσει κάποια στιγμή– περιέχει όμως τη συναρπαστική ιστορία ενός ανθρώπου που δεν φανταζόταν ποτέ πως θα περνούσε έστω και μία ημέρα στη φυλακή. Το βιβλίο με τίτλο «Doing time like a Spy» (Ενας πράκτορας πίσω από τα κάγκελα) θα κυκλοφορήσει σε λίγες ημέρες στην Αμερική και σήμερα η «Κ» το παρουσιάζει.

Η έκπληξη

Η αφήγηση του Κυριάκου ξεκινάει στις 28 Φεβρουαρίου 2013. Τα ξημερώματα εκείνης της ημέρας αποχαιρέτησε τη σύζυγο και τα τρία μικρότερα παιδιά του και μπήκε στο αυτοκίνητο. Μαζί του είχε μόνο λίγα ρούχα, δίπλωμα οδήγησης και την Αγία Γραφή. «Είσαι έτοιμος;» τον ρώτησε ο φύλακας στην πύλη. «Ναι, είμαι» απήντησε εκείνος, ίσως γιατί δεν ήξερε τι θα συνέβαινε λίγα λεπτά αργότερα. Ο ίδιος θεωρούσε πως θα έμπαινε σε μια ιδιαίτερα χαλαρή δομή κράτησης. Τελικά, του είπαν χωρίς κάποια εξήγηση, πως θα έμπαινε σε κανονική φυλακή. Αργότερα, θα μάθει πως ο λόγος ήταν η δημοσιότητα που είχε λάβει η υπόθεσή του και πως ο ίδιος «μιλούσε πολύ». Ο Κυριάκου καταδικάστηκε γιατί είχε δώσει το όνομα ενός μυστικού πράκτορα σε δύο δημοσιογράφους. Ο ίδιος όμως είναι βέβαιος πως αυτή ήταν η τιμωρία για το ότι μίλησε δημόσια για τον εικονικό πνιγμό, τη μέθοδο βασανισμού της CIA.

Μπαίνοντας στη φυλακή τον φωτογράφισαν, του πήραν γενετικό υλικό, αποτυπώματα και τα ρούχα του. Τον εξέτασαν εξονυχιστικά και του έδωσαν μια καφέ φόρμα και ένα ζευγάρι φτηνά σανδάλια. «Καλωσόρισες σπίτι σου» του είπαν, δείχνοντάς του μία από τις κουκέτες σε ένα κελί που κανονικά ήταν σχεδιασμένο για δύο κρατουμένους αλλά πλέον είχε πέντε. Τις πρώτες μέρες τον προσέγγισε η ομάδα των νεοναζί κρατουμένων και αφού τον ρώτησαν απειλητικά εάν είναι «προδότης, ομοφυλόφιλος ή παιδεραστής», του επέτρεψαν να κάθεται στο «τραπέζι της άριας φυλής» στην καντίνα. Πέρασαν εβδομάδες μέχρι να καταλάβει πως δεν ήταν υποχρεωμένος να κάτσει μαζί τους. Στη φυλακή έκανε διάφορες απροσδόκητες φιλίες με ανθρώπους που παλαιότερα κατεδίωκε. Νονούς της νύχτας, απατεώνες, εμπόρους ναρκωτικών. Οπως γράφει, όμως, στην Αμερική είναι παράνομο να διατηρείς φιλικές σχέσεις με πρώην συγκρατούμενους σου, οπότε πλέον περιορίζεται στο να μαθαίνει αραιά και πού κάποια νέα από συγγενείς τους.

Το βιβλίο του Τζον Κυριάκου θα κυκλοφορήσει σε λίγες ημέρες στις ΗΠΑ.

Οι ελληνικές ρίζες

Στη φυλακή όλοι γνώριζαν την αγάπη του για την Ελλάδα. Μάλιστα του ζήτησαν να δώσει μια ομιλία για την ελληνική κληρονομιά. «Αυτό που μου λείπει περισσότερο είναι το ελληνικό φαγητό. Εχω βαρεθεί το κοτόπουλο και τα τάκος» θα αστειευθεί με τους παρευρισκομένους. Ο ίδιος έπαιρνε κουράγιο από δύο πράγματα που είχαν να κάνουν με την ελληνική του καταγωγή: την προσευχή (είχε επιλέξει μάλιστα να δουλεύει στο παρεκκλήσι της φυλακής) αλλά και την ελληνική μουσική: ένα βράδυ ανακάλυψε στο ραδιόφωνο τον ελληνικό σταθμό του Τορόντο. Την επομένη ζήτησε από τη γυναίκα του τραγούδια του Νταλάρα, του Θεοδωράκη, της Φαραντούρη και του Μπιθικώτση. «Η ελληνική μουσική είναι θεραπευτική για εμένα» θα πει σε μια συνέντευξή του στον «Εθνικό Κήρυκα» μέσα από τη φυλακή. Εκείνες τις ημέρες είχε διαφύγει ο Ξηρός, ενώ βρισκόταν σε άδεια και ο Κυριάκου ο οποίος είχε δουλέψει σκληρά για την εξάρθρωση της 17Ν, είχε μείνει άναυδος ακούγοντας την είδηση: «Πώς μπόρεσαν να αφήσουν να φύγει ένας υπόδικος που καταδικάστηκε για 23 ανθρωποκτονίες; Δεν μπορεί να υπάρχει καμία συμπάθεια για κάποιον που διαπράττει τέτοια εγκλήματα» είχε πει τότε στους Ελληνοαμερικανούς δημοσιογράφους.

Η συγκεκριμένη συνέντευξη, η πρώτη που έδωσε μέσα από τη φυλακή, του δημιούργησε προβλήματα. Οπως γράφει στο βιβλίο, οι δεσμοφύλακες έκαναν άνω-κάτω το κελί του με σκοπό να τον αποθαρρύνουν από το να ξαναμιλήσει σε δημοσιογράφους. Και δεν ήταν το μοναδικό περιστατικό. Ο ίδιος περιγράφει πολλές δύσκολες στιγμές με τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους. Η εκπαίδευση, όμως, που είχε πάρει ως πράκτορας της CIA θεωρεί πως τον βοήθησε πολλές φορές να τους αντιμετωπίσει αλλά και να επιβιώσει στη φυλακή. Αυτό και η συμπαράσταση που εισέπραξε από τον κόσμο. Τα 17 «Γράμματα από το Λορέτο» που δημοσίευε μέσα από την ομώνυμη φυλακή (και περιλαμβάνονται στο βιβλίο) βρήκαν τεράστια ανταπόκριση. Ελαβε συνολικά 7.000 επιστολές, ενώ πολλά μέλη της ελληνοαμερικανικής κοινότητας στήριξαν οικονομικά την οικογένειά του. Η σύζυγός του είχε βρεθεί χωρίς δουλειά, χωρίς ασφάλεια και παραλίγο να χάσουν το σπίτι τους.

Στο γράμμα που δημοσίευσε το πρωί της αποφυλάκισής του δηλώνει πως είναι έτοιμος να ξεκινήσει δουλειά. «Για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις πολιτικές ελευθερίες και τη μεταρρύθμιση των φυλακών. Μπορώ να σας εγγυηθώ πως δεν με νίκησαν, δεν με έσπασαν, δεν ιδρυματοποιήθηκα. Είμαι έτοιμος να τους πολεμήσω» καταλήγει.

Οι επιστολές των ναζί από την Ελλάδα

Ερευνα Γερμανού ιστορικού για την Κατοχή

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**

Είχαν περάσει μόλις δύο ημέρες από τη σφαγή των αμάχων. Σχεδόν όλοι οι άρρενες κάτοικοι των Καλαβρύτων είχαν σκοτωθεί, σπίτια είχαν λεηλατηθεί και πυρποληθεί από τη δική του μεραρχία σε αντίποινα για την εκτέλεση Γερμανών στρατιωτών από τον ΕΛΑΣ. Στις 15 Δεκεμβρίου 1943, όμως, ένας Γερμανός λοχίας της 117ης Μεραρχίας Κυνηγών, στην επιστολή που έγραφε από την Κόρινθο για την οικογένειά του μιλούσε για τον καιρό: «Κάνει ακόμα πολύ ζέστη εδώ, όπως σ' εμάς το καλοκαίρι. Μπορούμε να πηγαίνουμε για μπάνιο στη θάλασσα ακόμα κάθε μέρα (...)».

Ούτε στις επόμενες γραμμές περιέγραφε άμεσα τα πρόσφατα γεγονότα στην Πελοπόννησο. «Εχουν φερθεί πολύ άσχημα και οι αεροπόροι στο Βερολίνο και στο Μάνχαϊμ οι καημένοι πολίτες. Ενας πόλεμος κατά των ανυπεράσπιστων γυναικών και των αθώων παιδιών αυτό δεν είναι πια πόλεμος, αλλά γενοκτονία (...)» σημείωνε, αναφερόμενος σε συμμαχικούς βομβαρδισμούς στη Γερμανία. Το Μάνχαϊμ, όμως, είχε πληγεί τρεις μήνες νωρίτερα, τη νύχτα της 5ης προς 6ης Σεπτεμβρίου.

> *«Οι σημερινοί Ελληνες δεν είναι αυτοί του καιρού του Περικλή, του Λεωνίδα, αλλά ένας ανακατεμένος λαός».*

Αυτό είναι ένα από τα πολλά αποσπάσματα στρατιωτικής αλληλογραφίας που έχει μελετήσει ο ιστορικός Βαλεντίν Σνάιντερ ως πηγές στην έρευνά του για τη γερμανική κατοχή στην Ελλάδα. Οι επιστολές –παρά την πιθανή αυτολογοκρισία των συντακτών τους– αποτελούν ένα πολύτιμο εργαλείο για τον 34χρονο Γερμανό ιστορικό. Μέσω αυτών επιχειρεί να μάθει περισσότερα για τον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς των κατοχικών δυνάμεων. «Είναι ένα μέσο για να καταλάβουμε την επίδραση της προπαγάνδας και της ναζιστικής ιδεολογίας στη μάζα και στη συμπεριφορά των ανθρώπων», λέει στην «Κ». «Ενας τρόπος για να διαπιστώσουμε πώς τα στερεότυπα μπορεί να οδηγήσουν σε βία και εγκλήματα».

Δισεκατομμύρια επιστολές διακινήθηκαν μεταξύ των Γερμανών στρατιωτών και των οικογενειών και φίλων τους από το 1939 έως και το 1944, με το 75% όπως παρατηρεί ο Σνάιντερ να είχε σταλεί προς το μέτωπο. Η Βέρμαχτ από την αρχή του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου είχε δημιουργήσει την υπηρεσία του «εκστρατευτικού ταχυδρομείου» για να μεταφερθεί οργανωμένα όλος αυτός ο όγκος των γραμμάτων. Σήμερα, περίπου 90.000 πρωτότυπες στρατιωτικές επιστολές φυλάσσονται στο Ιδρυμα Μουσείου Ταχυδρομείου και Τηλεπικοινωνίας του Βερολίνου. Αλλη μεγάλη συλλογή με 25.000 επιστολές βρίσκεται στη βιβλιοθήκη του κρατιδίου της Βάδης-Βυρτεμβέργης στη Στουτγκάρδη.

Υπάρχουν βέβαια και γράμματα που παραμένουν στα χέρια οικογενειών. Τα τελευταία χρόνια, όμως, όπως διαπιστώνει και ο Σνάιντερ, κάποιοι διαθέτουν αυτά τα τεκμήρια –ακόμη και οικογενειακά άλμπουμ– προς πώληση στο Ιντερνετ, σε μια προσπάθεια να διαγράψουν κάθε σύνδεση του ονόματός τους με το ναζιστικό παρελθόν.

Σε επιστολές που είχαν σταλεί από την κατεχόμενη Ελλάδα, ο Σνάιντερ διαπιστώνει πως οι Γερμανοί στρατιώτες είχαν επηρεαστεί από τη ρατσιστική ιδεολογία περί φυλετικής καθαρότητας. «Σήμερα είναι οχτώ μέρες που είμαστε στο καινούργιο περιβάλλον. Πάντως φανταζόμουν αλλιώς την πόλη. Τα πάντα είναι βρώμικα και λιγδιάρικα. Δεν είναι μια πόλη σύμφωνα με τα δικά μας κριτήρια. Είναι έντονα παρούσα η Ανατολή», γράφει σε επιστολή του από την Αθήνα στις 29 Σεπτεμβρίου 1942 Γερμανός δεκανέας. «Οι σημερινοί Ελληνες δεν είναι αυτοί του καιρού του Περικλή, του Λεωνίδα, αλλά ένας ανακατεμένος λαός, που το μόνο κοινό που έχει με τους αρχαίους Ελληνες είναι η γραφή, η γλώσσα και η χώρα», σημειώνει σε επιστολή του στις 6 Ιουνίου 1941 Γερμανός γιατρός, μέλος του Συντάγματος Πυροβολικού 79 της 1ης Ορεινής Μεραρχίας.

Και ο λιμός τον χειμώνα του 1941-42 αντανακλάται σε παρόμοιες επιστολές. Κάποιοι προσπαθούν να καταλάβουν τι συμβαίνει. «Στην Αθήνα πεθαίνουν κάθε μέρα διακόσια άτομα από λιμοκτονία (...) Πέφτουν στον δρόμο! Καταστροφή!» γράφει στη γυναίκα του Γερμανός υπολοχαγός. Οι ίδιες εικόνες όμως ενοχλούν συμπατριώτη του. «Οταν περπατάς 200 μέτρα στον δρόμο, σίγουρα θα βρεις έναν άνθρωπο που ζει τις τελευταίες στιγμές του. Δεν υπάρχει οίκτος σε τέτοια περίπτωση. Ετσι το θέλανε, αυτοί οι άνθρωποι ως εθνική ενότητα. Σου κλέβουν τα πράγματα από πάνω σου μέρα μεσημέρι. Ζητιάνοι και μαυραγορίτες σε ενοχλούν και γίνονται μαρτύριο, μόνο με βία μπορείς να ξεφορτωθείς αυτό τον λαό που βρωμάει σκόρδο», γράφει Γερμανός στρατιώτης σε επιστολή του στις 9 Ιανουαρίου 1942.

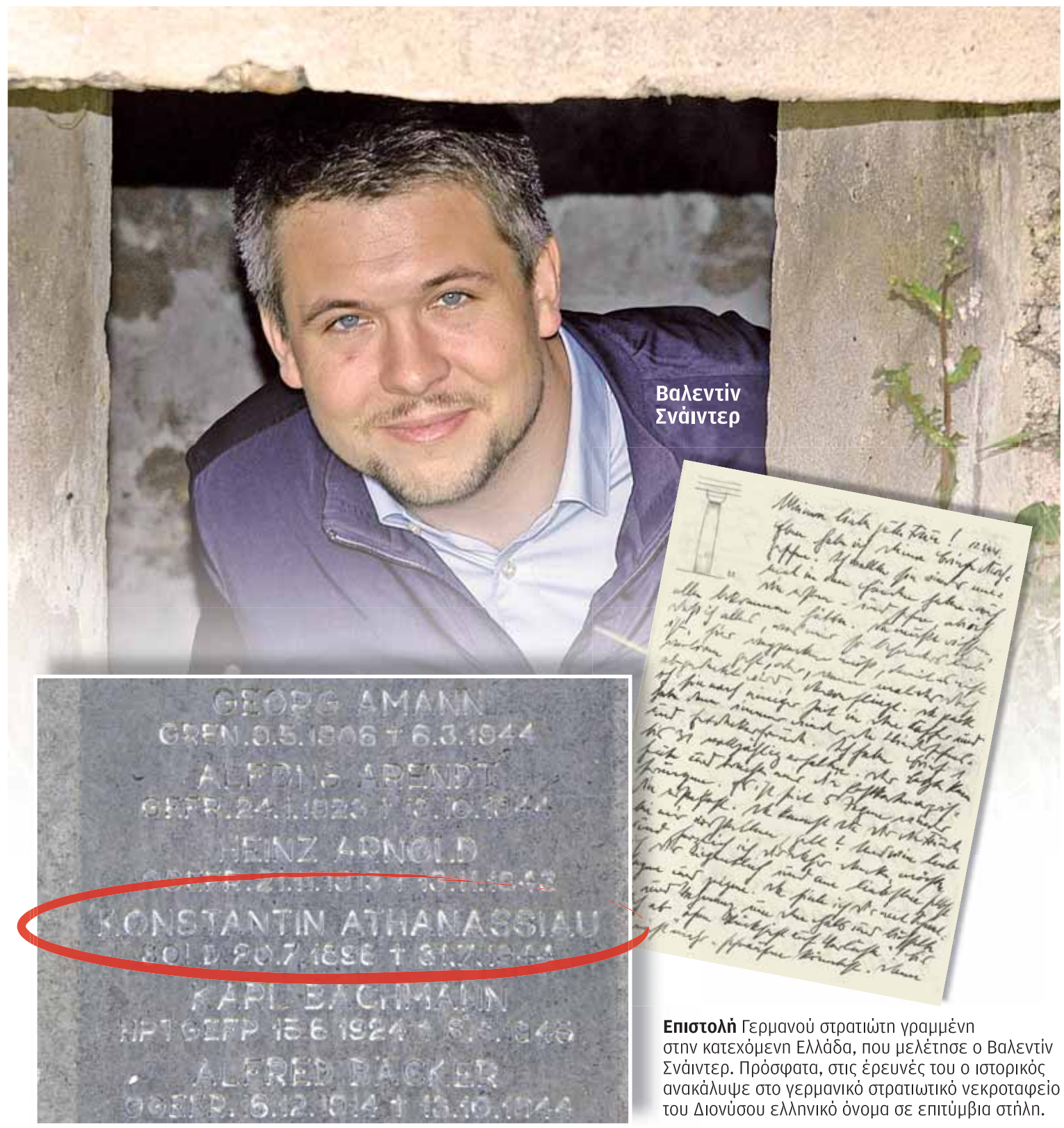

Βαλεντίν Σνάιντερ

Επιστολή Γερμανού στρατιώτη γραμμένη στην κατεχόμενη Ελλάδα, που μελέτησε ο Βαλεντίν Σνάιντερ. Πρόσφατα, στις έρευνές του ο ιστορικός ανακάλυψε στο γερμανικό στρατιωτικό νεκροταφείο του Διονύσου ελληνικό όνομα σε επιτύμβια στήλη.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σαν επίλυση γρίφου

Ο ιστορικός Βαλεντίν Σνάιντερ παρομοιάζει τη διαδικασία ανάγνωσης κάποιων επιστολών με επίλυση γρίφου. Για ένα γράμμα επτά σελίδων χρειάστηκε επτά ημέρες δουλειάς μέχρι να κατανοήσει τον γραφικό χαρακτήρα. Οπως εξηγεί, όσα έχει διαβάσει δεν αποτυπώνουν όλη την εικόνα στην κατεχόμενη Ελλάδα – είναι άλλωστε τεράστιος ο όγκος των δεδομένων που δεν έχουν αναγνωστεί.

Ανάλογα με τον συντάκτη τα γράμματα κινούνται μεταξύ μίσους, θαυμασμού και αδιαφορίας για τον κατεχόμενο λαό. Γι' αυτό και ο ιστορικός προσπαθεί να προβεί σε προσωπογραφική ανάλυση των συντακτών, αναζητώντας το οικογενειακό υπόβαθρο, το μορφωτικό επίπεδο, την ηλικία, τον τόπο καταγωγής. Η στρατιωτική αλληλογραφία περνούσε τότε από δειγματοληπτικό έλεγχο για να διαπιστωθεί ότι δεν περιέχονταν μυστικά που θα μπορούσαν να καταλήξουν στα χέρια αντιπάλων. Ισως γι' αυτό τον λόγο, ο κ. Σνάιντερ παρατήρησε ότι στις επιστολές που έχει μελετήσει μέχρι στιγμής δεν γίνεται αναφορά σε εκτελέσεις. Σε γράμματα Γερμανών στρατιωτών από τη Γαλλία πάντως διάβασε βάναυσες περιγραφές για σφαγές μαύρων στρατιωτών που είχαν σταλεί για να πολεμήσουν από τις γαλλικές αποικίες.

Ο Σνάιντερ γεννήθηκε στη Δυτική Γερμανία και σε ηλικία 12 ετών μετανάστευσε με την οικογένειά του στη Νορμανδία. Σπούδασε Ιστορία και τα τελευταία τέσσερα χρόνια συνεχίζει την έρευνά του στην Ελλάδα.

Η στρατιωτική αλληλογραφία είναι μία από τις πηγές που μελετά. Πρόσφατα, στο γερμανικό στρατιωτικό νεκροταφείο του Διονύσου αντίκρισε ένα απρόσμενο όνομα σε επιτύμβια στήλη: «Κωνσταντίν Αθανασίου». «Ηταν Ελληνας που είχε μεταναστεύσει στη Γερμανία, παντρεύτηκε εκεί και φαίνεται από τα αρχεία ότι είχε εκπαιδευθεί στη γερμανική στρατιωτική υπηρεσία πληροφοριών», λέει ο ιστορικός. Στα αρχεία αναφέρεται ότι πέθανε το 1944 από σκωληκοειδίτιδα.

Το παρασκήνιο μιας απόλυσης που απειλεί τον Ντόναλντ Τραμπ

Ο κατάλογος παραπόνων κατά του Κόουμι και οι ενστάσεις συνεργατών του προέδρου

Της **MAGGIE HABERMAN**
THE NEW YORK TIMES

Αναυδος είχε μείνει τον Μάρτιο ο τέως διευθυντής του FBI, Τζέιμς Κόουμι, όταν ο πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ισχυρίστηκε ότι ο Μπαράκ Ομπάμα είχε διατάξει την παρακολούθηση των τηλεφώνων του τότε υποψηφίου για το χρίσμα των Ρεπουμπλικανών. «Ο πρόεδρος έχει ξεφύγει από το πλαίσιο της λογικής. Είναι σχεδόν τρελός», έλεγε τότε σε συνεργάτες του ο Κόουμι. Από την πλευρά του, ο Τραμπ είχε εκφράσει την οργή του όταν ο Κόουμι διέψευδε δημόσια τον εντυπωσιακό ισχυρισμό του προέδρου για τις δήθεν υποκλοπές, κάνοντας για πρώτη φορά λόγο για το ενδεχόμενο παύσης του διευθυντή του FBI από τα καθήκοντά του.

«Η ιστορία κρυφής συνεργασίας Ρωσίας - Τραμπ είναι φούμαρα. Πότε θα κλείσει αυτή η φάρσα, που χρηματοδοτείται από τους φορολογουμένους;» έγραψε στο Twitter ο πρόεδρος των ΗΠΑ.

Η σύγκρουση μεταξύ προέδρου και διευθυντή, που κατέληξε με την αιφνιδιαστική απόλυση του Κόουμι το βράδυ της Τρίτης, δεν εξέπληξε τους αναλυτές. Ο Κόουμι δεν μπόρεσε να προσφέρει στον Τραμπ την πλήρη αφοσίωση που απαιτεί ο πρόεδρος από τους συνεργάτες του, ενώ ο βετεράνος εισαγγελέας Κόουμι αντιμετώπισε εξαρχής τον Τραμπ ως επικίνδυνα παρορμητικό και πραγματική απειλή για το κύρος και την αξιοπιστία του FBI.

Με σειρά αλληλοαντικρουόμενων ανακοινώσεων, ο Λευκός Οίκος ανέφερε αρχικά ότι ο Τραμπ αποφάσισε να απολύσει τον Κόουμι κατόπιν σύστασης του υπουργού Δικαιοσύνης και του υφυπουργού του. Την Τετάρτη, το αφήγημα είχε αλλάξει με τον πρόεδρο Τραμπ να εμφανίζεται να «μελετά» την παύση του Κόουμι ήδη από τον Νοέμβριο.

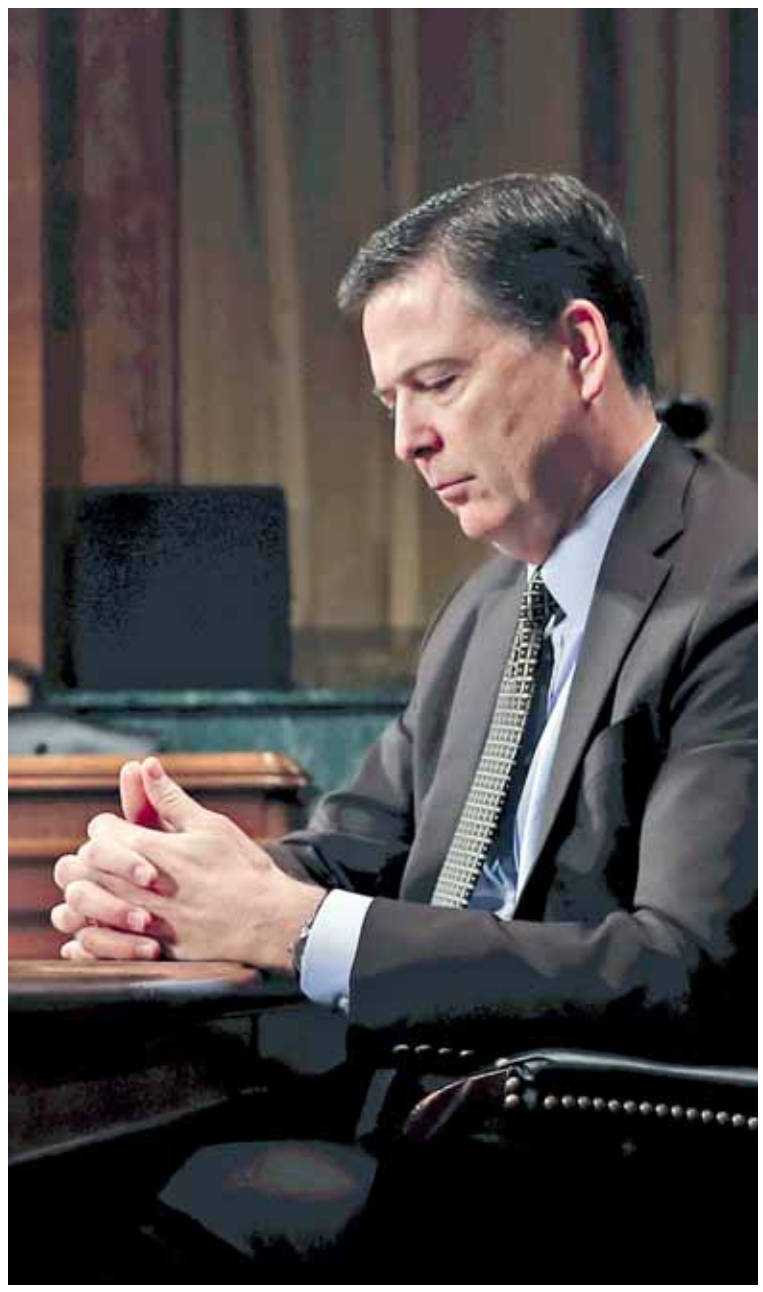

Σύμφωνα με συνεργάτες του τέως διευθυντή του FBI, ο Τζέιμς Κόουμι δεν πίστευε ότι ο πρόεδρος Τραμπ θα προχωρούσε στην απόλυσή του.

Την ίδια ημέρα, εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου αποκάλυπτε στη συνέντευξη Τύπου ότι η απόφαση απόλυσης του Κόουμι ελήφθη από τον Τραμπ εξαιτίας των «θηριωδιών» που διέπραξε ο επικεφαλής του FBI κατά τη διάρκεια της περυσινής έρευνας γύρω από τον λογαριασμό email της Χίλαρι Κλίντον. Σε κατ' ιδίαν συζητήσεις, όμως, σύμβουλοι του προέδρου αναφέρουν ότι ο Τραμπ είχε συντάξει πραγματικό κατάλογο παραπόνων κατά του Κόουμι, με κορυφαίο στη λίστα τον χειρισμό της έρευνας για ρωσική εμπλοκή στις εκλογές του 2016.

Ποιοι διαφώνησαν

Ο Τραμπ συζήτησε το ενδεχόμενο απομάκρυνσης του Κόουμι με τον αντιπρόεδρο Πενς και τον γαμπρό του, Τζάρεντ Κούσνερ. Και οι δύο τού είπαν ότι συμφωνούν με την απόλυση. Το ζήτημα έθιξε ο πρόεδρος και στον σύμβουλό του και πρώην επικεφαλής της προσωπικής του ασφάλειας, Κιθ Σίλερ, ο οποίος ανέλαβε να μεταφέρει την ανυπόγραφη επιστολή παραίτησης από τον Λευκό Οίκο στο FBI, για να υπογραφεί από τον Κόουμι.

Ο επικεφαλής στρατηγικού σχεδιασμού, Στιβ Μπάνον, εξέφρασε ενστάσεις για τον χρόνο απόλυσης του Κόουμι, παρότι ο αμφιλεγόμενος στενός σύμβουλος του Τραμπ υπήρξε από τους αυστηρότερους επικριτές του επικεφαλής του FBI.

Τη Δευτέρα, ο Τραμπ συναντήθηκε με τον υπουργό Δικαιοσύνης Σέσιονς και τον υφυπουργό Ροζενστάιν, δίνοντάς τους εντολή να βρουν λόγους απόλυσης του Κόουμι. Σύμφωνα με αξιωματούχους του Λευκού Οίκου, Σέσιονς και Ροζενστάιν εξέφρασαν ενστάσεις στη διαταγή αυτή του προέδρου.

Την ίδια ώρα, ο Τραμπ διεμήνυε την πρόθεσή του να απολύσει τον Κόουμι στο αγαπημένο του Twitter με το παρακάτω μήνυμα: «Η ιστορία κρυφής συνεργασίας Ρωσίας - Τραμπ είναι φούμαρα. Πότε θα κλείσει αυτή η φάρσα, που χρηματοδοτείται από τους φορολογουμένους;». Το πρωί της Τρίτης, ο Τραμπ είχε λάβει την απόφαση απόλυσης, κρατώντας όμως πολλούς συμβούλους του στο σκοτάδι, έως τη διαρροή της είδησης αργά το απόγευμα.

Ο Λευκός Οίκος κλονίστηκε από την αντίδραση στην ανακοίνωση της απόλυσης. Τρία ανώτατα στελέχη της προεδρίας παραδέχθηκαν ότι οι δημόσιες εξηγήσεις για την παύση του επικεφαλής του FBI υπήρξαν ελλιπείς και συγκεχυμένες, επικρίνοντας γι' αυτό το γραφείο Τύπου, το οποίο χαρακτήρισαν «αδύναμο κρίκο» της Δυτικής Πτέρυγας.

«Με έναν πρόεδρο ο οποίος μοιάζει να εκτιμά πάνω απ' όλα την προσωπική αφοσίωση και ένα διευθυντή του FBI απόλυτα προσηλωμένο στο σύνταγμα, η σύγκρουση ήταν αναπόφευκτη», λέει ο στενός συνεργάτης του Κόουμι, Ντάνιελ Ρίτσμαν. Σύμφωνα με συνεργάτες του τέως διευθυντή του FBI, πάντως, ο Κόουμι δεν πίστευε ότι ο πρόεδρος θα προχωρούσε στην απόλυσή του, καθώς κάτι τέτοιο θα μπορούσε να πλήξει την αξιοπιστία της έρευνας σχετικά με τα emails της Χίλαρι Κλίντον, αμφισβητώντας την ίδια τη νομιμότητα της εκλογής Τραμπ, που ευνοήθηκε σαφώς από την ανακοίνωση του Κόουμι, λίγες ημέρες πριν από τις προεδρικές εκλογές, για επανεκκίνηση της έρευνας γύρω από την κ. Κλίντον.

Εκτός Βουλής η ομογένεια στην Αλβανία;

Θα απέχει από τις εκλογές το ΚΕΑΔ

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ**

Για πρώτη φορά μετά την κατάρρευση του καθεστώτος Χότζα, η οργανωμένη ελληνική μειονότητα στην Αλβανία κινδυνεύει να μείνει χωρίς κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, σηματοδοτώντας ένα ακόμη βήμα προς το άδηλο μέλλον της. Οι πιθανότητες να μην εκλέξει βουλευτή στις προγραμματισμένες για τις 18 Ιουνίου εκλογές εμφανίζονται περισσότερο από ποτέ αυξημένες. Ευρύτερα, ενδεικτικό της ανησυχίας που επικρατεί για αυτές τις εκλογές, σε μια πρωτοβουλία του αμερικανικού παράγοντα να αποτρέψει επικίνδυνες εξελίξεις, καταφθάνει αύριο στα Τίρανα ο βοηθός αναπληρωτής ΥΠΕΞ των ΗΠΑ Χόιτ Μπράιαν Γι, ο οποίος είχε ταξιδέψει πρόσφατα στα Σκόπια για την εκτόνωση της εκεί κρίσης. Οπως προαναφέρθηκε, αν οι φόβοι επιβεβαιωθούν, η πολιτική φωνή της ομογένειας θα πάψει να ακούγεται στην αλβανική Βουλή στερώντας το δικαίωμα οργανωμένης παρέμβασης στην κεντρική πολιτική σκηνή!

Μόνο ένα από τα δύο κομματά της, το Μέγκα, με τη μικρότερη έως ελάχιστη επιρροή στο ελληνικό στοιχείο κατέρχεται στις εκλογές. Το άλλο, το ιστορικό Κόμμα Ενωσης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΚΕΑΔ) –αποδυναμωμένο και αυτό– με έναν βουλευτή, τον πρόεδρό του Βαγγέλη Ντούλε, έχει δηλώσει, μαζί με άλλους πενήντα περίπου κομματικούς σχηματισμούς που αντιπολιτεύονται τον σημερινό πρωθυπουργό Εντι Ράμα, ότι θα απόσχει από την κάλπη. Ετσι ο μόνος τρόπος να εκλεγεί βουλευτής είναι να ενισχύσει, διοχετεύοντας κομματικούς ψηφοφόρους του, κάποιον υποψήφιο του Μέγκα (στην περιφέρεια του Αυλώνα) ο... Εντι Ράμα για να εξυπηρετήσει δικές του πολιτικές και κοινοβουλευτικές σκοπιμότητες. Αλλά και αυτό δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα συμβεί και με ποια ανταλλάγματα, δεδομένου ότι η νέα Βουλή θα είναι ούτως ή άλλως προβληματική λόγω απουσίας της κεντροδεξιάς αντιπολίτευσης.

«Μάλλον θα του δώσει έναν βουλευτή το αφεντικό» (σ.σ.: εννοεί την ηγεσία των Σοσιαλιστών), λέει στην «Κ» μειονοτικός βουλευτής που δραστηριοποιείται μέσω αλβανικού κόμματος. «Ομως ούτε αυτό είναι σίγουρο. Θα εξαρτηθεί από τα εκλογικά παιγνίδια του Ράμα. Για να εκλέξει, πάντως, με τις δυνάμεις του, δεν υπάρχει καμία πιθανότητα».

Από τις λίστες

Μειονοτικοί βουλευτές θα υπάρξουν στη νέα Βουλή, αλλά μόνο μέσα από τις λίστες αλβανικών κομμάτων, εν προκειμένω του Σοσιαλιστικού του Ράμα και του Σοσιαλιστικού Κινήματος για την Ενταξη του Ιλιρ Μέτα –το ισχυρό Δημοκρατικό Κόμμα απέχει– και όχι από υποψηφίους που θα έχει υποδείξει η ίδια η μειονότητα διά της πολιτικής της έκφρασης, της «Ομόνοιας», δηλαδή.

Ως βέβαιοι πρέπει να θεωρούνται οι Αντρέας Μάρτος και Αναστάς Αντζελί (Σοσιαλιστικό), Βαγγέλης Τάβος (Κίνημα Ενταξης), οι οποίοι φυσικά θα υπηρετούν πρωτίστως τη γραμμή του κόμματος που τους εξέλεξε, ακόμη και σε ζητήματα που αφορούν στη μειονότητα.

Η πολιτική και κοινοβουλευτική «άνοιξη» της ελληνικής μειονότητας κράτησε πολύ λίγο στην Αλβανία. Ηταν 11 Ιανουαρίου του 1991 όταν είδε το φως της δημοσιότητας η ιδρυτική διακήρυξη της πρώτης μεταχοτζικής οργάνωσης των Ελλήνων «Ομόνοια», η οποία στις πρώτες ελεύθερες εκλογές, τρεις μήνες μετά, θα εκλέξει με δικό της ψηφοδέλτιο πέντε βουλευτές (!) που, για την ιστορία, ήταν οι Παναγιώτης Μπάρκας, Θωμάς Μήτσιος, Αντρέας Ζαρμπαλάς, Γιάννης Γιάννης και Γιάννης Γκιζέλης.

«Ως εκπρόσωποι της "Ομόνοιας" είχαμε ουσιαστική παρέμβαση στη Βουλή. Ο,τι αποφάσιζε η "Ομόνοια" ήταν για μας τους βουλευτές νόμος», λέει ο Παναγιώτης Μπάρκας.

Τα σύννεφα δεν θα αργήσουν

Στα Τίρανα φθάνει αύριο ο βοηθός αναπληρωτής ΥΠΕΞ των ΗΠΑ Χόιτ Μπράιαν Γι.

να εμφανιστούν. Η αλβανική κυβέρνηση με νόμο απαγόρευσε τη συμμετοχή πολιτικών οργανώσεων στις εκλογές, με αποτέλεσμα να αποκλειστεί η «Ομόνοια» και να δημιουργηθεί ως κοινοβουλευτική της έκφραση, έναν χρόνο μετά (Ιανουάριος 1992), το ΚΕΑΔ, που στις εκλογές θα εκλέξει μόνο δύο βουλευτές. Ο κατήφορος ήταν ασταμάτητος και, πριν από τρία χρόνια, το ΚΕΑΔ διασπάστηκε για να προκύψει ένα δεύτερο κόμμα, το Μέγκα. Παρά ταύτα, το ΚΕΑΔ θα εκλέξει, στις περασμένες εκλογές, συμμετέχοντας στον συνασπισμό του Ράμα, με δικές του δυνάμεις και χωρίς να χρειαστεί έξωθεν ενίσχυση, έναν βουλευτή και θα συμμετέχει στην κυβέρνηση των Σοσιαλιστών με υφυπουργείο και μια αντιπροεδρία της Βουλής. Η κίνηση όμως του Ράμα να συμπεριλάβει στη συνέχεια στην κυβέρνηση και το κόμμα των Τσάμηδων θα φέρει το ΚΕΑΔ ενώπιον στρατηγικού αδιεξόδου και θα το εξωθήσει σε αποχώρηση από την κυβέρνηση και σε συνεργασία με το Δημοκρατικό Κόμμα.

Σκιά στις σχέσεις ΗΠΑ-Τουρκίας «επί δεκαετίες»

Η απόφαση για εξοπλισμό των Κούρδων της Συρίας και οι επιπτώσεις στην περιοχή

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Εξέλιξη «που θα ρίξει σκιά στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις επί δεκαετίες» χαρακτήρισε ο Αμερικανός πρώην υφυπουργός Αμυνας, αρμόδιος για τη Μέση Ανατολή, Αντριου Εξαμ, την απόφαση εξοπλισμού των Κούρδων της Συρίας, που ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα η κυβέρνηση Τραμπ. Ο Αμερικανός πρόεδρος επείγεται να παρουσιάσει στην κοινή γνώμη μια νίκη κατά των τζιχαντιστών στη Συρία, αλλά οι συστάσεις από το επιτελείο αναφέρουν ότι αυτό δεν είναι εφικτό χωρίς την παροχή καλύτερου οπλισμού στους βασικούς αντιπάλους των τζιχαντιστών, που δεν είναι άλλοι από τους Κούρδους.

Η απόφαση ανακοινώθηκε ενώ υψηλόβαθμη αντιπροσωπεία, αποτελούμενη από τον Τούρκο αρχηγό του γενικού επιτελείου, τον αρχηγό των μυστικών υπηρεσιών και τον εκπρόσωπο του Τούρκου προέδρου, είχε μεταβεί στην Ουάσιγκτον σε μια ύστατη προσπάθεια να την αποτρέψει. Ούτε τα εναλλακτικά σχέδια επί χάρτου που παρουσίασαν οι Τούρκοι αξιωματούχοι ούτε οι απειλές του Τούρκου πρωθυπουργού Γιλντιρίμ («το αποτέλεσμα δεν θα επηρεάζει μόνο την Τουρκία, μία αρνητική έκβαση θα επηρεάσει και τις ΗΠΑ») δεν απέτρεψαν την ανακοίνωση.

Για την Ουάσιγκτον μια νίκη κατά των τζιχαντιστών στη Συρία δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την παροχή καλύτερου οπλισμού στους Κούρδους.

Για την Αγκυρα, το πρόβλημα δεν είναι μόνο τα όπλα αυτά καθεαυτά (όλμοι 120mm, οπλοπολυβόλα, πυρομαχικά και ελαφρά τεθωρακισμένα οχήματα), τα οποία φοβάται ότι μπορεί να διασχίσουν τα σύνορα και να πέσουν στα χέρια του PKK. Το πρόβλημα είναι η στρατηγική προσέγγιση των ΗΠΑ με τους αντιπάλους της και η προοπτική να εξυπηρετηθούν όχι μόνο άμεσα αλλά και μακροπρόθεσμα τα συμφέροντα της Ουάσιγκτον μέσα από τη δημιουργία, υπό στενή αμερικανική κηδεμονία, κουρδικής κρατικής οντότητας στη Βόρεια Συρία.

Για την Ελλάδα και την Κύπρο, το βασικό ερώτημα είναι τι είδους ανταλλάγματα θα ζητήσει ο Τούρκος πρόεδρος Ερντογάν από τον Αμερικανό ομόλογό του Ντόναλντ Τραμπ, στη συζήτησή τους μεθαύριο στον Λευκό Οίκο. Ο Ερντογάν οδεύει στην πρώτη του συνάντηση με τον Τραμπ με αιτήματα να ανασταλεί η παροχή οπλισμού στους Κούρδους και να παραδώσουν οι ΗΠΑ στην Τουρκία τον ιμάμη Γκιουλέν. Οι αμερικανικές θέσεις στα θέματα αυτά δεν φαίνεται πιθανό να αλλάξουν και μένει να διαπιστωθεί πώς αλλιώς θα χειριστούν οι ΗΠΑ τη «σκιά» στην οποία αναφέρθηκε ο αξιωματούχος Εξαμ.

Από την πλευρά της Αγκυρας, μια πιθανή αντίδραση θα ήταν να θέσει περιορισμούς στη χρήση από τις ΗΠΑ της βάσης του Ιντσιρλίκ ή να αψηφήσει τις αμερικανικές αντιρρήσεις και να προμηθευτεί τις 4 συστοιχίες ρωσικών αντιαεροπορικών πυραύλων S-400, για τους οποίους συζητάει με τη Μόσχα. Το μόνο βέβαιο σε αυτό το σκηνικό είναι ότι η απόφαση του Ντόναλντ Τραμπ, που ακολουθεί όσα είχε προτείνει το επιτελείο Ομπάμα, φέρνει όλο και πιο κοντά τη στρατιωτική ήττα των τζιχαντιστών του ISIS.

Πιο κοντά Πεκίνο και Σεούλ

Αποκλιμάκωση των εντάσεων ανάμεσα στην Κίνα και τη Νότια Κορέα και προοπτικές βελτίωσης των σχέσεων με τη Βόρεια Κορέα ανοίγονται μετά την εκλογή του φιλελεύθερου Μουν Τζάε-Ιν στην προεδρία της Νότιας Κορέας. Στην πρώτη τηλεφωνική συνομιλία του με τον Κινέζο πρόεδρο Σι Τζινπίνγκ, την Πέμπτη, ο Νοτιοκορεάτης Μουν δήλωσε ότι «κατανοεί τις ανησυχίες της Κίνας» για την ανάπτυξη του αμερικανικού αντιπυραυλικού συστήματος THAAD στο έδαφος της Νότιας Κορέας. Παράλληλα, νοτιοκορεατική αντιπροσωπεία θα παρευρεθεί στη σύνοδο για τον νέο Δρόμο του Μεταξιού, που ξεκινάει σήμερα στο Πεκίνο, ύστερα από πρόσκληση που επιδόθηκε μόλις την Πέμπτη, μετά την εκλογή Μουν. Στη σύνοδο, με θέμα την επέκταση των εμπορικών σχέσεων ανάμεσα στην Ευρώπη, την Ασία και την Αφρική, θα παρευρεθούν ηγέτες 29 χωρών και ανώτατοι αξιωματούχοι πολλών άλλων.

Το Κέντρο είναι αφετηρία για την εξουσία

Ο πρώην Βρετανός πρωθυπουργός Τόνι Μπλερ αναλύει, εκτιμά και προβλέπει για την «Κ» τις εξελίξεις σε Ευρώπη και Βρετανία

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ**

«Εκατομμύρια ψηφοφόροι είναι πολιτικά άστεγοι» σήμερα στη Βρετανία, σύμφωνα με τον Τόνι Μπλερ, καθώς αντιμετωπίζουν την επιλογή «μεταξύ των Τόρις του σκληρού Brexit και των Εργατικών της σκληρής Αριστεράς».

Σε αποκλειστική συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ», ο πρώην Βρετανός πρωθυπουργός, στα γραφεία του Tony Blair Institute for Global Change στην πλατεία Γκρόουβενορ του κεντρικού Λονδίνου, τονίζει ότι «αν το Εργατικό Κόμμα θέλει να είναι ένα κόμμα εξουσίας, πρέπει να έχει την αφετηρία του στο πολιτικό κέντρο» – μία προσέγγιση που απορρίπτει μετά βδελυγμίας η σημερινή του ηγεσία.

Σχετικά με το Brexit, ο Μπλερ υπογραμμίζει ότι «δεν γνωρίζουμε ακόμα τους όρους της εξόδου. Αυτό που βρίσκω πραγματικά ακατανόητο στη συζήτηση που γίνεται είναι αυτή η επιμονή ότι πρέπει να φύγουμε σε κάθε περίπτωση, όποιοι κι αν καταλήξουν να είναι αυτοί οι όροι. Η στάση των Συντηρητικών είναι "Brexit με οποιαδήποτε κόστος". Αμφισβητώ έντονα ότι αυτό επιθυμούσαν όσοι ψήφισαν υπέρ της εξόδου στο δημοψήφισμα».

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρξει ένα δεύτερο δημοψήφισμα, όταν αυτοί οι όροι θα έχουν διασαφηνιστεί;

Η τεράστια διαφορά

Ο Μπλερ, ίσως ο πιο φιλοευρωπαϊστής πρωθυπουργός της Βρετανίας από την ένταξή της στην ΕΟΚ, θεωρεί ότι αυτό θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη των αντιλήψεων της κοινής γνώμης. «Προς το παρόν, ο κόσμος λέει: ψηφίσαμε να φύγουμε, άρα είναι η δουλειά της κυβέρνησης να το κάνει πράξη. Πιστεύω ότι μέσα στον επόμενο χρόνο –και αυτός είναι ένας από τους λόγους που οι εκλογές προκηρύχθηκαν τώρα, παρεμπιπτόντως– θα αρχίσουν να καταλαβαίνουν τη διαφορά μεταξύ της συμμετοχής στην κοινή αγορά και στην τελωνειακή ένωση με τη συμφωνία ελευθέρου εμπορίου ως τρίτη χώρα. Είναι η διαφορά μεταξύ του Champions League και της γ΄ κατηγορίας, με τεράστιες επιπτώσεις για τις θέσεις εργασίας, τις επιχειρήσεις και την ευημερία».

Επιπλέον, σχετικά με το ζήτημα που έπαιξε κεντρικό ρόλο στο δημοψήφισμα, τη μετανάστευση, σημειώνει: «Οσο διερευνούμε τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαίων που μεταναστεύουν εδώ, τόσο πιο ξεκάθαρο γίνεται ότι είναι στην πλειονότητά τους άτομα που θα θέλαμε να έρθουν στη χώρα μας ούτως ή άλλως. Δεν έχουμε περιθώριο να χάσουμε αυτούς τους ανθρώπους – τα πιο ανοιχτόμυαλα, δημιουργικά και καινοτόμα άτομα από όλο τον κόσμο. Οσο κι αν το αρνείται σήμερα η Τερέζα Μέι, η εκστρατεία υπέρ του Brexit ήταν σε μεγάλο βαθμό κακόβουλη».

Γιατί, όμως, έχει ο φόβος των μεταναστών μετατραπεί σε τόσο ισχυρό πολιτικό όπλο στη Δύση;

«Γιατί η παγκοσμιοποίηση και η ταχύτητα με την οποία αλλάζουν τα πράγματα δημιουργούν πραγματικές πιέσεις – οικονομικές και πολιτιστικές. Σε όλες τις δυτικές χώρες, συμβαίνουν δύο πράγματα: η αυτοματοποίηση και η τεχνολογία αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε και ζούμε, και η μετανάστευση αλλάζει την κουλτούρα μας. Αυτό το τελευταίο, κάποιοι το καλωσορίζουν, άλλοι το βλέπουν ως απειλή». Στη Βρετανία, ειδικότερα, παρατηρεί, αυτοί είναι κυρίως οι πιο ηλικιωμένοι (το 64% των ψηφοφόρων άνω των 65 ετών ψήφισε υπέρ του Brexit, ενώ το 71% των νέων κάτω των 25 ψήφισε υπέρ της παραμονής). «Προδίδουμε τα νιάτα της χώρας, που βλέπουν την Ε.Ε. ως ευκαιρία, όχι ως απειλή», λέει.

Την ελπίδα ότι η Γερμανία «θα εργαστεί με τον νέο πρόεδρο της Γαλλίας, για να καταλήξουν στο πώς η Ευρώπη θα προχωρήσει μπροστά», εκφράζει στην «Κ» ο πρώην Βρετανός πρωθυπουργός Τόνι Μπλερ.

Πώς εξηγεί την οργή των ψηφοφόρων με το σύστημα σε χώρες όπως η Βρετανία, η οποία στρέφεται με ιδιαίτερη σφοδρότητα κατά των σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων; Δεν είναι αλήθεια ότι οι Νέοι Εργατικοί δεν πρόσεξαν όσο θα έπρεπε ζητήματα όπως η ανισότητα και η απορρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα;

«Υπάρχει μια τεράστια μυθολογία που έχει αναπτυχθεί γύρω από αυτό το θέμα», απαντάει ο Μπλερ. «Κάναμε τις μεγαλύτερες επενδύσεις που έχουν γίνει μεταπολεμικά στις πιο φτωχές κοινότητες. Θεσμοθετήσαμε για πρώτη φορά εθνικό κατώτατο μισθό, μειώσαμε δραματικά τη φτώχεια των συνταξιούχων και την παιδική φτώχεια, ενισχύσαμε τα οικογενειακά επιδόματα και το δικαίωμα στην άδεια μητρότητας. Η φιλοσοφία του Εργατικού Κόμματος που εγώ εκπροσωπώ δεν ήταν αυτή που επικράτησε στις τελευταίες τρεις εκλογές. Είναι πολύ περίεργο αυτοί που χάνουν εκλογές να κατηγορούν εμάς που τις κερδίζαμε».

Για τη χρηματοπιστωτική κρίση παραδέχεται ότι «δεν την προβλέψαμε» – «όπως και όλες οι άλλες κυβερνήσεις». Η κρίση, συνεχίζει, «προκάλεσε σύγχυση στην Αριστερά, η οποία αντί να την αποδώσει σε λάθη που έγιναν στον χρηματοπιστωτικό τομέα, στράφηκε κατά της ελεύθερης αγοράς γενικότερα, ξεχνώντας όλα τα διδάγματα του τελευταίου αιώνα».

Ωστόσο, δεν ήταν η κρίση προϊόν μιας υπερβολικής πίστης στη σοφία και στη δυνατότητα αυτορρύθμισης των αγορών; «Ναι, σαφώς. Αλλά δεν ήταν πρόβλημα ρύθμισης – ήταν πρόβλημα κατανόησης: Δεν καταλάβαμε τι μπορούσε να προκαλέσει η παγκοσμιοποίηση των χρηματαγορών, σε συνδυασμό με τα σύνθετα νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα και την ανευθυνότητα που επέδειξε μέρος του τραπεζικού κλάδου». Η αδυναμία κατανόησης, όμως, δεν ήταν κι αυτή σύμπτωμα του εφησυχασμού, της πεποίθησης ότι οι αγορές θα φέρουν καλύτερο αποτέλεσμα αν αφεθούν να λειτουργήσουν χωρίς κρατική παρέμβαση; «Ως ένα βαθμό», απαντάει, παραδεχόμενος ότι η μη λήψη αποτρεπτικής δράσης ήταν μία «αποτυχία των πολιτικών, των κεντρικών τραπεζών και των ελεγκτικών μηχανισμών γενικότερα».

Οχι απροσδόκητα, ο πρωθυπουργός του Τρίτου Δρόμου βλέπει θετικά τον νέο πρόεδρο της Γαλλίας – τον «Γάλλο Τόνι Μπλερ», όπως ορισμένοι τον χαρακτηρίζουν. «Η νίκη του Μακρόν είναι πολύ σημαντική. Δείχνει ότι το πολιτικό κέντρο είναι ζωντανό και ζωτικό και είναι ευκαιρία για να γίνουν οι μεγάλες μεταρρυθμίσεις που χρειάζονται, στη Γαλλία και στην Ευρώπη». Υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η Μαρίν Λεπέν «έλαβε διπλάσιο αριθμό ψήφων από τον πατέρα της. Το γεγονός ότι το 1/3 των ψηφοφόρων επέλεξε το Εθνικό Μέτωπο δείχνει ότι το επίπεδο της δυσαρέσκειας στην Ευρώπη παραμένει πολύ υψηλό. Αυτό δεν αποτελεί έκπληξη – η Ευρώπη έχει βιώσει μια τραυματική περίοδο την τελευταία δεκαετία».

Η Ευρωζώνη και η ελληνική κρίση

Ο κ. Μπλερ εκφράζει την ελπίδα ότι η Γερμανία «θα εργαστεί με τον νέο πρόεδρο της Γαλλίας για να καταλήξουν στο πώς η Ευρώπη θα προχωρήσει μπροστά», μια κοινή πορεία «που θα πρέπει να συνδυάζει πολιτικές για την ανάπτυξη και τις θέσεις εργασίας με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις». Αυτή είναι η «μεγάλη συμφωνία» που απαιτείται ώστε η Ευρωζώνη «να πλησιάσει περισσότερο στο καθεστώς μιας πραγματικής νομισματικής ένωσης» και «να επιβιώσει». Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει ευρείες και βαθιές μεταρρυθμίσεις στις υπερχρεωμένες χώρες, χωρίς η Γερμανία να μετακινηθεί από τις σκληρές δημοσιονομικές θέσεις της. Αυτή η στάση της δεν έχει αναγκάσει τις χώρες του Νότου να επωμιστούν το συντριπτικό μερίδιο του κόστους προσαρμογής στην Ευρωζώνη; «Ο πόνος που έχει υποστεί η Ελλάδα, αυτά που χρειάστηκε να αντέξουν οι Ελληνες, είναι απίστευτα. Είναι άνευ προηγουμένου στη σύγχρονη ευρωπαϊκή ιστορία. Οι Γερμανοί πιστεύουν ότι αν χαλαρώσουν τη στάση τους, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις δεν θα γίνουν ποτέ κι εγώ το κατανοώ αυτό. Αλλά δύο πράγματα πρέπει να θυμόμαστε: Πρώτον, η κρίση της Ευρωζώνης είναι, από πολλές απόψεις, μία κρίση του ισοζυγίου πληρωμών. Δεύτερον, πιστεύω ότι είναι εφικτό να καταρτιστεί η συμφωνία με τέτοιο τρόπο ώστε να εμπεριέχει και τα δύο επιθυμητά στοιχεία: την ανάπτυξη και τις μεταρρυθμίσεις.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων ζητά την υποβολή δήλωσης ενδιαφέροντος από άτομα ή Εταιρείες που διαθέτουν προς ενοικίαση κτίριο σε ακτίνα δυο (2) χιλιομέτρων από το Υπουργείο Οικονομικών, συνολικού εμβαδού 650τ.μ. περίπου με απόκλιση ±3%, για τη στέγαση των γραφείων της Αρχής, με εύκολη πρόσβαση από τους πολίτες, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 5 (πέντε) έτη με δικαίωμα παράτασης από μέρους του Ενοικιαστή για άλλες δύο περιόδους 2 (δύο) ετών, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο, αν τα δύο συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν, της διαπραγμάτευσης για μακροχρόνια ενοικίαση, ενοικιαγορά ή αγορά. Το κτίριο πρέπει να είναι έτοιμο για παράδοση το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2017.

2. Ο Ιδιοκτήτης του κτιρίου πρέπει να έχει εξασφαλισμένες όλες τις απαιτούμενες κατά Νόμο άδειες ή να μπορεί να τις εξασφαλίσει για ενοικίαση και χρήση, και να έχει εμβαδόν γραφειακών και άλλων χώρων 650 τ.μ. (συμπεριλαμβανομένων των διαδρόμων διακίνησης και υπηρεσιών και αποθηκών). Οι απαιτούμενες άδειες πρέπει να έχουν εξασφαλισθεί πριν την παράδοση του κτιρίου ή σε καθορισμένη χρονική περίοδο που έπεται της ημερομηνίας παράδοσης του κτιρίου. Σε περίπτωση κωλύματος εξασφάλισης των αναγκαίων αδειών ο μισθωτής έχει το δικαίωμα άμεσης διακοπής /τερματισμού της σύμβασης. Οι κατά Νόμο απαιτούμενες Άδειες και Πιστοποιητικά οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων το Πιστοποιητικό Έγκρισης ("Τελικής" Έγκρισης) και το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης, πρέπει να υποβληθούν από τους Ιδιοκτήτες κατά την υποβολή της προσφοράς ή να εξασφαλισθούν πριν τη μεταστέγαση της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων.

3. Σημειώνεται ότι το κτίριο που θα προεπιλεγεί θα επιθεωρηθεί από όλες τις αρμόδιες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και οι τροποποιήσεις του κτιρίου που θα ζητηθούν πριν την υπογραφή του Ενοικιαστηρίου Εγγράφου, ούτως ώστε το κτίριο να διαμορφωθεί κατάλληλα με βάση της ανάγκες της Αρχής, θα επιβαρύνουν αποκλειστικά τον ιδιοκτήτη και θα πρέπει να ολοκληρωθούν εντός των ορισμένων πλαισίων που απαιτείται η παράδοσή του. Επιπρόσθετα ο Ιδιοκτήτης θα επωμίζεται όλα τα έξοδα συντήρησης του κτιρίου καθ' όλη τη διάρκεια ενοικίασης του κτιρίου.

4. Το σύνολο των εργαζομένων ανέρχεται στους 30 περίπου. Το κτίριο πρέπει να παρέχει ανοικτούς ή/και ανεξάρτητους χώρους για γραφεία, αίθουσες συνεδριάσεων, αποθήκες κλπ. Επίσης, να παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε άτομα με αναπηρία, να διαθέτει ανελκυστήρα, κλιματισμό και δομημένη καλωδίωση για σκοπούς λειτουργίας δικτύων επικοινωνίας ηλεκτρονικών υπολογιστών, να υπάρχει η δυνατότητα εγκατάστασης τέτοιας καλωδίωσης σε όλους τους εργασιακούς χώρους, σύστημα πυρασφάλειας και πυρανίχνευσης όπως και σύστημα συναγερμού, κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης και ελέγχου πρόσβασης, δηλαδή όλες τις αναγκαίες ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

5. Το κτίριο πρέπει να διαθέτει επίσης επαρκή χώρο στάθμευσης για τις ανάγκες του προσωπικού (30 χώρους), καθώς και 10 χώρους στάθμευσης επισκεπτών, δηλαδή χώρο με εύκολη πρόσβαση στο κοινό.

6. Με τη δήλωση ενδιαφέροντος πρέπει να υποβληθούν τα ακόλουθα αντίγραφα:

1.Τίτλος Ιδιοκτησίας
2.Τελική Έγκριση ή Άδεια Οικοδομής,
3.Αρχιτεκτονικά Σχέδια κατόψεων /όψεων και τομών της οικοδομής,
4.Πιστοποιητικό Ελέγχου Στατικής Επάρκειας Κτιρίου, αν ανεγέρθηκε πριν το 1987, 5.Κατάλογος Εμβαδών και Σχέδιο Εμβαδομέτρησης τόσο των ωφέλιμων χώρων ανά όροφο, όσο και των εμβαδών των αποθηκών τα οποία να συνάδουν με την υφιστάμενη κατάσταση,
6.Τοπογραφικό Σχέδιο στο οποίο να υποδεικνύεται η θέση της οικοδομής, 7.Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης,
8. Ενυπόγραφη Δέσμευση /Δήλωση από συνιδιοκτήτες, αν η οικοδομή έχει πέραν του ενός ιδιοκτήτη για το πραγματικό ενδιαφέρον ενοικίασης του κτιρίου, και
9. Χάρτης της ευρύτερης περιοχής που βρίσκεται το κτίριο.

7. Στη δήλωση πρέπει να αναφερθεί το προτεινόμενο ενοίκιο ανά τετραγωνικό μέτρο (€/τ.μ.) για γραφειακούς και αποθηκευτικούς χώρους.

8. Η δήλωση ενδιαφέροντος πρέπει να απευθύνεται στην Πρόεδρο της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων στην Οδό Γωνιά Μιχ. Καραολή και Γρ. Αυξεντίου, Τ Τ.1443, Λευκωσία και να κατατεθεί στο κιβώτιο προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών το αργότερο μέχρι τις 9:00π.μ. Παρασκευή 2 Ιουνίου 2017. Για πληροφορίες και διευκρινήσεις παρακαλώ καλέστε στο τηλέφωνο με αριθμό 22601215.

9. Σημειώνεται ότι τα ακόλουθα έγγραφα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής, για μελέτη και περαιτέρω πληροφόρηση, πριν την υποβολή της δήλωσης ενδιαφέροντος:

Α) Αναλυτική Πρόσκληση Δήλωσης Ενδιαφέροντος
Β) Προσύμφωνο ενοικιαστήριου συμβολαίου
Γ) Έντυπο αξιολόγησης
Δ) Ενοικιαστήριο συμβόλαιο
Ε) Χάρτης περιοχής

Εθνική Αρχή Στοιχημάτων

Ο γ΄ γύρος θα είναι ο τελικός στη Γαλλία

Ο Μακρόν αναλαμβάνει την εξουσία και πάει στις βουλευτικές εκλογές με καλές συνθήκες

Της **ΑΛΕΞΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑ**

ΠΑΡΙΣΙ. Σε λίγες ώρες οι παριστάμενοι στο Μέγαρο των Ηλυσίων, όλη η Γαλλία και ολόκληρος ο κόσμος, θα παρακολουθήσουμε τη μεταβίβαση της εξουσίας από τον Φρανσουά Ολάντ στον Εμανουέλ Μακρόν. Πρόκειται για μια μεγαλοπρεπή τελετή με αυστηρό πρωτόκολλο, που θα επιτρέψει στον απερχόμενο πρόεδρο να συναντηθεί κατ' ιδίαν με τον διάδοχό του και να του παραδώσει, μεταξύ άλλων, τους κωδικούς των πυρηνικών όπλων της χώρας.

Στην αντίστοιχη τελετή του 1981, ο Μιτεράν ήταν τόσο συναισθηματικά φορτισμένος κατά την εγκατάστασή του στο Μέγαρο ως νέος πρόεδρος, που ξέχασε στη συνέχεια τους κωδικούς στην τσέπη του σακακιού που φορούσε στην τελετή. Ευτυχώς, κάποιος έτρεξε εγκαίρως στο καθαριστήριο και γλίτωσε τα χειρότερα προτού να είναι πολύ αργά...

Από τότε πέρασε πολύς καιρός και πολλά έχουν αλλάξει. Σήμερα ο απερχόμενος και ο επερχόμενος πρόεδρος γνωρίζονται πολύ καλά. Ο Μακρόν είναι πνευματικό τέκνο του Ολάντ, καθώς ήταν πρόσφατα γενικός γραμματέας της Προεδρίας της Δημοκρατίας και στη συνέχεια υπουργός Οικονομίας της κυβέρνησης. Μπορεί μάλιστα να του το ξεπληρώσει με το να υποστηρίξει, για παράδειγμα, μια υποψηφιότητά του για τη θέση του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μέχρι τότε, όμως, έχουν να γίνουν πολλά.

Κατ' αρχάς, μέχρι αύριο ο Μακρόν θα ανακοινώσει τη σύνθεση της κυβέρνησής του. Οι φήμες δίνουν και παίρνουν για την πρόθεσή του να σπάσει το κατεστημένο και να τοποθετήσει στην κυβέρνηση μέλη της κοινωνίας των πολιτών ή πρόσωπα εκτός πολιτικής σκηνής. Πολλοί είναι αυτοί που περιμένουν να κάνει την πρώτη γκάφα, γι'αυτό και ο ίδιος εργάζεται μέρα και νύχτα προκειμένου να εξασφαλίσει τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό εδρών στις βουλευτικές εκλογές σε τρεις εβδομάδες.

Ο γαλλικός Τύπος αποκαλεί τις εκλογές αυτές «τρίτο γύρο» των προεδρικών. Γιατί, μπορεί το εκλογικό σύστημα να είναι περίπλοκο, το διακύβευμα όμως είναι πολύ απλό και συγκεκριμένο: «Ο Μακρόν κινδυνεύει να μην έχει πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο, οπότε θα πρέπει να επιδιώξει συμμαχίες και να κυβερνήσει σε συγκατοίκηση», όπως μας λέει ο Εμανουέλ Ριβιέρ, διευθυντής της εταιρείας δημοσκοπήσεων Kantar Public. Ομως, όλα γίνονται όταν έχεις την τύχη με το μέρος σου, όπως ο Μακρόν. Τέτοια εποχή πέρυσι δημιουργούσε δικό του κίνημα, τη στιγμή που τίποτα δεν προμήνυε πως οι αντίπαλοί του θα κατακρημνίζονταν ο ένας μετά τον άλλο. Είναι το παιδί δύο άθεων γιατρών που αποφάσισε να βαφτιστεί στα 12. Και φαίνεται πως κάποιος θεός τού το ξεπληρώνει. Το τελευταίο παράδειγμα είναι οι βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου: δεν είναι εκείνος το φαβορί, αλλά από τη νίκη του και μετά, στα αντίπαλα κόμματα έχουν βγει τα μαχαίρια.

Ξεκινώντας με το Σοσιαλιστικό Κόμμα, το οποίο φαίνεται να διαλύεται, καθώς ένα μεγάλο μέρος αποφάσισε να κατέβει στις βουλευτικές με τον Μακρόν. Αλλοι, όπως η Σεγκολέν Ρουαγιάλ, αποφάσισαν να μη θέσουν υποψηφιότητα, ελπίζοντας –όπως οι περισσότεροι «παλιοί» της πολιτικής τάξης– ότι ο νέος πρόεδρος θα αξιοποιήσει την εμπειρία τους στην κυβέρνηση. Αλλοι, όπως η Μαρτίν Ομπρί, κόρη του Ζακ Ντελόρ, και η νυν δήμαρχος Παρισίων, Αν Ιταλγκό, αποφάσισαν να δημιουργήσουν δικό τους κίνημα, μαζί με καλλιτέχνες και διανοούμενους. Το κίνημα αυτό λέγεται «Από αύριο».

Μέχρι αύριο ο Εμανουέλ Μακρόν θα ανακοινώσει τη σύνθεση της κυβέρνησής του, στην οποία πιθανώς θα συμμετάσχουν και πρόσωπα εκτός πολιτικής σκηνής.

«Γίνεται, αδιαμφισβήτητα πλέον, αισθητή η απογοήτευση από την πολιτική του Ολάντ», μας εξηγεί ο Πιερ-Αλάν Βέιγ, υποψήφιος του Σοσιαλιστικού Κόμματος. «Γι' αυτό πρέπει να ξαναστήσουμε το Σοσιαλιστικό Κόμμα με το να σκύψουμε περισσότερο στον κόσμο και να καταλάβουμε καλύτερα τις δυσκολίες που περνάει».

Από τη δεξιά, ο αρχηγός Φρανσουά Φιγιόν αποσύρθηκε ήδη από την πολιτική, ενώ ένας αριθμός βουλευτών αποφάσισε να μη θέσει υποψηφιότητα, με άλλους να περιμένουν να τους «καλέσει» ο Μακρόν.

Από την άκρα δεξιά, η Μαριόν Μαρεσάλ Λεπέν, ανιψιά της Μαρίν Λεπέν, αποσύρεται κι αυτή προσωρινά. Την ίδια στιγμή η θεία της θέλει να αλλάξει το όνομα του κόμματος και να προσελκύσει στις τάξεις του όσο γίνεται περισσότερους δεξιούς βουλευτές.

Με λίγα λόγια, ο Μακρόν έχει την τύχη και τη συγκυρία με το μέρος του, έχοντας εξαναγκάσει τους υπόλοιπους να τολμήσουν, όπως έκανε κι αυτός. Και να φανταστεί κανείς πως, το 1962, «τόλμη» θεωρείτο αυτό που έκανε ο τότε πρωθυπουργός Ζακ Ντελμάς, που δρασκέλιζε τα σκαλιά του Μεγάρου των Ηλυσίων τέσσερα-τέσσερα...

Γιατί ο Μακρόν προκαλεί μεγάλη ένταση στο Βερολίνο

Η Γερμανίδα καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ θα συναντηθεί με τον νέο Γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν αύριο Δευτέρα, μία ημέρα αφότου αναλάβει επισήμως τα καθήκοντά του, ανακοίνωσε ο εκπρόσωπος της καγκελαρίου, Στέφεν Ζάιμπερτ. «Η καγκελάριος χαίρεται που θα δεχθεί τη Δευτέρα αργά το απόγευμα στην καγκελαρία τον νέο Γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν», δήλωσε ο Ζάιμπερτ στη διάρκεια της τακτικής ενημέρωσης των δημοσιογράφων. Ωστόσο, όπως έγινε γνωστό, έχει ξεσπάσει ισχυρή αντιπαράθεση στο εσωτερικό της κυβέρνησης της Αγκελα Μέρκελ σχετικά με το πώς θα πρέπει να αντιμετωπισθούν οι εκκλήσεις Μακρόν για περαιτέρω ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Ο υπουργός Εξωτερικών Ζίγκμαρ Γκάμπριελ των κεντροαριστερών Σοσιαλδημοκρατών κατηγόρησε τον κυβερνητικό εταίρο του και υπουργό Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε ότι αποπειράται να δυναμιτίσει τα σχέδια του Μακρόν για μεταρρυθμίσεις για πολιτικούς λόγους πριν από τη διεξαγωγή των εθνικών εκλογών στη Γερμανία τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Ο Γκάμπριελ στην πραγματικότητα αντιδρούσε στα σχόλια του Σόιμπλε ότι η δημιουργία υπουργού Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Ευρωζώνης είναι μη ρεαλιστική, καθώς επιβάλλει κάποιες πολύ σημαντικές αλλαγές στη συνθήκη της Ε.Ε. Ο 39χρονος νέος πρόεδρος της Γαλλίας, Εμανουέλ Μακρόν, έχει υποσχεθεί να ενισχύσει τις γαλλογερμανικές σχέσεις και να προσπαθήσει να καταφέρει τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μετά τη δεκαετία οικονομικών και πολιτικών κρίσεων αλλά και την απόφαση της Βρετανίας να εγκαταλείψει την Ε.Ε. Τις ιδέες του φαίνεται να ενστερνίζεται το SPD αλλά οι συντηρητικοί κύκλοι γύρω από την κ. Μέρκελ, φοβούμενοι ότι η Ευρωπαϊκή Ενωση θα καταλήξει να γίνει μία «ένωση μεταβίβασης πόρων» (transfer union), όπου η Γερμανία θα κληθεί να πληρώνει ακόμα και για τα κράτη που αρνούνται να κάνουν μεταρρυθμίσεις, κινούνται προς την αντίθετη κατεύθυνση. Ο Γκάμπριελ, ο οποίος έχει συνεργαστεί με τον Μακρόν στις ιδέες τους για τις ευρωπαϊκές μεταρρυθμίσεις όταν αμφότεροι ήταν υπουργοί Οικονομικών, κατηγόρησε τον Σόιμπλε στην εφημερίδα Tagesspiegel ότι προσπαθεί να διασπείρει φόβους για τα σχέδια του Γάλλου προέδρου προκειμένου να αποκομίσει «εκλογικά οφέλη». Ο συνάδελφός του Μάρτιν Σουλτς έχει υποστηρίξει την ιδέα του Μακρόν για τη δημιουργία προϋπολογισμού για την Ευρωζώνη προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι επενδύσεις. Ο Σόιμπλε απαντώντας σε ομιλία του προς τους φοιτητές της πόλης Φρανκφούρτης-Οντερ τόνισε ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο χωρίς την προηγούμενη αλλαγή στη συνθήκη της Ε.Ε., μια κοπιώδης διαδικασία που θα έχει μεγάλη χρονική διάρκεια καθώς πολλές χώρες θα χρειαζόταν να κάνουν δημοψηφίσματα. Πολλοί από την ομάδα του κ. Μακρόν, όπως εξάλλου και άλλοι αξιωματούχοι της Ε.Ε., αρνούνται ότι επιβάλλονται μεταβολές στη συνθήκη της Ε.Ε. Ο Μακρόν, αξίζει να σημειωθεί, έχει δηλώσει ότι στις άμεσες προτεραιότητές του περιλαμβάνεται η πραγματοποίηση οικονομικών μεταρρυθμίσεων στο εσωτερικό της χώρας του. Το περιβάλλον Μακρόν ισχυρίζεται ότι ο νέος πρόεδρος δεν πρόκειται να αρχίσει τις συζητήσεις με τη Γερμανία σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις στην Ευρωζώνη πριν από τη διεξαγωγή των γερμανικών εκλογών.

Ενδοκυβερνητική αντιπαράθεση προκάλεσαν οι εκκλήσεις του νέου Γάλλου προέδρου για περαιτέρω ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Ενώ ο Μάρτιν Σουλτς «ξεφουσκώνει»

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

ΧΑΓΚΕΝ. Ο Μάρτιν Σουλτς είναι για τους ανθρώπους της περιοχής του Ρουρ ο «άγιος Μάρτιν». Λίγες ημέρες πριν από τις εκλογές στη Βόρεια Ρηνανία - Βεστφαλία, τα μέλη και οι φίλοι του κόμματός του έχουν στήσει τη φιγούρα από χαρτί του Σουλτς σε ένα περίπτερο του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος στον πεζόδρομο του Χάγκεν, στο κέντρο του κρατιδίου, για να προσελκύσουν κατοίκους της εργατούπολης στο σημείο όπου θα μιλήσει ο υποψήφιος καγκελάριος.

Ο Σουλτς φτάνει σε λίγα λεπτά και ο καθένας θέλει να του μιλήσει. Αλλά λίγα μέτρα πιο κάτω, στη διπλανή πλατεία, σε εκδήλωση τοπικού ανθοπωλείου, το πλήθος είναι διπλάσιο και το κοινό πολύ πιο νέο. Ο υποψήφιος καγκελάριος σφίγγει χέρια και ακούει προσεκτικά. Εδώ, στο μεγαλύτερο κρατίδιο της Γερμανίας, όπου ένας στους τέσσερις Γερμανούς ψηφοφόρους (13 εκατομμύρια εγγεγραμμένοι) ψηφίζει αυτή την Κυριακή, κυβερνούν οι Σοσιαλδημοκράτες. Αλλά αν η υποψηφιά τους και σημερινή πρωθυπουργός, Ανελόρε Κραφτ, χάσει στις εκλογές, τα χαρτιά του Σουλτς θα είναι πραγματικά άσχημα για τις γενικές εκλογές στην ομοσπονδία στις 24 Σεπτεμβρίου.

Η κυβέρνηση Κραφτ έχει δημιουργήσει 730.000 θέσεις εργασίας από το 2010 στο κρατίδιο και το 2016 –παρά το γεγονός ότι είχε εμπλακεί σε σύνταξη προϋπολογισμών που είχαν απορριφθεί από τα δικαστήρια– κατάφερε να εμφανίσει πλεόνασμα 200 εκατ. ευρώ. Ο Σουλτς, ο οποίος έως τις αρχές Απριλίου εμφανιζόταν σαν πλεονέκτημα, τώρα ίσως αποδειχθεί βαρίδι. Γιατί, όμως, «ξεφούσκωσε»;

Ο καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης, Καρλ Εμπερχαρντ Χόλτμαν, επισημαίνει ότι το σύνθημα του Σουλτς για «δικαιοσύνη» είναι πολύ γενικό για να αντέξει σε μια μακρά περίοδο 9μηνης προεκλογικής εκστρατείας. «Ο Σουλτς πρέπει να το εξειδικεύσει σε κάθε τομέα της πολιτικής», λέει. Αλλά αυτό ακριβώς είναι το πρόβλημά του. Οι διαφημιστές που έχουν συμβουλεύσει το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα τού συνιστούν να κάνει το ακριβώς αντίθετο: να μείνει στα γενικά. Μιλώντας την περασμένη Δευτέρα στο εμπορικό και βιομηχανικό επιμελητήριο του Βερολίνου, μπροστά σε εκατοντάδες επιχειρηματίες, ο Σουλτς αναφέρθηκε σε μια σειρά από δημόσιες επενδύσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα και την καινοτομία από το κράτος, αλλά είπε ελάχιστα πράγματα για το παγκόσμιο εμπόριο και το πώς θα βοηθήσει φορολογικά τον ιδιωτικό τομέα, ιδιαίτερα τους μικρούς και μεσαίους επιχειρηματίες της χώρας. Το πιο σημαντικό μήνυμά του ήταν ότι «η Γερμανία δεν χρειάζεται να απολογηθεί για το εμπορικό της πλεόνασμα, δεν χρειάζεται να απολογηθούμε επειδή είμαστε καλύτεροι...». Το πραγματικό πρόβλημα, συνέχισε ο Σουλτς, «δεν είναι ότι έχουμε πλεόνασμα, αλλά ότι δεν το επανεπενδύουμε στη χώρα...». Η υποδοχή του από το ακροατήριο ήταν μάλλον συγκρατημένη.

Κρίσιμες για τον υποψήφιο του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος οι τοπικές εκλογές στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία.

Οι σύμβουλοί του γνωρίζουν ότι μόνο με τη θώπευση των συνδικάτων με συνθήματα για την αναδιανομή δύσκολα θα κερδίσει ο Σουλτς. Δημοσκόπηση αυτής της εβδομάδας δείχνει ότι στις εκλογές του 2013 το 35,9% των συνδικαλισμένων εργαζομένων ψήφισαν το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα, ενώ το 32,4% ψήφισε το κόμμα της Αγκελα Μέρκελ. Πριν από την ατζέντα 2010 του Σρέντερ, με την οποία περιορίσθηκαν σημαντικά δικαιώματα των εργαζομένων, τα ποσοστά ήταν 51,2% (Σοσιαλδημοκράτες) και 26,7% (Χριστιανοδημοκράτες).

Για να κερδίσει τις εκλογές ο Σουλτς, ξεπερνώντας το 35% τον Σεπτέμβριο, χρειάζεται, εκτός από τους συνδικαλισμένους εργαζομένους, να κερδίσει και μέρος των εκατομμυρίων επιχειρηματιών και ελευθέρων επαγγελματιών που κινούν τη γερμανική οικονομία. Αλλά στις μέσες ηλικίες εκείνων που δουλεύουν στην πραγματική οικονομία, δηλαδή των ψηφοφόρων 30 - 50 χρονών, υστερεί απελπιστικά έναντι της κ. Μέρκελ. Εκείνη συσπειρώνει στις ηλικίες 40 - 49 το 44% των ψηφοφόρων έναντι μόλις 19% του Σουλτς.

Στην τελική ευθεία

Στο Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα πιστεύουν ότι η τάση αυτή μπορεί να αντιστραφεί και ότι οι μέχρι τώρα αποτυχίες τους στις δύο τοπικές εκλογές –στο Ζάαρλαντ και το Σλέβιχ - Χόλσταϊν– είχαν σχέση με αδυναμίες των τοπικών υποψηφίων. Ο ίδιος ο Σουλτς είναι λιγότερο σίγουρος και θέλει τις επόμενες εβδομάδες να παρουσιάσει ένα πιο αναλυτικό οικονομικό πρόγραμμα προσανατολισμένο στο Κέντρο και όχι στην Αριστερά, εξειδικευμένο στην καλύτερη αξιοποίηση των κρατικών εσόδων και όχι στην αύξησή τους.

«Δεν κερδίζει κανείς εκλογές βάζοντας φόρους, ούτε στη Γερμανία», λέει χαμογελώντας σύμβουλός του στο Χάγκεν, καθώς ο υποψήφιος πιέζεται από τον κόσμο που τον περιβάλλει να υποσχεθεί εκείνο ή το άλλο βοήθημα που συνεπάγεται αύξηση δαπανών. Ο Σουλτς ακούει και σωπαίνει.

Ο Μάρτιν Σουλτς με την υποψήφια των Σοσιαλδημοκρατών και σημερινή πρωθυπουργό στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Ανελόρε Κραφτ.

Αντιπολίτευση, αντίσταση και διώξεις

Η καταστολή των πολιτικών δυνάμεων και οι δίκες στα στρατοδικεία κατά τον πρώτο χρόνο της Δικτατορίας

Του **ΜΙΧΑΛΗ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑ***

Η Γυάρος είναι ένα μικρό ακατοίκητο νησί των Κυκλάδων. Κατά την περίοδο της ρωμαϊκής κατάκτησης χρησιμοποιήθηκε ως τόπος εξορίας. Το ίδιο και κατά τη σύγχρονη εποχή, μετά τον Εμφύλιο και κατά τη συνέχειά του, δηλαδή κατά τη Δικτατορία που προέκυψε από το στρατιωτικό πραξικόπημα τη νύχτα της 21ης Απριλίου 1967.

50 χρόνια πριν

Τη νύχτα εκείνη, από τις 2.05 που βγήκαν τα τανκς στους δρόμους του κέντρου των Αθηνών και μέχρι τις 5 το πρωί οι ομάδες συλλήψεων των πραξικοπηματιών, σε συνεργασία με τη Χωροφυλακή και την Αστυνομία, είχαν περίπου ολοκληρώσει τη σύλληψη των 6.135 πολιτών που προέβλεπε το σχέδιο «Ιέραξ ΙΙ», παραλλαγή και επέκταση του σχεδίου «Προμηθεύς». Η νομική βάση των ενεργειών υπήρχε τύποις και δυνάμει στη νομοθεσία της περιόδου του Εμφυλίου, τα κατάλοιπα της οποίας, παρά την –αρχής γενομένης από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή– σταδιακή άρση των συνεπειών, εξακολουθούσαν να υπάρχουν, διά παν ενδεχόμενον. Στον κατάλογο των συλληφθησομένων περιλαμβάνονταν εκτός από τα κομμουνιστικά στελέχη που προέβλεπε ο «Προμηθεύς» και στελέχη άλλων κομμάτων ή παράγοντες του πολιτεύματος όπως ο πρωθυπουργός και αρχηγός της ΕΡΕ Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ο ηγέτης της Ενώσεως Κέντρου Γεώργιος Παπανδρέου, ακόμα και αυτός ο γραμματέας του Βασιλέως, ο ταγματάρχης Μιχάλης Αρναούτης. Πάντως, ο κύριος όγκος των συλληφθέντων –πλην στελεχών του αστικού πολιτικού κόσμου όπως ο Ανδρέας Παπανδρέου και ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης– ήσαν κομμουνιστές και πολίτες εαμογενών φρονημάτων αυτοί, άνδρες και γυναίκες, στην πλειονότητά τους εκτοπίστηκαν στη Γυάρο όπου εκρατούντο κάτω από άθλιες συνθήκες σε εγκαταστάσεις παροπλισμένες.

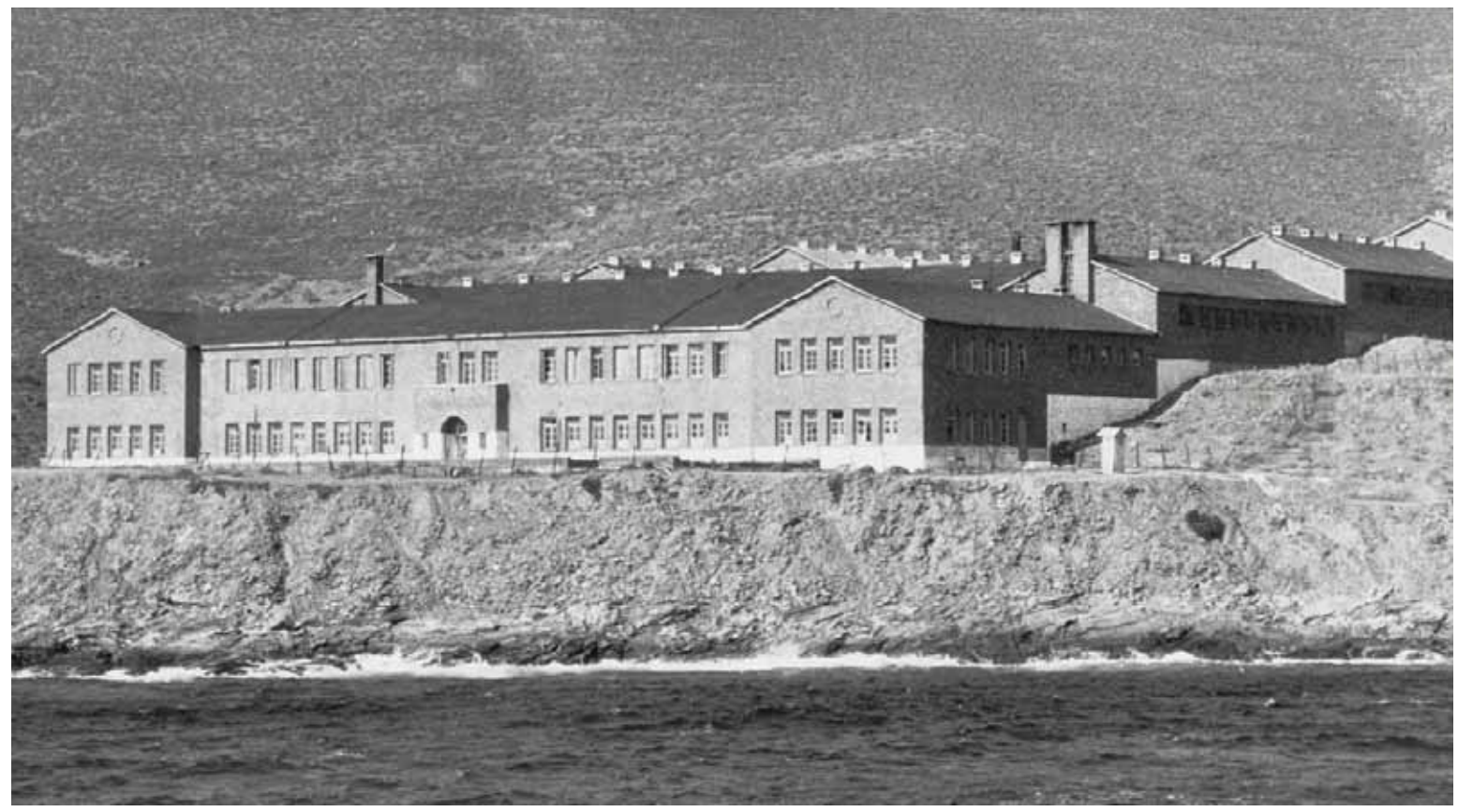

Χιλιάδες άτομα εκτοπίστηκαν στην ακατοίκητη Γυάρο κατά τη διάρκεια της Δικτατορίας, όπου διέμεναν υπό άθλιες συνθήκες σε παροπλισμένες εγκαταστάσεις.

Τα πρώτα θύματα της χούντας

Οι πρώτοι νεκροί, ωστόσο, του πραξικοπήματος δεν ήσαν στους καταλόγους. Επρόκειτο για πολίτες που αρνήθηκαν να υπακούσουν σε κελεύσματα πανικόβλητων στρατιωτικών. Ετσι εκτελέστηκαν στις 21 Απριλίου η 24χρονη Μαρία Καλαβρού στην οδό Πατησίων και ο

Στις 21 Απριλίου εκτελέστηκαν η 24χρονη Μαρία Καλαβρού στην οδό Πατησίων και ο 15χρονος Βασίλης Πεσλής στην πλατεία Αμερικής.

15χρονος Βασίλης Πεσλής στην πλατεία Αμερικής. Ευτυχώς, δεν υπήρξαν νεκροί κατά τη συλλογική, αλλά μικρής κλίμακας, ανοιχτή αντίδραση που εκδηλώθηκε την πρώτη ημέρα του πραξικοπήματος στο Ηράκλειο της Κρήτης και συγκεκριμένα στη Χανιόπορτα, αλλά και την άλλη που κατεστάλη βίαια στα Γιάννενα. Θύμα του εκνευρισμού και του πανικού των χαμηλόβαθμων πραξικοπηματιών υπήρξε στον Ιππόδρομο του Φαλήρου και ο Παναγιώτης Ελής, κομμουνιστής με πλούσια αντιστασιακή δράση κατά τη διάρκεια της βουλγαρικής κατοχής.

Δεν είναι όμως ίδια η περίπτωση της δολοφονίας του Νικηφόρου Μανδηλαρά που βρέθηκε νεκρός στις 19 Μαΐου 1967 σε παραλία της Ρόδου. Ο Μανδηλαράς ήταν εκ των πλέον μαχητικών συνηγόρων υπεράσπισης των κατηγορουμένων αξιωματικών της υπόθεσης «Ασπίδα» και είχε προκαλέσει την οργή των σκευωρών.

Ενας ακόμα νεκρός που προσμετράται στα θύματα της Δικτατορίας εκείνη την πρώτη χρονιά είναι ο Γιάννης Χαλκίδης, μέλος του Πατριωτικού Μετώπου, ο οποίος πυροβολήθηκε θανάσιμα από τη Χωροφυλακή στην προσπάθειά του να αποφύγει τη σύλληψη στη Θεσσαλονίκη.

Ο Νικηφόρος Μανδηλαράς (αριστερά, στη δίκη για την υπόθεση «Ασπίδα»), που βρέθηκε νεκρός στις 19 Μαΐου 1967 σε παραλία της Ρόδου, ήταν εκ των πλέον μαχητικών συνηγόρων υπεράσπισης των κατηγορουμένων αξιωματικών.

Ο Μυσόνιος εις την Γύαρον

« [...] Οι δε μετά ταύτα Αυτοκράτορες της Ρώμης διώρισαν την Γύαρον ως την σκληροτέραν εξορίαν των κακούργων, και προς άλλοις πολλοίς εξωρίσθη εις αυτήν και ο στοϊκός φιλόσοφος Μυσόνιος ο ανήρ ούτος επί πολύν χρόνον επότιζε την νεολαίαν της Ρώμης τα νάματα της φιλοσοφίας, έζησε διαπαντός ανεπίληπτος και δι' ευγενούς ελευθεριότητος προσεκτήσατο την πρέπουσαν αυτώ φήμην, ουδέποτε επαινών, αλλ' ελευθέρως και δημοσίως μεμφόμενος αεί τας πράξεις του Νέρωνος και των φίλων αυτού όθεν ενεδρευόμενος υπό της υποψίας και του φθόνου, εκατηγορήθη άνευ ουδεμιάς αποδείξεως ότι μετέσχε της κατά του τυράννου τούτου συνομωσίας του Πίσωνος, και εξωρίσθη εν έτει 818 ή 819 από κτίσεως Ρώμης (65 ή 66 μ.Χ.) εις ταύτην την μικράν νήσον Γύαρον. [...].»

ΙΑΚΩΒΟΣ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ «Τα Ελληνικά, ...» 1854

Οι πρώτες αντιστασιακές οργανώσεις

Αν και η Αριστερά φάνηκε να κατελήφθη εξαπίνης τη νύχτα του πραξικοπήματος, η εμπειρία και η δυναμικότητα στελεχών της που δεν είχαν συλληφθεί τούς οδήγησε άμεσα στη συγκρότηση των πρώτων αντιδικτατορικών οργανώσεων. Αυτή είναι η περίπτωση του προέδρου της Νεολαίας Λαμπράκη, του Μίκη Θεοδωράκη. Ετυχε τις πρώτες στιγμές ο Ρένος Αποστολίδης να αντιληφθεί την εισβολή των τανκς στην Αθήνα έσπευσε να τηλεφωνήσει στον Γιάννη Ρίτσο αλλά δεν τα κατάφερε. Στη συνέχεια τηλεφώνησε στον Μποστ για να κρυφτεί. Ετσι από τη σύζυγο του Μποστ ειδοποιήθηκε ο Μίκης και διέφυγε τη σύλληψη. Δύο ημέρες μετά, και ενώ ακόμη ίσχυαν οι περιορισμοί στην κυκλοφορία, έστειλε σε ξένες πρεσβείες μήνυμα κατά της Δικτατορίας και στις 30 Απριλίου –στο διαμέρισμα της οδού Παξών 3 στην Κυψέλη του μετέπειτα υφυπουργού της Νέας Δημοκρατίας Παναγιώτη Δελημήτσου– με τους Γιώργο Βότση, Αριστείδη Μανωλάκο, Γιώργο Κουπαρούσο, Χρόνη Μίσσιο και Θέμη Μπανούση συντάσσουν τη «Διακήρυξη του Πάσχα» που είναι και το πρώτο συλλογικό κείμενο κατά της Δικτατορίας. Ακολουθεί η ίδρυση του Πατριωτικού Μετώπου. Ο Μίκης συλλαμβάνεται στις 21 Αυγούστου. Στις 21 Νοεμβρίου βγαίνει η απόφαση του Εκτάκτου Στρατοδικείου Αθηνών (το πρώτο από τα δέκα που συγκροτήθηκαν ανά την επικράτεια) για τους 31 του Πατριωτικού Μετώπου: Οι Κώστας Φιλίνης και Ιωάννης Λελούδας (προερχόμενος από τον συντηρητικό χώρο) καταδικάζονται σε ισόβια δεσμά και η Σύλβα Ακρίτα σε 10 χρόνια.

15.11.1967. Αρχίζει η δίκη 31 μελών του «Πατριωτικού Μετώπου», (ΠΑΜ), που είχε συγκροτήσει ο Μίκης Θεοδωράκης (δεξιά).

Η Δημοκρατική Αμυνα

Το Πατριωτικό Μέτωπο ήταν η πρώτη, αλλά όχι η μόνη αντιδικτατορική οργάνωση που συγκροτήθηκε τον πρώτο καιρό της Δικτατορίας. Η άλλη μεγάλη οργάνωση ήταν η κεντροαριστερή Δημοκρατική Αμυνα που ιδρύθηκε τον Μάιο. Μέλη της υπήρξαν τότε οι Γεώργιος Μυλωνάς, Γεώργιος-Αλέξανδρος Μαγκάκης, Βασίλης Φίλιας, Σάκης Καράγιωργας, Κώστας Σημίτης κ.ά. και η δράση της εντάθηκε τα επόμενα χρόνια. Από τον χώρο της Ενωσης Κέντρου και της ΕΔΗΝ προήλθε το ιδρυθέν τον Μάιο Εθνικό Κίνημα Δημοκρατικής Αντιστάσεως, ενώ από τον χώρο των Λαμπράκηδων και της ΕΔΑ προέκυψε, στα τέλη του 1967, η οργάνωση νεολαίας Ρήγας Φεραίος.

Κύρια δραστηριότητα των οργανώσεων αυτών υπήρξε αρχικά η διανομή προκηρύξεων, η εκ των ενόντων οργάνωση συντόμων μικροδιαδηλώσεων στο κέντρο της Αθήνας, η μετάδοση αντιδικτατορικών συνθημάτων μέσω μαγνητοφώνων σε πολυσύχναστα μέρη, η ανάρτηση πανό, η ενημέρωση ξένων δημοσιογράφων και ραδιοσταθμών του εξωτερικού και σπάνια, το 1967, η χρήση εκρηκτικών. Ηταν οι πρώτες αντιδράσεις. Το βασιλικό αντικίνημα της 13ης Δεκεμβρίου έδειξε στους αντιπολιτευόμενους το καθεστώς ότι μπορούσαν να το αμφισβητήσουν, μαζί ή παράλληλα με άλλες οργανώσεις, εντονότερα. Ηταν όμως μια εξέλιξη βραδεία και στην ουσία της κυριολεκτικά βασανιστική.

* Ο Μιχάλης Κατσίγερας είναι δημοσιογράφος.

Οι συνθήκες θανάτου του Παναγιώτη Ελή

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ***

« [...] Στις 22 ή 23 Απριλίου του 1967, όταν οι συνταγματάρχες διέπραξαν το πραξικόπημά τους, είχα την ατυχία να είμαι αυτόπτης και αυτήκοος μάρτυρας του φόνου του άτυχου [Παναγιώτη] Ελή, σε μια μεγάλη αίθουσα ή απλώς υπόστεγο του παλιού Ιπποδρόμου, στο Δέλτα του Φαλήρου. Είχαμε συλληφθεί από το πρωί της πρώτης μέρας του πραξικοπήματος, μερικοί από τα χαράματα. Μαζί με όλους και ο Ελής. Φονιάς, ένας νεαρός ανθυπολοχαγός ή υπολοχαγός, ο οποίος μετά το 1974 καταδικάστηκε και έμεινε αρκετά χρόνια στη φυλακή. Ο χρόνος του φόνου: Προχωρημένο απριλιάτικο και βροχερό απόγευμα, δεν είχε ακόμη σουρουπώσει. Ακριβής τόπος: Ο Ελής, μαζί με άλλους κρατουμένους, ερχόταν βιαστικά, αν όχι τρέχοντας, από την αλάνα του Ιπποδρόμου, όπου μια μικρή ομάδα στρατιωτών, με προτεταμένες λόγχες και αυτόματα, τους συνόδευε για τις σωματικές τους ανάγκες. Επικεφαλής ο θερμοκέφαλος ανθυπολοχαγός, ο οποίος κραδαίνοντας περίστροφο εκραύγαζε τα γνωστά συνθήματα, "κουμμούνια θα πεθάνετε" κ.λπ. Η όλη ατμόσφαιρα θύμιζε λίγο "καψόνι" νεοσυλλέκτων, που τουλάχιστον εκείνη την εποχή συνηθιζόταν στα στρατόπεδα εκπαίδευσης. Είχαν δυστυχώς τη γνώμη ότι με τον τρόπο αυτόν θα πετύχουν ταυτόχρονα σωματική άσκηση, διαμόρφωση φρονήματος και αναγκαστική αποδοχή της πιο ανόητης πειθαρχίας. Πιστεύω ότι μέσα σ' αυτήν την περίπλοκη διαδικασία, οι διωκόμενοι τρομοκρατούνται, αλλά οι διώκτες εξάπτονται (επιτέλους, μια ευκαιρία για να ασκήσουν εξουσία, κάποια εξουσία, και ήδη αισθάνονται την ηδονή της) και... τα όπλα εκπυρσοκροτούν από μόνα τους! Ετσι, μόλις ο άτυχος Ελής πέρασε τη μεγάλη πόρτα του θαλάμου και δεν υπήρχε η παραμικρή πιθανότητα να... δραπετεύσει ή κατά άλλο τρόπο να απειθαρχήσει... το περίστροφο του ανθυπολοχαγού εκπυρσοκρότησε από μόνο του, μισό μέτρο πίσω από το κεφάλι του θύματος! Καθόμασταν σε μια κουβέρτα στο δάπεδο του θαλάμου μαζί με τον μακαρίτη γιατρό Μανώλη Σιγανό και τον επίσης μακαρίτη Κυριάκο Τσακίρη. Ακούσαμε τον πυροβολισμό και είδαμε τον Ελή να πέφτει. Δίπλα από μας καθόταν ο Γιάννης Ρίτσος, άκουσε και αυτός και είδε και αμέσως, με απόγνωση και αποτροπιασμό, έκρυψε το πρόσωπό του στα χέρια του. [...].»

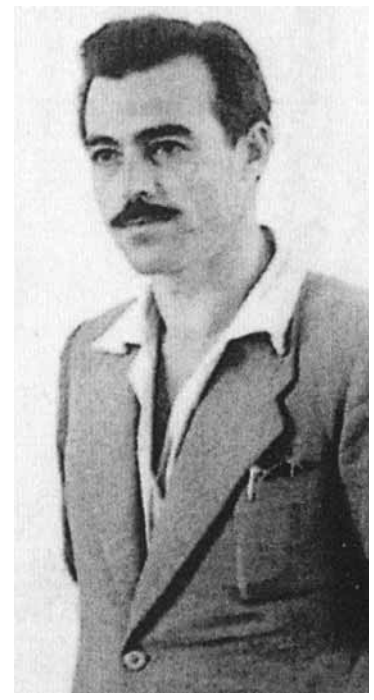

Ο Παναγιώτης Ελής δολοφονήθηκε στον Ιππόδρομο στις 25 Απριλίου.

* Ο Αντώνης Καρκαγιάννης (1932 - 2010) υπήρξε διευθυντής της «Κ». Το κείμενο είναι απόσπασμα από άρθρο του με τίτλο «Απρεπής ιστοριούλα» (16-12-2009).

bet365
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ
Στοιχηματίστε Υπεύθυνα 18+

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2017

bet365
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ
Στοιχηματίστε Υπεύθυνα 18+

Γιατί παραμένει ο Λέβι στην Ανόρθωση

Το σκεπτικό πίσω από την απόφαση να εξαντληθεί το συμβόλαιο της ομάδας της Αμμοχώστου με τον Ισραηλινό τεχνικό

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ**

Για την Ανόρθωση η σεζόν έχει ήδη τελειώσει και μάλιστα με τον πλέον απογοητευτικό τρόπο, αφού για να πάρει την έκτη θέση χρειάστηκε κόπος, ενώ η προσπάθεια στο κύπελλο ολοκληρώθηκε με μια βαριά συντριβή από τον Απόλλωνα με 6-0. Παρόλα αυτά, ο Ανδρέας Παντελή αφού ζύγισε τα δεδομένα αποφάσισε να κρατήσει τον Ρόνι Λέβι στον πάγκο της ομάδας και να τον αφήσει να την προετοιμάσει για του χρόνου.

Μια απόφαση που μόνο εύκολη δεν ήταν αφού δικαιολογημένα το αποτέλεσμα στον ημιτελικό του Τσιρείου έφερε αναταράξεις και πλήγωσε βαθιά το γόητρο της ομάδας. Όμως στο να ληφθεί μια τόσο κρίσιμη απόφαση όπως αυτή ενός προπονητή, πρέπει να συνυπολογιστούν πολλά και όχι μόνο ένα αποτέλεσμα. Αυτό ακριβώς έγινε και ο Ισραηλινός μένει.

Θα κριθεί πιο αυστηρά με δική του ομάδα και δικές του επιλογές ο Λέβι, όμως έκανε αρκετά για να πείσει πως πρέπει να πάρει την ευκαιρία.

Το γεγονός πως οι δυο άντρες δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους και ασφαλώς δεν ήταν επιλογή του Παντελή ο Λέβι, έκανε το πρώτο διάστημα της συνύπαρξής τους «παγωμένο». Έτυχε να αναλάβει ο Παντελή σε περίοδο μεταγραφών με την ομάδα να παραπαίει και το χρόνο να πιέζει αφού δεν είχε κλείσει κανένας παίκτης. Λήφθηκε άλλωστε και μια δύσκολη απόφαση, να παραχωρηθεί ο πρώτος σκόρερ της ομάδας, ο Ίσμα Γκονζάλβες, με τον Λέβι να δηλώνει μετά το παιχνίδι με τον Ερμή πως φεύγει ο καλύτερος επιθετικός στην Κύπρο.

Σταδιακά όμως, άρχισε να γίνεται καλύτερη η συνεννόηση μιας και η προσέγγισή τους ως προς το τι πρέπει να γίνει για να συνέλθει η ομάδα ήταν και είναι παρόμοια. Ο Παντελή ήταν ο πρώτος πρόεδρος που είδαν οι παίκτες να τους πλησιάζει και να τους βάζει συνεχώς πίεση για το αγωνιστικό κομμάτι. Ο Λέβι βοηθήθηκε από την άρση του διοικητικού αδιεξόδου προκειμένου να επιβληθεί στην ομάδα και από τις μεταγραφές που έγιναν ώστε να χτίσει μια ενδεκάδα αξιοπρεπή.

Στο πρώτο διάστημα της κοινής τους παρουσίας έμεναν εφτά αγώνες για να τελειώσει η κανονική περίοδος με την Ανόρθωση ένατη και στο -6 από τον έκτο Ερμή. Αποστολή δύσκολη και με ελάχιστα περιθώρια. Όμως η ανατροπή στον αγώνα με την Ομόνοια από 2-0 σε 2-2 και η εν μέρει επιστροφή του κόσμου στο γήπεδο επανέφερε την πίστη. Το σερί ήταν πέντε νίκες και δύο ισοπαλίες με την Ανόρθωση να σώζει το γόητρό της με την είσοδο στην εξάδα. Στο μεταξύ στην Αρένα αιφνιδίασε την ΑΕΚ και κατάφερε να την αποκλείσει με πρόκριση στα ημιτελικά του κυπέλλου μετά από μία πενταετία.

Εντός εξάδας ζητήθηκε από την ομάδα να παρουσιαστεί με αξιοπρέπεια και σεβασμό και αυτό έκανε αφού σε κανένα παιχνίδι δεν διασύρθηκε. Παρόλα αυτά ήρθε η πανωλεθρία στο Τσίρειο να τα γκρεμίσει όλα. Εν τέλει, όχι σε βαθμό που να ανατρέψει την καλή γενική εικόνα που είχε σχηματιστεί από τους ιθύνοντες για τον Λέβι. Πολλοί ερμήνευσαν τη δήλωση που έκανε μετά τον επαναληπτικό με τον Απόλλωνα πως για να μείνει θέλει η ομάδα να πρωταγωνιστεί ως προαναγγελία εξόδου. Όχι όμως και επισήμως που έσπευσαν να συμφωνήσουν μαζί του αφού και η διοίκηση αυτό θέλει. Πλέον θα πορευθούν μαζί, κάνοντας αρκετές αλλαγές στο έμψυχο δυναμικό με στόχο να επιστρέψει η Ανόρθωση στα κύπελλα Ευρώπης. Θα κριθεί πιο αυστηρά με δική του ομάδα και δικές του επιλογές ο Λέβι, όμως έκανε αρκετά για να πείσει πως πρέπει να πάρει την ευκαιρία.

Τα στατιστικά του Ρόνι Λέβι στην «Κυρία»

	ΑΓΩΝΕΣ	ΝΙΚΕΣ	ΙΣΟΠΑΛΙΕΣ	ΗΤΤΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΙΚΩΝ
ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ	79	43	18	18	54%
ΚΥΠΕΛΛΟ	16	10	2	4	63%
ΕΥΡΩΠΗ	4	3	0	1	75%
ΣΥΝΟΛΟ	99	56	20	23	57%

Στα 100 και συνεχίζει

Η ενημέρωση για την παραμονή του Λέβι ήρθε ακριβώς στον αγώνα που θα συμπληρώσει 100 αγώνες στον πάγκο της, κάτι που θα γίνει απέναντι στον Απόλλωνα σήμερα. Τα ματς αυτά χωρίζονται σε δυο θητείες και σε τρεις διοργανώσεις. Ξεκίνησε την καριέρα του στην Ανόρθωση την έκτη αγωνιστική της περιόδου 2011-12 με εντός έδρας ισοπαλία 2-2 με τον Άρη και αποχώρησε ακριβώς μετά το τέλος της κανονικής περιόδου την επόμενη. Επανήλθε στην ένατη αγωνιστική της φετινής σεζόν και παραμένει στον πάγκο.
Στο πρωτάθλημα κοοούτσαρε την ομάδα σε 79 αγώνες. Οι 53 στην πρώτη θητεία και οι 26 τώρα. Έχει απολογισμό 1,86 βαθμούς ανά αγώνα, αριθμός κοντά σε αυτό που έχουν οι ομάδες που βγαίνουν Ευρώπη. Κοούτσαρε επίσης την ομάδα σε 16 αγώνες κυπέλλου και τέσσερις στην Ευρώπη.

ΑΠΟΨΗ

Η μηδενιστική κριτική στον Τόμας Κρίστιανσεν

/ Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΤΤΙΧΗ**

Μετά την ισοπαλία (0-0) του ΑΠΟΕΛ με την ΑΕΚ στο ΓΣΠ, στην 34η αγωνιστική του Πρωταθλήματος, πάρα πολλοί οπαδοί των πρωταθλητών στα τέσσερα τελευταία χρόνια, «γαλαζοκιτρίνων», έκραξαν άγρια τον προπονητή Τόμας Κρίστιανσεν για την αδυναμία να κερδίσει ένα εκ των δύο ανταγωνιστών της για τον τίτλο ΑΕΚ και Απόλλωνα. Πραγματικά ο απολογισμός είναι πολύ άσχημος, με τρεις ήττες και τέσσερεις ισοπαλίες σε επτά αγώνες.

Όμως ο ΑΠΟΕΛ διατήρησε το αβαντάζ και το βαθμολογικό πλεονέκτημα από την ΑΕΚ και τον Απόλλωνα και είχε στο χθεσινό (13/5) ντέρμπι με την Ομόνοια μια νέα ευκαιρία να στεφθεί πρωταθλητής, μια αγωνιστική πριν από το τέλος της κούρσας για τον τίτλο.

Θεωρώ ότι είναι άδικη και υπερβολική η μηδενιστική κριτική που γίνεται στον Δανό προπονητή αφού δεν είναι λίγα αυτά που πέτυχε μέχρι τώρα. Εκτός από τον τίτλο του πρωταθλητή, θα διεκδικήσει στις 24 Μαΐου, στον τελικό το Κύπελλο, ενώ δεν πρέπει να ξεχνάμε και την σπουδαία παρουσία του ΑΠΟΕΛ στους «16» του Γιουρόπα Λιγκ, μετά από μια εξαιρετική πορεία με νίκες επί του Ολυμπιακού Πειραιώς και της Αθλέτικ Μπιλμπάο.

Είναι άδικη και υπερβολική η κριτική που γίνεται στον Δανό προπονητή αφού δεν είναι λίγα αυτά που πέτυχε μέχρι τώρα.

Ας μην ξεχνάμε ότι στη φετινή σεζόν ο ΑΠΟΕΛ έκανε ήδη μια νέα επίδοση με 60 αγώνες σε μια σεζόν στοιχείο που δίνει ελαφρυντικά στην κούραση των παικτών στο τελευταίο διάστημα.

Παρακολουθώντας την πορεία του ΑΠΟΕΛ στις εγχώριες διοργανώσεις αλλά και στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, πιστεύω ότι ο Τόμας Κρίστιανσεν έκανε αρκετά καλή δουλειά. Έκανε βέβαια και αρκετά λάθη αλλά εκτιμώ ότι η συνολική προσφορά του στις επιτυχίες των γαλαζοκιτρίνων είναι σημαντική και σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να μηδενίζεται.

Το αν θα μείνει και του χρόνου στον «Αρχάγγελο» ή όχι είναι κάτι που θα ξέρουμε πολύ σύντομα. Φαίνεται πάντως πως οι περισσότερες πιθανότητες είναι να μην ανανεωθεί το συμβόλαιό του αφού ο εκπρόσωπός του έχει ζητήσει σημαντική αύξηση, όχι μόνο για τον Κρίστιανσεν αλλά και για τους συνεργάτες του στο τεχνικό επιτελείο.

Καταλήγοντας εκφράζω την άποψη ότι ο πιο δίκαιος τρόπος για να κρίνεις ένα προπονητή, είναι τα αποτελέσματα του σε σχέση με τις συνθήκες της δουλειάς του και τις διάφορες συγκυρίες, αρνητικές και θετικές. Όλα τα άλλα κριτήρια δεν είναι ίσως και τόσο αντικειμενικά.

bet365
100%
ΜΠΟΝΟΥΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ
Όροι και Προϋποθέσεις Ισχύουν
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ
Στοιχηματίστε Υπεύθυνα 18+

Ετοιμη να ανέβει ξανά στον θρόνο

Η Γιουβέντους με πγέτη τον Τζιανλουίτζι Μπουφόν θέλει να κυριαρχήσει και στο Champions League

Του **ΧΑΡΗ ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ**

Ξεκίνησε χωρίς τα μεγάλα λόγια την φετινή σεζόν στο Champions League. Η αήττητη πορεία της μέχρι τον τελικό και οι εντυπωσιακές της προκρίσεις ενάντια στην Μπαρτσελόνα των πολλών και μεγάλων αστέρων και στην εντυπωσιακή, φετινή Μονακό, άλλαξαν τα δεδομένα. Η «Μεγάλη Κυρία» του ιταλικού ποδοσφαίρου είναι έτοιμη να κυριαρχήσει και στον ευρωπαϊκό ποδοσφαιρικό χάρτη μετά από πολλά χρόνια. Τα συστατικά, την εμπειρία και τους παίκτες γι' αυτή την πρόκληση τους έχει, με πρώτο και καλύτερο τον Τζιανλουίτζι Μπουφόν. Τον κορυφαίο τερματοφύλακα που έχει κατακτήσει τα πάντα στην καριέρα του, εκτός από το τρόπαιο του Τσάμπιονς Λιγκ. Θα τα καταφέρει αυτή την φορά κόντρα στον «γαλαξία» αστεριών της υπερδύναμης Ρεάλ;

Η Γιουβέντους διαθέτει ένα πολύ πλούσιο ρόστερ σ' όλες τις γραμμές, κάτι που την βοήθησε να βρίσκεται σ' όλους τους στόχους της Μάν μήνα.

Το ροζ που... έγινε μαύρο

Το ημερολόγιο έγραφε 1η Νοεμβρίου 1897. Οι μαθητές του Λυκείου Ντ' Αντζέλιο του Τορίνο ιδρύουν μια ομάδα με την λατινική ονομασία Sport Club Juventus (Γιουβέντους). Πρώτα χρώματα της ομάδας ήταν το ροζ και το μαύρο. Το ροζ, όμως, ξέβαφε στο πλύσιμο και αντικαταστάθηκε από το μαύρο χρώμα λίγο αργότερα. Από τότε, κύλησε πάρα πολύ νερό στο αυλάκι…

Το «πλούσιο» παλμαρέ της

Η Γιουβέντους είναι η δημοφιλέστερη και η πιο επιτυχημένη ομάδα στην Ιταλία. Και αυτή η διαπίστωση είναι απόλυτα δικαιολογημένη. 32 πρωταθλήματα Ιταλίας, 11 κύπελλα και 7 Σούπερ Καπ Ιταλίας σε εγχώριο επίπεδο είναι το πλούσιο παλμαρέ της. Φέτος ετοιμάζεται να πανηγυρίσει το 33ο πρωτάθλημα της, αφού βρίσκεται στην κορυφή της βαθμολογίας με 7 βαθμούς διαφορά από την δεύτερη Ρόμα τρεις αγωνιστικές πριν από το τέλος. Επίσης, βρίσκεται στον τελικό του κυπέλλου Ιταλίας, όπου θα αντιμετωπίσει την Λάτσιο στα μέσα του τρέχοντος μήνα.

Στα καλύτερα της

Στο παρόν στάδιο, η ιταλική ομάδα έχει να λέει πως διαθέτει μια από τις καλύτερες ομάδες στην ιστορία της. Η σταθερότητα στην διοίκηση με την παρουσία του Αντρέα Ανιέλι, αλλά και το κοουτσάρισμα του Μαξ Αλέγκρι από τον πάγκο έφεραν αυτά τα πολύ θετικά αποτελέσματα. Η Γιουβέντους διαθέτει ένα πολύ πλούσιο ρόστερ σ' όλες τις γραμμές, κάτι που την βοήθησε να βρίσκεται σ' όλους τους στόχους της Μάν μήνα. Η κύρια αιτία της αγωνιστικής της ανόδου είναι το ιδιόκτητο της γήπεδο, που άνοιξε τις πύλες του τον Σεπτέμβριο του 2011 με χωρητικότητα 41500 θεατές περίπου. Η Γιουβέντους έγινε η πρώτη ιταλική ομάδα με το δικό της ιδιόκτητο γήπεδο, κάτι που την βοήθησε αφάνταστα στον οικονομικό τομέα και στην εύρεση χορηγών. Κάτι που φαίνεται, αναπόφευκτα και εντός του αγωνιστικού χώρου…

> *Η σταθερότητα στην διοίκηση με την παρουσία του Αντρέα Ανιέλι, αλλά και το κοουτσάρισμα του Μαξ Αλέγκρι από τον πάγκο έφεραν αυτά τα πολύ θετικά αποτελέσματα.*

Η ευρωπαϊκή ιστορία

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο η Γιουβέντους έχει κατακτήσει ότι τρόπαιο κυκλοφορεί, ούσα μια από τις ελάχιστες ομάδες που το έχει καταφέρει. Κατέκτησε δύο Κύπελλα Πρωταθλητριών (1985 και 1996), τρία Κύπελλα ΟΥΕΦΑ (1977, 1990, 1993), το Κυπελλούχων το 1984 και δύο Διηπειρωτικά (1985 και 1996). Ετοιμάζεται να αγωνιστεί στον 9ο της τελικό της διοργάνωσης, έχοντας κερδίσει μόλις τους δύο. Το 1985 κόντρα στην Λίβερπουλ στο «Χέιζελ» και το 1996 κόντρα στον Άγιαξ του Φαν Χάαλ στα πέναλτι στο «Ολίμπικο» της Ρώμης. Φέτος επιστρέφει στον τελικό ως αήττητη μετά από δύο χρόνια, όταν και είχε χάσει από την Μπαρτσελόνα με 1-3 στο Βερολίνο. Φέτος, όμως, πήρε «γλυκιά» εκδίκηση στα προημιτελικά του θεσμού και χωρίς να δεχτεί γκολ από τον Μέσι και την παρέα του.

Σύμβολο της ο Μπουφόν

Ένας εξέχων Ελλαδίτης δημοσιογράφος μου ανέφερε πρόσφατα πως τον κατατάσσει στο ποδοσφαιρικό επίπεδο των Μέσι και Ρονάλντο. Και ας είναι 39 Μαΐων…

Για τους περισσότερους από μας, ο Τζιανλουίτζι Μπουφόν είναι ο καλύτερος τερματοφύλακας που έχουν δει τα μάτια μας. Αυτός που δεν εγκατέλειψε την αγαπημένη του Γιουβέντους, όταν αυτή υποβιβάστηκε στην δεύτερη κατηγορία λόγω Calciopoli πριν από μια δεκαετία. Αυτός που διατηρεί ακόμα το ποσό ρεκόρ μεταγραφής τερματοφύλακα από το μακρινό 2001.

Έχει κατακτήσει σχεδόν τα πάντα. Τα πράγματα και οι εμφανίσεις που κάνει είναι σχεδόν αδιανόητα. Λες και είναι ακόμα το αμούστακο παιδάκι στην ηλικία των 17 ετών που είχε εμφανιστεί στα γήπεδα του Κάλτσιο το 1995 με την φανέλα της Πάρμα. Από τότε φαινόταν ότι ήταν ξεχωριστός. Τώρα έχει ξεπεράσει τα όρια του μύθου…

Οι διακρίσεις του αμέτρητες. 10 πρωταθλήματα Ιταλίας με την «μπιανκονέρο» φανέλα, ένα κύπελλο ΟΥΕΦΑ με την Πάρμα το 1999 και μια κατάκτηση Μουντιάλ το 2006 με την εθνική Ιταλίας. Για τις ατομικές του επιδόσεις και πρωτιές θα χρειαστούμε τόμους ολόκληρους. Ενδεικτικά να αναφέρουμε πως έγινε ο πρώτος τερματοφύλακας που ανακηρύχθηκε ως ο καλύτερος ποδοσφαιριστής στο Τσάμπιονς Λιγκ, πίσω στο 2003.

Αυτά που κάνει στην φετινή χρονιά ξεπερνούν κάθε φαντασία. Οδήγησε την «Γιούβε» αήττητη στον τελικό του Τσάμπιονς Λιγκ, κρατώντας ανέπαφη την εστία του για 600 λεπτά. Εν τέλει τον «νίκησε» ο Εμπαπέ της Μονακό στον ημιτελικό της περασμένης Τρίτης. Αυτό ήταν το τρίτο γκολ που δέχεται φέτος στην διοργάνωση, αλλά το πρώτο από δημιουργία φάσης μέσα στο παιχνίδι.

Το μοναδικό τρόπαιο που λείπει από την συλλογή του είναι αυτό του Τσάμπιονς Λιγκ. Έχει δοκιμάσει άλλες δύο φορές να το κατακτήσει. Το 2003 είδε την Μίλαν να το σηκώνει στην διαδικασία των πέναλτι στο Μάντσεστερ και την Μπαρτσελόνα πριν από δύο χρόνια στην γερμανική πρωτεύουσα.

Πλέον, έχει φτάσει στον τελικό για τρίτη φορά κόντρα στην πολυνίκη ομάδα του θεσμού. Ο Θεός του ποδοσφαίρου του έδωσε άλλη μια ευκαιρία.

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Ο πιο λαμπρός

Άρωμα... Τσάμπιονς Λιγκ θα έχει ο φετινός τελικός του Γιουρόπα Λιγκ. Η παρουσία των Άγιαξ και Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ δίνει μια διαφορετική λάμψη και αίγλη στον τελευταίο αγώνα της φετινής διοργάνωσης, ο οποίος εκτιμάται ότι θα καταγράψει ρεκόρ τηλεθέασης στην ιστορία του θεσμού. Από τη μία ο «Αίαντας» ήταν η πιο πετυχημένη ομάδα που συμμετείχε στο φετινό Γιουρόπα Λιγκ, ενώ η ομάδα του Μάντσεστερ παραμένει ο δημοφιλέστερος σύλλογος στον πλανήτη, με περίπου 600 εκατομμύρια οπαδούς ανά το παγκόσμιο. Οι δύο ομάδες έχουν κατακτήσει επτά φορές την κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση (τέσσερις κατακτήσεις ο Άγιαξ και τρεις η Γιουνάιτεντ), ενώ στη συλλογή τους έχουν συνολικά 15 ευρωπαϊκά τρόπαια. Δεν χωράει, λοιπόν, καμία αμφιβολία ότι ο φετινός τελικός είναι ο πιο λαμπρός στα 45 χρόνια ζωής του θεσμού και δικαιολογημένα ο ποδοσφαιρικός πλανήτης τον αναμένει με μεγάλη ανυπομονησία.

* * * * *

Περί Χαραλαμπίδη

Το θέμα πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις απ' ό,τι θα έπρεπε. Λίγοι ήταν αυτοί που αποδοκίμασαν τον Κωνσταντίνο Χαραλαμπίδη. Εντελώς λανθασμένη ενέργεια. Ένας επαγγελματίας έχει το δικαίωμα να επιλέξει την πιο συμφέρουσα για την καριέρα του πρόταση. Έτσι ήρθαν αρκετοί ποδοσφαιριστές στον ΑΠΟΕΛ. Ένας επαγγελματίας οφείλει να «τιμά» στο έπακρο το συμβόλαιό του. Ο Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης πήρε πολλά από τον ΑΠΟΕΛ αλλά και έδωσε πολλά, ανταποκρινόμενος στο έπακρο στις υποχρεώσεις του. Και από τον ΑΠΟΕΛ δεν έφυγε μόνος του. Απλώς δεν τον ήθελαν. Απλά τα πράγματα...

* * * * *

Αν φύγει... μένει!

Ο Ούρκο Πάρντο είναι αναμφίβολα ένας από τους κορυφαίους τερματοφύλακες που πέρασαν από το νησί μας. Ο 34χρονος Ισπανός διατηρεί συμβόλαιο με τον ΑΠΟΕΛ για ακόμη ένα χρόνο, δεν είναι όμως σίγουρο ότι θα είναι και του χρόνου κάτοικος Αρχαγγέλου. Όπως δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι θα φύγει από την Κύπρο. Εάν επιβεβαιωθούν οι πληροφορίες/φήμες που θέλουν τον Πάρντο να αποχωρεί, τότε θα σημάνει συναγερμός στις τάξεις αρκετών ομάδων.
ΑΕΚ, Ανόρθωση και Ομόνοια έχουν επιδείξει ενδιαφέρον στο -πρόσφατο ή πιο μακρινό- παρελθόν. Πιο έντονο και πιο «επίσημο» φαίνεται πως είναι το ενδιαφέρον της... ισπανικής ομάδα της Λάρνακας. Τόσο ο Τσάβι Ρόκα, όσο και ο Ιμανόλ Ιντιακέθ, έχουν σε μεγάλη εκτίμηση τον συμπατριώτη τους και παρακολουθούν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις εξελίξεις.

* * * * *

Πέφτει ο ένας μετά τον άλλο

Φτάσαμε στο τέλος της σεζόν και οι ιατροί έχουν πιάσει δουλειά μαζί οι φυσιοθεραπευτές και μασέρ. Ο οργανισμός των παικτών τα 'χει παίξει και οι τραυματισμοί έρχονται ο ένας πίσω από τον άλλο. Διαβάζεις το ιατρικό δελτίο των ομάδων και νομίζεις ότι είναι λίστα ασθενών στο νοσοκομείο της πόλης. Όσον αφορά δε το θέαμα. Μην το ψάχνεις. Όποιος είναι μάνα στη σκοπιμότητα έχει το αβαντάζ.

* * * * *

Δύο - τρεις!

Ο Πάμπος Χριστοδούλου δεν έχει τοποθετηθεί δημόσια (ούτε αναμένουμε να το κάνει στο παρόν στάδιο) για τις προθέσεις του σε σχέση με το μετεγγραφικό σχεδιασμό και τον αριθμό των προσθαφαιρέσεων που θα γίνουν το ερχόμενο καλοκαίρι. Αν εξαρτιόταν αποκλειστικά από τον ίδιο, ο Κύπριος τεχνικός θα προχωρούσε σε ριζικές αλλαγές και θα έκτιζε το ρόστερ από την αρχή. Από τα όσα κυκλοφορούν, ο Πάμπος θεωρεί πως μόνο δύο-τρεις από τους ξένους ποδοσφαιριστές του υψιστάμενου ρόστερ μπορούν να κάνουν τη διαφορά στην επόμενη περίοδο. Πάντως, με δεδομένη την οικονομική στενότητα που ταλαιπωρεί τον σύλλογο, καθώς και το γεγονός ότι η πλειοψηφία των ποδοσφαιριστών έχει συμβόλαιο και για την επόμενη αγωνιστική περίοδο, δύσκολα θα δούμε σαρωτικές αλλαγές, τουλάχιστον στον βαθμό που θα το επιθυμούσε ο Κύπριος τεχνικός.

Χριστοφή

Δεν τελειώνει το σήριαλ Δημήτρη Χριστοφή. Ο κόσμος της Ομόνοιας περιμένει εδώ και καιρό, αλλά αποτέλεσμα δεν βλέπει. Ήλθαν και οι δηλώσεις του παίκτη την Πέμπτη το βράδυ πριν από τις βραβεύσεις του ΠΑΣΠ και οι αμφιβολίες γιγαντώθηκαν. Κάποιες γλώσσες μάλιστα λένε ότι υπάρχουν μνηστήρες και στην ημεδαπή.

* * * * *

Τιμούρ και επιστροφή...

Ο Ρόνι Λέβι συνεχίζει στην Ανόρθωση. Η... πολυδιαφημιζόμενη και για πολλούς αναμενόμενη επιστροφή Τιμούρ Κετσπάγια πήρε εκ νέου αναβολή, αν μπορεί να θεωρηθεί αναβολή, για θέμα το οποίο στην ουσία δεν υφίσταται. Η παρουσία του Ανδρέα Παντελή στην προεδρία, κακά τα ψέματα, δημιούργησε ακόμη μεγαλύτερες προσδοκίες στους υποστηρικτές της επιστροφής Τιμούρ Κετσπάγια. Την ίδια ώρα, όμως, η παρουσία του κυρίου Παντελή, επιβεβαιώνει πως πολλά πρέπει να συνηγορήσουν για να επιστρέψει ο Τιμούρ στον πάγκο και πως δεν αρκεί απλώς να κενωθεί η θέση του προπονητή...

* * * * *

Εχει δίκαιο ο ΑΠΟΕΛ

Τη διοίκηση τη λες και «προπονητοφάγο» αλλά έχουμε ξεπεράσει κάθε όριο. Ο μόνος που δεν ακούστηκε για υποψήφιος διάδοχος του Κρίστιανσεν είναι ο Κωστής ο κρεοπώλης της γειτονιάς μου. Ό,τι πεις μέσα είσαι. Λουτσέσκου, Κόντρα, Μπεν Σιμόν, Πέτεφ, Μιλόγιεβιτς η σάρα και η μάρα. Θέλοντας και μη εξέδωσαν ανακοίνωση για να πουν το αυτονόητο, ότι δηλαδή η ομάδα έχει προπονητή και λέγεται Τόμας Κρίστιανσεν.

* * * * *

Καλό φάιναλ φορ

Οι φίλοι του μπάσκετ ζουν στιγμές γλυκιάς προσμονής. Πλησιάζει το φάιναλ φορ της Ευρωλίγκα. Οι ημιτελικοί θα διεξαχθούν στις 19 Μαΐου στο «Σινάν Ερντέμ Ντομ» (στις 18:30 Ρεάλ-Φενερμπαχτσέ, στις 21:30 Ολυμπιακός-ΤΣΣΚΑ).
Ο τελικός θα διεξαχθεί στις 21 Μαΐου στις 21:00. Καλό φάιναλ φορ να έχουμε...

ΑΠΟΨΕΙΣ

Αλλο μπάλα, άλλο μπάσκετ

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Έχουμε βρει τον μπελά μας έτσι όπως το αντιλαμβανόμαστε το ποδόσφαιρο. Ποιο πολύ ενδιαφέρεται ο άλλος να δει το replay της φάσης παρά να μάθει το αποτέλεσμα του αγώνα. Και αν κιόλας δικαιωθεί η άποψή του, αν ήταν πέναλτι ή όχι, φτάνει σε νιρβάνα. Δικαιώνεται, ηδονίζεται, νιώθει ο φτωχός συγγενής, ξεκινάει την επίθεση προς τον αντίπαλο που αβαντάρεται και πάει λέγοντας.
Δεν φταίει κανείς άλλος πέραν των δημοσιογράφων. Οι οποίοι για χρόνια στην Κύπρο λόγω μάλλον της ασχετοσύνης τους, επικεντρώνονται για ώρες σε μια αμφισβητούμενη φάση, φέρνουν εμπειρογνώμονες, ειδικούς, πυρηνικούς επιστήμονες μήπως και εξιχνιάσουν μέσα από εκατό επαναλήψεις το μυστήριο της στιγμής.
Και έχουμε πλέον καταντήσει τον κύπριο φίλαθλο να περιμένει μήπως και αγγίξει ο αντίπαλος τον παίκτη της ομάδας του για να ξελαρυγγιαστεί ζητώντας την εσχάτη των ποινών.
Δεν είναι έτσι όμως το ποδόσφαιρο. Άμα δεν υπήρχε επαφή με τον αντίπαλο, θα παιζόταν σε κλειστές σάλες και μάλλον με τα χέρια.
Με το παραμικρό πέναλτι. Ούτε κοιτάμε την πρόθεση του «θύτη», ούτε και του «θύματος». Τον άγγιξε, θα κτυπιέμαι πάνω στον καναπέ ή μες στο Facebook για το τηλεοπτικό πέναλτι που δεν μου δόθηκε.
Το χειρότερο δε, έχουν καταλάβει οι ξένοι παίκτες πώς το παίζουμε το άθλημα και προσπαθούν να το εκμεταλλευτούν. Με άγγιξες, έπεσα και μακάρι να μην το δώσεις θα γίνεις ρεντίκολο στις τηλεοράσεις των οπαδών... κάπως έτσι είναι το σκεπτικό των περισσοτέρων.
Και αυτό έχει άμεση επίδραση στο ίδιο το παιχνίδι. Οι περισσότεροι τρέχουν για να πέσουν, προσπαθούν να πέσουν στον αντίπαλο για να εκμαιεύσουν το φάουλ ή πέναλτι και γενικώς βλέπουμε κάμποσα θεατρικά μονόπρακτα.
Άμα κιόλας προσθέσεις τον χρόνο που ξοδεύεται για τις διαμαρτυρίες προς τον διαιτητή, «βάλε λάδι και έλα βράδυ».
Πας να δεις μπάλα και βλέπεις οτιδήποτε άλλο πέραν αυτού. Και φυσικά δεν υπάρχει καμιά επιτροπή της Ομοσπονδίας που να καταπολεμήσει το φαινόμενο. Να θέσει το άθλημα στις σωστές του βάσεις. Τι λέμε τώρα... «το άθλημα στις σωστές του βάσεις». Γελάμε...

Κλειστές κερκίδες και μυαλά...

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΓΙΔΗ**

Μη χαθούμε στο μέτρημα, όταν σε λίγες εβδομάδες, τα εμπορικά και τα τμήματα marketing των μεγάλων δυνάμεων του κυπριακού ποδοσφαίρου θα προωθούν και θα διαφημίζουν τα εισιτήρια διαρκείας της επόμενης αγωνιστικής περιόδου.
Μη χαθούμε στο μέτρημα, πόσοι εντός έδρας αγώνες περιλαμβάνονται στα σχετικά πακέτα, ποιες κερκίδες, ποια διαζώματα και ποια... πέταλα είναι κλειστά και σε πόσους αγώνες. Μη χαθούμε και στον υπολογισμό, με βάση την προϊστορία των τελευταίων χρόνων, ως προς ανάλογες νέες τιμωρίες, στην επόμενη αγωνιστική περίοδο, από τις οποίες ο φίλαθλος δεν θα έχει τη δυνατότητα να πάει στο γήπεδο, έστω και αν έχει εξασφαλισμένη και προπληρωμένη τη θέση του στην κερκίδα.
Να φταίνε, άραγε, οι ποινές που προβλέπονται για παραπομπές ομάδων ενώπιον του αθλητικού δικαστή; Ως ένα βαθμό, οι κατά καιρούς αντιδράσεις δεν στερούνται λογικής, αφού είναι ξεκάθαρο πως τιμωρούνται περισσότερο οι σωστοί φίλαθλοι και όχι αυτοί που παρεκτρέπονται.
Η ανοχή μας όμως περισσότερο ευθύνεται, για τη θλιβερή εικόνα ενός άδειου γηπέδου, μιας κλειστής κερκίδας ή ενός μέρους της. Η ανοχή μας εδώ και τόσα χρόνια, στους λίγους που δημιουργούν πρόβλημα στους πολλούς. Και ας επιμένουν κάποιοι πως δύσκολος είναι ο εντοπισμός τους. Σε γήπεδα με σύγχρονα κλειστά κυκλώματα παρακολούθησης, αριθμημένες θέσεις και εισιτήρια, με καταγραφή και ταυτοποίηση φιλάθλων, για την εξασφάλιση εισιτηρίων για συγκεκριμένα παιγνίδια.
Η νοοτροπία μας τα φταίει και το «κλειστό» μυαλό μας, βάσει των οποίων εξακολουθούμε να θεωρούμε αναγκαία και προς το συμφέρον των ομάδων, την παρουσία συγκεκριμένων οπαδών στην εξέδρα και ας δημιουργούν πολλές φορές πρόβλημα με τη συμπεριφορά τους και ας στοιχίζουν δεκάδες χιλιάδες ευρώ, κάθε χρόνο, σε πρόστιμα. Ας το ξανασκεφτούν οι αρμόδιοι. Έχουν την ευκαιρία να ξαναζυγίσουν κάποια δεδομένα. Εδικά τέτοια εποχή, ξαναβγαίνοντας στο... σεργιάνι για τη διάθεση εισιτηρίων διαρκείας, ψάχνοντας ξανά για σωστούς φίλαθλους, οι οποίοι επιμένουν να πληρώνουν από πριν, χωρίς να μπορεί κάποιος να τους εξασφαλίσει τη δυνατότητα και το δικαίωμα να παρακολουθήσουν για όλα όσα έχουν πληρώσει...

Επιτέλους ο Κεραυνός χαμογελά

Η ομάδα του Στροβόλου στέφθηκε πρωταθλήτρια και έσβησε τη δίψα

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗ**

«Επιτέλους, το πήραμε»! Αυτό αναφώνησαν άπαντες οι φίλοι του Κεραυνού το βράδυ της προπερασμένης Παρασκευής. Η κόρνα στο «Κίτιον» ηχούσε για τελευταία φορά. Η ομάδα του Στροβόλου κέρδιζε την ανταγωνίστρια στη διεκδίκηση του τίτλου ΑΕΚ (55-54), συμπλήρωνε την τρίτη νίκη, (έναντι μιας), στην τελική σειρά και στεφόταν πρωταθλήτρια Κύπρου για τη χρονιά 2016-17.

Εννέα χρόνια κρατούσε η δίψα. Την έσβησαν όμως οι άνθρωποι του Κεραυνού με γλυκό νέκταρ, καταγράφοντας παράλληλα τη σελίδα της δικής τους ιστορίας στον μπασκετικό χώρο. Τίτλος σελίδας, «Επιστροφή στα… πρωταθληματικά τρόπαια».

Κατάκτηση δίκαιη, αφού ο Κεραυνός, με την όλη του εικόνα που εκφραζόταν με τάσεις επιβολής και θέλησης για επικράτηση σε κάθε αγώνα, δεν άφησε σε κανένα φίλο του μπάσκετ αμφιβολία περί της ανωτερότητάς του, με πιο απτή απόδειξη τη συνολική επικράτηση σε νίκες- ήττες επί του μεγάλου αντιπάλου (ΑΕΚ) με σκορ 6-2. Η παραδοχή της ανωτερότητας ήλθε μάλιστα και από τον διοικητικό ηγέτη της μεγάλης (και σε συμπεριφορά) ηττημένης ΑΕΚ Ανδρέα Λευκαρίτη, που δήλωσε ότι ο Κεραυνός ήταν ανώτερος και δίκαια κέρδισε τον τίτλο.

Στην αρχή της διετίας έγινε η σπορά. Το δέντρο ξεφύτρωσε, έφτιαξε κορμό. Τη δεύτερη χρονιά βγήκαν και κλαδιά με τα φύλλα. Στις 5 του Μάη γέμισε το δέντρο με ώριμους καρπούς.

Μία εκ των μεγάλων δυνάμεων του κυπριακού μπάσκετ ανέβηκε ξανά στο βάθρο του νικητή. Ο κόσμος της σαφώς αριθμητικά δυσανάλογος σε σχέση με τη διαδρομή και το εκτόπισμα της στον χώρο. Ο κόσμος του Κεραυνού, αυτός ο αιώνια πιστός και σφόδρα μπασκετικός, θαυμάζει τα παιδιά του και νοιώθει τη δικαίωση. Μιας και περί εκτοπίσματος ο λόγος, δεν είναι μόνο ο κόσμος που δεν το αντιπροσωπεύει. Είναι και οι τίτλοι πρωταθλήματος. Μόλις έξι στη διαδρομή του σωματείου. Παράξενα δεν ηχεί αυτό;

Ο παρών τίτλος όμως έχει μια… ιστορία, που ερμηνεύει την αίσια κατάληξη ενός διετούς οδοιπορικού. Το προπερασμένο καλοκαίρι ο Κεραυνός παραχωρούσε συνέντευξη Τύπου για να ανακοινώσει την πρόσληψη του Χριστόφορου Λειβαδιώτη. Λίγες μέρες πριν, το σωματείο και ο κόουτς είχαν υπογράψει τριετές συμβόλαιο συνεργασίας.

Σε εκείνη τη σύναξη ένα πράγμα ξεχωρίσαμε. Το ότι κανείς δεν μίλησε για τίτλο. Ούτε ο πρόεδρος Πάρις Παπαέλληνας ούτε ο Χριστόφορος Λειβαδιώτης. Ο προπονητής μίλησε για μακροπρόθεσμο πλάνο και δημιουργία δύο κορμών.

«Δουλέψαμε σκληρά με μακροπρόθεσμο πλάνο» αναφέρει στην «Κ» ο Χριστόφορος Λειβαδιώτης. «Την πρώτη χρονιά στοχεύσαμε στη δημιουργία κυπριακού κορμού, αλλά και γενικού (κορμού). Από την αμιγώς μπασκετική πλευρά αναζητήσαμε τη διαμόρφωση μπασκετικής ταυτότητας. Τη δεύτερη χρονιά αφού κρατήσαμε τον βασικό κορμό, κάναμε μόνο δύο διαφοροποιήσεις, αφού διαπιστώσαμε κάποια κενά. Φέραμε τον Μοχάμεντ Αμπουκάρ και τον Κεν Μπάρκερ. Και ξεκινήσαμε με ένταση την πορεία για την κατάκτηση του τίτλου».

Υπήρχαν όμως και άλλες πτυχές πέραν της σκληρής δουλειάς. Η πτυχή της πίστης σε αυτό που έκαναν, της θετικής σκέψης αλλά και αυτή που λέγεται διοίκηση. Όλες συνέβαλαν στην ανέγερση ενός οικοδομήματος που με την περάτωσή του, αποδείχτηκε στέρεο.

Ο κόουτς προχωρεί στη λεπτομέρεια: «Ήταν σημαντικό το ότι πιστεύαμε στη δουλειά μας, παρά τα όποια άτυχα αποτελέσματα είχαμε μέσα στη διετία. Αυτό χαρακτήριζε όλους, προπονητές, καλαθοσφαιριστές και διοίκηση. Ήταν σημαντική η στήριξη από τη διοίκηση και ειδικά από τον πρόεδρο Πάρι Παπαέλληνα. Στις κακές στιγμές, (θυμίζουμε ότι μόλις τη δεύτερη αγωνιστική η ομάδα έπεσε θύμα έκπληξης αφού έχασε από την ΕΝΠ εντός έδρας με 55-56) έδειχνε ψυχραιμία και υπομονή. Αυτό μας όπλιζε με αυτοπεποίθηση γιατί μας έδινε την αίσθηση, (που ήταν και πραγματικότητα λέμε εμείς), ότι δουλεύαμε σωστά. Στο τέλος πετύχαμε τον στόχο και νιώθουμε δικαιωμένοι και ευτυχισμένοι».

Μέσα από τις τοποθετήσεις του προπονητή γίνεται απόλυτα αντιληπτό το γιατί ο φετινός Κεραυνός ευτύχισε να κεφαλαιοποιήσει την επίπονη προσπάθεια. Σωστός προγραμματισμός, ρεαλισμός στην τοποθέτηση στόχων, υπομονή, ορθολογισμός, άριστη δηλαδή τοποθέτηση και λειτουργία της σχέσης μέσου και σκοπού και επαγγελματική συμπεριφορά διοίκησης.

Όλα αυτά (που συνθέτουν ιδανική συνταγή τίτλου) περιέχουν ως κύριο συστατικό, το… κλειδί που άνοιξε την πόρτα για την κατάκτηση του τίτλου για τον Κεραυνό. Τη διατήρηση του βασικού δυναμικού της ομάδας μέσα στη διετία.

Στην αρχή της διετίας έγινε η σπορά. Το δέντρο ξεφύτρωσε, έφτιαξε κορμό. Τη δεύτερη χρονιά βγήκαν και κλαδιά με τα φύλλα. Στις 5 του Μάη γέμισε το δέντρο με ώριμους καρπούς.

Το δέντρο είναι εκεί. Ζωντανό και υγιές. Θα το μπολιάσουν για να δυναμώσει και άλλο. Το μπόλιασμα δεν θα είναι έξωθεν. Θα είναι εκ των έσω. Με τη σκληρή δουλειά. «Δεν έχω στόχο να αλλάξω κανένα παίκτη για τη νέα χρονιά!», λέει ο κόουτς.

Η προηγούμενη φορά

Η περίοδος 2007-2008 ήταν η τελευταία που ο Κεραυνός κατέκτησε τον τίτλο του πρωταθλητή. Όπως και στην παρούσα κατάκτηση, η χαρά ήταν μεγάλη γιατί μεγάλη ήταν και η αναμονή, αφού ο Κεραυνός την προηγούμενη φορά που στέφθηκε πρωταθλητής ήταν τη χρονιά 2000-2001. Ας θυμηθούμε ποιοι αποτέλεσαν το δυναμικό της ομάδας τότε, που με προπονητή το Βασίλη Φραγκιά στέφθηκε πρωταθλήτρια επικρατώντας στην τελική φάση του ΑΠΟΕΛ με σκορ 3-2 σε νίκες-ήττες. Την ομάδα αποτέλεσαν, οι Γιώργος Αναστασιάδης, Ανδρέας Πηλαβάς, Παναγιώτης Γιαννάς, Παναγιώτης Τρισόκκας, Αλέξης Ζαχαρίου (νυν μέλος του προπονητικού τιμ), Μπράιαν Σμιθ, Πάτρικ Λι, Τζάρετ Χαρτ, Αλεξάνταρ Νταμιάνοβιτς, Αλεξάνταρ Ραντόγιεβιτς, Πρέντραγκ Κοσάνοβιτς, Σέντρικ Χέντερσον.

Οι πρωταθλητές

		ΗΛΙΚΙΑ	ΥΨΟΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	ΠΟΝΤΟΙ (Μ.Ο.)
2	Ορέστης **Ανδρέου**	18	1,85	13	2,2
4	Παναγιώτης **Δουκανάρης**	18	1,97	3	1,7
5	Σάιμον **Μιχαήλ**	24	1,84	26	6,2
7	Γιώργος **Νεοφύτου**	32	1,92	24	3,1
9	Νίκος **Στυλιανού**	26	1,98	19	10,3
10	Ρόναλντ **Ρος**	33	1,88	27	11,9
15	Γιώργος **Θεοχαρίδης**	31	2,03	23	2,3
16	Παναγιώτης **Μάρκου**	20	1,89	16	2,3
22	Τζόζεφ **Ομπράιαν**	26	2,07	26	12,2
24	Κεν **Μπάρκερ**	30	1,91	27	11,1
34	Μο **Αμπουκάρ**	31	2,08	22	15,2
43	Τέρελ **Παρκς**	25	2,06	26	12,2
99	Παύλος **Σταυρινίδης**	17	2,04	7	1,6

Ο Χριστόφορος Λειβαδιώτης ένιωσε την ανάγκη να εκφράσει τις ιδιαίτερες του ευχαριστίες προς τον πρόεδρο Πάρι Παπαέλληνα για την εμπιστοσύνη που του έδειξε.

Η πορεία βήμα-βήμα

ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ

Κεραυνός -ΑΕΚ	**78-70**
Κεραυνός -ΕΝΠ	**55-56**
ΕΘΑ-Κεραυνός	**76-78**
Κεραυνός-ΑΠΟΕΛ	**72-65**
Απόλλωνας - Κεραυνός	**70-72**
ΕΝΠ-Κεραυνός	**42-75**
Κεραυνός-ΕΘΑ	**94-63**
Κεραυνός-ΑΠΟΕΛ	**79-56**
Κεραυνός-Απόλλωνας	**73-70**
ΑΕΚ-Κεραυνός	**63-79**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ

Κεραυνός-ΕΘΑ	**92-67**
Κεραυνός-ΑΕΚ	**91-71**
ΑΠΟΕΛ-Κεραυνός	**64-70**
Κεραυνός-ΕΝΠ	**85-67**
Απόλλωνας-Κεραυνός	**44-78**
ΑΕΚ- Κεραυνός	**69-49**
Κεραυνός-ΑΠΟΕΛ	**78-69**
ΕΝΠ-Κεραυνός	**62-76**
Κεραυνός-Απόλλωνας	**96-42**
ΕΘΑ-Κεραυνός	**77-86**

ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

Κεραυνός-ΕΝΠ	**96-65**
ΕΝΠ-Κεραυνός	**76-96**
Κεραυνός-ΕΝΠ	**107-47**

ΤΕΛΙΚΑ

Κεραυνός-ΑΕΚ	**80-79**
ΑΕΚ-Κεραυνός	**90-71**
Κεραυνός-ΑΕΚ	**82-72**
ΑΕΚ-Κεραυνός	**54-55**

Τα ευχαριστήρια με ειδική μνεία στον πρόεδρο

Ο Χριστόφορος Λειβαδιώτης νοιώθει την ανάγκη να ευχαριστήσει άπαντες και ειδικά τον ηγέτη της ομάδας, ακούραστο εργάτη του μπάσκετ και πάνω από όλα εμβληματική μορφή στον χώρο του αθλήματος, Πάρι Παπαέλληνα. «Θέλω να ευχαριστήσω τους παίκτες γιατί δούλεψαν σκληρά και τα έδωσαν όλα στο γήπεδο, τη διοίκηση και ιδιαίτερα τον πρόεδρο Πάρι Παπαελληνα για τη συνεργασία και τη γενικότερη στάση που τήρησαν και βέβαια τους άμεσους συνεργάτες μου Άγγελο Παπαδημητρίου, Αλέξη Ζαχαρίου και Μιχάλη Ματζεντίδη.

Θέλω να κάνω ειδική μνεία στον πρόεδρο για την εμπιστοσύνη που έδειξε στο πρόσωπό μου δίνοντάς μου τριετές συμβόλαιο συνεργασίας. Αυτό το γεγονός μου έδωσε μπόλικη αυτοπεποίθηση να εργαστώ». Ο κόουτς στην τρίτη του χρονιά ως πρώτος προπονητής, μετρά δύο τίτλους με ένα κοινό χαρακτηριστικό. Οι ομάδες που κοουτσάριζε δεν ήταν τα φαβορί.

Ο κόουτς Χριστόφορος Λειβαδιώτης και ο διεθνής καλαθοσφαιριστής Σάιμον Μιχαήλ μιλούν στην «Κ» για την κατάκτηση του τίτλου.

Το 2015 πήρε κύπελλο με την ΕΘΑ, ενώ φαβορί ήταν το ΑΠΟΕΛ και η ΑΕΚ. Φέτος στην κατάκτηση του πρωταθλήματος με τον Κεραυνό, πριν από την έναρξη της σεζόν φαβορί ήταν η ΑΕΚ.

«Εχω ωριμάσει»

Όλοι οι παίκτες του Κεραυνού είχαν το μερίδιο προσφοράς στη φετινή επιτυχία. Υπήρχε όμως ένας που ξεχώρισε όχι μόνο για την αγωνιστική εικόνα αλλά και για τα πρόοδο που σημείωσε. Στον τρίτο χρόνο της παρουσίας του στον Κεραυνό, ο Σάιμον Μιχαήλ (στις 19 Ιουνίου κλείνει τα 25 του χρόνια) έχει δείξει ότι είναι ένας ώριμος καλαθοσφαιριστής, που… φωνάζει ότι έχει ακόμη περισσότερα να προσφέρει τόσο στην ομάδα του, όσο και στην Εθνική. Έπαιξε φέτος σε 26 ματς με μ.ό. 21,36 λεπτά συμμετοχής.

Σημαντική η συμβολή του Σάιμον Μιχαήλ στο επίτευγμα του Κεραυνού.

«Ήταν μια χρονιά δύσκολη, με τα πάνω της και τα κάτω της. Είχαμε θέσει από την αρχή φέτος ως στόχο το πρωτάθλημα. Δουλέψαμε σκληρά. Ήμασταν, πιστεύω, η καλύτερη ομάδα και νοιώθουμε δικαιωμένοι. Η κατάκτηση του τίτλου αποκτά μεγαλύτερη αξία γιατί επικρατήσαμε της ΑΕΚ που είναι μια εξαιρετική ομάδα με τίτλους και πρωταγωνιστική πορεία τα τελευταία χρόνια». Αυτή είναι η εκτίμηση του για την επιτυχία. Για τον εαυτό του και την πρόοδο του λέει τα εξής: «Έχω πάρει γερές βάσεις στην αρχή της καριέρας μου. Ξεκίνησα στον Αστέρα Λεμεσού. (πριν ενταχθεί στον Κεραυνό έπαιξε για ένα χρόνο στην ΑΕΛ). Εκεί έμαθα ότι πρέπει να θέτω στόχους και να προσπαθώ να τους πετύχω. Αυτό κάνω και τώρα που είμαι στον Κεραυνό. Έχω όμως τώρα ωριμάσει μπασκετικά και λειτουργώ διαφορετικά στο γήπεδο. Πρέπει να πω ότι στη διαμόρφωση του παιχνιδιού μου, οφείλω πολλά στο προπονητή μου, Χριστόφορο Λειβαδιώτη».

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2017

Eurobank Private Banking

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€/$
5,4%	4,66%	-0,18%	0,05%	2,1%	0,5%	1,9%	3,6%	-1,2%

ΔΙΕΘΝΗ
Σε ετοιμότητα για μπλόκο Τραμπ στην Ε.Ε.
Σελ. 13

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Κάναμε καλό deal για τις μετοχές της Λαϊκής

Ικανοποίηση εξέφρασε ο ειδικός διαχειριστής της πρώην Λαϊκής Κλεόβουλος Αλεξάνδρου από την πώληση 21,4 εκατ. κοινών μετοχών που κατέχει η Λαϊκή στην Τράπεζα Κύπρου, προς 3,05 ευρώ ανά μετοχή. Μακάρι να μπορούσαμε να πάρουμε περισσότερα, πρόσθεσε, αλλά αυτό δεν ήταν εφικτό». **Σελ. 6**

ΔΙΕΘΝΗ

Κίνδυνος περιορισμού δολαρίων στις αγορές

Προειδοποίηση για τον κίνδυνο έλλειψης δολαρίων διατυπώθηκε από το ΔΝΤ και την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, όταν η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών προχωρήσει στον περιορισμό των ισολογισμών της, με πωλήσεις ομολόγων, συνολικού ύψους 4,3 τρισ. δολ. **Σελ. 13**

ΕΛΛΑΔΑ

Πίνουν λίγο γάλα, τρώνε πιο πολλά κατεψυγμένα

Οι διατροφικές συνήθειες των ελληνικών νοικοκυριών έχουν μεταβληθεί άρδην λόγω της κρίσης: αγοράζουν λιγότερο γάλα και περισσότερα κατεψυγμένα τρόφιμα, τα οποία είναι μικρότερης αξίας από τα νωπά. Η αξία των πωλήσεων στα σούπερ μάρκετ μειώθηκε κατά 4%. **Σελ. 10**

Real Estate

Σημάδια ανάκαμψης στην αγορά ακινήτων

Επειτα από περίπου μία δεκαετία, ο κύκλος πτώσης στην αγορά ακινήτων φαίνεται πως κλείνει. Το πρώτο τρίμηνο, οι τιμές σε επιλεγμένες περιοχές της Αττικής υποχώρησαν μεν σε ετήσια βάση, αλλά σε ποσοστό χαμηλότερο του 1%, που αποτελεί και τη χαμηλότερη μεταβολή από την έναρξη της κρίσης. **Σελ. 16**

Ελλειψη 4.000 υπαλλήλων έχουν φέτος τα ξενοδοχεία

Βολές συντεχνιών κατά ξενοδόχων – Υπό έλεγχο η κατάσταση τονίζει ο ΠΑΣΥΞΕ

Στην εκκίνηση της πολλά υποσχόμενης νέας τουριστικής περιόδου εκφράζονται φόβοι ότι τα βαριά χαρτιά της οικονομίας που είναι τα ξενοδοχεία διατρέχουν σοβαρούς κινδύνους να υποστούν πλήγμα. Σύμφωνα με τις συντεχνίες το έλλειμμα που καταγράφεται σε ανθρώπινο δυναμικό στο ξενοδοχειακό κλάδο είναι της τάξης των τριών με τεσσάρων χιλιάδων υπαλλήλων σε όλα τις θέσεις. Δυσκολία παρατηρείται ακόμα και στην εξεύρεση προσωπικού σε θέσεις όπως καθαρίστριες ή καμαριέρες. Η δυστοκία που υπάρχει, εάν δεν αντιμετωπιστεί, θα επιδράσει αρνητικά στο επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών κάτι που όπως εκτιμάται θα πλήξει την καλή φήμη του τουριστικού προϊόντος. Οι συντεχνίες επικρίνουν τους ξενοδόχους ότι έκλεισαν πόρτες με τον τρόπο που μεταχειρίσθηκαν εργαζόμενους τόσο στο θέμα των αμοιβών όσο και στις συνθήκες εργασίας. Οι ξενοδόχοι επιβεβαιώνουν την ύπαρξη προβλήματος ως προς την εξεύρεση προσωπικού πλην όμως υποστηρίζουν ότι βρίσκεται υπό έλεγχο. Για τους μισθούς των υπαλλήλων υποστηρίζουν ότι έχουν αυξηθεί σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. **Σελ. 3**

Δανείστηκε για να μην πληρώσει φόρους

ΕΡΑ

Η Apple προτίμησε να δανειστεί 7 δισ. δολ. παρά να επαναπατρίσει στις ΗΠΑ κεφάλαια από κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί σε ξένες αγορές συνολικού ποσού 256 δισ. δολ. Η Apple εξέδωσε ομόλογα 7 δισ. προκειμένου να χρηματοδοτήσει το πρόγραμμα επαναγοράς μετοχών και την καταβολή μερισμάτων στους μετόχους. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγει να πληρώσει φόρους από επαναπατρισμό κεφαλαίων. **Σελ. 11**

Ανακατατάξεις στην αγορά αλκοολούχων

Λόγω καθόδου της Tempo

Ανακατατάξεις στην αγορά αλκοολούχων ποτών φέρνει η κάθοδος της Tempo Beverages Cyprus, θυγατρική εταιρεία της Tempo στο Ισραήλ. Ο ανταγωνισμός εντείνεται στους τομείς της μπύρας και των ουϊσκι. Θα επεκταθεί και στον τομέα των κρασιών και ενεργειακών ποτών. **Σελ. 6**

Απομακρύνεται η συμφωνία CYTA-Ομόνοιας

Προκύπτουν νομικά ζητήματα

Απομακρυσμένο παρουσιάζεται το ενδεχόμενο επίτευξης συμφωνίας μεταξύ CYTA και Ομόνοιας, για μετάδοση των εντός έδρας αγώνων της ομάδας από το 2019 και έπειτα. Φαίνεται ότι προκύπτουν νομικά ζητήματα που δεν επιτρέπουν στις δύο πλευρές να προχωρήσουν σε υπογραφές τελικών συμβολαίων. **Σελ. 7**

Δέσμευσαν 900.000 ευρώ λόγω φόρων

Θα χαθούν 292 εκατομμύρια

Στην προσπάθεια είσπραξης καθυστερημένων φόρων εφαρμόστηκε το μέτρο κατάσχεσης τραπεζικών λογαριασμών. Διερευνήθηκαν 90 υποθέσεις από τις οποίες οι 11 κατέληξαν στη δέσμευση περίπου €900.000. Από τις συνολικές φορολογικές οφειλές €2.166 δισ. το ΥΠΟΙΚ εκτιμά ότι ποσό €292 εκατ. δεν θα εισπραχθεί ποτέ. **Σελ. 4**

Απόδοση δεκαετών ομολόγων

	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	**3,11%**	**-0,05%**
Γερμανία	0,43%	0,04%
Γαλλία	0,87%	0,05%
Ιταλία	2,28%	0,04%
Ισπανία	1,62%	0,05%
Ιρλανδία	0,87%	0,04%
Ελλάδα	5,54%	0,28%
Ην. Βασίλειο	1,15%	0,04%

Βαθμολογία από οίκους αξιολόγησης

Οίκος Αξιολόγησης	Μακρο-πρόθεσμο Χρέος	Βραχυ-πρόθεσμο Χρέος
DBRS	B	R-4
Fitch	BB-	B
Moody's	B1	NP
S&P	BB+	B

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **JIM TOMLINSON** *

Brexit, παγκοσμιοποίηση και αποβιομηχάνιση

Λίγο μετά το δημοψήφισμα που διεξήχθη στη Βρετανία σχετικά με την παραμονή της χώρας στην Ε.Ε, ο οικονομικός συντάκτης της εφημερίδας Guardian, Λάρι Ελιοτ έγραψε ότι «το Brexit είναι η απόρριψη της παγκοσμιοποίησης» (26 Ιουνίου 2016). Ο ισχυρισμός του σχετικά με τις αιτίες του Brexit είναι μεν κατηγορηματικός, αλλά απηχεί τις απόψεις πολλών σχολιαστών. Για παράδειγμα, τον Σεπτέμβριο του 2016, η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, σε ομιλία της στο Sylvia Ostry Lecture με θέμα «Κάνοντας την παγκοσμιοποίηση να λειτουργεί για όλα» εξέθεσε την ίδια ιδέα. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, η παγκοσμιοποίηση ωφέλησε οικονομικά αρκετούς, όμως αντίστοιχα δεν ευνόησε πολλούς άλλους. Η ψήφος υπέρ της εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε απηχεί τον θυμό εκείνων που η παγκοσμιοποίηση δεν ευνόησε. Ενας λόγος που γίνεται η παραπάνω σύνδεση είναι γιατί

> **Η ψήφος υπέρ της εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε. απηχεί τον θυμό εκείνων που η παγκοσμιοποίηση δεν ευνόησε.**

όσοι ψήφισαν υπέρ της εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε, χαρακτηρίζονται περισσότερο από την ηλικία και το ακαδημαϊκό τους προφίλ –τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και χαμηλότερου μορφωτικού επιπέδου ψήφισαν υπέρ του Brexit– χωρίς να επηρεάζονται από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες. Η ψήφος υπέρ του Brexit αποτελεί καθαρή νίκη των παραδοσιακά συντηρητικών ψηφοφόρων, πολλοί εκ των οποίων ζουν στο πλούσιο τμήμα της νότιας Αγγλίας. Σε γενικές γραμμές, μπορούμε ίσως να θεωρήσουμε ότι όσοι ψήφισαν υπέρ της εξόδου από την Ε.Ε, λαμβάνουν τη μορφή μιας συμμαχίας όσων θέλουν να ανακτήσουν τον έλεγχο της χώρας. Επίσης, η θετική ψήφος αποτελεί και έκφραση αντίδρασης όλων εκείνων που έχουν έρθει αντιμέτωποι με οικονομικές δυσκολίες. Στον βαθμό, όμως, που το Brexit απηχεί την οικονομική δυσαρέσκεια των ατόμων, είναι χρήσιμο να συνδέουμε τις επιπτώσεις του με την παγκοσμιοποίηση; Κατά την άποψή μου στην προσπάθειά μας να κατανοήσουμε την οικονομική βάση της ψήφου υπέρ του Brexit, θα πρέπει να επικεντρωθούμε όχι στην παγκοσμιοποίηση αλλά στη μακροχρόνια επίπτωση του φαινομένου της αποβιομηχάνισης.

Το 2016 η Ντάιαν Κόιλ επισήμανε στην ιστοσελίδα VoxEU ότι η ψήφος υπέρ του Brexit μπορεί περισσότερο να θεωρηθεί ως ψήφος κατά της παγκοσμιοποίησης και του απρόβλεπτου αντικτύπου της σε διαφορετικά μέρη της χώρας, παρά μία ψήφος που στρέφεται ειδικά κατά της Ε.Ε. «Τα ποσοστά όσων ψήφισαν υπέρ της εγκατάλειψης της Ε.Ε ήταν υψηλότερα στην κεντρική και νότια Αγγλία, όπου κυριαρχεί το φαινόμενο της αποβιομηχανοποίησης και το μέσο εισόδημα παραμένει στάσιμο».

Οι παραπάνω ισχυρισμοί αποδεικνύουν ότι η σύγχυση μεταξύ της αποβιομηχάνισης και της παγκοσμιοποίησης αποτελεί ένα σύνηθες λάθος. Πρόκειται για μια σύγχυση που αγνοεί την ιστορική προέλευση της αποβιομηχάνισης, τον τρόπο με τον οποίο ξεκίνησε πριν από την παγκοσμιοποίηση.

* Ο αρθρογράφος είναι καθηγητής Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης. Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα VoxEu.org.

pwc

Diploma for Professional Coaches & Mentors

Find more information:
http://www.pwc.com.cy/academy-diploma

ΑΠΟΨΗ Του **ΜΙΧΑΛΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ**

Αναχρονιστικό το τραπεζικό μοντέλο λέει ο Ντράγκι

Η κερδοφορία αποτελεί κλειδί για την υγεία του τραπεζικού συστήματος της Ευρωζώνης είπε ο Μάριο Ντράγκι στη Δανία την περασμένη Τετάρτη απαντώντας σε ερωτήσεις βουλευτών της χώρας στο πλαίσιο επίσημης επίσκεψης που πραγματοποίησε στο εθνικό κοινοβούλιο της χώρας. Ο κ. Ντράγκι χαρακτήρισε το τραπεζικό μοντέλο πολλών τραπεζών αναχρονιστικό, αναφερόμενος σε τράπεζες με πολλά υποκαταστήματα και προσωπικό. Ανάφερε ακόμα ότι η τεχνολογία έχει μεγάλο ρόλο να διαδραματίσει στη μείωση του κόστους προς έσοδα των τραπεζών.

Μία από τις μεγάλες προκλήσεις στην κερδοφορία των τραπεζών είναι τα χαμηλά επιτόκια. Όπως εξήγησε ο επικεφαλής της ΕΚΤ η μείωση της πιστωτικής επέκτασης που καταγράφηκε το 2014 επανέφερε ταυτόχρονα και τον κίνδυνο του αποπληθωρισμού. Η ΕΚΤ έλαβε αποφασιστικά μέτρα ώστε να διατηρήσει τη σταθερότητα των τιμών αλλά και να τονώσει την οικονομική ανάπτυξη σύμφωνα πάντα με τους όρους εντολής της. Εξήγησε μάλιστα πως η πολιτική της δεν ήταν μοναδική, υπό την έννοια ότι και άλλες μεγάλες κεντρικές τράπεζες όπως αυτές των ΗΠΑ, της Ιαπωνίας και της Βρετανίας προχώρησαν σε αγορές περιουσιακών στοιχείων ώστε να τονώσουν τις τιμές. Επιπρόσθετα η χαλαρή νομισματική πολιτική μπορεί να έχει μειώσει την κερδοφορία των τραπεζών, σύμφωνα με τον κ. Ντράγκι ωστόσο έχει βελτιώσει την απασχόληση, τις αποδόσεις των επενδύσεων και των επενδυτών ενώ παράλληλα λειτουργεί καταλυτικά στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και βελτιώνει τη ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων και κατ'επέκταση τους ισολογισμούς των τραπεζών.

> **Πελάτες που επιλέγουν το διαδίκτυο θα πρέπει να τιμολογούνται χαμηλότερα από αυτούς που επιλέγουν την επίσκεψη σε κατάστημα για να διεκπεραιώσουν την ίδια τραπεζική εργασία.**

Το ζητούμενο για τις τράπεζες, όπως είναι οι κυπριακές, οι οποίες αντιμετωπίζουν ένα δύσκολο εργασιακό περιβάλλον με υψηλό κόστος δεν είναι άλλο από τον περιορισμό του δικτύου καταστημάτων. Θα πρέπει πολλές από τις τραπεζικές δραστηριότητες να αυτοματοποιηθούν ώστε να μειωθεί η ανάγκη για ενοικίαση γραφείων και απασχόληση προσωπικού. Μια τέτοια πολιτική θα έχει και θετικές επιπτώσεις για το περιβάλλον καθώς θα μειωθεί η χρήση ενέργειας για τη λειτουργία των καταστημάτων και τις μετακινήσεις προσωπικού. Η πρόσβαση σε τραπεζικές εργασίες θα μπορεί να αυξηθεί από το διαδίκτυο και το πιο κατάλληλο κίνητρο είναι η τιμολόγηση. Πελάτες που επιλέγουν το διαδίκτυο θα πρέπει να τιμολογούνται χαμηλότερα από αυτούς που επιλέγουν την επίσκεψη σε κατάστημα για να διεκπεραιώσουν την ίδια τραπεζική εργασία. Επιπλέον, το γεγονός ότι υπάρχουν τόσα πολλά μη εξυπηρετούμενα δάνεια καθιστά ήδη μεγάλη μερίδα πελατών ακατάλληλους για νέα δάνεια και συνεπώς η αγορά έχει ήδη περιοριστεί σημαντικά λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι ο ιδιωτικός τομέας είναι υπερδανεισμένος.

Χωρίς αμφιβολία η μελλοντική κερδοφορία των τραπεζών θα εξαρτηθεί από τον βαθμό προσαρμογής του επιχειρηματικού τους μοντέλου στις προκλήσεις αυτές.

Τα χαμηλά επιτόκια φαίνεται ότι θα παραμείνουν για πολλά ακόμα χρόνια και η μείωση του δικτύου καταστημάτων αποτελεί τη βασικότερη πηγή εξοικονομήσεων. Είναι επίσης αναγκαίο να υπάρξει και ένας εξορθολογισμός στις απολαβές ορισμένων ανώτατων στελεχών κάποιων τραπεζών καθώς ορισμένοι έχουν απολαβές υπερδιπλάσιες από τις αντίστοιχες που ίσχυαν για τις ίδιες θέσεις πριν την κρίση. Πρόκειται για μια κραυγαλέα πρόκληση που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα.

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2017

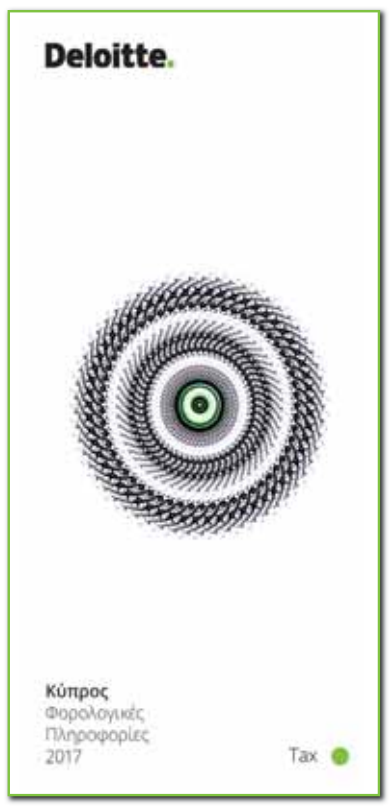

- Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για τα φορολογικά 2017
- Όλες οι νέες αλλαγές που επήλθαν στη φορολογική νομοθεσία
- Το φορολογικό ημερολόγιο 2017

Η σημαντική αυτή έκδοση της Deloitte εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της πάγιας πολιτικής της για πλήρη, έγκυρη και λεπτομερή ενημέρωση του επιχειρηματικού κόσμου, αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα.

Την ηλεκτρονική έκδοση του Φορολογικού Οδηγού 2017 της Deloitte μπορείτε να τη βρείτε στην ιστοσελίδα **www.deloitte.com/cy/taxfacts2017**

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Το BRD... επέτασεν!

Το πράσινο φως

Η Αρχή Εξυγίανσης η οποία λειτουργεί κάτω από την ΚΤΚ άναψε το πράσινο φως 4 χρόνια μετά τον Μάρτιο του 2013 για πώληση μέρους των μετοχών που κατείχε η παλαιά Λαϊκή έναντι ποσού 65,5 εκατ. ευρώ. Είναι άξιον απορίας γιατί η ΚΤ δεν προώθησε νωρίτερα τη διάθεση των μετοχών αυτών και συγκεκριμένα γιατί η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη τον Αύγουστο του 2014 όταν έγινε η ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου δεν πώλησε από τότε τις μετοχές αυτές. Μήπως ήταν για να μπορεί η κυβέρνηση να ελέγχει και να επιλέγει και αυτή μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας; Ως αποτέλεσμα των πολιτικών παιγνίων οι πιστωτές της Λαϊκής έχασαν μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια. Τι λέει ο Φούλης;

Χαμένοι οι κουρεμένοι

Λανθασμένη αποδείχθηκε επίσης η διευθέτηση που έκανε και η ΚΤΚ επί Πανίκου Δημητριάδη σε σχέση με την περίληψη του ποσοστού της CNP (50%) στα περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας Κύπρου αντί στα περιουσιακά στοιχεία στην υπό διαχείριση Λαϊκή. Το αποτέλεσμα ήταν να χάσουν και πάλι οι κουρεμένοι.

BOC και διακυβέρνηση

Η Τράπεζα Κύπρου κέρδισε το βραβείο καλύτερης εταιρικής διακυβέρνησης στην Κύπρο από το διεθνές περιοδικό World Finance. Σύμφωνα με ανακοίνωση της Τράπεζας Κύπρου «η βράβευση επιβεβαιώνει το ψηλό επίπεδο πολιτικών και τη δέσμευση του Ομίλου στην εφαρμογή άριστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες είναι σημαντικές για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των εμπλεκομένων μερών και τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους». Υποθέτουμε ότι και το 2010 η Τράπεζα Κύπρου διατηρούσε άριστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και για τον ίδιο λόγο βραβεύτηκε επίσης εκείνη τη χρονιά. Σημειώνουμε επίσης ότι το 2012 βραβεύτηκε η Sharelink για την εταιρική διακυβέρνηση. Όπως λέμε άριστοι των αρίστων

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων

Η συντεταγμένη λειτουργία εκκαθάρισης τραπεζών μέσω της εξυγίανσης τραπεζών, είναι μια σειρά μέτρων που χρησιμοποιούνται εναλλακτικά της ισχύουσας πτωχευτικής διαδικασίας από τις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να αποφευχθεί η μετεξέλιξη μιας μεμονωμένης τραπεζικής κρίσης σε συστημική και να περιοριστεί η επιβάρυνση των φορολογουμένων για τη στήριξη τραπεζών. Με τα μέτρα της εξυγίανσης, επιχειρείται παρέμβαση στο πιστωτικό ίδρυμα που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες.

Θα μας πει;

Η αξία των μετοχών (18% στη Τράπεζα Κύπρου) ανερχόταν στα 380 εκατ. ενώ το 2014 τα περιουσιακά στοιχεία της Λαϊκής άξιζαν περίπου 750 εκατ. Η Αρχή Εξυγίανσης και ειδικότερα η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη θα πρέπει να δώσουν κάποιες εξηγήσεις για τη σημερινή κατάσταση και τις τεράστιες ζημιές που έχουν καταγραφεί από τότε.

Μια ερώτηση παιδιά

Συνεχίζεται στη Ζυρίχη η υπόθεση της πρώην Λαϊκής εναντίον της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Διεθνές Επιδιαιτητικό Δικαστήριο για παραβιάσεις της Συνθήκης του 1992 που υπέγραψε τότε η κυπριακή κυβέρνηση με την Ελλάδα, αξιώνοντας ζημιές που είχε υποστεί η Λαϊκή από το PSI. Αυτοί που αγόρασαν και κρατούσαν τα ελληνικά ομόλογα ενώ ήταν «σκουπίδια» δεν έχουν ευθύνες;

Στο καλύτερα να σου βγει το μάτι

Μεγάλο πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στον κλάδο εστίασης και ξενοδοχείων. Δεν βρίσκουν υπαλλήλους ούτε με το σταγονόμετρο. Οι λόγοι είναι απλοί. Οι Κύπριοι προτιμούν να είναι άεργοι παρά να γίνουν σερβιτόροι και μάγειρες. Κατά δεύτερο λόγο γιατί οι ξενοδόχοι έχουν βγάλει τόσο κακό όνομα στην ευρωπαϊκή αγορά που δεν έρχονται να δουλέψουν κοινοτικοί ούτε αν τους τάξουν χρυσάφι.

ΑΠΟΨΗ Του **TIMOTHY GARTON-ASH***

Είναι μονάχα ένα βήμα σε έναν πολύ ψηλό λόφο

Οπως κάποιος, που επέζησε από έμφραγμα, η Γαλλία μπορεί να υψώσει το ποτήρι της και να γιορτάσει τη νίκη του Εμανουέλ Μακρόν. Το ποτήρι, όμως, παραμένει λιγότερο από μισογεμάτο και εάν η Ευρώπη δεν αλλάξει πορεία, το μόνο που θα έχει επιτύχει είναι να αναβάλει το μοιραίο.

Ο επόμενος πρόεδρος της Γαλλίας αποτελεί θαυμάσιο προϊόν της ελίτ της χώρας, με σαφή αντίληψη των δομικών προβλημάτων, ορισμένες καλές ιδέες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και βαθιά αφοσίωση στην Ευρωπαϊκή Ενωση. Οταν μία κεντρώα φιλοευρωπαϊκή κυβέρνηση σχηματιστεί στο Βερολίνο, μετά τις γερμανικές εκλογές του φθινοπώρου, Γαλλία και Γερμανία θα μπορέσουν ίσως να ηγηθούν της αναγκαίας μεταρρύθμισης με στόχο την ενδυνάμωση της Ενωσης.

Μετά την πρόποση της νίκης με σαμπάνια, όμως, ακολουθεί η σκληρή πραγματικότητα, κάτι σαν να πίναμε τρεις απανωτούς εσπρέσο.

Πρώτος εσπρέσο: Πάνω από το ένα τρίτο όσων προσήλθαν στην κάλπη του δεύτερου γύρου ψήφισε υπέρ της Μαρίν Λεπέν, παρότι μέχρι τη στιγμή που έγραφα τη στήλη αυτή, τα τελικά αποτελέσματα δεν είχαν ανακοινωθεί. Πώς είναι λοιπόν δυνατόν να γιορτάζουμε ένα τέτοιο αποτέλεσμα; Χάρη στο εκλογικό σύστημα και στις ισχυρές δημοκρατικές παραδόσεις της Γαλλίας, το αποτέλεσμα των εκλογών υπήρξε καλύτερο από αυτό στις ΗΠΑ ή από εκείνο του δημοψηφίσματος στη Βρετανία. Τα εκλογικά δεδομένα, όμως, είναι εξίσου ανησυχητικά. Ο Τραμπ προήλθε από τις τάξεις του αρπακτικού καπιταλισμού και όχι από παραδοσιακό ακροδεξιό κόμμα, ενώ η πλειοψηφία των Βρετανών που στήριξαν Brexit δεν ψήφιζαν υπέρ του Νάιτζελ Φάρατζ. Μετά την απεχθή και γεμάτη ψεύδη εμφάνιση της Μαρίν Λεπέν στο ντιμπέιτ της περασμένης Τετάρτης, ουδείς θα μπορούσε να αναρωτιέται ποιον θα ψηφίσει. Ακόμη και ο Φάρατζ δείχνει λογικός δίπλα της.

> **Εάν η Ευρώπη δεν αλλάξει πορεία, το μόνο που θα έχει επιτύχει είναι να αναβάλει το μοιραίο.**

Η χώρα που μας προσέφερε τη βίαιη επανάσταση του 1789, μας εμφανίζει σήμερα την προσωποποίηση της παγκόσμιας αντιδραστικής αντεπανάστασης. Η Λεπέν είναι το πρότυπο του σύγχρονου εθνολαϊκιστή. Η ίδια επαίρετο στο ντιμπέιτ ότι είναι η καταλληλότερη για να διαχειριστεί τον νέο κόσμο, «μιλώντας για τη Ρωσία με τον Πούτιν, για τις ΗΠΑ με τον Τραμπ, για τη Βρετανία με την Τερέζα Μέι». (Πόσο απδιαστικό ακούγεται να συμπεριλαμβάνεται η πρωθυπουργός της Βρετανίας στον κατάλογο αυτό). Η λαϊκιστική αντίδραση στην παγκοσμιοποίηση, στη φιλελευθεροποίηση και στον εξευρωπαϊσμό έχει ακόμη μεγάλη οργή μέσα της.

Δεύτερος εσπρέσο: Ο Μακρόν γνωρίζει τι πρέπει να γίνει στη Γαλλία, αλλά έχει ελάχιστες πιθανότητες επιτυχίας. Σε όσους υποστήριξαν τη Λεπέν θα πρέπει να προσθέσουμε το ποσοστό αποχής, στο οποίο περιλαμβάνονται οι Αριστεροί, οι οποίοι περιέγραψαν τον δεύτερο γύρο ως επιλογή μεταξύ της πανούκλας και της χολέρας. Ο εν αναμονή πρόεδρος δεν διαθέτει πολιτικό κόμμα για να τον στηρίξει, πράγμα που σημαίνει ότι ουδείς γνωρίζει τι κοινοβουλευτική πλειοψηφία θα προκύψει από τις εκλογές του ερχόμενου μήνα. Πολλοί τον χαρακτηρίζουν «Ρέντσι 2.0», συγκρίνοντάς τον με τον Ιταλό παρ' ολίγον μεταρρυθμιστή, τέως πρωθυπουργό, Ματέο Ρέντσι. Ο «υπερφιλόδοξος» στόχος του αφορά τον περιορισμό των κρατικών δαπανών από το 55% στο 52% του ΑΕΠ. Τα προσκόμματα στη μεταρρύθμιση στη Γαλλία είναι τεράστια, από τα ισχυρά συνδικάτα και τον υπερτροφικό δημόσιο τομέα, μέχρι και τους αγρότες και τη συνήθειά τους να κλείνουν τους δρόμους με τρακτέρ. Αν ο Μακρόν αποτύχει στη μεταρρυθμιστική του προσπάθεια, το φάσμα της προέδρου Λεπέν το 2022 παραμένει υπαρκτό.

Τρίτος εσπρέσο: Η πρόθεση του Μακρόν να μεταρρυθμίσει την Ε.Ε., πέρα από τη Γαλλία, είναι ενθαρρυντική αλλά καταδικασμένη σε αποτυχία. Την ώρα που οι διαπραγματεύσεις για το Brexit σκληραίνουν, η Βρετανία μεταμορφώθηκε από σύμμαχος της Ευρώπης, σε σημαντικό της εμπόδιο. Η Ιταλία, με το μεγαλύτερο δημόσιο χρέος από εκείνο της Γαλλίας, τον εύθραυστο τραπεζικό τομέα και τη σχισματική πολιτική σκηνή, μπορεί να είναι αυτή που θα προκαλέσει την επόμενη κρίση στην Ευρωζώνη. Τα αίτια της προσφυγικής κρίσης δεν έχουν αντιμετωπιστεί. Η Ουγγαρία και η Πολωνία έχουν λαϊκιστικές, αντιδημοκρατικές κυβερνήσεις. Οι προτάσεις Μακρόν για κοινή δημοσιονομική πολιτική, κοινό υπουργό Οικονομικών, μερική ελάφρυνση χρέους και ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης, δεν θα ικανοποιήσουν τους Γερμανούς ψηφοφόρους. Τέλος, η δέσμευσή του για δημιουργία μιας Ευρώπης, «που θα μας προστατεύει» δεν συνοδεύθηκε από πρακτικά μέτρα.

Η νίκη Μακρόν αποτέλεσε μία απλή –αλλά πολύτιμη– αναστολή. Ολα μένουν ακόμη να γίνουν, ενώ η Ευρώπη δεν έχει πια άλλο χρόνο.

* Ο κ. Timothy Garton-Ash είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

Ψάχνουν 4.000 υπαλλήλους τα ξενοδοχεία

Σοβαρές ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό – Επικρίνουν τους ξενοδόχους οι συντεχνίες – Υπό έλεγχο το πρόβλημα λέει ο ΠΑΣΥΞΕ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Την ώρα που το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας είναι δυσανάλογο διατηρώντας σε υψηλά επίπεδα τα ποσοστά ανεργίας, η εικόνα που παρουσιάζει ο τομέας της ξενοδοχειακής βιομηχανίας αυτή την περίοδο είναι ακριβώς αντίστροφη. Στην εκκίνηση της πολλά υποσχόμενης νέας τουριστικής περιόδου εκφράζονται φόβοι ότι τα βαριά χαρτιά της οικονομίας που είναι τα ξενοδοχεία διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο να υποστούν πλήγμα. Το έλλειμμα που καταγράφεται σε ανθρώπινο δυναμικό στον ξενοδοχειακό κλάδο με τους μετριότερους υπολογισμούς των συντεχνιών είναι της τάξης των τριών με τεσσάρων χιλιάδων υπαλλήλων σε όλα τα πόστα, ανειδίκευτα και μη.

Οι ίδιες πηγές μας έλεγαν ότι δυσκολία παρατηρείται ακόμα και στην εξεύρεση προσωπικού σε θέσεις όπως καθαρίστριες ή καμαριέρες. Η δυστοκία που υπάρχει, εάν δεν αντιμετωπιστεί , θα επιδράσει αρνητικά στο επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών κάτι που όπως εκτιμάται θα πλήξει την καλή φήμη του τουριστικού προϊόντος. Υπό τις περιστάσεις η ελλαδική αγορά εργασίας μπορεί να αποτελέσει διέξοδο στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο ξενοδοχειακός κλάδος αλλά και εδώ υπάρχουν δυσκολίες που έχουν να κάνουν με τους γενικότερους όρους εργασίας αλλά και παράπλευρα ζητήματα, όπως είναι το κόστος παραμονής στην Κύπρο.

Το πρόβλημα που έχει προκύψει, όπως υποστηρίζεται από άμεσα ενδιαφερόμενους, έχουν πλήξει το όνομα της Κύπρου στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας οι οποίες τροφοδοτούσαν τον ξενοδοχειακό κλάδο με ανθρώπινο δυναμικό τα τελευταία χρόνια.

Με βάση την εικόνα που δίνεται από τα ξενοδοχεία ένα μεγάλο κενό των εργατικών ελλείψεων έχει καλυφθεί από την ελληνική αγορά εργασίας απ' όπου παρατηρείται έντονο ενδιαφέρον. Για το ίδιο θέμα κινήσεις έχουν γίνει και από πλευράς συντεχνιών με τα συνδικάτα στην Ελλάδα.

Πίσω από το πρόβλημα

Αν στην προσφορά τουριστικών υπηρεσιών η φήμη της Κύπρου βαθμολογείται με αρκετά αστέρια το ακριβώς αντίθετο συμβαίνει με την προσφορά και τις συνθήκες εργασίας, όπως μας είπε χαρακτηριστικά ο γ.γ. της ΣΥΞΚΑ ΠΕΟ Λευτέρης Γεωργιάδης. Η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού σε μια περίοδο που οι ξενοδοχειακές μονάδες θα έπρεπε να ήταν σε υψηλά επίπεδα λειτουργικής ετοιμότητας καταδεικνύει έλλειψη προγραμματισμού, εκτιμούν οι συντεχνίες οι οποίες εστιάζουν το πρόβλημα στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τα τελευταία χρόνια σε συνδυασμό με τις αυξημένες ανάγκες που προέκυψαν με την αύξηση του αριθμού των κλινών. Συγκεκριμένα οι συντεχνίες εντοπίζουν δυσκολία πρόσβασης στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας οι οποίες αιμοδοτούσαν την ξενοδοχειακή βιομηχανία με προσωπικό κάτι που φαίνεται να μη συμβαίνει φέτος. Οι ξενοδόχοι επικρίνονται ότι έκλεισαν πόρτες με τον τρόπο που μεταχειρίσθηκαν ευρωπαίους εργαζόμενους τόσο στο θέμα των αμοιβών όσο και στις συνθήκες εργασίας. Άλλος λόγος που εντείνει τη δυστοκία άντλησης εργατικού δυναμικού είναι και η άρση στους περιορισμούς που υπήρχαν και είχαν επιβληθεί στα νεότερα μέλη της Ε.Ε. για πρόσβαση σε αγορές εργασίας των παλαιών μελών της όπως η Αγγλία, Γαλλία και Γερμανία. Με τα δεδομένα αυτά η τάση που καταγράφεται τα τελευταία χρόνια είναι η μείωση των κοινοτικών εργαζομένων που μαζί με άλλους αλλοδαπούς αποτελούσαν με βάση στοιχεία το 50% με 55% του ανθρώπινου δυναμικού που στελέχωνε τις ξενοδοχειακές μονάδες.

Ισχνό ενδιαφέρον

Η πολιτική μείωσης του εργασιακού κόστους με επιλογή κοινοτικών και αλλοδαπών εργαζομένων τα τελευταία χρόνια σταδιακά συνέβαλε στη δημιουργία ενός ελλείμματος στην εσωτερική αγορά εργασίας που είχε ως αποτέλεσμα να παρατηρηθεί έλλειψη ντόπιου ειδικευμένου και μη δυναμικού με επαγγελματικό προσανατολισμό τα ξενοδοχεία. Κατά τις συντεχνίες στην τάση αυτή συνέβαλαν οι παραβιάσεις, όπως λέγεται από πλευράς ξενοδόχων, όρων εργασίας αλλά και δικαιωμάτων. Το όποιο ενδιαφέρον υπάρχει από το εγχώριο ανθρώπινο δυναμικό για τον ξενοδοχειακό κλάδο αποδίδεται στη συνεχιζόμενη μειωμένη προσφορά εργασίας γενικότερα. Η εικόνα που παρουσιάζουν οι συντεχνίες θέλει και τα καταρτισμένα επαγγελματικά στελέχη να εγκαταλείπουν τον κλάδο όταν βγουν στο εργασιακό παζάρι. Οι συντεχνίες θεωρούν ικανοποιητικό το εργασιακό κόστος στην ξενοδοχειακή μετά και τις παραχωρήσεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια από τους εργαζόμενους.

Προς Ελλάδα

Τη δεδομένη στιγμή η προσοχή των ξενοδόχων στρέφεται προς την ελλαδική αγορά εργασίας απ' όπου φαίνεται, όπως υποστηρίζουν παράγοντες του τουρισμού, να εκδηλώνεται κάποιο ενδιαφέρον. Κινήσεις για απορρόφηση δυναμικού από Ελλάδα έχουν κάνει και οι συντεχνίες, όπως μας είπε ο κ. Γεωργιάδης, οι οποίες έχουν έλθει σε επαφή με συνδικάτα προκειμένου να διερευνηθεί η προοπτική εργοδότησης την καλοκαιρινή περίοδο. Παράγοντας που εξασθενίζει το ενδεχόμενο καθόδου ελλαδιτών αποτελεί για τις συντεχνίες όχι τόσο οι μηνιαίες απολαβές αλλά το κόστος παραμονής το οποίο θεωρείται υψηλό σε σχέση με τα μισθολογικά δεδομένα. Σαφώς η εικόνα είναι καλύτερη για περιπτώσεις εργοδότησης όπου ανάμεσα στα άλλα εξασφαλίζεται και η διαμονή, ωστόσο, όπως επισημαίνεται οι δυνατότητες είναι περιορισμένες.

Άλλα λένε οι ξενοδόχοι

Επί της αρχής οι ξενοδόχοι επιβεβαιώνουν την ύπαρξη προβλήματος ως προς την εξεύρεση προσωπικού πλην όμως υποστηρίζουν ότι βρίσκεται υπό έλεγχο. Οι ελλείψεις εντοπίζονται κυρίως σε καταρτισμένο προσωπικό και η κάθε μονάδα κάνει τις ανάλογες κινήσεις για να καλύψει τα κενά. Ένα μεγάλο μέρος σε θέματα προσωπικού έχει καλυφθεί από Ελλάδα και εκφράζεται η ελπίδα όπως η τάση που υπάρχει θα συνεχισθεί. Σε ό,τι αφορά τους κοινοτικούς εργαζόμενους οι ξενοδόχοι απορρίπτουν τα όσα υποστηρίζουν οι συντεχνίες, ωστόσο, παραδέχονται ότι στην παρούσα φάση είναι δύσκολο να εντοπισθούν, διότι πιθανόν να έχουν απορροφηθεί από αγορές εργασίας άλλων χωρών. Οι ξενοδόχοι λένε ότι παρά τις ελλείψεις τα ξενοδοχεία λειτουργούν, οι πληρότητες είναι υψηλές ωστόσο όσο θα περνάει ο καιρός και η σεζόν θα ανοίγει περισσότερο το πρόβλημα θα εντείνεται. Παρά ταύτα θεωρείται βέβαιο ότι θα βρεθούν λύσεις. Ένα στοιχείο που δίδεται από τους ξενοδόχους και αξίζει προσοχής είναι το ενδιαφέρον της εσωτερικής αγοράς εργασίας για εργοδότηση στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Από πέρυσι καταγράφεται αυξητική τάση, ωστόσο, φέτος το ενδιαφέρον περιγράφεται ως αμυδρό. Στο κάλεσμα του ΠΑΣΥΞΕ για εργοδότηση άνεργων ξενοδοχοϋπαλλήλων υπεβλήθησαν 20 αιτήσεις. Για τους δε μισθούς υποστηρίζεται ότι έχουν αυξηθεί σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια ένεκα και του ανταγωνισμού ξενοδοχείων να προσλάβουν καταρτισμένο προσωπικό.

Οι απλήρωτοι φόροι στο μικροσκόπιο του ΥΠΟΙΚ

Η ακτινογραφία συσσωρευμένων οφειλών ύψους 2,1 δισ. ευρώ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Την ώρα που η φοροεισπρακτική ικανότητα του Τμήματος Φορολογίας παραμένει σε υψηλά επίπεδα, με βάση τα επίσημα στοιχεία των ετήσιων απολογισμών, δεν περνούν απαρατήρητες οι επιδόσεις των φορολογικών μηχανισμών στο κομμάτι εκείνο που έχει να κάνει με τους κακοπληρωτές του Δημοσίου για παντός είδους φορολογικών υποχρεώσεων. Η τρύπα που έχει δημιουργηθεί στα δημόσια οικονομικά ξεπερνάει τα 2,1 δισ. ευρώ με βάση τον πρόσφατο απολογισμό του 2015 και αφορά συσσωρευμένες οφειλές φυσικών και νομικών προσώπων από ιδρύσεως της Δημοκρατίας. Ένα ποσό αρκετά σημαντικό για το οικονομικό περιβάλλον που έχει αφήσει πίσω της η τριχρονη μνημονιακή περίοδος το οποίο αν συγκριθεί με την προηγούμενη χρονιά (2014) παρουσιάζει αυξητική τάση. Παρά τις προσπάθειες είσπραξης των οφειλών, που ειδικά τα τελευταία χρόνια έχουν ενταθεί με διάφορους τρόπους, το γενικό σύνολο των απλήρωτων φόρων προκαλεί ανησυχία στους τεχνοκράτες του Υπουργείου Οικονομικών. Το όλο θέμα αντιμετωπίζεται εντός του ευρύτερου πλαισίου αναδιάρθρωσης του φορολογικού μηχανισμού με την ενοποίηση τμημάτων και τη δημιουργία μιας κεντρικής υπηρεσίας. Στο πλαίσιο αυτό το 2014 συγκροτήθηκε, ειδικά για την είσπραξη καθυστερημένων οφειλών, η Μονάδα Διαχείρισης Χρέους και Είσπραξης Οφειλών. Στόχος η αποτελεσματική διαχείριση άμεσων και έμμεσων φόρων οι οποίοι με τη νέα κατάσταση πραγμάτων αντιμετωπίζονται ως «ενιαίο χρέος». Παράλληλα, η προσπάθεια ενισχύθηκε και με νομοθετικά μέτρα τα οποία πέρασαν από τη βουλή τέλος του 2014. Με βάση το Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης που ετοιμάστηκε η διαχείριση των φορολογικών οφειλών εδράζεται σε τρεις βασικούς στρατηγικούς στόχους:

1. Ενιαία διαχείριση οφειλών και ανεξάρτητα από το σύστημα φορολογίας από το οποίο προέκυψαν.

2. Ευελιξία σε φορολογούμενους που έχουν πρόθεση συμμόρφωσης αλλά αντιμετωπίζουν προσωρινά δυσκολίες.

3. Λήψη μέτρων εναντίον των φορολογουμένων που έχουν αρνητικό ιστορικό συμμόρφωσης και δεν επιδεικνύουν διάθεση συμμόρφωσης ή επιλέγουν να μην καταβάλουν τους φόρους τους.

Το σύνολο των βεβαιωμένων οφειλών προς το κράτος μέχρι το 2015 είχε ανέλθει στα €2,1 δισ. Από αυτά το απαιτητό ποσό χωρίς τη λήψη μέτρων ήταν στα €397 εκατ. Από τις οφειλές υπάρχει και ένα σημαντικό ποσό το οποίο όπως εκτιμάται δεν θα εισπραχθεί.

Τα χρωστούμενα

Ενδεικτική εικόνα για το μέγεθος αλλά και την πορεία των καθυστερημένων οφειλών από καταβολής της Δημοκρατίας αποτελούν οι ετήσιες εκθέσεις του Τμήματος Φορολογίας για τα έτη 2014 – 2015. Το σύνολο των οφειλόμενων το 2014 μαζί με τόκους και άλλες επιβαρύνσεις ανήλθε στα €1.942 δισ. ενώ το 2015 στα €2.166 δισ. Μελετώντας τα στοιχεία που δημοσιεύονται είναι ευδιάκριτο ότι το μεγαλύτερο μέρος των οφειλών έχει χαρακτηριστεί ως μη άμεσα εισπράξιμο. Για το 2014 αν αφαιρεθεί το μη άμεσα εισπράξιμο ποσό €1.170 δισ., οι περιπτώσεις που εκκρεμούν ενώπιον της δικαιοσύνης (€423.000) καθώς και αυτές που εφαρμόζονται εισπρακτικά μέτρα (€41.000) το απαιτητό ποσό ανέρχεται στα €306.000. Για το 2015 όλες οι κατηγορίες των στοιχείων παρουσιάζουν αύξηση (όπως φαίνεται και στον πίνακα). Καινούργιο στοιχείο στην προσπάθεια είσπραξης η εφαρμογή των μέτρων που ψηφίστηκαν από τη βουλή. Στο πλαίσιο αυτό εμφανίζεται για πρώτη φορά και σε πιλοτική βάση το μέτρο κατάσχεσης τραπεζικών λογαριασμών (garnishing of bank accounts). Με βάση το μέτρο αυτό διερευνήθηκαν 90 υποθέσεις από τις οποίες οι 11 κατέληξαν στη δέσμευση περίπου €900.000. Από το 2015 η Μονάδα Διαχείρισης Χρέους και Είσπραξης Οφειλών έθεσε σε εφαρμογή εισπρακτικά μέτρα μέσω και της δικαστικής οδού με ποινικές και αστικές διώξεις οφειλετών και εφαρμογή memos writ.

Ο χάρτης οφειλών

Οι οφειλές από καταβολής Δημοκρατίας χωρίζονται σε αυτές του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (Τ.Ε.Π.) και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Η χαρτογράφηση που έχει γίνει από το Τμήμα Φορολογίας προσδιορίζει τις κατηγορίες των φόρων από τις οποίες προέρχονται οι ανείσπρακτοι φόροι. Από ενστάσεις στο Τ.Ε.Π (Φόρος Εισοδήματος, Έκτακτη Εισφορά Άμυνας (Ε.Ε.Α), Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Φ.Α.Ι), τόκοι και επιβαρύνσεις μόνο για Φ.Α.Ι. – Φ.Π.Α, ενστάσεις προς το Υπουργείο Οικονομικών και στο Ανώτατο Δικαστήριο) το σύνολο των οφειλών αγγίζει το μισό εκατομμύριο ευρώ. Ένα επίσης σημαντικό ποσό οφειλών (€371 εκατ.) προέρχεται από οφειλέτες υπό εκκαθάριση ή πτώχευση καθώς από όσους έχει ολοκληρωθεί η εν λόγω διαδικασία και δεν έχουν καταβάλει τις οφειλές. €110 εκατ. αφορούν περιπτώσεις φορολογούμενων οι οποίοι έχουν «εξαφανισθεί» και είναι αδύνατος ο εντοπισμός τους. Σχεδόν διπλάσιο είναι το ποσό (€184 εκατ.) για τις περιπτώσεις οφειλών για τις οποίες δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία προς εξασφάλιση της οφειλής. Στην κατηγορία του Φ.Π.Α έχουν βεβαιωθεί οφειλές της τάξεις των €105 εκατ. που αφορούν όμως φορολογούμενους που έχουν διαγραφεί από το Φ.Π.Α. μόνο όμως για τη συγκεκριμένη φορολογική κατηγορία. Στο θετικό της χαρτογράφησης η κατηγορία για φορολογικές οφειλές που έχουν ενταχθεί στην κατηγορίας των διευκολύνσεων αποπληρωμής με δόσεις. Το συμφωνηθέν ποσό ανέρχεται στα €63 εκατ.

Ανησυχία επικρατεί για την εισπρακτική ικανότητα στο Φ.Π.Α. και στον Φόρο Ακίνητης Ιδιοκτησίας. Ειδικά για το Φ.Π.Α. το Τμήμα Φορολογίας θεωρεί ότι η μη απόδοσή του δεν μπορεί να δικαιολογηθεί.

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΧΡΕΟΥΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

	ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΦΟΡΟΥ	ΤΟΚΟΙ/ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ	**1.326.737.974**	**615.469.299**	**1.942.207.246**
Α) Φ.Ε., Ε.Ε.Α, Φ.Α.Ι	435.331.579	32.882.233	468.213.812
Β) ΟΦΕΙΛΕΣ ΦΟΡΟΛ/ΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΠΤΩΧΕΥΣΗ / ΠΤΩΧΕΥΜΕΝΕΣ / ΣΕ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ	173.914.627	196.722.592	370.637.219
Γ) ΦΟΡΟΙ ΣΕ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΟΣΕΩΝ	46.144.939	16.653.322	62.798.261
Δ) ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ	53.861.049	54.836.663	108.697.712
Ε) ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ ΧΩΡΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	85.539.636	98.884.446	184.424.082
Ζ) ΟΦΕΙΛΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΓΡΑΦΕΙ ΑΠΟ ΦΠΑ	34.133.083	71.024.399	105.157.482
Η) ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ	279.587.082	144.045.328	423.632.410
Θ) ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΜΕ ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ	31.264.344	10.391.436	41.655.780

ΟΦΕΙΛΕΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2015

	ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΦΟΡΟΥ	ΤΟΚΟΙ/ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ	**1.493.829.515**	**672.724.334**	**2.166.553.849**
Α) ΜΗ ΑΜΕΣΑ ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΙ ΦΟΡΟΙ	865.974.268	435.150.868	1.301.125.136
Β) ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ	228.620.133	124.906.418	353.526.551
Γ) ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΜΕ ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ	86.385.159	26.960.549	113.345.708
Δ) ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	00.00	00.00	900.575
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΤΟΥ ΠΟΣΟΥ	**00.00**	**00.00**	**397.655.879**

Φ.Α.Ι. και Φ.Π.Α.

Δύο κατηγορίες φόρων που προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία στο Τμήμα Φορολογίας από πλευράς εισπρακτικής ικανότητας είναι πρώτα η μη απόδοση του Φ.Π.Α., που με βάση την χαρτογράφηση των οφειλών μέχρι το 2014 ανερχόταν στα €105 εκατ. και τελευταία του Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Φ.Α.Ι.) όπου οι συσσωρευμένες οφειλές είναι της τάξης των €25 εκατ. Πηγές του Υπουργείου Οικονομικών μας έλεγαν ότι αν στις υπόλοιπες κατηγορίες οι οφειλές είναι γνωστές και κάποια στιγμή θα εισπραχτούν, στην περίπτωση του Φ.Π.Α. δεν υπάρχουν ελαφρυντικοί λόγοι μιας και ο οφειλέτης τον εισπράττει από τους καταναλωτές και δεν τον αποδίδει στο κράτος. Για το δε Φ.Α.Ι. το οφειλόμενο ποσό πιστεύεται ότι θα μειωθεί με τα σχέδια διευκολύνσεων αποπληρωμής που προσφέρονται. Στο Φ.Α.Ι. παρατηρείται συσσώρευση οφειλών της τάξης των €25 εκατ. που αφορά τα τελευταία χρόνια. Από τις συνολικές φορολογικές οφειλές €2.166 δισ. το ΥΠ.ΟΙΚ εκτιμά ότι ένα μέρος, που υπολογίζεται στα €292 εκατ. δεν θα εισπραχθεί ποτέ λόγω αντικειμενικών δυσκολιών όπως πτώχευση ή μη ύπαρξης περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών ακόμα και αδυναμίας εντοπισμού τους.

ΑΠΟΨΗ *Της* **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ**

Ανθεκτικός, αλλά μύωψ

Σε διαρκή (;) «άνοιξη» ο ελληνικός τουρισμός. Αεροπλάνα και ξενοδοχεία είναι ήδη πλήρη και οι επιχειρηματίες προχωρούν σε παύση πωλήσεων («Κ», 11/5). «Η Ελλάδα θα βιώσει τη μεγαλύτερη αύξηση επισκεπτών τις τελευταίες δεκαετίες», προέβλεψε το γερμανικό περιοδικό Focus. Μόνο από τη Γερμανία αναμένονται 3 εκατομμύρια τουρίστες, έναντι 2 εκατ. το 2016, λόγω ζητημάτων ασφαλείας στην Τουρκία, εκτίμησε. Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδίων και Τουρισμού, το 2016 ο κλάδος είχε γενική συνεισφορά 18,6% στο ελληνικό ΑΕΠ, που αντιστοιχεί σε 32,8 δισ. ευρώ, ενώ απασχόλησε 860.500 άτομα (23,4% της συνολικής απασχόλησης).

Ωστόσο ο ελληνικός τουρισμός δεν έχει ακόμη το προφίλ μιας αειφόρου «βιομηχανίας», που διατηρεί αλώβητα τα πλεονεκτήματά της. Παράλληλα, καλπάζει η φοροδιαφυγή και όχι μόνο λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης της λεγόμενης οικονομίας του διαμοιρασμού (Airbnb). Πέρυσι, μολονότι οι αφίξεις αυξήθηκαν, τα έσοδα σημείωσαν μικρή κάμψη, κυρίως λόγω του «μαύρου» χρήματος, και πέραν της αύξησης του ΦΠΑ, των συνδεδεμένων με το εξωτερικό καρτών πληρωμής, των χαμηλών τιμών (του πιο εξυγιαντικού μέσου για την αντιμετώπιση της ύφεσης)... Υπάρχει ο κίνδυνος η συμπίεση του κόστους να «αφυπνίσει» την ανοργανωσιά, τον αντιεπαγγελματισμό, την αλαζονεία του «καπάτσου» που μεσουρανεί υπεράνω αλλοδαπών «θεόκουτων». Δεν είναι μόνο η «ακρίβεια» της χαμηλής ποιότητας, είναι ότι αυτοσχεδιάζουμε αρνούμενοι να δούμε τις συνέπειες: τη στροφή, σε διαφορετική συγκυρία, των τουριστών σε λιγότερο κορεσμένα μέρη. Με τη μεγέθυνση του τουρισμού διογκώνονται και οι σκοτεινές πλευρές του.

Πώς το χωρίς ισχυρές συντεταγμένες τμήμα του κλάδου δεν θα πνίξει το ελληνικό χάρισμα; Διότι, δεν είναι μόνο βιομηχανία. Προσφέρει ευμάρεια σε περιοχές που συρρικνώνονται πληθυσμιακά, προστατεύει τον εθνικό πλούτο από απροσχεδίαστες «εκρήξεις».

Ο τουρισμός αποδεικνύεται ανθεκτικός στις οικονομικές διακυμάνσεις και μεγεθύνεται σταθερά παγκοσμίως. Είναι μια θετική ώθηση, που μπορεί να ακυρωθεί από παλιοκαιρινά ελαττώματα... Κάθε προνομιούχος τόπος έχει υπάρξει με μια δόση καθαρότητας προορισμένη να διαφθαρεί από τον συγχρωτισμό με τον τουρίστα. Αλλά ταυτόχρονα και με τη δυνατότητα να αναπλάθει την αλήθεια των αξιών και των εικόνων του. Ο δικός μας μπορεί;

EY
Building a better working world
What will the next generation generate?
Find out how EY helps family businesses to manage succession so they grow from one generation to the next.
ey.com/acceleratinggrowth #LegacyBuilders
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

© 2016 EYGM Limited. All Rights Reserved. ED None

Φοιτητικά και άλλα δάνεια θέλει να παραχωρεί ο ΟΧΣ

Ο Οργανισμός αναμένει την εξέταση του αιτήματος για διεύρυνση των δραστηριοτήτων του

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Έκκληση στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής να εξετάσει το νομοσχέδιο που θα δίνει τη δυνατότητα στον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης να επεκτείνει τις δραστηριότητές του και σε άλλες μορφές δανείων, εκτός των οικιστικών που παραδοσιακά δίνει εδώ και 30 χρόνια, απηύθυνε ο πρόεδρος του Οργανισμού Σταύρος Αγρότης. Τόνισε ότι με αυτό τον τρόπο θα ενισχυθεί η κοινωνική αποστολή του ΟΧΣ. Η έκκληση έγινε κατά τη συζήτηση για τις αποδεσμεύσεις κονδυλίων καθώς και για το Ταμείο Προνοίας του ΟΧΣ.

Το αίτημα για δάνεια άλλου τύπου έχει κατατεθεί από τον Οκτώβριο, ενώ ακόμα δεν έχουν ληφθεί απόφασεις.

Ο πρόεδρος του Οργανισμού Σταύρος Αγρότης αλλά και ο γενικός διευθυντής του ΟΧΣ Ανδρέας Γεωργίου υπογράμμισαν πως οι προτάσεις για την διεύρυνση των δραστηριοτήτων έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο τις έχει εγκρίνει και τις έχει αποστείλει στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής.

Από τον Σεπτέμβριο ο ΟΧΣ έχει εκφράσει την επιθυμία του να αλλάξει και να ενισχυθεί ο κοινωνικός του ρόλος και γι' αυτό το λόγο ετοίμασε νομοσχέδιο με το οποίο ζητά όπως του παραχωρηθεί το δικαίωμα να παρέχει δάνεια και άλλων μορφών, στους υφιστάμενους κυρίως πελάτες του, ώστε να διευρυνθούν τα προϊόντα που θα παρέχει. Τον τελευταίο λόγο για να επεκταθούν οι εργασίες του έχουν το Υπουργείο Οικονομικών και η Βουλή.

Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος του Οργανισμού Σταύρος Αγρότης αλλά και ο γενικός διευθυντής του ΟΧΣ Ανδρέας Γεωργίου, υπογράμμισαν πως οι προτάσεις για τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο τις έχει εγκρίνει και τις έχει αποστείλει στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής. «Εξ όσων γνωρίζουμε, έχουν προωθηθεί στην Επ. Οικονομικών ή να το θέσουμε αλλιώς είναι στη διαδικασία προώθησης, διότι δεν γνωρίζουμε εάν έχουν κολλήσει σε κομματικά γρανάζια», σημείωσε ο κ. Αγρότης. Ο κ. Γεωργίου τόνισε ότι «Το Υπουργείο έχει την ευθύνη να προωθήσει το νομοσχέδιο στην Επιτροπή Οικονομικών για να εξεταστεί και είναι θετικό στη διεύρυνση των δραστηριοτήτων που ζητούμε. Η εντύπωση που αποκομίσαμε από την επαφή που είχαμε με τα κόμματα, ήταν ότι και αυτά είναι σύμφωνα προς αυτά τα οποία ζητούμε».

Θέλοντας να εξηγήσει τον καινούργιο ρόλο που επιζητεί ο ΟΧΣ να διαδραματίζει, ο κ. Αγρότης είπε πως «εμείς δεν σκοπεύουμε να μπούμε στον επιχειρηματικό τομέα, αλλά θα παραμείνουμε αυστηρά στον κοινωνικό μας ρόλο, ώστε να εξυπηρετούμε αποτελεσματικά τα νοικοκυριά που χρηματοδοτούνται για απόκτηση κατοικίας». Συνέχισε λέγοντας πως, «στοχεύουμε σε υφιστάμενους κυρίως πελάτες αλλά και μελλοντικούς. Θα παραμείνουν όμως οι σκοποί του οργανισμού στο πλαίσιο κοινωνικής πολιτικής του κράτους, που θα επιδιώκουν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της οικογένειας και δεν θα έχουν στοιχεία καταναλωτικών ή επιχειρηματικών δανείων».

Φοιτητικά δάνεια

Θέλοντας να δώσει παραδείγματα με τη σειρά του ο γενικός διευθυντής, είπε «η δική μας αποστολή είναι να χρηματοδοτήσουμε την οικία της οικογένειας, ανάγκες εκπαίδευσης των μελών της, δάνεια για εξοπλισμό της κατοικίας αυτής». Και πρόσθεσε: «δεν θα επεκτείνονται καν σε δάνεια αυτοκινήτου που εντάσσονται σε βασικές ανάγκες της οικογένειας, δεν μας ενδιαφέρει αυτό. Η κυριότερη παράμετρος επέκτασης θα είναι τα φοιτητικά δάνεια, δηλαδή, όταν μια οικογένεια έχει δανειστεί από τον ΟΧΣ αποκτώντας μια κατοικία και έχει μια περιουσία διακοσίων, τριακοσίων χιλιάδων ευρώ υποθηκευμένη στον Οργανισμό, και θελήσει κάποια στιγμή να σπουδάσει τα εξαρτώμενα μέλη της, θα μπορεί να λαμβάνει φοιτητικό δάνειο από εμάς. Η διαδικασία θα γίνεται πολύ πιο εύκολα, διότι το δάνειο θα δίδεται με εξασφάλιση της κατοικίας που έχουν ήδη υποθηκευμένη στον Οργανισμό. Επί της ουσίας, δάνεια, εύκολα και στοχευμένα στην ανάγκη της οικογένειας» κατέληξε.

Ερωτηθείς σχετικά με το πότε αναμένεται να οδηγηθεί το νομοσχέδιο στην Ολομέλεια για ψήφιση, ο κ. Γεωργίου είπε, «ευελπιστούμε πριν από το καλοκαίρι, δηλαδή μέσα στις επόμενες εβδομάδες. Προσπαθούμε να προωθηθεί το αίτημά μας πριν από το κλείσιμο της Βουλής για τις θερινές διακοπές».

Ανατροπές επί ανατροπών για FBME

Ιδιαίτερα δύσκολη και πολύπλοκη αποδεικνύεται η υπόθεση της FBME, αφού, όπως αναφέρει ο δικηγόρος Αλέκος Μαρκίδης, νομικός σύμβουλος των τελικών δικαιούχων της FBME BANK Ltd., τη τράπεζα εξακολουθεί να λειτουργεί στην Τανζανία με διαχειριστή τον Lawrence Mafuru και αντικρούει ότι η Κεντρική Τράπεζα της Τανζανίας ανακάλεσε την άδεια λειτουργίας της, θέτοντας την σε ρευστοποίηση. Προ ημερών, η Κεντρική Τράπεζα της Τανζανίας επικαλέστηκε την απόφαση του αμερικανικού πρωτόδικου δικαστηρίου της Κολούμπια για εφαρμογή της τελικής απόφασης της FINCEN «η οποία θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα των εργασιών της FMBE, καθώς απαγορεύει μόνιμα την πρόσβαση στο αμερικανικό χρηματοπιστωτικό σύστημα και στις υποστηρικτικές υπηρεσίες και εμπορικές πλατφόρμες που είναι αναγκαίες για την παραχώρηση κανονικών τραπεζικών υπηρεσιών στους πελάτες της».

Επί της ουσίας τίθεται σε ισχύ η τελική απόφαση της αμερικανικής υπηρεσίας κατά του ξεπλύματος χρήματος της Fincen για απαγόρευση σε αμερικανικά τραπεζικά ιδρύματα να διεξάγουν οποιεσδήποτε συναλλαγές εκ μέρους ή για λογαριασμό της εν λόγω τράπεζας.

Αναγκαία προϋπόθεση όμως για την έκδοση του διατάγματος ειδικής εκκαθάρισης, όπως λέει ο κ. Μαρκίδης, είναι να έχει ανακληθεί η άδεια λειτουργίας του αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος. «Για να ήταν δυνατό να ικανοποιείται η προϋπόθεση αυτή θα έπρεπε να ήταν δυνατή η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της FBME Bank Ltd στην Τανζανία από την ΚΤΚ πράγμα αντίθετο όχι μόνο βάσει του Νόμου αλλά και με τη λογική και με τις αρχές δικαίου», αναφέρει χαρακτηριστικά.

Διαψεύδει ο δικηγόρος Αλ. Μαρκίδης την ανάκληση της άδειας της FBME στην Τανζανία.

Διεθνείς οργανισμοί και τραπεζικές υπηρεσίες όπως η Κεντρικές Τράπεζες Κύπρου και Τανζανίας, η υπηρεσία κατά του ξεπλύματος χρήματος της Fincen, τα δικαστήρια της Κολούμπια και του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ) στο Παρίσι, καθώς και η απόφαση Δικαστηρίου της Φρανκφούρτης, που αποκάλυψε η «Κ», έχουν μετατρέψει την υπόθεση του κλεισίματος της FBME σε ένα γρίφο για δυνατούς λύτες.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

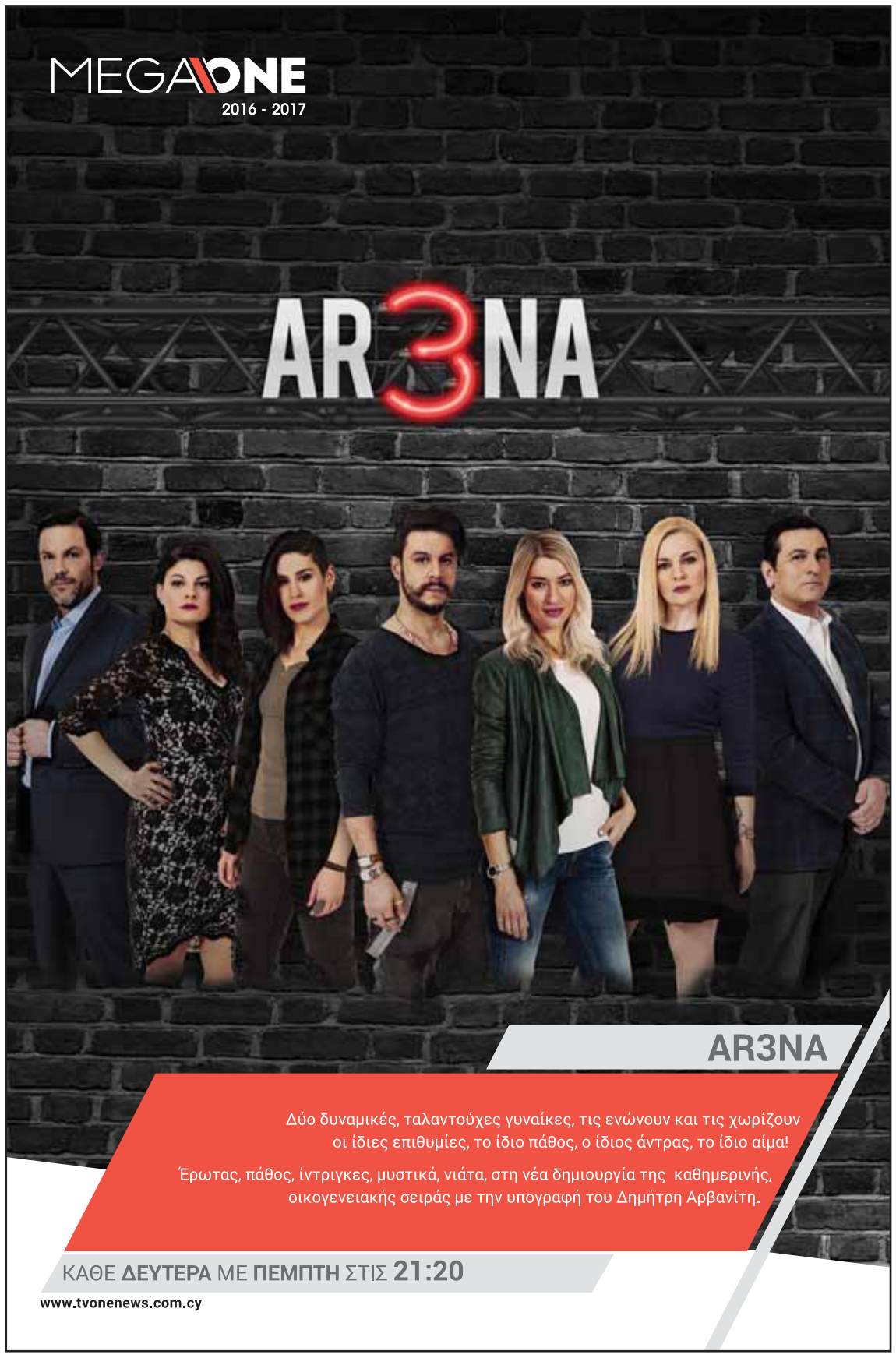

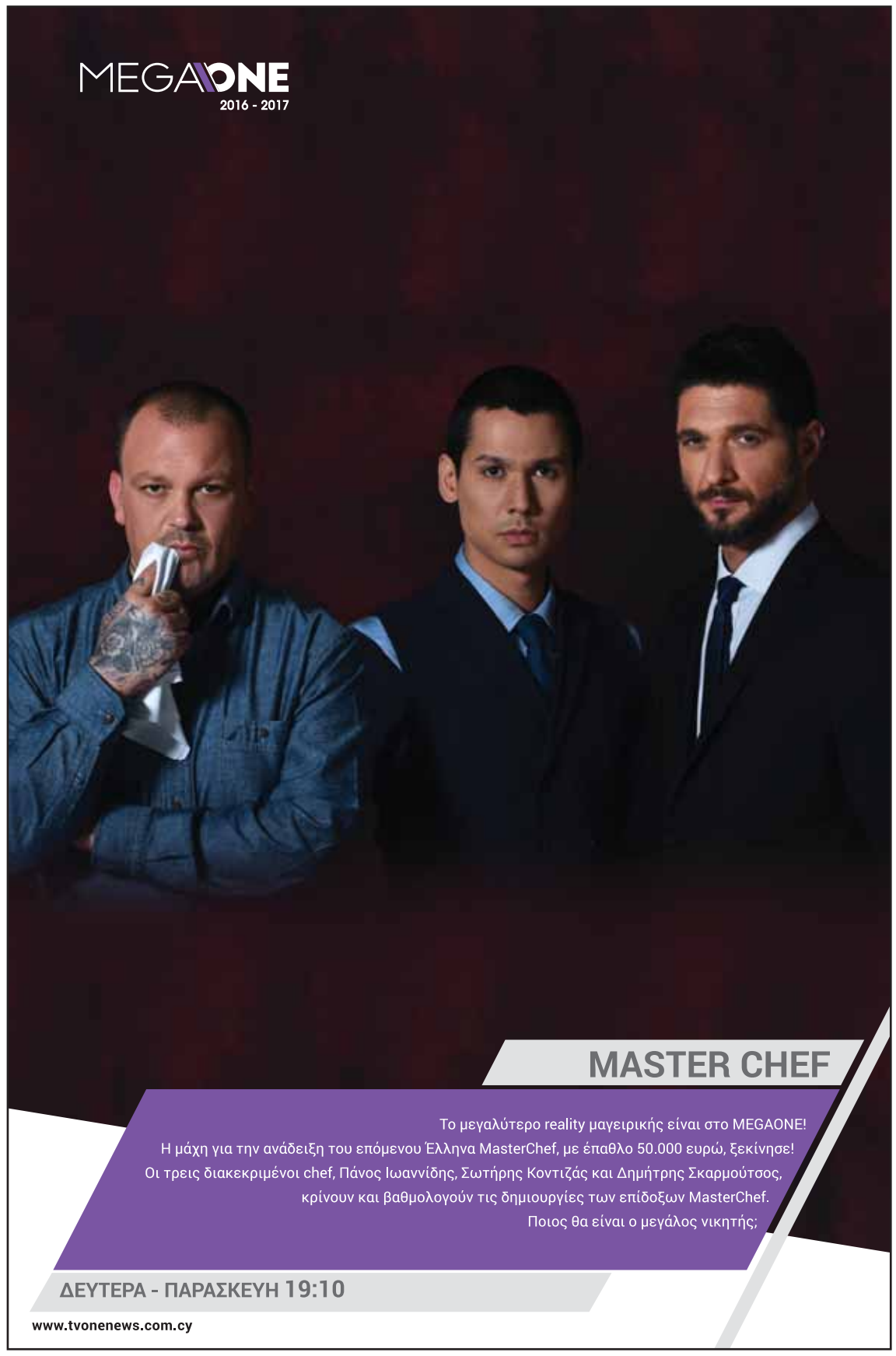

Χαμόγελα για την πώληση του 4,8% της Λαϊκής

Κ. Αλεξάνδρου: Μακάρι να μπορούσαμε να πάρουμε περισσότερα χρήματα ανά μετοχή

Οι εναπομείνασες μετοχές της τάξης του 4,8% θα ρευστοποιηθούν κατά πάσα πιθανότητα αφού παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών.

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Μέσω ταχύρρυθμης διαδικασίας, η Λαϊκή Τράπεζα πώλησε 21,4 εκατ. κοινών μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα Κύπρου, έναντι 3,05 ευρώ ανά μετοχή και με τα συνολικά έσοδα της συναλλαγής να ανέρχονται σε 65 εκατ. ευρώ. Ως εκ τούτου, όπως ανακοίνωσε και ο ειδικός διαχειριστής της Λαϊκής τράπεζας Κλεόβουλος Αλεξάνδρου, μετά την πώληση του πακέτου, «το μερίδιο της Λαϊκής Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Κύπρου υποχώρησε στο ήμισυ δηλαδή στο 4,8%». Συγκεκριμένα, «η Λαϊκή Τράπεζα έχει επιτυχώς ολοκληρώσει την πώληση 21.467.720 κοινών μετοχών της Τρ. Κύπρου που αντιστοιχεί στο 4,8% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας», αναφέρει η ανακοίνωση του ειδικού διαχειριστή.

Υπήρχε πρόταση για να πωληθεί όλο το μερίδιο των μετοχών της Λαϊκής που κατέχει στην Τράπεζα Κύπρου, δηλαδή το 9,6%, στα 2,85 ευρώ ανά μετοχή.

Μιλώντας στην «Κ» ο ειδικός διαχειριστής της πρώην Λαϊκής ο Κλεόβουλος Αλεξάνδρου ανέφερε πως την απόφαση πώλησης την έλαβε η Αρχή Εξυγίανσης, ενώ πρόσθεσε ότι οι εναπομείνασες μετοχές της τάξης του 4,8% θα ρευστοποιηθούν κατά πάσα πιθανότητα αφού παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών. Ο κ. Αλεξάνδρου τόνισε ότι υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για τις μετοχές που πωλήθηκαν, ενώ θεωρεί πως υποδέχτηκε θετικά η χρηματιστηριακή αγορά την πώληση του 4,8% των μετοχών. «Μπορώ να πω ότι έγινε λογική έκπτωση έναντι της τρέχουσας τιμής του τίτλου. Πωλήσαμε στο 3,05 ευρώ ανά μετοχή έναντι περίπου 3,20 ευρώ ανά μετοχή που ήταν η τιμή της. Εντούτοις, τον Απρίλιο, η μετοχή της τράπεζας ήταν σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, της τάξης του 2,8 ευρώ ανά μετοχή και θεωρώ ότι το 3,05 που έγινε κατορθωτό να πωληθούν, είναι άκρως ικανοποιητικό».

Παράλληλα, ο κ. Αλεξάνδρου τόνισε ότι δεν ήταν εύκολη απόφαση της Αρχής Εξυγίανσης για να πωλήσει τις μετοχές, αναμένοντας αρκετό καιρό για να γίνει πράξη σε συμφέρουσα τιμή. «Η Αρχή περίμενε τη σωστή στιγμή για να αποκομίσει τα μέγιστα έσοδα, ενώ είχα λάβει εντολή πριν από περίπου δύο μήνες για να ρωτήσω του συμβούλους μας, την Deutsche Bank Λονδίνου και την HSBC Bank Plc, τι θα μας συμβούλευαν να κάνουμε, αν δηλαδή θα πουλούσαμε το μισό μερίδιο ή στην ολότητά του, καθώς και τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή που θα το πράξουμε».

2,85 ευρώ το 100%

Όπως εξήγησε ο διαχειριστής της Λαϊκής, οι Σύμβουλοι παρουσίασαν διάφορα σενάρια προτού καταλήξουν. Συγκεκριμένα, είπε: «Η αρχική τους πρόταση ήταν να πωλήσουμε το 50% τώρα, όπως έγινε εξάλλου και το υπόλοιπο 50% των μετοχών μεταγενέστερα. Η Αρχή Εξυγίανσης όμως, ήταν διστακτική για να πωλήσει τις μετοχές τη χρονική περίοδο που ήταν χαμηλές οι τιμές. Πριν περίπου 10 ημέρες δώσαμε εντολή να γίνει το λεγόμενο «wall crossing», για να δούμε τις διαθέσεις από διεθνείς επενδυτές. Την Παρασκευή 5 Μαΐου σε τηλεφωνική μας επικοινωνία με τους Συμβούλους, είπαν ότι θα μπορούσαμε να πουλήσουμε στα 2,85 ευρώ ανά μετοχή όλο το μερίδιο των μετοχών της Λαϊκής στην Τράπεζα Κύπρου, δηλαδή το 9,6%, ή στα 2,95 ευρώ ανά μετοχή για να πουλούσαμε το 50%. Η Αρχή Εξυγίανσης δεν ικανοποιήθηκε από αυτά τα ποσοστά, αναμέναμε και εντός της εβδομάδας έγινε η πράξη στο 3,05 ευρώ ανά μετοχή».

Καταληκτικά είπε, «ενώ υπάρχουν φωνές ότι δεν ήταν καλή η πράξη, προσωπικά θεωρώ πως ήταν μια πολύ καλή εξέλιξη και αναμένουμε στους επόμενους μήνες το τι μέλλει γενέσθαι για τις υπόλοιπες μετοχές. Μακάρι να μπορούσαμε να πάρουμε περισσότερα χρήματα ανά μετοχή, όλα είναι σεβαστά, αλλά το θέμα είναι έγκειται και στο γεγονός του τι είναι εφικτό να γίνει».

Χρηματιστηριακές πηγές επιβεβαίωσαν στην «Κ» για τα πιθανά σενάρια που εξέταζαν να πωληθεί το 100% ή το 50% όπως ανέφερε και ο ειδικός διαχειριστής, καθώς σημείωσαν πως οι επενδυτές που αγόρασαν τις μετοχές είναι μακροχρόνια επενδυτικά ταμεία. Σημείωσαν δε, ότι ένα τέτοιο γεγονός μπορεί να αναθερμάνει το χρηματιστηριακό ενδιαφέρον, με καλά αποτελέσματα και για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, αλλά και για την ίδια την Τράπεζα Κύπρου. Τέλος, αναφορικά με την πράξη, ανέφεραν ότι έλαβε χώρα στο Λονδίνο.

Αντιδρά ο ΣΥΚΑΛΑ

Ο Σύνδεσμος Καταθετών Λαϊκής Τράπεζας (ΣΥΚΑΛΑ) από πλευράς του εξέφρασε ερωτήματα από την πράξη της πώλησης. Συγκεκριμένα αναφέρει, «νομίζαμε ότι το 2013 πάρθηκαν σκανδαλώδεις αποφάσεις που κατέστρεψαν οικονομικά, και όχι μόνον, μια μερίδα της κυπριακής κοινωνίας. Νομίζαμε ότι οι θεσμοί έγιναν σοφότεροι και οι διοικούντες τις εποπτικές αρχές θα ένοιωθαν πιο υπεύθυνοι απέναντι σ' αυτούς που έγιναν το ανάχωμα για να σωθεί το κράτος και η οικονομία του τόπου».

«Διερωτόμαστε», προσθέτει ο ΣΥΚΑΛΑ, «πώς είναι δυνατόν τώρα που η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου άρχισε την ανοδική πορεία, να πωλείται το μισό ποσοστό που κατέχει η Λαϊκή (δηλαδή 4,8% από το 9,6%) σε τιμή αρκετά χαμηλότερη από αυτή που διαπραγματευόταν στο Χρηματιστήριο. Γιατί πάρθηκε αυτή η απόφαση τώρα; Ποιου τα συμφέροντα εξυπηρετούνται, αφού σίγουρα των κουρεμένων καταθετών της Λαϊκής Τράπεζας καταπατούνται; Και γιατί το μισό ποσοστό; Ποιος επέμενε σε ρήτρα να μην πωληθεί το άλλο 4,8% πριν περάσουν 180 μέρες και γιατί; Ποιοι αγόρασαν το 4,8% «και μάλιστα με έκπτωση;».

Στο κόκκινο ο ανταγωνισμός στα αλκοολούχα ποτά

Η κάθοδος της Tempo έφερε ανακατατάξεις, αναμένεται να λανσάρει κρασιά και ενεργειακά ποτά

Της **ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Καθοριστικές αλλαγές στο εγχώριο εμπορικό γίγνεσθαι έφερε η άφιξη της Tempo Beverages Cyprus, θυγατρική εταιρεία της Tempo στο Ισραήλ, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της παρασκευής και διανομής αλκοολούχων και μη ποτών στη γειτονική χώρα. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, αναμφισβήτητα θα υπάρξουν ανακατατάξεις στην αγορά του τομέα της μπύρας και των ουίσκι στην Κύπρο, ενώ όπως αποκάλυψε η διευθύντρια Μάρκετινγκ Φλώρα Χριστοφόρου στην «Κ», η εταιρεία στο εγγύς μέλλον σκοπεύει να ενισχύσει το χαρτοφυλάκιό της με διεθνείς και τοπικές ετικέτες κρασιών, όπως επίσης και να εισέλθει δυναμικά στον τομέα των ενεργειακών ποτών. Η κάθοδος της Tempo στην Κύπρο έχει ήδη φέρει αέρα αλλαγής και ανανέωσης στην αγορά αλκοολούχων και μη ποτών, ενώ αναμένεται ότι τα brands που έχει λανσάρει η εταιρεία και ήδη είχαν παρουσία στην Κύπρο θα αποκτήσουν ένα σημαντικό μερίδιο στην αγορά της χώρας αλλά και θα ενδυναμωθούν μέσα από τις στρατηγικές ενέργειες και επενδύσεις.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα της Tempo Beverages Cyprus ξεκίνησε τους πρώτους μήνες του 2017 στο νησί. Η Heineken NV αποτελεί έναν από τους βασικούς της συνεργάτες, κατέχοντας το 40% του μετοχικού κεφαλαίου της Tempo. Στην Κύπρο εισήγαγαν brands του Group Heineken (όπως η Heineken, η Αλφα, η Sol, η Murphy's, η Desperados, η John Smith, η Fosters, η Newcastel, η Strongbow και η Bulmers), ενώ ταυτόχρονα η εταιρεία επεκτάθηκε και στα ποτά υψηλής περιεκτικότητας αλκοόλ, με τα διεθνή brands του Pernod Ricard, όπως Chivas Regal, Absolut, Jameson & Ballantine's. Όπως ανέφερε η κ. Χριστοφόρου, «ο συγκεκριμένος Όμιλος από αυτό τον μήνα αντιπροσωπεύεται επισήμως και αποκλειστικά από την εταιρεία μας, ενώ σκοπεύουμε σύντομα να εισέλθουμε δυναμικά και στον τομέα των ενεργειακών ποτών».

Η επιχειρηματική δραστηριότητα της Tempo Beverages Cyprus ξεκίνησε τους πρώτους μήνες του 2017 στην Κύπρο.

Στρατηγικό πλάνο

Οι σχεδιασμοί της Tempo για κάθοδο στη γειτονική Κύπρο γίνονταν εδώ και λίγα χρόνια, ενώ η προβλεπόμενη οικονομική άνοδος, σε συνδυασμό με τη στρατηγική θέση της χώρας, αποτελούν τους κύριους λόγους που οδήγησαν στην απόφασή της εταιρείας να επεκτείνει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες στο νησί και να επενδύσει στην κυπριακή αγορά. Ωστόσο, αυτό που αναμένεται από την εν λόγω εταιρεία είναι εάν θα κερδίσει το στοίχημα κατακτώντας σημαντικό μερίδιο αγοράς, καθώς η χώρα διαφέρει κατά πολύ από την αγορά του Ισραήλ, έχοντας τις δικές της ιδιαιτερότητες και προκλήσεις. Άλλωστε, τα προϊόντα που εκπροσωπεί η εταιρεία είναι ήδη γνωστά στους Κύπριους καταναλωτές, κάτι το οποίο αν και διευκολύνει την είσοδό της στην αγορά, θα πρέπει να διαμορφώσει τη δική της στρατηγική αν θέλει να κερδίσει το καταναλωτικό κοινό με την κουλτούρα που κουβαλά. Ερωτηθείσα σχετικά με το ποιο είναι το στρατηγικό πλάνο θα ακολουθήσει η εταιρεία, η κ. Χριστοφόρου ανέφερε στην «Κ» πως η Tempo σκοπεύει να συνεχίσει να επενδύει στην αγορά της Κύπρου, επεκτείνοντας την επιχειρηματική της δραστηριότητα και σε άλλες κατηγορίες και δη στον τομέα των κρασιών και των ενεργειακών ποτών. «Το επιχειρηματικό πλάνο δράσης της Tempo Beverages Cyprus θα επεκταθεί ακόμη περισσότερο τα επόμενα χρόνια δημιουργώντας ένα πλούσιο και ολοκληρωμένο πορτοφόλιο ποιοτικών προϊόντων για το καταναλωτικό κοινό», πρόσθεσε.

Κονταροχτυπιούνται οι μεγάλοι όμιλοι για τα μερίδια αγοράς της μπύρας.

Παράλληλα, όπως πληροφορείται η «Κ», η εταιρεία προτίθεται να δημιουργήσει στρατηγικές συνεργασίες με τοπικές εταιρείες σε κάθε επίπεδο, με τη δυναμική της ομάδα στην Κύπρο να αποτελείται σχεδόν κατά 100% από νέους επαγγελματίες. Γεγονός που αποδεικνύει ότι η εταιρεία στοχεύει σοβαρά στην συγκεκριμένη επένδυση, συμπεριλαμβάνοντας στο εγγύς μέλλον την επέκτασή της και στις άλλες κατηγορίες ποτών. «Αναμένουμε ασφαλώς ότι τα brands που έχουμε λανσάρει ή θα λανσάρουμε στην κυπριακή αγορά θα αποκτήσουν ένα σημαντικό μερίδιο στην αγορά των αλκοολούχων και μη ποτών και ότι τα brands που ήδη είχαν παρουσία θα ενδυναμώσουν και θα αυξήσουν το μερίδιο τους, μέσα από στρατηγικές ενέργειες και επενδύσεις. Η γνώση και η εμπειρία της ομάδας της Tempo στο Ισραήλ, μαζί με τη κυπριακή ομάδα, είναι έτοιμες να φέρουν ανακατατάξεις στην αγορά, εξασφαλίζοντας για όλα τα προϊόντα της Tempo ένα μεγαλύτερο μερίδιο στο μέλλον», ανέφερε η διευθύντρια Marketing της εταιρείας.

Αξίζει να σημειωθεί πως η άφιξη της Tempo στη χώρα πυροδότησε και τον εγχώριο ανταγωνισμό που δραστηριοποιείται στον τομέα της μπύρας. Η ΚΕΟ πέρασε προ μηνών στην αντεπίθεση, συνάπτοντας συμφωνία με τον όμιλο Damm, ο οποίος πλέον διανέμει στην Κύπρο την μπύρα Estrella αλλά και τον Όμιλο Εταιρειών Φώτου Φωτιάδη να βρίσκεται στο προσκήνιο στον χώρο παραγωγής και εμπορίας μπύρας, κρασιών, αναψυκτικών, οινοπνευματωδών και άλλων ποτών, με την μπύρα Carlsberg να είναι παραδοσιακά ψηλά στις προτιμήσεις των καταναλωτών.

Τα μερίδια μπύρας

Η αγορά της μπύρας στην Κύπρο εκτιμάται ότι το 2016 έκλεισε στα 497,500 εκατόλιτρα, με μια αύξηση 7% σε σχέση με το 2015. Η συνολική αύξηση προέρχεται από τις εγχώρια παραγόμενες μπύρες, οι οποίες παρουσίασαν αύξηση 10,3% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και έκλεισαν στα 365,600 εκατόλιτρα, 73,5% επί του συνόλου. Η εγχώρια κατανάλωση μπύρας στην Κύπρο για τον Ιανουάριο του 2017 ανήλθε στα 966.037 λίτρα, ενώ αυτά που αντιστοιχούν στις εξαγωγές έφτασαν τα 27.014 λίτρα. Στην αντίστοιχη εξεταζόμενη περίοδο του Ιανουαρίου 2016, η επιτόπια κατανάλωση είχε ανέλθει στα 934.479 λίτρα, ενώ των εξαγωγών στα 11.984 λίτρα.

Ανικανοποίητο το Υπ. Ενέργειας για το Πάρκο στο Πεντάκωμο

Ξανά σε προσφορές βγαίνει το Τεχνολογικό Πάρκο στο Πεντάκωμο, καθώς το Υπουργείο Ενέργειας δεν ικανοποιήθηκε από την προσφορά της ταϊλανδέζικης Wyncoast για την κατασκευή του. Σύννεφα είχαν δημιουργηθεί από το τέλος Φεβρουαρίου όπως είχε γράψει η «Κ», καθώς ο φάκελος της εταιρείας είχε χαρακτηριστεί ως ελλιπής και από ό,τι φάνηκε η διαδικασία έλαβε τέλος. Παρόλα αυτά, η ίδια εταιρεία λέγεται ότι θα υποβάλλει ξανά προσφορά, κατά τι βελτιωμένη. Τελευταία ημέρα προσφοράς σύμφωνα με το Υπουργείο, είναι η Δευτέρα 3 Ιουλίου 2017, στις 12 το μεσημέρι, με τους όρους του διαγωνισμού να παραμένουν ίδιοι.

Υπενθυμίζεται πως στις 20 Ιανουαρίου και πάνω στην εκπνοή της παράτασης που είχε δοθεί, υποβλήθηκε προσφορά από την ταϊλανδέζικη εταιρεία ως ενδιαφερόμενος στρατηγικός επενδυτής για το πάρκο, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα και είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Ταϊλάνδης. Η κατάθεση της προσφοράς είχε γίνει από τον Chairman του ομίλου, Jak Chamikorn.

Ο διαγωνισμός αφορά στην ενοικίαση κρατικής γης, εμβαδού 328.000 τ.μ. περίπου και για περίοδο 50 χρόνων, η οποία προορίζεται για την ανάπτυξη του Επιστημονικού Τεχνολογικού Πάρκου στην παραθαλάσσια περιοχή Πεντακώμου, της επαρχίας Λεμεσού. Το έργο αναμένεται να αποτελέσει βασική υποδομή για την προαγωγή της έρευνας, της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο, αλλά και εργαλείο ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και της έξυπνης εξειδίκευσης. Απώτερος σκοπός είναι η συνεισφορά στη διαφοροποίηση της οικονομίας της χώρας και η μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο εφαρμοσμένης γνώσης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Απομακρύνεται η συμφωνία ΣΥΤΑ-Ομόνοιας

Αναδιανομή της ποδοσφαιρικής τηλεοπτικής πίτας, λόγω της εκκρεμότητας του οργανισμού με τη λαοφιλή ομάδα

Της **ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Σε παρτίδα πόκερ μεταξύ Cytavision – Primetel εξελίσσεται το τηλεοπτικό προϊόν των εντός έδρας αγώνων της Ομόνοιας από το 2019 και έπειτα. Η συμφωνία του Σωματείου της Λευκωσίας με τη συνδρομητική πλατφόρμα του ημικρατικού οργανισμού για πενταετές συμβόλαιο (2019-2024) έναντι 8,5 εκατομμυρίων ευρώ (1,7 ετησίως) βρίσκεται στον «αέρα», καθώς προκύπτουν νομικά ζητήματα που δεν επιτρέπει στις δύο πλευρές να προχωρήσουν σε υπογραφές τελικών συμβολαίων. Την ίδια ώρα, η Primetel, η οποία διατηρεί τα δικαιώματα προβολής των εντός έδρας αγώνων της Ομόνοιας μέχρι το 2019, παρουσιάζεται αισιόδοξα συγκρατημένη ότι θα διατηρήσει τη συνεργασία της με έναν από τους πιο δυνατούς παίκτες του κυπριακού ποδοσφαίρου. Από την πλευρά της η Ομόνοια, όπως έκανε ήδη γνωστό στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, προτίθεται να προβεί σε καταγγελία εναντίον του οργανισμού για αθέτηση της κατ΄ αρχήν συμφωνίας για τα τηλεοπτικά δικαιώματα από την περίοδο του 2019 και μετά. Ο λόγος που οδήγησε την Ομόνοια σε αυτή την πρόθεση έγκειται στο γεγονός ότι στο εν λόγω συμφωνητικό περιλαμβανόταν όρος καταβολής συγκεκριμένου ποσού πριν από την έναρξη της χρονικής περιόδου, κάτι το οποίο δεν εξασφαλίστηκε μέχρι στιγμής από τον ημικρατικό οργανισμό. Από την άλλη, σύμφωνα με την Ομόνοια, η ΣΥΤΑ έθετε όρους, οι οποίοι δεν συμφωνήθηκαν στο προσύμφωνο, με την ομάδα να θεωρεί ότι πίσω από τις μεταγενέστερες ενέργειες του Διοικητικού Συμβουλίου της Οργανισμού να κρύβονται έξωθεν παρεμβάσεις. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στη συνάντηση που έγινε μεταξύ του Οργανισμού και της Ομόνοιας ζητήθηκαν εγγυήσεις πως δεν θα υπάρχει η οποιαδήποτε δέσμευση του Σωματείου με την Primetel μετά το 2019, ενώ σε περίπτωση που υπήρχε κάποιο κώλυμα με τη συμφωνία και δεν μπορούσε να υλοποιηθεί το Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΥΤΑ απαίτησε κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες ότι θα τους δινόταν πίσω η προκαταβολή. Εκτός από αυτές τις εγγυήσεις που ζήτησε η ΣΥΤΑ, οι ιθύνοντες της Ομόνοιας ανέφεραν ότι ο ημικρατικός Οργανισμός ήθελε και βεβαιώσεις για την επιβίωση της ομάδας μέχρι το 2019, αλλά και εάν θα παρέμεινε στην Α΄ κατηγορία.

Η Primetel διατηρεί τα δικαιώματα προβολής των εντός έδρας αγώνων της Ομόνοιας μέχρι το 2019.

Οι συγκεκριμένες εγγυήσεις, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», ζητούνται στις διαπραγματεύσεις που κάνει η ΣΥΤΑ για τη σύναψη συμφωνίας με όλες τις ομάδες.

«Αθέτηση συμφωνίας»

Η Ομόνοια έχει συμβόλαιο με την Primetel για την τριετία 2016-2019 για την προβολή των τηλεοπτικών αγώνων που διεξάγονται στην έδρα της, με τη Cytavision να έχει ήδη προσεγγίσει την ομάδα, όπως έγινε γνωστό περί τα τέλη Μαρτίου, υπογράφοντας μάλιστα προσύμφωνο για πενταετή συνεργασία και όχι τριετή που γίνεται συνήθως έναντι 8,5 εκατομμυρίων ευρώ. Ωστόσο, η Primetel δεν έχει προβεί σε οποιαδήποτε κίνηση ακόμα, καθώς η συμφωνία που έκανε η Ομόνοια με τη Cytavision δεν έχει επικυρωθεί, ενώ παράλληλα, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, έχει το δικαίωμα να διατηρήσει υπό τη στέγη της την Ομόνοια με το ίδιο χρηματικό ποσό που θα της προσφέρει οποιαδήποτε άλλη πλατφόρμα. Σε αυτό βασίζεται η Primetel και γι' αυτό τον λόγο στην πρόσφατη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ημικρατικού οργανισμού ζητήθηκαν από την Ομόνοια εγγυήσεις ότι από το 2019 και έπειτα ότι δεν θα υπάρχει καμία νομική δέσμευση με την Primetel, ενώ μάλιστα τους ξεκαθάρισαν ότι δεν θα προχωρήσουν με την παραχώρηση των 600.000 ευρώ. Οι πληροφορίες της «Κ» πάντως κάνουν λόγο για νομική υποχρέωση της Ομόνοιας απέναντι στην εν λόγω πλατφόρμα, για την παρουσίαση της πρότασης της Cytavision στο πλαίσιο του συμβολαίου που έχει η ομάδα της Λευκωσίας μέχρι το 2019. Στην περίπτωση που η Primetel ισοφάριζε την πρόταση, η Ομόνοια ήταν υποχρεωμένη να διατηρούσε τη συμφωνία και μετά το 2019. Αυτό όμως δεν κατέστη δυνατό, με την Ομόνοια να ζητά από τη Cytavision την υπογραφή των συμβολαίων και την καταβολή της προκαταβολής. Αντίθετα, ο ημικρατικός οργανισμός ζήτησε ασφαλιστικές δικλίδες για την απόρριψη της πρότασης αλλά και την αποδέσμευσή της από την Primetel, με την κυπριακή ομάδα, σύμφωνα με πηγές της ΣΥΤΑ, να μην μπορεί να προσκομίσει τα απαραίτητα έγγραφα. Την ίδια ώρα, μετά από αυτά τα κωλύματα που υπήρξαν από τα περαιτέρω αιτήματα του Δ.Σ. του ημικρατικού οργανισμού, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική συμφωνία, η Ομόνοια έκανε λόγο στα μέσα μαζικής ενημέρωσης πως η ομάδα θα εκαλείτο από τη ΣΥΤΑ με βάση συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο, καθορισμένο από τη συμφωνία, για υπογραφή των τελικών συμβολαίων. Αντί αυτού, η ΣΥΤΑ ζήτησε εγγυήσεις εάν θα υπάρχει το Σωματείο από το 2019 και έπειτα ή αν η ομάδα θα βρίσκεται στην Α΄ κατηγορία. Μετά από αυτή την εξέλιξη, το Διοικητικό Συμβούλιο της ομάδας εκτιμά πως οι ενέργειες του ημικρατικού οργανισμού πιθανόν να έχουν αιτία, έξωθεν παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν ακόμα και πολιτικό «άρωμα». Οι συγκεκριμένες εγγυήσεις, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», ζητούνται στις διαπραγματεύσεις που κάνει η ΣΥΤΑ για τη σύναψη συμφωνίας με όλες τις ομάδες. Κληθείς να σχολιάσει την πρόθεση της Ομόνοιας για καταγγελία εναντίον του Οργανισμού, ο εκπρόσωπος Τύπου της ΣΥΤΑ Λευτέρης Χρίστου σημείωσε στην «Κ» ότι σε αυτό το στάδιο δεν υπάρχει κάτι ανακοινώσιμο από πλευράς του ημικρατικού οργανισμού. «Όταν καταλήξουν οι όλες διαβουλεύσεις θα γίνουν και οι επίσημες ανακοινώσεις», ανέφερε.

Η έκθεση του Ελεγκτή

Το θέμα, πάντως, όπως πληροφορείται η «Κ», δεν αναμένεται να ξεκαθαρίσει εντός των επόμενων ημερών, αφού η ομάδα βάσει των όρων συμβολαίου που έχει μέχρι το 2019 με την Primetel δεν μπορεί να δώσει τις απαιτούμενες εγγυήσεις στη ΣΥΤΑ, ενώ παράλληλα αν και είναι η μόνη ομάδα που έχει ένα προσύμφωνο με τον ημικρατικό οργανισμό έχει το δικαίωμα να διαπραγματεύεται με οποιαδήποτε συνδρομητική πλατφόρμα θέλει για την εξασφάλιση ακόμα και μεγαλύτερου ποσού για τα τηλεοπτικά της δικαιώματα. Η πρόθεση της κυπριακής ομάδας για καταγγελία εναντίον του ημικρατικού Οργανισμού δεν σημαίνει ότι θα οδηγήσει προς μη αίσια κατάληξη των πραγμάτων. Αξίζει να σημειωθεί πάντως πως οι λειτουργοί της Ελεγκτικής Υπηρεσίας μέχρι το τέλος του Μάη θα ετοιμάσουν έκθεση για τη ΣΥΤΑ, στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών για διαχειριστικό έλεγχο των ημικρατικών οργανισμών, με τον γενικό ελεγκτή να δηλώνει στην «Κ» πως στην έκθεση θα συμπεριληφθούν και τα συμβόλαια που υπέγραψε η συνδρομητική πλατφόρμα με τις ομάδες. Ερωτηθείς εάν ο έλεγχος της ΣΥΤΑ από την Ελεγκτική Υπηρεσία έχει να κάνει με την προκαταβολή ποσού στην Ομόνοια, ο Οδυσσέας Μιχαηλίδης αρκέστηκε στο να αναφέρει πως κάθε χρόνο γίνονται έντονες παρατηρήσεις για τη Cytavision και σε αυτή τη βάση η Υπηρεσία ελέγχει τη διαχείριση των χρημάτων του ημικρατικού οργανισμού. «Οι λειτουργοί της Ελεγκτικής Υπηρεσίας είναι πολύ πιθανό να ζήτησαν να πληροφορηθούν και για τα συμβόλαια που υπογράφουν οι κυπριακές ομάδες με τη συνδρομητική πλατφόρμα», εξήγησε ο γενικός ελεγκτής, προσθέτοντας πως το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μάη θα έχουμε συνάντηση με το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού για την ετήσια έκθεση.

Τονωτική ένεση στην απασχόληση έδωσε η έναρξη της θερινής περιόδου

Η καλύτερη επίδοση από το 2001 – Προσλήψεις ατόμων κυρίως μεταξύ 30-45 ετών

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Η έναρξη της θερινής τουριστικής περιόδου και οι εκτιμήσεις των εμπλεκόμενων φορέων, ότι φέτος οι αφίξεις ξένων τουριστών θα σπάσουν κάθε ρεκόρ, είχαν ως αποτέλεσμα να καταγραφεί για τον μήνα Απρίλιο, από το πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη», σημαντική αύξηση των νέων θέσεων εργασίας κατά 92.132.

Πρόκειται για τον τρίτο συνεχόμενο μήνα κατά τον οποίο το σύστημα «Εργάνη» αποτυπώνει θετικό ισοζύγιο προσλήψεων - απολύσεων. Μάλιστα, αν και τα στοιχεία των ροών απασχόλησης στην αγορά εργασίας καταγράφονται από το 2013 και μετά, εκτιμάται ότι η θετινή επίδοση είναι η καλύτερη από το 2001 κι ύστερα. Η θετική εικόνα συμπληρώνεται από την έστω και οριακή επικράτηση των προσλήψεων με όρους πλήρους απασχόλησης που δείχνουν να επανακάμπτουν, καλύπτοντας το 54,91% του συνόλου τους.

Στη διάρκεια του Απριλίου δημιουργήθηκαν 92.132 νέες θέσεις εργασίας, με το 54,91% να είναι πλήρους απασχόλησης.

Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης

Α΄ τετράμηνο 2008-2017

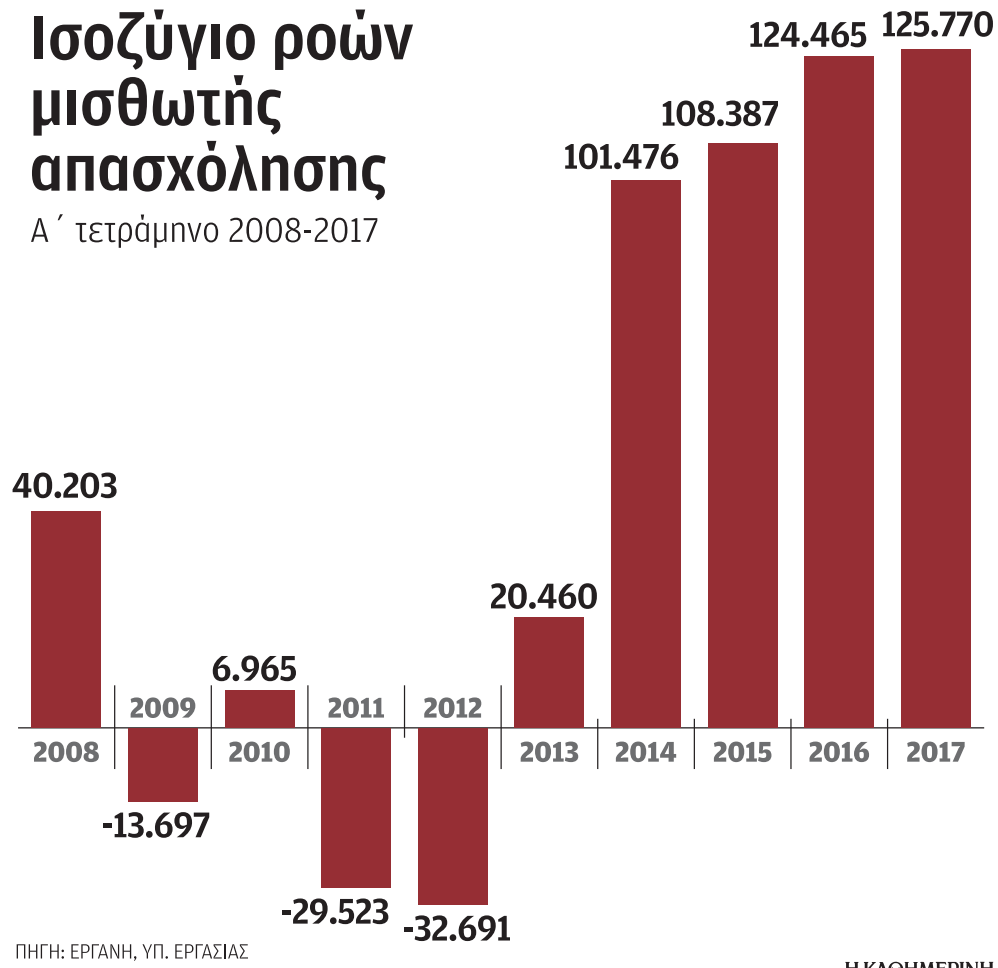

ΠΗΓΗ: ΕΡΓΑΝΗ, ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αναλυτικά, σύμφωνα με τα στοιχεία, μέσα σε ένα χρόνο, από τον Απρίλιο του 2016 στον εφετινό Απρίλιο, προέκυψαν 1.501 περισσότερες νέες θέσεις εργασίας. Ίδια είναι η εικόνα και στο πρώτο τετράμηνο του τρέχοντος έτους, με τις νέες θέσεις εργασίας να ανέρχονται σε 124.465, αυξημένες κατά 1.305 συγκριτικά με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Ειδικά για τον περασμένο μήνα διαπιστώνεται αύξηση των απολύσεων (124.545 πέρυσι και 132.049 φέτος), η οποία όμως υπερκαλύφθηκε από την αύξηση των προσλήψεων (215.176 πέρυσι και 224.181 φέτος). Από το σύνολο των προσλήψεων που πραγματοποιήθηκαν τον Απρίλιο οι 123.101 ή 54,91% είναι με συμβάσεις πλήρους απασχόλησης. Υπάρχουν άλλες 74.265 προσλήψεις ή 33,13% που είναι μερικής απασχόλησης και 26.815 ή 11,96% που είναι με συμβάσεις εκ περιτροπής απασχόλησης. Μάλιστα, καταγράφεται αύξηση των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης μέσα σε ένα μήνα κατά 39.166 θέσεις εργασίας ή κατά 5,77 ποσοστιαίες μονάδες.

Σε σχέση με το φύλο, το θετικό ισοζύγιο των ροών απασχόλησης ήταν υψηλότερο στις γυναίκες με 47.389 νέες θέσεις εργασίας, έναντι 44.743 στους άνδρες.

Ανά ηλικιακή ομάδα, οι περισσότερες προσλήψεις έναντι απολύσεων καταγράφηκαν σε άτομα μεταξύ 30 και 44 ετών.

Η θετική επίδραση του τουρισμού στο ισοζύγιο προσλήψεων - απολύσεων άφησε το αποτύπωμά της στην ανά δραστηριότητα πορεία των προσλήψεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα καταλύματα παρουσιάστηκε το υψηλότερο θετικό ισοζύγιο, με τις προσλήψεις να υπερτερούν των απολύσεων κατά 45.7630 θέσεις εργασίας. Ακολουθούν οι υπηρεσίες εστίασης (+19.671), το λιανικό εμπόριο (+5.379), τα ταξιδιωτικά πρακτορεία (+2.369) και η αποθήκευση (+2.233). Ανά ειδικότητα την πρώτη θέση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας καταλαμβάνουν οι σερβιτόροι, τραπεζοκόμοι και μπάρμεν (+21.043) και έπονται οι μάγειροι ξενοδοχείων και εστιατορίων (12.702), οι καμαριέρες σε ξενοδοχεία (9.225), οι υπάλληλοι υποδοχής, ρεσεψιονίστ και γκρουμ (6.262) και οι πωλητές (6.023).

Σε επίπεδο περιφέρειας το πιο υψηλό ισοζύγιο προσλήψεων - απολύσεων εντοπίζεται, ελέω τουρισμού, στο νότιο Αιγαίο (+29.307).

Η Ελλάδα δεν μπόρεσε να προσελκύσει τα συνέδρια που έχασε η Τουρκία

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Ανεκμετάλλευτη πέρασε για την Ελλάδα πέρυσι η ευκαιρία προσέλκυσης σημαντικού αριθμού επιπλέον διεθνών συνεδρίων που χάθηκαν από την Τουρκία λόγω των πολιτικών και άλλων θεμάτων ασφαλείας που αντιμετώπισε η γειτονική χώρα.

Παράλληλα, η Ελλάδα συνεχίζει να βρίσκεται εκτός των δημοφιλών προορισμών για ιατρικό τουρισμό. Σύμφωνα με την 36σέλιδη ετήσια έκθεση του διεθνούς Οργανισμού International Congress and Convention Association (ICCA), η χώρα μας στην παγκόσμια κατάταξη διοργάνωσης συνεδρίων κατέλαβε το 2016 την 25η θέση (168 συνέδρια) έναντι της 26ης (152) το 2015, ενώ στην ευρωπαϊκή κατάταξη πήρε τη 15η θέση έναντι της 16ης. Από την πλευρά της η Τουρκία έχασε πέρυσι 108 διεθνή συνέδρια πέφτοντας στην ευρωπαϊκή κατάταξη στην 37η θέση από τη 18η το 2015 και στην 20ή στην ευρωπαϊκή από την 11η. Το 2016 διοργανώθηκαν 103 διεθνή συνέδρια στην Τουρκία έναντι 211 το 2015. Η Αθήνα στην παγκόσμια κατάταξη έπεσε στην 25η θέση (79 συνέδρια) από την 24η (87) το 2015, ενώ στην ευρωπαϊκή ανέβηκε στη 17η θέση από τη 18η. Στη Θεσσαλονίκη διοργανώθηκαν πέρυσι 26 διεθνή συνέδρια από 16 το 2015, με αποτέλεσμα στην παγκόσμια κατάταξη να ανέβει στην 98η θέση από την 163η το 2015 και στην ευρωπαϊκή στην 53η θέση από την 92η. Επίσης, η Κρήτη κατέλαβε πέρυσι τη 256η θέση και η Ρόδος την 301η. Σε επίπεδο χωρών τις 5 πρώτες θέσεις, παγκοσμίως, με τα περισσότερα διεθνή συνέδρια το 2016 κατέλαβαν οι ΗΠΑ (934), η Γερμανία (689), η Βρετανία (582), η Γαλλία (545) και η Ισπανία (533). Σε επίπεδο πόλεων στις 5 πρώτες θέσεις κατατάχθηκαν το Παρίσι (196), η Βιέννη (186), η Βαρκελώνη (181), το Βερολίνο (176) και το Λονδίνο (153). Το 2016 διοργανώθηκαν παγκοσμίως 12.227 διεθνή συνέδρια εκ των οποίων τα 6.548 στην Ευρώπη. Ο ICCA καταγράφει συνέδρια που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και διοργανώνονται από διεθνείς επιστημονικούς και άλλους φορείς.

Εξάλλου, τα εμπόδια που υφίστανται στην Ελλάδα για την ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού αποτυπώνουν αναλυτικά με ερώτησή τους στη Βουλή, οι βουλευτές του Ποταμιού Γ. Αμυράς, Σπ. Δανέλλης και Γ. Μαυρωτάς. Οι βουλευτές επικαλούνται εκτιμήσεις της αγοράς που αναφέρουν ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να προσελκύσει κάθε χρόνο για την προσεχή 5ετία τουλάχιστον 100.000 «ασθενείς-ταξιδιώτες», αποκομίζοντας έσοδα άνω των 400 εκατ. ευρώ ετησίως. Όμως σημειώνουν ότι η κυβερνητική αδράνεια έκδοσης των αναγκαίων εγκυκλίων, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή κοινή υπουργική απόφαση που υπεγράφη προ 3 ετών για τον ιατρικό τουρισμό, δεν επιτρέπει την ανάπτυξή του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κρήτου Τέρρας καλεί όλους τους ιδιοκτήτες τεμαχίων/οικοπέδων/ανοικτών χώρων να φροντίσουν για τον καθαρισμό τους και την απομάκρυνση όλων των χόρτων και αχρήστων αντικειμένων μέχρι 15/06/2017.
Μετά τις 15/06/2017 όσοι δεν προβούν στον καθαρισμό των τεμαχίων/οικοπέδων τους το Κ.Σ θα προχωρήσει στον καθαρισμό τους με δικό του συνεργείο και ο ιδιοκτήτης θα χρεωθεί ανάλογα με τα έξοδα που θα υποστεί.

Διευκρινίζεται ότι:
1. Εάν ο καθαρισμός από τον ιδιοκτήτη κριθεί μη ικανοποιητικός το Κ.Σ θα προβεί σε πλήρη καθαρισμό του τεμαχίου.
2. Η ευθύνη του καθαρισμού βαραίνει αποκλειστικά τον ιδιοκτήτη.
3. Η χρέωση θα γίνεται ανάλογα με τον όγκο των υλικών που θα απομακρύνονται και σε καμία περίπτωση δεν θα είναι λιγότερο από 80 ευρώ ανά οικόπεδο.

Το Κ.Σ ζητά τη συνεργασία όλων των πολιτών για τη διατήρηση της καθαριότητας της Κοινότητος και την πρόληψη για πυρκαγιές.

ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΗΤΟΥ ΤΕΡΡΑΣ

Ευκαιρία για επένδυση στην Λευκωσία

coop real estate

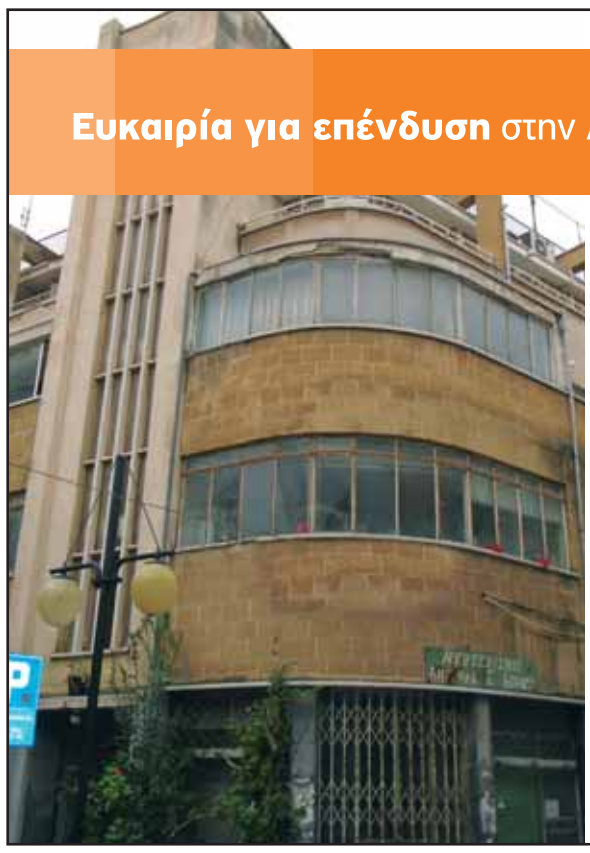

Μικτής Χρήσης Τριώροφο κτήριο στην ενορία Φανερωμένης του Δήμου Λευκωσίας

Ανακοινώνετε η διάθεση τριώροφου κτηρίου το οποίο αποτελείται από καταστήματα στο ισόγειο και διαμερίσματα / γραφεία στους ορόφους. Βρίσκεται στην ενορία Φανερωμένης του Δήμου Λευκωσίας.

Περισσότερες πληροφορίες για το ακίνητο καθώς και τον τρόπο υποβολής προσφοράς θα βρείτε στην ιστοσελίδα **www.realestate.coop.com.cy** ή κατόπιν επικοινωνίας στο τηλέφωνο **22 743222** και στην ηλεκτρονική διεύθυνση **RealEstate@ccb.coop.com.cy**

Vacancy – Associate/Project Leader (Nicosia, Cyprus)

Responsible for:
- Leading project teams on advisory/asset management related transactions;
- Developing solutions to difficult or complex client situations to ensure goals and objectives are met;
- Leading the preparation and production of client deliverables including data analyses, asset reviews and presentations;
- Assuming client responsibility; building and managing successful client relationships, generating positive client feedback on quality, value, delivery and results;
- Team leader - developing work plans and coordinating daily work and engagement team activities;
- Effectively directing, coaching, motivating and evaluating project team members;

Important attributes:
- 8 - 10 years of relevant experience in a transactions advisory role;
- Experience in Management Consulting/ Advisory will be considered an advantage;
- Postgraduate degree in Finance/Accounting or Business Administration;
- Exposure to the Banking and/or Real Estate industry will be considered an advantage;
- Self-directed, independent thinker that can creatively and effectively drive a project to completion;
- Strong management skills; ability to influence and engage direct and indirect reports;
- Proven ability to multi-task, work under pressure and meet strict deadlines;
- Strong communication, analytical and data organisation/interpretation skills;
- Good knowledge of Microsoft Office applications;
- Fluent in Greek and English.

The Company
Resolute assists clients in optimizing recoveries from non-performing loans and real estate exposures. Headquartered in London, the firm is active across Europe and the CIS, with teams in Russia, Turkey, Cyprus, Greece, Romania, Bulgaria, Italy and the UK.

Compensation Package
Resolute offers a competitive compensation package that comprises of base salary, bonus and full medical insurance.

Resolute Asset Management

Apply
Alexis Thomas (Director)
alexis.thomas@res-am.com

Στο 1,8% περιόρισε την εκτίμηση για την ανάπτυξη φέτος το ΥΠΟΙΚ

Είναι σχεδόν 1% χαμηλότερα από το 2,7% που αναφέρεται στον προϋπολογισμό

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Μια μέρα μετά την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που προσγείωσε τις προβλέψεις για την ανάπτυξη του 2017 στο 2,1%, ήρθε χθες το ίδιο το υπουργείο Οικονομικών να κατεβάσει τον προβλεπόμενο ρυθμό ακόμη πιο χαμηλά, στο 1,8%.

Η αναθεώρηση προς τα κάτω των εκτιμήσεων του υπουργείου Οικονομικών από το 2,7% του προγράμματος κατά σχεδόν 1 ποσοστιαία μονάδα, αποκαλύφθηκε χθες από τη δημοσιοποίηση έκθεσης του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, το οποίο αξιολόγησε το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2017-2021. Το ίδιο το μεσοπρόθεσμο, το οποία θα αποτελέσει τμήμα του αναμενόμενου πολυνομοσχεδίου για τα προαπαιτούμενα, δεν έχει ακόμη δημοσιοποιηθεί, αλλά το Δημοσιονομικό Συμβούλιο περιέλαβε έναν πίνακά του στην έκθεση αξιολόγησής του. Από εκεί προκύπτει ότι το υπουργείο Οικονομικών προβλέπει ρυθμούς ανάπτυξης 1,8% για φέτος (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης για 2,7%), 2,4% για το 2018, 2,6% για το 2019, 2,3% για το 2020 και 2,2% για το 2021. Σημειώνεται ότι η Κομισιόν εκτιμά, στις προχθεσινές εαρινές της προβλέψεις, ρυθμό ανάπτυξης 2,2% φέτος και 2,5% το 2018, ενώ η έκθεση του ΔΝΤ του περασμένου Απριλίου (World Economic Outlook) ανέφερε ότι το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 2,2% φέτος και 2,7% το 2018. Επομένως, σε όλα το υπουργείο Οικονομικών είναι ελαφρώς πιο απαισιόδοξο.

Για την ανεργία, εξάλλου, το μεσοπρόθεσμο εκτιμά ότι θα διαμορφωθεί στο 21% φέτος, στο 19,8% το 2018, στο 18,3% το 2019, στο 17,1% το 2020 και στο 16,3% το 2021.

Ως προς τα πρωτογενή πλεονάσματα το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα προβλέπει 3,5% του ΑΕΠ για όλα τα χρόνια ώς το 2021. Σύμφωνα με πληροφορίες, πάντως, (που δεν περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση του Δημοσιονομικού Συμβουλίου), το υπουργείο Οικονομικών εκτιμά ότι προ μέτρων το σχετικό ποσοστό θα είναι υψηλότερο του 3,5%, στέλνοντας έτσι το μήνυμα στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του κυβερνώντος κόμματος ότι η εφαρμογή των αντίμετρων είναι εξασφαλισμένη.

Το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, μια ανεξάρτητη αρχή, που συστάθηκε βάσει μνημονιακής υποχρέωσης το 2014 και πρωτολειτούργησε το 2015 με πρόεδρο τον Π. Κορλίρα, υποστηρίζει στην έκθεσή του ότι ακόμη και αυτοί οι αναθεωρημένοι προς τα κάτω ρυθμοί ανάπτυξης είναι αισιόδοξοι. Κι αυτό γιατί προϋποθέτουν μία σειρά από εξελίξεις (βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, υλοποίηση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων, επιστροφή σε ομαλές συνθήκες λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος και άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων) που ακόμη παραμένουν ως «ζητούμενα», όπως αναφέρει χαρακτηριστικά.

Ετσι, παρότι υποστηρίζει ότι οι στόχοι για τα πρωτογενή πλεονάσματα (3,5% του ΑΕΠ κάθε χρόνο από το 2018) «κρίνονται κατ' αρχάς εφικτοί», χτυπάει καμπανάκι για το ενδεχόμενο να χρειαστούν «διορθωτικά μέτρα» σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι εκτιμώμενοι ρυθμοί ανάπτυξης.

Το Δημοσιονομικό Συμβούλιο είναι εκ του νόμου αρμόδιο να αξιολογεί τους προϋπολογισμούς και τα μεσοπρόθεσμα προγράμματα, ενώ δημοσιοποιεί εκθέσεις για τη δημοσιονομική πορεία της χώρας δύο φορές τον χρόνο.

Η χθεσινή αξιολόγηση του μεσοπρόθεσμου είναι θετική, υπό την έννοια ότι υιοθετεί τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις του, αλλά με πολλές επιφυλάξεις.

«Ο στόχος για διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων 3,5% σε μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα αντιμάχεται εν μέρει τον στόχο για πραγματική αύξηση του ΑΕΠ με μέσο ετήσιο ρυθμό 2,4%», αναφέρει η έκθεση, την οποία υπογράφει ο κ. Κορλίρας.

Η αναθεώρηση αποκαλύφθηκε χθες από την έκθεση του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Προβλέψεις μακροοικονομικών μεγεθών

Ποσά σε δισ. ευρώ

	Ιδιωτική κατανάλωση	Δημόσια κατανάλωση	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	Ποσοστό ανεργίας, %
2017	130,7	39,7	57,9	61,6	187,8	21
2018	132,4	39,7	60,3	63,8	192,3	19,8
2019	134,1	39,9	62,9	66,5	197,3	18,3
2020	135,7	40	65	69	201,9	17,1
2021	137,4	40,3	67	70,5	206,3	16,3

ΠΗΓΗ: ΓΔΟΠ Υπ. Οικονομικών (05/2017)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ουραγός της Ε.Ε. η Ελλάδα στην προσέλκυση επενδύσεων

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Η χώρα της Ευρωπαϊκής Ενωσης που αυτήν τη στιγμή χρειάζεται ίσως τις περισσότερες επενδύσεις από οποιαδήποτε άλλη είναι αυτή στην οποία υλοποιούνται αναλογικά οι λιγότερες.

Η δυσάρεστη αυτή πραγματικότητα, τις συνέπειες της οποίας βιώνει καθημερινά η ελληνική κοινωνία, αποτυπώνεται στα τελευταία στοιχεία της Eurostat.

Οι επενδύσεις στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν το 2016 σε επίπεδα που αντιστοιχούν στο 11,4% του ΑΕΠ, ποσοστό που είναι το χαμηλότερο μεταξύ των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ενωσης και φυσικά αρκετά χαμηλότερο από τον μέσο κοινοτικό όρο που διαμορφώθηκε στο 19,7%.

Σύμφωνα, εξάλλου, με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας, οι ξένες άμεσες επενδύσεις (ΞΑΕ) ανήλθαν το 2016 σε μόλις 2,8 δισ. ευρώ, αυξημένες βεβαίως σε σύγκριση με το 2015, τη χρονιά των δύο εκλογικών αναμετρήσεων, του δημοψηφίσματος, της τραπεζικής αργίας και των αυστηρών capital controls, όταν οι ΞΑΕ περιορίστηκαν σε κάτι παραπάνω από 1 δισ. ευρώ, αλλά σε μεγάλη απόσταση από την προ κρίσης εποχή (π.χ. στα 4,23 δισ. ευρώ το 2006).

Συνολικά οι επενδύσεις στην Ελλάδα –όχι μόνον οι ΞΑΕ– ως ποσοστό του ΑΕΠ υποχώρησαν κάτω από 20% από το 2010 και μετά, χωρίς ποτέ να ανακάμψουν, παρά το γεγονός μάλιστα ότι ο παρονομαστής, εν προκειμένω το ύψος του ΑΕΠ, υποχωρούσε.

Το δείχνουν τα στοιχεία αυτά; Αυτό που έχει επισημανθεί από πολλές πλευρές και μάλιστα συχνά με εκ διαμέτρου αντίθετη ιδεολογική ταυτότητα μεταξύ τους: ότι η μείωση του μισθολογικού κόστους δεν ήταν σε καμία περίπτωση ικανός παράγοντας για να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Η εσωτερική υποτίμηση, άλλωστε, προκάλεσε συρρίκνωση της κατανάλωσης και εντέλει απέτρεψε επενδύσεις που στόχευαν στην εγχώρια αγορά. Οι επιχειρήσεις εκείνες που διέθεταν και διαθέτουν κεφάλαια και είναι ελληνικών συμφερόντων προτίμησαν σε αρκετές περιπτώσεις να τα επενδύσουν σε παραγωγικές εγκαταστάσεις εκτός Ελλάδας.

Οι κύριες αιτίες για τη μη υλοποίηση επενδύσεων είτε από ελληνικές είτε πολύ περισσότερο από ξένες επιχειρήσεις θα πρέπει να αναζητηθούν αλλού και είναι αυτές που έχουν επισημανθεί ουκ ολίγες φορές στις διάφορες εκθέσεις διεθνών οργανισμών. Στον Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (World Economic Forum - WEF) η Ελλάδα κατατάσσεται στην 86η θέση μεταξύ 138 χωρών που εξετάζονται στην Εκθεση Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας 2016/2017, υποχωρώντας κατά πέντε θέσεις σε σύγκριση με την κατάταξη του 2015/2016. Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 136η θέση σε ό,τι αφορά την επίδραση της φορολογίας ως κίνητρο για επενδύσεις, αλλά και ως κίνητρο στην αγορά εργασίας (135η θέση).

Από την έρευνα γνώμης που διεξάγει το WEF προέκυψε ότι κυριότερος ανασταλτικός παράγοντας για το επιχειρείν στην Ελλάδα είναι η πολιτική αστάθεια και ακολουθούν οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές, η φορολογική νομοθεσία, η γραφειοκρατία και βεβαίως η δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση. Η μεταφορά της φορολογικής έδρας εκτός Ελλάδα, στην οποία προχώρησαν μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι τα τελευταία χρόνια, είχαν ως βασική αιτία την ευκολότερη πρόσβαση σε δανεισμό για κεφάλαια κίνησης.

Στην τελευταία έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας για το επιχειρείν (Doing Business 2017) γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη φορολογία των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με την έκθεση, συνολικά οι φόροι και οι ασφαλιστικές εισφορές που καλούνται να πληρώσουν οι επιχειρήσεις αντιστοιχούν στο 50,7% επί των κερδών τους, όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος στις χώρες υψηλών εισοδημάτων του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) είναι 40,9%. Στην κορυφή της κατάταξης της Eurostat σε ό,τι αφορά την αναλογία επενδύσεων προς το ΑΕΠ βρίσκεται η Ιρλανδία με 29,3%, ακολουθούν η Τσεχία με 24,2% και η Σουηδία με 24,2%.

Υψηλή φορολογία, γραφειοκρατία και προβληματική χρηματοδότηση αποτελούν τα βασικότερα αντικίνητρα.

Οι επενδύσεις στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. το 2016

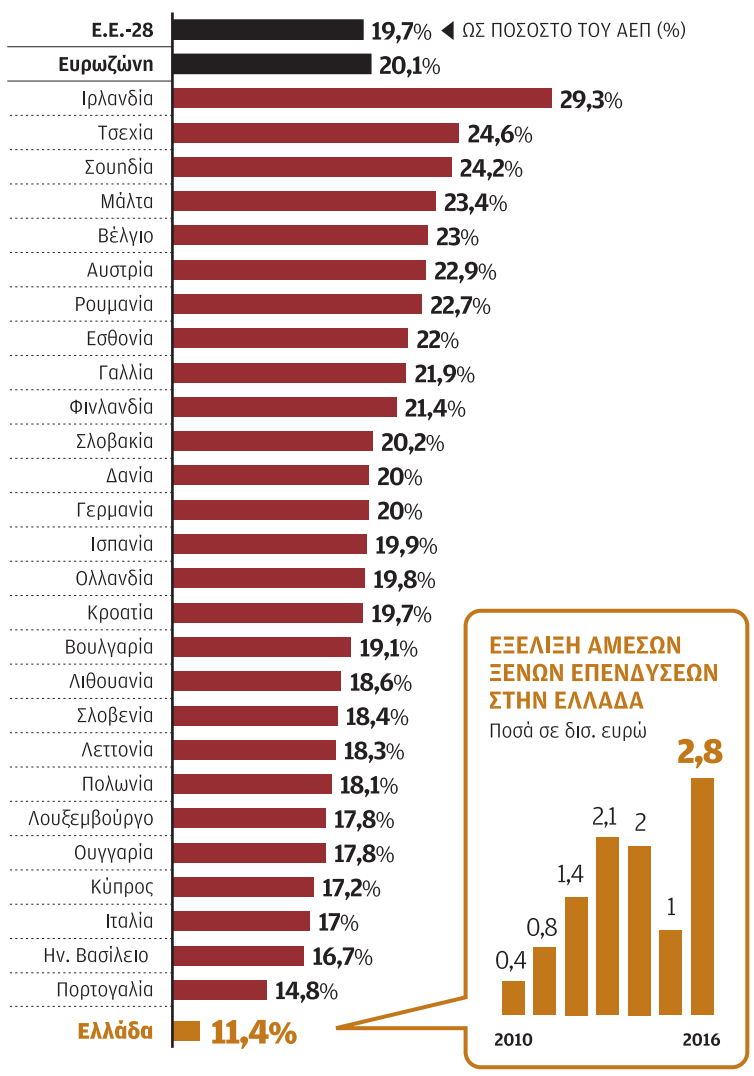

ΠΗΓΕΣ: Eurostat, Τράπεζα της Ελλάδος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Από τους 1.541 ωφελουμένους που συμμετείχαν στην έρευνα, το 31,4% (484 άτομα) ανέφερε πως βρήκε κανονική εργασία μετά το τέλος του προγράμματος.

Απέδωσε η συνεργασία υπ. Εργασίας - ΣΕΤΕ σε πρόγραμμα κατάρτισης

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Δουλειά στον τομέα του τουρισμού βρήκε ένας στους 3 ωφελουμένους-ανέργους που συμμετείχε στο ανασχεδιασμένο πρόγραμμα του υπουργείου Εργασίας «επιταγή εισόδου» για νέους έως 29 ετών, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. Η εργασία προέκυψε μετά το πέρας του προγράμματος, με τον ωφελούμενο είτε να μένει στην επιχείρηση στην οποία έκανε πρακτική είτε να απορροφάται από άλλη του ιδίου κλάδου. Να σημειωθεί ότι το καλοκαίρι του 2015 το πρόγραμμα «voucher» ανασχεδιάστηκε από την αρμόδια αναπληρώτρια υπουργό Εργασίας Ράνια Αντωνοπούλου και υλοποιήθηκε σε δύο κύκλους την περίοδο 2015 - 2016.

Με τον νέο σχεδιασμό δημιουργήθηκε ειδικό μητρώο των επιχειρήσεων του κλάδου που θα ζητούν ανέργους για πρακτική άσκηση (ανά ειδικότητα και περιοχή). Ετσι εξασφαλίστηκε η άμεση εμπλοκή των επιχειρήσεων του κλάδου στην υλοποίηση του προγράμματος. Επίσης, πρώτη φορά αντιμετωπίστηκε η υποκατάσταση εργασίας κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης των ανέργων στις επιχειρήσεις. Και αυτό γιατί δεν επετράπη στις επιχειρήσεις που έκαναν πρακτική οι άνεργοι, να προβούν σε μείωση του προσωπικού τους, από την ημερομηνία υπογραφής της ένταξής τους στο έργο και για όσο διάστημα διήρκησε η πρακτική άσκηση.

Ο νέος σχεδιασμός επετεύχθη έπειτα από συνεργασία της κ. Αντωνοπούλου με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), με σκοπό τη στοχευμένη κατάρτιση και την παροχή των μέγιστων δυνατών ωφελημάτων στους ανέργους. Οι ωφελούμενοι έλαβαν κατάρτιση, συμβουλευτική και πιστοποίηση σε βασικές ειδικότητες του κλάδου του τουρισμού, όπως τουριστικός αντιπρόσωπος, υπάλληλος τμήματος ορόφων και λινοθήκης, υπάλληλος υποδοχής, επισιτιστικού τομέα, τηλεφωνικού κέντρου, ψυχαγωγίας και e-commerce, hospitality sales και marketing. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα της θεωρητικής κατάρτισης για όλες τις ειδικότητες συντάχθηκαν από το Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ).

Ενας στους τρεις ανέργους που παρακολούθησαν το πρόγραμμα βρήκε, εν συνεχεία, δουλειά στον κλάδο του τουρισμού.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης που διενήργησε το Ινστιτούτο, σε δείγμα συνολικά 1.541 ωφελουμένων που συμμετείχαν στην έρευνα, το 31,4% (484 ωφελούμενοι) ανέφερε πως βρήκε κανονική εργασία μετά το τέλος του προγράμματος. Από αυτούς, 44,4% (215 άτομα) απάντησαν ότι η εργασία τους ήταν πλήρους απασχόλησης και 55,6% (269) μερικής. Ως προς τη σχέση εργασίας, το 52,5% (254 άτομα) ανέφερε ότι ήταν αορίστου χρόνου και το 47,5% (230 άτομα) ορισμένου.

Ελλειψη δημοσίων έργων έπληξε την οικοδομική δραστηριότητα το α΄ δίμηνο

Μεικτή ήταν η εικόνα που εμφάνισε η οικοδομική δραστηριότητα κατά τον φετινό Φεβρουάριο, καθώς συνεχίστηκε η αρνητική επίδραση της μεγάλης καθυστέρησης σε ό,τι αφορά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων μεταξύ της κυβέρνησης και των δανειστών. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η Ελληνική Στατιστική Αρχή, οι εκδοθείσες οικοδομικές άδειες διαμορφώθηκαν σε 911, που αντιστοιχούν σε 225 χιλιάδες τ.μ. επιφάνειας και 1.056,6 χιλιάδες κυβικά μέτρα όγκου, μεγέθη που μεταφράζονται σε μείωση κατά 4,2% με βάση τον αριθμό των αδειών, αύξηση κατά 10,8% στην επιφάνεια και μείωση κατά 3,5% στον όγκο, συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους.

Θετικότερη ήταν η εικόνα που παρουσίασε η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, καθώς διαμορφώθηκε σε 906 άδειες, που αντιστοιχούν σε 223,8 χιλιάδες τ.μ. και 1.051,7 χιλιάδες κυβικά μέτρα όγκου, παρουσιάζοντας μεν μείωση κατά 3,3% στον αριθμό των αδειών, αλλά αύξηση κατά 17% στην επιφάνεια, ενώ ο όγκος υποχώρησε οριακά κατά 0,1%, συγκριτικά με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η μεγαλύτερη απώλεια προκύπτει από το σκέλος των δημοσίων έργων, όπου, όπως εκτιμούν και οι μεγάλοι όμιλοι τσιμέντων, τα νέα έργα που δρομολογούνται για το τρέχον έτος δεν θα μπορέσουν να αντισταθμίσουν τις απώλειες από την ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών αξόνων. Ετσι, εκτιμάται ότι φέτος οι πωλήσεις τσιμέντου στην εγχώρια αγορά θα καταγράψουν περαιτέρω απώλειες, έναντι του 2016, καθώς η οικοδομή αδυνατεί να προσφέρει διέξοδο, παρά τις συνεχιζόμενες επενδύσεις σε τουριστικά/ξενοδοχειακά συγκροτήματα.

Σε επίπεδο διμήνου (Ιανουάριος - Φεβρουάριος), η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει αύξηση κατά 2,6% στον αριθμό των αδειών, κατά 9,3% στην επιφάνεια, ενώ ο όγκος υποχωρεί κατά 5,4% σε ετήσια βάση. Αντίστοιχα, κατά την περίοδο των τελευταίων 12 μηνών (Μάρτιος 2016 - Φεβρουάριος 2017), η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει μείωση κατά 3,1% στον αριθμό των αδειών, κατά 1,8% στην επιφάνεια και κατά 8,2% στον όγκο.

Μειώθηκαν 4% οι πωλήσεις των σούπερ μάρκετ το α΄ τρίμηνο

Στα γαλακτοκομικά η μεγαλύτερη πτώση, ενώ αυξήθηκαν στα κατεψυγμένα

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Με απώλειες έκλεισε το πρώτο τρίμηνο του 2017 για τα σούπερ μάρκετ, καθώς οι πωλήσεις τους σε αξία υποχώρησαν κατά 4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2016. Η μεγαλύτερη μείωση τόσο σε αξία όσο και σε όγκο πωλήσεων παρατηρείται σε μία από τις πλέον βασικές κατηγορίες των ειδών διατροφής, αυτή των γαλακτοκομικών, ενώ πραγματική αύξηση της κατανάλωσης παρατηρείται μόνο σε μία από τις έντεκα βασικές κατηγορίες προϊόντων, αυτή των κατεψυγμένων τροφίμων. Επιπλέον, οι αριθμοί δείχνουν μικρή ανάκαμψη των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας, ύστερα από μία διετία υποχώρησης του μεριδίου τους.

Τι αποκαλύπτουν τα παραπάνω στοιχεία; Υπό συνθήκες διαρκούς συρρίκνωσης του εισοδήματος οι διατροφικές συνήθειες των ελληνικών νοικοκυριών έχουν μεταβληθεί άρδην: αγοράζουν λιγότερο γάλα, περισσότερα κατεψυγμένα τρόφιμα τα οποία είναι μικρότερης αξίας από τα αντίστοιχα νωπά, ενώ σταθερά προμηθεύονται προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας.

Σύμφωνα λοιπόν με την εταιρεία ερευνών αγοράς IRI, από όπου και προέρχονται τα στοιχεία, έπειτα από μια μικρή ανάκαμψη των πωλήσεων τον Φεβρουάριο, κατά 2,9%, αυτές υποχώρησαν εκ νέου τον Μάρτιο, κατά 4,7% σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Υπενθυμίζεται ότι τον Ιανουάριο οι πωλήσεις κατέγραψαν μείωση 9,9% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2016. Τόσο στα τρόφιμα όσο και στις άλλες δύο βασικές ομάδες προϊόντων, τα είδη νοικοκυριού και τα είδη προσωπικής υγιεινής και ομορφιάς, παρατηρείται υποχώρηση των πωλήσεων το πρώτο τρίμηνο του 2017 σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2016 κατά 2,7%, 3,6% και 3% αντιστοίχως.

Μικρή ανάκαμψη παρατηρείται στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, ύστερα από μία διετία υποχώρησης.

Στις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων παρατηρείται υποχώρηση της αξίας πωλήσεων κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο η οποία κυμαίνεται από 0,1% (στα μη αλκοολούχα ποτά) έως 8,6% (στα γαλακτοκομικά). Πάντως, υπάρχουν δύο κατηγορίες προϊόντων στις οποίες καταγράφεται αύξηση της αξίας πωλήσεων σε σχέση με πέρυσι: πρόκειται για τα κατεψυγμένα τρόφιμα (4,1%), κατηγορία με ιδιαίτερη δυναμική από την εποχή της επιβολής των capital controls και τα αλκοολούχα ποτά (2,3%). Η αύξηση της αξίας πωλήσεων στην τελευταία αυτή κατηγορία αποδίδεται στην αύξηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης το καλοκαίρι του 2016 στην μπίρα, καθώς ο όγκος πωλήσεων της συγκεκριμένης κατηγορίας παρουσιάζει κάμψη της τάξεως του 4,2%. Από τις 11 βασικές κατηγορίες προϊόντων αύξηση του όγκου πωλήσεων παρατηρείται στα κατεψυγμένα τρόφιμα (κατά 7,5%) και οριακά στα συσκευασμένα τρόφιμα (κατά 0,4%).

Η οικονομική κρίση αλλά και οι επιπλέον επενδύσεις σε προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας στις οποίες προβαίνουν οι λιανέμποροι έχει ως συνέπεια την αύξηση του μεριδίου τους. Το πρώτο τρίμηνο το μερίδιό τους – εξαιρουμένης της Lidl– διαμορφώνεται σε 17,1%, ενώ το 2016 είχε διαμορφωθεί σε 16,5%. Εως και το 2014 το μερίδιο των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας αυξανόταν σταθερά φτάνοντας τη χρονιά εκείνη το 19%, για να υποχωρήσει το 2015 στο 18% και το 2016 στο 16,5%.

Πιέσεις σε προμηθευτές για μειώσεις τιμών από τα σούπερ μάρκετ

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Τις πρακτικές μεγάλων αλυσίδων σούπερ μάρκετ που τους ζητούν υπέρογκες εκπτώσεις «κάρφωσαν» εταιρείες-προμηθευτές στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) κατά την εξέταση από την Αρχή της συγκέντρωσης «Μαρινόπουλος» - «Σκλαβενίτης». Τα όσα αναφέρονται στην απόφαση της Ε.Α. που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έρχονται να επιβεβαιώσουν όσα λέγονται ανεπισήμως στον κλάδο τους τελευταίους μήνες.

«Ενώ δεν έχει οριστικοποιηθεί η συμφωνία με την "Μαρινόπουλος", ήδη υπάρχουν έντονες πιέσεις από τις άλλες αλυσίδες ειδών λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ προς τους προμηθευτές για αύξηση παροχών», ανέφερε εταιρεία, απαντώντας σε σχετικό ερωτηματολόγιο της Ε.Α. και συνεχίζει: «Σε αυτές τις συνθήκες γίνεται κατανοητό ότι θα δημιουργηθούν προβλήματα και θα είναι αδύνατο να επιβιώσει μια μεγάλη μερίδα προμηθευτών, κυρίως βιοτεχνών-τυποποιητών, οι οποίοι καλούνται να συμμετέχουν στο κόστος αυτής της εξαγοράς με κούρεμα 50% των οφειλόμενων όχι μόνον από τη "Μαρινόπουλος" αλλά και από τις υπόλοιπες αλυσίδες σούπερ μάρκετ».

Σύμφωνα με την απόφαση της Ε.Α., «μεγάλο μέρος των προμηθευτών, λαμβάνοντας υπόψη την καλή φήμη του ομίλου Σκλαβενίτη, σχετικά με τη συνεργασία του με τους προμηθευτές, αλλά και τη μέχρι σήμερα καλή συνεργασία των ιδίων με αυτόν, εκτιμά ότι ο όμιλος δεν θα εκμεταλλευτεί την αύξηση της διαπραγματευτικής του δύναμης προς τους προμηθευτές». Μία, μάλιστα, εταιρεία πιστεύει ότι, ακόμη και αν ο όμιλος Σκλαβενίτη επιχειρούσε τέτοιες προσπάθειες, αυτές δεν θα ήταν πρόσφορες, διότι «στο ελληνικό λιανεμπόριο οι εκπτώσεις, παροχές και πιστώσεις έχουν φτάσει σε τέτοιο υψηλό και ασύμφορο για τους προμηθευτές επίπεδο, ώστε η οποιαδήποτε περαιτέρω και πρόσθετη απαίτηση θα είναι ανούσια και μη αποδεκτή». Η πλειονότητα των ανταγωνιστών, από την άλλη, στους οποίους επίσης απέστειλε ερωτηματολόγια η Ε.Α., εξέφρασε ανησυχία για δημιουργία δεσπόζουσας θέσης του ομίλου Σκλαβενίτη σε πολλές τοπικές αγορές.

Επίσης, οι ανταγωνιστές εξέφρασαν ανησυχία για την αύξηση της διαπραγματευτικής δύναμης του ομίλου Σκλαβενίτη, με κάποιον εξ αυτών να υποστηρίζει ότι «η αύξηση πίεσης στους προμηθευτές για υψηλότερες παροχές και συνέχιση συνεργασίας ενδέχεται να διακινδυνεύσει τη βιωσιμότητα των τελευταίων, ειδικά αυτών που έχουν ρυθμισθεί οι υποχρεώσεις τους».

Στην ίδια απόφαση αναφέρονται επίσης λεπτομερώς οι διευθύνσεις των 22 προς εκποίηση καταστημάτων που ανέλαβε η «Σκλαβενίτης» στο πλαίσιο των δεσμεύσεων έναντι της Ε.Α.: Κυκλάδων 17 (Ηράκλειο Κρήτης), Ευδόξου 24, (Δήμος Αθηναίων), Αγ. Δημητρίου 149 (Αγιος Δημήτριος Αττικής), Γρ. Λαμπράκη 59 (Πειραιάς), Ελληνοπόντου 25 (Νέα Σμύρνη), Μεθώνης και Αιτωλικού (Πειραιάς), Αδριανουπόλεως 16-18 (Δήμος Αθηναίων), Φλέμινγκ 16 (Αγιος Ιωάννης Ρέντης), Χρυσοστόμου Σμύρνης 40 (Ταύρος), Αγίας Βαρβάρας 102 (Παλαιό Φάληρο), Σαλαμίνος και 28ης Οκτωβρίου (Ασπρόπυργος), Λαοδικείας και Αμυραδάκη (Νίκαια), Σουλίου 30-32 (Αγιος Δημήτριος), Παύλου Μελά 5 (Πειραιάς), Μπακνανά 24 (Δήμος Αθηναίων), 2ας Μεραρχίας 30 και Πραξιτέλους (Πειραιάς), Λ. Πεντέλης 146-148 (Βριλήσσια), Αχιλλέως 98 (Παλαιό Φάληρο), Θεομήτορος 38 (Αγιος Δημήτριος), Δημητρακοπούλου 56 και Σοφοκλέους 99 (Καλλιθέα), Λ. Ηροδότου 54 και Διονυσίου (Ηράκλειο Κρήτης) και Ιατρού Παπαγεωργίου και Ηρώων Πολυτεχνείου (Ιεράπετρα). Τα πρώτα 14 καταστήματα ανήκουν στο πρώην δίκτυο της «Μαρινόπουλος», τα επόμενα έξι καταστήματα στο παλαιό δίκτυο της «Σκλαβενίτης» και τα δύο τελευταία λειτουργούν υπό το σήμα «Χαλκιαδάκης».

Αδεια σε 10 εταιρείες διαχείρισης «κόκκινων» δανείων

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Σε άμεση αδειοδότηση 10 εταιρειών διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) θα οδηγήσουν οι αλλαγές που θα πραγματοποιηθούν στον σχετικό νόμο, όπως συμφώνησαν κυβέρνηση και θεσμοί στο επικαιροποιημένο μνημόνιο. Επιπλέον, όπως εκτιμούν τραπεζικές πηγές, η απλοποίηση της διαδικασίας θα προσελκύσει και άλλους ενδιαφερόμενους, από την Ελλάδα και το εξωτερικό, που μέχρι τώρα απέφυγαν να εμπλακούν λόγω του πολύπλοκου κανονιστικού πλαισίου.

Το πλαίσιο δημιουργίας εταιρειών διαχείρισης NPLs είχε σχεδιαστεί με τρόπο «να μη γίνουν τέτοιου τύπου εταιρείες», καθώς με τη διαδικασία αδειοδότησης που είχε επιβάλει η κυβέρνηση ήταν πιο εύκολο να πάρεις άδεια για τη δημιουργία νέας τράπεζας παρά για εταιρεία διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων! Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα τέλη 2015, οπότε θεσμοθετήθηκε το σχετικό πλαίσιο, έχουν αδειοδοτηθεί μόλις τέσσερις εταιρείες εκ των οποίων οι δύο τις τελευταίες εβδομάδες, ενώ άλλη μία αίτηση είχε εγκριθεί στο τέλος του 2016. Η αναποτελεσματικότητα της διαδικασίας οδήγησε την ΤτΕ να αναθέσει σε εξωτερικό ανεξάρτητο σύμβουλο την αξιολόγηση του σχετικού θεσμικού πλαισίου. Με τις προωθούμενες αλλαγές, που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του νέου μνημονίου, ουσιαστικά αποσυνδέεται η διαδικασία αδειοδότησης εταιρειών διαχείρισης NPLs από τα κριτήρια που προβλέπονται για τη χορήγηση τραπεζικής άδειας, κάτι που θα επιτρέψει να δοθούν περισσότερες άδειες, ενώ παράλληλα οδηγεί σε σημαντική μείωση του κόστους λειτουργίας των εν λόγω εταιρειών.

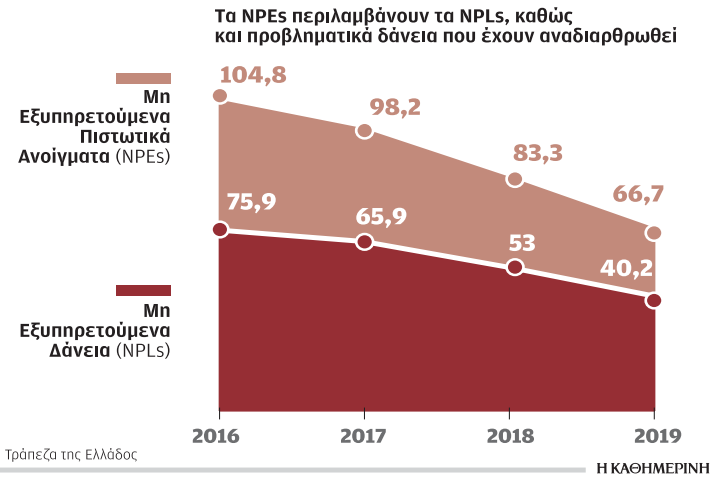

Νέα αγορά

Η απλοποίηση του πλαισίου, σύμφωνα με εκτιμήσεις τραπεζικών στελεχών, θα προσελκύσει περισσότερους ενδιαφερόμενους για τη δημιουργία εταιρειών διαχείρισης NPLs, και δεδομένου του μεγάλου όγκου μη εξυπηρετούμενων δανείων θα δημιουργηθούν δεκάδες σχετικές εταιρείες. Ετσι θα δημιουργηθεί μια πραγματικά λειτουργική και αποτελεσματική δευτερογενής αγορά προβληματικών δανείων, στην οποία οι τράπεζες θα μπορούν να μεταβιβάζουν πακέτα «κόκκινων» δανείων.

Η σχετική αγορά αποτελεί απαραίτητο εργαλείο προκειμένου οι τράπεζες να μπορέσουν να επιτύχουν τους φιλόδοξους στόχους μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστωτικών ανοιγμάτων. Οι τράπεζες θα πρέπει να μειώσουν τα μη εξυπηρετούμενα πιστωτικά ανοίγματα από το επίπεδο των 104,8 δισ. ευρώ (2016) στα 66,7 δισ. ευρώ στο τέλος του 2019. Αντίστοιχα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από το επίπεδο των 75,9 δισ. ευρώ (2016) θα πρέπει να μειωθούν στα 40,2 δισ. ευρώ στο τέλος του 2019. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό των τραπεζών περίπου το μισό της μείωσης των «κόκκινων» δανείων θα επιτευχθεί μέσω διαγραφών, το 30%-40% μέσω αναδιαρθρώσεων και εκκαθαρίσεων και το υπόλοιπο μέσω πωλήσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων σε τρίτους.

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

2,1 δισ. μειώθηκαν οι καταθέσεις το πρώτο τρίμηνο

Απώλειες 2,1 δισ. ευρώ κατέγραψαν οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων στις εμπορικές τράπεζες το τελευταίο τρίμηνο, ως απόρροια της αβεβαιότητας που είχε καταγραφεί το επίμαχο διάστημα. Από αυτά το 1,9 δισ. ευρώ είναι οι εκροές καταθέσεων από την πλευρά των νοικοκυριών, που είδαν τα υπόλοιπά τους να συρρικνώνονται από τα 100,7 δισ. ευρώ στο τέλος Δεκεμβρίου του 2016 στα 98,8 δισ. ευρώ στο τέλος Μαρτίου.

Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας 15ετίας και συγκεκριμένα από το 2003, όταν οι αποταμιεύσεις των νοικοκυριών δεν ξεπερνούσαν το όριο των 100 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η εκροή των καταθέσεων αναχαιτίστηκε τον Μάρτιο και τα συνολικά υπόλοιπα που διατηρεί ο ιδιωτικός τομέας –νοικοκυριά και επιχειρήσεις– στις εμπορικές τράπεζες αυξήθηκαν κατά 234,5 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν στα 119,3 δισ. ευρώ από 119,1 δισ. ευρώ τον Φεβρουάριο. Η άνοδος αυτή δεν άγγιξε ωστόσο το επίπεδο των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών, οι καταθέσεις των οποίων υποχώρησαν περαιτέρω και τον Μάρτιο σε σχέση με τον Φεβρουάριο και από τα 99,1 δισ. ευρώ συρρικνώθηκαν στα 98,8 δισ. ευρώ. Η μείωση είναι αποτέλεσμα της αβεβαιότητας αλλά και της συρρίκνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος, που υποχρεώνει μερίδα των νοικοκυριών να καταφεύγει στις πενιχρές πλέον αποταμιεύσεις για να καλύπτει βασικές ανάγκες.

Σημειώνεται ότι συρρίκνωση κατά 1,3 δισ. ευρώ εμφανίζει το ίδιο διάστημα και το νόμισμα που είναι σε κυκλοφορία, δηλαδή τα ρευστά διαθέσιμα που υπάρχουν εκτός τραπεζικού συστήματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία όπως καταγράφονται στη λογιστική κατάσταση που δημοσιεύει η ΤτΕ, το νόμισμα σε κυκλοφορία υποχώρησε στο τέλος Μαρτίου στα 41,9 δισ. ευρώ από 43,2 δισ. ευρώ τον Δεκέμβριο του 2016 και επανήλθε στα επίπεδα του Μαρτίου του 2015. Η εξέλιξη αυτή δείχνει ότι συνεχίζεται η μείωση της αποθησαύρισης που υπάρχει στην ελληνική οικονομία και η οποία ήταν κυρίαρχη καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το χρήμα σε κυκλοφορία ήταν το 2009 στα 21 δισ. ευρώ και έκτοτε αυξάνεται διαρκώς, εμφανίζοντας ιδιαίτερη έξαρση τις περιόδους της έντονης αβεβαιότητας, όπου καταγράφεται και εκροή καταθέσεων από το επίσημο τραπεζικό σύστημα προς αδήλωτα μέρη φύλαξης των ρευστών διαθεσίμων.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΩΡΤΖΗ

Ελάφρυνση χρέους σε δόσεις ανάλογα με την επίτευξη στόχων

Τη δυνατότητα επιμήκυνσης του χρόνου αποπληρωμής των τόκων των δανείων ώς το 2050, αλλά υπό προϋποθέσεις εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων και επίτευξης συγκεκριμένων οικονομικών στόχων από την Ελλάδα, προβλέπει σχέδιο για την ελάφρυνση του χρέους του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Το σχετικό έγγραφο, με τίτλο «Ελαφρύνσεις του ελληνικού χρέους: Δυνατότητες και κίνητρα», παρουσίασε χθες η εφημερίδα Handelsblatt.

Σύμφωνα με το έγγραφο, η ελάφρυνση θα γίνεται σε δόσεις και ανάλογα με την ικανοποίηση προϋποθέσεων, όπως έχει γράψει ήδη η «Κ». Ειδικώς ως προς τους τόκους, η παράταση θα μπορούσε να γίνει σε τρία βήματα, σύμφωνα με το έγγραφο: Το πρώτο μέχρι το 2030, το δεύτερο μέχρι το 2040 και το τρίτο μέχρι το 2050. Η μετάβαση από κάθε βήμα στο επόμενο θα γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα έχει πετύχει συγκεκριμένους οικονομικούς στόχους. Η εφημερίδα σημειώνει ότι ανάλογες προϋποθέσεις θα μπορούσαν να τεθούν και για άλλες μορφές ελαφρύνσεων. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», αυτές θα μπορούσαν να αφορούν την παράταση των ωριμάνσεων των ομολόγων και την παράταση της περιόδου χάριτος για την πληρωμή τόκων και χρεολυσίων.

Σύμφωνα με τη Handelsblatt, ωστόσο, το ΔΝΤ διαφωνεί με αυτή την ελάφρυνση υπό όρους, καθώς θεωρεί ότι έτσι τα μέτρα δεν θα είναι πειστικά για τις χρηματαγορές. Το Ταμείο, σημειώνει το δημοσίευμα, έχει ισχυρή διαπραγματευτική θέση, αφού το Βερολίνο θέλει οπωσδήποτε να συμμετάσχει στο ελληνικό πρόγραμμα.

Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι το Ταμείο το ενδιαφέρει κατά κύριο λόγο η σταθεροποίηση των επιτοκίων για να προστατευθεί η Ελλάδα έναντι των αναμενόμενων αυξήσεων των επιτοκίων. Η Γερμανία, ωστόσο, εξακολουθεί να προβάλλει αντιρρήσεις σε όλες τις προτάσεις. Η γερμανική εφημερίδα σημειώνει ότι σε ερώτημά της σχετικά με το έγγραφο του ESM εκπρόσωπος του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών απάντησε ότι δεν σχολιάζει έγγραφα των θεσμών και πρόσθεσε ότι δεν προετοιμάζεται σχετική απόφαση του Eurogroup.

Το θέμα του χρέους αναμένεται να συζητηθεί στο περιθώριο της Συνόδου των υπουργών Οικονομικών του G7 στο Μπάρι της Ιταλίας, με στόχο να βρεθεί μια λύση κοινής αποδοχής ενόψει του Eurogroup της 22ας Μαΐου, αν και είναι πιθανό να υπάρξει παράταση της συζήτησης για τον επόμενο μήνα.

Η Apple προτιμά να δανεισθεί ενώ έχει 256 δισ. δολ. εκτός ΗΠΑ

Αποφεύγει επαναπατρισμό κεφαλαίων και φόρους

Σε πρόσφατη τηλεοπτική συνέντευξή του στο CNBC ο Τιμ Κουκ, επικεφαλής της Apple, τόνισε ότι τα κεφάλαια για τις σχεδιαζόμενες επενδύσεις 1 δισ. δολ. σε νέες εγκαταστάσεις της εταιρείας στις ΗΠΑ θα «προέλθουν από δανεισμό, όχι από τα 256 δισ. δολ. της ρευστότητάς μας».

Εταιρικά ομόλογα ύψους 7 δισ. δολαρίων εξέδωσε ο κολοσσός υψηλής τεχνολογίας της Apple, αποσκοπώντας να καταβάλει τα μερίσματα στους μετόχους της και να αποτρέψει τον επαναπατρισμό των κεφαλαίων της στις Ηνωμένες Πολιτείες από τις χώρες του εξωτερικού, όπου δραστηριοποιείται.

Σύμφωνα με επιστολή της προς την αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ο όμιλος εξέδωσε ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου αξίας 500 εκατ. δολαρίων με λήξη το 2020, ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου 750 εκατ. δολαρίων με λήξη το 2022, τίτλους με επιτόκιο 1,8% αξίας 1 δισ. δολαρίων με λήξη το 2020, ομόλογα 1 δισ. δολαρίων με 2,3% και λήξη το 2022, ομόλογα 1,75 δισ. δολαρίων με επιτόκιο 2,85% και λήξη το 2014 και τίτλους 2 δισ. δολαρίων με 3,2% και λήξη το 2027.

Στόχος

Αρκετά χρόνια ο κολοσσός υψηλής τεχνολογίας της Apple χρησιμοποιεί τον δανεισμό μέσω ομολόγων, προκειμένου να καταβάλει τις αποδόσεις στους μετόχους της.

Την ίδια στιγμή, όμως, στις θυγατρικές της στο εξωτερικό διατηρεί μετρητά άνω των 256 δισ. δολαρίων για να αποφύγει τους φόρους «επαναπατρισμού». Την προηγούμενη εβδομάδα η διοίκηση της Apple ανακοίνωσε πως θα αυξήσει το πρόγραμμα επαναγοράς μετοχών και διανομής μερισμάτων από τα 250 δισ. δολάρια στα 300 δισ. δολάρια. Παράλληλα, είχε δημοσιοποιήσει τα τριμηνιαία αποτελέσματά της, στο πλαίσιο των οποίων κατεδείχθη μία μικρή αύξηση του χρέους της. Το πρόγραμμα καταβολής αποδόσεων στους μετόχους της Apple θα έχει διάρκειας έως την 31η Μαρτίου του 2019, ενώ ξεκίνησε το 2012. Αξίζει να σημειωθεί ότι έκτοτε, το μακροπρόθεσμο χρέος της Apple είχε αυξηθεί από μηδενικό σε σχεδόν 85 δισ. δολάρια στα τέλη του περασμένου τριμήνου Ιανουαρίου - Μαρτίου. Παράλληλα, στις αρχές της εβδομάδας, η τιμή της μετοχής της εκτινάχθηκε σε πρωτοφανή επίπεδα ρεκόρ, καθιστώντας την έτσι την πρώτη εταιρεία στις Ηνωμένες Πολιτείες με κεφαλαιοποίηση της τάξης των 800 δισ. δολαρίων.

Εξέδωσε ομόλογα 7 δισ. δολαρίων για να πληρώσει μερίσματα στους μετόχους.

Οπως επισημαίνουν αναλυτές του κλάδου της υψηλής τεχνολογίας, η Apple δεν εκδίδει μόνον ομόλογα, επενδύει κιόλας σε ποικίλους τίτλους, ώστε να κερδίσει από τη μεγάλη της ρευστότητα. Το χαρτοφυλάκιο των εταιρικών της ομολόγων ανέρχεται σε 148 δισ. δολάρια και αυτό σημαίνει πως ξεπερνούν κατά πολύ τις αντίστοιχες τοποθετήσεις μεγάλων επενδυτικών οίκων, όπως αναφέρει το Bloomberg. Σημειωτέον πως οι τοποθετήσεις αυτές σε εταιρικά και κρατικά ομόλογα, καθώς και σε αμοιβαία διαθεσίμων, αποτελούν μέρος της τεράστιας ρευστότητας των 257 δισ. δολαρίων της Apple σε χώρες εκτός συνόρων ΗΠΑ. Εκεί διατηρεί και άνω του 90% των κερδών της.

Διατυπώνονται, σήμερα, ορισμένα σενάρια, που θέλουν την Apple και άλλους αμερικανικούς κολοσσούς να επαναπατρίζουν τα κέρδη τους στις ΗΠΑ, με αφορμή δεσμεύσεις του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ περί μείωσης φορολογικού συντελεστή των εταιρικών κερδών. Αυτή τη στιγμή ανέρχεται στο 35% και θεωρείται ως ένας από τους υψηλότερους σε παγκόσμια κλίμα. Σε ανακοίνωσή του στις αρχές Μαΐου ο κ. Τραμπ είχε κάνει λόγο για έναν εφάπαξ φόρο της τάξεως του 10% στα επαναπατρισθέντα κεφάλαια. Ανάλογο συντελεστή είχε προτείνει και ο προκάτοχός του Μπαράκ Ομπάμα, αλλά δεν επετεύχθη συναίνεση στο Κογκρέσο για να λάβει τη μορφή νομοθεσίας. Σε πρόσφατη τηλεοπτική συνέντευξή του στο CNBC ο Τιμ Κουκ, επικεφαλής της Apple, ερωτήθηκε για τις σχεδιαζόμενες επενδύσεις 1 δισ. δολαρίων σε νέες εγκαταστάσεις της εταιρείας στις ΗΠΑ. Και απάντησε: «Τα κεφάλαια αυτά θα προέλθουν από δανεισμό, όχι από τα 256 δισ. δολάρια της ρευστότητάς μας. Εάν πουλάς στη διεθνή αγορά, στη διεθνή αγορά κερδίζεις. Ωστόσο, δεν μπορείς να φέρεις τα έσοδά σου στις ΗΠΑ, εκτός εάν φορολογηθείς με συντελεστή 35%. Θέλουμε να διοχετεύσουμε χρήματα στη χώρα και να δημιουργήσουμε θέσεις εργασίας, αλλά βρισκόμαστε σε μία καλή και συνάμα παράδοξη θέση. Το καλό είναι πως μπορούμε να δανειστούμε κι έτσι να επενδύσουμε εντός συνόρων. Αλλά, εάν το εξετάσουμε λογικά, είναι κι ένα αρκετά παράξενο φαινόμενο».

BLOOMBERG, REUTERS

Η έξοδος της Βρετανίας, η Buba και ο ουρανοξύστης στη Φρανκφούρτη

Η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας (Buba) βάζει εμπόδια στα σχέδια των διεθνών τραπεζικών ομίλων, για τη μεταφορά των δραστηριοτήτων τους σε ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά κέντρα της Ευρώπης, τη Φρανκφούρτη, ενόψει της εκκίνησης των διαδικασιών εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε. Ο λόγος; Η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας ανακοίνωσε αυτή την εβδομάδα ότι θα νοικιάσει έναν χώρο 7.000 τετραγωνικών μέτρων στον μεγαλύτερο ουρανοξύστη της πόλης, τον Trianon tower, ο οποίος φέρει το παρωνύμιο «Μανχάταν». Μία τέτοια εξέλιξη δυσκολεύει τις τράπεζες που έχουν μέχρι στιγμής την ευρωπαϊκή τους έδρα στη Βρετανία να εγκαταστήσουν τις υπηρεσίες τους στην Φρανκφούρτη, κυρίως λόγω περιορισμένης διαθεσιμότητας γραφείων. Υπολογίζεται ότι στη Φρανκφούρτη το ποσοστό των διαθέσιμων επαγγελματικών χώρων προς ενοικίαση ανέρχεται στο 9% και θεωρείται το υψηλότερο σε σχέση με τις υπόλοιπες γερμανικές πόλεις. Εντούτοις, το οικονομικό κέντρο της Φρανκφούρτης δεν είναι ιδιαίτερα μοντέρνο, ούτε χαρακτηρίζεται από κάποιας υψηλής ποιότητας αισθητική.

Η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας νοίκιασε τον ουρανοξύστη Trianon tower (φωτ.) στη Φρανκφούρτη, μειώνοντας ακόμα περισσότερο τον ήδη λιγοστό διαθέσιμο γραφειακό χώρο για τις τράπεζες που εξετάζουν να μετεγκατασταθούν από το Λονδίνο στη γερμανική πόλη λόγω Brexit.

Σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε το γραφείο διαχείρισης ακινήτων Savills Plc με έδρα το Λονδίνο, η έλλειψη αισθητικής μπορεί να αποτελέσει τροχοπέδη για τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που είχαν επιλέξει τη Φρανκφούρτη ως πιθανό προορισμό μετεγκατάστασης λόγω του Brexit. Ο επικεφαλής του μεσιτικού γραφείου Savills Plc στη Φρανκφούρτη, Μπέντζαμιν Ρέμι, δήλωσε ότι «αρκετές τράπεζες διεθνούς εμβέλειας αναζητούν στην παρούσα φάση διαθέσιμα γραφεία στη Φρανκφούρτη, όχι μόνο εξαιτίας του Brexit. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αναζητούν διαθέσιμα γραφεία τα οποία υπερβαίνουν τα 10.000 τετραγωνικά μέτρα». Ωστόσο, εάν κοιτάξουμε προσεκτικά το συγκεκριμένο θέμα, παρατηρούμε ότι δεν υπάρχουν τόσο πολλά διαθέσιμα γραφεία για ενοικίαση».

Οι διεθνείς τράπεζες που φεύγουν από τη Βρετανία δεν βρίσκουν γραφεία για να εγκατασταθούν στη Φρανκφούρτη.

Μεταξύ των τραπεζών που έχουν εκφράσει την επιθυμία να αναζητήσουν καταφύγιο για τις δραστηριότητές τους στη Φρανκφούρτη είναι η Goldman Sachs και η Citigroup, ενώ υπολογίζεται ότι θα μεταφερθούν στη γερμανική πόλη περίπου 2.500 θέσεις εργασίας.

Στη σχετική έκθεση, η εταιρεία Savills εκτιμά ότι υπάρχουν τουλάχιστον έξι διαθέσιμα κτίρια για τη στέγαση γραφείων στο κέντρο της πόλης με διαθέσιμο χώρο έκτασης 10.000 τετραγωνικών μέτρων. Επίσης, διατίθενται τρία κτίρια για την παροχή υπηρεσιών γραφείου μεταξύ 5.000 και 10.000 τετραγωνικών μέτρων, ενώ τον επόμενο χρόνο θα προστεθούν σε διαφορετικά κτίρια χώροι παροχής υπηρεσιών γραφείου έκτασης 60.000 τετραγωνικών μέτρων. Ο κ. Ρέμι επισημαίνει ότι «οι επιλογές είναι αρκετά περιορισμένες δεδομένου ότι είναι απίθανο δύο μεγάλες τράπεζες να μεταφέρουν τις δραστηριότητές τους στο ίδιο κτίριο, ενώ ο χρόνος εφαρμογής των μετεγκαταστάσεων έχει τεθεί υπό συζήτηση». Αξίζει να σημειωθεί ότι η Φρανκφούρτη είναι το πιο φθηνό οικονομικό κέντρο της Ε.Ε. για όσους θέλουν να ζήσουν και να εργαστούν. Το άθροισμα που προκύπτει από το ετήσιο κόστος ενοικίασης ενός διαμερίσματος στη Φρανκφούρτη, σε συνδυασμό με το σύνολο των λειτουργικών εξόδων για τη συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων ανά υπάλληλο, δεν ξεπερνά τα 30.000 ευρώ. Το αντίστοιχο ποσό στο Παρίσι είναι διπλάσιο.

Ελληνικό σήμα και για προϊόντα πλην τροφίμων

Την επέκταση της απονομής σήματος ελληνικού προϊόντος και σε κατηγορίες μη τροφίμων, όπως τα είδη ένδυσης και υπόδησης, τα έπιπλα και τα παιχνίδια, προωθεί το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας (ΒΕΑ).

Η σχετική προσπάθεια έχει ξεκινήσει από το καλοκαίρι του 2015, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα έως τώρα, καθώς δεν υπάρχει καμιά ουσιαστική ανταπόκριση από το αρμόδιο υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, τον Ιούνιο του 2015 εκπονήθηκε από το ΒΕΑ, σε συνεργασία με την εταιρεία Exceed Consulting, επιχειρησιακό σχέδιο για το θέμα αυτό.

Το εν λόγω σχέδιο υπεβλήθη στο υπουργείο και συγκεκριμένα στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή, η οποία ζήτησε ο έλεγχος των εταιρειών για την απονομή του σήματος να γίνεται από την υπό κρατικό έλεγχο εταιρεία πιστοποίησης βιομηχανικών και καταναλωτικών προϊόντων ΕΒΕΤΑΜ. Συζητήσεις μεταξύ ΒΕΑ και ΕΒΕΤΑΜ έγιναν, χωρίς όμως ακόμη να υπάρξει κάποιο πρακτικό αποτέλεσμα.

Σκοπός του σήματος είναι η εδραίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα προϊόντα που δηλώνονται ελληνικά και η αποφυγή φαινομένων παραπλάνησής τους, η προστασία των συμφερόντων των παραγωγών από απομιμήσεις και αθέμιτο ανταγωνισμό, καθώς και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων.

Στην κατεύθυνση της ευαισθητοποίησης της κυβέρνησης, αλλά και των επιχειρήσεων, το ΒΕΑ και η Ελληνική Ακαδημία Μάρκετινγκ (ΕΛΑΜ) διοργανώνουν στις 31 Μαΐου 2017 στην Αθήνα το 1ο συμπόσιο ελληνικού σήματος «Made in Greece» με τη συμμετοχή κυβερνητικών στελεχών, επιχειρηματιών, πανεπιστημιακών και εκπροσώπων των φορέων πιστοποίησης.

Μέχρι σήμερα το ελληνικό σήμα έχει απονεμηθεί σε 524 προϊόντα που ανήκουν στις κατηγορίες των γαλακτοκομικών και των αλκοολούχων, ενώ αναμένεται προσεχώς η απονομή ελληνικού σήματος και στο ελαιόλαδο, καθώς ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για τον σχετικό κανονισμό που απαιτείται. Την πιστοποίηση στην περίπτωση του ελαιολάδου θα υλοποιεί, σύμφωνα με πληροφορίες, ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ που εποπτεύεται από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το ΒΕΑ έχει ξεκινήσει την προσπάθεια από το καλοκαίρι του 2015, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα έως τώρα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

MTN BUSINESS COMPLETE

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Σ' ΕΝΑ ΠΑΚΕΤΟ

Το **MTN Business Complete** δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες σας για **απρόσκοπτη Επικοινωνία** και πρόσβαση σε **προηγμένα εργαλεία Πληροφορικής,** με **ένα συνολικό μηνιαίο πάγιο.**

Διαμορφώστε το δικό σας πακέτο σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησής σας και επωφεληθείτε με **δωρεάν υπηρεσίες** αλλά και τη **μεγαλύτερη έκπτωση.**

Επισκεφθείτε το **mtnbusinesscomplete.mtn.com.cy** και ανακαλύψτε τα οφέλη για την επιχείρησή σας.

Γραμμή Εξυπηρέτησης Εταιρικών Πελατών: 131 | E-mail: mtnbusiness@mtn.com.cy

MTN BUSINESS

Η Ουάσιγκτον υπέγραψε εμπορική συμφωνία με το Πεκίνο

Επιτρέπονται οι εισαγωγές αμερικανικού βόειου κρέατος στην Κίνα και η είσοδος κινεζικών τραπεζών στις ΗΠΑ

Εμπορική συμφωνία «δέκα σημείων» μεταξύ Ουάσιγκτον και Πεκίνου ανακοινώθηκε χθες, η οποία ανοίγει την πόρτα της κινεζικής οικονομίας στους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης και στις εταιρείες πιστωτικών καρτών των ΗΠΑ. Αίρεται, επίσης, η απαγόρευση στις εισαγωγές αμερικανικού βόειου κρέατος και θα επιτραπεί η πώληση υγροποιημένου φυσικού αερίου από τις ΗΠΑ. Ως αντάλλαγμα, η Κίνα θα μπορεί να εισάγει μαγειρεμένο κοτόπουλο στις ΗΠΑ. Ομως, το πιο σημαντικό απ' όλα είναι ότι οι κινεζικές τράπεζες θα μπορούν να δραστηριοποιηθούν στην αμερικανική αγορά. Η εν λόγω συμφωνία θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως το πρώτο κεφάλαιο του σχεδίου της εκ του σύνεγγυς συνεργασίας 100 ημερών που ανακοίνωσαν οι πρόεδροι ΗΠΑ και Κίνας στη συνάντηση που είχαν τον Απρίλιο. Δόθηκε, μάλιστα, δωδεκάμηνη παράταση στο σχέδιο των 100 ημερών, προκειμένου να ενταθούν οι επαφές και να γίνουν στενότερες οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών, όπως γνωστοποιήθηκε από τον Λευκό Οίκο.

Η εμπορική συμφωνία ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Κίνα αντανακλά τη διάθεση του Αμερικανού προέδρου να είναι λιγότερο συγκρουσιακός και επικριτικός απέναντι στο Πεκίνο σε σχέση με τις προεκλογικές υποσχέσεις του. Προεκλογικά, ο κ. Τραμπ είχε απειλήσει την Κίνα ότι θα την κατηγορούσε επισήμως για χειραγώγηση του νομίσματός της και ότι θα επέβαλε δασμούς στις εισαγωγές της, για να περιορίσει το εμπορικό πλεόνασμα της χώρας με τις ΗΠΑ, που προσεγγίζει τα 348 δισ. δολάρια. Σε συνέντευξη που έδωσε πριν από μία εβδομάδα στον Economist, ο κ. Τραμπ δήλωσε ότι συμπαθεί τον ομόλογό του Σι Τζινπίνγκ.

Ο Γουίλμπορ Ρος, υπουργός Εμπορίου των ΗΠΑ, επισήμανε χθες

Αποτελεί το προοίμιο περαιτέρω ευρύτερης και στενότερης συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών.

ότι η νέα συμφωνία θα οδηγήσει σε μείωση του εμπορικού ελλείμματος των ΗΠΑ με την Κίνα έως τα τέλη του 2017, εξισορροπώντας τις μεταξύ τους εμπορικές σχέσεις. Οι ΗΠΑ έχουν, επίσης, προσπαθήσει να αξιοποιήσουν το θετικό κλίμα που έχει καλλιεργηθεί τον τελευταίο καιρό, ώστε να πείσουν την Κίνα να τιθασεύσει, στο μέτρο του δυνατού, την προκλητική συμπεριφορά της Βορείου Κορέας. Γι' αυτό και ο υφυπουργός Οικονομικών της Κίνας, Ζιου Γκουάνγκιαο, δήλωσε μετά τη χθεσινή ανακοίνωση της συμφωνίας ότι «τα οικονομικά ζητήματα δεν πρέπει να αποκτούν πολιτική χροιά».

Δείγμα καλής διάθεσης εκ μέρους των ΗΠΑ αποτελεί η απόφαση της Ουάσιγκτον να στείλει εκπροσώπους της στη σύνοδο «Μια Ζώνη, Ενας Δρόμος», που θα γίνει στο Πεκίνο αυτό το Σαββατοκύριακο, με στόχο την αναβίωση και επέκταση του «Δρόμου του Μεταξιού» μέχρι την Ευρώπη. Εν συνεχεία, η Κίνα θα στείλει τον Ιούλιο αντιπροσώπους της στις ΗΠΑ για να συναντηθούν με ξένους επενδυτές.

Οπως επισημαίνει ο Καρίσμα Βασβάνι, ανταποκριτής του βρετανικού ειδησεογραφικού δικτύου BBC στην Ασία, η συμφωνία αυτή δίνει την εντύπωση ότι επωφελούνται οι ΗΠΑ, από τη στιγμή που οι αμερικανικές εταιρείες του χρηματοοικονομικού κλάδου και οι Αμερικανοί παραγωγοί βόειου κρέατος θα αποκτήσουν πρόσβαση στην αναδυόμενη μεσαία τάξη της Κίνας. Ολα τα προηγούμενα χρόνια κυρίαρχη ήταν η πεποίθηση ότι η Κίνα ωφελούνταν περισσότερο από τις εμπορικές συναλλαγές της με τις ΗΠΑ. Τώρα, όπως σχολιάζει ο κ. Βασβάνι, ο κ. Τραμπ δεν θα μπορεί να κατηγορήσει την Κίνα για χειραγώγηση του νομίσματός της ή για την εφαρμογή αθέμιτων εμπορικών πρακτικών.

Θα επιτρέπεται πλέον η πώληση υγροποιημένου φυσικού αερίου από τις ΗΠΑ. Ομως, το πιο σημαντικό απ' όλα είναι ότι οι κινεζικές τράπεζες θα μπορούν να δραστηριοποιηθούν στην αμερικανική αγορά.

Εγραψε φορολογικό νομοσχέδιο σε 5 ημέρες

Σε πέντε μέρες κατάφερε η Σαχίρα Νάιτ να γράψει –σε συνεργασία με άλλα μέλη του Λευκού Οίκου και του υπουργείου Οικονομικών– τα βασικά σημεία του νομοσχεδίου του Ντόναλντ Τραμπ για τη φορολογική μεταρρύθμιση. Η 46χρονη οικονομολόγος ενημερώθηκε για την προθεσμία των πέντε ημερών από δηλώσεις του Αμερικανού προέδρου στο Associated Press. Η κ. Νάιτ είναι μέλος του Εθνικού Οικονομικού Συμβουλίου στην Ουάσιγκτον και ένα από τα λίγα πρόσωπα στο επιτελείο του κ. Τραμπ με εμπειρία σε φορολογικά και συνταξιοδοτικά ζητήματα. Απόφοιτος Οικονομικών από το Πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια, έχει εργαστεί επί σειρά ετών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, κάτι που σημαίνει ότι γνωρίζει πώς να κινείται και να ελίσσεται στους κύκλους του Κογκρέσου. «Εχει πλούσια κοινοβουλευτική εμπειρία σε σημαντικά θέματα», σχολιάζει ο Αλεξ Μπριλ, ερευνητής στο American Enterprise Institute, στο Bloomberg.

Αναλυτές που μίλησαν στο CNBC εκτιμούν ότι το φορολογικό σχέδιο του κ. Τραμπ, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης του συντελεστή φορολόγησης των επιχειρήσεων από το υφιστάμενο 35% στο 15%, μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του αμερικανικού χρέους κατά 7 τρισ. δολάρια την επόμενη δεκαετία, αν δεν ληφθούν άλλα μέτρα που να καλύπτουν το κενό στα φορολογικά έσοδα.

Πλην όμως, τόσο οι Ρεπουμπλικανοί όσο και οι Δημοκρατικοί αναγνωρίζουν ότι η φορολόγηση των επιχειρήσεων με συντελεστή 35% είναι πολύ υψηλή.

Δεν σηκώνει κουβέντα για φοροελαφρύνσεις ο κ. Σόιμπλε

Παρότι στα γερμανικά δημόσια ταμεία εκτιμάται ότι θα εισρεύσουν, μέσω της φορολογίας, πολύ περισσότερα χρήματα από τα προβλεπόμενα, ο υπουργός Οικονομικών της χώρας αντέκρουσε το αίτημα για υψηλότερες επενδύσεις ή μεγαλύτερες φοροελαφρύνσεις. Ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε προέβλεψε ότι τα φορολογικά έσοδα φέτος θα είναι αυξημένα κατά 7,9 δισ. ευρώ και κατά 54,1 δισ. ευρώ έως το 2021, συγκριτικά με τις εκτιμήσεις του Νοεμβρίου, ενώ πρόσθεσε ότι οι επενδύσεις για υποδομές έχουν διπλασιαστεί. Σύμφωνα με δημοσίευμα της Deutsche Welle, τα πολύ αυξημένα φορολογικά έσοδα, που οφείλονται στην ευνοϊκή οικονομική συγκυρία, στο ρεκόρ απασχόλησης και στην αύξηση εισοδημάτων και εταιρικών κερδών, θα καταγραφούν στους δήμους και στα κρατίδια της Γερμανίας. Λίγους μήνες πριν από τις ομοσπονδιακές εκλογές του Σεπτεμβρίου, ο κ. Σόιμπλε δήλωσε ότι θα υπάρξουν φορολογικές περικοπές σε ατομική βάση και σε νοικοκυριά με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα,

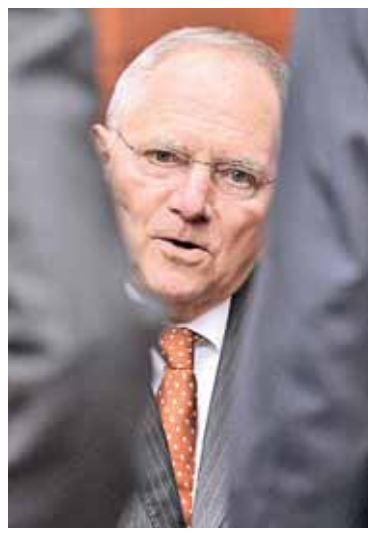

Ο κ. Σόιμπλε διευκρίνισε ότι στις νέες προβλέψεις φορολογικών εσόδων δεν εμπεριέχονται οι επιβαρύνσεις των επόμενων ετών.

οι οποίες εκτιμώνται στα 15 δισ. ευρώ τον χρόνο – δηλαδή, όσες περικοπές είχε υποσχεθεί και νωρίτερα. Ο Γερμανός αξιωματούχος αιτιολόγησε τη θέση του για συγκράτηση των φοροελαφρύνσεων, διευκρινίζοντας ότι στις νέες προβλέψεις φορολογικών εσόδων δεν εμπεριέχονται οι πολυάριθμες επιβαρύνσεις των επομένων ετών. «Υπ' αυτό το πρίσμα, είναι εφικτή η μείωση βαρών με μέτρο για τα κατώτερα και μεσαία εισοδήματα», τόνισε ο κ. Σόιμπλε. Σημειωτέον ότι το πρώτο τρίμηνο η γερμανική οικονομία εμφάνισε ρυθμό ανάπτυξης 0,6%, ο οποίος είναι και ο ταχύτερος μέσα σε έναν χρόνο. Αυτή η εξέλιξη έρχεται να στηρίξει τις εκτιμήσεις του προέδρου της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι και της Κομισιόν ότι η ανάκαμψη στην Ευρωζώνη βρίσκεται σε θετικό έδαφος.

Κύμα αντιδράσεων

Η σκληρή στάση που τηρεί ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών προκαλεί διαφωνίες μεταξύ των μελών του κόμματός του των Χριστιανοδημοκρατών (CDU) και των Χριστιανοκοινωνιστών της Βαυαρίας (CSU).

Ο Χριστιανοκοινωνιστής υπουργός Οικονομικών της Βαυαρίας Μάρκους Ζέντερ τάχθηκε υπέρ των ελαφρύνσεων για τους πολίτες. «Εχουμε φορολογικά έσοδα-ρεκόρ και είναι δίκαιο να δώσουμε κάτι πίσω στους πολίτες», δήλωσε στην Bild. Ο Κάρστεν Λίνεμαν, Χριστιανοδημοκράτης βουλευτής και επικεφαλής της ομάδας του κόμματος για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διαφοροποιείται από τον Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, ζητώντας φοροελαφρύνσεις 30 δισ. ευρώ, δηλαδή διπλάσιες από τα σχεδιαζόμενες. Οπως αναφέρει η DW, αντιδράσεις εκφράζονται και στους κόλπους της αντιπολίτευσης. Ο Κρίστιαν Λίντνερ, πρόεδρος των Γερμανών Φιλελευθέρων που επιζητούν να ξαναμπούν στη Βουλή, μίλησε στη Handelsblatt για «απληστία του κράτους, η οποία έχει λάβει χαρακτηριστικά κλεπτοκρατίας». Ο υποψήφιος των Σοσιαλδημοκρατών για την καγκελαρία Μάρτιν Σουλτς σκοπεύει, σε περίπτωση νίκης του, να δώσει «απόλυτη προτεραιότητα» στις επενδύσεις. Τέλος, υπογράμμισε την ανάγκη ενίσχυσης των δημόσιων επενδύσεων στην εκπαίδευση, στην οδοποιία και στην ψηφιοποίηση.

«Οι ισχυροί να βοηθούν τους πιο αδύναμους»

«Είναι σωστό ότι το (γερμανικό) εμπορικό πλεόνασμα, το οποίο ανέρχεται στο 8% του ΑΕΠ, είναι πολύ υψηλό, αλλά δεν οφείλεται σε πολιτικά αίτια. Πρέπει να αποδοθεί στην υψηλή ανταγωνιστικότητα της γερμανικής οικονομίας, αλλά και στο γεγονός ότι είμαστε μέρος της νομισματικής ένωσης», είπε ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε σε συνέντευξή του στο Der Spiegel, παραδεχόμενος κάτι για το οποίο επικρίνεται τόσο από τον Ντόναλντ Τραμπ όσο και από τον νεοεκλεγέντα Γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν.

Ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών συμμερίζεται επίσης την άποψη του κ. Μακρόν ότι η ευρωπαϊκή νομισματική ένωση χρειάζεται μεταφορές οικονομικών πόρων: «Δεν μπορεί κανείς να οικοδομήσει μια κοινότητα διαφορετικής (οικονομικής) ισχύος κρατών, χωρίς να αμβλύνει τις ανισορροπίες», δήλωσε χαρακτηριστικά. «Μια κοινότητα δεν μπορεί να υπάρξει αν οι ισχυροί δεν συμπαρίστανται στους πιο αδύναμους. Τι εύρος θα έχουν αυτές οι μεταφορές πόρων και πόσοι θα κατανεμηθούν, πρέπει να το αποφασίζει ο κυρίαρχος λαός στις δημοκρατίες».

Ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε άφησε, επίσης, να εννοηθεί ότι δεν θα αντιταχθεί αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανεχθεί πιθανά ελλείμματα στον προϋπολογισμό της Γαλλίας. «Η ερμηνεία των κανόνων για τον προϋπολογισμό επαφίεται στην Κομισιόν. Η γερμανική κυβέρνηση και εγώ δεν φέραμε ποτέ αντίρρηση σε συστάσεις της για το πώς πρέπει να αξιολογηθούν τα ελλείμματα χωρών όπως η Γαλλία», τόνισε.

Τέλος, εμφανίστηκε αισιόδοξος ότι ο κ. Μακρόν θα μειώσει τα ελλείμματα της χώρας του, όπως έχει υποσχεθεί: «Η Γαλλία μπορεί να τα καταφέρει, δεν βρίσκεται και πολύ μακριά από το 3%», σχολίασε στο γερμανικό περιοδικό.

Τα φθηνά, νέας γενιάς, ρομπότ δίνουν ανάσα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Τα ρομπότ είναι παντού. Γεμίζουν ράφια, κλαδεύουν δέντρα, ετοιμάζουν το κοκτέιλ σας, αλλά κάνουν και άλλα πράγματα.

Αρχίζουν να εμφανίζονται πλέον και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στις ΗΠΑ, στηρίζοντας τη μεταποίηση και ενδεχομένως απειλώντας τις θέσεις εργασίας στην παραδοσιακή γραμμή παραγωγής. Τα ρομπότ άρχισαν να χρησιμοποιούνται μαζικά στα εργοστάσια κατασκευής αυτοκινήτων στις ΗΠΑ πριν από μερικές δεκαετίες, αλλά δεν βρήκαν αποδοχή σε μικρές μονάδες με λίγο προσωπικό ή σε εταιρείες με περιορισμένο χώρο, όπου η συνύπαρξη μηχανών και ανθρώπων θα ήταν πολύ δύσκολη.

Σήμερα, τα ρομπότ έχουν περάσει στο επόμενο στάδιο, ονομάζονται «κομπότ» (από τη σύνθεση των λέξεων collaborative models, δηλαδή συνεργάσιμα μοντέλα) και διαθέτουν αισθητήρες, ώστε να μην προξενούν βλάβη στους συνεργάτες τους, τους πραγματικούς ανθρώπους. Το κόστος απόκτησής τους, επίσης, είναι πιο χαμηλό.

Αρχίζει από τις 25.000 δολάρια. «Ρομπότ-κομπότ μπορούν πλέον ευκολότερα να προμηθευτούν και οι μικρότερες επιχειρήσεις», παρατηρεί ο Στιούαρτ Μακμίλαν, διευθύνων σύμβουλος της Task Force Tips. «Μπορείς να έχεις αυτές τις συσκευές, να μελετήσεις προσεκτικά τα σχετικά βίντεο στο YouTube και να τους ολοκληρώσεις τον βασικό προγραμματισμό τους». Η εταιρεία του κατασκευάζει στόμια για πυροσβεστικές μάνικες. Χρησιμοποιεί ρομπότ ειδικά προγραμματισμένα να εκτελούν εργασία που θα μπορούσε να κάνει ένας άνθρωπος. Δηλαδή το ρομπότ παίρνει μια ημιεπεξεργασμένη βαλβίδα και την παραδίδει σε ένα

Σήμερα τα ρομπότ είναι εφοδιασμένα με αισθητήρες, ώστε να μην προξενούν βλάβη στους ανθρώπους που βρίσκονται δίπλα τους στον χώρο εργασίας.

άλλο ρομπότ, για να την τοποθετήσει στο μηχάνημα τελικής επεξεργασίας.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια, ο ίδιος ο Στιούαρτ Μακμίλαν χρησιμοποίησε καμιά δεκαριά ρομπότ, διασφαλίζοντας την επιβίωση και την ανάπτυξή της οικογενειακής του επιχείρησης.

Ωστόσο, όπως επισημαίνει, «κανένας δεν απολύεται όταν μπαίνουν τα ρομπότ στην παραγωγική διαδικασία». Αντ' αυτού, οι εργαζόμενοί του επανακαταρτίζονται για να μπορέσουν να χειριστούν μηχανές ή να αναλάβουν πιο περίπλοκες τεχνικές εργασίες. Ο αυτοματισμός, συνήθως, βλάπτει τους ανειδίκευτους εργάτες. Οσοι κάνουν προβλέψεις για τη ρομποτική λένε ότι θα μεταμορφώσει το μέλλον της εργασίας τόσο δραστικά, ώστε οι μισές θέσεις που υπάρχουν σήμερα να απειλούνται σοβαρά. Από έρευνα που έκαναν οικονομολόγοι από το MIT και το Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, οδηγήθηκαν στο συμπέρασμα ότι σε περιφέρειες των ΗΠΑ, όπου παρατηρείται μείωση μισθών και θέσεων εργασίας, υπάρχει παράλληλα χρήση ρομπότ στην παραγωγή. Ωστόσο, την ίδια στιγμή που ο αυτοματισμός εξαφανίζει θέσεις εργασίας, τα ρομπότ ταυτόχρονα γεννούν και καινούργιες.

Μελέτη της εταιρείας επιχειρηματικών συμβούλων Boston Consulting Group (BCG) καταδεικνύει ότι η τεχνητή νοημοσύνη στη Γερμανία θα είναι η αιτία αφενός να χαθούν περίπου 610.000 θέσεις εργασίας σε εργοστάσια, αφετέρου όμως θα δημιουργηθούν 960.000 νέες.

Τέλος, όπως αναφέρει η BCG, ο αυτοματισμός αποτελεί κινητήριο μοχλό παραγωγικότητας, ο οποίος συμβάλλει σε αύξηση μισθών.

BLOOMBERG

Η Μαγκνταλένα Αντερσον, υπουργός Οικονομικών της Σουηδίας, είναι υπέρμαχος της αναδιανομής του πλούτου.

Η Σουηδία αυξάνει φόρους και δρέπει ανάπτυξη

Σε αντίθεση με τη δραστική περικοπή φόρων, που προωθεί το νέο σχέδιο φορολογικής μεταρρύθμισης του προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ, η Σουηδία ακολουθεί εντελώς διαφορετική οικονομική πολιτική, η οποία έχει συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση της οικονομίας της χώρας τα τελευταία χρόνια.

Για τη βουλευτή του σουηδικού Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος Μαγκνταλένα Αντερσον, η οποία ανέλαβε από το 2014 καθήκοντα υπουργού Οικονομικών, η συνταγή επιτυχίας είναι μία: υψηλοί φόροι, ισχυρά συνδικάτα και ίση διανομή πλούτου.

Η κ. Αντερσον έχει προωθήσει πολιτικές που στοχεύουν στην αύξηση των φόρων, με στόχο την ενίσχυση του κράτους πρόνοιας ήδη από την αρχή της θητείας της στο υπουργείο Οικονομικών.

Με αυτόν τον τρόπο, η σουηδική οικονομία εμφάνισε το προηγούμενο έτος ρυθμό ανάπτυξης περίπου στο 4%, μετατρέποντας τα ελλείμματά της σε πλεονάσματα. Σε περίοδο παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, κατά τη διάρκεια της οποίας η άνοδος των λαϊκιστικών κομμάτων εντείνεται στις χώρες του δυτικού κόσμου, το μοντέλο της σουηδικής οικονομίας ίσως αποτελεί παράδειγμα για την αμερικανική πολιτική όσον αφορά τη λειτουργία του φορολογικού συστήματος, διατείνεται η κ. Αντερσον. Σε συνέντευξή της, η υπουργός Οικονομικών της Σουηδίας επισήμανε ότι «η επιτυχία βασίζεται σε τρία πράγματα: στις θέσεις εργασίας, στο κράτος πρόνοιας και στην αναδιανομή του πλούτου». Η κ. Αντερσον, η οποία εκτιμά ότι η υγεία και η παιδεία αποτελούν πυλώνες για την ενίσχυση της οικονομίας, ανεξάρτητα από το ύψος των οικονομικών απολαβών καθενός, δίνει έμφαση στην ίση αναδιανομή του πλούτου, ως μέσο περιορισμού της ισχύος των λαϊκιστικών κινημάτων. Πρόκειται για σοσιαλιστική πολιτική που αντιτίθεται στην πρόσφατη αναθεώρηση της φορολογικής πολιτικής του κ. Τραμπ.

Ο Αμερικανός πρόεδρος βασίζεται στη μείωση των φόρων, στον περιορισμό των ρυθμιστικών κανόνων και στη σύναψη νέων εμπορικών συμφωνιών, προκειμένου να ενισχύσει τον ρυθμό ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας στο 3%.

Σύμφωνα με έρευνα του ΟΟΣΑ, το συνολικό φορολογικό βάρος της Σουηδίας αντιστοιχεί στο 43% του ΑΕΠ, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στις ΗΠΑ ανέρχεται στο 26%. Επίσης, η Σουηδία έχει και το υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης στην Ε.Ε., γεγονός που, σύμφωνα με την κ. Αντερσον, αποδίδεται στην παροχή γονεϊκών αδειών που χρηματοδοτούνται από το εισόδημα των φορολογουμένων και στην υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Αυτές οι παροχές επιτρέπουν και στους δύο γονείς να εργαστούν. Παρά τις επικρίσεις που έχει δεχθεί από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, η κ. Αντερσον αναγνωρίζει ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να αυξηθούν περαιτέρω οι φόροι τα επόμενα έτη.

Σύμφωνα με την ίδια, «η αύξηση των φόρων έχει και αρνητικές συνέπειες. Ολοι οι φόροι έχουν. Ωστόσο, ο τρόπος που χρησιμοποιείς τα έσοδα μπορεί να έχει θετικές συνέπειες και σε αυτό ακριβώς βασίζεται το σουηδικό μοντέλο. Μπορείς να έχεις υψηλούς φόρους, υψηλό ποσοστό απασχόλησης και ανάπτυξη».

Κίνδυνος έλλειψης δολαρίων λόγω πολιτικής Fed και Τραμπ

Προειδοποίηση από ΔΝΤ και Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών

Προειδοποίηση για τον κίνδυνο έλλειψης δολαρίων διατυπώθηκε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, όταν η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ προχωρήσει στον περιορισμό των ισολογισμών της, με πωλήσεις ομολόγων, συνολικού ύψους 4,3 τρισ. δολαρίων. Οι ισολογισμοί της Fed άρχισαν να αυξάνονται το 2008, όταν εγκαινιάστηκαν τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης με αγορές ομολόγων για την καταπολέμηση της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Ο περιορισμός τους σε πιο φυσιολογικά επίπεδα αναμένεται να έχει αρχίσει έως το 2018. Οι πωλήσεις ομολόγων δείχνουν ότι η Fed θα πουλάει τίτλους και θα αντλεί χρήματα (ρευστό) από την οικονομία. Το αντίθετο, δηλαδή, απ' ό,τι έκανε με τις αγορές ομολόγων: προσέφερε ρευστό στην οικονομία.

Ετσι, οι πωλήσεις ομολόγων τρισ. δολαρίων μπορούν να συμβάλουν σε αντίστοιχη μείωση της ρευστότητας, δηλαδή των δολαρίων που κυκλοφορούν στην αγορά.

«Η νομισματική πολιτική των ΗΠΑ ήταν πολύ χαλαρή μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση. Αν η ομοσπονδιακή τράπεζα αρχίσει τον περιορισμό των ισολογισμών της, ο υπόλοιπος κόσμος θα αναγκαστεί να αφομοιώσει αυτήν τη σαφώς πιο συντηρητική νομισματική πολιτική της. Θα αποτελέσει πρόκληση για όσους είχαν συνηθίσει στο εύκολο χρήμα της Fed σχεδόν επί μία δεκαετία», σχολιάζει ο Τζέιμς Μοντιέ, διαχειριστής κεφαλαίων της επενδυτικής εταιρείας GMO, στη βρετανική εφημερίδα Financial Times.

Ενας ακόμη λόγος που μπορεί να περιορίσει τα δολάρια στις αγορές έχει να κάνει με το ενδεχόμενο επαναπατρισμού των τεράστιων κερδών που διατηρούν οι αμερικανικές πολυεθνικές σε χώρες με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς. Τα σχέδια του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ και του Κογκρέσου για μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων από το 35% στο 20% ή ακόμη και στο 15% δημιουργούν κίνητρα στους οικονομικούς κολοσσούς των ΗΠΑ για επαναπατρισμό ρευστότητας περίπου 2,7 τρισ. δολαρίων. Ετσι, τα δολάρια που υπάρχουν, για παράδειγμα, στην Ευρώπη, μπορεί να επιστρέψουν στις ΗΠΑ, όπου θα τα αντλεί η Fed με τις πωλήσεις ομολόγων. Ο υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ Στίβεν Μνούτσιν έκανε λόγο για συμφωνίες φορολογικής αμνηστίας σε περίπτωση επαναπατρισμού.

Η μείωση της προσφοράς σε δολάρια θα αυξήσει το κόστος δανεισμού στις διεθνείς αγορές. Οταν κάτι σπανίζει, αυξάνεται η τιμή του, σύμφωνα με τον νόμο προσφοράς και ζήτησης. Επομένως, όποιος θα χρειάζεται δολάρια θα πρέπει να πληρώνει υψηλότερο επιτόκιο για να τα αποκτήσει, καθώς θα είναι δυσεύρετα. Ολα τα προηγούμενα χρόνια, η αύξηση της διαθεσιμότητας σε δολάρια στο τραπεζικό σύστημα ενθάρρυνε, για παράδειγμα, την έκδοση ομολόγων από εταιρείες των αναδυόμενων αγορών, διότι πλήρωναν χαμηλότερα επιτόκια. Οι συνθήκες ήταν, επίσης, ιδανικές για την έκδοση εταιρικών ομολόγων με υψηλό ρίσκο, καθώς η Fed διοχέτευε δισεκατομμύρια δολάρια με την αγορά σχεδόν όλων των προβληματικών τίτλων που αποτελούσαν εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία των τραπεζών στη χώρα.

Η πώληση ομολόγων από Fed θα μειώσει τη ρευστότητα, ενώ τα μέτρα επαναπατρισμού κερδών αμερικανικών εταιρειών θα περιορίσουν τα δολάρια στις διεθνείς αγορές.

Οι τράπεζες είχαν έτσι μεγάλη διαθεσιμότητα σε δολάρια, ενώ, παράλληλα, το βασικό επιτόκιο κυμαινόταν επί σειρά ετών σε σχεδόν μηδενικά επίπεδα.

Από τον Οκτώβριο του 2014, οι ισολογισμοί της Fed παραμένουν αμετάβλητοι στα 4,3 τρισ. δολάρια. Τότε, ο πρόεδρός της Μπεν Μπερνάνκι ανακοίνωσε το «πάγωμα» του τρίτου προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, βάσει του οποίου αγοράζονταν από τις τράπεζες ομόλογα στεγαστικών δανείων 85 δισ. δολαρίων τον μήνα από 45 δισ. δολάρια που ίσχυαν προηγουμένως.

Στόχος αυτών των κινήσεων ήταν να απαλλαγούν οι αμερικανικές τράπεζες από επενδύσεις κυρίως σε ομόλογα, τα οποία είχαν συσσωρευτεί με το σκάσιμο της «φούσκας» στην αγορά στεγαστικών δανείων και τη συνακόλουθη χρηματοπιστωτική κρίση. Υπήρξαν τρία προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης την εξαετία 2008-2014. Οπως επισημαίνουν οι Financial Times, η Ασία θα υποστεί τις μεγαλύτερες επιπτώσεις.

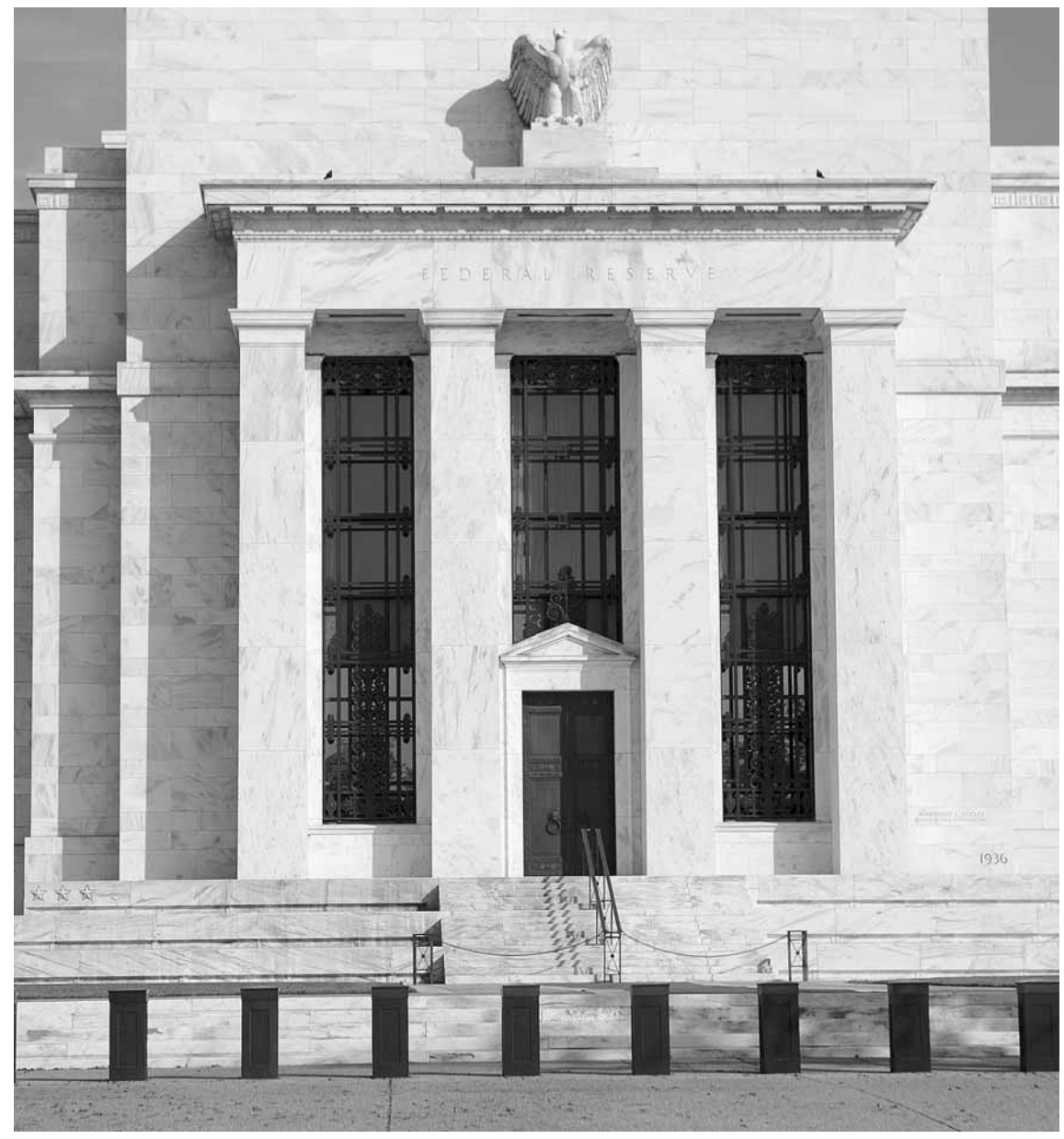

Οι ισολογισμοί της Fed άρχισαν να αυξάνονται το 2008, όταν εγκαινιάστηκαν τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης, με αγορές ομολόγων για την καταπολέμηση της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Ο περιορισμός τους σε πιο φυσιολογικά επίπεδα αναμένεται να έχει αρχίσει έως το 2018.

Φόβοι ευρωπαϊκών αεροπορικών για την οδηγία Τραμπ

Στον απόηχο των περιορισμών που επέβαλαν οι αμερικανικές αρχές για τη μεταφορά μεγάλων ηλεκτρονικών συσκευών στους επιβάτες οκτώ μουσουλμανικών χωρών κατά τη διάρκεια των πτήσεων προς τις ΗΠΑ, οι ευρωπαϊκές αεροπορικές εταιρείες εξετάζουν μέτρα για να αντιμετωπίσουν το ενδεχόμενο επέκτασης της απαγόρευσης και σε ευρωπαϊκές χώρες.

Συγκεκριμένα, ο γαλλικός αερομεταφορέας Air France-KLM Group και η γερμανική εταιρεία Lufthansa προετοιμάζονται για να αντιμετωπίσουν την απαγόρευση που έχουν επιβάλει οι ΗΠΑ για την ελεύθερη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών.

Προετοιμάζονται για το ενδεχόμενο απαγόρευσης μεταφοράς ηλεκτρονικών συσκευών και από ευρωπαϊκά αεροδρόμια.

Σημειώνεται ότι τον Μάρτιο οι αμερικανικές αρχές ανακοίνωσαν ότι θα απαγορευθεί η ελεύθερη χρήση και η μεταφορά ηλεκτρονικών συσκευών που ξεπερνούν σε όγκο το μέγεθος ενός κινητού τηλεφώνου, κάτι που αφορά όλους τους επιβάτες που ταξιδεύουν από τα αεροδρόμια της Ιορδανίας, της Αιγύπτου, της Σαουδικής Αραβίας, του Κατάρ, των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων και της Τουρκίας.

Η απόφαση αυτή ελήφθη για να αποτραπεί ενδεχόμενο τρομοκρατικό χτύπημα με τη μεταφορά εκρηκτικού μηχανισμού που θα μπορούσε να έχει τοποθετηθεί στην μπαταρία της φορητής συσκευής. Σε δηλώσεις του, ο Ουλί Ζαντρό, εκπρόσωπος της εταιρείας Air France, ανέφερε ότι «βρισκόμαστε σε επαφές με τους συνεργάτες μας και τις Αρχές, και προετοιμαζόμαστε για αυτό το ενδεχόμενο». Η Lufthansa από την πλευρά της εργάζεται ήδη πάνω σε διαφορετικά σενάρια προκειμένου να ανταποκριθεί άμεσα σε ενδεχόμενη επέκταση της απαγόρευσης μεταφοράς των ηλεκτρονικών συσκευών, επισημαίνει ο εκπρόσωπος της εταιρείας Χέλμουτ Τόλκσντορφ.

Οι δύο εταιρείες συνεργάζονται στενά με αμερικανικούς αερομεταφορείς, καθώς η Air France συνεργάζεται στενά με την Delta Air Lines ενώ η Lufthanasa με τη United Continental Holdings. Ωστόσο, οι ευρωπαϊκές εταιρείες δεν έχουν προβεί μέχρι στιγμής σε περαιτέρω δηλώσεις σχετικά με τον τρόπο που θα διαχειριστούν ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Τα βασικά ζητήματα που θα πρέπει να επιλυθούν είναι η παροχή της καλύτερης δυνατής ενημέρωσης σχετικά με τα νέα μέτρα, προκειμένου να μην προκληθεί αναστάτωση στο επιβατικό κοινό. Σε λειτουργικό επίπεδο, μεταξύ των προτάσεων που τίθενται επί τάπητος περιλαμβάνονται μέτρα για τη διακοπή του online check-in για τις πτήσεις με προορισμό τις ΗΠΑ, ενώ εξετάζεται το ενδεχόμενο να αναχωρούν οι πτήσεις προς τις ΗΠΑ από συγκεκριμένα σημεία.

Το ενδεχόμενο επέκτασης του μέτρου και στις ευρωπαϊκές εταιρείες έχει προκαλέσει μεγάλη αναστάτωση στην Ευρώπη, καθώς, σε επιστολή που απέστειλαν Ευρωπαίοι αξιωματούχοι στον υπουργό Εσωτερικής Ασφάλειας Τζον Κέλι και στην υπουργό Μεταφορών Ελεν Τσάο των ΗΠΑ, υπογράμμισαν ότι είναι σημαντικό να έχουν κάποια ενημέρωση σε περίπτωση που υπάρξουν απειλές για τα αεροδρόμια των χωρών της Ε.Ε.

Επίσης, σε γραπτή ανακοίνωσή τους ο Ευρωπαίος επίτροπος για τη Μεταναστευτική Πολιτική Δημήτρης Αβραμόπουλος και η επίτροπος των Μεταφορών της Ε.Ε. Βιολέτα Μπουλκ ζήτησαν να γίνουν έκτακτες συνομιλίες με τις αμερικανικές αρχές προκειμένου να αξιολογήσουν από κοινού τους κινδύνους και να επεξεργαστούν κοινές λύσεις.

Η Air France-KLM και η Lufthansa ετοιμάζονται να αντιμετωπίσουν την απαγόρευση που έχουν επιβάλει οι ΗΠΑ για την ελεύθερη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών.

Οι επενδύσεις
ως % ποσοστό του ΑΕΠ

Σε εμφανώς κατώτερα επίπεδα από τα αντίστοιχα άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών οικονομιών, καθώς και της Ευρωζώνης στο σύνολό της, οι επενδύσεις στη Γερμανία είναι σύμφωνα με το ΔΝΤ το ζητούμενο στο οποίο πρέπει να δώσει έμφαση η νέα κυβέρνηση του Βερολίνου, που θα προκύψει από τις εκλογές του Σεπτεμβρίου.

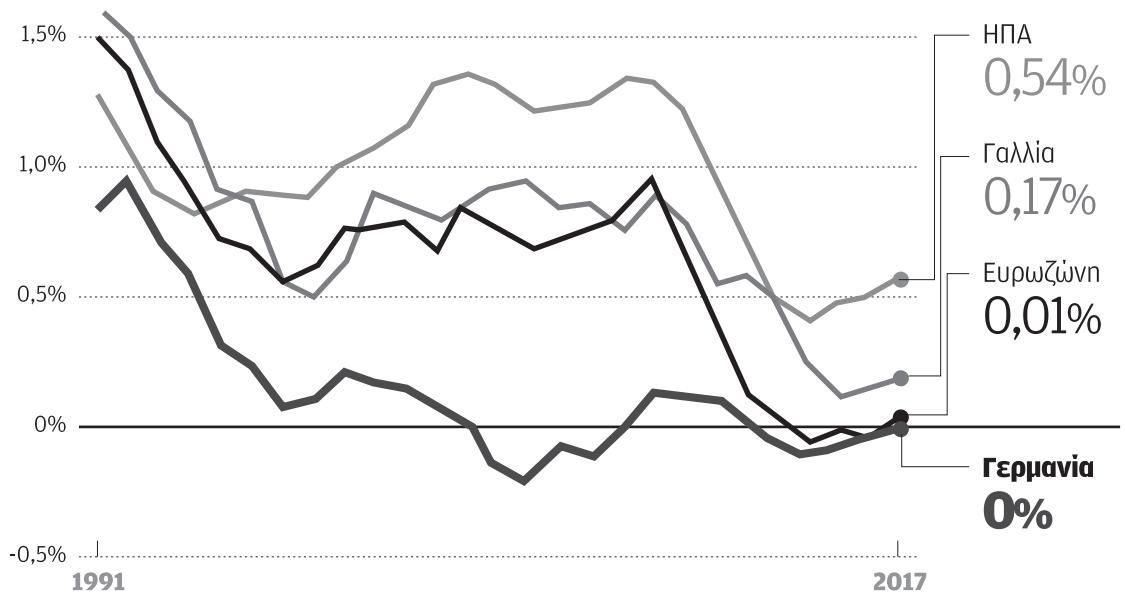

ΠΗΓΗ: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ameco)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μέτρα αναδιανομής πλούτου ζητεί το ΔΝΤ από τη Γερμανία

Επενδύσεις και μειώσεις ασφαλιστικών εισφορών και φόρων στα χαμηλά εισοδήματα

Αύξηση της φορολογίας ακινήτων και των φόρων μεγάλης περιουσίας, περικοπές των εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία και επενδύσεις που θα συνεισφέρουν στη μείωση της εισοδηματικής ανισότητας συνιστά το ΔΝΤ στο Βερολίνο.

Οπως σχολιάζει η γερμανική οικονομική εφημερίδα Handelsblatt, οι συστάσεις αυτές αποτελούν πολιτική παρέμβαση εν μέσω προεκλογικής περιόδου στη Γερμανία. Θα παρουσιαστούν επισήμως την επόμενη Δευτέρα, αλλά διέρρευσαν από πηγές του Ταμείου στη Handelsblatt, που τις ερμηνεύει ως «τονωτική ένεση» στον επικεφαλής των Σοσιαλδημοκρατών Μάρτιν Σουλτς. Δεν πρόκειται, πάντως, για τις συνήθεις εκκλήσεις που επανειλημμένως έχει απευθύνει το Ταμείο προς τη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης να προχωρήσει σε αύξηση των δαπανών με σκοπό τη μείωση των πλεονασμάτων της και των ανισορροπιών εντός της Ευρωζώνης. Αυτή τη φορά η παρέμβαση αφορά τις ανισορροπίες στο εσωτερικό της γερμανικής οικονομίας, καθώς προτείνει μείωση των φορολογικών συντελεστών στα χαμηλότερα εισοδήματα και αύξηση των φόρων ακινήτων και μεγάλης περιουσίας.

Οπως τονίζει η γερμανική οικονομική εφημερίδα, οι προτάσεις του ΔΝΤ συνάδουν πλήρως με το «σχέδιο των 10 σημείων» που παρουσίασε προ ολίγων εβδομάδων το γερμανικό υπουργείο Οικονομίας, του οποίου ηγείται η Μπριγκίτε Ζίπρις, μέλος των Σοσιαλδημοκρατών. Στόχος του εν λόγω σχεδίου είναι να επωφεληθούν από την ανάπτυξη όλα τα τμήματα της γερμανικής κοινωνίας.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, η επόμενη κυβέρνηση που θα αναλάβει μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου πρέπει να θέσει σε προτεραιότητα τις επενδύσεις και ειδικότερα σε έργα υποδομής. Για τον σκοπό αυτό συνιστά στο Βερολίνο να απλουστεύσει το ρυθμιστικό πλαίσιο και να μεριμνήσει προκειμένου να απελευθερωθούν δισεκατομμύρια ευρώ από ομοσπονδιακά κεφάλαια και επιδοτήσεις που παραμένουν αδρανή. Τονίζει, άλλωστε, πως η Γερμανία έχει ακόμη περιθώρια για περαιτέρω αυξήσεις των μισθών καθώς δεν υπάρχει κίνδυνος να εκτιναχθεί ο πληθωρισμός. Στη Γερμανία παραμένει κάτω του 1% ο δομικός πληθωρισμός, στον οποίο δεν περιλαμβάνονται οι ευμετάβλητες τιμές των καυσίμων και των τροφίμων.

Το Ταμείο εκτιμά ότι υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω αυξήσεις των μισθών.

Η γερμανική εφημερίδα επικαλείται τον Σοσιαλδημοκράτη υφυπουργό Οικονομίας, Ματίας Μάχνιγκ, που δήλωσε σύμφωνος με τη μόνιμη σύσταση του ΔΝΤ προς τη Γερμανία «να χρησιμοποιήσει τα πλεονάσματά της για επενδύσεις και να προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις ώστε να επωφεληθούν όλοι από την ανάπτυξη». Δεν συνάδουν, πάντως, όλες οι προτάσεις του Ταμείου με το πρόγραμμα των Σοσιαλδημοκρατών. Ο επικεφαλής τους, Μάρτιν Σουλτς, τάσσεται υπέρ της παράτασης του χρόνου που θα δικαιούνται επίδομα ανεργίας οι μεγαλύτερης ηλικίας εργαζόμενοι. Κάτι τέτοιο ισοδυναμεί με ακύρωση παλαιότερης μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού και συγκεκριμένα των περικοπών που έγιναν πριν από 10 χρόνια και σύμφωνα με το ΔΝΤ βελτίωσαν τη γερμανική αγορά εργασίας.

Σύμφωνα, πάντως, με τις πηγές που μίλησαν στη Handelsblatt, το Ταμείο δεν έχει ακόμη αποφασίσει αν στην τελική έκθεσή του για τη γερμανική οικονομία θα συνιστά άμεσα τη μείωση των εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία, επειδή κάτι τέτοιο θα μπορούσε να εκληφθεί ως υπερβολικά ευθεία παρέμβαση στην προεκλογική εκστρατεία.

Στις κατ' ιδίαν συζητήσεις που είχαν, όμως, τις τελευταίες ημέρες με τους εκπροσώπους του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών και της Bundesbank, τα στελέχη του Ταμείου τόνισαν επανειλημμένως ότι βρίσκουν υπερβολική τη φορολογική επιβάρυνση των Γερμανών και ιδιαιτέρως των χαμηλότερων εισοδημάτων.

Υψηλά πλεονάσματα

Υπό τον Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, το γερμανικό υπουργείο Οικονομικών έχει συγκεντρώσει πλεόνασμα ύψους 19 δισ. ευρώ και εκτιμά πως μέχρι το 2020 θα έχει αντλήσει επιπλέον έσοδα ύψους 55 δισ. ευρώ. Ετσι το ΔΝΤ εκφράζει προβληματισμό για το γεγονός ότι επανειλημμένως τα φορολογικά έσοδα του γερμανικού κράτους υπερβαίνουν τις προσδοκίες, με αποτέλεσμα να ρωτά τα στελέχη της γερμανικής κυβέρνησης αν συνήθως υποτιμούν τα φορολογικά έσοδα.

Αγωγές Ισπανών σε τράπεζες για ακριβά στεγαστικά

Δανειολήπτες στον τομέα της στεγαστικής πίστης στην Ισπανία σπεύδουν μαζικά σε δικηγορικά γραφεία για να μπορέσουν, μέσω της δικαστικής οδού, να ζητήσουν την επιστροφή των χρημάτων τους από τράπεζες που έχουν καταδικαστεί για την υπερτιμολόγηση δανείων.

Με βάση απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η Banco Popular Espanol, η Banco Bilbao Vizcaya Argentaria αλλά και άλλες ισπανικές τράπεζες μπορεί να χρειαστεί να επιστρέψουν δισ. ευρώ σε δανειολήπτες στεγαστικής πίστης. Είναι πολύ πιθανό, δηλαδή, να μπουν στεγαστικά δάνεια 516 δισ. ευρώ στο μικροσκόπιο των ισπανικών δικαστικών αρχών, σε μια περίοδο που οι ισπανικές τράπεζες καταβάλλουν προσπάθειες για να προστατεύσουν την κερδοφορία τους. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε τον Δεκέμβριο του 2016 πως ήταν υπερβολικά υψηλά τα επιτοκιακά περιθώρια σε στεγαστικά δάνεια μέχρι τον Μάιο του 2013, θέτοντας πλαφόν στην πτώση του διατραπεζικού επιτοκίου Euribor. Παράλληλα, το ανώτατο δικαστήριο της Ισπανίας αποφάσισε ότι ήταν άκυρες κάποιες δαπάνες που επιβλήθηκαν από την Banco Bilbao Vizcaya Argentaria σε σύμβαση στεγαστικού δανείου. Ετσι, δικηγόροι διεκδικούν τη μεταφορά των συμβολαιογραφικών δαπανών στην τράπεζα, με απώτερο στόχο την επιστροφή των χρημάτων αυτών στους δανειολήπτες. «Αν μου ανήκουν αυτά τα χρήματα, τότε τα θέλω πίσω», δήλωσε ένας δανειολήπτης στο Bloomberg, ο οποίος απαιτεί 3.000 ευρώ από την τράπεζά του, μέσω δικηγορικού γραφείου.

Ισπανικό δικαστήριο αποφάσισε ότι ήταν άκυρες κάποιες δαπάνες που επιβλήθηκαν από την Banco Bilbao Vizcaya Argentaria σε σύμβαση στεγαστικού δανείου.

Η πρακτική άσκησης αγωγών εις βάρος των τραπεζών έχει διαδοθεί τόσο πολύ στην Ισπανία, που δικηγορικά γραφεία ανοίγουν γραφεία σε κεντρικά σημεία των πόλεων για να τους βρίσκουν εύκολα οι νέοι πελάτες τους, αναφέρει πρόσφατο δημοσίευμα του πρακτορείου Bloomberg.

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ισπανίας, οι δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν εις βάρος των τραπεζών τις ανάγκασε να αυξήσουν τις προβλέψεις για νομικές δαπάνες κατά 1,9 δισ. ευρώ. Εκτιμά δε πως οι αποζημιώσεις ή επιστροφές χρημάτων σε δανειολήπτες μπορεί, τελικά, να φθάσουν τα 4 δισ. ευρώ. «Εχει προστεθεί ένας επιπλέον κίνδυνος για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς μια σειρά από δικαστικές αποφάσεις μπορεί να αυξήσει τις νομικές δαπάνες τους και να τις αναγκάσει να αναθεωρήσουν προς τα πάνω τις προβλέψεις τους», αναφέρει η Τράπεζα της Ισπανίας.

Πολλοί προμηθευτές πολύ καλύτερες τιμές

Την ανάγκη πλουραλισμού όσον αφορά τον αριθμό προμηθευτών ενέργειας τόνισε ο επικεφαλής του τομέα φυσικών πόρων της EBRD Ερικ Ράσμουσεν στη γενική συνέλευση της EBRD. Αναφερόμενος στην αγορά φυσικού αερίου, ο κ. Ράσμουσεν είπε πως για να υπάρχει επαρκής πρόσβαση στο φυσικό αέριο, θα πρέπει να υπάρχουν πολλοί προμηθευτές. Ετσι θα ανταγωνίζονται μεταξύ τους και θα προσφέρουν καλύτερες τιμές. Οπως αναφέρεται σε σχετική έκθεση της EBRD, η αγορά φυσικού αερίου καταδεικνύει τα οφέλη που προκύπτουν από τη σύγκλιση των οικονομιών. «Μόνο αν μια χώρα καταφέρει να κινηθεί εκτός συνόρων, μπορεί να αποφύγει την εξάρτηση από έναν και μόνον προμηθευτή», επισημαίνει η EBRD. Στο ίδιο μήκος κύματος, ο Τζέις Μπαλμάρ, της εταιρείας παροχής διοικητικών υπηρεσιών Baringa, αναφέρει ότι, παρότι το κράτος δεν ελέγχει εξ ολοκλήρου τον κλάδο ενέργειας, η αλυσίδα προσφοράς δεν έχει «μοιραστεί» μεταξύ πολλών παικτών, παρά τις ιδιωτικοποιήσεις που έχουν συντελεστεί. Ο κ. Μπαλμάρ συμπλήρωσε ότι το φυσικό αέριο μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε έναν μελλοντικό συνδυασμό από διάφορες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων. Οπως επισημαίνουν πολιτικοί αναλυτές, η Ευρώπη επιδιώκει τη διαφοροποίησή της στον εφοδιασμό φυσικού αερίου από τις παραδοσιακές πηγές, όπως είναι η Ρωσία και η Νορβηγία. Αναζητεί νέους προμηθευτές, συμπεριλαμβανομένης της Ανατολικής Μεσογείου. Η κυπριακή ΑΟΖ, ενδεχομένως, αποτελεί ευκαιρία όχι μόνον για την Κύπρο αλλά και για την Ευρώπη. Ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Τουρισμού της Κύπρου Γιώργος Λακκοτρύπης δήλωσε ότι οι διαδικασίες για το ενεργειακό πρόγραμμα της Κύπρου εξελίσσονται ικανοποιητικά.

Τα «κρυφά» τέλη περιαγωγής στην Ε.Ε. μετά τις 15 Ιουνίου

Χωρίς πρόσθετες χρεώσεις που «φουσκώνουν» τον λογαριασμό τους θα μπορούν να χρησιμοποιούν το κινητό τους τηλέφωνο οι καταναλωτές στην Ευρωπαϊκή Ενωση από τις 15 Ιουνίου 2017, οπότε καταργούνται οι χρεώσεις περιαγωγής.

Ωστόσο είναι πιθανό να επιβληθούν πρόσθετες χρεώσεις σε κάποιες περιπτώσεις, όταν για παράδειγμα κάποιος ταξιδεύει συχνά και χρησιμοποιεί το κινητό περισσότερο από ό,τι στον τόπο που έχει δηλώσει ως μόνιμη κατοικία του, όπως και στην περίπτωση που η σύμβασή του με τον πάροχο προβλέπει απεριόριστη χρήση δεδομένων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις οδηγίες που έδωσε χθες στη δημοσιότητα το Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή, από τις 15 Ιουνίου 2017 τα τηλεφωνήματα, τα μηνύματα (SMS) και η χρήση δεδομένων που γίνεται στις χώρες της Ε.Ε. θα χρεώνονται ή θα αφαιρούνται από τον όγκο των εθνικών τελών, δηλαδή θα ισχύει η ίδια τιμολόγηση που ισχύει και για τη χρήση εντός Ελλάδος.

Η επικείμενη κατάργηση των τελών περιαγωγής στα κινητά στις 15 Ιουνίου 2017 θα διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των πολιτών εντός της Ε.Ε. Ωστόσο, σε κάποιες περιπτώσεις θα υπάρχουν πρόσθετες χρεώσεις.

Επί τέσσερις μήνες

Εάν, πάντως, κάποιος καταναλώνει περισσότερο στο εξωτερικό απ' ό,τι στη χώρα του επί τέσσερις μήνες, ο πάροχος μπορεί να ξεκινήσει να εφαρμόζει μια μικρή χρέωση στην κατανάλωση περιαγωγής.

Ειδικότερα, εάν ένας καταναλωτής βρίσκεται σε αλλοδαπή χώρα της Ε.Ε. περισσότερο από δύο μήνες σε ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών και σε αυτό το χρονικό διάστημα κάνει μεγαλύτερη κατανάλωση από αυτήν που κάνει στη χώρα όπου κατοικεί μόνιμα, ο πάροχος μπορεί να εφαρμόσει κάποιες μικρές επιβαρύνσεις στη χρέωση της κατανάλωσης με περιαγωγή. Συγκεκριμένα, η χρέωση θα είναι 3,50 σεντ ανά λεπτό ομιλίας και 1 σεντ ανά SMS. Για τα δεδομένα, η μέγιστη προσαύξηση θα είναι 7,7 ευρώ ανά GB (από τις 15 Ιουνίου 2017), 6 ευρώ ανά GB (από την 1η Ιανουαρίου 2018), 4,5 ευρώ ανά GB (από την 1η Ιανουαρίου 2019), 3,5 ευρώ ανά GB (από την 1η Ιανουαρίου 2020), 3 ευρώ ανά GB (από την 1η Ιανουαρίου 2021) και τέλος 2,5 ευρώ ανά GB (από την 1η Ιανουαρίου 2022).

Αλλη περίπτωση επιβολής χρέωσης είναι όταν η σύμβαση προβλέπει απεριόριστη χρήση δεδομένων. Ειδικότερα, εάν η σύμβαση με τον πάροχο περιλαμβάνει απεριόριστα δεδομένα εντός Ελλάδος, ο πάροχος πρέπει να παρέχει μεγάλο όγκο δεδομένων προς χρήση στο εξωτερικό, ανάλογα με το μηνιαίο ύψος της σύμβασης. Ο όγκος δεδομένων περιαγωγής πρέπει να είναι τουλάχιστον διπλάσιος από τον όγκο που λαμβάνετε διαιρώντας την τιμή του μηνιαίου κόστους της σύμβασης (χωρίς ΦΠΑ) διά του 7,7. Για παράδειγμα, εάν η σύμβαση στην Ελλάδα προβλέπει απεριόριστες κλήσεις, SMS και δεδομένα με κόστος 35 ευρώ/μήνα, τότε τα δεδομένα περιαγωγής πρέπει να είναι τουλάχιστον 9,1 GB ((35/7,7) x 2 = 9,09). Αντιθέτως, οι απεριόριστες κλήσεις και τα SMS ισχύουν κανονικά, όπως και στην Ελλάδα. Σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων που προβλέπει η σύμβαση ο πάροχος μπορεί να εφαρμόσει μια μικρή χρέωση και συγκεκριμένα 3,50 σεντ ανά λεπτό φωνητικής κλήσεις + ΦΠΑ, 1 σεντ ανά SMS (+ ΦΠΑ) και 7,7 ευρώ ανά GB δεδομένων (+ΦΠΑ).

Ανώτατο όριο

Ως προστατευτική δικλίδα για τον καταναλωτή έχει τεθεί ανώτατο όριο στον όγκο δεδομένων που μπορεί να «κατεβάσει» κάποιος από το κινητό του ανά τον κόσμο: πρόκειται για δεδομένα που αντιστοιχούν στο ποσό των 50 ευρώ (ή το αντίστοιχο ποσό σε άλλο νόμισμα), εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικό όριο με τον πάροχο. Επίσης, ο καταναλωτής θα λαμβάνει προειδοποίηση όταν έχει καταναλώσει το 80% του ορίου που έχει συμφωνήσει.

Ο καταναλωτής δεν χρειάζεται να ρυθμίσει κάτι για να ενεργοποιήσει τη μη χρέωση περιαγωγής. Τέλος, οι πάροχοι πρέπει να ενημερώσουν τους πελάτες τους σχετικά με την κατάργηση των χρεώσεων περιαγωγής και τον τρόπο με τον οποίο θα επηρεασθεί η σύμβαση.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Κατά ανισοτήτων, υπέρ της απασχόλησης η Κομισιόν

Αυξάνοντας την πίεση προς τις ΗΠΑ και την Κίνα, η Κομισιόν κατέθεσε χθες πρόταση για αυστηρότερους κανόνες εμπορίου, σε μια προσπάθεια να προστατεύσει τις ανισότητες που έχουν προκύψει από την παγκοσμιοποίηση. Επίσης, προτρέπει τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. να ενισχύσουν την καινοτομία και την εκπαίδευση. Η Κομισιόν προτείνει αυστηρότερους κανόνες κατά των εισαγωγών που αποτελούν ντάμπινγκ και διευθέτηση των διεθνών επενδυτικών διαφορών σε ειδικά δικαστήρια. Παρότι η Κομισιόν υποστηρίζει ότι η παγκοσμιοποίηση ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη, δεν μπορεί να κρύψει ότι τα οφέλη κατανέμονται άνισα. Το θέμα της παγκοσμιοποίησης και των συνεπειών της είναι σημαντικό για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς η απώλεια θέσεων εργασίας και το κλείσιμο εργοστασίων που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση ενισχύουν τον λαϊκισμό στην Ευρώπη. Η πρόταση επικεντρώνεται στο πώς μπορεί να δημιουργηθεί ένα εγχειρίδιο κανόνων, για να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων. Σημαντικό ρόλο θα εξακολουθήσουν να έχουν τα διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. για τη στήριξη των ευάλωτων περιφερειών και την παροχή βοήθειας σε παραγκωνισμένους εργαζομένους. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) έχει δώσει τα τελευταία χρόνια 600 εκατ. για να βοηθήσει ανθρώπους να ξαναβρούν δουλειά. Στην Ελλάδα, ενίσχυσε με 7,2 εκατ. τούς πρώην εργαζομένους της Sprider Stores.

ΕΛΕΝΗ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Η Ευρωζώνη και η Κίνα είναι φέτος οι ατμομηχανές της παγκόσμιας οικονομίας

Οι επιδόσεις τους αντιστάθμισαν τη βραδεία ανάπτυξη στις ΗΠΑ το πρώτο τρίμηνο του 2017, σημειώνει η Fitch

Η βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρωζώνη και οι υψηλότερες του αναμενομένου επιδόσεις της Κίνας αντιστάθμισαν την απογοητευτική εικόνα της αμερικανικής οικονομίας κατά τη διάρκεια του α΄ τριμήνου του 2017. Ετσι, η ανάπτυξη στην παγκόσμια οικονομία παραμένει σε «καλό δρόμο», καταλήγει ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch στην έκθεση με τις τελευταίες προβλέψεις του για την περίοδο 2017-18.

Επειτα από μακρά περίοδο υποτονικών επιδόσεων, η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη εξελίσσεται σταθερά με ρυθμό 1,5% - 2% επί οκτώ συναπτά τρίμηνα, επισημαίνει η Fitch. Η επεκτατική νομισματική πολιτική που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια φαίνεται να αποδίδει, με την αύξηση του δανεισμού στον ιδιωτικό τομέα και τη βελτίωση των συνθηκών στις αγορές ακινήτων. Θετικό ρόλο, σε μικρότερο, όμως, βαθμό, έχουν διαδραματίσει η χαλάρωση της δημοσιονομικής λιτότητας και η ανάκαμψη της απασχόλησης. Οπως επισημαίνεται από τον οίκο πιστοληπτικής αξιολόγησης, η δραστηριότητα στον μεταποιητικό κλάδο, όπως δείχνουν οι Δείκτες Διευθυντών Προμηθειών (PMI), εξακολουθεί να αναπτύσσεται και το δεύτερο τρίμηνο του 2017. Παράλληλα φαίνεται να εξασθενούν οι πολιτικοί κίνδυνοι από τον λαϊκισμό που είχε φουντώσει τα προηγούμενα χρόνια στην Ευρωζώνη, εξαιτίας των ασφυκτικών πιέσεων για εφαρμογή σκληρών μέτρων λιτότητας και διαρθρωτικές αλλαγές.

Στις ΗΠΑ, ο ρυθμός ανάπτυξης το πρώτο τρίμηνο κινήθηκε στο 0,2%, αντί για 0,6% που προβλεπόταν από τη Fitch, κάτι που όμως αποδίδεται στην προσωρινή εξασθένιση της κατανάλωσης. Κατά τα άλλα, η ανεργία εξακολουθεί να υποχωρεί, τα εισοδήματα αυξάνονται και η καταναλωτική εμπιστοσύνη φαίνεται να ενισχύεται. Συν τοις άλλοις, η προοπτική φορολογικών ελαφρύνσεων, που έχει υποσχεθεί ο Λευκός Οίκος, αναμένεται να ενισχύσει την κατανάλωση εντός του δευτέρου τριμήνου του 2017. Η Fitch συμπεραίνει πως μια αύξηση των επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα και η περαιτέρω χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής στις ΗΠΑ θα ενισχύσουν την ανάπτυξη στο 2,6%, στη διάρκεια του 2018.

Το ΑΕΠ της Ευρωζώνης αυξάνεται σταθερά με ρυθμό 1,5% - 2% επί οκτώ συναπτά τρίμηνα.

Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης προβλέπει ότι η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ θα αυξήσει δύο ακόμη φορές το βασικό επιτόκιο κατά 25 μονάδες βάσης, κάθε φορά, έπειτα από αντίστοιχη απόφαση που ελήφθη τον Μάρτιο του 2017. Υπάρχουν περιθώρια για εξομάλυνση της νομισματικής πολιτικής όσο η ανεργία είναι χαμηλή και ο πληθωρισμός προσεγγίζει τον επιθυμητό στόχο του 2%.

Από την άλλη πλευρά, η Fitch διαβλέπει ότι η νομισματική πολιτική θα παραμείνει χαλαρή στην Ευρωζώνη και στην Ιαπωνία. «Η ΕΚΤ θα διατηρήσει αμετάβλητο το πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων στα τρέχοντα επίπεδα έως τα τέλη του 2017», σημειώνεται στην έκθεση, αποδίδοντας αυτήν την εκτίμηση στην υποτονική αύξηση των μισθών και στο γεγονός ότι η ενίσχυση των τιμών αποδείχθηκε υποτονική.

Στην Κίνα, τα αποτελέσματα των μέτρων στήριξης που εφάρμοσε το Πεκίνο έγιναν αισθητά, με τον ρυθμό ανάπτυξης να διαμορφώνεται στο 6,9% κατά το πρώτο τρίμηνο έναντι του 6,6% που προβλεπόταν στην αντίστοιχη έκθεση της Fitch τον Μάρτιο. Εν τούτοις, η ανάπτυξη στην υπ' αριθμόν 2 ισχυρότερη οικονομία του κόσμου θα υποχωρήσει κάτω από 6% το 2018, εξαιτίας της επιβολής αυστηρότερων κριτηρίων για παροχή δανείων, που θα επηρεάσουν μεσοπρόθεσμα τις επιδόσεις της.

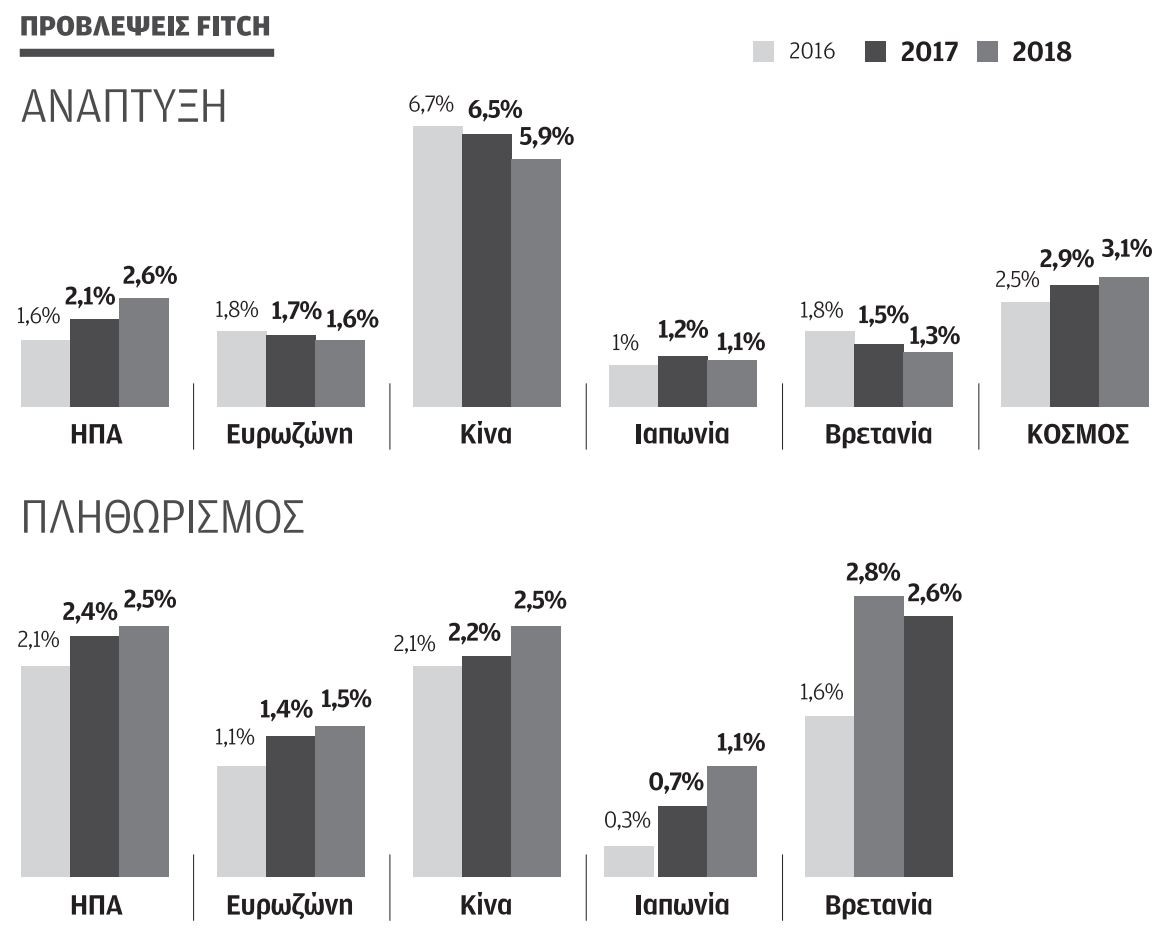

Μήνυμα JPMorgan για συγχωνεύσεις

Συγχωνευθείτε όσο είναι καιρός, είναι το μήνυμα της JPMorgan στις αμερικανικές μεσαίου μεγέθους τράπεζες, οι οποίες κινδυνεύουν από έλλειψη ρευστού μόλις η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αρχίσει να αποσύρει τα μέτρα ποσοτικής χαλάρωσης. Ανάλογη προειδοποίηση για ανεπαρκή προσφορά δολαρίων στις διεθνείς αγορές έχει διατυπωθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών.

Σε αυτή την περίπτωση, σύμφωνα με αποκλειστικό δημοσίευμα του πρακτορείου Bloomberg, ο αμερικανικός τραπεζικός όμιλος JPMorgan υπολογίζει ότι μπορεί να λείψει 1,5 τρισ. δολάρια από τις μεσαίου μεγέθους τράπεζες των ΗΠΑ την επόμενη τετραετία ή πενταετία, αν η Fed αποφασίσει να επαναφέρει τους ισολογισμούς σε πιο φυσιολογικά επίπεδα. Σήμερα, οι ισολογισμοί της Fed φθάνουν τα 4,5 τρισ. δολάρια, έπειτα από την εφαρμογή τριών προγραμμάτων ποσοτικής χαλάρωσης, από το 2008 έως το 2014. Την εν λόγω περίοδο, η Fed συγκέντρωσε διάφορους τίτλους, από κρατικά ομόλογα μέχρι ομόλογα στεγαστικής πίστης. Η επεκτατική πολιτική της Fed δημιούργησε πρόσθετη ρευστότητα στο αμερικανικό τραπεζικό σύστημα, της τάξεως των 2,5 τρισ. δολαρίων. Με τη σταδιακή συρρίκνωση των ισολογισμών της, η Fed πρακτικά δεν θα αγοράζει νέους τίτλους για να αντικαθιστά αυτούς που ωριμάζουν από το χαρτοφυλάκιο των 4,5 τρισ. δολαρίων. «Μια κατάθεση θα καταστρέφεται αν η Fed δεν θα επενδύει εκ νέου τα κεφάλαιά της», αναφέρεται στην έκθεση της JPMorgan. Τράπεζες μεσαίου μεγέθους στις ΗΠΑ είναι όσες διαθέτουν ενεργητικό έως 50 δισ. δολάρια.

Η Κίνα από χώρα υπεργολαβίας θέλει να γίνει χώρα παραγωγής καινοτομίας

Αφού υπήρξε επί δεκαετίες το εργαστήριο του κόσμου, με τις εταιρείες της να παράγουν προϊόντα υψηλής τεχνολογίας για λογαριασμό κολοσσών της Δύσης όπως η Apple και η Samsung, η Κίνα αλλάζει ρόλο. Βιομηχανίες της επενδύουν πλέον σε νεοφυείς εταιρείες, στον σχεδιασμό και στο ανθρώπινο ταλέντο, με στόχο την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και συσκευών.

Εταιρείες όπως η Jetta Company Ltd της Γκλουανγκτζού μετατρέπονται σε επενδυτικές και αναλαμβάνουν το ρίσκο να αναπτύξουν νέα προϊόντα. Αναζητούν, έτσι, πρωτότυπες ιδέες σε εμπορικές εκθέσεις. Το αποτέλεσμα είναι μια υπερπαραγωγή καινοτόμων προϊόντων και συσκευών. Η νέα τάση οφείλεται εν μέρει στην προσπάθεια των κινεζικών βιομηχανιών ηλεκτρονικών να προσαρμοστούν στη νέα συγκυρία, καθώς ο Ντόναλντ Τραμπ έχει θέσει στο στόχαστρό του το έλλειμμα των ΗΠΑ από το διμερές εμπόριο με την Κίνα. Την ίδια στιγμή, όμως, αντιμετωπίζουν αυξημένο ανταγωνισμό από την παραγωγή χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας, στις οποίες το κόστος της εργασίας παραμένει εξαιρετικά χαμηλό. Οπως αναφέρει στο Bloomberg ο Πολ Τράβερς, ιδρυτής της εταιρείας Vuzix Corp, η παροχή οικονομικής στήριξης σε νεοφυείς εταιρείες θα μπορούσε να είναι ένας τρόπος για να αντιμετωπισθούν αυτές οι προκλήσεις. Η εταιρεία του παράγει φακούς διευρυμένης πραγματικότητας, έχει έδρα στη Νέα Υόρκη και έχει συνεργαστεί επί τέσσερα χρόνια με τη Jetta. Οπως τονίζει ο ίδιος: «Η επενδυτική δραστηριότητα των κινεζικών επιχειρήσεων τους διασφαλίζει ένα λαμπρό επιχειρηματικό μέλλον».

Μια περιήγηση στην αγορά ηλεκτρονικών της Σεντζέν αρκεί για να δει κανείς μερικές από αυτές τις νέες συσκευές: από μικροσυσκευές που παίζουν μουσική μέσω ηχείων με σύνδεση Bluetooth μέχρι smartphones που λειτουργούν και ως ηλεκτρικές ξυριστικές μηχανές.

Οι Κινέζοι αναζητούν πρωτότυπες ιδέες σε εμπορικές εκθέσεις για να προχωρήσουν στην παραγωγή νέων προϊόντων και συσκευών.

Εχει, έτσι, εμφανιστεί το μεγαλύτερο κύμα νέων συσκευών που έχει γνωρίσει ποτέ η Κίνα, όπως επισημαίνει ο Μπέντζαμιν Τζοφ, συνεργάτης της εταιρείας λογισμικού HAX που εδρεύει στη Σεντζέν. Μια περιήγηση στην αγορά ηλεκτρονικών της Σεντζέν είναι αποκαλυπτική για την έκταση αλλά και για την ποικιλία αυτού του νέου κύματος συσκευών: από μικροσυσκευές που παίζουν μουσική μέσω ηχείων με σύνδεση Bluetooth μέχρι smartphones που λειτουργούν και ως ηλεκτρικές ξυριστικές μηχανές. Τα περισσότερα από αυτά τα εξεζητημένα προϊόντα θα αποτύχουν, αλλά αρκεί για να υπάρξουν λίγες μόνον επιτυχημένες καινοτομίες, ώστε να θεωρήσουν δικαιολογημένο το ρίσκο όσες επιχειρήσεις επένδυσαν σε αυτές.

Μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της Jeta είναι το Sphero BB-8. Η Jetta, που στο πελατολόγιό της έχει τις βιομηχανίες παιχνιδιών Hasbro και Mattel, επιστράτευσε 600 μηχανικούς και καλλιτέχνες για να δημιουργήσει ένα είδος ηλεκτρονικής μπάλας που γύριζε ένα μέτρο ανά δευτερόλεπτο σε ευθεία γραμμή. Το παιχνίδι έγινε τόσο δημοφιλές, ώστε η επιτυχία του οδήγησε στην παραγωγή τριών εκατομμυρίων κομματιών, με αποτέλεσμα να αναζητήσουν και άλλες νεοφυείς εταιρείες τη συνεργασία με τη Jetta. Σε ό,τι αφορά τη Jetta, όταν βρίσκει ενδιαφέρουσα μια ιδέα, συνεισφέρει στη δημιουργία του πρώτου κομματιού και έχει κατακτήσει μια πολύ καλή φήμη.

Ο Γουέιν Ξιονγκ, συνεργάτης της China Growth Capital, επενδυτικής με έδρα στο Πεκίνο που διαχειρίζεται κεφάλαια 600 εκατ. δολαρίων, αναγνωρίζει ότι πολλές κινεζικές μονάδες παραγωγής έχουν κατορθώσει να λειτουργήσουν ως εταιρείες που επενδύουν σε μη εισηγμένες. Επισημαίνει, πάντως, την ανεπάρκεια των πραγματικών venture capitals, των επενδυτικών εταιρειών που έχουν συγκεντρώσει εμπειρία στην επιλογή προμηθευτών, στη διαπραγμάτευση της διανομής αλλά και στον εντοπισμό και την επιλογή ταλέντων.

Ενας πρόσφυγας αλλάζει μια αγορά δισ.

Ο Ισμαήλ Αχμέντ ξεκίνησε ως πρόσφυγας από την κατεστραμμένη από τον πόλεμο Σομαλία και βρέθηκε στο Λονδίνο στην πρώτη γραμμή της τεχνολογίας: ίδρυσε το 2010 την εταιρεία διαδικτυακών εμβασμάτων WorldRemit.

Εκτοτε έχει συγκεντρώσει 145 εκατ. δολάρια από επενδυτές και σήμερα εξυπηρετεί πελάτες σε 142 χώρες του κόσμου. Στις επόμενες ημέρες θα συνδέσει τις υπηρεσίες της με το Android Pay, το ψηφιακό πορτοφόλι της Google. Αυτή η πρωτοβουλία θα διευκολύνει τα 2,4 εκατ. πελάτες της WorldRemit να αποστείλουν χρήματα με το να πατήσουν τα πλήκτρα του υπολογιστή μία-δύο φορές. Συν τοις άλλοις, φέρνει ένα βήμα πιο κοντά τον Ισμαήλ Αχμέντ στο να αναδειχθεί σε ισχυρή δύναμη εκσυγχρονισμού της βιομηχανίας μεταφοράς χρημάτων, η οποία κινεί 444 δισ. δολ. τον χρόνο με κατεύθυνση τις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Το αρχικό ποσό των 200.000 δολαρίων για να δημιουργήσει την WorldRemit δόθηκαν από τον ΟΗΕ. Ο Ισμαήλ Αχμέντ εγκατέλειψε με την οικογένεια του τη Σομαλία για το γειτονικό Τζιμπουτί και μετά σπούδασε στην Αγγλία, δουλεύοντας 3 δουλειές. Κατόπιν προσελήφθη στα γραφεία του ΟΗΕ στο Ναϊρόμπι – βοηθούσε εταιρείες εμβασμάτων να εναρμονιστούν με τη νομοθεσία αποτροπής χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Διαπίστωσε ότι υψηλόβαθμο στέλεχος «έκλεινε» δουλειές παροχής συμβουλών σε εταιρεία που ήταν συνεταίρος.

Η καινοτόμος εταιρεία του Σομαλού Ισμαήλ Αχμέντ στις μεταφορές εμβασμάτων.

Ο Ισμαήλ Αχμέντ το αποκάλυψε, η αρμόδια επιτροπή δεοντολογίας έκρινε ότι ο ίδιος ήταν θύμα αντιποίνων και του δόθηκαν οι 200.000 δολ. Κατά τον ιδρυτή της WorldRemit, «στην αγορά παρατηρείται μία σύγκλιση στις ηλεκτρονικές πληρωμές, στις εφαρμογές για ανταλλαγή μηνυμάτων, στην τηλεφωνία και στα εμβάσματα. Εμείς θέλουμε να βρεθούμε ακριβώς σε εκείνη την περιοχή, όπου από τα χειροπιαστά χρήματα ο κόσμος περνάει στα άυλα». Η εταιρεία του απασχολεί 300 υπαλλήλους κι εκείνος για να φθάσει στο σημείο αυτό έχει δώσει σκληρές μάχες. Αλλωστε, ο κλάδος της μεταφοράς χρημάτων επί δεκαετίες παραμένει ίδιος και απαράλλαχτος – οι άνθρωποι περιμένουν στην ουρά στα γραφεία της Western Union να αποστείλουν χρήματα σε συγγενείς τους, που βρίσκονται πολύ μακριά ή πηγαίνουν στην τράπεζα να το κάνουν με υψηλή προμήθεια ή εμπιστεύονται τα χρήματα, που τα έβγαλαν δουλεύοντας σκληρά, σε δίκτυα της «μαύρης» αγοράς. Μερικές φορές χρειάζονται ώρες ή και ημέρες για να φθάσουν.

Βέβαια, τα τελευταία έξι χρόνια έχουν διεθνώς πενταπλασιαστεί οι άνθρωποι που χρησιμοποιούν συσκευές για πληρωμές δαπανών και είσπραξη μισθών και οι σχετικοί λογαριασμοί φθάνουν τα 500 εκατ. σε 100 χώρες. Η WorldRemit διαχειρίζεται τις τρεις στις τέσσερις μεταφορές χρημάτων μέσω κινητού στον κόσμο. Ωστόσο, αντιμετωπίζει προβλήματα: τον ανταγωνισμό από την κυρίαρχη στον χώρο, Western Union, την πιθανή φορολόγηση εμβασμάτων προς το Μεξικό και τον κίνδυνο, αν και διαθέτει κατάλληλο λογισμικό, να μην εναρμονιστεί με τη διεθνή νομοθεσία κατά του «ξεπλύματος» χρήματος.

BLOOMBERG

Ο Ισμαήλ Αχμέντ έχει συγκεντρώσει 145 εκατ. δολ. από επενδυτές και εξυπηρετεί πελάτες σε 142 χώρες. Συνολικά η βιομηχανία μεταφοράς χρημάτων «κινεί» 444 δισ. δολ. τον χρόνο με κατεύθυνση τις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Real Estate
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2017

Το «έξυπνο» ξενοδοχείο θα λειτουργήσει Ιούνιο στην Αθήνα

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Με αμείωτους ρυθμούς συνεχίζεται η αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων στην Αθήνα για τη λειτουργία νέων ξενοδοχειακών μονάδων υψηλών κατηγοριών.

Η νέα άφιξη στην ξενοδοχειακή αγορά της πρωτεύουσας αφορά σε μονάδα που θα λειτουργήσει τον Ιούνιο σε κτίριο δίπλα στο Εθνικό Θέατρο, επί των οδών Αγίου Κωνσταντίνου 26 και Κουμουνδούρου. Το πολυώροφο κτίριο, με δύο υπόγεια, συνιδιοκτησίας του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (75%) και του Ταμείου Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (25%) ενοικιάσθηκε για 24 χρόνια από την εταιρεία Πυθαγόρειο ΑΕΞΤΕ η οποία εξασφάλισε την αλλαγή χρήσης του σε ξενοδοχείο 4 αστέρων. Μέχρι το 2008 στους ορόφους λειτουργούσαν γραφεία, ενώ το ισόγειο αξιοποιούνταν ως κατάστημα εστίασης. Εκτοτε και μέχρι σήμερα το ακίνητο παρέμεινε κενό. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» ο προϋπολογισμός για την υλοποίηση του επενδυτικού προγράμματος μετασκευής του κτιρίου σε ξενοδοχειακή μονάδα από τη μισθώτρια εταιρεία ανέρχεται σε περίπου 2 εκατ. ευρώ. Το ξενοδοχείο θα λειτουργήσει με την επωνυμία KUBIK Athens Hotel.

Η νέα μονάδα θα παρέχει υψηλού επιπέδου τεχνολογικές λύσεις στους πελάτες του.

Η νέα μονάδα δυναμικότητας 56 δωματίων με εστιατόριο, roof garden κ.ά. θα παρέχει υψηλού επιπέδου τεχνολογικές λύσεις στους πελάτες του λειτουργώντας ουσιαστικά ως «έξυπνο» ξενοδοχείο. Σημειώνεται ότι η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Εργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Κυκλάδων έκρινε ότι οι προτεινόμενες επεμβάσεις από τη μισθώτρια εταιρεία που αφορούν στη μορφολογία των όψεων του κτιρίου με αφετηρία τα εγκεκριμένα σχέδια της οικοδομικής άδειας ανέγερσής του το 1972 και αποκατάστασης των αλλοιώσεων βελτιώνουν αισθητικά την εικόνα του κτιρίου και δεν προκαλείται όχληση στα μνημεία του περιβάλλοντος χώρου. Η εταιρεία Πυθαγόρειο ΑΕΞΤΕ διαθέτει άλλα δύο ξενοδοχεία στην Αθήνα.

Στο μεταξύ, άλλες πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η Lakiani A.E. ιδιοκτήτρια εταιρεία του John's Hotel στη Γλυφάδα, θα υλοποιήσει επενδυτικό σχέδιο για την ανακατασκευή της πάλαι ποτέ δημοφιλούς μονάδας. Το σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων εσωτερικές διαρρυθμίσεις, στατικές ενισχύσεις, προσθήκη πισίνας στο δώμα, αλλαγή θέσης πισίνας στο ισόγειο, αλλαγή όψεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

Σε τροχιά σταθεροποίησης οι τιμές των κατοικιών μετά δέκα χρόνια πτώσης

Η απομάκρυνση της αβεβαιότητας, με το κλείσιμο της συμφωνίας, θα επηρεάσει θετικά την αγορά

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Συνεχίστηκε και κατά τους πρώτους μήνες του 2017 η πορεία σταθεροποίησης των τιμών πώλησης των κατοικιών στην Αττική, καθώς ο κύκλος της πτώσης φαίνεται πως οδεύει προς την ολοκλήρωσή του, μετά σχεδόν μία δεκαετία κατά την οποία οι σωρευτικές απώλειες προσεγγίζουν το 45% κατά μέσον όρο. Κατά το φετινό πρώτο τρίμηνο, οι τιμές σε επιλεγμένες περιοχές της Αττικής υποχώρησαν μεν σε ετήσια βάση, αλλά σε ποσοστό χαμηλότερο του 1%, που αποτελεί και τη χαμηλότερη μεταβολή σε ετήσια βάση από την έναρξη της οικονομικής κρίσης. Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από το Παρατηρητήριο Τιμών Κατοικιών της πιστοποιημένης εταιρείας εκτιμητών Geoaxis Property & Valuations Services, που καταγράφει την εικόνα της αγοράς σε πέντε αντιπροσωπευτικές περιοχές της Αττικής και συγκεκριμένα σε Χολαργό, Μαρούσι, Παλαιό Φάληρο, Αμπελοκήπους και Περιστέρι.

Ειδικότερα, στις παραπάνω περιοχές, τα μεν παλαιότερα διαμερίσματα (ηλικίας άνω των 15 ετών) κατέγραψαν πτώση κατά 0,77%, ενώ στα νεόδμητα η κάμψη των τιμών είναι ελαφρώς υψηλότερη, αγγίζοντας το 0,83%. Την καλύτερη εικόνα παρουσιάζουν τα παλαιότερα διαμερίσματα του Παλαιού Φαλήρου, όπου η πτώση δεν ξεπέρασε το 0,5% σε ετήσια βάση, ενώ η χειρότερη εικόνα καταγράφεται στον Χολαργό, όπου τα παλαιότερα διαμερίσματα μειώθηκαν κατά 1,2% σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2016.

Σε ό,τι αφορά τις νέες κατασκευές, όπου πάντως το αγοραστικό ενδιαφέρον παραμένει περιορισμένο, η μέση τιμή πώλησης στον Χολαργό ανήλθε σε 2.300 ευρώ/τ.μ. (πτώση 0,85%), στο Παλαιό Φάληρο σε 1.990 ευρώ/τ.μ. (από 2.000 ευρώ/τ.μ. πέρυσι), στο Μαρούσι σε 1.770 ευρώ/τ.μ. (πτώση 0,65%), στους Αμπελοκήπους σε 1.600 ευρώ/τ.μ. (πτώση 0,8%), ενώ στο Περιστέρι η μέση τιμή διαμορφώθηκε σε 1.335 ευρώ/τ.μ. (πτώση 1,1%).

Αντίστοιχα, στα μεγαλύτερης ηλικίας διαμερίσματα, όπου καταγράφεται και το μεγαλύτερο αγοραστικό ενδιαφέρον αυτήν την περίοδο, στον Χολαργό η μέση τιμή πώλησης διαμορφώθηκε σε 1.245 ευρώ/τ.μ. (πτώση 1,17%), στο Παλαιό Φάληρο σε 1.000 ευρώ/τ.μ. (πτώση 0,5%), στο Μαρούσι σε 995 ευρώ/τ.μ. (πτώση 0,7%), στους Αμπελοκήπους σε 885 ευρώ/τ.μ. (πτώση 0,55%), ενώ στο Περιστέρι η μέση τιμή υποχώρησε σε 800 ευρώ/τ.μ. (πτώση 0,95%).

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Geoaxis, κ. Γιάννη Ξυλά, οι τελευταίες εξελίξεις από το σκέλος της διαπραγμάτευσης με τους θεσμούς και της επίτευξης καταρχήν συμφωνίας αναμφίβολα αναμένεται να παγιώσουν την υφιστάμενη τάση στην αγορά κατοικίας. «Σε κάθε περίπτωση, η απομάκρυνση της αβεβαιότητας και της ανασφάλειας αναφορικά με την παραμονή ή μη της χώρας στην Ευρωζώνη θα βελτιώσει το κλίμα στην οικονομία, εξέλιξη που θα επηρεάσει θετικά και την αγορά ακινήτων.

Ειδικότερα, όσοι από τους ενδιαφερόμενους αγοραστές κατοικιών τηρούσαν μέχρι σήμερα στάση αναμονής, προσδοκώντας σε περαιτέρω υποχώρηση των τιμών, είναι πλέον πιθανό να προβούν σε λήψη αποφάσεων, τονώνοντας τον όγκο των συναλλαγών και συμβάλλοντας έτσι στη σταθεροποίηση των αξιών», αναφέρει ο κ. Ξυλάς. Επίσης, κατά τον ίδιο, η ένταξη των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) θα ενισχύσει τη ρευστότητα στην οικονομία, γεννώντας ταυτόχρονα προσδοκίες για την επανεκκίνηση της οικονομίας, χωρίς νέα πισωγυρίσματα. Ως εκ τούτου, οι τιμές των κατοικιών αναμένεται να παραμείνουν σε τροχιά σταθεροποίησης, τουλάχιστον έως το τέλος του 2017. Ωστόσο, πέραν της διατήρησης της πολιτικής της λιτότητας, που θα εξακολουθήσει να επιδρά αρνητικά στην εκδήλωση υψηλότερης ζήτησης, τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον, ο κ. Ξυλάς, εκτιμά ότι ένας σοβαρός παράγοντας που μπορεί να εκτροχιάσει τη σημερινή πορεία των τιμών είναι το ζήτημα των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας.

Αν δεν υπάρξει σωστός χειρισμός στο ζήτημα αυτό, είναι πιθανό η αγορά να κατακλυσθεί από πληθώρα νέων ακινήτων προς πώληση, πέραν του σημερινού αποθέματος της τάξεως των 200.000 ακινήτων κάθε είδους (κατοικίες, επαγγελματικά κτίρια, οικόπεδα, βιομηχανικά ακίνητα κ.τ.λ.), γεγονός που θα ασκήσει εκ νέου πιέσεις στις τιμές.

Σύγκριση πιθανών τιμών πώλησης νέων σε ηλικία διαμερισμάτων

Τιμή σε ευρώ/τ.μ.

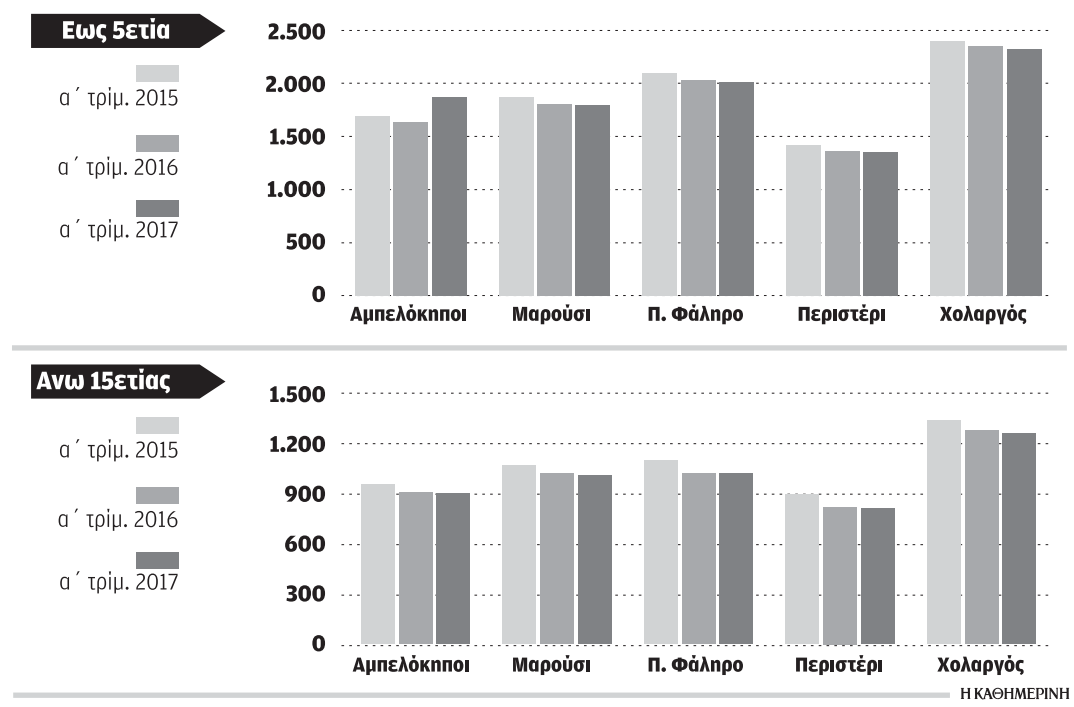

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τα ακριβότερα ακίνητα βρίσκονται στο Μονακό

Επειτα από μία δεκαετία που οι τιμές των πολυτελών ακινήτων αυξάνονταν κατά μέσον όρο 18% τον χρόνο, πλέον το Πριγκιπάτο του Μονακό διαθέτει τα ακριβότερα ακίνητα στον κόσμο, σύμφωνα με έκθεση της εταιρείας παροχής υπηρεσιών πώλησης ακινήτων Savills. Μέχρι πρόσφατα, τα πιο ακριβά ακίνητα του κόσμου βρίσκονταν στο, επίσης μικροσκοπικό, Χονγκ Κονγκ.

Το 2016 ήταν μία ακόμη καλή χρονιά για τους ιδιοκτήτες ακινήτων στο πριγκιπάτο του Μονακό, μια μικροσκοπική χώρα κατά μήκος της Γαλλικής Ριβιέρας, με πληθυσμό 38.400 κατοίκους. Η μέση τιμή πώλησης ενός πολυτελούς ακινήτου στο Μονακό ανήλθε το 2016 σε 45.100 δολάρια ανά τετραγωνικό μέτρο, τιμή ρεκόρ για το Πριγκιπάτο. Η συνολική αξία των ακινήτων που πουλήθηκαν ανήλθε στα 2,9 δισ. δολάρια, επίσης ρεκόρ. «Τη στιγμή που έχουν μειωθεί οι τιμές πολυτελών κατοικιών σε πολλές πόλεις του κόσμου, οι τιμές στο Μονακό εξακολούθησαν να αυξάνονται», γράφει στην έκθεση ο κ. Πολ Τόβστιν, διευθυντής αναλύσεων της Savills. Πόλεις που είναι σημαντικά χρηματοπιστωτικά κέντρα και ταυτόχρονα δεν έχουν μεγάλη έκταση για την ανάπτυξη κατοικιών και γραφείων βρίσκονται στην κορυφή του καταλόγου της Savills με τις ακριβότερες πολυτελείς κατοικίες. Μάλλον αναμενόμενο. Στη δεύτερη θέση υποχώρησε το Χονγκ Κονγκ, με μέση τιμή πώλησης 42.600 δολάρια ανά τετραγωνικό μέτρο. Ωστόσο, η ασιατική πόλη εξακολούθησε να κρατάει τα σκήπτρα στην κατηγορία υπερπολυτελών κατοικιών, με μέση τιμή πώλησης 117.200 δολάρια ανά τετραγωνικό μέτρο το 2016.

Στο Μονακό, οι αγοραστές ενδιαφέρονται περισσότερο για μεγαλύτερου εμβαδού κατοικίες. Κατά συνέπεια, η τιμή ενός σπιτιού με τέσσερις κρεβατοκάμαρες ήταν, αναλογικά, κατά 33% ακριβότερη από ένα σπίτι με μία μόνο κρεβατοκάμαρα. Ενώ οι μόνιμοι κάτοικοι του πριγκιπάτου είναι πολύ λίγοι, στην αγορά πολυτελών κατοικιών κυριαρχούν οι ξένοι αγοραστές. «Ιδιαίτερα ενεργοί ήταν πέρυσι στην αγορά επενδυτές από τη Βρετανία, την Ιταλία, τη Σκανδιναβία και τη Νότιο Αφρική», σύμφωνα με τον κ. Τόβστιν. Ωστόσο, το 2017 παρατηρείται κάμψη του αγοραστικού ενδιαφέροντος στην αγορά του Μονακό εξαιτίας των γαλλικών προεδρικών εκλογών και της αβεβαιότητας που κυριαρχεί, καθώς στον δεύτερο γύρος πέρασαν ο κεντρώος Εμανουέλ Μακρόν και η ακροδεξιά Μαρίν Λεπέν του Εθνικού Μετώπου.

ΑΝΑΛΥΣΗ *Του* **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

«Το κύκνειο άσμα του πάρκινγκ;»

Η ιστορία της επάρκειας ή καλύτερα της ανεπάρκειας χώρων στάθμευσης στη χώρα μας φαίνεται να ακολουθεί τους μακρόσυρτους και ανούσιους διαλόγους των σαπουνόπερων του Νίκου Φώσκολου. Για παράδειγμα: - Βίρνα, θέλεις να πεις ότι έχεις εραστή; - Ναι, Γιάγκο, αυτό θέλω να σου πω, ότι έχω εραστή. - Δηλαδή εννοείς ότι έχεις εραστή; - Γιάγκο, δεν μπορώ να στο κρύβω άλλο, έχω εραστή. - Πώς είναι δυνατόν, Βίρνα, να έχεις εραστή; Και με 2-3 τέτοιους διαλόγους ανά επεισόδιο, Ελλάδα και Κύπρος περνούσαν τον χρόνο τους με αγωνία από το 1991 μέχρι το 2005. Σε αντιστοιχία, κάπου εδώ στην Κύπρο εξελίσσονταν διάλογοι του τύπου: - Γιώργο θέλεις να πεις πως ο Δήμος ακόμα δεν έχτισε εκείνους τους δημόσιους χώρους στάθμευσης που τον πληρώναμε τόσα χρόνια; - Ναι Ανδρέα, αυτό θέλω να σου πω, ότι δεν έχουμε πάρκινγκ. - Δηλαδή εννοείς ότι δεν έχουμε πάρκινγκ; - Γιώργο δεν αντέχεται άλλο, δεν έχουμε πάρκινγκ. - Πώς είναι δυνατόν, Ανδρέα, να μην έχουμε πάρκινγκ;

Και κάπως έτσι η ιστορία συνεχίζεται από τη δεκαετία του 1980 μέχρι και σήμερα. Όποια επιχείρηση έχει πρόβλημα να συμπληρώσει τους απαιτούμενους χώρους στάθμευσης, πληρώνει μερικές χιλιάδες ευρωπουλάκια στο ταμείο του Δήμου, έτσι ώστε αυτός σε κάποια φάση να προβεί σε οικοδόμηση δημόσιων χώρων προς πραγματική εξυπηρέτηση του κοινού. Δεν ξέρω τι διαχείριση έγινε ή γίνεται αυτών των ταμείων, αλλά εκτός του ότι οι Δήμοι είναι γενικά καταχρεωμένοι, δεν γνωρίζω πολλούς χώρους στάθμευσης που να κατασκευάστηκαν τα τελευταία χρόνια από τέτοια ταμεία. Μερική «ικανοποίηση» των απαιτήσεων σημειώνεται από τον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος βλέποντας το κενό, διαθέτει οικόπεδα προς αυτό το σκοπό με το ανάλογο (ακριβό) αντίτιμο φυσικά. Το καλό είναι ότι ενώ πριν επικρατούσε μια ασυδοσία, εδώ και λίγα χρόνια –αν μη τι άλλο– οι χώροι αυτοί πληρούν κάποιες προδιαγραφές για να χρησιμοποιούνται ως τέτοιοι.

Μπήκαν και κίνητρα για τη δημιουργία δημόσιων χώρων στάθμευσης σε αναπτύξεις, με αύξηση στους συντελεστές δόμησης. Όμως το μέτρο αποδείχτηκε πως δεν ήταν πραγματικό κίνητρο επειδή το πραγματικό κόστος είναι δυσανάλογα ψηλό και δεν αποσβένεται εύκολα – ούτε με τα εισοδήματα από την ενοικίαση των χώρων, ούτε και με τον επιπλέον συντελεστή δόμησης. Αυτό το έμαθαν όσοι το δοκίμασαν, ενώ οι πλείστες περιπτώσεις έμειναν στα χαρτιά.

Σε κάποιες άλλες περιπτώσεις ακολουθήθηκε η σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Ο ένας βάζει το κόστος κατασκευής και ο άλλος τη γη. Ο πρώτος κτίζει το πολυώροφο πάρκινγκ και το διαχειρίζεται μέχρι να αποσβέσει την επένδυσή του και μετά αυτό έρχεται στην κατοχή του οικοπεδούχου. Το μέτρο λειτουργεί ικανοποιητικά αναλόγως της τοποθεσίας. Ίσως είναι και η περίπτωση που χρήζει περισσότερης αξιοποίησης.

Εξετάστηκαν και οι εφαρμογές ρομποτικών χώρων στάθμευσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις επιτυγχάνεται η αποθήκευση περισσότερων αυτοκινήτων σε ένα δεδομένο όγκο χώρου. Θεωρητικά η απόσβεση της επένδυσης αυτής είναι καλύτερη. Όμως έχει ένα ουσιαστικό μειονέκτημα. Σκεφτείτε ένα κτήριο με 200 υπαλλήλους οι οποίοι έχουν μεσημεριανό διάλειμμα μιας ώρας. Και πείτε πως 100 από αυτούς θέλουν να πάνε εκτός κτηρίου με το αυτοκίνητό τους. Αν το ρομποτικό μηχάνημα θέλει έστω και ένα λεπτό να φέρει το αυτοκίνητο έξω για να μπορεί να φύγει, τότε αντιλαμβάνεστε πως το μεσημεριανό θα «σφυρίσει» και αυτοί θα αναμένουν το αυτοκίνητό τους. Για να μην δώσουμε τον χρόνο που θα απαιτείται σε ώρες αιχμής, δηλαδή τόσο κατά την προσέλευση στον τόπο εργασίας όσο και κατά την αποχώρηση.

Αποτέλεσμα των όποιων ενεργειών είναι η έλλειψη επαρκών χώρων στάθμευσης. Και σαν αποτέλεσμα του αποτελέσματος ο κόσμος παρκάρει όπου βρει, πολλές φορές κλείνοντας πεζοδρόμια και εμποδίζοντας τη διέλευση πεζών και ατόμων με ειδικές ανάγκες. Στην ανοησία και απελπισία του κόσμου, οι Δήμοι φυσικά βγάζουν τα προς το ζην με πρόστιμα που αγγίζουν τα €85, δεν είναι άσχημο μοντέλο λειτουργίας και ανάπτυξης: φέρε τις επιχειρήσεις και τον κόσμο μέσα και μετά καμπάνιασέ τον επειδή δεν έχει τόπο να παρκάρει!... Άμβλυνση του προβλήματος μπορεί να υπάρξει με δύο τρόπους. Ο ένας είναι με πραγματική επένδυση στις δημόσιες συγκοινωνίες για μείωση των ιδιωτικής χρήσεις οχημάτων. Πέραν των λεωφορείων, των ταξί, των τραμ και των μετρό, άλλες χώρες εξετάζουν και εφαρμόζουν πλέον και τη χρήση των τελεφερίκ. Είναι πιο οικονομική επένδυση από το τραμ και το μετρό, πιο φιλική στο περιβάλλον και παρέχει πιο ευχάριστη εμπειρία. Εμείς ποτέ δεν θα έχουμε Μετρό. Αλλά όλες τις άλλες περιπτώσεις ας τις εξετάσουμε επιτέλους σοβαρά.

Ο δεύτερος τρόπος θα έρθει από την ίδια την εξέλιξη της τεχνολογίας και την αλλαγή στη φύση λειτουργίας των αυτοκινητοβιομηχανιών. Όλες οι μεγάλες βιομηχανίες έχουν εξελίξει οχήματα με διαβαθμίσεις αυτόνομης οδήγησης. Η δυνατότητα πλήρους αυτόνομης οδήγησης είναι πολύ κοντά μας και τότε οι βιομηχανίες αυτές θα μπουν στην παροχή της υπηρεσίας μεταφοράς κοινού. Αυτές θα έχουν την ιδιοκτησία των οχημάτων, όχι εμείς. Θα στέλνουμε σήμα με το κινητό ή το ρολόι μας και το αυτοκίνητο θα εντοπίζει την ακριβή μας θέση από όπου θα μας παραλαμβάνει για να μας μεταφέρει στο σημείο που εμείς θέλουμε. Κάτι σαν αυτοματοποιημένο UBER ένα πράμα. Αυτό θα αποφορτίσει τους δρόμους από τα ιδιωτικά αυτοκίνητα, θα μειώσει την ανάγκη ύπαρξης χώρων στάθμευσης και θα έχουμε καθαρότερο περιβάλλον. Μήπως αντί να μελετούμε πώς θα χώνουμε κεφάλαια μέσα στη γη για να παρκάρουμε τα οχήματά μας, θα πρέπει να χρησιμοποιούμε τα κεφάλαια αυτά για αναβάθμιση της σηματοδότησης των δρόμων μας έτσι ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί αυτή η τεχνολογία; Εγώ λέω να το δούμε σοβαρά και να το κάνουμε.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΜΝΗΜΕΙΑ

Ο Ερικ Φαλτ δείχνει το νέο πρόσωπο της UNESCO

Ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της UNESCO μίλησε στην «Κ» για το τι σχεδιάζει ο διεθνής οργανισμός την επόμενη δεκαετία 2020-2030. Πρόσφατα πέτυχε ψήφισμα από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ για την απειλή της πολιτιστικής κληρονομιάς. **Σελ. 3**

ΘΕΑΤΡΟ

Ο Μινέττι για πρώτη φορά στην Κύπρο

Σελ. 4

ΜΟΥΣΙΚΗ

Σύνολο πνευστών «Quintus Ensemble»

Πέντε νέοι μουσικοί πνευστών συναντήθηκαν στην Κύπρο και έφτιαξαν μία ομάδα με σκοπό να αγγίξουν μουσικά όσους περισσότερους μπορούν. Το «Quintus Ensemble» δείχνει συνδυάζει Τσιτσάνη με Χατζιδάκι και έχει ενδιαφέρον. **Σελ. 5**

ΒΙΒΛΙΟ

Τι άλλαξε στην Ελλάδα εξαιτίας της κρίσης

Σελ. 8

Blue Air smart flying

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΖΩΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Blue Air smart flying

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2017

Η Αίθουσα «Αικατερίνη Κορνάρο», στο κέντρο ταπισερί με το οικόσημο της Αικατερίνης Κορνάρο, γύρω στα 1680.

Η ιδέα για τη δημιουργία ενός μουσείου ανήκει στον πρώην δήμαρχο Λέλλο Δημητριάδη το 1983.

Το προικώο μιας ολόκληρης πόλης

Το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο διαφυλάσσει την ιστορική μνήμη της Λευκωσίας, παρουσιάζοντας την πορεία της στον χρόνο

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Στην καρδιά σχεδόν της παλιάς πόλης της Λευκωσίας βρίσκεται το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο στις αίθουσες του οποίου παρουσιάζεται η ιστορία της πόλης από την αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή. Το Μουσείο στεγάζεται σε ένα αρχοντικό της οδού Ιπποκράτους το οποίο σώθηκε την τελευταία στιγμή από την κατεδάφιση το 1983 όταν ο πρώην δήμαρχος Λευκωσίας Λέλλος Δημητριάδης συνέλαβε την ιδέα να ιδρυθεί ένας μουσειακός χώρος που θα στεγάσει την ιστορία της πόλης. Στις 20 Απριλίου του 1989 το Μουσείο ξεκίνησε τη λειτουργία του και ήταν το πρώτο μουσείο της Κύπρου με σύγχρονες μουσειακές εγκαταστάσεις και αντιλήψεις. Από την πρώτη ημέρα που «έπεσε» η ιδέα για τη δημιουργία του Μουσείου και αφού διευθετήθηκαν διάφορα ζητήματα, ξεκίνησε η διαδικασία εύρεσης αντικειμένων που θα συγκροτούσαν τις συλλογές του.

Το Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη αλλά και ο Σύνδεσμος Φίλων του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου με συντονισμένες ενέργειες κατάφεραν να δημιουργήσουν τον πρώτο εκθεσιακό πυρήνα που αποτελείτο από 300 ιστορικά αντικείμενα. Σταδιακά το Μουσείο εμπλουτίστηκε με αντικείμενα μεγάλης ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας και σήμερα στις συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνονται περισσότερα από 10.000 αντικείμενα που έχουν οργανωθεί συγκεκριμένες εκθεσιακές ενότητες που παρουσιάζουν την ιστορία της πόλης της Λευκωσίας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας. Συγκεκριμένα οι ενότητες είναι α) Αρχαίοι χρόνοι, β) Βυζαντινοί χρόνοι, γ) Φραγκοκρατία, δ) Ενετοκρατία, ε) Οθωμανική χρόνοι, στ) Αγγλοκρατία, ζ) Κυπριακή Δημοκρατία. Πολύ σημαντικές είναι οι ανεξάρτητες ειδικές συλλογές του Μουσείου όπως η Συλλογή των Χαρτών, με χάρτες κυρίως χάρτες της Λευκωσίας (16ος-18ος αι.), η Συλλογή των Κοσμημάτων, η Συλλογή της Μεσαιωνικής Κεραμικής που είναι μία από τις πλουσιότερες συλλογές κυπριακής μεσαιωνικής εφυαλωμένης κεραμικής και με την απόφαση δημιουργίας Index για τα ανά τον κόσμο μεσαιωνικά εφυαλωμένα κεραμικά της Κύπρου φιλοδοξεί να καταστεί κέντρο μελέτης και αναφοράς για αυτού του είδους την κεραμική. Ενδιαφέρουσες και οι επί δανείω συλλογές «Λητώς και Κωστάκη Σεβέρη», που εστιάζει κυρίως στην ιστορία της κυπριακής τέχνης και την εκπαίδευση «Φυλακτού», που αποτελεί σημαντικό σημείο αναφοράς για την αρχαία κυπριακή κεραμική, κυρίως της Εποχής του Χαλκού, αλλά επίσης και για την αρχαία κυπριακή χρυσοχοΐα με κοσμήματα της κλασικής και ελληνιστικής περιόδου. Η Συλλογή «Μιχάλη Ζεϊπέκκη», που είναι αναπόσπαστο μέρος της συλλογής της Αίθουσας «Αικατερίνη Κορνάρο». Εξαιρετικής ιστορικής σημασίας είναι και το φωτογραφικό αρχείο που καλύπτει την περίοδο από τον 19ο αιώνα μέχρι τις μέρες μας.

Η ιστορία της πόλης σε μια γειτονιά

Το κτήριο που στεγάζει το Μουσείο κτίστηκε στο τέλος του 19ου αιώνα ως προίκα για την κόρη του μεγαλέμπορα Ευαγγελίδη, Ασπασία Ευαγγελίδη η οποία νυμφεύτηκε τον Ιωάννη Ζαχαριάδη. Το 1885 δόθηκε στην κόρη τους Ελενίτσα. Σύζυγος της Ελενίτσας ήταν ο γιατρός Νικόλαος Δέρβη, προς τιμήν του οποίου το 1912 ο Δήμος Λευκωσίας ονόμασε τον δρόμο που περνά μπροστά από το νεοκλασικό κτίριο οδό Ιπποκράτους. Το 1915 προστέθηκε ακόμη ένας όροφος για να στεγαστεί η κόρη του ζεύγους η Ιωάννα με τον σύζυγο της Κώστα Θεοδοσιάδη. Το 1968 η οικία εγκαταλείφθηκε και το 1986 σώθηκε κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή, μιας και είχαν αρχίσει ήδη οι εργασίες κατεδάφισης, όταν αγοράστηκε τελικά από το Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη για να στεγάσει το Ιστορικό Μουσείο της Λευκωσίας, υλοποιώντας την ιδέα του τότε δημάρχου Λέλλου Δημητριάδη. Το παραπλήσιο κτήριο της οδού Ιπποκράτους 15, δίδυμο κτίριο του αρχικού κτιρίου του Μουσείου, υπήρξε προίκα της Μαρίτσας, κόρης του μεγαλέμπορου Ιωάννη Ευαγγελίδη. Η Μαρίτσα παντρεύτηκε τον Χριστόδουλο Σεβέρη ο οποίος υπήρξε πρώτος δήμαρχος της πόλης της Λευκωσίας το 1882. Το κτήριο το 1984 πάλι μετά από προτροπή και εισήγηση του τότε Δημάρχου και προέδρου του Συμβουλίου του Μουσείου Λέλλου Δημητριάδη αγοράστηκε από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας. Το 2001, αγοράστηκε με έξοδα του Ιδρύματος, μικρό κτίσμα του 19ου αιώνα όπου γεννήθηκε και έζησε ο γνωστός δάσκαλος της πόλης, ο Νικόλαος Τσικκίνης. Από το 2007η οικία Τσικκίνη λειτουργεί ως το «Σπίτι Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων».

Ασημένια ζάρφια (φλυτζανάκια του καφέ), 18ος αιώνας, στην αίθουσα των Οθωμανικών Χρόνων. Δωρεά του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη.

Αποτύπωμα σφραγίδας «Civitas Nicossie», 13ος αιώνας, στην αίθουσα της Φραγκοκρατίας. Δωρεά της γαλλικής πρεσβείας.

Όσα λένε τα μουσεία

Στο πλαίσιο της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων, στις 18 Μαΐου, και με κεντρικό θέμα «Μουσεία και αμφιλεγόμενες ιστορίες: τα μουσεία μιλούν για εκείνα που δεν λέγονται» το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας έχει ετοιμάσει ειδικό θεματικό πρόγραμμα που ξεκινάει σήμερα Κυριακή και θα ολοκληρωθεί την Παρασκευή 19 Μαΐου. Συγκεκριμένα θα πραγματοποιηθούν οι εκδηλώσεις «Μικροί Αρχαιολόγοι σε Δράση» για οικογένειες με παιδιά ηλικίας 6-12 χρονών και θα επικεντρωθεί στην εξερεύνηση αρχαίων αντικειμένων από τις Συλλογές Σεβέρη και Φυλακτού και μέρος της μόνιμης έκθεσης του Λεβέντειου Μουσείου.

Την Πέμπτη 18 και την Παρασκευή 19 Μαΐου θα πραγματοποιηθεί ειδική ξενάγηση στους μόνιμους εκθεσιακούς χώρους του Μουσείου με τίτλο «Ιστορία και αμφιλεγόμενες ιστορίες». Η ιστορία της Λευκωσίας θα ξεδιπλωθεί μέσα από μια αλλιώτικη ξενάγηση από την έφορο του Μουσείου, (5:00-6:00 μ.μ.).

Την Παρασκευή 19 Μαΐου θα γίνει η εκδήλωση «Τεχνολογικές Εμπειρίες στο Μουσείο: Αρχαία Αντικείμενα στον Ψηφιακό Χώρο». Το κοινό θα έχει την ευκαιρία να αγγίξει και να επεξεργαστεί ψηφιακά τρισδιάστατα (3D) μοντέλα αρχαίων αντικειμένων από τις Συλλογές Σεβέρη και Φυλακτού. Η μοναδική αυτή εμπειρία επιδιώκει να δώσει ένα νέο είδος γνωριμίας και αλληλεπίδρασης με το μουσειακό έκθεμα μέσα από τη χρήση νέας τεχνολογίας. Την παρουσίαση θα κάνει ο Παναγιώτης Κυριάκου υποψήφιος Διδάκτωρ του Ινστιτούτου Κύπρου.

Χρυσό δουκάτο της Βενετίας (1565) στην αίθουσα της Ενετοκρατίας.

info

Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, Ιπποκράτους 15-17, Λαϊκή Γειτονιά, Λευκωσία.
Ωράριο Λειτουργίας για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων στις 18 Μαΐου το Μουσείο θα είναι ανοικτό μέχρι τις 9:00 μ.μ.
Επικοινωνία: 22661475, info@leventismuseum.org.cy

Ατζέντα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

7.5.17-13.5.17

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

«Η Λάρνακα του Πουρίνου»

Στη Λάρνακα παρουσιάζεται το βιβλίο του γιατρού Σωκράτη Αντωνιάδη «Η Λάρνακα του Πουρίνου» στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Λάρνακας. Την παρουσίαση θα κάνει ο πρώην δήμαρχος Λάρνακας κ. Γεώργιος Λυκούργος και κείμενα από το βιβλίο θα διαβάσει ο εκπαιδευτικός κ. Κυριάκος Τηλεμάχου. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο δήμαρχος Λάρνακας κ. Ανδρέας Βύρας. Συντονίζει ο Λούης Περεντός. Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Λάρνακας, (κτήριο πρώην Οθωμανικής τράπεζας). **Πέμπτη 18 Μαΐου ώρα 8:00 μ.μ.**

ΜΟΥΣΙΚΗ

The Sounding Museum

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Νύχτας Μουσείων, το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου, προσκαλεί το κοινό να ζήσει μια μοναδική εμπειρία που παντρεύει την εικαστική εκφραστικότητα και την ηχητική δημιουργία με τον πλούτο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Μέσα από τις συνθέσεις του νέου, Κύπριου δημιουργού Ανδρέα Παπαπέτρου και τη ζωντανή ερμηνεία δέκα μουσικών, οι επισκέπτες θα περιπλανηθούν ηχητικά στην ιστορία και μυθολογία της Κύπρου, σε μια μοναδική περιδιάβαση που ξεκινάει στο προαύλιο και συνεχίζει την ηχητική ξενάγηση στα εκθέματα και τους χώρους του Πολιτιστικού. Υφαίνοντας μελωδίες με ποικίλα όργανα, οι μουσικοί θα κινούνται μαζί με τους επισκέπτες δημιουργώντας ένα παιχνίδι - κυνήγι ήχων 45 λεπτών, που θα συμπεριλαμβάνει και περιήγηση της έκθεσης «Rooms to Contemplate», η οποία παρουσιάζει μερικά τα σημαντικότερα έργα της Συλλογής Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης του Πολιτιστικού. Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου, Φανερωμένης 86-90, Λευκωσία. Παρασκευή, 19 Μαΐου, δύο παραστάσεις 40 λεπτών, 8:30 και 9:30. **Πληροφορίες τηλέφωνο 22128157. Είσοδος ελεύθερη**

ΘΕΑΤΡΟ

«Ο Θεός της Σφαγής»

Την πολυβραβευμένη κοινωνική κωμωδία «Ο Θεός της Σφαγής» της Γιασμίνα Ρεζά παρουσιάζει η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση του Ιδρύματος Ραδιομαραθώνιος. Μία παράσταση με έξυπνο χιούμορ που έχει ενθουσιάσει το κοινό. Δύο εντεκάχρονα αγόρια τσακώνονται στο πάρκο. Οι γονείς του θύματος καλούν τους γονείς του θύτη στο σπίτι τους. Τέσσερεις ενήλικες, καλλιεργημένοι και πολιτισμένοι, συζητούν το πρόβλημα και αναζητούν ευγενικά μια λύση. Ο Θεός της Σφαγής εμφανίζεται, ένα χάμστερ εξαφανίζεται, και κάθε ενήλικη, πολιτισμένη συμπεριφορά δίνει τη θέση της στον ανήλικο εαυτό και στα ζωώδη ένστικτα που οι τέσσερις ήρωες κρύβουν μέσα τους. Το 2011 έγινε ταινία από τον Πολάνσκι με τίτλο Carnage με τη Ρεζά να συνυπογράφει το σενάριο μαζί με τον σκηνοθέτη κερδίζοντας δύο υποψηφιότητες για Χρυσή Σφαίρα στην κατηγορία α΄ γυναικείου ρόλου για τις Τζόντι Φόστερ και Κέιτ Γουίνσλετ. Παίζουν οι Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης, Στεφανία Γουλιώτη, Οδυσσέας Παπασπηλιόπουλος και Λουκία Μιχαλοπούλου. Σκηνοθεσία Κωνσταντίνου Μαρκουλάκη. Δημοτικό Θέατρο Λατσιών, λεωφόρος Γιάννου Κρανιδιώτη 57, Λατσιά, Λευκωσία. Παραστάσεις 16 και 17 Μαΐου, ώρα 6:30 και 9:00 μ.μ. **Πληροφορίες, Κρατήσεις: 22878688. Όλα τα έσοδα θα δοθούν στο Ίδρυμα Ραδιομαραθώνιος.**

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Τρισδιάστατοι πίνακες από βότσαλα

Τρισδιάστατοι πίνακες από βότσαλα θα φιλοξενούνται στο Σπίτι της Συνεργασίας. Βότσαλα και κοχύλια θα διακοσμούν για πέντε ημέρες τους τοίχους του «The Home Gallery» στο Σπίτι της Συνεργασίας στη Λευκωσία, το οποίο θα φιλοξενήσει την έκθεση «Pebble Art» της Έλενας Ζυμαρά. Η καλλιτέχνης, που ζει μόνιμα στην Αθήνα, ασχολείται εδώ και δύο χρόνια με την τέχνη «pebble», συμμετέχοντας σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις. Μέσα από τους τρισδιάστατους πίνακές της προσπαθεί να μεταφέρει ένα αίσθημα ζεστασιάς και οικειότητας, αντλώντας ιδέες από την ίδια τη ζωή και την καθημερινότητα. Δημιουργεί πρωτότυπα και ξεχωριστά σχέδια, στα οποία κυριαρχεί το στοιχείο της απλότητας. The Home Gallery – Σπίτι της Συνεργασίας, Μάρκου Δράκου 28, Λευκωσία. Διάρκεια έκθεσης 15-19 Μαΐου. **Πληροφορίες στη σελίδα Rock n Stuff / Elena Zymara στο Facebook.**

ΜΟΥΣΙΚΗ

Συναυλία Συνόλου Πνευστών «Quintus»

Το Σύνολο Πνευστών «Quintus» παρουσιάζει στο Τεχνόπολις 20 στην Πάφο μια διαφορετική μουσική παράσταση βασισμένη στα έργα του Μάνου Χατζιδάκι και Βασίλη Τσιτσάνη. Η ιδιαιτερότητα της παράστασης βασίζεται στο γεγονός ότι είναι εμπλουτισμένη με ορχηστρικά κομμάτια και εστιάζει στη μουσική συνάντηση του Μάνου Χατζιδάκι και του Βασίλη Τσιτσάνη και στη μουσική συνάντηση του Χατζιδάκι με τον Ιταλό Νίνο Ρότα. Το σύνολο αποτελείται από μια ομάδα νεαρών Κυπρίων επαγγελματιών μουσικών, τους Σάββα Χριστοδούλου (φλάουτο), Νάταλη Νεοφύτου (όμποε), Χριστιάνα Αντωνουδιού (κλαρίνο), Αννίτα Σκουτέλλα (κόρνο) και Ευάγγελο Χριστοδούλου (φαγκότο). Στόχο έχει να φέρει αυτά τα ακούσματα πιο κοντά στο ευρύ κοινό μέσα από τις μελωδίες του Μάνου Χατζιδάκι και του Βασίλη Τσιτσάνη. Τεχνόπολις 20, λεωφόρος Νικολάου Νικολαΐδη 18, Πάφος. Δευτέρα, 15 Μαΐου, ώρα 8 μ.μ. **Κρατήσεις τηλέφωνο 70002420, info@technopolis20.com.**

ΧΟΡΟΣ

Triple Bill από «Transitions Dance Company»

Η παρουσία της ομάδας χορού Transitions (Transitions dance company), για μία μόνο παράσταση στο Εγκώμιο Πολιτιστικό Κέντρο, είναι ένα πολύ σημαντικό πολιτιστικό γεγονός, μιας και όσοι την παρακολουθήσουν θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν χορευτές και χορεύτριες από όλο τον κόσμο. Θα παρουσιαστούν τρεις παραστάσεις εκκινώντας από τη γεμάτη χιούμορ ρήξη με τις παραδοσιακές συμβάσεις («&»), συνεχίζοντας με την αγωνιώδη προσπάθεια επανασύνδεσης με την κοινότητα («Kintsugi»), και ολοκληρώνοντας με ένα έμμεσο πλην όμως σαφέστατο σήμα κινδύνου για το έλλειμμα αυτογνωσίας που η απώλεια της φυσικής σχέσης του ανθρώπου με τον χρόνο συνεπάγεται Στις 19 Μαΐου, χορευτές της ομάδας θα δώσουν εργαστήρι τεχνικής σύγχρονου χορού και ρεπερτορίου, για σπουδαστές σύγχρονου/μοντέρνου χορού από 14 χρόνων και άνω. Εγκώμιο Πολιτιστικό Κέντρο, Νέας Έγκωμης 8, Έγκωμη (βιομηχανική περιοχή). 20 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ. **Πληροφορίες: 22781104, Έλενα Χριστοδουλίδου.**

ΓΛΩΣΣΟ-ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Θα παράξω ή θα παραγάγω

Το ρήμα άγω (= οδηγώ, μεταφέρω, προχωρώ κ.ά.) αποτελεί ένα από τα συχνότερα ρήματα που απαντούν στη νέα ελληνική γλώσσα και ανάμεσα σε άλλα χρησιμοποιείται ως β΄ συνθετικό για την παραγωγή ρημάτων (το α΄ συνθετικό είναι πρόθεση) π.χ. διάγω, παράγω, εξάγω, μετάγω κ.ά. Ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα ζητήματα είναι οι μορφολογικές διακυμάνσεις που παρουσιάζουν τα παράγωγα ρήματα του άγω στην ελληνική διαλεκτόφωνη κοινότητα της Κύπρου κυρίως όσον αφορά στον στιγμιαίο μέλλοντα. Άλλοτε συναντάται με το θέμα –αγαγ (π.χ. θα παραγάγω) και άλλοτε με το –αξ (π.χ. θα παράξω). Οι επίσημες γραμματικές υποδεικνύουν τον πρώτο τύπο ως τον «ορθό» με το άλλοθι της αρχαιοελληνικής προέλευσης του ρήματος και τον σχηματισμό του στιγμιαίου μέλλοντα (που δεν υπάρχει στα αρχαία ελληνικά) να λαμβάνει το αοριστικό μη-εξακολουθητικό θέμα –αγαγ. Από την άλλη, ο δεύτερος τύπος αποτελεί μορφολογική εξομάλυνση καθώς ακολουθεί αναλογικά άλλους τύπους νέο-ελληνικών ρημάτων στον στιγμιαίο μέλλοντα π.χ. αράζω – αράξω (μέλλ.), πετώ – πετάξω κ.ο.κ. Ωστόσο, παρά τη μορφολογική εξομάλυνση που υπόκειται ο τύπος στον στιγμιαίο μέλλοντα, δεν συναντούμε τύπους όπως ανάξω (αναγάγω), διάξω (διαγάγω), μετάξω (μεταγάγω) κτλ. Η πιο πιθανή εξήγηση είναι ότι οι τύποι αυτοί έχουν αξιολογηθεί από τους ομιλητές ως «κακόηχοι» και τουλάχιστον στο παρόν στάδιο δεν τυγχάνουν χρήσης. Οι διακυμάνσεις του ρήματος μπορούν να ερμηνευθούν βάσει κριτηρίων κοινωνικής, υφολογικής και ατομικής αιτίασης λόγω της ετερότητας των ομιλητών. Για παράδειγμα, σε ένα ανεπίσημο ή περισσότερο οικείο ύφος είναι πολύ πιο πιθανό να χρησιμοποιηθεί ο τύπος (χ)άξω παρά ο (χ)αγάγω. Επιπρόσθετα, η κοινωνική τάξη των ομιλητών, συμπεριλαμβανομένου του επαγγέλματος, του μορφωτικού επιπέδου και της οικονομικής δύναμης, συμβάλλει στη χρήση άλλοτε της μίας πραγμάτωσης και άλλοτε της άλλης. Παραδείγματος χάρη, πιο εύκολα θα χρησιμοποιούνταν ο τύπος (χ)άξω από άτομα με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο απ' ότι από άτομα μορφωμένα. Η ηλικία συχνά παίζει σημαντικό ρόλο στις διαφορετικές μορφές που μπορεί να πάρει το ρήμα. Άτομα που μορφώθηκαν με το σύστημα της καθαρεύουσας, και που σήμερα οι νεότεροι βρίσκονται ηλικιακά στην ομάδα των μεσηλίκων, είναι πιο λογικό να κάνουν σε μεγαλύτερο βαθμό χρήση του τύπου (χ)αγαγω παρά του (χ)αξω.

Το ενδιαφέρον αυτό φαινόμενο μας παρακίνησε σε διεξαγωγή έρευνας που αφορά στις μορφολογικές διακυμάνσεις του χ(αγω). Η μικρή έρευνα που διεξαγάγαμε είχε ως σκοπό τη μελέτη της ποσοτικής εμφάνισης των δύο τύπων σε επίσημο γραπτό λόγο (κυπριακός Τύπος) αλλά και σε προφορικό επίπεδο (100 φοιτητές πανεπιστημίου Κύπρου εκτός φιλοσοφικής, μεσαία κοινωνική τάξη, 18-23 χρόνων). Τα αποτελέσματα κατέδειξαν 64% εμφάνιση του τύπου χ(αγαγ) στον Τύπο, ενώ σε προφορικό επίπεδο, όταν οι φοιτητές κλήθηκαν να σχηματίσουν τον μέλλοντα του χ(άγω) υπήρχε κατά 80% προτίμηση του τύπου χ(αξω). Τα συμπεράσματα υποδεικνύουν την προτίμηση του τύπου χ(άξω) σε προφορικό επίπεδο, ενώ σε επίσημο γραπτό την εναλλακτική χρήση δύο τύπων με υπερίσχυση του (χ)αγαγω στη διαλεκτόφωνη ελληνική κοινότητα της Κύπρου.

Συμπερασματικά, ο τύπος χ(αξω) δεν είναι «λανθασμένος» διότι παρουσιάζει μορφοφωνολογική συμμόρφωση, χρησιμοποιείται βάσει κοινωνιογλωσσολογικών χαρακτηριστικών και εξασφαλίζει διαχρονική παρουσία στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Πρώτιστα, η παραγωγή ρημάτων με το θέμα (χ)άξω τηρεί όλους τους μορφοφωνολογικούς κανόνες σχηματισμού ρημάτων της νέας ελληνικής υποκινούμενος από τον μηχανισμό της αναλογίας. Επίσης, ο τύπος αυτός χρησιμοποιείται εναλλακτικά με τον τύπο (χ)αγαγ σε κοινωνικοοικονομικούς τομείς καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα ομιλητών σε όλα τα επίπεδα (κυβέρνηση, σχολεία, πανεπιστήμια κτλ.). Εν πάση περιπτώσει, με την πάροδο του χρόνου θα διαφανεί το «γλωσσικό» μέλλον των δύο τύπων στο διαλεκτόφωνο περιβάλλον της Κύπρου.

Παραπομπή: Γεωργίου, Γ. (2009). Μορφολογικές διακυμάνσεις του ρήματος (χ)άγω. Πανεπιστήμιο Κύπρου. Αδημοσίευτη Έρευνα, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Ο Γιώργος Γεωργίου είναι Υποψήφιος, Διδάκτορας Τμήματος Επιστημών Αγωγής (ειδ. Εκπαίδευση/Γλωσσολογία), Πανεπιστήμιο Κύπρου.
georgiou.georgos@ucy.ac.cy
Facebook: Γλωσσο-Συναντήσεις

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ | *Του* **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Αποσυνδεθήκαμε… από τη ζωή

Πριν από πολλά χρόνια είχα διαβάσει ένα διήγημα του συγγραφέα Λουκιανού Ζαμίτ με μία ηλικιωμένη κυρία που έπαιρνε τηλέφωνο στις πληροφορίες ή στις βλάβες του ΟΤΕ απλώς για να μιλήσει σε κάποιον. Τότε, είχα σκεφτεί ότι αυτή τη μοναξιά μπορούσε να τη βιώσει μόνο ένας ηλικιωμένος ή μία χήρα, ή κάποιος ας τον πούμε μοναχικό. Με τα χρόνια φυσικά διαπίστωσα ότι τη μοναξιά ως κάτι το άσχημο μπορεί να τη ζήσει οποιοσδήποτε από εμάς. Φυσικά, οι εποχές αλλάζουν και η τεχνολογία εξελίσσεται, και ο κόσμος πάει μπροστά, οπότε ακόμα και στις πληροφορίες να πάρεις ή τις βλάβες μπορεί να βγει αυτόματος τηλεφωνητής. Ο κόσμος προχωράει μπροστά, όλοι κοιτάμε μπροστά, μόνο μπροστά και αυτό είναι το πρόβλημα, προχωράμε ο ένας πίσω από τον άλλο, εφ' ενός ζυγού. Μοιάζει να έχουμε ξεχάσει πώς είναι τα τραπεζάκια έξω, και οι κυκλωτικοί χοροί. Πώς μου ήρθαν όλα αυτά; Τις προηγούμενες ημέρες γνωστή εταιρεία τηλεπικοινωνιών και παροχέας υπηρεσιών διαδικτύου εξαιτίας σοβαρού προβλήματος αντιμετώπισε σοβαρές δυσκολίες. Η παροχή ίντερνετ είτε διακόπηκε είτε γινόταν μετ' εμποδίων με αποτέλεσμα οι συνδρομητές της εν λόγω εταιρείας να ξεσπάσουν στο τηλεφωνικό κέντρο, αλλά και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης εναντίον της εταιρείας, στους υπαλλήλους και φυσικά στο κράτος… που στέκει ανάλγητο μπροστά στο δράμα των πολιτών. Όλος αυτός ο ντόρος γινόταν από πολίτες που δεν μπορούσαν να μπουν στο ίντερνετ για κάποιες ώρες, πολλές η αλήθεια είναι, κάποιοι με προβλήματα προσβασιμότητας και για κάποια 24ωρα. Είναι σίγουρο ότι και πολλές επιχειρήσεις επηρεάστηκαν, και πολλοί εργαζόμενοι ταλαιπωρήθηκαν, όταν η εργασία τους εξαρτιόταν σε μέγιστο βαθμό στο διαδίκτυο, αυτών την αντίδραση μπορώ να την καταλάβω, αλλά των άλλων; Μαζικός πανικός από εκατοντάδες ανθρώπους που χρησιμοποιούσαν τις υπηρεσίες άλλου παρόχου, για να κατακεραυνώσουν τον επίσημο πάροχό τους, να τον απειλήσουν ότι θα αλλάξουν εταιρεία, ότι δεν θα πληρώσουν τον λογαριασμό και θα αφαιρέσουν τις ώρες που το σύστημα ήταν κάτω…

Δεν ξέρω, μου φάνηκαν αυτές οι αντιδράσεις τόσο ανούσιες, τόσο κενές περιεχομένου. Ο καθένας πίσω από ένα πληκτρολόγιο να κατακεραυνώνει, να επαναστατεί γιατί δεν λειτουργεί το ίντερνετ και δεν μπορεί να ποστάρει τι έφαγε, δεν μπορεί να δημοσιοποιήσει τι σκέφτηκε και πώς αισθάνθηκε; Δεν νομίζω ότι είναι αυτό, έχω την αίσθηση ότι είναι κάτι σαν την αντίδραση του εθισμένου σε κάτι, που ξεσπάει βίαια γιατί δεν μπορεί να έχει τη δόση του, δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς την πρώτη ύλη του εθισμού του. Και αυτό με ανησυχεί, με τρομάζει. Δεν μπορούμε πια να σκεφτόμαστε έναν κόσμο χωρίς ταχύτητα; Δεν μπορούμε να ζήσουμε μερικές ώρες μη ψηφιακά; Να το δούμε και λίγο διαφορετικά, ευκαιρία να διαβάσουμε κάτι, να πάρουμε ένα τηλέφωνο και να μιλήσουμε στον άλλο, να ακούσουμε τη φωνή του, να θυμηθούμε πώς είναι να είναι κάποιος έκπληκτος, στεναχωρημένος, ενθουσιασμένος χωρίς εικονίδιο! Ευκαιρία να βγούμε και να δούμε μια ταινία, να πάμε για έναν περίπατο, έναν απρογραμμάτιστο καφέ. Και ας μην κάνουμε check in, και ας μη δει ο φίλος μας από το Βιλαμπάχο τι ήπιαμε, τι φορέσαμε, τι είχαμε απέναντί μας, έτσι για μερικές ώρες. Έχουμε συνδέσει τις ζωές μας σε ένα 24ωρο πολύμπριζο, δεν κάνουμε βήμα με μπαταρία κάτω από 25%, δεν πάμε πουθενά χωρίς το έξυπνο τηλέφωνό μας. Υπάρχουν και φορητοί φορτιστές, και εμείς ολοένα και γινόμαστε λιγότεροι έξυπνοι, γιατί κάνουν τη δουλειά για εμάς τα τηλέφωνα, οι μηχανές αναζήτησης. Είμαστε δημοφιλείς γιατί έχουμε 1000+ φίλους στο ίντερνετ, είμαστε αξιόλογοι και όμορφοι γιατί έχουμε εκατοντάδες like και σχόλια. Προς Θεού, δεν φοβάμαι την τεχνολογία, είμαι κι εγώ από αυτούς που τη χρησιμοποιούν. Με τρομάζει όμως το πώς τη χειριζόμαστε και πώς διαχειριζόμαστε τα αποτελέσματα των δυνατοτήτων που μας παρέχονται. Αυτό και μόνο, διότι μπορεί στο διήγημα του Λουκιανού Ζαμίτ η κυρία να έπαιρνε τηλέφωνο στις πληροφορίες του ΟΤΕ για να βρει παρέα, άκουγε τουλάχιστον μία φωνή, εμείς ούτε αυτή τη φωνή δεν ακούμε.

Το νέο πρόσωπο της UNESCO

Για τον διεθνή οργανισμό μιλάει ο Ερίκ Φαλτ

Της **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

Στην Ελλάδα, όταν ακούμε το ακρωνύμιο UNESCO, δηλαδή την Εκπαιδευτική, Επιστημονική και Πολιτιστική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών, το μυαλό μας πάει σχεδόν αυτόματα στην προστασία των μνημείων ή στην ανάδειξη των τοποθεσιών της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Η αλήθεια είναι όμως ότι πρόκειται για τον μόνο διεθνή οργανισμό με τεράστιο έργο σε μία σειρά από τομείς που δεν έχουν περάσει από το μυαλό μας, όπως η άυλη πολιτιστική κληρονομιά, η διαφορετικότητα, η προστασία του περιβάλλοντος, η βιοηθική, το ντόπινγκ, η ισοτιμία στην εκπαίδευση.

Τα τελευταία χρόνια, μάλιστα, η UNESCO, που γεννήθηκε από τις στάχτες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, δίνει το παράδειγμα του εκσυγχρονισμού μέσα από νέες προτεραιότητες και πρακτικές αλλά και από τον στόχο της να γίνει ορατή και χρήσιμη στους νέους ανθρώπους. Πριν από λίγο καιρό επισκέφθηκε τη χώρα μας για να ηγηθεί σε μια άτυπη συνάντηση εθνικών επιτροπών, ο Ερίκ Φαλτ, ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της UNESCO για θέματα Εξωτερικών Σχέσεων. Ο πεπειραμένος Γάλλος διπλωμάτης που είχε σπουδαίες θέσεις με θητεία σε πολλά μέρη του κόσμου, μίλησε στην «Κ» για το νέο πρόσωπο του Οργανισμού ενόψει της δεκαετίας 2020-2030.

«Στον Βορρά της υφηλίου, οι περισσότεροι άνθρωποι ταυτίζουν την UNESCO με την προστασία αρχαιολογικών περιοχών και μνημείων. Όμως η αλήθεια είναι ότι η μεγαλύτερη βαρύτητα στη δράση μας αλλά και το 60% του προϋπολογισμού μας είναι αφιερωμένα στο θέμα της εκπαίδευσης. Πολλές εθνικές επιτροπές μας ανά τον κόσμο μάλιστα δεν υπάγονται ούτε στα υπουργεία Πολιτισμού και Εξωτερικών αλλά σε αυτό της Παιδείας. Έτσι, στον παγκόσμιο Νότο μας ξέρουν καλύτερα γι' αυτό και όχι τόσο για τα μνημεία» είναι οι πρώτες του κουβέντες.

Ο Ερίκ Φαλτ, αναπληρωτής γενικός διευθυντής της UNESCO για θέματα Εξωτερικών Σχέσεων.

> *Η Ελλάδα δεν παθαίνει τίποτα. Πάντα ήμασταν περίεργοι. Τα τελευταία 200 χρόνια είμαστε περίεργοι και επειδή είμαστε ένα θαυμάσιο κοκτέιλ, θα επιζήσουμε.*

«Κάποτε, το μεγαλύτερο πρόβλημα της UNESCO ήταν να γίνει αναγνωρίσιμη στα ΜΜΕ. Αυτό θα έλεγα ότι το έχουμε πια επιτύχει. Σήμερα θα έλεγα ότι στόχος μας είναι να κάνουμε γνωστό πως ο Οργανισμός ασχολείται με μία πληθώρα ζητημάτων σε αντίθεση με άλλους διεθνείς οργανισμούς κύρους που έχουν στην αρμοδιότητά τους έναν μονάχα τομέα» λέει ο κ. Φαλτ. Ποια είναι λοιπόν μερικά από τα θέματα που περιλαμβάνει η νέα ατζέντα; «Θα σας αναφέρω ένα από τα πρόσθετα ζητήματα με τα οποία ασχολείται ο Οργανισμός τα τελευταία χρόνια και αυτό είναι η προσπάθεια να αποτρέψουμε νέους ανθρώπους από το να πέσουν στην παγίδα της έλξης του ακραίου εξτρεμισμού. Μπορεί η 11η Σεπτεμβρίου να αποτέλεσε την έναρξη αυτών των βίαιων τρομοκρατικών περιστατικών που συγκλόνισαν την υφήλιο, αλλά μόνον πρόσφατα έγινε η συνειδητοποίηση πως πρέπει να προφυλαχθεί η νεολαία από τους φανατικούς. Αλλο ένα ζήτημα που μας απασχολεί είναι η εκπαίδευση των προσφύγων. Δεν θα έλεγα ότι στο παρελθόν τα αντικείμενα αυτά δεν ήταν γνωστά, αλλά νομίζω ότι έχουν αποκτήσει μια βαρύτητα πλέον για εμάς.

»Μία ακόμα σοβαρή προτεραιότητα η διά βίου εκπαίδευση. Πρόκειται για έναν στόχο που έχουν αγκαλιάσει όλες οι κυβερνήσεις και που αναγνωρίζουν την τεράστια σημασία του. Από εκεί και πέρα είναι δική τους δουλειά και δικός τους σχεδιασμός πώς θα προχωρήσουν στην πράξη. Ο Οργανισμός μας μπορεί να προβάλει ορισμένα θέματα αλλά υπάρχει και η εθνική κυριαρχία στην πολιτική», υπογραμμίζει ο Γάλλος διπλωμάτης.

Το Ισλαμικό Κράτος καταστρέφει την Παλμύρα. Το 2017, η UNESCO πέρασε ένα ψήφισμα από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ για την πολιτιστική κληρονομιά και την απειλή της από τρομοκράτες και αντιμαχόμενες πλευρές.

Ενημέρωση «στη γλώσσα του Διαδικτύου»

Μπορεί η UNESCO να μη διαθέτει στρατό, όπως οι κυανόκρανοι του ΟΗΕ, όμως έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει διεθνή εμβέλεια μέσα από πρωτοβουλίες άλλου είδους: πρόσφατα πέτυχε μια σπουδαία νίκη στο θέμα της διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς με το ψήφισμα που αφορά το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ για την καταδίκη του εμπορίου αρχαιοτήτων από οργανώσεις όπως η Αλ Κάιντα και το Ισλαμικό Κράτος ώστε να χρηματοδοτήσουν τις επιχειρήσεις τους. «Είναι και αυτό ένα είδος νίκης που προέρχεται από την πειθώ και τη διπλωματία» λέει ο Γάλλος. Οπως υπογραμμίζει, πάντως, ο κ. Φαλτ, το πιο σπουδαίο για έναν τέτοιο οργανισμό είναι κάθε τόσο να επινοεί εκ νέου τον εαυτό του και να προσαρμόζεται στις ανάγκες των εποχών. Δηλαδή να έχει στραμμένο το βλέμμα στο μέλλον και στα νέα δεδομένα ενός κόσμου που αλλάζει: «Σήμερα, η νεολαία έχει έρθει στο κέντρο των δράσεών μας πολύ περισσότερο από όσο στο παρελθόν. Ας πάρουμε ως παράδειγμα την Ελλάδα. Αν κοιτάξει κανείς τα στατιστικά στοιχεία, θα διαπιστώσει ότι η χώρα έχει μια νέα γενιά με καλό μορφωτικό επίπεδο, που όμως η πλειονότητά της δεν μπορεί να βρει δουλειά. Οταν είσαι έξω από τον εργασιακό στίβο, η ένταξη στην κοινωνία είναι δυσκολότερη. Εχουμε λοιπόν συνειδητοποιήσει ότι αν δεν κάνουμε περισσότερα πράγματα για τη νέα γενιά και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σε κάθε χώρα, τότε θα σβήσουμε ως οργανισμός στο μέλλον». Ετσι, τα τελευταία χρόνια η UNESCO έχει ενισχύσει την παρουσία της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, φροντίζει να ενημερώνει τους νέους «στη γλώσσα του Διαδικτύου», ανέλαβε πρωτοβουλίες που αφορούν τη νεολαία και τα μνημεία, ενώ έχει αλλάξει πολύ και τον τρόπο που αναζητεί οικονομικούς πόρους, βάζοντας στο παιχνίδι και την εντονότερη αναζήτηση χορηγιών από ιδιώτες. Οσο για τον Ερίκ Φαλτ, καταλαβαίνει περισσότερο απ' όλους πόσο έχει αλλάξει η κατάσταση. Ενα μήνυμα του νεαρού γιου του στο κινητό του τον Νοέμβριο του 2015 σχεδόν του έσωσε τη ζωή. Ηταν το βράδυ της επίθεσης στο Μπατακλάν, δίπλα στο οποίο μένει ο διπλωμάτης. Τα νέα του τρομοκρατικού χτυπήματος κυκλοφόρησαν στο Facebook πριν βγουν στις ειδήσεις και ο γιος ειδοποίησε τον πατέρα του να μην επιστρέψει σπίτι αλλά να κατεβεί στην προηγούμενη στάση του μετρό...

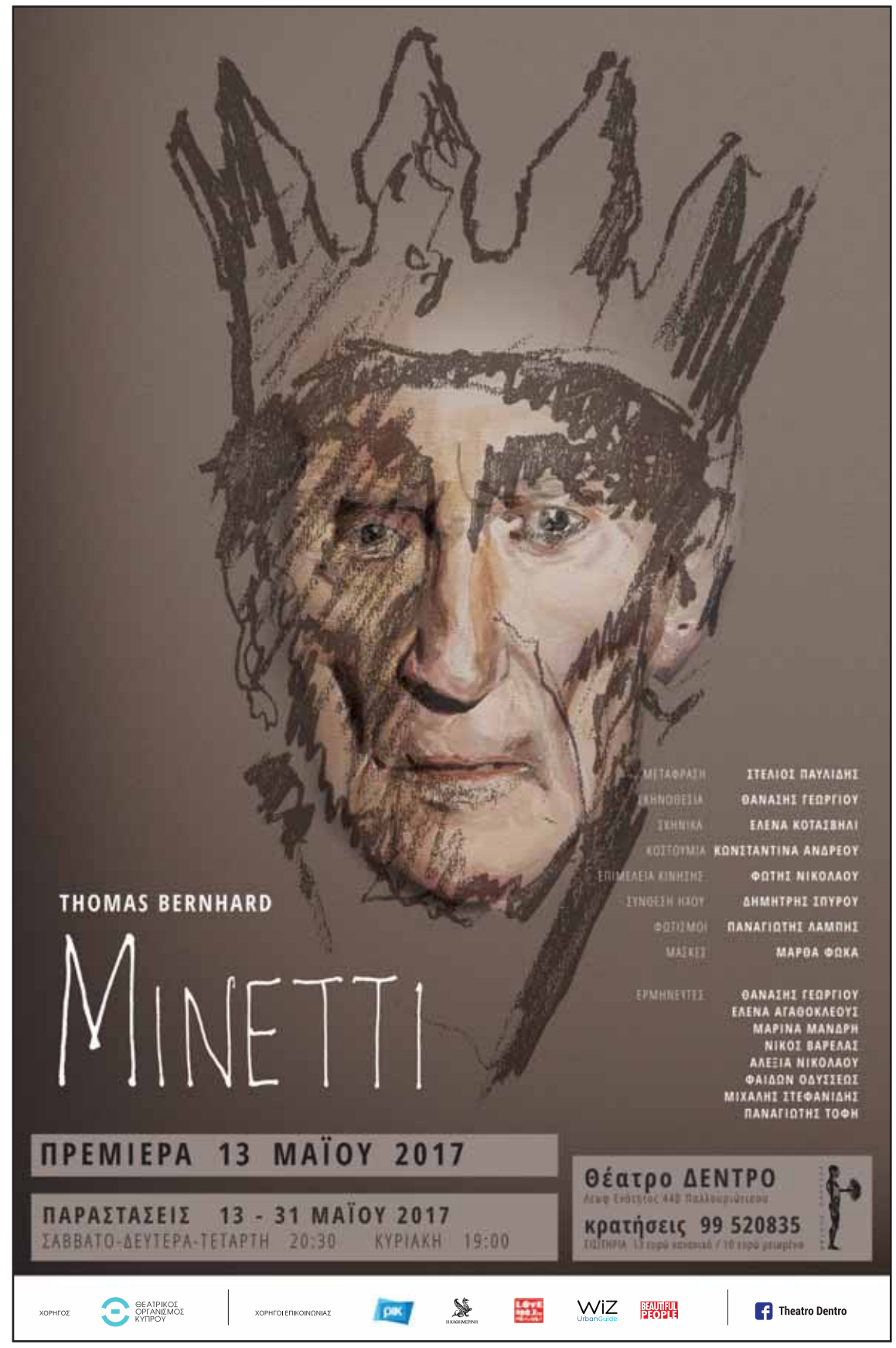

Κοινό και ήρωες πρόσωπο με πρόσωπο

Ο Θανάσης Γεωργίου σκηνοθετεί το έργο του Τόμας Μπέρνχαρντ «Μινέττι» που ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Κύπρο από το θέατρο «Δέντρο»

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ
Φωτογραφίες: **ΙΣΜΗΝΗ ΧΑΧΟΛΙΑΔΟΥ**

Παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Κύπρο από το θέατρο Δέντρο το έργο «Μινέττι» του Αυστριακού συγγραφέα Τόμας Μπέρνχαρντ σε σκηνοθεσία Θανάση Γεωργίου και με τον ίδιο στον ομώνυμο ρόλο. Ο Θανάσης Γεωργίου λέει ότι όλα τα έργα του Μπέρνχαρντ επαναφέρουν το φιλοσοφικό ερώτημα του πώς ορίζουμε την ύπαρξή μας και συμπληρώνει «αναλόγως του πώς καταλαβαίνουμε τον εαυτό μας πράττουμε ό,τι πράττουμε ή πάσχουμε απ' ό,τι πάσχουμε». Ο συγγραφέας παραμένει πάντοτε επίκαιρος, σημειώνει ο σκηνοθέτης, λόγω της οξυδέρκειας και της εμβάθυνσής του στον ανθρώπινο ψυχισμό.

–Έχει γραφτεί ότι τα θεατρικά έργα του Τόμας Μπέρνχαρντ είναι πετυχημένα επειδή τα διέσωζαν οι ηθοποιοί ή οι σκηνοθέτες ισχύει αυτό; Εσείς νιώθετε διασώστης του έργου ή και του συγγραφέα ακόμα;

–Δεν έχει ειπωθεί μόνο για τον Μπέρνχαρντ κάτι τέτοιο. Έχει ειπωθεί για πολλούς συγγραφείς των οποίων τα έργα ξεφεύγουν από μια «κλασική» δομή ή που είναι ακραία στο θέμα τους ή τη γραφή τους. Όσο πιο έντονη η σφραγίδα του συγγραφέα τόσο πιο μεγάλη η επίθεση. Αυτά έχουν ειπωθεί και για τη Σάρα Κέην και για τον Πίντερ, όπως και για τον Μπέκετ παλιότερα. Είναι αστείο, σαν να λέμε πως ένας σκηνοθέτης ή ένας ηθοποιός ασχολείται με το έργο ενός συγγραφέα για να το σώσει και όχι γιατί του προκαλεί μια βαθειά εσωτερική ανάγκη να συναντηθεί μαζί του.

> *Ο Τόμας Μπέρνχαρντ ανατέμνει τον ανθρώπινο ψυχισμό πέρα και πάνω από τοπικισμούς, όπως όλοι οι σπουδαίοι συγγραφείς και γίνεται έτσι προσιτός σε οποιασδήποτε εθνικότητας κοινό.*

–Αισθάνεστε ότι συγγραφέας και ήρωας ταυτίζονται;

–Δεν νομίζω πως πρόκειται ακριβώς για ταύτιση. Όλοι οι συγγραφείς «δανείζουν» στοιχεία του ψυχισμού τους στους ήρωες που επινοούν. Τα πρόσωπα στα έργα του Μπέρνχαρντ διακατέχονται από έντονη αμφιθυμία αλλά και εμμονές που αγγίζουν τα όρια του ψυχαναγκασμού και ο ίδιος «έπασχε από φανατισμό ειλικρίνειας», όπως ομολογεί και ο ίδιος ο Μινέττι στο έργο.

–Ξεγυμνώνει ίσως ο συγγραφέας τον ηθοποιό Μινέττι και τον αφήνει στην κρίση του κοινού ή απλώς θέλει να τον τοποθετήσει σε κάποιο βάθρο;

–Ο Μπέρνχαρντ γενικά είχε μια αντίσταση σε όλων των ειδών τα «βάθρα» και μια τάση να βάζει στο μικροσκόπιο τους ήρωες του με όλες τις ατέλειές τους. Η διάθεση των μπερνχαρντικών προσώπων να εκτεθούν είναι τόσο απόλυτη και ακραία που γίνεται σχεδόν τρομακτική. Συνειδητά ο Μπέρνχαρντ εκθέτει τους ήρωές του στο κοινό. Όχι όμως χωρίς αντίτιμο. Τα πρόσωπα αυτά λειτουργούν σαν καθρέφτης. Μέσα απ τα λόγια του Μινέττι «…το κοινό δοκιμάζεται / ο ηθοποιός οφείλει να τρομάξει το κοινό του» είναι σαν ο Μπέρνχαρντ να μας λέει με το γνωστό του ιδιότυπο χιούμορ, πως δεν εκτίθεται μόνο ο καλλιτέχνης στο κοινό αλλά και το κοινό στον καλλιτέχνη.

–Ο Μπέρνχαρντ λέγεται ότι αφήνει τον ηθοποιό ελεύθερο να «ντύσει» τον ρόλο, αυτό σας βοηθάει ως σκηνοθέτη;

–Ο ίδιος ο Μπέρνχαρντ έλεγε πως «Ένα έργο δεν παύει να είναι ένας σκελετός για τον ηθοποιό και τίποτα παραπάνω». Η μουσική δομή του λόγου του και η επαναληπτικότητα των φράσεων και των νοημάτων, την ίδια στιγμή που απαιτούν την απόλυτη συγκέντρωση του ηθοποιού, παραδόξως του προσφέρουν απίστευτη ελευθερία. Ο Μπέρνχαρντ συνέθεσε το «Μινέττι» δανειζόμενος στοιχεία από την αντιστικτική τεχνική της φούγκας. Αυτό που κανείς οφείλει να αντιληφθεί είναι πως η ελευθερία των ερμηνευτικών επιλογών του ηθοποιού αποδίδει μόνο όταν την εξασκήσει μέσα σε αυστηρά δοσμένα πλαίσια, αλλιώς είναι καταδικασμένη να αποτύχει .

–Οι ένοικοι του ξενοδοχείου του έργου είναι μικρογραφία της κοινωνίας μας;

–Οι φιλοξενούμενοι, αλλά και το ίδιο το ξενοδοχείο, έτσι όπως εγώ το αντιλαμβάνομαι, είναι ο διασαλευμένος ψυχικός κόσμος του ήρωα. Ο Μινέττι βαδίζει ακριβώς πάνω στη γραμμή που χωρίζει την πραγματικότητα από τον εφιάλτη. Όλα αυτά τα γκροτέσκα πρόσωπα είναι οι προσωπικοί του δαίμονες, φαντάσματα ενός δυσάρεστου παρελθόντος που ανασύρουν στον Μινέττι δυσάρεστες μνήμες και βιώματα και δημιουργούν ένα απειλητικό σύμπαν τρόμου και θανάτου.

–Γιατί το έργο αποτελεί φόρο τιμής στην καλλιτεχνική δημιουργία και ειδικά στο θέατρο και την υποκριτική τέχνη;

–Με όχημα έναν ηθοποιό ο Μπέρνχαρντ μιλάει για την τέχνη του θεάτρου και μέσα από το θέατρο για όλη την Ύπαρξη. Δεν είναι τυχαία η εμμονή του Μινέττι με τον Ληρ. Στο θέατρο του Σαίξπηρ ο κόσμος είναι ένα είδωλο του θεάτρου. Ο Μινέττι έκπτωτος βασιλιάς της σκηνής –όπως και ο Ληρ– έχει ηττηθεί. Γνωρίζει όμως ότι η τέχνη είναι η μόνη ελπίδα. Ο Μινέττι με μόνο όπλο το ολοκληρωτικό του δόσιμο στην τέχνη του αγωνίστηκε όλη του τη ζωή ενάντια στον φανατισμό, τη βία, τη μισαλλοδοξία των ανθρώπων. Ενάντια στα «πνευματικά απορρίμματα», όπως ο ίδιος λέει. Ο ίδιος ο αγώνας του ήταν και η δικαίωσή του. Με την τελευταία του πράξη, να φορέσει τη μάσκα του Ληρ κάνει μια ύστατη προσπάθεια να πραγματοποιήσει το ανέφικτο. Την απόλυτη ταύτιση ηθοποιού και ρόλου.

– «A bitter fool», φράση κλειδί στο έργο, είναι η τρέλα αυτογνωσία; Πώς ερμηνεύει ο ήρωας Μινέττι την τρέλα;

–Δεν νομίζω πως η τρέλα είναι η αυτογνωσία. Σίγουρα πάντως η πορεία προς την αυτογνωσία περνάει και από σκοτεινά μονοπάτια. Τον Μινέττι τον συναντάμε σε ένα από αυτά. Η φράση «a bitter fool» παραπέμπει στην πρώτη συνάντηση του Ληρ με τον Γελωτοποιό. Απογυμνωμένος ο Ληρ από τη βασιλική του εξουσία –όπως και ο Μινέττι από την καλλιτεχνική του «εξουσία»– βιώνει την απομυθοποίηση και την πτώση που τον οδηγεί στη συντριβή και στην τρέλα. Όπως ακριβώς συμβαίνει και με τον Μινέττι που δεν είναι σε θέση να ερμηνεύσει την τρέλα γιατί τη βιώνει. Μόνο στο τέλος της διαδρομής του, και αφού έχει συναντηθεί με όλους τους προσωπικούς του δαίμονες, είναι σε θέση να την ερμηνεύσει σαν ένα «φαρμακερό καρπό της γνώσης» και να προχωρήσει συνειδητά, και μάλλον αναπόφευκτα, στο τέλος που ο ίδιος επέλεξε για τον εαυτό του.

Ο προφητικός Μπέρνχαρντ

–Ο Μινέττι είχε πει ότι ηθοποιός χωρίς μεγάλη πείρα της ζωής και της τέχνης είναι αδύνατο να προσεγγίσει ρόλους όπως αυτοί του Μπέρνχαρντ. Σας βάζει πρόσθετη πίεση αυτή η προσέγγιση. Πώς ερμηνεύετε εσείς αυτή την αποστροφή;

–Τα πρόσωπα του Μπέρνχαρντ ζουν μέσα από τις λέξεις τους και τις εμμονές τους. Δεν μπορεί να τους προσεγγίσει κανείς αν δεν αντιληφθεί ότι κάθε τους λόγος ή πράξη εγείρει και ένα φιλοσοφικό ερώτημα. Δεν αποκωδικοποιούνται μέσα από τα φυσικά χαρακτηριστικά τους αλλά από ένα βίωμα καταστροφής που καταδυναστεύει όλη τους την ύπαρξη. Όλα τα έργα του επαναφέρουν το φιλοσοφικό ερώτημα: Πώς ορίζουμε την ύπαρξη; Ως κωμικό γεγονός, ως τραγικό γεγονός, ως υπερφυσικό γεγονός; Ο Μινέττι λέει στο έργο «δημιουργούμε συνεχώς μια τραγωδία ή μια κωμωδία και αντίστροφα». Αναλόγως του πώς καταλαβαίνουμε τον εαυτό μας πράττουμε ό,τι πράττουμε ή πάσχουμε απ' ό,τι πάσχουμε. Η εξοικείωση με τέτοιου είδους ερωτήματα είναι απαραίτητη για να προσεγγίσει κανείς τους ρόλους και τα κείμενα του Μπέρνχαρντ.

–Πόσο δύσκολη είναι αυτή η παράσταση, δεδομένων των εγγενών δυσκολιών του ίδιου του συγγραφέα;

–Πρέπει να αναρωτηθούμε τι ακριβώς εννοούμε όταν λέμε «δύσκολη παράσταση» γιατί μετά θα πρέπει να ορίσουμε τι σημαίνει «εύκολη παράσταση». Οι προσδοκίες του κοινού και η πρόσληψη μιας παράστασης είναι καθαρά υποκειμενικοί παράγοντες οπότε αυτές τις απλουστεύσεις εγώ τις έβλεπα πάντα λίγο καχύποπτα. Μπορώ να απαντήσω με τα λόγια του ίδιου του Μινέττι όταν λέει στην Κυρία «…ο κόσμος ζητά να ψυχαγωγηθεί ενώ του χρειάζεται να ταραχθεί. Όπου κι αν κοιτάξουμε τίποτα άλλο παρά ένας μηχανισμός ψυχαγωγίας. Κανείς άνθρωπος σήμερα δεν τραυματίζεται θανάσιμα. Ζούμε σε μια αποκρουστική κοινωνία που αρνείται να πληγωθεί θανάσιμα».

–Γιατί ο Μπέρνχαρντ είναι τόσο επίκαιρος και σήμερα;

–Αποδείχτηκε προφητικός και στα έργα του ασκεί κριτική προς κάθε κατεύθυνση. Η σκέψη του πολλές φορές διατυπώνεται με τη μορφή μανιφέστου. Στο τελευταίο του έργο «Πλατεία Ηρώων» είχε το θάρρος να υπενθυμίσει στους αυστριακούς θεατές το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν τους. Είχε ήδη προβλέψει αυτό που όλοι σήμερα διαπιστώνουμε με θλίψη, την άνοδο εξτρεμιστικών οργανώσεων και τις εθνικιστικές προκαταλήψεις. Διαθέτει ταυτόχρονα και μια οικουμενικότητα που αγγίζει πολλούς ανθρώπους. Η οξυδέρκεια και η εμβάθυνσή του στον ανθρώπινο ψυχισμό τον καθιστούν πάντα επίκαιρο.

–Είχε κατά νου ένα συγκεκριμένο κοινό, και συγκεκριμένα το αυστριακό κοινό, μπορεί να γίνει προσιτός σε ένα «ξένο» κοινό;

–Ο Μπέρνχαρντ κάνει μια βαθειά ανατομία του ανθρώπινου ψυχισμού πέρα και πάνω από τοπικισμούς, όπως όλοι οι σπουδαίοι συγγραφείς. Με αυτή την έννοια είναι εξίσου προσιτός σε οποιασδήποτε εθνικότητας κοινό, αρκεί το τελευταίο να είναι «ανοιχτό» και με διάθεση να ταξιδέψει σε ένα τελείως ξεχωριστό σύμπαν, που είναι αδύνατο να φυλακίσεις σε μια και μόνη ερμηνεία.

«Ο Μινέττι έκπτωτος βασιλιάς της σκηνής έχει ηττηθεί. Γνωρίζει όμως ότι η τέχνη είναι η μόνη ελπίδα», επισημαίνει για το έργο ο σκηνοθέτης Θανάσης Γεωργίου.

info

«Minetti» του Τόμας Μπέρνχαρντ σε σκηνοθεσία Θανάση Γεωργίου.

Παίζουν: Θανάσης Γεωργίου, Έλενα Αγαθοκλέους, Μαρίνα Μανδρή, Νίκος Βαρέλλας, Αλεξία Νικολάου, Φαίδων Οδυσσέως, Μιχάλης Στεφανίδης, Παναγιώτης Τοφή.

Παραστάσεις: 13-31 Μαΐου, Σάββατο, Δευτέρα, Τετάρτη 8:30 μ.μ., Κυριακή 7:00 μ.μ.

Θέατρο Δέντρο, Ενότητος 44β, Παλλουριώτισσα.

Παιχνίδι του Είναι και του Φαίνεσθαι

–Ο συγγραφέας μοιάζει σχεδόν μισάνθρωπος και σε όλα του έργα στηλιτεύει τον κακό άνθρωπο, πώς αισθάνεστε εσείς τον κόσμο;

–Μπορώ να αντιληφθώ τον τρόμο του Μπέρνχαρντ για ένα μέρος της κοινωνίας και των μηχανισμών της. Είχε μια μοναδική ικανότητα να βλέπει τα τεκταινόμενα με απίστευτη διαύγεια και με την ίδια διαύγεια και χωρίς καμία διάθεση ωραιοποίησης να τα μεταγραφεί σε θέατρο ή λογοτεχνία. Ο κυνισμός των προσώπων του είναι το μόνο όπλο που διαθέτουν. Θα ήταν όμως σφάλμα να κριθούν μόνο απ' αυτό. Πίσω από τον φαινομενικό μισανθρωπισμό του κρύβεται ένας καλλιτέχνης ο οποίος υπέφερε πραγματικά από όλα αυτά τα οποία στηλιτεύει στα έργα του. Εξάλλου ο Μπέρνχαρντ ήταν γεμάτος αντιφάσεις. Κάθε στιγμή είναι σαν να λέει πως είναι μάταιη η αναζήτησή του «απόλυτου», παρά την απόλυτη διατύπωση των σκέψεών του. Τα έργα του είναι ένα συνεχές παιχνίδι ανάμεσα στο Είναι και στο Φαίνεσθαι, στην αλήθεια και το ψέμα, στην τραγωδία και την κωμωδία. Αδύνατον να τον χαρακτηρίσεις με μια λέξη.

–Έχετε μία πλούσια και δυνατή θεατρική καριέρα, τι σας γοητεύει στο θέατρο;

–Η περιέργειά μου να ανακαλύψω έναν κόσμο που είναι καλά κρυμμένος πίσω από τις λέξεις. Αυτή η περιέργεια ήταν πάντα το κίνητρό μου. Κάθε φορά εκπλήσσομαι από τη στιγμή εκείνη που τα πράγματα και οι προσπάθειες αρχίζουν να φωτίζονται. Και έπειτα είναι και όλα τα πρόσωπα με τα οποία συναντιέσαι σε κάθε νέα προσπάθεια. Ο αγώνας να συντονιστούμε όλοι, να ανεχτούμε ο ένας τον άλλον, να αφουγκραζόμαστε με τον ίδιο τρόπο αυτό που σιγά σιγά δημιουργείται. Όταν αυτό συμβαίνει μου δίνει μεγάλη χαρά.

–Η τέχνη θα σώσει τον κόσμο;

–Δεν νομίζω ότι μπορεί. Οι ποιότητες και οι δυναμικές της είναι πολύ εύθραυστες για να προκαλέσουν τόσο μαζική αλλαγή. Είναι όμως σωτήρια σε προσωπικό επίπεδο, με όποιον τρόπο κι αν ασχοληθεί κανείς μαζί της. Και αυτό δεν είναι λίγο.

Ο Μπέρνχαρντ μας λέει, με το γνωστό του ιδιότυπο χιούμορ, πως δεν εκτίθεται μόνο ο καλλιτέχνης στο κοινό αλλά και το κοινό στον καλλιτέχνη.

Παίζοντας Τσιτσάνη και Χατζιδάκι μόνο με πνευστά

Η πεντάδα του «Quintus Ensemble» ξέρει από καλή μουσική

Το σύνολο πνευστών «Quintus Ensemble» δημιουργήθηκε μόλις τον Οκτώβριο του 2016 και ήδη κάνει όμορφα πράγματα.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Πέντε νέοι μουσικοί ο Σάββας Χριστοδούλου, η Νάταλη Νεοφύτου, η Χριστιάνα Αντωνουδιού, η Αννίτα Σκουτέλλα και ο Ευάγγελος Χριστοδούλου μετά από μία παραγωγική και εξελικτική πορεία στο εξωτερικό συναντήθηκαν στην Κύπρο και έφτιαξαν τη δική τους πεντάδα, το «Quintus Ensemble» τον περασμένο Οκτώβριο. Ο καθένας τους είχε διαλέξει το όργανό του μέσα από τις ευκαιρίες που του δόθηκαν από τα προσωπικά και παιδικά του ερεθίσματα, ο Σάββας φλάουτο, η Νάταλη όμποε, η Χριστιάνα κλαρινέτο, η Αννίτα γαλλικό κόρνο και ο Ευάγγελος φαγκότο. Το Σύνολο τη Δευτέρα 15 Μαΐου θα παρουσιάσει στην Πάφο μια διαφορετική μουσική παράσταση, βασισμένη στα έργα του Μάνου Χατζιδάκι και Βασίλη Τσιτσάνη που ήταν η ιδέα του πρώτου τους πρότζεκτ και με αυτή την ευκαιρία μιλήσαμε μαζί τους.

Οι πέντε άραγε συναντήθηκαν τυχαία; «Κουιντέτο λόγω μουσικής ευελιξίας αλλά και ποικιλίας χρωμάτων. Δεν είναι τυχαίο που ο συγκεκριμένος συνδυασμός συνόλου υπάρχει και είναι δημοφιλής ακόμη και από κορυφαίους σολίστες του εξωτερικού». Πώς επιλέγει κάποιος όργανα που φαίνονται και κατ' όνομα είναι κάπως περίεργα, όμποε, φαγκότο, κόρνο, ρώτησα, λοιπόν, πώς και επέλεξαν αυτού του είδους τα όργανα, μιας και τα πνευστά δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα στην Κύπρο, «στην Κύπρο δεν είναι, αλλά στο εξωτερικό είναι ιδιαίτερα δημοφιλή. Ο καθένας μας διάλεξε το όργανό του μέσα από τις ευκαιρίες που του δόθηκαν από τα προσωπικά και παιδικά του ερεθίσματα» μου απάντησαν.

Και οι πέντε, αν και νεαροί στην ηλικία έχουν μία πλούσια πορεία και μετά από πολυετή πορεία εξέλιξης στο εξωτερικό οι δρόμοι και των πέντε συναντήθηκαν, δημιουργώντας το μουσικό αυτό σύνολο πνευστών. Τους ρώτησα πώς τους ήρθε η ιδέα να φτιάξουν ένα τέτοιο σύνολο, άραγε ήθελαν να καλύψουν κάποιο κενό, δεδομένου ότι τα πνευστά δεν είναι αρκετά δημοφιλή στη χώρα μας; «Ήταν και είναι η εσωτερική μας ανάγκη για καλλιτεχνική δημιουργία», απάντησαν. Το κουιντέτο, μου λένε, θέλει να απευθυνθεί και να αγγίξει μουσικά όσο περισσότερο κόσμο μπορεί με όργανα που δεν είναι ευρέως γνωστά. «Στόχος είναι να συμβάλουμε και εμείς στην ανάπτυξη αλλά και την παιδεία του τόπου μας», επισημαίνουν. Και αυτό φαίνεται και στα κομμάτια που επιλέγετε να παίξετε; «Η επιλογή των μουσικών κομματιών που ερμηνεύει το σύνολό μας είναι μουσικές οι οποίες αγγίζουν την εδώ βιωματικότητα του κόσμου. Το ιδιαίτερο ηχόχρωμα της μουσικής ομάδας αυτής σε συνδυασμό με τις πρωτότυπες διασκευές γνωστών κομματιών και τραγουδιών συνθέτουν και χαρακτηρίζουν το σύνολό μας».

Χωρίς περιορισμούς

Πού όμως κυμαίνεται το μουσικό τους ρεπερτόριο; Το είδος οργάνου που έχουν επιλέξει δυνητικά είναι ένα εμπόδιο; «Το ρεπερτόριό μας», μου λένε «κυμαίνεται κυρίως σε διασκευές ποιοτικών γνωστών κομματιών - τραγουδιών όπως «Το Χαμόγελο της Τζοκόντα» του Μάνου Χατζιδάκι και επιλεγμένα τραγούδια του Βασίλη Τσιτσάνη» και συμπληρώνουν «είμαστε όμως πάντοτε έτοιμοι να ανταποκριθούμε και σε κλασικού ύφους κομμάτια, καθώς και οι πέντε έχουμε κλασική παιδεία». Είναι σημαντικό ότι το ρεπερτόριο του Συνόλου δεν έχει κανένα περιορισμό και μπορεί να εκτελέσει κάθε είδος μουσικής, στόχος τους είναι να διευρύνουν και να εμπλουτίσουν το ρεπερτόριό τους και με άλλους συνθέτες με διαφορετικό ύφος και στυλ και να εκπλήξουν το κοινό με ευχάριστο τρόπο.

> *Θέλουμε να απευθυνθούμε και να αγγίξουμε μουσικά όσο περισσότερο κόσμο γίνεται με όργανα που δεν είναι ευρέως γνωστά στην Κύπρο.*

Το κουιντέτο έχει ευρύτητα ρεπερτορίου, και μέσω γνωστών τραγουδιών και μελωδιών προσπαθεί να δώσει μία άλλη οπτική για τη μουσική όπως τουλάχιστον αυτό την εννοεί, ωστόσο υπάρχει το κοινό που ακολουθεί τη λογική τους; Η απάντησή τους θετική και αισιόδοξη: «Η μεγάλη προσέλευση του κόσμου στις πρώτες μας κιόλας συναυλίες ήταν ενδεικτικό της αγάπης του κόσμου για το συγκεκριμένο είδος μουσικής», άρα πάμε καλά, άραγε αυτό έχει να κάνει και με την παιδεία μας; Η μουσική στα σχολεία τελικά δεν είναι απλώς ένα ακόμα μάθημα; «με τη δημιουργία των μουσικών σχολείων τα πράγματα είναι σαφώς καλύτερα από ό,τι ήταν τα προηγούμενα χρόνια» και αυτό είναι θετικό. Είναι όμως όλα θετικά, τους ρωτώ ποιες είναι οι βασικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και η απάντηση δυστυχώς είναι η αναμενόμενη «οι δυσκολίες που καλείται να αντιμετωπίσει ένα σύνολο όπως είναι το δικό μας είναι περισσότερο οικονομικές, η εύρεση χορηγών για την υλοποίηση μελλοντικών δραστηριοτήτων είναι δύσκολη υπόθεση...». Βρίσκετε στα πρώτα βήματά σας για το μέλλον τι σχεδιάζετε, τους ρωτώ, «Έχουμε ήδη προγραμματισμένες συναυλίες τους επόμενους μήνες όπως επίσης και συναυλίες σε διάφορα φεστιβάλ. Έχουμε αρχίσει να σχεδιάζουμε το πρόγραμμά μας για την περίοδο 2017-2018 και προγραμματίζουμε ενδιαφέροντα πράγματα που θα τα ανακοινώσουμε σύντομα. Θα θέλαμε σε αυτό το σημείο να ευχαριστήσουμε τον άνθρωπο που μας χάρισε αυτές τις υπέροχες διασκευές τον φίλο και σπουδαίο μουσικό Νεοκλή Νεοφυτίδη, χωρίς αυτόν τίποτα δεν θα γινόταν εφικτό» μου λένε και σ' εμένα έρχεται ξανά το πλατωνικό «μουσικήν ποιει και εργάζου» και σίγουρα τότε ο κόσμος μας θα ήταν ομορφότερος.

info

Τη Δευτέρα 15 Μαΐου, ώρα 8 μ.μ. στο Τεχνόπολις 20 στην Πάφο το «Quintus Ensable» θα παρουσιάσει ένα εναλλακτικό πρόγραμμα βασισμένο σε έργα του Μάνου Χατζιδάκι και του Βασίλη Τσιτσάνη, όπως επίσης και μουσικούς διαλόγους Νίνο Ρότα- Μάνου Χατζιδάκι. Πληροφορίες και κρατήσεις στο 70002420.

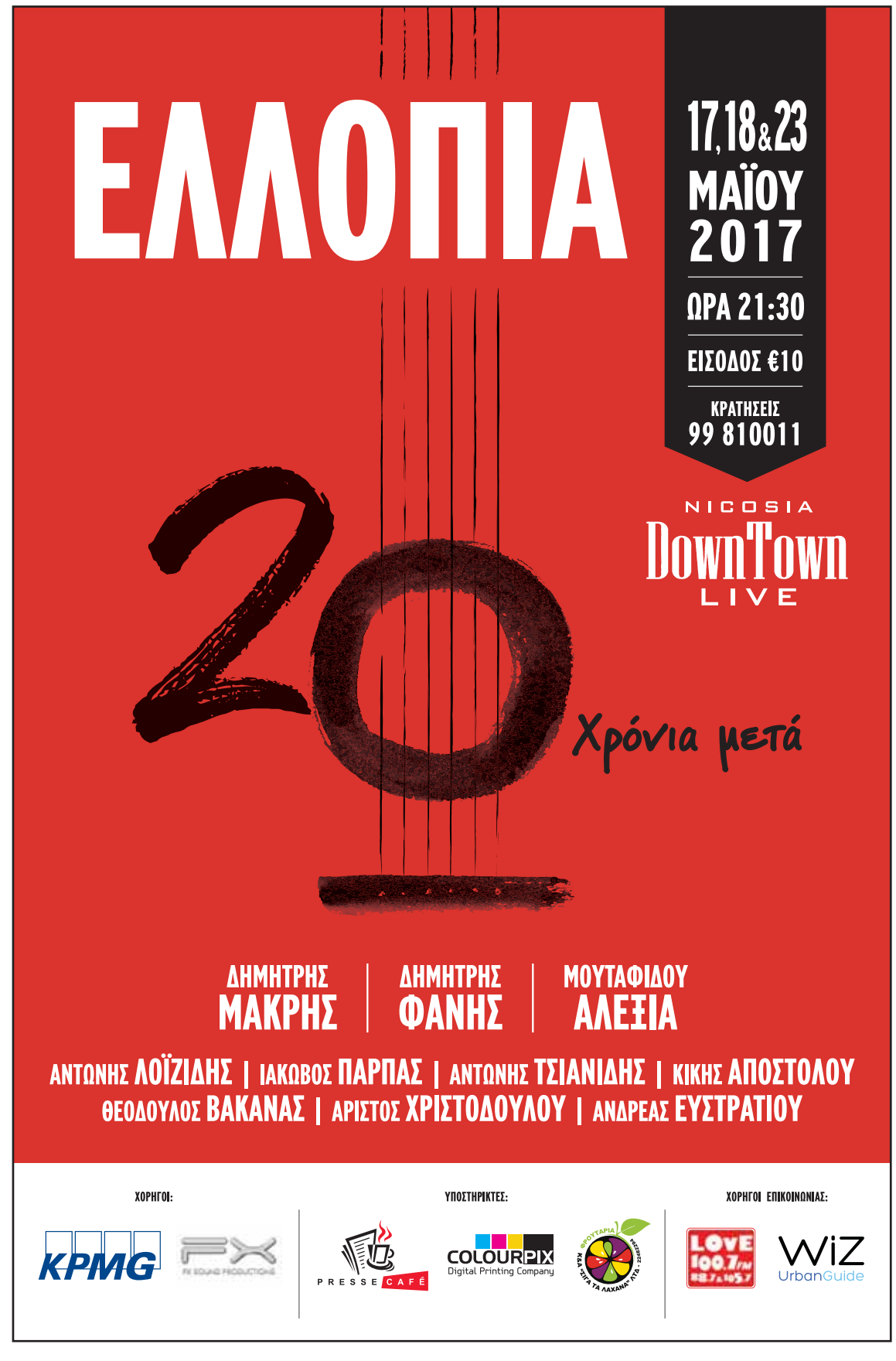

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / *Του* **ΔΙΟΝΥΣΗ Π. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ**

Σφαιρική η μορφή της ηλιόσφαιρας

Μια επιστημονική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στο τεύχος της 5ης Μαΐου του επιστημονικού περιοδικού Nature Astronomy ανατρέπει άρδην τις μέχρι τώρα αντιλήψεις που είχαμε σχετικά με το σχήμα της ηλιόσφαιρας, μιας τεράστιας περιοχής που περιβάλλει το ηλιακό μας σύστημα. Και η ανακάλυψη αυτή οφείλεται σε ερευνητές της Ακαδημίας Αθηνών και του Πανεπιστημίου Johns Hopkins με επικεφαλής τον Ελληνα ακαδημαϊκό καθηγητή Σταμάτη Κριμιζή. Η ερευνητική ομάδα του Κριμιζή ανέτρεψε την εντύπωση που επικρατούσε εδώ και δεκαετίες για το σχήμα της ηλιόσφαιρας, η οποία βασιζόταν στις παρατηρήσεις που είχαμε από το περιβάλλον άλλων εξωηλιακών πλανητικών συστημάτων. Οι παρατηρήσεις αυτές μας

> *Η ανακάλυψη της ερευνητικής ομάδας του Σταμάτη Κριμιζή ανατρέπει τη μέχρι σήμερα επικρατούσα εντύπωση.*

οδηγούσαν στο συμπέρασμα ότι, όπως κι αυτά τα εξωηλιακά πλανητικά συστήματα, έτσι και το δικό μας ηλιακό σύστημα, στα ταξίδια του γύρω από το κέντρο του Γαλαξία μας, θα πρέπει να μεταφέρει κι αυτό πίσω του ένα είδος «αλογοουράς» ηλεκτρικά φορτισμένων σωματιδίων που σχηματίζουν τον ηλιακό άνεμο.

Στις τεράστιες, δηλαδή, θερμοκρασίες που επικρατούν στον Ηλιο τα άτομα του υδρογόνου (που αποτελείται από ένα πρωτόνιο και ένα ηλεκτρόνιο) συγκρούονται μεταξύ τους με τέτοια βιαιότητα, ώστε διαλύονται κυριολεκτικά στα «εξ ων συνετέθησαν» σχηματίζοντας ένα μείγμα ελεύθερων φορτισμένων σωματιδίων (πρωτονίων και ηλεκτρονίων) που ονομάζεται πλάσμα. Με τη βοήθεια των εκλάμψεων, τρισεκατομμύρια τόνοι πλάσματος εκπέμπονται στο Διάστημα από ορισμένες κυρίως περιοχές της ηλιακής ατμόσφαιρας που ονομάζονται τρύπες του στέμματος, σχηματίζοντας έτσι τον ηλιακό άνεμο που κινείται με μέση ταχύτητα 400 χιλιομέτρων το δευτερόλεπτο, αν και η ταχύτητά του μπορεί να φθάσει ακόμη και τα 800 χιλιόμετρα το δευτερόλεπτο. Ο ηλιακός αυτός άνεμος εκτείνεται σε όλο το ηλιακό μας σύστημα και μέχρι τα όριά του, σχηματίζοντας ένα είδος «κομητικής μαγνητοουράς», ή έτσι τουλάχιστον νομίζαμε από το 1961 και μέχρι τώρα.

Η αντίληψη αυτή υποστηρίχθηκε μάλιστα και από ορισμένες μελέτες που δημοσιεύθηκαν τον Ιούλιο του 2013 και οι οποίες βασίστηκαν στις παρατηρήσεις που έκανε ένα διαστημόπλοιο της NASA ονόματι «IBEX» (Interstellar Boundary Explorer). Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις αυτές, η ηλιόσφαιρα, που κυριαρχείται από τη ροή του ηλιακού ανέμου, υποτίθεται ότι διαμόρφωνε ένα είδος «μαγνητόσφαιρας» παρόμοιας με τη μαγνητοουρά της Γης μας. Η ουρά αυτή μάλιστα υπολογιζόταν ότι ίσως να εκτεινόταν σε απόσταση 150 δισεκατομμυρίων χιλιομέτρων, απόσταση δηλαδή χίλιες φορές την απόσταση Γης - Ηλίου. Η ομάδα όμως του Κριμιζή κατόρθωσε να αποδείξει «πως η ηλιόσφαιρα είναι μια σχεδόν συμμετρική φυσαλίδα πλάσματος που αντιστέκεται στη ροή του μεσοαστρικού αερίου, το οποίο περιτυλίγεται γύρω από την ηλιόσφαιρα όπως το νερό που ρέει γύρω από ένα βότσαλο σε ένα ποτάμι».

Στο συμπέρασμα αυτό έφθασαν οι ερευνητές της Ακαδημίας Αθηνών και του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Φυσικής του Johns Hopkins, με βάση τις συνδυασμένες μετρήσεις των διαστημοπλοίων «Voyager 1», «Voyager 2» και «Cassini», στις οποίες συμμετέχει ερευνητικά ο Κριμιζής από το 1977. Ηδη από τον Αύγουστο του 2012 το «Voyager 1» ξέφυγε από την ηλιόσφαιρα και εισήλθε στο μεσοαστρικό Διάστημα και σήμερα βρίσκεται σε απόσταση που ξεπερνά τα 20 δισεκατομμύρια χιλιόμετρα από τη Γη, σε απόσταση σχεδόν 140 φορές την απόσταση Γης - Ηλίου. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ακαδημίας Αθηνών, η έξοδος του «Voyager 1» στον μεσοαστρικό χώρο συνοδεύθηκε από ένα «σύνολο εντυπωσιακών μετρήσεων, όπου, μεταξύ άλλων, διαπιστώθηκε η ύπαρξη ενός πολύ ισχυρότερου μαγνητικού πεδίου από αυτό που αναμενόταν θεωρητικά».

Αποδεικνύεται έτσι, για μιαν ακόμη φορά, ότι, παρόλο που το «Voyager 1» ταξιδεύει εδώ και 40 χρόνια, εντούτοις συνεχίζει να μας στέλνει μηνύματα και πληροφορίες για την εξωτερική αυτή περιοχή του ηλιακού μας συστήματος και υπολογίζεται ότι θα συνεχίσει να κάνει το ίδιο για τουλάχιστον τρία ακόμη χρόνια! Φυσικά, λόγω της τεράστιας απόστασης που μας χωρίζει απ' αυτό, οι πληροφορίες που μας στέλνει χρειάζονται πάνω από 19 ώρες για να φθάσουν στη Γη, αν και η ταχύτητα με την οποία μεταδίδονται φθάνει τα 300.000 χιλιόμετρα το δευτερόλεπτο. Αντιθέτως, το δίδυμο διαστημόπλοιο «Voyager 2» έχει ακολουθήσει μια διαφορετική και πιο απόμακρη πορεία εντός του ηλιακού συστήματος κι έτσι βρίσκεται ακόμη μέσα στην «ηλιοθήκη», έναν σχεδόν σφαιρικό φλοιό που λειτουργεί ως μια μεγάλης κλίμακας «δεξαμενή» πλάσματος και σηματοδοτεί την αλληλεπίδραση της ηλιακής «φυσαλίδας» με τον μεσοαστρικό χώρο. Οι παρατηρήσεις των διαστημοπλοίων αυτών αποδεικνύουν ότι οι μεταβολές του ηλιακού ανέμου εκτείνονται έως τα όρια της ηλιόσφαιρας και μας υποδεικνύουν πως η ηλιόσφαιρα αλληλεπιδρά με το μεσοαστρικό αέριο ως μία διαμαγνητική «φυσαλίδα» πλάσματος.

Με βάση όλες αυτές τις παρατηρήσεις, ο Κώστας Διαλυνάς, ο άμεσος μεταδιδακτορικός συνεργάτης του κ. Κριμιζή στην Ακαδημία Αθηνών, δημιούργησε τη γραφική αναπαράσταση που συνοδεύει το κείμενο αυτό.

Ο κ. Διονύσης Π. Σιμόπουλος είναι επίτιμος διευθυντής του Ευγενιδείου Πλανηταρίου.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ / *Της* **ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ**

Αδιέξοδη στάση

ΤΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Το αδιανόητο τοπίο
εκδ. Μεταίχμιο, **σελ.** 352

Οταν «Το αδιανόητο τοπίο» πρωτοκυκλοφόρησε πριν από είκοσι πέντε χρόνια δημιούργησε αίσθηση. Πρώτον για την απέριττη ομορφιά του. Και δεύτερον διότι έθεσε επί τάπητος το ζήτημα της ελληνικότητας σε μια εποχή που η ιδέα ως χαρακτηριολογική συνιστώσα του τόπου βρισκόταν εκτός ιδεολογικής ατζέντας – σε αντίθεση προς το ταυτολογικό «Η Ελλάδα ανήκει στους Ελληνες». (Η μετεμφυλιακή εθνικιστική προπαγάνδα αχρήστευσε για χρόνια την ιδέα της ελληνικότητας και ανάλογα έπραξε και το χουντικό σύνθημα «Ελλάς Ελλήνων Χριστιανών». Το έργο τόλμησε ακόμα να αναδείξει έναν συνεργάτη της απριλιανής δικτατορίας ως θετικό, εν πολλοίς τραγικό ήρωα). Σήμερα συνειδητοποιούμε επίσης πως ο Θεοδωρόπουλος εισήγαγε για πρώτη φορά εδώ την τεχνική του αρχείου που έμελλε να αποτελέσει αφηγηματική του σταθερά.

Επιδιώκοντας να συνθέσει μια βιογραφία, ο αφηγητής του «Αδιανόητου τοπίου» παρακολουθεί τις περιπέτειες της ελληνικότητας μέσα από τρεις επινοημένες φιγούρες: τον προικισμένο ζωγράφο Γιώργο Γαλανό που αμέσως μετά τον Πόλεμο μοχθεί να απεικονίσει το ελληνικό τοπίο, τον σχολιαστή του Παυσανία αρχαιολόγο Διογένη Σαββόπουλο που αναζητά τον θησαυρό των Ατρειδών και τον κροίσο εφοπλιστή Πάνο Θερσίτη που επενδύει οικονομικά πάνω της. Το αποτέλεσμα; Παρά τις ποιητικές ενατενίσεις που εμπνέει, λόγω ιδιοτελειών, δογματισμών και αφελειών, η ιδέα της ελληνικότητας αποδεικνύεται καταστροφική. Ωθούμενος από τον υψηλόφρονα λόγο του Περικλή Γιαννόπουλου, ο εραστής του απόλυτου Γιώργος Γαλανός θα δώσει μεν σπουδαίο εικαστικό έργο, η ατυχής όμως ανάμειξή του στη χουντική «Πανελλήνιο Πολιτεία» αμαυρώνει και τον ίδιο και την ιδέα της ελληνικότητας. Ομοίως ο αρχαιολόγος Διογένης Σαββόπουλος καταλήγει σε μιαν εμμονική αδιέξοδη στάση. Ο Πάνος Θερσίτης τέλος, ευεργετηθείς και στυλοβάτης της χούντας εκ των πραγμάτων την απαξιώνει.

Αν και δημοσιευμένο την επομένη της σοβαρότατης πολιτικοκοινωνικής κρίσης του «βρώμικου '89», το μυθιστόρημα του Τάκη Θεοδωρόπουλου δεν θεώρησε την καλλιέργεια της ελληνικότητας λύση – αντιθέτως προς τη μεσοπολεμική γενιά του '30 στη δύσκολη περίοδο που ακολούθησε τη Μικρασιατική Καταστροφή. Και ορθώς. Διότι η ελληνικότητα προσφέρει έδαφος στον διάλογο γύρω απ' τη μεταφυσική του ελληνικού τοπίου, δυστυχώς όμως δεν απαντά, ούτε κι απάντησε ποτέ στα εξαιρετικά περίπλοκα ζητήματα που θέτουν οι απαιτήσεις της εγχώριας και διεθνούς ζωής. Ταυτόχρονα το μυθιστόρημα ανέδειξε το σοβαρό πρόβλημα των ιδεοληψιών που ταλανίζουν τους Ελληνες. Θεωρημένη αστόχαστα, η ελληνικότητα αποδεικνύεται εκρηκτικό φορτίο σπρώχνοντας σοβαρούς ανθρώπους σε επικίνδυνες ατραπούς και παράλληλα προσφέρει έδαφος σε αδίστακτους που επενδύουν στον ελληνικό ανορθολογισμό – στις παρανοειδείς θέσεις πως κάθε σκέψη που γεννήθηκε στον κόσμο είδε το φως στο αρχαιοελληνικό παρελθόν. Οταν γράφτηκε το μυθιστόρημα, τέτοιες στάσεις ήταν σε ύφεση, ξανακέρδισαν όμως έδαφος αργότερα. Σε ανύποπτο χρόνο δηλαδή, ο Τάκης Θεοδωρόπουλος ανέδειξε τα αδιέξοδά μιας χαρακτηριστικά ελληνικής στάσης μέσα σε ένα μυθιστοριογραφικό έργο που σε γενικές γραμμές επιδίωξε να διερευνήσει κεντρικά ζητήματα της εθνικής ταυτότητας: τις σχέσεις συνέχειας/ασυνέχειας ανάμεσα στον νεότερο ελληνικό και τον αρχαιοελληνικό πολιτισμό («Νύχτες στην Αρκαδία», 1987) καθώς και την εξοικείωση του πρώτου με τον δεύτερο μέσω της δυτικοευρωπαϊκής διαμεσολάβησης («Το αριστερό χέρι της Αφροδίτης», 2007).

Κατά τα άλλα «Το αδιανόητο τοπίο» επιτυγχάνει μιαν αξιοσημείωτη ρυθμική ανάπτυξη η οποία συνδυάζει την εξωτερική ενατένιση με την ψυχική ενδοστρέφεια, την ανατροπή στερεοτύπων με τον υψηλόφρονα λυρισμό και την ποιητική αναζήτηση με τον ερευνητικό στοχασμό σε ένα έργο όπου κυριαρχεί το ορεινό υποβλητικό, γοητευτικό πελοποννησιακό τοπίο και μια σεμνή, ασκητική φιγούρα που αγωνίζεται να συλλάβει τη μορφή και το πνεύμα του.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΗ **ΝΕΝΑ ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ**

Η Νένα Κοκκινάκη, φιλόλογος, διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών, έχει εκδώσει μυθιστορήματα, μελέτες και βιβλία για παιδιά. Συνεργάζεται με την εφημερίδα «Καθημερινή» ως κριτικός βιβλίου. Για το βιβλίο της «Πηνελόπη Δέλτα, Η ζωή της σαν παραμύθι» έχει τιμηθεί με Κρατικό Βραβείο Βιβλίου Γνώσεων για Παιδιά (2008). Το τελευταίο της μυθιστόρημα «Η χελώνα της Αφροδίτης» κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Γαβριηλίδη.

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σας;
Αυτή την εποχή διαβάζω τη «Βιογραφία της Γεωργίας Σάνδη» του Αντρέ Μορουά. Στο κρεβάτι μου ωστόσο υπάρχουν μερικά απολαυστικά βιβλία που σπάνια αποχωρίζομαι. Συγγραφείς τους, οι Στέφαν Τσβάιχ, Γιόζεφ Ροτ, Μάλκολμ Μπράντερι και απαραίτητα «Η μικρή Μπιζού» του Μοντιανό. Στο πλάι πάντα κάποια βιβλία του Μ. Καραγάτση.

Ποιος ήρωας/-ίδα λογοτεχνίας θα θέλατε να είστε και γιατί;
Κατά καιρούς έχω ταυτιστεί με λογοτεχνικούς ήρωες, ειδικά όταν ο δημιουργικός μηχανισμός του γράφοντος τους ανάγει στο υπαρκτό της πραγματικότητας. Με άλλα λόγια ταυτίζομαι με ήρωες αυθεντικούς. Η εμπειρία είναι πραγματικά συγκλονιστική.

Με ποιον συγγραφέα θέλετε να δειπνήσετε;
Σε κάποιο χώρο συνάντησης ψυχών θα ήθελα να δειπνήσω με τον Μ. Καραγάτση. Να αφεθώ στην απόλαυση να τον ακούω να με κρίνει με το βιτριολικό χιούμορ του για όσα τόλμησα να γράψω για τον ίδιο και το έργο του.

Το τελευταίο βιβλίο που σας συγκίνησε;
Η ποίηση της Αγγελικής Σιδηρά στην τελευταία συλλογή της με τίτλο «Silver Alert».

Ποιο κλασικό βιβλίο δεν έχετε διαβάσει και ντρέπεστε γι' αυτό;
Δεν πρόκειται ακριβώς για ντροπή. Είναι η αμηχανία που μου προκαλεί η διαπίστωση της αναγνωστικής ανεπάρκειας. Πώς όμως είναι δυνατόν να έχει κανείς διαβάσει ολόκληρη την κλασική λογοτεχνική παραγωγή;

Θα μας συστήσετε τη «Χελώνα της Αφροδίτης»;
Η «Χελώνα της Αφροδίτης» είναι μια περιδιάβαση στην κλασική Αθήνα λίγο πριν από τον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Πρωταγωνιστές, ο γλύπτης Φειδίας, ο Περικλής, η Ασπασία, ο Αλκιβιάδης. Πλάι τους διάφορα επινοημένα πρόσωπα, με κυριότερη ηρωίδα τη Μυρτάλη, αυλητρίδα από την Πριήνη, που απετέλεσε το μοντέλο του γλύπτη για την κατασκευή της Αφροδίτης που πατά με το ένα πόδι της πάνω στη χελώνα. Το χρυσελεφάντινο αυτό έργο του Φειδία βρισκόταν, σύμφωνα με τον Παυσανία, μέσα στον ναό της Ουρανίας Αφροδίτης στην Ηλιδα.

Πόσο δύσκολο ήταν να μεταφέρετε τη δράση του βιβλίου στην αρχαία Αθήνα;
Η συγγραφή ενός ιστορικού έργου έχει να υπερνικήσει σοβαρότατες δυσχέρειες, σύμφυτες κυρίως με την απόσταση του χρόνου. Το αποτόλμησα ωστόσο, ύστερα από πολύ καιρό και πολλή μελέτη των πηγών. Οταν έφτασα σε σημείο να «συναναστρέφομαι» τόσο τα ιστορικά όσο και τα επινοημένα πρόσωπα και να τα νιώθω γύρω μου ζωντανά, άρχισα να γράφω. Θα πέρασαν τρία με τέσσερα χρόνια από τότε.

Εχετε Facebook, Twitter κ.λπ.; Εμποδίζουν ή εμπλουτίζουν το γράψιμο και το διάβασμα;
Ναι, έχω Facebook, χάρη στην αδελφή μου, που επέμενε να το αποκτήσω και μερίμνησε η ίδια γι' αυτό. Δεν έχω όμως φτάσει στην εξάρτηση από την τεχνολογία κι ούτε νομίζω πως θα φτάσω ποτέ. Οι νέες τεχνικές πρέπει να υποβοηθούν την έρευνα και την ανάγνωση, όχι να την εμποδίζουν και να τη δυσκολεύουν.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

ΠΟΙΗΣΗ

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ
Isolamara - Πικρόνησος
μτφρ. Κρεσέντσιο Σαντζίλιο
εκδ. Fermenti, **σελ.** 123

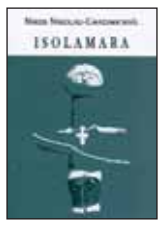

Κυκλοφόρησε πρόσφατα η δίγλωσση έκδοση (ιταλικά και ελληνικά) των δύο ποιητικών συλλογών του λογοτέχνη Νίκου Νικολάου-Χατζημιχαήλ «Διθαλάσσου» και «Πικρόλιθος». Τη μετάφραση έκανε ο Κρεσέντσιο Σαντζίλιο ο οποίος σημειώνει στην «Εισαγωγή» της έκδοσης ότι οι συλλογές που παρουσιάζονται είναι δύο ποιητικές δουλειές που η μία συνδέεται με την άλλη με τρόπο γεφυρωτικό. Οι λέξεις isola + mare (νήσος και θάλασσα) συμπλέκονται με το επίθετο amaro (=πικρός), φτιάχνοντας το ιταλικό λογοπαίγνιο isolamara που παραπέμπει στις δύο συλλογές που μεταφράζονται, και γεννούν τον τελικό τίτλο της έκδοσης, «Isolamara - Πικρόνησος».

ΤΕΧΝΗ

ΕΒΙΤΑ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ - IAN COLLINS - MICHAEL LLEWELLYN-SMITH, ΙΩΑΝΝΑ ΜΩΡΑΪΤΗ
«Γκίκας - Craxton - Leigh Fermor. Η γοητεία της ζωής στην Ελλάδα»
εκδ. Λεβέντειος Πινακοθήκη, **σελ.** 253

Στο πλαίσιο της Έκθεσης που παρουσιάστηκε στη Λεβέντειο Πινακοθήκη με τίτλο «Γκίκας - Craxton - Leigh Fermor. Η γοητεία της ζωής στην Ελλάδα» κυκλοφόρησε και έγχρωμος, πολυσέλιδος οδηγός με κείμενα των τεσσάρων επιμελητών της έκθεσης και συνάμα μελετητών του έργου των τριών σημαντικών προσωπικοτήτων, του Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα, του John Craxton και του Patrick Leigh Fermor. Στον τόμο περιλαμβάνονται εκτός από τις μελέτες για τον κάθε καλλιτέχνη, και κείμενα που δείχνουν τη γόνιμη σχεδόν πενηντάχρονη κοινή διαδρομή τους. Μία διαδρομή με σταθμούς τα Χανιά, την Ύδρα, την Καρδαμύλη και την Κέρκυρα.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΛΥΜΠΟΥΡΗΣ
Επιβάτες φορτηγών. Μυθιστόρημα
εκδ. Πάπυρος, **σελ.** 245

Ο σκληρός Ιούλιος του 1974 και οι καταστροφικές συνέπειες πολιτικών επιλογών είχαν όπως είναι φυσικό και πολλές παράπλευρες απώλειες. Ο Κώστας Λυμπουρής, που έχει ήδη δώσει τρία έργα, έρχεται σαράντα χρόνια μετά να ξυπνήσει μνήμες και λόγια που έμειναν ανεξίτηλα στο μυαλό όσων έζησαν εκείνες τις στιγμές. Οι μνήμες του πολέμου και το μελανό καλοκαίρι του 1974 παραμένουν πηγή έμπνευσης. Ποιοι είναι οι επιβάτες φορτηγών και πόσο μπορεί να πονάει η επιστροφή στα πατρογονικά; Ο συγγραφέας σε μια ενδοσκόπηση αναζητά τις μνήμες και τις ανακαλεί και πλάθει την ιστορία του, με τα δικά του ερεθίσματα κα τις δικές του αναμνήσεις να γίνονται ο κατάλληλος καμβάς για να αναρωτηθεί κανείς αν τελικά το '74 δίνει λογοτεχνία.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Επιμ. ANGEL NICOLAOU-KONNARI / CHRIS SCHABEL
Lemessos: A History of Limassol in Cyprus from Antiquity to the Ottoman Conquest
εκδ. Cambridge Scholars Publishing, **σελ.** 628

Η Λεμεσός ποτέ δεν υπήρξε πρωτεύουσα του νησιού, και κατά τους περασμένους αιώνες δεν κατάφερε να αποκτήσει τη μεσαιωνική αίγλη της Αμμοχώστου, αυτό δεν σημαίνει ότι η ιστορία της δεν είναι εξίσου ενδιαφέρουσα, σημειώνουν οι επιμελητές του τόμου Chris Schabel και Αγγελ Κονναρή, καθηγητές στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, αμφότεροι. Στην έκδοση παρουσιάζονται έξι μελέτες ιστορικών για την ιστορία της Λεμεσού από την αρχαιότητα έως την οθωμανική κατάκτηση, δύο για την αρχαία Λεμεσό έως τα ρωμαϊκά χρόνια, και μία εκτενέστατη μελέτη για τη βυζαντινή Λεμεσό, περιλαμβάνονται επίσης τρεις μελέτες για τη μεσαιωνική πόλη και την αρχιτεκτονική της.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΟΡΑΜΑ
Διμηνιαίο Περιοδικό Τεχνών και Πολιτισμού
τχ. 11 (2017), **σελ.** 56

Στο «Διόραμα» θεραπεύονται όλες οι τέχνες, από τη λογοτεχνία έως τον κινηματογράφο. Έτσι συμβαίνει και στο νέο τεύχος όπου παρουσιάζονται τρεις πολύ ενδιαφέρουσες συνεντεύξεις, του σκηνοθέτη Χάιντς-Ούβε Χάουζ στην Αγγέλα Χριστοφίδου, της συγγραφέως Μάρως Δούκα και της πιανίστα Ελένης Μουζάλα στην Άντρη Χατζηγεωργίου. Δεν λείπουν λογοτεχνικά κείμενα, βιβλιοκρισίες και οι παρουσιάσεις βιβλίων (Λ. Παπαλεοντίου, Π. Νικολαΐδης, Α. Χατζηθωμάς, Γ. Πετρόπουλος, Ν. Στυλιανού κ.ά.) καθώς και παρουσίαση της εκδήλωσης για το νέο αφιερωματικό τεύχος της Νέας Εστίας στην Κύπρο. Στο 11ο τεύχος συμπεριλαμβάνονται επίσης ενδιαφέροντα κείμενα για την αρχιτεκτονική, τον χορό και τα εικαστικά.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

REUTERS / BRIAN SNYDER

ΛΟΝΔΙΝΟ

Οι Pink Floyd στο V&A

Η προβολή του βίντεο για το «A Learning to fly» σηματοδότησε, ανάμεσα σε άλλα, την επικοινωνιακή καμπάνια της έκθεσης «Pink Floyd Exhibition: Their Mortal Remains» στο Βικτόρια και Αλμπερτ στο Λονδίνο. Η έκθεση είναι αφορμή για επισκόπηση όχι μόνο στην πορεία του θρυλικού συγκροτήματος αλλά και στο πνεύμα της δεκαετίας του 1960. Η έκθεση άνοιξε χθες και θα διαρκέσει έως την 1η Οκτωβρίου.

EPA / JULIEN WARNAND

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Ο οίκος της Ευρωπαϊκής Ιστορίας

Νέο μουσείο το House of European History, που άρχισε να λειτουργεί στις Βρυξέλλες με σκοπό να αφηγηθεί μια μακρά αλλά συνεκτική ιστορία των ευρωπαϊκών λαών σε μια κοινή πολιτισμική δεξαμενή. Το μουσείο εγκαινιάστηκε πριν από μία εβδομάδα και παρουσιάζει 1.500 εκθέματα από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες από τον 19ο αιώνα έως σήμερα. Εμφαση δίνεται στη θεσμική συγκρότηση της δημοκρατίας.

ΠΑΡΙΣΙ

Nicolas Eekman στον «Δεσμό»

Χαρακτικά και σχέδια του Nicolas Eekman (1889-1973), που το 1928 είχε εκθέσει με τον φίλο του Μοντριάν στην γκαλερί Jeanne Bucher, παρουσιάζονται στην γκαλερί «Δεσμός» του Παρισιού (14, rue Vandamme), στο Μονπαρνάς, σε συνεργασία με το ίδρυμα «Le sillon Nicolas». Στην ίδια γειτονιά είχε ζήσει ο Eekman, ο «Φλαμανδός του Μονπαρνάς», που το 1921 εγκαταστάθηκε στο Παρίσι.

Συγκέντρωση αστέρων στη Μετροπόλιταν Οπερα

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Η νέα παραγωγή της τετράωρης όπερας του Ρίχαρντ Στράους «Der Rosenkavalier» στη Μετροπόλιταν Οπερα της Νέας Υόρκης διήρκεσε ένα μήνα και η τελευταία παράσταση δόθηκε χθες το βράδυ. Η αυλαία γι' αυτό το λαμπρό ανέβασμα, που συζητήθηκε πολύ, σηματοδότησε και πάλι το άστρο του σκηνοθέτη Ρόμπερτ Κάρσεν που είχε υπογράψει πρόσφατα, πάλι στη Μετ, τον «Φάλσταφ». Ο Κάρστεν τοποθέτησε τον «Ιππότη με το Ρόδο» του Στράους στις τελευταίες ημέρες της Αυτοκρατορίας των Αψβούργων (π. 1911) δίνοντας με συμβολικό τρόπο έντονη λάμψη, χρυσό και βασιλικό κόκκινο σε πολλές σκηνές, όπως αυτή της φωτογραφίας, με τους λαμπρούς πρωταγωνιστές, τον Αυστριακό βαρύτονο Guenther Groissboeck και την Αμερικανίδα σοπράνο Renee Fleming. Τη διανομή ενίσχυσε θεαματικά και η παρουσία της σπουδαίας Elina Garanca, που έκανε πολλούς να μιλήσουν για ένα dream team επί σκηνής. Ηταν μια συμπαραγωγή με το Κόβεντ Γκάρντεν, το θέατρο Κολόν του Μπουένος Αϊρες και το θέατρο Ρέτζο του Τορίνου.

ΛΟΝΔΙΝΟ

Ντίκενς, ανατόμος της κοινωνίας

Δείτε τον ηθοποιό Σάιμον Κάλοου να ποζάρει ως άλλος Κάρολος Ντίκενς με το μπαστούνι περιπάτου, που κάποτε ανήκε στον ίδιο τον Ντίκενς. Φωτογραφήθηκε με αφορμή τη νέα έκθεση στο Μουσείο - Κατοικία Ντίκενς στο Λονδίνο, όπου πριν από λίγες ημέρες εγκαινιάστηκε νέα έκθεση με θέμα «Restless Shadow: Dickens the Campaigner». Η έκθεση, με πολλά προσωπικά αντικείμενα, δείχνει την άλλη πλευρά του Ντίκενς, ως δημοσιογράφου και κοινωνικού ανατόμου με ενδιαφέρον για κάθε τι «κοινωνικό», για κάθε τι που παρήγε η ίδια η κοινωνία. Η έκθεση θα διαρκέσει ώς τις 29 Οκτωβρίου.

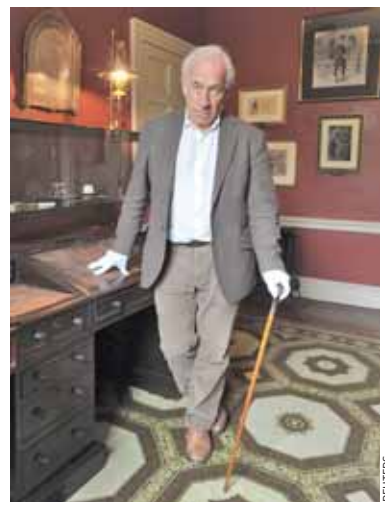

REUTERS

EPA / ETTORE FERRARI

ΛΟΝΔΙΝΟ

Τζακομέτι στην Τέιτ

Τα αποστεωμένα γλυπτά του Αλμπέρτο Τζακομέτι ασκούν εντυπωσιακή έλξη σε ένα διεθνές κοινό. Στο Λονδίνο, που είναι συχνά εκτεθειμένο στην τέχνη του Ελβετού καλλιτέχνη, συμβαίνει τώρα ένα από τα γεγονότα που θα σημαδέψουν αυτό το καλοκαίρι. Η έκθεση έργων του Τζακομέτι στην Τέιτ Μόντερν θα διαρκέσει ώς τις 10 Σεπτεμβρίου, και θεωρείται η σπουδαιότερη αναδρομική των τελευταίων είκοσι χρόνων. Παρουσιάζονται πάνω από 250 έργα. Ορισμένα από τα προπλάσματα και τα σχέδια εκτίθενται για πρώτη φορά παγκοσμίως.

Επιμέλεια: **ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ**

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο **ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ**

Η βιογραφία του μηδενός

Η ιδέα του μηδενός, που πρωτοεμφανίστηκε στο μετρικό σύστημα των Βαβυλωνίων, στο σημερινό Ιράκ, τρόμαζε πάντοτε τον άνθρωπο. Για τον αρχαίο κόσμο, οι μαθηματικές ιδιότητες του μηδενός είχαν κάτι το ανεξήγητο. Λέγεται ότι οι αρχαίοι Ελληνες αστρονόμοι, όταν χρησιμοποιούσαν τους βαβυλωνιακούς αστρονομικούς πίνακες, συμβόλιζαν το μηδέν με ένα μικρό όμικρον και το έκαναν όσο το δυνατόν λιγότερο και αποκλειστικά στην αστρονομία και πουθενά αλλού. Επίσης, μολονότι οι Αιγύπτιοι ήταν έξοχοι μαθηματικοί, γεωμέτρες, χρονολόγοι, χρονομέτρες και αστρονόμοι, δεν συμπεριλάμβαναν στο σύστημά τους το μηδέν. Ούτε οι Ελληνες και οι Ρωμαίοι. Το μισούσαν. Το δυτικό ημερολόγιο δεν περιλαμβάνει το μηδέν. Μια παράλειψη που δημιούργησε σύγχυση στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές το 2000.

Λένε ότι η αξία ενός αριθμού προέρχεται από τη θέση που καταλαμβάνει στη σειρά των αριθμών. Οταν συγκρίνεται με τους άλλους αριθμούς. Π.χ., ο αριθμός δύο έρχεται μετά τον αριθμό ένα και πριν από τον αριθμό τρία. Αλλά το μηδέν δεν έχει θέση στη σειρά των αριθμών. Είναι μόνο ένα σύμβολο χωρίς πραγματική θέση στην ιεραρχία των αριθμών.

Το κενό εκδήλωνε πάντοτε την παρουσία του μέσα από το σύμβολο του μηδενός.

Ακόμα και σήμερα μεταχειριζόμαστε το μηδέν σαν έναν μη-αριθμό: στο πληκτρολόγιο του τηλεφώνου ή του υπολογιστή, το μηδέν έρχεται μετά τον αριθμό εννέα και όχι πριν από το ένα, όπου βρίσκεται η κανονική του θέση. Πάντα αρχίζουμε να μετράμε με το ένα και όχι με το μηδέν. Γιατί;

Προφανώς διότι το κενό εκδήλωνε πάντοτε την παρουσία του μέσα από το σύμβολο του μηδενός. Το μηδέν μοιάζει με ρωγμή μέσα από την οποία μπορεί να ρίξει κανείς μια ματιά στο αδιανόητο. Υπήρχε πάντοτε ένας αρχέγονος φόβος για το χάος που (υποτίθεται ότι) προϋπήρξε του σύμπαντος και αυτός ο φόβος παρέμεινε: ότι το κενό και η αταξία ίσως επιστρέψουν. Το ζούμε καθημερινά, στο κοινωνικό, πολιτικό πεδίο. Αλλά και υπαρξιακά μιλώντας, το μηδέν ταυτίζεται με την ανυπαρξία, με τον θάνατο. Με την απουσία συνείδησης, αισθήσεων, μνήμης.

Κι όμως, η επιστήμη δεν αποδέχεται την έννοια του κενού στο σύμπαν και σήμερα, το μηδέν βρίσκεται στην καρδιά του λεγόμενου ιερού δισκοπότηρου της επιστήμης: της αναζήτησης της περίφημης Θεωρίας του Παντός, η οποία θα συνενώσει τον μακρόκοσμο των γαλαξιών με τον μικρόκοσμο των υποσωματιδίων, τη βαρύτητα με την κβαντομηχανική.

«Είναι όντως δύσκολο να φανταστούμε ότι μπορεί κάποιος να φοβάται έναν αριθμό», σχολιάζει ο κύριος Γκρι διαβάζοντας το βιβλίο «Zero: The Biography of a Dangerous Idea» (Μηδέν: Η βιογραφία μιας επικίνδυνης ιδέας, εκδ. Penguin) του Αμερικανού δημοσιογράφου, ειδικού σε επιστημονικά θέματα, Charles Seife. «Συνήθως οι άνθρωποι φοβούνται το σκοτάδι, τα φαντάσματα, τη φωτιά, τη θάλασσα –εσύ φοβάσαι τις αράχνες, ας πούμε– τον οδοντίατρο, τη μοναξιά. Ο συνθέτης Ρόμπερτ Σούμαν έτρεφε έναν παράλογο φόβο για τη νότα λα (ο Σούμαν τέλειωσε τις μέρες του στο φρενοκομείο). Κάπως ανάλογα, μπορεί να φοβάσαι έναν αριθμό. Που μοιάζει να μην είναι αριθμός αλλά κάτι άλλο. Προσωπικά βρίσκω το μηδέν χαριτωμένο. Χώρια που καθιστά το κενό πηγή έμπνευσης».

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΕΞΑΙΣΙΕΣ

ΚΛΑΣΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

PROHASKA, ANTONINI
Serpent & fire
Alpha 250

Τα προγράμματα των προσωπικών δίσκων της Αννας Προχάσκα οργανώνονται πάντοτε γύρω από ένα καλά διαλεγμένο, ενδιαφέρον θέμα και διατρέχουν το ρεπερτόριο χωρίς προκαταλήψεις. Η ευφυΐα και το καλό γούστο με τα οποία χειρίζεται η υψίφωνος τη δροσερή, αβίαστη και εύπλαστη λυρική φωνή της, φροντίζουν για τα υπόλοιπα. Η συλλογή με τίτλο «Φίδι και φωτιά» και υπότιτλο «Αριες για τη Διδώ και την Κλεοπάτρα» επικεντρώνεται σε μουσική του 17ου και του 18ου αιώνα, προτείνοντας κομμάτια σπάνια όσο και απολαυστικά. Μαζί της το σύνολο οργάνων εποχής «Ο αρμονικός κήπος» υπό την εμπνευσμένη διεύθυνση του Τζοβάνι Αντονίνι. Μια μαγική εναλλαγή φωνητικής και ενόργανης μουσικής.

Ν. Α. ΔΟΝΤΑΣ

ΕΝΤΕΧΝΟ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΑΛΑΜΑΣ
Κάτοπτρα
MLK Records

Μία από τις πιο χαρακτηριστικές και αγαπημένες φωνές των τελευταίων δεκαετιών, ο Σωκράτης Μάλαμας, επέστρεψε φέτος δισκογραφικά με μια δουλειά τόσο χαρακτηριστικά δική του. Τα «Κάτοπτρα» είναι ο γνώριμος Μάλαμας, με τους συνηθισμένους συνεργάτες του και το μουσικό πάντρεμα ροκ και παράδοσης που τον έκανε έναν από τους πιο επιτυχημένους σύγχρονους δημιουργούς και ερμηνευτές. «Να 'μαστε πάλι εδώ ξανά» τραγουδά σε ένα από τα κομμάτια του άλμπουμ και το εννοεί, αφού η μουσική και η στιχουργική του αποτελούν σταθερή αξία. Αν και αυτήν τη φορά, εκτός από τα κλασικά ερωτικά του, οι καλύτερες στιγμές βγαίνουν μέσα από την κοινωνική παρατήρηση.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΧΑΡΜΠΗΣ

ΠΟΠ

GORILLAZ
Humanz
Warner Bros./Parlophone

Δεκαεπτά χρόνια μετά την πρώτη τους δισκογραφική εμφάνιση και στον πέμπτο πλέον δίσκο, οι Gorillaz, το καρτουνίστικο πρότζεκτ του δαιμόνιου πρωτομάστορα της britpop Damon Albarn, επιτυγχάνουν κεφάτους ρυθμούς υπό το πρίσμα μιας φουτουριστικής δυστοπίας. Ενα χαρωπό πάρτι για το τέλος του κόσμου. Με εκλεκτούς καλεσμένους οι Gorillaz ανακατεύουν ποικίλα υλικά, από ροκ και ραπ μέχρι soul και gospel, προς κάτι καινούργιο, έντονο και χορταστικό. Πολύς ηλεκτρισμός, πληθωρικά συνθεσάιζερ, ατίθασα beat, ρομποτικά εφέ, ζεστά φωνητικά και βέβαια οι αειθαλείς κοινωνικοπολιτικές ανησυχίες του Albarn. Το «Humanz» θυμίζει τους προκατόχους του σε στυλ και διάθεση, όμως δεν μένει στα ίδια.

ΣΠΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΟΛΚ

MOUNT EERIE
A Crow Looked At Me
P.W. ELVERUN & SUN

«Ο θάνατος είναι μια πραγματικότητα που δεν πρέπει να μετατρέπεις σε τέχνη», εξομολογείται στην αρχή του ένατου δίσκου που κυκλοφορεί ο Phil Elverun υπό το όνομα Mount Eerie. Δύο λεπτά αργότερα, όταν έχει τελειώσει το πρώτο τραγούδι, αντιλαμβανόμαστε ότι παραστρατεί από αυτήν την αρχή. Ολα τα τραγούδια του «A Crow Looked at Me» μιλούν για τον πρόσφατο χαμό της γυναίκας του και για το πώς ζει αυτός, πλέον, με την ενός έτους κόρη τους. Με λιτές ενορχηστρώσεις, ελάχιστα μουσικά όργανα και τη φωνή του να κυριαρχεί, δημιουργεί έντεκα σπαρακτικά τραγούδια-εξομολογήσεις, που παρά τον προσωπικό τους τόνο μιλούν βαθιά σε κάθε ακροατή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΓΑΣ

ALTERNATIVE POP

VANCOUVER SLEEP CLINIC
Revival
Sony, 2017

Τον Alexander Shuckburgh, γνωστό στη βρετανική σκηνή ως Al Shux, τον είχαμε μάθει μέσα από τις αξιοσημείωτες παραγωγές του, αλλά και τους στίχους που είχε σκαρώσει για κομμάτια που λίγο-πολύ όλοι ακούσαμε κάπου, κάπως. Ενδεικτικά: «Drowning» και «Fuck with myself» της Banks ή το «Young and beautiful» της Lana Del Rey, από το θαυμάσιο OST του «Μεγάλου Γκάτσμπι». Επιστρέφει με το πρώτο studio album του Αυστραλού Vancouver Sleep Clinic, κατά κόσμον Tim Bettinson, τον οποίον ακούμε από το 2013 σε singles ή EPs. Το «Revival» είναι μια γαλήνια pop διαδρομή, η οποία δεν σε φέρνει αντιμέτωπο με πρωτόγνωρους ήχους, αλλά σου υπενθυμίζει το alternative καταφύγιο...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΘΗΝΑΚΗΣ

Οι αντιφάσεις στην ελληνική κοινωνία των πολιτών

Η θέαση «από τα κάτω» και ο θεσμός στα χρόνια της καθίζησης και της κρίσης

Η κοινωνία είναι μια δομημένη αταξία και σε αυτή την απίθανη περιπλοκότητα τα απλοϊκά σχήματα, θυμάτων και θυτών, δεν έχουν θέση. Ταυτόχρονα, είναι ο ωκεανός των ιδιωτικών συμφερόντων έναντι του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο θεωρητικά προασπίζεται αυτό το τέρας του Λεβιάθαν.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
Η ελληνική κοινωνία πολιτών και η οικονομική κρίση
εκδ. Ποταμός 2017, **σελ.** 148

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ Π. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Στην Ελλάδα, οι πολιτικοί και οι ιστορικοί επιστήμονες έχουν την τάση να αναπαράγουν μια περίεργη εικονολογία της ελληνικής κοινωνίας, στη διαχρονία ή στη συγχρονία της. Οι μεν την αντιλαμβάνονται ως εκλογικό σώμα, ενώ γύρω από τα αποτελέσματα των ερευνών γνώμης στήνεται κάθε φορά μια επιδερμική συζήτηση για διάφορα γούστα της κοινωνίας, που πάντως μικρή σχέση έχουν με τις βαθιές πολιτισμικές αλλαγές της, σε στιγμές κρίσης. Οι δε την κατανοούν μέσα από τις ηρωικές στιγμές της: στους πολέμους, στις δικτατορίες, στις απεργιακές διεκδικήσεις της. Οι λόγοι γι' αυτή την ηρωική/αντιστασιακή απεικόνιση της κοινωνίας είναι βαθιά ιδεολογικοί, έχουν νομιμοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό από την ελληνική ιστοριογραφία αλλά δεν είναι της παρούσης να τους αναλύσουμε. Σημασία έχει ότι κατά αυτό τον τρόπο, η κοινωνική ιστορία μετατρέπεται συχνά σε έναν καμβά απεικόνισης «των κοινωνικών αγώνων υπέρ του δίκαιου και του αδυνάτου».

> *Κρισιμότερο για τον συγγραφέα είναι η σχέση που αναπτύσσει το ελληνικό κράτος με τις κοινωνικές συσσωματώσεις που προωθούν δημοσίως κάποια υπόθεση ευρύτερου ενδιαφέροντος.*

Ακόμη κι έτσι, πάντως, η «από τα κάτω» θέαση των πραγμάτων παραμένει απαραίτητη, παρότι η χρήση όρων όπως προοδευτικός ή συντηρητικός, είναι ερευνητικά έωλη. Και τούτο διότι, πράγματι, όταν μελετάμε τον κόσμο από τα κάτω, βοηθάμε κάπως αυτός ο κόσμος να λειτουργεί πιο δίκαια. Όμως τι ακριβώς πρέπει να μελετάμε για να ισχύει αυτό; Διότι η ηρωοποίησή της το μόνο που βοηθά να φτιαχτεί είναι μια καρικατούρα της κοινωνίας. Η κοινωνία είναι μια δομημένη αταξία, και σε αυτή την απίθανη περιπλοκότητα τα απλοϊκά σχήματα, θυμάτων και θυτών, δεν έχουν θέση. Ταυτόχρονα, υπάρχει πάντα σε αντίστιξη με το κράτος, είναι ο ωκεανός των ιδιωτικών συμφερόντων έναντι του δημοσίου συμφέροντος το οποίο θεωρητικά προασπίζεται αυτό το τέρας του Λεβιάθαν, που είναι μαζί καταπιεστικό και χρήσιμο.

Εδώ ακριβώς έγκειται η μεγάλη συνεισφορά του Δ.Α. Σωτηρόπουλου, ενός πολιτικού επιστήμονα με κλίση στη διεπιστημονική εποπτεία των θεμάτων του. Ο Δ.Σ. μελετά φυσικά εδώ και χρόνια την εξέλιξη της κοινωνίας των πολιτών στην ελληνική περίπτωση, παρότι δεν είναι ο πρώτος με αυτό το ενδιαφέρον. Έχοντας πλήρη εξοικείωση με τη σχετική διεθνή συζήτηση, ενδιαφέρεται ειδικά στην ελληνική περίπτωση να εξετάσει την κοινωνία πολιτών χωρίς εξιδανίκευση, από την οποία υποφέρει αρκετά η ίδια. Κατανοεί, π.χ., ότι εκεί εντάσσονται κάλλιστα και οργανώσεις που δεν είναι «προοδευτικές» όπως μια παραθρησκευτική σέκτα ή ένα νεοναζιστικό κλαμπ. Αν είμαστε συνεπείς, πρέπει να τα εξετάσουμε όλα αυτά, χωρίς ιδεολογικούς αποκλεισμούς. Κρισιμότερο ωστόσο είναι για εκείνον κάτι άλλο: η σχέση που αναπτύσσει το ελληνικό κράτος με τις κοινωνικές αυτές συσσωματώσεις που προωθούν δημοσίως κάποια υπόθεση ευρύτερου ενδιαφέροντος.

Ετσι, ενώ δεν αμφισβητεί το παλιό συμπέρασμα ότι η ελληνική κοινωνία των πολιτών είναι σχετικά αναιμική με βάση και το ευρωπαϊκό συγκριτικό πλαίσιο –παρότι σπεύδει να εξηγήσει ότι είναι περισσότερο ισχυρή από ό,τι ίσως πιστεύαμε– εκείνο που έχει μεγαλύτερη πρωτοτυπία είναι η διαπίστωσή του πως εξίσου αδύναμο είναι και το ελληνικό κράτος. Ενώ δηλαδή αυτό μπορεί να είναι ισχυρό από άποψη δεσποτική (ανάλογα βέβαια με την ιστορική περίοδο), αποδεικνύεται σαφώς πιο αδύναμο σε ό,τι αφορά την επιτέλεση των συντονιστικών καθηκόντων του. Κατά συνέπεια, η διαχείριση των διαφόρων αιτημάτων των ομάδων συμφερόντων και των συνδικάτων, ιδίως στη μεταπολίτευση, δεν υπήρξε το δυνατό του σημείο. Υποτάχθηκε σε αυτά, μέσα από ένα παρασκηνιακό παιχνίδι στρεβλής συναλλαγής. Αντίθετα, τείνει να αδιαφορεί για τον πραγματικό διάλογο και τη διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών χάνοντας έτσι την ευκαιρία να επωφεληθεί από την τεχνογνωσία και τη νομιμοποίηση μιας δημόσιας πολιτικής που προωθεί. Αυτό, ορισμένες φορές εξηγεί και την αστοχία πολλών μεταρρυθμίσεων, όπως και άλλες φορές, τον μικρό βαθμό αποδοχής τους από τους κυβερνώμενους. Βεβαίως, οι Ελληνες πολίτες δεν είναι χωρίς μερίδιο ευθύνης. Πρώτα και κύρια, η δική τους συμμετοχή στις ομάδες της κοινωνίας των πολιτών συνήθως περιορίζεται στις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις, και τούτο για τη διεκδίκηση συχνά αντικοινωνικών αιτημάτων από το κράτος. Ο συντεχνιακός αυτός κατακερματισμός των συμφερόντων γίνεται ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα εξαιτίας της διείσδυσης των πολιτικών κομμάτων σε αυτές τις οργανώσεις, και την ποδηγέτησή τους με βάση προτεραιότητες κομμάτων που είναι κρατικιστικά. Πρόκειται αναμφισβήτητα για μια παλιά ιστορική κληρονομιά που εξηγείται από τη ροπή της ελληνικής κοινωνίας στον οικογενειακό ατομισμό, στις στρατηγικές πελατειακής ένταξης στο σύστημα προνομιούχων που αυτός ακολουθεί, και στην κουλτούρα ανομίας που επίσης αυτός συνεπάγεται.

Οι δύο εκδοχές

Αλλαξε, άραγε, κάτι με την κρίση, αναρωτιέται ο συγγραφέας. Ναι και όχι είναι η απάντηση. Γεγονός είναι πως αν επικεντρωθούμε στην άτυπη κοινωνία των πολιτών, η κρίση ενίσχυσε την παρουσία της είτε στο πεδίο της προώθησης προνοιακών δράσεων, όσο το κράτος πρόνοιας αποδυναμωνόταν, είτε και στο επίπεδο της κοινωνικής διαμαρτυρίας. Και στις δύο αυτές εκδοχές της υπήρξαν, ωστόσο, κάποια καινούργια στοιχεία. Στις μεν προνοιακές δράσεις εκδηλώθηκε από την πλευρά τους μια συνειδητή άρνηση της εμπλοκής του κράτους σε αυτές, σημάδι ενός υγιούς «αντικρατισμού» σε ένα πεδίο που το κράτος μονοπωλούσε για δεκαετίες. Στη δε κοινωνική διαμαρτυρία, από τους Αγανακτισμένους μέχρι τον αντιμεταναστευτικό ακτιβισμό της ακροδεξιάς, αναδύθηκε μια αντιδημοκρατική κοινωνία των πολιτών (uncivil society) που μέχρι το 2014 τουλάχιστον, όπου και ανακόπηκε κάπως, έδειχνε να αναπτύσσει μια δυναμική με άγνωστο ταβάνι. Απέναντι στο τελευταίο, ο συγγραφέας δείχνει πολύ προβληματισμένος. Και είναι εδώ που ο επιστήμονας συναντά τον διανοούμενο και τις αγωνίες του. Ενας ερευνητής που έχει αφιερώσει μεγάλο μέρος της επιστημονικής του δουλειάς, υποστηρίζοντας τη σημασία της ανάπτυξης μιας ισχυρής κοινωνίας των πολιτών σε ένα σύγχρονο δημοκρατικό κράτος, ξαφνικά συνειδητοποιεί ότι μια δημοκρατία σε κρίση σημαίνει ότι την ίδια στιγμή νοσεί και μέρος της κοινωνίας των πολιτών της. Και ότι, όπως ακριβώς η αναιμική παρουσία της τελευταίας δεν επέτρεπε στη δημοκρατία να θωρακιστεί περαιτέρω στα χρόνια της ανάπτυξης, έτσι και η αντιδημοκρατική της ενίσχυση στα χρόνια της καθίζησης θέτει επιπρόσθετα εμπόδια στην υπέρβαση της παρακμής. Εχει δίκιο συνεπώς ο Δ.Σ. να δίνει τόση σημασία στην «από τα κάτω» θέαση. Αυτό είναι το θερμόμετρο των σύγχρονων δημοκρατιών, εκεί αντιλαμβάνεται κανείς τις παθογένειές τους. Και δεν πρέπει άλλο να τις κρύβουμε.

Ο κ. Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος είναι αναπληρωτής καθηγητής Σύγχρονης Πολιτικής Ιστορίας, διευθυντής του ΠΜΣ «Διακυβέρνηση και Επιχειρηματικότητα», αρχισυντάκτης της «Νέας Εστίας».

«Η πατρότητα είναι η μεγαλύτερη εμπειρία και με άλλαξε»

Ο Γερμανός συγγραφέας Ντάνιελ Κέλμαν περιγράφει τη ζωή ενός νεαρού ζευγαριού, τη σχέση και τη διάλυση του γάμου

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Στο τελευταίο του βιβλίο με τίτλο «Επρεπε να είχες φύγει», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Καστανιώτη, ο Γερμανός συγγραφέας Ντάνιελ Κέλμαν περιγράφει τη ζωή ενός νεαρού ζευγαριού με ένα μικρό παιδί, που πάει να ξεκουραστεί σε ένα σπίτι που καταλήγει να είναι στοιχειωμένο. Μέσα σε όλα αυτά, καθώς ξετυλίγεται ένα κουβάρι αναζήτησης του στοιχειού του σπιτιού, το ζευγάρι διαλύεται. Ζητήσαμε από τον καταξιωμένο συγγραφέα να μας μιλήσει για τον γάμο και άλλα… στοιχειά.

– Γράψατε ένα βιβλίο για τον γάμο. Ποια ήταν η αρχική έμπνευση;

– Το βιβλίο πραγματεύεται τη διάλυση ενός γάμου. Για να είμαι ειλικρινής, έχω δει τα τελευταία χρόνια πολλούς γάμους κοντινών μου ανθρώπων να διαλύονται και συνέβη κυρίως λόγω των μηνυμάτων στο κινητό. Κάποιοι υπήρξαν άπιστοι, και σε όλες τις περιπτώσεις οι σύντροφοί τους έμαθαν την απιστία από μήνυμα του εραστή στο κινητό τους. Με ιντρίγκαρε λοιπόν το γεγονός ότι οι άνθρωποι θέλουν να κρύψουν κάτι και την ίδια στιγμή κρατούν τα ερωτικά μηνύματα. Δεν μπορώ να το καταλάβω και αυτός ήταν ο λόγος που έγραψα αυτό το βιβλίο.

– Ο ήρωας αγαπάει τη γυναίκα του και θεωρεί ότι έχουν έναν πολύ καλό γάμο. Μήπως είναι ίδιον του συζύγου να αντιμετωπίζει τα προβλήματα στον γάμο όταν αυτός φτάνει στο τέλος του; Γιατί πιστεύετε ότι αυτό συμβαίνει;

– Ο ήρωας έχει ψευδαισθήσεις και την ίδια στιγμή δεν δίνει και τόση μεγάλη σημασία σε ό,τι συμβαίνει γύρω του. Αυτό είναι το μεγάλο του λάθος. Δεν προσέχει ουσιαστικά τους κοντινούς του ανθρώπους. Και δεν έχει καν τη δικαιολογία ότι τουλάχιστον είναι καλός συγγραφέας!

– Ο χώρος, το σπίτι, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην πλοκή. Υπάρχει συμβολική σχέση με το εσωτερικό και το εξωτερικό δέσιμο του ζευγαριού;

– Δεν αντιμετωπίζω το σπίτι σαν σύμβολο στο βιβλίο. Είναι στην πραγματικότητα στοιχειωμένο, ένα σκοτεινό μέρος που δεν προέρχεται ακριβώς από αυτόν τον κόσμο. Οτιδήποτε άλλο συμβαίνει ακολουθεί αυτήν τη συνθήκη. Το σπίτι είναι αληθινό.

– Ο ήρωας δεν μπορεί να γράψει. Εχει έλλειψη έμπνευσης ή αυτό είναι ένα δείγμα συναισθηματικής ξηρασίας;

Ο Συγγραφέας Ντάνιελ Κέλμαν και το μυθιστόρημά του «Επρεπε να είχες φύγει».

– Δεν είμαι πολύ σίγουρος. Δεν το έχω σκεφτεί. Κοιτάξτε, γράφει ελαφριές κωμωδίες, οι οποίες δεν παρουσιάζουν και ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Είναι δύσκολο να έχεις έμπνευση πραγματική όταν γράφεις τέτοια είδη εμπορικής ψυχαγωγίας.

– Γιατί αφήνετε ανολοκλήρωτες φράσεις;

– Το βιβλίο είναι του ήρωα το σημειωματάριο. Δεν ολοκληρώνει πάντοτε τις προτάσεις τους. Ηθελα να αισθάνεται ο αναγνώστης σαν να διαβάζει το πραγματικό σημειωματάριο του ήρωα.

– Πότε συνειδητοποιείτε ότι ήρθε η στιγμή να γράψετε ένα καινούργιο βιβλίο; Πώς προκύπτει η ιδέα;

– Δεν είμαι πολύ σίγουρος πώς συμβαίνει αυτό σε μένα. Δεν υπάρχει ένας τέλειος τρόπος να σου έρθουν καινούργιες ιδέες, απλώς συμβαίνει μερικές φορές. Διαβάζω κάτι, αισθάνομαι κάτι και τότε νιώθω ότι μπορεί να είναι κάτι που μπορώ να το χρησιμοποιήσω δημιουργικά.

– Γράφετε σε τέλεια απομόνωση ή είστε ικανός να αποσπάται η προσοχή σας και ταυτόχρονα να γράφετε;

– Μπορώ να αντιμετωπίσω μερικά πράγματα αλλά τελικά όχι τόσα πολλά όσα νόμιζα. Στην πραγματικότητα, γράφω σε ένα ήσυχο δωμάτιο, χωρίς κάτι να με αποσπά, εάν φυσικά υπάρχει και αυτό διαθέσιμο.

– Η πατρότητα άλλαξε τον τρόπο που νιώθετε, γράφετε, είστε;

– Απολύτως. Η πατρότητα είναι μία από τις μεγαλύτερες εμπειρίες της ζωής μου, ίσως η μεγαλύτερη από όλες, οπότε πώς γίνεται να μην έχει αλλάξει τον τρόπο που είμαι, σκέφτομαι, γράφω. Με έχει αλλάξει, θεωρώ, συνολικά.

– Εάν δεν ήσασταν συγγραφέας, τι πιστεύετε ότι θα κάνατε;

– Θα λάτρευα να ήμουν μαθηματικός. Το πρόβλημα όμως είναι ότι δεν είμαι καλός στα μαθηματικά.

– Ποιο είναι το σημαντικότερο πρόβλημα που ανακύπτει στις σχέσεις ανάμεσα σε έναν άνδρα και σε μια γυναίκα. Υπάρχει κάτι που μας κρατάει αιώνια σε μια απόσταση;

– Ω Θεέ μου, αυτή είναι μια δύσκολη ερώτηση. Κοιτάξτε, δεν πιστεύω ότι ειδικά οι άνδρες δυσκολεύονται να συνδεθούν με τις γυναίκες και το ανάποδο. Νομίζω ότι αυτό είναι το σημαντικότερο πρόβλημα ανάμεσα στους ανθρώπους ανεξαρτήτως φύλου. Τελικά οι άνθρωποι δεν είναι τόσο συναισθηματικοί, φροντιστικοί, δεν αγαπούν τόσο πολύ και δεν γίνονται σοφοί με τα χρόνια, όπως θα έπρεπε να συμβαίνει. Για αυτόν τον λόγο το να ζεις με κάποιον άλλον ή να φτιάξεις μια αυθεντική σχέση είναι ένα έργο δύσκολο. Αλλά δεν πιστεύω στις αγεφύρωτες διαφορές ανάμεσα στους άνδρες και στις γυναίκες. Δεν υπάρχει ένα σταθερό, διαμορφωμένο και αιώνιο λογισμικό που βγάζει άνδρες ή γυναίκες ή οτιδήποτε άλλο. Ισα ίσα, πρέπει να καταλάβουμε ότι η ανθρώπινη φύση αλλάζει διαρκώς με ποικίλους τρόπους και αυτό δημιουργεί απαιτήσεις στις προσωπικές μας ζωές, όπως και στην παγκόσμια ιστορία.

Ενας ακόμη Αρθούρος στην οθόνη

Καθαρόαιμη περιπέτεια, ο βρετανικός μύθος πλησιάζει περισσότερο σε βίντεο γκέιμ

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Η ταινία της εβδομάδας είναι αναμφίβολα «Ο βασιλιάς Αρθούρος: Ο θρύλος του σπαθιού». Κι αυτό όχι τόσο λόγω ποιότητας, αλλά εξαιτίας της περίστασης που θέλει τον Γκάι Ρίτσι επικεφαλής μιας πλούσιας παραγωγής, με τον ανερχόμενο Τσάρλι Χάναμ («Sons of Anarchy») στον πρωταγωνιστικό ρόλο κι ακόμα τους Τζουντ Λο, Ερικ Μπάνα και Ντζίμον Χούνσου. Ολοι αυτοί σε μια καθαρόαιμη περιπέτεια που φέρνει περισσότερο σε βίντεο γκέιμ παρά σε ιστορικής υφής εποποιία. Ο συγκεκριμένος βέβαια «Αρθούρος» είναι ο τελευταίος μιας σειράς από μεταφορές του σπουδαίου βρετανικού μύθου στη μεγάλη –ή στη μικρή– οθόνη. Στην εκδοχή του Γκάι Ρίτσι, ο πατέρας του Αρθούρου, βασιλιάς Ούθερ (Ερικ Μπάνα), προδίδεται και δολοφονείται από τον αδερφό του Βόρτιγκερν (Τζουντ Λο), ο οποίος παίρνει την εξουσία στο Κάμελοτ.

Ο νόμιμος διάδοχος μεγαλώνει σαν χαμίνι στους δρόμους του Λοντίνιουμ, ώσπου άνδρας πια, θα έρθει αντιμέτωπος με το πεπρωμένο του. Αυτό φυσικά είναι άρρηκτα δεμένο με το θρυλικό Εξκάλιμπερ, το σπαθί που μόνο εκείνος μπορεί να βγάλει από τον βράχο και με αυτό να διεκδικήσει τον θρόνο της Αγγλίας. Ποιο είναι το πρόβλημα; Ο Γκάι Ρίτσι φαίνεται να θαυμάζει πολύ περισσότερο τον πρωταγωνιστή του Τσάρλι Χάναμ, από ό,τι εκείνος τον ίδιο. Τόσο που ο Αρθούρος εδώ παρουσιάζεται (περίπου) ως επικεφαλής συμμορίας, όπως δηλαδή ο Χάναμ στο τηλεοπτικό «Sons of Anarchy», με τους κώδικες μάλιστα και τις ατάκες που ταιριάζουν σε έναν τέτοιο χαρακτήρα.

Ακόμα κι αν δεχθούμε ότι ο Ρίτσι επιδιώκει σκόπιμα αυτόν τον αναχρονισμό –το έχει κάνει άλλωστε και στο «Σέρλοκ Χολμς»– αυτού του είδους η σεναριακή προσέγγιση μοιάζει κάπως αμήχανη και αταίριαστη. Το ίδιο, αν και σε μικρότερο βαθμό, ισχύει και για την α λα «Δύο καπνισμένες κάννες» αεικίνητη κινηματογραφία, που μάλλον αποδίδει καλύτερα σε διαφορετικού είδους δράση. Τα παραπάνω βέβαια δεν σημαίνουν πως το φιλμ δεν είναι διασκεδαστικό. Ο ρυθμός του κυλά αβίαστα και το χιούμορ παρεμβάλλεται ευπρόσδεκτα στη δράση, η οποία είναι, ως επί το πλείστον, καλοσχεδιασμένη.

Βασιλιάς Αρθούρος: Ο θρύλος του σπαθιού * * ½
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ
Σκηνοθεσία: Γκάι Ρίτσι
Ερμηνείες: Τσάρλι Χάναμ, Τζουντ Λο, Ερικ Μπάνα, Αστριντ Μπερζ-Φρίσμπι

Το θρυλικό Κάμελοτ απεικονίζεται εντυπωσιακά, χάρη στα ειδικά εφέ, που ενισχύουν τη μεταφορά της ιστορίας από τον Γκάι Ρίτσι.

Οι άλλες εκδοχές

Από την άλλη, αν κάποιος προτιμά μια πιο ιστορικά τεκμηριωμένη και εν γένει πιο ρεαλιστική εκδοχή του μύθου, μπορεί να δει τον «Βασιλιά Αρθούρο» (2004), με τους Κλάιβ Οουεν και Κίρα Νάιτλι. Η ταινία του Αντουάν Φουκουά («Ημέρα εκπαίδευσης») μπορεί να μην εκτιμήθηκε ιδιαίτερα (αδίκως) από την κριτική, αποτελεί ωστόσο εξαιρετική και πρωτότυπη αναπαράσταση της ιστορίας του Βρετανού ηγέτη και των περίφημων ιπποτών του της Στρογγυλής Τραπέζης.

Επιπλέον, μια εξίσου εναλλακτική αλλά και καλογυρισμένη παραγωγή γύρω από τον Αρθούρο είναι η μίνι τηλεοπτική σειρά «The Mists of Avalon» (2001). Εκεί η αφήγηση επικεντρώνεται στις γυναίκες πίσω από τον βασιλιά, με τις Αντζέλικα Χιούστον, Τζουλιάνα Μαργκούλις και Τζόαν Αλεν στους πρωταγωνιστικούς ρόλους.

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Η ενοχή των αθώων» αφηγείται τη φανταστική ιστορία που εκτυλίσσεται σε ένα γυναικείο μοναστήρι της Πολωνίας, την επαύριο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Μια νεαρή γιατρός, που βρίσκεται στην περιοχή ως μέλος του Γαλλικού Ερυθρού Σταυρού, θα ανακαλύψει πως αρκετές από τις καλόγριες βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο εγκυμοσύνης. Η σκηνοθέτις Αν Φοντέιν κινηματογραφεί με ακρίβεια και ευαισθησία ένα από τα (αμέτρητα) τραγικά παράλληλα του πολέμου η απελπισία του θανάτου και της καταστροφής αντιπαραβάλλεται με τη χαρά της νέας ζωής, η οποία έστω και απρόσκλητη, αποτελεί πάντα ελπίδα για το μέλλον. Στα ατού της ταινίας και η φωτεινή, όλο ζωντάνια και χάρη, παρουσία της πρωταγωνίστριας Λου ντε Λαζ. Από την άλλη, πρέπει να σημειωθεί πως το σενάριο μένει κυρίως στην ατμόσφαιρα, χωρίς να προχωρήσει σε ιδιαίτερο βάθος όσον αφορά την ψυχολογική-τραγική διάσταση.

«Η 9η ζωή του Λουί Ντραξ» είναι ένα θρίλερ μυστηρίου, με μεταφυσικές προεκτάσεις, βασισμένο στην ομώνυμη νουβέλα της Λιζ Γιένσεν. Αυτή αφηγείται την ιστορία του μικρού Λουί Ντραξ, ο οποίος θα έχει ένα σχεδόν θανατηφόρο ατύχημα μπροστά στα μάτια του πατέρα και της μητέρας του. Τους επόμενους μήνες κι ενώ το παιδί βρίσκεται σε κώμα, ένας ειδικός ψυχολόγος (Τζέιμι Ντόρναν) αρχίζει να δουλεύει μαζί του, ανακαλύπτοντας σταδιακά μια τρομερή αλήθεια. Ενδιαφέρουσα υπόθεση αλλά αρκετά κατώτερο αποτέλεσμα, από ένα φιλμ που χάνεται κάπου στην πορεία και αδυνατεί να κρατήσει το (όποιο) σασπένς μέχρι τέλους.

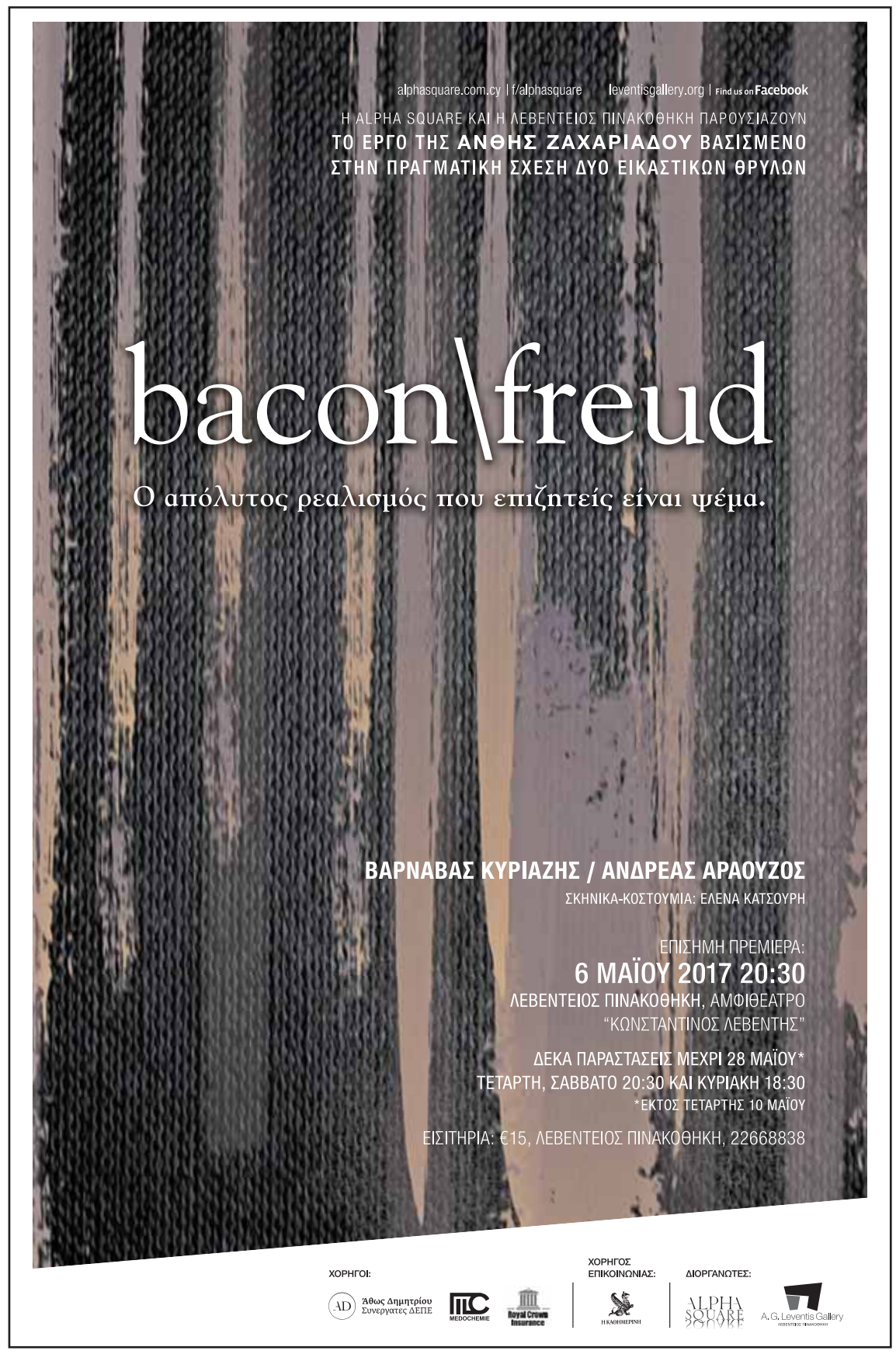

ΕΙΔΑΝ

1
Survivor III
122.050
Sigma, 01/05
46,1%

2
Δίδυμα φεγγάρια
103.590
ΑΝΤ1, 04/05
29,0%

3
Παραμύθι αλλιώς
98.630
Alpha, 05/05
29,0%

4
Μπρούσκο
79.710
ΑΝΤ1, 04/05
28,3%

5
The X Factor V Auditions
73.340
Sigma, 04/05
23,0%

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ: 1.5.2017 - 7.5.4.2017

Γιατί να κουραζόμαστε άλλωστε

Σκεφτείτε απεσταλμένο δικού μας μέσου στο εξωτερικό σε αποστολή πέραν Κυπριακού

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Μία απορία μου μεγάλη είναι τι θα γίνουμε αν λυθεί το Κυπριακό, πόσες πολιτικές καριέρες θα πρέπει να αναπροσδιοριστούν, αλλά το σημαντικότερο είναι να δούμε και πόσοι δημοσιογράφοι θα πρέπει να ανακαλύψουν ένα άλλο ρεπορτάζ… και τώρα που αναφέραμε ρεπορτάζ και δημοσιογράφους, διάβασα στις «Τηλεώρες» ένα μικρό μονόστηλο με τίτλο «C(l)poy-Paste» και έρχομαι τώρα και το δένω με την απορία μου. Πόσες φορές είδατε πρωτότυπο ή έστω δικό μας διεθνές ρεπορτάζ ή ακόμα χειρότερα ρεπορτάζ για θέμα εξ Ελλάδος, πόσες φορές ακούσατε τη φράση «στη χώρα μας», «στη συμπρωτεύουσα», «η χώρα μας δεν θα επηρεαστεί» και παρόμοιες άλλες και δεν αναφέρονται ούτε στην Κύπρο ούτε στη Λεμεσό;

> *Φτιάξτε ένα ωραίο πάνελ στα στούντιό σας, οργανώστε μία ωραία συζήτηση και καλέστε ειδικούς, συγκεκριμένους ανθρώπους με εξειδικευμένες γνώσεις… και προς Θεού, όχι τους τέσσερεις που έχετε σε καταλόγους που συντάχθηκαν το 1985 και το 1999.*

Προσωπικά πάρα πολλές φορές και μάλιστα λόγω υπηκοότητας μπερδεύομαι και προς στιγμή σκέφτομαι ότι βλέπω ΕΡΤ ή άλλο εξ Ελλάδος κανάλι, ή ακόμα Euronews αλλά μετά συνειδητοποιώ ότι το κυπριακό δελτίο ειδήσεων έχει περάσει στα διεθνή οπότε πολύ λογικά σκεπτόμενοι λένε: θα πάρουμε το ελληνόφωνο ρεπορτάζ και θα το παίξουμε στο δελτίο μας και επειδή το μοντάζ είναι δύσκολο και δεν έχουμε και χρόνο δεν πειράζει, άλλωστε και η Ελλάδα είναι κατά μία έννοια χώρα μας… τώρα η Θεσσαλονίκη συμπρωτεύουσα κάπου σκοντάφτει, αλλά δεν κολλάμε σε λεπτομέρειες. Τώρα δεν ξέρω αν έχουν πάρει τα δικαιώματα και υπό ποιους όρους, αλλά θα πρέπει να καταλάβουν, και το έχουμε πει πολλές φορές από αυτή τη στήλη, ότι μπορεί το ξένο να είναι πιο γλυκό, αλλά καμιά φορά γίνεται πιο νόστιμο το ντόπιο. Εντάξει, σε κάποια πράγματα λογικό είναι να πρέπει να συνεργαστείς, να πάρεις και το έτοιμο το ρεπορτάζ, αλλά όχι για ζητήματα που απασχολούν όλον τον πλανήτη και κάθε χώρα επηρεάζεται διαφορετικά από κάποια εξέλιξη.

Γιατί δεν έχω δει πάνελ με ειδικούς μετά από κάποια σημαντική διεθνή εξέλιξη, αλλά μόνο τα πάνελ της ΕΡΤ; Και για να ευλογούμε και τη στήλη μας το έχουμε επισημάνει πολλές φορές από αυτή τη στήλη, ειδικοί και μάλιστα καλά καταρτισμένοι έχουμε και στην Κύπρο, πολύπειρους δημοσιογράφους έχουμε, καθηγητές έχουμε, ικανούς επιχειρηματίες έχουμε, ίσως πάσχουμε από καλά καταρτισμένους πολιτικούς, αλλά οκ, κάνουμε και δίχα τους σε ένα πάνελ για διεθνή ζητήματα, διότι είναι ικανοί να τσακωθούν για την ποιότητα της λύσης… εμείς όχι, όταν πρόκειται για μείζονα διεθνή ζητήματα αρκούμαστε στα ελληνικά ρεπορτάζ, αν υπάρχουν, και για τις εξελίξεις στα πάνελ της ΕΡΤ. Κύριοι των καναλιών, δώστε βαρύτητα στο δικό σας διεθνές ρεπορτάζ, ξεκινήστε από τα Γιούρογκρουπ, από μία αποστολή στο Παρίσι ή στο Κάιρο, και μην επαναπαύεστε στους ανταποκριτές σας. Φτιάξτε ένα ωραίο πάνελ στα στούντιό σας, οργανώστε μία ωραία συζήτηση και καλέστε ειδικούς, συγκεκριμένους ανθρώπους με εξειδικευμένες γνώσεις… και προς Θεού, όχι τους τέσσερεις που έχετε σε καταλόγους που συντάχθηκαν το 1985 και το 1999 ή δεν ξέρω πότε άλλοτε και ούτε εκείνη τη μία, που έχει καταντήσει κάτι σαν το προσωποποιημένο «πανταχού παρών… και για τα πάντα ομιλών».

Πέραν από την πλάκα, έχει καταντήσει σχεδόν εκνευριστικό να βλέπεις αυτή την περιοδεύουσα προσωπικότητα σχεδόν κάθε μεσημέρι να τοποθετείται επί παντός επιστητού, εναλλάσσοντας ιδιότητες, και τίτλους. Είναι να απορεί κανείς γιατί θεωρούν ότι η συγκεκριμένη κυρία είναι πάντα ο καταλληλότερος άνθρωπος να μιλήσει για τρομοκρατία, νηστεία, Ισλάμ, οικογένεια, ναρκωτικά, αποξένωση κι εγώ δεν ξέρω τι άλλο. Αν νομίζουν ότι μπορεί να κάνει και διεθνές ρεπορτάζ as τη στείλουν ή as της δώσουν εκπομπή, εγώ για τίτλο θα πρότεινα «Εγώ όλα τα σχολιάζω».

Κύριοι των καναλιών, δώστε βαρύτητα στο δικό σας διεθνές ρεπορτάζ, ξεκινήστε από τα Γιούρογκρουπ, από μία αποστολή στο Παρίσι ή στο Κάιρο, έστω από μία Αθήνα.

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

«Η θεωρία των πάντων»

Πρόκειται για μία βιογραφική δραματική ταινία για την ανθρώπινη ιστορία του Στίβεν Χόκινγκ. Η ιστορία ξεκινάει από το 1963, και τις σπουδές του σπουδαίου επιστήμονα στο Κέιμπριτζ, όπου και ερωτεύεται τη συμφοιτήτρια και μετέπειτα σύζυγό του Τζέιν Γουάιντ, μέχρι τη συνεχιζόμενη, από τα 21 του χρόνια έως και σήμερα, μάχη του, μετά τη διάγνωσή του με τη Νόσο του Κινητικού Νευρώνα που τον καθήλωσε σε αναπηρικό καροτσάκι. Η ταινία είναι βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα και ο Έντι Ρέντμεϊν βραβεύτηκε με Όσκαρ Α΄ Ανδρικού Ρόλου. Παίζουν οι Έντι Ρέντμεϊν, Φελίσιτι Τζόουνς, Έμιλι Γουάτσον, Ντέιβιντ Θιούλις σε σκηνοθεσία Τζέιμς Μαρς, παραγωγής 2014. Τετάρτη 17 Μαΐου, Novacinema 2HD, 9:00 μ.μ.

1	ΣΙΓΜΑ	20,9%
2	OTHERS	19,6%
3	ΑΝΤ1	17,4%
4	OTHER CY	9,9%
5	ALPHA ΚΥΠΡΟΥ	9,8%
6	MEGAONE	9,7%
7	PIK1	9,2%
8	PIK2	2,4%
9	EPT WORLD	1,1%

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet.
OTHER CY: Plus, Extra, Capital, MADcy, Music Tv.
CY PAY: Cytavision, Primetel, NRG.

ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

PIK1 ΤΗΛ.: 22862000

21.30 Blue Jasmine

07.30 Θεία λειτουργία
10.00 Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Σειρά εποχής.
11.00 Γενιές της σιωπής - (Ε) Δραματική σειρά.
12.00 Έργα και ημέρες - (Ε) Πρόγραμμα με θέματα ιστορίας και πολιτισμού, με τη Μαρία Αγγελίδου.
13.00 Μάθε τέχνη κι άστηνε Ψυχαγωγική εκπομπή με τη Μαρία Παπακώστα.
13.30 Αμύνεσθαι περί Πάτρης
14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.10 Σάββατο κι απόβραδο Ψυχαγωγική εκπομπή
16.00 Τετ - Α - Τετ - (Ε) Talk show.
17.00 Με οδηγό την Ελπίδα Ψυχαγωγική εκπομπή
17.30 Σπίτι στη φύση, ΙΙ Περιβαλλοντική εκπομπή.
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)
18.15 Η Αλισαβού - (Ε) Κυπριώτικο σκετς, με τους Στέλιο Καυκαρίδη, Σώτο Φιλιππίδη, κ.ά.
19.20 Χωρίς αποσκευές Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Σάββα Πούμπουρα.
20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.30 Θλιμμένη Τζάσμιν (Blue Jasmine). Κομεντί με τους Κέιτ Μπλάνσετ, Άλεκ Μπόλντουιν, κ.ά.
23.15 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
23.45 Στην άκρη του παράδεισου (Ε)
00.45 Χωρίς αποσκευές (Ε)
01.15 Μάθε τέχνη κι άστηνε (Ε)
01.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Ε)
03.15 Αμύνεσθαι περί Πάτρης
03.45 Έργα και ημέρες - (Ε)

PIK2 ΤΗΛ.: 22862000

22.00 Διαγωνισμός Eurovision

07.30 Παιδική ζώνη
α. Ντοματούλης
β. Μάγια η μέλισσα
γ. Χίθκλιφ ο γάτος
δ. Άρθουρ
ε. Ντετέκτιβ Νόντι
στ. Ντένις ο τρομερός
ζ. Η μικρή εξερευνήτρια
η. Ολίβια
θ. Ο ταχυδρόμος Πατ
ι. Χάιντι
κ. Στη χώρα του Γιατί
λ. Στρουμφάκια
13.35 Παιδική ζώνη
16.00 100 καλές πράξεις για τον Έντι ΜακΝτάουτ (100 deeds for Eddie MacDowed, I) Οικογενειακή σειρά.
16.30 Οικογενειακή υπόθεση (Family Biz).
17.00 Ζωολογικοί κήποι από όλο τον κόσμο (Ultimate Zoo) Σειρά ντοκιμαντέρ.
18.00 Άλλες μορφές τέχνης (Art Beats). Σειρά ντοκιμαντέρ.
18.30 Μεγαλουπόλεις της Ασίας - (Vision for Asia's Megacities) Σειρά ντοκιμαντέρ.
19.00 Europa Transit Σειρά ντοκιμαντέρ. «Δρέσδη»
20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)
21.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
21.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
22.00 62ος Διαγωνισμός της Eurovision Ο τελικός επανάληψη.
23.20 Έντουαρντ Μουνκ Ντοκιμαντέρ.
23.50 ΓΙΟΥΡΟΝΙΟΥΣ

MEGAONE ΤΗΛ.: 22477777

21.20 The Twilight Saga

07.00 Θεία λειτουργία
10.00 MEGAONE Kids
11.30 Η μαμά λείπει ταξίδι για δουλειές - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
12.30 Dr Ιπποκράτης - (Ε) Κωμική σειρά με τους Σταύρο Λούρα, Δανάη Χρίστου, κ.ά.
13.30 AR3NA - (Ε) Δραματική σειρά, με τους Κώστα Αποστολάκη, Κώστα Αποστολίδη.
15.20 FAKATEτους - (Ε) Σατιρική εκπομπή με τους Μαρίνο Χατζηβασιλείου, Άννα Μονογιού.
16.30 Dot. - (Dream it.do it). Μαγκαζίνο.
18.20 Τροχός της τύχης - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με τον Πέτρο Πολυχρονίδη και την Τζούλια Νόβα.
20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.20 The Twilight Saga: Breaking Dawn Αισθηματική περιπέτεια με τους Ρόμπερτ Πάτινσον, Κρίστεν Στιούαρτ.
23.10 The way of war Θρίλερ, με τους Κούμπα Γκούντινγκ Τζούνιορ, Κλάρενς Γουίλιαμς, κ.ά.
01.00 Την τύχη μου μέσα - (Ε) Κωμική σειρά, με τις Αντρούλα Ηρακλέους, Άννα Μονογιού, κ.ά.
02.00 Μουσικό κουτί - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Γιώργο Ρούσσο.
04.00 Ξυπνήσατε; - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
05.40 Οι κληρονόμοι - (Ε)

ΑΝΤ1 ΤΗΛ.: 22200200

20.00 Your Face Sounds Familiar

06.20 Πρωινή ενημέρωση
07.00 Καραμπόλα
07.30 Τανγκό για τρεις
08.20 Λύκε, λύκε είσαι εδώ;
09.30 Καλές δουλειές
10.10 Mamma Mia
11.15 Ταμάμ Ελληνική σειρά.
12.10 Οι συμμαθητές Ελληνική σειρά.
14.00 So You Think You Can Dance - (Ε)
15.40 Αίγια... Fuxia! - (Ε) Κυπριακή σειρά.
16.15 Follow Εκπομπή με την Αφροδίτη Γεωργίου.
17.00 Lucky Room Τηλεπαιχνίδι με το Γιώργο Λιάγκα.
17.55 Τα νέα του ΑΝΤ1 σε 10΄
18.10 Οι συμμαθητές, ΙΙΙ Κωμική σειρά, με τους Κρατερό Κατσούλη, Μαριάννα Τουμασάτου.
19.00 Τα νέα του ΑΝΤ1
20.00 Your Face Sounds Familiar Ψυχαγωγικό show, με τη Μαρία Μπεκατώρου.
00.40 Τίτλοι ειδήσεων
00.45 True detective Αστυνομική σειρά, με τους Μάθιου Μακόναχι, Γούντι Χάρελσον, κ.ά. «Form and void».
01.40 Τρίχες (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
02.30 Ιωάννα της καρδιάς - (Ε) Κοινωνική σειρά.
03.20 Τα νέα του ΑΝΤ1 (Ε)
04.20 Και... Sera, Sera - (Ε) Ελληνική σειρά.
05.10 Όσο υπάρχει αγάπη - (Ε) Ελληνική σειρά.

ΣΙΓΜΑ ΤΗΛ.: 22580100

21.15 Survivor

07.25 Βουράτε γειτόνοι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
08.30 Παιδική ζώνη
09.10 Κάνε παζάρι - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με την Ντορέττα Παπαδημητρίου.
10.00 Masterclass Εκπομπή μαγειρικής με τον Βαγγέλη Δράσκα.
11.00 Happy traveller Ταξιδιωτική εκπομπή με τον Ευτύχη Μπλέτσα.
11.45 Παραδοσιακή βραδιά (Ε)
14.00 The Social Media Show Εκπομπ με τον Μάρκο Κωμοδρόμο.
15.00 Προορισμός Ευτυχία Ταξιδιωτική εκπομπή με την Ευτυχία Ανδρέου.
15.40 Πρίγκιπας Σατιρική εκπομπή.
16.45 Κάνε παζάρι
17.35 The X Factor 2 (Chairs 2)
18.00 Γεγονότα σε συντομία
18.10 The X Factor 2 (Συνέχεια)
20.15 Τομές στα γεγονότα
21.15 Survivor Ψυχαγωγικό τηλεπαιχνίδι επιβίωσης με το Σάκη Τανιμανίδη.
23.45 Θύρα Σίγμα
00.15 Τίτλοι ειδήσεων
00.20 Θύρα Σίγμα (Συνέχεια)
01.45 The first 48 hours Σειρά ντοκιμαντέρ.
02.30 Sex and the city Κωμική σειρά.
03.10 Σε φόντο κόκκινο - (Ε) Κοινωνική σειρά.
04.30 Μαγείρισσα άμεσης βοήθειας - (Ε)

ALPHA ΤΗΛ.: 22212400

21.15 Πάμε πακέτο

07.00 Τα μαύρα μάθκια - (Ε)
07.45 60΄ Ελλάδα - (Ε) Οδοιπορικό με τον Νίκο Μάνεση.
09.00 Οικογενειακές ιστορίες Αυτοτελείς ιστορίες.
09.45 Σπίτι μου σπιτάκι μου Ψυχαγωγική εκπομπή με την Κωνσταντίνα Σπυροπούλου.
13.00 Deal - (Ε) Τηλεπαιχνίδι.
13.45 Στην υγειά μας ρε παιδιά Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Τάσο Παπαδόπουλο
16.00 Έλα στη θέση μου - (Ε) Κωμική σειρά με τους Γιάννη Τσιμιτσέλη, Μαρίνο Κόνσολο, κ.ά.
17.00 Το σόι σου - (Ε) Κωμική σειρά με τους Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένια Λουιζίδου.
17.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.00 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε)
18.45 Παραμύθι... αλλιώς - (Ε) Κωμική σειρά, με τους Κατερίνα Παπουτσάκη, Νίκο Κουρή, κ.ά.
19.30 Τα μαύρα μάθκια Κυπριακή σειρά εποχής με τους Σίμο Τσιάκκα, Στέλιο Καυκαρίδη, κ.ά.
20.15 ALPHA NEWS
21.15 Πάμε πακέτο - (Ε)
22.45 Λούης Night Show - (Ε)
00.30 World party - (Ε)
01.30 Οικογενειακές ιστορίες
02.15 Υπέροχα πλάσματα
03.45 Οι ιστορίες του αστυνόμου Μπέκα - (Ε)
04.30 10η εντολή - (Ε)
05.15 Quizdom the show - (Ε)

MAD ΤΗΛ.: 22472472

07.00 Morning Hits
09.00 Super Mad Hits Intl
10.00 Zone Classix 00s
10.30 Greek Super Heroes
11.00 Greatest Hits 4 Sundays
13.00 Χρονομηχανή 90s
13.30 Brand New Clips
14.30 30 Best Videos
16.30 MAD Top - (Ε)
17.30 Rock On Mixer
18.30 Super Mad Hits Intl
20.30 Λάικ στα λαϊκά
21.30 Greek Super Heroes
22.00 Zone Classix 00s

TV PLUS ΤΗΛ.: 22600600

06.55 Παιδική ζώνη
09.40 Επιτέλους Σ/Κ Με τη Ναταλία Γερμανού
12.30 Τηλεαγορά
13.40 Αποκαλυπτικά
17.10 ANNITAgr
19.45 Cookeat - (Ε)
20.35 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
20.50 Το ταξίδι της ζωής Με την Α. Λουπέσκου.
21.45 Transsiberian Δραματική ταινία.
23.45 The Closer, IV Ξένη σειρά.
01.25 Άστρα είναι

CAPITAL ΤΗΛ.: 25577577

07.35 Cats and dogs). Κωμωδία.
09.15 Wild child Κωμωδία.
11.05 Αγνή και ατιμασμένη Δραματική ταινία.
12.45 Παρτίδα με το θάνατο Δραματική ταινία.
14.35 Beaches
17.00 Τηλεαγορά
18.35 Arpa Cola News - (Ε)
19.10 Ξένη ταινία
21.00 Ξένη ταινία
23.00 Ξένη ταινία
01.00 Out for Justice
02.35 Housesitter
04.25 Storm Seekers

MOVIES BEST

21.00 Touched With Fire

07.35 The Sinking Of The Laconia (Part 2)
09.10 Abroad
10.45 Ribbit
12.10 Un Gallo Con Muchos Huevos
13.50 Sophie & Sheba
15.35 Little Loopers
17.15 The Snitch Cartel
19.00 Mother's Day
21.00 Touched With Fire
22.50 Committed
00.25 Born To Race
02.10 No Escape
03.55 5 To 7
05.30 The Forger

GREEK CINEMA

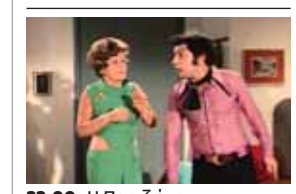

22.00 Η Παριζιάνα

07.45 Ο καζανόβας
09.05 Το κλωτσοσκούφι
10.35 Δύο έξυπνα κορόιδα
12.05 Οι κληρονόμοι
13.35 Ο επαναστάτης ποπολάρος
15.20 Ο γίγας της Κυψέλης
17.00 Ο άνθρωπος που γύρισε απ' τη ζέστη
18.40 Δημήτρη μου, Δημήτρη μου
20.25 Ούτε γάτα, ούτε ζημιά
22.00 Η Παριζιάνα
23.40 Χωρίς ταυτότητα

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

Λίγοι Αθηναίοι γνωρίζουν την ύπαρξη του κήπου, κι ας λειτουργεί για περισσότερα από σαράντα χρόνια, κι ας βρίσκεται σε απόσταση μόλις 8 χλμ. από το κέντρο της Αθήνας, στις πλαγιές του όρους Αιγάλεω.

Η κρυμμένη άγρια φύση του... Χαϊδαρίου

Βοτανικός Κήπος Ιουλίας και Αλεξάνδρου Ν. Διομήδους, ένας πνεύμονας πρασίνου έκτασης 1.800 στρεμμάτων

Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

«Θα ανεβείτε στη "γουρούνα" να κάνουμε μια βόλτα;» με ρωτάει ο ξεναγός μου Νίκος Λιβανός. Ρητορικό το ερώτημα... Πώς αλλιώς θα πάρω μια μικρή, έστω, γεύση από τα 1.800 στρέμματα που απλώνονται μπροστά μου; Είναι πρωί, μέρα ηλιόλουστη και ζεστή, και στην περιήγησή μου, που ξεκινά πάνω στο θορυβώδες τετράτροχο, οι εκπλήξεις είναι απανωτές.

Κρανιές, αγριοκαστανιές, κέδρος των Ιμαλαΐων, αφρικανικές ελιές, μελίανθοι και το σπάνιο κορεατικό δίστιχο αμπελιόφυλλο – στον δενδρώνα. Μανόλιες, γαζίες, πασιφλόρες, παιώνιες, ίριδες και 100 αρωματικές ποικιλίες τριανταφυλλιάς – στον ανθώνα. Ο νάρθηκας (στον βλαστό του οποίου ο Προμηθέας έκρυψε τη φωτιά και τη μετέφερε κρυφά από τους θεούς στους ανθρώπους), η αφιερωμένη στην Αφροδίτη μυρτιά (που με κλαδιά της η θεά κάλυψε το γυμνό σώμα της όταν βγήκε από τη θάλασσα), η άκανθος (από τα φύλλα της οποίας προήλθε η έμπνευση για τα κιονόκρανα κορινθιακού ρυθμού) και το κώνειο (με το οποίο θανατώθηκε ο φιλόσοφος Σωκράτης) – στο τμήμα με τα ιστορικά φυτά. Και στα φαρμακευτικά, μεταξύ άλλων, ο μανδραγόρας, το βάλσαμο, η δακτυλίτιδα. Υπάρχουν όμως και τα οικονομικά φυτά, χρήσιμα για τους εδώδιμους καρπούς, την ξυλεία, τις ίνες ή τις χημικές ουσίες τους: το φελλόδενδρο, η καμφορά, ο καπνός, το λινάρι. Δίπλα στη χλωρίδα, η πανίδα: αλεπούδες, λαγοί, ασβοί, πέρδικες, γκιώνηδες, κουκουβάγιες,

Ο κήπος έχει περισσότερα από 4.000 είδη φυτών.

Είναι ο μοναδικός στον κόσμο που συνδυάζει το καλλιεργημένο κομμάτι με το φυσικό.

χελώνες, βάτραχοι. Κι όλα αυτά στο Χαϊδάρι, στις πλαγιές του όρους Αιγάλεω, σε απόσταση μόλις 8 χλμ. από το κέντρο της Αθήνας!

Βρίσκομαι στον Βοτανικό Κήπο Ιουλίας και Αλεξάνδρου Ν. Διομήδους. Λίγοι Αθηναίοι γνωρίζουν την ύπαρξή του κι ας λειτουργεί για περισσότερα από σαράντα χρόνια. «Κι ας είναι ο μεγαλύτερος βοτανικός κήπος της Ανατολικής Μεσογείου και ο μοναδικός στον κόσμο που συνδυάζει το καλλιεργημένο κομμάτι με το φυσικό – σε ένα οικοσύστημα αδιατάραχτο εδώ και δεκαετίες», όπως τονίζει ο γενικός γραμματέας του Νικόλαος

Μανόλιες, γαζίες, παιώνιες, ίριδες, 100 αρωματικές ποικιλίες τριανταφυλλιάς και πολλά άλλα άνθη βρίσκονται στον ανθώνα.

Χριστοδουλάκης, καθηγητής στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Απορία πρώτη: γιατί αυτός ο κήπος έχει γενικό γραμματέα; Επειδή το καθεστώς του είναι ιδιαίτερο: είναι κοινωφελές ίδρυμα, νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Διοικείται από 5μελή επιτροπή στην οποία προεδρεύει, σύμφωνα με την επιθυμία του δωρητή, ο εκάστοτε πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Απορία δεύτερη: ποιος είναι ο δωρητής; Ο Αλέξανδρος Ν. Διομήδης (1875-1950), σημαντική φυσιογνωμία της νεότερης ελληνικής ιστορίας: μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, συνεργάτης των μεγαλυτέρων αθηναϊκών εφημερίδων και ανταποκριτής κάποιων ευρωπαϊκών, βουλευτής με το Κόμμα των Φιλελευθέρων του Ελευθερίου Βενιζέλου, υπουργός Οικονομικών και Εξωτερικών, διοικητής της Εθνικής Τράπεζας. Το 1949 ορκίστηκε αντιπρόεδρος της συμμαχικής κυβέρνησης Σοφούλη, τον οποίο διαδέχθηκε στην πρωθυπουργία μετά τον θάνατό του μέχρι τον Ιανουάριο του 1950.

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

Στα φαρμακευτικά φυτά βρίσκει κανείς μανδραγόρα και δακτυλίτιδα.

Ο Διομήδης κληροδότησε μεγάλο μέρος της περιουσίας του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, με σκοπό τη δημιουργία ενός βοτανικού κήπου. Οπερ και εγένετο. Σήμερα, ο κήπος που φέρει το όνομά του έχει περισσότερα από 4.000 είδη φυτών! Και περνάει σε μια νέα εποχή, εξωστρέφειας. «Στόχος μας είναι να γνωρίσουν τον κήπο οι κάτοικοι του Λεκανοπεδίου, να αυξηθεί η επισκεψιμότητα. Αυτό θα προσελκύσει χορηγούς, άρα θα φέρει και περαιτέρω ανάπτυξη. Βοήθεια από το κράτος δεν έχουμε – ποιος έχει, άλλωστε, στις μέρες μας;» λέει ο κ. Χριστοδουλάκης.

Τα τελευταία χρόνια στον κήπο πραγματοποιούνται καθοδηγούμενες πεζοπορίες, δασικοί περίπατοι και ξεναγήσεις σχολείων (25.000 μαθητές ετησίως). «Επιδίωξή μας είναι να ευαισθητοποιούνται τα παιδιά για την προστασία του περιβάλλοντος μέσα από ποικίλες δραστηριότητες που θα βρίσκουν ενδιαφέρουσες και ελκυστικές. Οχι να βγαίνουν από την τάξη και να έρχονται σε μια άλλη τάξη, υπαίθρια», διευκρινίζει ο κ. Χριστοδουλάκης.

Ρίχνω μια ματιά στο φωτογραφικό λεύκωμα «Φυλλομετρώντας τη Φύση», το οποίο συνυπογράφουν με τη βιολόγο Κατερίνα Στέφη. Πόση ομορφιά! Αποχαιρετώ τους ανθρώπους του κήπου με την υπόσχεση να επιστρέψω για (τουλάχιστον) μία ακόμη ξενάγηση. Προτού περάσω την πύλη, το βλέμμα μου πέφτει πάνω σε μια τεράστια ελιά. Η ηλικία της φτάνει τα 1.500 χρόνια. Βρισκόταν στη Αιγιάλεια, σε έκταση που απαλλοτριώθηκε για να περάσει ο προαστιακός σιδηρόδρομος. Οι περισσότερες «αδελφές» της έγιναν καυσόξυλα. Εκείνη μεταφέρθηκε εδώ και άρχισε μια νέα ζωή στη γη της Αττικής. Το να την δει κανείς είναι από μόνο του ένας ισχυρός λόγος για να επισκεφθεί τον Βοτανικό Κήπο Διομήδους...

Ιερά Οδός 401, Χαϊδάρι, τηλ. 210-58.11.557, www.diomedes-bg.uoa.gr. Ο κήπος είναι ανοικτός καθημερινά, από την ανατολή έως τη δύση του ηλίου. Διαθέτει και κυλικείο.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Η ψαροταβέρνα Πυξίδα ζητά σερβιτόρους, σερβιτόρες, μαγείρους για full time, για Λευκωσία και Λεμεσό.

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22445636

Ώρες επικοινωνίας: 10.00-12.00 πρωί και 4.00-5.00 απόγευμα.

Άτομο επικοινωνίας: Γιάννος Χριστοφόρου.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλούνται οικόπεδα στη Λευκωσία, σε οικιστική περιοχή στην Αλάμπρα με συντελεστή δόμησης 60%.

Για πληροφορίες στο τηλ. 99358661

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

Ζητούνται οδοντίατροι με ή χωρίς ειδικότητα για συστέγαση και συνεργασία σε πλήρως εξοπλισμένα ιατρεία στην κλινική Nicosia Dental Clinic, στο Στρόβολο (έναντι υπεραγοράς ΑΛΦΑΜΕΓΑ). Πληροφορίες 22028818, 99699485.

We at the Nicosia Dental Clinic are seeking resident dentists in our fully equipped dental surgeries for part time or full time rent. For more information please contact 22028818, 99699485

ΕΝΩΣΗ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΕΟΚΑ 1955 – 1959

ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Η Ένωση Αγωνιστών Αμμοχώστου Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959 διοργανώνει για τα μέλη και τους φίλους της Ένωσης επταήμερη εκδρομή στη Θεσσαλονίκη – Αυξέντιο – Αλεξανδρούπολη – Σαμοθράκη – Σουφλί – Διδυμότειχο – Ορεστιάδα – Φιλιππούπολη – Σόφια - Θεσσαλονίκη.

Η εκδρομή θα γίνει από την Δευτέρα 26/6/2017 έως την Κυριακή 2/7/2017.
Τιμή €640 το άτομο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ – ΕΓΓΡΑΦΕΣ:
τουριστικά γραφεία Μάριος Βοσκού τηλ. 99665498

Assistant Accountant Nicosia

Responsibilities: Maintaining the accounting records (book keeping) of local and international clients; computation of VAT; preparation of payroll; year end procedures.

Requirements: Degree in accounting, LCCI Higher Accounting or equivalent; at least one year relevant experience; computer literate; Greek and English language.

FCI Services Ltd.
Accountants & Business Consultants
Christodoulou Sozos 2
Eiffel Tower, 6th Floor
Tel: 22 673 800 Fax:22 665 299
info@fciservices.com.cy
www.fciservices.com.cy

FCI Services Ltd.

P&P ICE CREAM

Η εταιρεία Παγωτά Παπαφιλίππου και Πατισερί Παναγιώτη Λτδ ζητά για άμεση πρόσληψη:

Υπεύθυνος Περιοχής Πωλήσεων Λάρνακας & Ελεύθερης Αμμοχώστου (Area Supervisor)

Καθήκοντα:
Υπεύθυνος για την διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας και ανάπτυξης της γεωγραφικής περιοχής:
Απαιτούμενα προσόντα:
- Απόφοιτοι πανεπιστημίου/κολεγίου σε διεύθυνση επιχειρήσεων ή άλλο συναφή κλάδο
- 3 χρόνια πείρα σε ανάλογη θέση
- Πολύ καλή γνώση της αγοράς
- Οργανωτικές και ηγετικές ικανότητες
- Ευχάριστη προσωπικότητα
- Γνώσεις Η/Υ Microsoft Office/ Word, Excel, Outlook, Power Point
- Εμπειρία στο FMCG θα θεωρηθεί επιπρόσθετων προσόν

Απολαβές: Μισθός αναλόγως προσόντων.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε και στείλτε το βιογραφικό σας μέχρι 20 Μαΐου 2017 στο Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού: τηλ. 22 44 55 66, fax. 22 83 57 38
e-mail: hr@pandpicecream.com

#mtnmadwalk

Η MTN ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

MTN MAD WALK

FASHION EVENT IN PROGRESS

ΠΑΡΑΓΩΓΗ must MAGAZINE

ΠΑΡΑΓΩΓΗ must MAGAZINE

ANICE FT. SWAROVSKI

EROTOKRITOS

GOGO BY STALO

GREGORY MORFI

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

MY LADIDA

OCEAN BLUE BY MARCIA THRASYVOULOU

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΔΟΥΝΑΡΗΣ

SUITCASE FT. EMMI CAFFÉ LATTE

30 ΜΑΪΟΥ

ΩΡΑ: 20:00

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ 6

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ €20

(ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ AFTERPARTY POWERED BY ABSOLUT ELYX)

Για προπώληση εισιτηρίων και πληροφορίες στα γραφεία του MAD TV

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 2411 Έγκωμη, τηλ. 22472472

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ • Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ • Η

FASHION SUPPORTER: αντωμοιβή Τράπεζα Κύπρου | JEWELLERY & WATCHES BY: SWAROVSKI | STYLE ICON: MINI Char. Pilakoutas Ltd | MAKEUP BY: SHISEIDO GINZA TOKYO | HAIR BY: KEVIN.MURPHY | DRINKS BY: ABSOLUT ELYX | ICE-CREAMS BY: PAPAFILIPOU ICE CREAM | COFFEE BY: CAFFÈ LATTE | OFFICIAL CARRIER: Blue Air | BROADCAST BY: MEGAONE